

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

N.i.134. ~~Stark~~ RBS

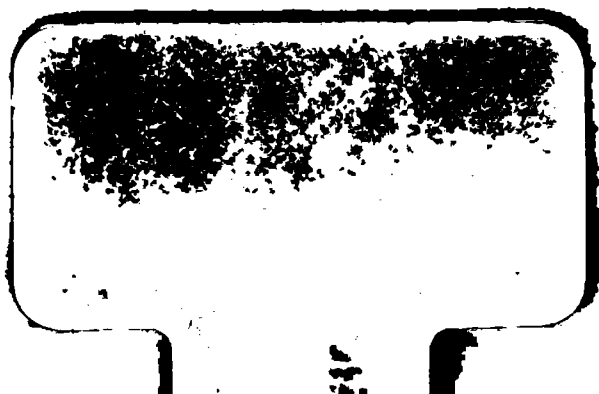
ASHMOLEAN LIBRARY
OXFORD

—
Ex Libris

EDUARD FRAENKEL

Corpus Christi Professor of Latin, 1935-53

—
1970

Eduard Fraenkel

303318493Y

Quaestiones Epicae.

Scrīpsit

K. L e h r s

Ph. Dr. Gymn. Frideric. Praec. Acad. Albert. Prof. Extr.

Regimentii Prussorum.

S u m t i b u s F r a t r u m B o r n t r ä g e r .

MDCCCXXXVII.

Handwritten text, possibly a title or reference, appearing as a series of dark, irregular marks at the top of the page.

Impressit Ernst. Jul. Dalkowski.

F r i d e r i c o J a c o b

A u g u s t o M e i n e k e

**Grati animi documentum, iucundae convictionis
monumentum.**

P r a e f a t i o

Hunc ut librum talem, qualis nunc est, emitterem non otium mihi in causa fuit, sed negotium. Iniquis enim laboribus cum opprimi viderer neque emergendi potestas daretur, ipse mihi succurrere constitui, *ὁμοιοπαθῶς* laborem labore compensans. Quod eo consilio institutum, ut animum erigerem quorumque perficiendi spem tenuem haberem, ea certe mihi inchoata viderem, factum est aliquo commodo meo, libri mei incommodo. Haec causa est eademque excusatio esto et partium desertarum aliquoties, et, quod aegerrime fero, orationis non politae sed ex tempore fusae, tum si quid testimoniorum latuisse deprensus erit, quod si iam lectione repetere licuisset quae gestio utique non latuisset. Denique sunt quae nunc ne tetigi quidem, quaedam quae longioris meditationis

essent in reliquis dissertationibus, multa in secunda. Nam si ea via, quam hic ingressus sum, omnem veterum doctrinam de accentu, de spiritu, de tmesi, de orthographia Homerica persequi potuissem, et instrumentum huius doctrinae parassem omnibus acceptissimum et Aristarcheae praeparationis complementum mihi quam maxime necessarium. Haec nunc omittere coactus solatium quaesivi, quod his proximis annis et quaedam iam vulgata subsidia expeditiora fore, confidimus et nova accessura, partim per Cramerum ipsum, partim per alios meritissimi viri successu et laudibus excitatos. Qui illud persuasum habeant, quidquid eiusmodi monumentorum protractum fuerit si quis fastidiose accipiat hunc uti nescire.

Quod olim in scholastico libello edideram „*Quaestionum epicarum specimen primum*,“ quo viri quidam docti adierunt, in hac secunda dissertatione inest: quae pleraque retractanda erant, ex quo Venetis Scholiis rectius uti didicimus.

Lubet quaedam de tertia dissertatione subiicere.

Si quis hodie ut Aeschyleus Prometheus bona hominibus impertita recenseret, illam profecto *ἀπάντων μινσομήτορ' ἐργάνην*, criticam dico, non praetermitteret: praesertim cum prisca atque exoleta superstitio, qua Jovem ipsum ab hominum facultatibus sibi metuere credebant, in ea rate hoc aevo revixisse videatur. Quod si

nos adhuc ea simplicitate morum uteremur ea-
que hilaritate animi, qua olim in Carniprivio-
rum ludicris Deum ipsum in scenam prodeun-
tem spectabant, posset aliquis lepidam comoediam
componere de Deo a Critica sibi timente. Sed
sunt etiam qui humani generis proceres quasi
ac primores item superstitiose colant, vidimus-
que qui Wolfi aUSA non quod erratum scirent
sed quod piaculum admissum putarent perhor-
rescerent. Est igitur quod gaudeam, qui mihi
nunc discerendus fuit, Hesiodum (nam taceo de
Manethone, proletario) ad primam certe classem
adspirare non videri. Haec nostra ars qualis
exstitura esset praescius futuri divinavit Orpheus
eaeque fabula, quam de Zagreo exhibuit, scite
praemonstravit. Nam Titanes, a cruciando ve-
xandoque dicti, Zagrea, vivum corpus, dilace-
rant, cor autem mentemque relinquunt: *μόνην*
δὲ κραδίην νοερόν λίπαν: quod proditur diserte fa-
ctum esse *προνοία τῆς Ἀθηνᾶς*, i. e. per artem
criticam. Hesiodo cor mentemque non tantum
relictum esse arbitror, sed nunc demum ille
animus laetius se efferre visus. Sic, inquam,
mihi visum est: facilem profecto docilemque in-
venient, quicumque mihi rationibus, non religio-
nibus adversabuntur. Sunt enim praeter illos
alio modo superstitiosi, traditionem litteris con-
firmatam opinionemque tempore corroboratam
omnium sanctissimum atque religiosissimum ha-
bentes, immemores illi, Aeonem, quem Nonnus

πάντροπον dixit, erroris quoque esse nutricium. His, qui libidinem grassari clamitant, perpauca sunt quae referri possint, artem criticam ad duas certissimas regulas dirigendam esse mihi que cordi fuisse ut dirigerem, rationem et orationem: ubi vero ratio sit, ibi libidinem nullam esse.

Restat quod nollem. Spitzneri mihi mentio iniicienda est, non hercle ullam aliam ob causam, quam propter unam notam ad Il. ϕ , 363, qua non de litteris meis dixit, sed voluntatem et fidem meam in suspicionem vocare ausus est: turpi quidem successu. Primum illa legens acerbius cum eo hoc loco agere volueram: sed *πάνθ' ὁ μέγας μαρναίνει χρόνος*: remitto nunc aliquid de iure meo docto viro, quem honestum esse audio, tristem esse video, cuius cum Praefationem legissem illud Aristotelicum de Euripide in eum transferebam: *ἀλλὰ τραγικώτατός γε φαίνεται, εἴ καὶ τὰ ἄλλα μὴ εὖ διοικονομεῖ*. Et timendum mihi illinc non magis esse sentio quam Aristarcho meo: quorum neutrum intellexit.

Dissertatio I.

Quid Apio Homero praestiterit.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

Index dissertationum.

Diss. I. Quid Apio Homero praestiterit.

Diss. II. p. 35. Selecta capita ex Alexandrinorum doctrina de prosodia Homerica.

C. I. §. 1 de difficultatibus harum quaestionum.

§. 2 p. 40 οἶκον δέ, ἀγρόν δέ sim. §. 3 p. 44

ἡ θέρμης ἐστί. §. 4 p. 47 Elisio in dativo ter-

tiae. §. 5 p. 59 ἦ — ἦ. §. 6 ἐπεὶ ἦ, τί ἦ, ὅτι

ἦ. §. 7 p. 66 εὐός, εἰάων, εἴηος, εἴς.

C. II. p. 68 Veterum praecepta de Anastrophe.

C. III. p. 100 Veterum praecepta de enclisi.

C. IV. p. 135 Veterum doctrina de accentu adiectivorum compositorum in ης.

C. V. Θάλεια. Αἴγεια. Ἐλάχεια.

Diss. III. p. 177. De Hesiodi Operibus et Diebus.

Diss. IV. p. 253. De Nonno.

Diss. V. p. 302. De Halieuticorum et Cynegeticorum discrepantia.

E r r a t a

- hic locum habere volui; potiora posui, quae ante libri usum corrigenda sunt, ut dubitationes et errores caveantur.
- p. 34 Etymologicon M. l. Gud.
- p. 40 §. 2 dae v. 5. paragoge δf l. δa.
- p. 44 * p. II. l. 11.
- p. 46 v. 25 sed quod ibi bis ῆ corruptum est in ῆ l. sed, quod ibi ῆ et φῆ corruptum est in ῆ.
- p. 48 v. 18 in V. cod. l. in cod. V.
- p. 52 quae nota est, ea transferenda p. 51 v. ultimo textus post verb. consentire.
- p. 57 ** ῆ μούνοι l. ῆ μούνοι.
- p. 62 §. 6 l. §. 7.
- p. 87 v. 21 formisque l. lectionibusque.
- p. 111 v. 6 pro III, 2. e. l. III, 2. d.
- p. 124 * σφᾶς l. σφᾶς.
- p. 132 v. 19 οἰ δ' l. οὐ δ'.
- p. 151 v. 21 cui in penultima l. quibus in p. — Deceptus sum per ἔχοντων in illo loco, quod aut minus accurate dictum aut mutandum in ἔχοντα. — Item notam hac pag. dormiens scripsi, cuius incuriae ex animo veniam peto ab Ellendtio. Haec notam scribe hoc modo: Cur Ellendtius I. p. 153 contendat quod apud Hesychium est ex Sophocle ἀνηκές ἀνήκων scribendum esse ἀνη-
ας non video: nam non certum est esse hoc vel veteribus derivatum esse a subst. in ος, et synecdrome, quam statuit, non constans lex est. Immemor fuit vir amicissimus eo loco Moe-
ridis: ἀνακέες ἐξυτόνωσ' Ἀττικοί (h. e. Attici utuntur hoc vocabulo, quod oxytonos scribendum est), ὡς καὶ Εὐπολις Αἰξίν. ἀθερά-
πειτον Ἕλληνας. Hesychius si scripsit ἀνηκέες ἀνήκεστον, ut et Ellendtio visum et Piersono l. l., eo minus illi a subst. duxerunt, sed a verbo. Sed quod Piersonus ibidem commemorat ex eodem Hesychio ληθηκέες εἰς λήθην ἄγον τὸ φάρμακον [ὡς φάρμακον? an latet ἄκος τὸ φ.?] id magis dubitabile, quod substantivum inesse significari videtur. Sed Lobeckius. . . .
- p. 166 v. tertio a fine pro loci l. ioci.
- p. 167 v. 3 paroxytona l. proparoxytona.
- p. 191 v. secundo a fine post philosophis adde: debere.
- p. 273 sub II. v. 4 Βάχχον ὄμιλον l. Βάχχον ὄριεν.

Quod p. 41 monui de circumflexo, idem deinde evenit in spiritu,

§. 1.

Historiae criticae Homeri Wolfium constat sex possuisse aetates. „Tertiam, inquit, ponimus a Zenodoto ad Apionem, propter artem interpretandi poetae, ut Seneca scribit, tota Graecia circumlatum.“ Ego vero cum ex veterum grammaticorum lectione non ita discessissem, ut ea laude mihi dignus videretur, quantum ille Homero praestiterit de industria inquirere institui. Si quidem eorum, quae Apionis et Herodori nomine protulit Eustathius, vel dimidiam ei partem attribueremus, aequam cum Socio partitionem facturi, attamen de doctrina eius, de diligentia et subtilitate rerum grammaticarum, de acri veritatis studio honorificentissimum fieret iudicium. Sed his quidem fundamentis laudes eius superstruere iam non licet: etenim subtraximus ea in Aristarcho nostro (p. 387 sqq.), cum illarum praestantissimarum observationum, quas falsis nominibus Eustathius inscripsit, longe maximam partem iisdem auctoribus deberi ostendebamus, quorum copiis Venetorum Scholiorum praestantia continetur, Aristonico, Didymo, Nicanori, et longe plurimas Hero-

diano. Nunc illud addimus, ne iis quidem locis omnibus, qui pauci sunt, quibus Eustathius Apionis nomini soli aliquid acceptum refert, singularem aliquem Apionis librum circumspicendum esse, sed uti illum aliquoties brevitatis causa Apione pro Apione et Herodoro, ex eodem illo libro, cuius laudem huic utrique detraximus, hauriens. Nam ad Il. K, 105 (p. 792, 14) hoc modo ille: ἐν δὲ τῷ ὅσα νῦν πού ἐέλλεται συστέλλεται τὸ νῦν κατὰ τὸν Ἀπίωνα, διὰ τὸ μέτρον. At haec Herodiani doctrina est (v. infra praec. gramm. de enclisi §. 7): petiit Eustathius ex illis, quos Apionis et Herodori nomine inscriptos habuit, commentariis: sed hic non, ut solet, utrumque auctorem profert, sed brevitatis causa unum Apionem. Eadem observatio valet ad expediendam difficultatem, quae obiicitur schol. Ven. ad Il. I, 453 cum Eustathii nota ad eundem locum conferenti. Illud Scholion sic se habet: τῇ πιθόμην καὶ ἔρεξα. Ἀριστόδημος ὁ Νυσαεὺς, ῥήτωρ τε ἀλλὰ καὶ γραμματικός, φεύγων τὸ ἔγκλημα, ἐπενόησε γραφὴν τὴν τῇ οὐ πιθόμην οὐδ' ἔρεξα (sic l.) καὶ οὐ μόνον γε ἠὲδοκίμησεν, ἀλλὰ καὶ ἐτιμήθη ὡς εὐσεβῆ τηρήσας τὸν ἥρωα. πρὸ δὲ αὐτοῦ Σωσιφάνης τὴν τοιαύτην εἶρε γραφὴν. καὶ Εὐριπίδης δὲ ἀναμάρτητον εἰσάγει τὸν ἥρωα ἐν τῷ Φοίνικι. ταῦτα ἱστορεῖ Ἀρποκρατίων ὁ Δίου διδάσκαλος ἐν ποιήματι τῆς ἰ t. Haec iisdem verbis refert Eustathius, nisi quod Harpocratonis auctoritatem omittens ita inducit: Ἀπίων δὲ φησιν ὅτι Ἀριστόδημος ὁ Νυσαεὺς ῥήτωρ τε καὶ γραμματικός, cett. Scilicet ut nunc haec in schol. Ven. leguntur, sic Eust. in libro sub Apioni et Herodoro inscripto invenit: unde petens Apionem hoc dicit narrare *).

*) Quae sub Apionis et Herodori nomine de φάλος affert Eust. K, 258 sunt in schol. Ven. h. l. Apionis vocabuli φάλος explicationem aliam fuisse scimus et Apollonii lex Hom. s. v.

§. 2.

Pergimus primum in amovendis iis, quae de Apionis laudibus et Homericis maxime studiis falsam excitare possint opinionem, nisi recte iudicentur.

Wolfio quidem, cum tantum Apioni tribueret, illa quae apud Eustathium legerat in memoria haesisse non dubitamus: de qua re diximus. Afferit tamen Senecae testimonium, propter artem interpretandi poetae tota eum Graecia circumlatum esse. Senec. ep. 88 „Apion grammaticus, qui sub C. Caesare tota circumlatus est Graecia *) et in nomen Homeri ab omnibus civitatibus adoptatus, aiebat.“ Fuit igitur sua aetate celeberrimus. Unde haec gloria? Partim quidem ex vana hominis loquacitate, qui et sui ipsius praeco esset et mirabilia quaeque ad vulgi stuporem aucuparetur. Plin. hist. nat. praef. (p. 12 Sill.) „Apion quidam grammaticus, hic quem Tiberius Caesar cymbalum mundi vocabat, quum propriae **) famae tympanum potius videri posset.“ Hoc quid sit explicat Apulei. de orthogr. p. 5. Os. „Cymbalum hya habet et similiter tympanum . . . Vulgatum est proverbium in eos, qui vana loquacitate improbe, importune inaniterque loquuntur, cymbalum Dodoneum, ut tintinnabulum, ut lebes, ut aes Dodoneum, ut pelvis aerea, ut tympanum mundi, ex Aristotele, Menandro, Xenophonte, Zenodoro, Caecilio, Plinio, Suda et aliis. Lupus Anilus proin cymba-

*) Recte, opinor, hoc explicatur »quasi manibus gestatus et ut publica quaedam pompa.« Non aptum »circulatus.« — Notabo hic statim, Romae eum bis docuisse, sub Tiberio et sub Claudio, Suid. »Adolescentibus nobis visus Apio« Plin. XXX, 2. 6. Sub Caligula, ad quem legatus missus Judaeos incusaturus, Alexandriae fuit. — Praefuit scholae Alexandrinae Theonis successor. Suid.

**) Sic rectissime ex codd. vestigiis edidit Silligius pro »publicae.«

lum appellat Uranium aemulum *).“ Ut clarius indicetur suae ipsius gloriae praeconem fuisse Plinius maluit eum propriae famae tympanum dici: nec cymbalum, sed tympanum, quia hoc sonorum etiam prae illo.

„Vitium studiumque ostentationis“ ei attribuit Gellius V, 14: et „esse ait sane quam in praedicandis doctrinis suis venditorem“ ib.

Nec dubitari potest — tam conspirant diserta testimonia — quin haec eius venditatio ea fuerit, quae quibusdam, veluti Plinio, stomachum moverit, aliis, et nobis ipsis, risum movere debeat.

Sunt enim complura nimium quantum festiva et ridicula. Judaeis infensus vitio dedit, nullos inter eos exstitisse doctrina praestantes: tum Graecos contra ponens Socratem, Zenonem, alios de principibus evocavit „εἶτα τὸ θανμασιώτατον . . . αὐτὸς ἑαυτὸν προστίθει καὶ μακαρίζει τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅτι τοιοῦτον ἔχει πολίτην.“ Joseph. contr. Ap. II, 12. Infestissimus illi Josephus: attamen hoc mentiri non poterat: nec mentitus est: nam Plinius quod memoriae prodidit, prorsus eiusdem notae est: quippe „immortalitate a se donari scripsit, ad quos aliqua componebat“ Plin. l. 1.

§. 3.

Hoc studio veritatem rerum gestarum ab eo ever- sam esse, doctrinae diligentiam posthabitam, et incredibilia tradita, quo vulgo imponeret, ut facile con- iicias, sic veteres plerique crediderunt. Etenim Gellius V, 14 „Sed in his quae audivisse vel legisse sese dicit fortasse a vitio studioque ostentationis fit loqua- cior.“ Et Aelianus ex eo referens de ibide immor-

*) Videtur igitur Apuleius apud Plinium versa vice tympanum mundi legisse; male.

tali, de qua tamen Apio ipse dubitaverat, addit: „et mihi quidem prorsus patet rem esse ementitam, si quidem etiam illi videtur“ (H. An. X, 29): ut intelligas, quid de eo iudicet: etiam illi, inquit, qui non solet talia defugere. Quare alio loco referens ex eo, cervos esse quibusdam locis quaternis renibus praeditos, adiicit: „εἰ μὴ τερατεύεται.“ Hist. An. XI, 40. Simillime Plinius, *Θαυμάσιον ἄκουσμα* ex illo petens, his verbis usus est: „ut, incredibile dictu, Apion grammaticus scriptum reliquerit“ XXXV, 36, 14. Restat Plinii de mendaciis eius indignatio XXX, 2, 6, quo ad Homerum ducimur: „Quaerat aliquis, quae sint mentiti veteres magi, cum adolescentibus nobis visus Appion grammaticae artis prodiderit Cynocephaliam herbam, quae in Aegypto vocaretur Osiritis, divinam et contra omnia veneficia: sed si ea erueretur, statim eum qui eruisset mori. Seque evocasse umbras ad percontandum Homerum, qua patria quibusque parentibus genitus esset, non tamen ausus profiteri, quid sibi respondisse diceret.“ (cf. Jos. Ap. II, 2).

Sed priusquam de hac re verbo moneamus, alia quaedam HomERICA proferamus, quae ventosum hominem produnt. Ath. p. 16. f. (Eust. 1397. 1426, 10) „*Ἀπίων δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς καὶ ἀκηκοέναι φησὶ παρὰ τοῦ Ἰθακησίου Κτήσωρος τὴν τῶν μνηστήρων περτεῖαν οἷα ἦν*“ et describit dehinc qualis fuerit. Quis, quaeso, iste Cteso, ad quem refert auctorem, quasi ille oculis suis procos ludentes vidisset. Scilicet sic „mundus decipitur“. Habuit hoc Apio, ut se ipsum audisse aliquid vel vidisse diceret. Ibin immortalem Hermopoli sacerdotes ipsi ostenderant, Ael. h. an. X, 29. Androclum cum leone ipsum sese in urbe Roma vidisse oculis suis confirmavit: „Eius rei, inquit, Romae cum forte essem spectator fui.“ Gell. V, 14. De pueri et

Delphini amoribus historiolum sic exorsus erat: „καὶ αὐτὸς δ' οὖν εἶδον περὶ Δικαιοκρατίαν — (Gell. VII, 8). Et viderat sine dubio multa, qui multas terras viderat, homo curiosus: attamen iam, opinor, satis cognitum habemus hunc ventilatorem, nec putabimus religioni ei fuisse nonnunquam etiam oculorum et aurium suarum auctoritatem ementiri, ut de se ipse loqueretur et eo magis ad admirationem erigeret audientium animos. Sic de ludo calculorum, quo utuntur proci in Odyssea, illa lepide callida proferens, se qualis fuerit in ipsa Ithaca a Ctesone audisse enarrabat (sive fuit Ithacae sive non fuit, sive audiit sive non audiit). Non novit vulgus hominum, nec quid hodie fiat observavit, qui talia admirationem et plausum excitare et vero etiam fidem invenire, quamvis sint inania, dubitet. Apion quidem prudentior erat et illud vulgus noverat melius. Et hoc unum testatum faceret, nisi satis superque undecunque eluceret, ne hoc quidem Josephum ultra id quod verum est dixisse, eum „παρὰ πάντα τὸν βίον ὀχλαγωγὸν γεγονέναι“ contra Ap. II, 1. Multo melius hominis imaginem percipiemus, ubi eum non tam scribentem (quamquam idem mos et eadem partim res transibant in scripta) quam ad auditores, ut facere solebat, de Homero declamantem et Homerum explicantem fingimus. Etenim ad hoc totam Graeciam peragravit. (Sen. ep. 88). Jam oculis meis video hominem hoc modo declamantem: „Homerum utraque materia consummata, Odyssea et Iliade, principium adiecisse operi suo, quo bellum Troianum complexus est.“ Et „huius rei argumentum afferentem, quod duas litteras in primo versu posuisset ex industria librorum suorum numerum continentes.“ Sc. MH i. e. XLVIII*). Stupent au-

*) Hoc referens Seneca l. l. utitur imperfecto: Apion — aie-

dientes rem novam et argute scilicet excogitatam, εὖ γε acclamant, plaudunt impense.

Non plauserunt fortasse, sed religioso silentio auscultabant de ψυχομαρτεία sua referenti: ut Homerum ex inferis excitaverit ad percontandum, qua patria quibusque parentibus genitus esset. Et Homerus non minus facilem se ei praeuisse videtur, quam Achilles Apollonio Tyanensi (Philostr. vit. Ap. p. 153). Dixit enim: sed — tanquam ἀπόδητον, et in vulgus efferri vetuit. Ergo non audere sese profiteri, quid responderit: impediti religione: „εὖστομα κείσθω.“ Tam scite ille elusit credulos.

§. 4.

Sed nunc rogandi mihi lectores mei, ut de Apione parumper oculos deiciant et comitentur me consulto exspatiantem ad alium grammaticum. In Aristarcho nostro duo genera grammaticorum depinximus, unum honestum illud, quorum quasi princeps et antistes ipse Aristarchus est, assiduum in litterarum studiis, doctis discipulis vacantes, arti grammaticae et veterum interpretationi deditos veritatis studio et doctrinae amore, alteros quaestionum professores, veterum poetarum quaestionarios, vanis hominum studiis respondentes: quos sub Imperatoribus Romanis maxime viguisse ostendimus. Sed hoc tempore tertium genus occurrit, tanquam intermedium: callidi homines et eruditi, grammaticis studiis favorem aucupantes ab eloquentia, oppidatim docentes, ad rhetorum et sophistarum morem et opes et summam gloriam adepti his auditionibus potius, quam scriptis. Exemplo esto

bat: — argumentum afferebat: — Quo videtur significare hoc illum dicere solitum, cum ore Homerum explicaret. —

„Alexander Cotyaensis“

quamvis moribus ab Apione diversus. Alexander Cotyaensis Asclepiadis filius (ὁ Ἀσκληπιάδου Steph. Byz. s. Κοτυάειον: nam quod Berkelius discipulum intelligit, nulla omnino caussa est), M. Antonini imperatoris philosophi praeceptor *), ex urbe Phrygia, cui nomen Κοτυάειον (Steph. cf. Strab. 863. Aristid. T. I. p. 135). Hunc bene cognitum habemus ex Aristidis λόγῳ ἐπιταφίῳ, or. XII. Tom. I. p. 134. Dind., quae non tam oratio est, quam epistola consolatoria et laudatoria Aristidis amici et discipuli (v. p. 134. 148) post Alexandri mortem ad Cotyaenses scripta. In hac epistola quaedam ad laudatorum illorum morem exaggerata esse non dubitamus: sunt tamen satis multa, quae non possunt ficta esse, alia, quibus aliunde accedit fides. — Pulcra et venerabili homo facie erat, corporis valetudine et firmitate egregia, item mentis animique vigore usus summam ad senectutem ¹⁾; adspirantem per totam vitam fortunam expertus ²⁾; nec doloribus vel morbo confectus, sed inter libros vita defunctus potius quam

*) Anton. comment. I, 10. Capitol. vit. Ant. c. 2. Aristid. T. I. p. 138. 144. Dind. Sed ex Aristidis locis patet plures imperatores eum instituisse. Verum igitur aut Commodum. p. 138 sana sunt reliqua nec tentanda erant Reiskio (nec ἕτερος παρ' ἑτέρου explicandum βασιλεὺς παρὰ βασιλέως): sed unum latet vitium. Nam pro ὡσπερ ὁδῶ legendum ὡς περιόδῳ.

1) Μόνῳ γὰρ αὐτῷ τὸ δαιμόνιον πάνθ' ὁμαλᾶς συμμετρησάμενον φαίνεται, σῶμα μὲν κάλλιστον καὶ ἰσχυρότατον καὶ ὑγιεινότατον καὶ γεραρώτατον. οὐκ οὐκ ἐμοίγε κριτῆ οὐδεὶς οὕτως ὠραῖος καὶ καλὸς ὡς ἐκεῖνος ἐν μυχῶ τοῦ γήρως p. 143. ὅσῳ μείζον καὶ σπανιώτερον τὸ ἔρμαιον ἄνδρα ἐν τούτῳ γήρως ἰδεῖν δια πάντων σώζοντα τὴν ἕξιν ὑγείας, μνήμης, συνέσεως, φαιδρότητος, τῶν ἄλλων p. 147. πλείστους Ἑλλήνων παιδεύσας καὶ παῖδάς τε ὧν ἐπαίδευσε παιδεύσει ἐφικόμενος p. 148. βίου πέρατα μήκιστα p. 144 in.

2) p. 144.

mortuus est ³⁾. Mortuo eo cives non tantum uxorem, liberos et propinquos honorifice habebant ⁴⁾, sed ipsi heroum honores decreverunt ⁵⁾. Nam non solum nominis gloria patriam urbem ornaverant (cognomen etiam Cotyaensis iam tum vulgo Alexandro additum, et ipse eo uti solitus erat ⁶⁾: sed opes suas liberaliter aedibus publicis exstruendis impendebat ⁷⁾. Res enim familiaris larga ei et semper accrescens ⁸⁾. Et morum summa comitas ⁹⁾. Qualem in aemulos quoque artis se praestitit et in idiotas, quibus nolebat, ut tum plerique faciebant, sermonis vitia rustice exprobrare ¹⁰⁾.

3) Οὐκ ἐν νόσοις ἀναλωθεὶς οἷδὲ ὀδύνας πληγείς, ἀλλὰ διημερεύσας ἐν τοῖς εἰωθόσιν ὥσπερ κληθεὶς ὑπὸ τοῦ δαίμονος μεθῆκας ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τὴν ψυχὴν, καὶ κατ' ἐπωνυμίαν ἐτελεύτησας τὸν βίον (hoc quid sit, quod Reiskius notavit se non intelligere, in textu significavimus), ὥσπερ οἱ τι ἄλλα ἐξεργασμένοι δι' ἀκριβείας εἰς τέλος ἅπασαν δὴ τὴν πορείαν τοῦ βίου διεξελθὼν καὶ τὰ σαυτοῦ πράξεις εἰς τὸ ἔσχατον τῆς δυνάμεως 145.

4) p. 147.

5) p. 141. Conferas haec Luciani longaeu. T. II. p. 473 Ἀθηνόδωρος Σάνδωνος Ταρσεὺς Στωικός, ὃς καὶ διδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ Θεοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσεῶν πόλις καὶ φόρων ἐκουφίσθη, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βίου ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι. Καὶ τιμὰς ὁ Ταρσεῶν δῆμος αὐτῷ κατ' ἔτος ἕκαστον ἀπονέμει ὡς ἥρωι.

6) p. 141. Ad vocabulum παράγραμμα, quo utitur in his: ἐπὶ γὰρ τῷ Ἀλεξάνδρῳ παράγραμμα ἦν ἡ πατρίς, confer eundem vocis usum apud Demosthenem contra Baeotum de nomine §. 9.

7) Quamquam hoc exaggeravit rhetor: εἰδείητε δ' ἂν ὑμεῖς μάλιστα καὶ γὰρ παρ' ὑμῶν τινῶν ταῦτα πυνθάνομαι ὡς ὑμῖν μικροῦ πᾶσαν τὴν πόλιν ἐκ καινῆς ἀνώρθωσεν. Sic Nicetas sophista patriam urbem Smyrnam suis facultatibus amplificavit et extendit, Phil. vit. soph. p. 511.

8) καὶ κληρὸς οἴκου προῖων αἰ p. 144. Sine dubio docendo si non partus at auctus. Cf. p. 140.

9) ψυχὴ ἡμερωτάτη p. 143.

10) ἦν γὰρ τῶν ὁμοτέχνων οἷον πατήρ μόνος δ' ἰδιώτας τε οὐκ ἤλεγχε καὶ παρὰ τοῖς δεξιοῖς εἰς τὰ πρῶτα ἐθαυμάζετο.

Hae laudes morum si quidem a solo Aristide referrentur incertum esset quatenus valerent: talia enim facillime fingi et exornari possunt et deflecti: sed testis accedit locupletissimus Antoninus imperator. Is enim libri primi paragrapho decima commentariorum, quid a quoque praeceptorum profecerit sibi percensens, παρὰ Ἀλεξάνδρον, inquit, τοῦ γραμματικοῦ τὸ ἀνεπίπληκτον καὶ τὸ μὴ ὀνειδιστικῶς ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν βάρβαρον ἢ σόλοικόν τι ἢ ἀπηχῆς προνευκαμένων, ἀλλ' ἐπιδεξίως αὐτὸ μόνον ἐκεῖνο, ὃ εἶδει εἰρησθαι, προφέρεσθαι ἐν τρόπῳ ἀποκρίσεως ἢ συνεπιμαρτυρήσεως ἢ συνδιαλήψεως περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, οὐχὶ περὶ τοῦ ῥήματος, ἢ δι' ἑτέρας τινὸς τοιαύτης ἐμμελοῦς παρυπομνήσεως. Hoc quidem est laudari a laudato viro *).

Eruditissimum virum fuisse, πολυμαθέστατον γραμματικόν, ut Stephanus ait, non dubitamus. Scripta, Aristides dicit, quamvis egregia sint, tamen longe lon-

*) Ille mos sermonis vitia reprehendendi quam pervulgatus fuerit loci, quibus modo usi sumus, Aristidis et Antonini satis demonstrant. Videmus quid sibi voluerit Galenus, cum librum scribebat πρὸς τοὺς ἐπιτιμῶντας τοῖς σολοικίζουσι τῇ φωνῇ (de libris propriis XIX p. 48 K.). Cf. Lucian pseudol. p. 560. 567. 579. Philostr. vit. soph. p. 578 altercationem narrat inter Philagrum sophistam et Herodis quendam discipulum. Illi vocabulum excidit minus probatum: tum hic: παρὰ τίνι τῶν ἔλλογιμων τοῦτο εἴρηται; Sueton ill. gr 22 Marcus Pomponius Marcellus, sermonis Latini exactor molestissimus, in advocacione quadam (nam interdum et causas agebat) soloecismum ab adversario factum usque adeo arguere perseveravit, quoad Cassius Severus interpellatis iudicibus dilationem petiit: ut litigator suus alium grammaticum adhiberet; quando non putat is cum adversario de iure sibi, sed de soloecismo controversiam futuram. Hic idem cum ex oratione Tiberium reprehendisset, affirmante Ateio Capitone et esse illud Latinum et si non esset futurum: Certe iam inde mentitur, inquit, Capito. Tu enim, Caesar, civitatem dare potes hominibus, verbis non potes.

geque superari lectionibus coram habitis, et, inquit, ne quis putet ex scriptis, quae quasi quaedam umbrae sunt eius doctrinae et prudentiae, totum se cognitum habiturum Alexandrum *).

Attamen *Ὀμηρικὴν συγγραφὴν*, quam unam ex scriptis commemorat, et ipsam non uno modo laudabilem esse dicit. Sunt isti sine dubio commentarii Homericī, quibus Porphyrius usus est: dicuntur *ἐξηγητικά* quaest. Hom. 7 (Schol. Σ, 509): quod non amplum videtur volumen fuisse, si quid inde concludi potest, quod de loco Iliadis Σ, 509 in libro secundo exposuerat (Porph. l. l.). Prodidit hic Porphyrius Alexandri interpretationem loci impeditissimi de urbe obsessa in Achillis clypeo. Quae perversa est interpretatio. Sic in hoc v. 513 *οἱ δ' οὔπω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσοντο* duplex subiectum esse vult, ut prius verbum de obsessis, alterum de obsidentibus accipiatur. Verissime de tota eius interpretatione Porphyrius iudicat: *ἔστιν ἐλεγχόντων τὸν ποιητὴν μὴ δυνάμενον φράζειν ἀταράχως*.

Item respexit hunc Alexandrum in loco T, 79 *ἔσταότος μὲν καλὸν ἀκούειν, οὐδὲ ἔοικεν ὑββάλλειν* Quaest. Hom. 24 (Schol. h. l.). Hic quidem nihil habet in malam partem memorabile: vera quidem explicatio non est: sed hunc locum, ni fallor, nemo explicabit. — N, 358 *τοὶ δ' ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοίου πολέμοιο πείραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν*, (ubi item Porphyrius videtur esse, qui eius annotationem servavit) **) bene

*) p. 143.

**) Ut T, 79 Alexandri explicatio in cod. A. seorsum exhibetur, quae tamen excerpta est ex Porphyriana nota cod. B, sic h. t. factum videtur: et quidem seorsum excerpta explicatio Alexandri (p. 368. a. 8), seorsum ipsius Porphyrii (ib. 42): nam haec, quae praescriptam habet *Πορφυρίου*, non est profecto tota Porphy-

explicat, fortasse vere, de significatione vocabuli ἐπαλλάσσειν pro συνάπτειν afferens, ita etiam quosdam orationis prosae scriptores hoc vocabulo uti, saepissime autem Aristoxenum musicum ἐπηλλαγμένα dixisse τὰ συνημιμένα.

Praeterea ad Homerum pertinent hae exiguae reliquiae: Ἀχιλλῆος uno λ scriptum esse non etymologicis rationibus sed metri causa, ut Κάμανδρος pro Σκάμανδρος, sch. Ven. A, 1, de περιβόρηδης, Et. M. 664, 39: sed non patet quid dixerit: δωτίνη esse compositum παρὰ τὸ τὴν δόσιν καὶ τίνειν, ἔν' ἧ ἢ ἀποτινομένη δόσις, E. M. 294, 7*).

Pertinet item, quamquam ex altero Alexandri opere sumpta, ad Homerum observatio de ἐπισχοῖες, ad Il. Ξ, 241. Schol. A ad. h. l. τῷ ἐπίσχοιμι ἀκόλουθόν ἐστι τὸ ἐπίσχοις, τῷ δὲ ἐπισχοίης τὸ ἐπισχοίην· καὶ ἴσως ἔδει οὕτως ἔχειν, παρεφθάρη δὲ ὑπὸ τῶν μεταχαρακτηρισάντων· τῷ δὲ χαρακτῆρι γενόμενον ὁμοίον τῷ ἰοίην καὶ ἀγαγοίην παρὰ Σαπφοῖ καὶ τῷ πεπαγοίην παρ' Εὐπόλιδι εἰκότως ἐβαρυντονήθη τὸ ἐπισχοίης, γενόμενον ἐπισχοῖες ὡς Αἰολικόν. οὕτως Ἀλέξανδρος ὁ Κοτυαεὺς ἐν τῷ ἰ τῶν παντοδαπῶν. Haec παντοδαπὰ erant libri XLII — an XXIV. Quae Steph. B. s. Κοτυάειον sola affert, ubi est, hunc Alexandrum fuisse eruditissimum virum, ὅς περὶ παντοδαπῆς ὕλης τεσσαράκοντα δύο ἔγραψε λόγους. Sic vulgo: sed Rehdiger. καὶ ἔγραψε βίους (i. e. βίβλους).

Videmus igitur hunc librum grammatica quoque tractata habuisse atque referemus eo illud de δέδοικα Et.

rii annotatio, qui in tam intricato loco sine dubio plurium sententias attulerat.

*) In Schol. A, 109 Bekkerus Alexandrum Cotyaensem intellegit: sed agnoscitur Myndius. Facile occurrit etiam, esse hoc ex Myndii eo libro, qui inscriptus erat πνεύματος τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης: sed hoc minus certum.

M. p. 253, 10 ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Κοτταεὺς θανασιῶς ἀπολογεῖται λέγων ὅτι πολλά εἰσι ῥήματα, ἀπὸ μέλλοντος εἰς ἐνεστῶτα μεταγόμενα, καὶ τρέπει τὸ σ ἢ εἰς τὸ χ ἢ εἰς τὸ κ, οἷον σμῶ σμήσω σμήχω σμήξω· ὀλῶ ὀλέσω ὀλέκω· οὕτως οὖν ἐκ τοῦ δείσω μέλλοντος ἐγένετο ἐνεστῶς δείκω. καὶ ἐκ τούτου ὁ μέσος παρακείμενος δέδοικα. διὰ τί δείκω ἐγένετο καὶ οὐχὶ δείχω; ἐπειδὴ τὰ εἰς χω ῥήματα (ins. ου) τῇ εἰ διφθόγγῳ παραλήγεται πλὴν τοῦ στείχω, λείχω· οὕτω Ζηνόδοτος.

Item de ἰατρίνῃ Eust. ad *A*, 514 p. 859, 50 παρὰ δὲ τοῖς τεχνικοῖς κεῖται καὶ ὅτι ὁ μὲν Ὄρος οὐχ Ἑλληνικὴν λέξιν τὴν ἰατρίνην εἶναι φησιν, Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Κοτταεὺς, πρὸς ἀκρίβειαν λαλῶν, μὴ Ἀττικὴν εἶναι αὐτὴν λέγει (Aelius Dionysius quoque dixerat: οὐχ Ἑλληνικόν). Cf. Lob. Phryn. p. 651.

De ἀμαμαξύς, Et. M. 77, 9: de ἀρμάτειον μέλος, ib. 145, 42, de quo cum Didymo sensit: de δίκροος (Phryn. 233), de quo ad Asclepiadem recurrerat, esse ab κόρος i. q. κλάδος, ib. 276, 26. Nihil est enim quod his tribus locis, ubi non additum quidem ὁ Κοτταεὺς, alium Alexandrum intelligere suadeat. In tam paucis reliquiis nihil ad doctrinam (nam profecto ne illos quidem optativos in οἴην primus excitaverat) vel ad subtilitatem insigne esse quo ab aliis grammaticis admodum distinguatur non miramur: nec, opinor, esset si plura haberemus. Usos illius scriptis videmus quosdam posteriorum: qui usi sint id scire utilissimum esset; ut nunc res est, tantummodo de Porphyrio scimus et Oro (Et. M. 664, 39) et Zenodoto (Et. s. δέδοικα).

Gloriam quidem apud aequales non tam scriptis debebat libris *) quam lectionibus coram habitis: ut ex Aristide vidimus.

*) Nec multa scripsit pro plurimorum eius aetatis voluminosa

Unum memorabilem locum ipsis Aristidis verbis inseremus (p. 142). Καὶ μὴν εἰ "Ὀμηρον Συμωναίοις παρασχέσθαι καὶ Παρίοις Ἀρχίλοχον καὶ Βοιωτοῖς Ἡσίοδον καὶ Κείοις δὴ Σιμωνίδην καὶ Στησίχορον Ἱμεραίοις καὶ Θηβαίοις Πίνδαρον καὶ Μυτιληναίοις Σαπφῶ καὶ Ἀλκαῖον καὶ ἑτέροις ἑτέροις τινας φέρει φλοτιμίαν, τὰς γὰρ Ἀθήνας ἐὼ τὰ νῦν, ἣ που καὶ ὑμᾶς μέγα φρονεῖν εἰκὸς ἐπιτῶ τούτους ἅπαντας κοσμήσαντι καὶ δείξαντι*). οἶμαι γὰρ εἴ τις θεῶν ἔδωκεν αὐτοῖς ἀνάστασιν ἔτι τούτου ζῶντος πάντας ἂν εἰς ταῦτόν τοὺς ὁμοτέχνους αὐτῶ συναγόντας παρὰ τούτου κελεύειν μαρθάνειν, ἃ χρὴ περὶ αὐτῶν φρονεῖν καὶ λέγειν. ἐγέλων δ' ἔγωγε ἐπὶ τοῖς τὸν Πλάτωνα προῖσταμένοις καὶ περὶ τοῦτον μόνον φιλοσοφοῦσιν, ὁ δὲ τῶ Πλάτωνι παντὸς ἄλλου μᾶλλον γνώμην ἐμὴν κεχαρισμένος. καὶ τοσοῦτον τοὺς ἄλλους ἐνίκᾳ ποιηταῖς, λογογράφους, ἅπασιν τοῖς ἄνθεσιν, ὅσοις αἱ ὦραι, φασί, φύουσι**). Tot igitur ille pueris explicabat poetas (quamquam, opinor, oratores quoque, v. p. 145. 146). Sic Statius Sylv. V, 3, 148 quos pater suus in

industria, si praeter illa duo opera nihil reliquit. Sed multus fuit in alienorum librorum διορθώσει. Nam Aristides eo loco, ubi cum Alexandro simul patriam celebrari ait, quod Cotyensis iam vulgo dicatur et ipse hoc cognomine uti soleat, sic scribit: ἐπεὶ καὶ τοῖς βιβλίοις ἃ διορθοῦτο τοῦτο ἐγκαταλέλειπται σύμβολον. Subscribebat igitur: κατὰ διορθωτὴν Ἀλεξανδρέα τὸν Κοτυαέα. Caeterum alio tempore de industria quaeremus, quo tales emendatores substituisse videantur, quid hae, quarum quaedam distinguere debent genera, recensioni ab iustis grammaticorum editionibus differant

*) Ut Hierophanta.

***) Loci corrupti plures sunt emendandi rationes. Fortasse sic: ὁ δὲ τῶ Πλάτωνι παντὸς ἄλλου μᾶλλον κεχαρισμένος ἐπὶ τοσοῦτον (quamquam vel καὶ servari potest, commate post κεχ. posito) ἔσον τοὺς ἄλλους ἐνίκᾳ, ποιητὰς λογογράφους, (hic accusativus vulgaris erat, quamquam dativus ex compluribus codicibus fluxit) ἅπασιν, cett.

Graeco ludo, cui Neapoli praerat, interpretatus sit exponens, recenset Homerum, Hesiodum, Pindarum, Ibycum, Alcmanem, Stesichorum, Corinnam, Theocritum atque etiam Sophronem, et Callimachum et Lycophronem:

pandere docti

Carmina Battiadae latebrasque Lycophronis atri,
Sophronaque implicitum.

In interpretatione et verborum explicatio et grammaticae explanatio et alia ex eo genere spectabantur: ut de metris et quidem de stropharum et antistropharum responsione diserte commemorat Statius: docuit enim ille

qua lege recurrat

Pindaridae vox flexa lyrae volucrumque precator
Ibycus cet. v. 151.

Sed orationis leporos primum expromebantur in transferendo poeta in orationem solutam, in quo et simili periodorum decursu concludi nec quid ad sensum deesse debebat. Sic Statius de patre, v. 159.

Tu par assuetus Homero

Ferre jugum senosque pedes aequare solutis

Versibus et nunquam passu brevioro relinqui.

Quo quis igitur magis simul orationis veneres servabat eo gratior *). Deinde in afferendis poetae virtutibus: ut Statii pater docuit suos

Quantus equos pugasque virum decurrere versu
Maeonides. v. 149.

*) Polybius, ad quem Senecae consolatio est, Homerum in Latinum, Virgilium in Graecam orationem transtulerat solutam, sed orationis veneres acmulantem. Non prorsus eadem res est: attamen non inepte Senecae locus contendetur, quem Marklandius Statio adhibuit: »Agedum illa, quae multo ingenii tui labore celebrata sunt, in manus

Huc adde mores heroum evolutos (v. 148), fabularum enarrationes*), denique, quae sine dubio pars magna fuit, adhortationes virtutis et praecepta moralia, ex veteribus poetis elicita, saepius inculcata, quod genus, si in illis temporibus subsistimus, ex Plutarcho et Porphyrio, qui illud suum *διδάσκει δὲ ὁ ποιητῆς* ad taedium usque decantat, cognovimus. Revoca etiam in memoriam quaestiones solutas: et intelliges quanta in his interpretationibus expromi potuerit facundia.

In Alexandro praeterea notandum, maxime eum, ut ex tota Aristidis epistola apparet, pueris et adolescentulis instituendis operam dedisse. Si nihilominus ab faciundia tantum gloriae nactus est, quanto hoc magis fieri poterat, si quis elegantiorum hominum circulos congregabat poetas veteres ex ore suo excepturos.

sume, utriuslibet auctoris carmina: quae tu ita resolvisti, ut quamvis structura illorum recesserit permaneat tamen gratia. Sic enim illa ex alia lingua in aliam transtulisti, ut (quod difficillimum erat) omnes virtutes in alienam te orationem secutae sint. — Ex Statii loco putamus explicari Frontonem ad M. Caes. de eloqu. 9. p. 94. Philosophiae studiosum opponit rhetoricae operam navanti. Illius multo minus laboriosam operam esse, quippe cui nihil per noctem meditandum aut conscribendum, nihil magistro recitandum, nihil de memoria pronuntiandum, nulla verborum indagatio, nullius synonymi ornatus, nihil de Graeco in nostram linguam pariter vertendum. Heindorfius mavult ‚feliciter‘, sed pariter vertere erit quasi pari gradu, ut pariter cadat oratio (cf. Cic. orat. 12), cola colis, commata commatis respondeant, non deficiente, ut sponte intelligitur, orationis gratia. Vides igitur hoc in rhetorum quoque scholis et exercitatum et in primis difficile iudicatum esse.

*) Tales, quales in brevioribus scholiis habemus (D), pleraeque pulcre enarratae.

§. 5.

Hoc autem momentum profecto in Apionis fama magnum fuit. Facundia Apioni diserte tribuitur. Gell. VI, 8 „Appion Graecus homo, qui Plistonices est appellatus, facili atque alacri facundia fuit.“ Et agnoscimus statim colorem oratorium in historiola de Androclo, quam ex illius libro quinto Aegyptiacorum retulit vel transtulit potius Gellius V, 14. En extrema: „Postea, inquit, videbamus Androclum et leonem loro tenui revinctum urbe tota circum tabernas ire: donari aere Androclum, floribus spargi leonem: omnes fere ubique obvios dicere: hic est leo hospes hominis, hic est homo medicus leonis.“

In eodem libro quinto Aegyptiacorum narraverat historiolum de amore pueri et delphini, qui visebantur Putcolis. Unde quaedam Graece servavit Gell. VII, 8. Quomodo haec in Aegyptiaca aditum invenerit, videre licet ex Ael. VI, 15 fin. (cfr. II, 6 in.). Similis enim Delphinus sub secundo Ptolemaeo Alexandriae spectabatur. Dolendum, non totam historiolum Gellium servasse non minus sine dubio suaviter enarratam (nam vel nunc ex Gellio apparet) quam illa est de Androclo. Retulerat ibi delphini amantis et pueri — lusus, gestationes, aurigationes, ut Gellius ait. „Καὶ αὐτὸς δ' οὖν εἶδον περὶ Δικαιαρχίαν δελφῖνα ἐρῶντα παιδός, καὶ πρὸς παιδικὴν ἐπτοημένον φωνήν. ἀτὰρ οὖν καὶ προσνηχόμενος ὁ ἰχθὺς ἀνεδέχετο τὸν παῖδα ἐπὶ τῶν νώτων, καὶ τὰς ἀκάνθας περιστέλλων, ἵνα μὴ τὸν ποθοῦμενον χρῶτα ἀμύξειε, καὶ ἱππηδὸν περιβεβηκότα μέχρι διακοσίων ἀνῆγε σταδίων. ἐξεχεῖτο δ' ἄρα ἡ Ῥώμη καὶ πᾶσα ἡ Ἰταλία θεάσασθαι ἰχθὺν νηχόμενον ὑπὸ Ἔρωτος.“ Denique pauca quaedam verba Apionis (non significato libri titulo) affert Gell. VI, 8, ne ea quidem sine sophisticolorum colore „Is (Apion) quum de Alexandri regis laudibus scriberet, Victi, inquit, hostis uxorem facie

incluta mulierem vetuit in conspectum suum deduci: ut eam ne oculis suis quidem contingeret.“

§. 6.

Eloquentiae sine dubio debebat praecipue, non calidati solum et rerum cognitioni, quod eum potissimum eligebant Alexandrini, qui Judaeos apud Caligulam imperatorem incusaret. Qua causa simul factum est, ut eius nomen et ingenium prae aliis grammaticis in Christianorum doctiorum et indoctorum notitiam veniret. Induxerunt eum qui cum apostolis et primis patribus disputans veterem religionem defenderet. Euseb. h: Eccl. III, 38 de scriptis Clementi Romano suppositis verba faciens: ἤδη δὲ καὶ ἕτερα πολυεπῆ καὶ μακρὰ συγγράμματα ἐχθρὸς καὶ πρῶτην τινὲς προήγαγον, Πέτρου δὲ καὶ Ἀπίωνος διαλόγους περιέχοντα ὧν οὐδ' ὄλως μνήμη τις παρὰ τοῖς παλαιοῖς φέρεται. Festivus est Apion Plistonicensis in recognitionibus Clementis quae feruntur, l. X. p. 151 (editio Lamberti Gruteri Colon. 1570): ubi quidem non disputat cum Petro, qui adest: sed cum Clemente disputat in Epitome de rebus gestis Petri p. 391.

§. 7.

Hoc igitur satis superque nobis clarum erit, ut homo tam iucunda facundia, qua scite ad animos hominum capiendos utebatur, scitus suae doctrinae venditator, multarum rerum gnarus, lectionibus Homericis maxime oppidorum, quae accessit, plausus et admirationem excitaverit, ut honorifice et quasi cum pompa exciperetur et Homericum cognomine exornaretur*). Hoc enim inest in Senecae verbis (l. l.) „in nomen Homeri ab omnibus civitatibus adoptatum esse.“ Qua dicendi formula Apuleius

*) Dioti sic etiam Crates et Seleucus.

utitur Flor. p. 131 Bip. „Atque et ipse in nomen eius (Platonis) a magistris meis adoptatus.“ Quo tamen loco significare tantum videtur „familiae Platonicae adscriptus.“ Quod Seneca dicit ab civitatibus hoc cognomen retulisse ita cum re convenit, ut verissime dixisse credamus. Quod ideo monemus, ne multorum errorem incurrisse videamur quasi causas et origines plurimorum cognominum, uti a veteribus traduntur, fidem mereri putemus. Incredibile est quam nonnunquam in hac re allucinati sint. Et. M. p. 277, 53 Διονύσιος ὁ Θραξ. Ἰστέον ὅτι Θραξ ἐλέγτο, ἢ διὰ τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς, ἢ ὅτι τῆ ἀληθείᾳ Θραξ ἦν. Ib. p. 278, 1 Διονύσιος ὁ Ἀσκάλαφος ἐλέγτο ἢ ὅτι συνεχῶς ἐμέμνητο τοῦ Ὀμηρικοῦ στίχου οἱ δ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον ἠδὲ Ὀρέστην, ἢ ἐπειδὴ μακρὸς καὶ λεπτὸς ἦν καὶ ὠχρὸς. τοιοῦτον δὲ ἐστὶν ὁ ἀσκάλαφος τὸ ὄρνεον. Non ubique item clarum est allucinari eos et ariolari neque vero certo quodam auctore scire: loquuntur enim non raro confidentius: at vel tum nonnunquam ita ineptas afferunt causas, ut tamen excogitatas esse appareat. Nam quid dici potest absurdius quam quod de Satyro grammatico, Aristarchi discipulo, scriptum est apud Photium p. 151 (cf. Arist. meum p. 220) Σάτυρος ὁ Ἀριστάρχου γνώριμος ζῆτα ἐκαλεῖτο διὰ τὸ ζητητικὸν αὐτοῦ. De ipso Erathosthene βῆτα, quem ille ζῆτα in memoriam revocat, vereor equidem ne veteres auctores nos deceperint. Nam quod tradunt βῆτα dictum esse quod in omni genere litterarum secundas ferre videretur, primum non ea est veterum de eo existimatio: nam inter principes numeratur geographos, mathematicos, grammaticos: sin invidiae tribui putes sive aliorum eruditorum sive philosophorum nec hoc verisimile, quippe secundum esse satis profecto honorificum est: et qui invidia ei cognomen excogitabant, profecto asperius vel minus certe ievnum cognomen excogitassent. Quam non

multum sit aliquem βῆτα dicere, Martialis epigramma docet V, 26 (cl. II, 57). Sed memineris modo, a litteris cognomina minime rara fuisse: Phot. p. 151 „ὅτι φλναρῶν οὗτος ὁ μυθογράφος (Ptolemaeus Hephaestio) Μωσῆς φησὶν ὁ τῶν Ἑβραίων νομοθέτης ἄλφα ἐκαλεῖτο διὰ τὸ ἄλφους ἔχειν ἐπὶ τοῦ σώματος. Γαλέριος δὲ Κράσσος ὁ χιλίαρχος ὁ ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος βῆτα ἐκαλεῖτο ἠδέως σεύτλω χρώμενος, ὃ δὴ βητάκιον καλοῦσι Ῥωμαῖοι· καὶ Ὀρπυλλίς δὲ ἡ Κυζικηνὴ ἑταίρα γάμμα. Ἀντήνωρ δὲ ὁ τὰς Κρητικὰς γράψας ἱστορίας δέλτα διὰ τὸ ἀγαθὸς εἶναι καὶ φιλόπολις· τοὺς γὰρ Κρῆτας τὸ ἀγαθὸν δέλτον καλεῖν. Ἀπολλάνιος δ' ὁ ἐν τοῖς Φιλοπάτορος χρόνοις ἐπ' ἀστρονομίᾳ περιβόητος γεγωνὸς ε ἐκαλεῖτο, διότι τὸ σχῆμα τοῦ ε συμπεριφέρεται τῷ τῆς σελήνης, περὶ ἣν ἐκεῖνος μάλιστα ἠκρίβωτο. Σάτυρος δ' ὁ Ἀριστάρχου γνώριμος ζῆτα ἐκαλεῖτο διὰ τὸ ζητητικὸν αὐτοῦ· καὶ Λάβδον φασὶν ὡς ὑπὸ Ἴδμονος τοῦ δεσπότου θῆτα ἐκαλεῖτο διὰ τὸ δουλικὸς τις εἶναι καὶ πολύτροπος· θῆτες γὰρ οἱ δοῦλοι· καὶ ἡ Κυψέλου βὲ μήτηρ, χολὴ οὔσα, Λάβδα ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Πυθίου. Δημοκύδης δὲ Πυθαγόραν φησὶ καταγράψαντα πάντας τοὺς ἀριθμοὺς τῷ γ στοιχείῳ κληθῆναι.

Hic locus primum confirmat quae ab initio diximus et exemplis ostendimus, finxisse haec veteres, partim ad dissimulandam inscientiam partim subtilitatis doctrinaeve promendae studio. Deinde videmus a litteris sumere cognomina non inusitatum fuisse, Antenor δ, Apollonius ε, Satyrus ζ, ut Graeca et quae certa videntur teneamus: (nam Horpyllis γ excludenda, si verum vidit Marquardt de Cyzico p. 180:) nec λάβδα, Cypseli mater, ficta videtur: ad cuius usus similitudinem quaedam ii, qui veterum vitas finxerunt, commenti sunt: ut de Aesopo. Causae allatae ita sunt pleraeque ineptae ut nihil ineptius fingi possit. Sed in Labda (de qua Herodotus V, 92 Ἀμφίονι

γίνεται θυγάτηρ χολή· ὄνομα δέ οἱ ἦν Λάβδα) eo ducimur, cl. Et. 199, 23, quo ipsa ratio duceret, causam plerumque fuisse in vitiis corporis et habitu, quae formam litterarum quarandam ante oculos constituerent. Et qui primus finxit a domino suo Aesopo cognomen inditum Θ, non Θῆτα, i. e. hominem operarium significabat, sed per illam litteram, quae est

κύκλος τις ὡς τόρνοισιν ἐκμετρούμενος·

οὗτος δ' ἔχει σημεῖον ἐν μέσῳ σαφές,

Eurip. Athen. p. 454., hominem gibberum sic dici voluerat, ut solebant domini a corporis forma nomina imponere servis. Ut igitur in singulis causam expediremus, eorum imagines ante oculos habere oporteret: videre vultum, faciem, imo etiam vestium habitum et capillorum: tum quam aptum natum esset nomen intelligeremus itemque diceremus ut Philostratus de sophista Varo Pergaeo (p. 576): πελαργὸν δὲ τὸν Οὔαρον οἱ πολλοὶ ἐπωνόμαζον, διὰ τὰ πύραρον τῆς ῥινὸς καὶ ῥαμφῶδες, καὶ τοῦτο μὲν ὡς οὐκ ἀπὸ δόξης ἡτασίζοντο, ἔξῃσι συμβαλεῖν ταῖς εἰκόσιν, αἱ ἀνάκονται ἐν τῷ τῆς Περγαίας ἱερῷ. Similiter igitur dictus videbitur Eratosthenes Βῆτα.—

Quam facile autem et quam cito delitescat eiusmodi cognominum origo vel hodie videmus. Ut ex veteribus exemplum afferam, Philostratus de Ptolemaeo sophista, Herodis Attici discipulo, nec ita multum aetate a Philostrato distante sic: p. 505. Οἱ Μαραθῶνα δὲ αὐτὸν ἐπωνόμαζον, ὡς μὲν τινας ἐπαιδῆ τῷ Μαραθῶνι δήμῳ ἐνεγράφη Ἰθύνῃσιν. ὡς δὲ ἐνίῳν ἤκουον ἐπειδὴ ἐν ταῖς Ἀστικαῖς τῶν ὑποθέσεων τῶν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντων θαμὰ ἐμνημόνευσε. Et si ubique veteres et integros fontes adire liceret, saepius etiam ipsa commenta et dubitationes apparerent, quales partim adhuc videmus, v. e. g. Harpocr. s. Ἀντίχνορα (Ath. 586. f), s. Σκηνίτης, partim iam latent. De Demetrio Ixione Diog. Laert. V, 84. ἐπικληθεὶς Ἰξίον διὰ τὸ ἀδινῆσαι

τι δοκεῖν περὶ τὴν Ἑραν. Similiter Hesych. Miles. Ἰξίων ἐπεκλήθη διότι λεπίδας χρυσᾶς κλέπτων τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῆς Ἑρας ἀγάλματος ἐφωράθη. Sed Suidas hoc modo; ἐπεκλήθη δὲ τοῦτο, ὡς μὲν τινες διότι λεπίδας χρυσᾶς κλέπτων τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῆς Ἑρας ἀγάλματος ἐφωράθη· ὡς δὲ ἄλλοι ὅτι ἀπεσίλησεν Εὐριπίδειον Φιλότιμον τὸ δράμα ἔχον τὸν Ἰξίονα· ἕτεροι δὲ ὅτι τῷ διδασκάλῳ Ἀριστάρχῳ ἀντήρυσεν, ὥσπερ ὁ Ἰξίων εὐεργετήσασιν αὐτὸν τοῖς θεοῖς ἀχαριστεῖν ἐπεχείρησεν.

Est autem in hoc genere et veterum et recentiorum alter error, magis quam adhuc factum cavendus, quod putant doctorum et litteratorum hominum cognomina debere rationem habere cum eorum studiis et litteris. De Platone Diog. Laert. III. 4, ἐγυμνάσατο δὲ παρὰ Ἀρίστων τῷ Ἀργεῖῳ παλαιστῇ· ἐφ' οὗ καὶ Πλάτων διὰ τὴν εὐεξίαν μετωνομάσθη, πρότερον Ἀριστοκλῆς ἀπὸ τοῦ πάμπαν καλούμενος ὄνομα, καθό φησιν Ἀλέξανδρος ἐν διαδοχαῖς· ἐνιοὶ δὲ διὰ τὴν πλατύτητα τῆς ἐρμηνείας οὕτως ὀνομασθῆναι*). Quorum illud tam verisimile est (sive ille pectore sive fronte sive humeris insigniter latus fuit, quod alii aliter) quam hoc improbabile: sed eodem errore excogitatum, in quo nunc versamur notando. De Dyscolo Apollonio auctor vitae eius dicit invenisse hoc cognomen ἧδ' ἐν ταῖς γυμνασίαις ἀσελῆτους ἀπερίας ἔλεγεν: de quo verissime mihi scripisse videor in Aristarcho p. 221. „si omnino nominis ratio a studiis repetenda erat, rectius dixisset venisse ei hoc cognomen, quod homo gravis ac tristis ad iocos lususque litterarum cum cohorte grammatico-

*) Similiter alii, quos vide ap. Menagium. Sed omisit Servium ad Aen. VI, 668 Plato ab humerorum dictus est latitudine, cett. Huic minus convenire videri potest eius κρυπτότης, de qua vide Wyttenb. anim. ad Plut. I. p. 250; quae tamen lenis fuit, cum familiares eam imitarentur, et opinor Alexandro similis (Plut. Alex. 4.).

rum descendere fastidivit.“ Ex moribus potius ductum id cognomen, quam a studiis. En alius grammatici geminum exemplum, a Gellio traditum XVIII, 7. „Domitio, homini docto celebrique in urbe Roma grammatico, cui cognomentum Insano factum est, quoniam erat natura intractabilior et morosior.“ Sic profecto nec Satyrus grammaticus, ut ille volebat, ζῆσα dictus διὰ τὸ ζήτητικὸν αὐτοῦ: nec Eratosthenem beta dictum a studiis verisimile visum. — Ecphantidi veteri poetae comico cognomen fuit Καπνίας, ut lexicographi dicunt (Phot., Hes., Suid. s. καπνίας) διὰ τὸ μηδὲν λαμπρὸν γράφειν. Quod tam dictum est incuriose, et ut mihi videtur tam aperte ex vocabulo καπνός factum, ut hoc ipsum suspicionem moveret. Naekius quidem Choer. p. 52 et Meinekus qu. sc. I. p. 13. nihil dubitaverunt ex illo cognomine de sermonis et fabularum eius caractere colligi posse. At mihi obtinendum est nihil esse minus certum. Nam nec illis auctoribus fides est, ut demonstravimus, et ne eodem quidem modo cognominis rationem explicat schol. Aristoph. Vesp. 151: nec admodum probabile illis vetustis temporibus comico ex dicendi genere cognomen adhaesisse. Sed καπνίας dicebatur genus vini, cui sive colore sive sapore sive temperamento similis visus ille homo *). In Apione nostro vereor ne item erratum sit. Non solum Homericus dictus: sed aliud fuit etiam cognomen ὁ Μόχθος **), Suid. s. Ἀπίων.

*) Caeterum, Aristophanis etiam tempore Athenis fuisse quendam Καπνίαν, hominem improbum, patet ex. Ar. Vesp. 150. Nam sic demum hic locus intelligi potest.

***) Tertium ὁ Πλειστονελκῆς tantum patris esse ex more Latinorum (ut Apollonius Molo et similia v. Sturz op. p. 14) alii recte monderunt. Nec aliud quid credidisse putandi sunt qui hoc modo locuti sunt: Ἀπιο, cognominatus Πλιστονίκες, Ἀπίων ὁ πλειστονέ (εἰ) κῆς ἐπικληθείς, ut Plin. et Clemens: nam cognomen hoc etiam recte dicitur in Graecis. Ad Latinorum morem patris nomen per

8, *Αντέρως* (ἀκουστής δ' ἦν *Απίωνος* τοῦ μόχθου). Οἱ περὶ *Απίωνα* τὸν μόχθον Apollon. syntax. p. 92. 10. μόχθος, non addito proprio nomine, dicitur schol. Aristoph. Pac. 778. — Sturzius, quasi hoc exploratum sit, de nomine. Graec. op. p. 124 μόχθος, scribit, Apio cognominatus est, quia erat laboriosissimus. Quod idem video Bailium ridicula vafricie exornasse. Mihi non admodum arridet illud in homine non assiduo, ut ille χαλκέντερος *Δίδυμος*, sed circumforaneo. Quid si ideo potius dictus, quod erat ἀνὴρ φορτικός, homo insolens?

§. 8.

In hoc homine, qualem adhuc cognovimus, scriptorum indicem inspiciens non magis multiplicem doctrinam, cuius laudem nemo ei denegabit, quam ingenium circumforaneum etiamnum elucere non iniuria, ni fallor, credideris. Incidis enim in Graecos, in Romanos, Judaeos, Aegyptios, Persas, omnes denique populos. Scripsit *ἱστορίαν κατ' εἶδη*. (Suid. *Απίων*), Aegyptiaca, libros quinque *), librum adversus Judaeos, *περὶ μάγου*

nominativum addere fortasse praecipue invaluit in iis, quibus frequentior cum Romanis consuetudo intercesserat, quod certe valet de Apione et de Apollonio rhetore. Deinde vero Graece loquentes item sic loqui non defugerunt. Imo hoc tam late patuit ut e. g. Josephus non tantum Ἀπολλώνιος ὁ Μόλων dicat (adv. Ap. II, 14, 36.) sed etiam Μόλων (ib. II. 2. 33. 41). — Si tam multi Apiones fuissent quam Apollonii facile pro Apione Plistoniceu haberemus.

*) Libros quinque fuisse dicit Tatian. adv. Graec. 37. p. 273. E. (edit. Congregat. S. Mauri. cum Justino, Paris. 1742). In quinto fuit narratio de Androclo, Gell, V. 14. et de delphini et pueri amoribus id VII, 8. Ipso titulo praeterea ad partes vocatur Gellio X, 10. Josepho contr. Ap. II, 2. Clem. Al. Strom. I. 21 §. 101. Justin. Martyr. coh. adv. Graecos 9. p. 13. C. Jul. African. ap. Euseb. praep. Ex X, 10. p. 238 Rob. Steph. 1544. Alia quaedam fragmenta sunt apud Joseph. l. 1. Nec dubium quin indidem petita sint Plinii XXX, 2. 30. XXXI, 30. XXXVI, 16, 3. XXXVII, 19

(Suid. Πάσης), περὶ Ἀπικίου ερυφῆς (Athen 294 f.), περὶ Ῥωμαικῆς διαλέκτου (Athen. 680. d). Scripsit etiam de disciplina metallica (μεταλλουργικά?), Plin. argum. libr. XXXV. T. I p. 116 Sill. De litteris: Διόδωρος καὶ Ἀπίων ἐν τῷ περὶ τῶν στοιχείων citat schol. Dion. gr. 784. Ex scriptoribus Graecis, quod sciamus, praeter Homerum commentariis illustravit Aristophanem, Schol. Equ. 577. Pac. 778.

§. 9.

Quod ad Homerum attinet, quamquam praefuit Apio scholae Alexandrinae, tamen tam inquietum ingenium in Aristarcho interpretandi genere, uno illo prisco poetae salutari, sed ab advecta undecunque doctrina, ab ostentatione versutiae alienissimo, persistere potuisse non facile tibi persuadeas. Et deflexit ad eum, qui non uno modo ei similis reperietur, Cratetem: eruditae aetatis doctrinam Homero iniunxit (v. Arist. p. 253. 256): „μαρτυροῦσι δὲ Κράτης καὶ Ἀπίων ὁ Πλειστονίκης ὅτι ἀστρονόμος Ὁμηρος“ Achill. Tat. Isag. in Arati Phaenom. I p. 124. B Petav. Eodem pertinet quod de campo Elysio commentatus est, Eust. δ, 563 p. 1509, 25: quod quam toto coelo ab Aristarcho et Erathosteneo Homeri interpretandi more distet, nunc non expo-

(incertum de XXXV, 36, 14. XXXII, 9. XXIV, 102: ut de Gellio VI, 8). Aeliani h. An. X, 29. XI, 40. Steph. Byz. s. Ἀπόλλωνος πόλις (qui eum praeterea citat s. Καβησός et Κράσιος). Tatian 27 p. 267. A, ex quo loco apparet de Dis Aegyptiorum ita locutum esse, ut impie in Graecorum cultum fecisse videri posset. Certe bestiarum venerationem defenderat allegoricis nugis atque etiam spurci-
tis, sed callide excogitatis. Plin. XXX, 30 Propter hunc (Scarabaeum, qui pilas volvit, v. interpretes) Aegypti magna pars scarabaeos inter numina colit, curiosa Apionis interpretatione, qua colligat Solis operum similitudinem huic animali esse, ad excusandos gentis suae ritus. Quamquam quinque libris continebatur hoc opus, tamen videtur satis amplum fuisse, in quo non tantum histo-

nam: sed remittendi lectores ad Aristarchum nostrum: de geographia Homeri quae hic in censum veniunt reperient p. 253 sqq. Sed ad Apionem cognoscendum ille Eustathii locus valde memorabilis (hoc loco autem vere nec fraude Apionem citari ab Eustathio iam Aegyptiacarum rerum studium certum facit): *Απίων δὲ κατασκευάζει τὴν περὶ Κάνωβον καὶ Ζεφύριον πεδιάδα οὕτω (Ἠλύαιον πεδίον) κληθῆναι παρὰ τὴν τοῦ Νείλου ἰλύν. ἣν πολλὴν καταφέρων ἐκεῖνος προσέχωσε τὴν κάτω χώραν κατὰ Ἡρόδοτον πᾶσαν πάλαι ποτὲ πέλαγος οὔσαν. ὡς δῆλον, φησὶν, ἐκ τῶν ἐκεῖ εὕρισκομένων κογχυλίων καὶ λεπαδίων, ὡς καὶ περὶ Μέμφιν· καὶ σκοπητέον, εἰ μὴ ὁ τοιοῦτος τοῦ Ἀπίωνος λόγος διὰ τοῦ ἰ γράφει τὴν τοῦ Ἠλυαίου ἀρχουσαν· ὁ δ' αὐτὸς λέγει καὶ ὅτι πείρατα γαίης ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα φησὶν οὐ τὰ πρὸς Ὠκεανόν, ἀλλὰ τὰ ἐκεῖ πρὸς τῆ κατὰ Νεῖλον θαλάσση. καθὰ καὶ Αἰσχύλος, εἰπὼν· ἔστιν πόλις Κάνωβος ἐσχάτη χθονός· πᾶσα γὰρ ἀγγίαλος ἐσχάτη χθονός· διὸ καὶ Μεμελαΐτης νομὸς ἐκεῖ (v. Arist. p. 251), ὡς τῆς τοιαύτης γῆς ὑπὸ Μεμελάω ποτὲ γενομένης. (Videntur etiam quae sequuntur ex Hérodoto III, 25 de fortunatorum insulis circa Oasin, quae in urbe grammaticus noster natus erat, ab ipso Apione hic allata fuisse).*

Vides hic simul ab interpretatione mere mythica eum deflexisse. Quo facit hoc Apollonii lex. Hom. *ὄνειρείησι πύλῃσι* (δ, 809 ἠδὲ μάλα κνώσσουσ' ἐν ὄνειρείησι πύλῃσι) ὁ μὲν Ἀπίων τοῦ ὕπνου· διὰ γὰρ τοῦτου ἐκπέμπονται· ἡμῖν δὲ φαίνεται κυρίως κατὰ τὸ μυθικόν. Dolendum hoc non integrum esse: sed scriben-

riam nec strictim, et cultum Deorum, sed bestiarum, plantarum, aquarum, monumentorum, ut Pyramidum et Labyrinthi, miracula exposuerat, denique historiolas, quales illae a Gellio servatae. — De contemtionem eius Judaeorum iudicium est apud Niebuhrium hist. Rom. I. p. 7: accuratius illud sub examen vocandum.

dum videtur τῷ ὕπνῳ et ἐπιπέμπονται „ἐν ὀνειρέησι πύλῃσι esse in somno: somnum enim (per figuram rhetoricam) dictum esse portam somniorum, quippe quae per somnum immittantur.“ Quod certe ab eius acumine non alienum videtur.

Nec habebat cur μῶλυ εἰ ex Fabulis videretur. Quid enim? Nonne noverat „Cynocephaliam herbam, quae in Aegypto vocaretur Osiritis, divinam et contra omnia veneficia: sed si ea erueretur statim eum qui eruisset mori“ (Plin. XXX, 2; 6) — χαλεπὸν δὲ τ' ὀρύσσειν ἀνδράσι γε θνητοῖσι.

Quaestiones solvisse quis non expectet? In illa antiquitus celebrata: διὰ τί τὰ ἐρωτικά ἐν ἱμάντι φησὶν „Ὀμηρος κατεστίχθαι »ἐνθ' ἐνὶ μὲν φιλάτης ἐν ἰδ' ἡμέρῳ,“ — Ἀπίων ἐπειδὴ δεσμοῖς εἰκάσει καὶ βρόχοις οἱ ἔρωτες καὶ τὰ τῶν ἐρώτων πάθη (Porphyr. E, 216. Aristarch p. 201). — Od. γ, 341 quaestitum est cur linguae hostiarum Dis crementur: Ἀπίων ὅτι κράτιστον τῶν μελῶν ἢ γλῶσσαν sciebat, opinor, quantum linguae ipse deberet, τὰ δὲ κράτιστα τοῖς θεοῖς ἀπένεμον (Porphyr. ad l. l.). In illo παρώχηκεν δὲ πλέων νῦξ τῶν δύο μορῶν, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται, si haec quaestio dicenda est, eius explicatio certe non ex pessimis est: sed videtur πλέων legisse (Porph. h. l. p. 286 Bekk.). Sed ubi Jovem defendit a crimine mendacii B, 12 notas habemus versutias*).

Martis et Veneris Amores quibusdam Homero visi inserti. Quos ut refelleret, non inscite, quamquam ina-

*) Argumenta, cur Graecos primum Mysiam adiisse verisimile sit, item de λόφος Ἄρης et de acie Nestoris quae leguntur ap Eust. A, 59, A, 591, A, 297 sub Apionis et Herodori nomine an ullam cum Apione rationem habeant, prorsus incertum: ut dictum est.

niter e longinquo accessivit locum Aristophanis Ραο. 788 Μοῦσα, σὺ μὲν χόρευσον κλείουσα θεῶν τε γάμους ἀνδρῶν τε δαΐτας. Schol. h. l. ὅτι σύνηθες ἦν τοῖς παλαιοῖς ᾄδειν θεῶν τε καὶ ἡρώων γάμους· σημειοῦται δὲ ταῦτα ὁ μόχθος πρὸς τοὺς ἀθετοῦντας τὴν ἐν Ὀδυσσεΐᾳ Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης μοιχείαν.

Quid tandem praestitit in re grammatica? Non multum attulisse, quod magni momenti videretur doctioribus, certissimum habeo documentum, quod in sat amplis reliquiis Iliacae prosodiae Herodiani non nisi semel ad partes vocatum invenio. I, 393 in disquisitione de σόωσι et σώσει. ἠ Ἀπίων δὲ διὰ τοῦ α γράφει, ἐπεὶ καὶ ἐν ἄλλοις οὕτως εὐρίσκεται ἠ σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας καὶ ἠ τὸν μὲν ἐγὼ ἐσάωσα καὶ ἠ ἀλλὰ σώω μὲν ταῦτα, σώω δ' ἐμέ, καὶ ἐπὶ μέλλοντος ἠ κερδαλέης, εἴ τις κεν ἐρύσσεται ἢ ἐσάωσει. Item semel in Odysiacae. Nam vix dubito quin hoc scholion sit Herodiani, δ, 419 ὑμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν μᾶλλον τε πιέζειν) πιέζειν δὲ ὡς δικάζειν. φησὶ γοῦν· ἐπὶ μάστακα χειρὶ πιέζει (287). ἠ Ἀπίων μέντοι περισπᾷ· χειρὶ στιβαρῆσι πιέζειν (μ, 174).

Quod re vera non casu factum esse, sed quod in re grammatica non multa iis gravia attulisse videretur, inde confirmatur, quod Apollonius Dyscolus item semel eum respicit, in syntaxi p. 92, 6 καὶ παρὰ Ἀλκαίῳ οἱ περὶ ἠ Ἀπίωνα τὸν μόχθον*) τὸ Κυλλάνας ὁ μεδεῖς ἐν

*) Οἱ περὶ ἠ Ἀπίωνα est Apion, nihil amplius. Erratum nuper in hac formula a viris egregiis. Muetzell de Hesiodo p. 288 ita scribit: »Scholae autem praefuit (Aristonicus) amplae ac locupleti multosque habuit sectatores. Οἱ περὶ Ἀριστόνικον citantur schol. Vict. ad Il. σ, 483. Ritschl de Oro p. 12 hoc modo: »Non defuisse autem Oro, Herodiani illi ut videmus et Phrynichi in rebus gram-

ρήματος συντάξει ἤκουον (sc. ὃ i. e. ὅς μέδεις), οὐ παραδεχόμενος μετοχὴν τοιαύτην ἐκ βαρυτόνου ρήματος, εἰ

maticis adversario, suos qui cum ipso starent sectatores, ex Etymologici M. p. 43, 42 verbis intelligitur οἱ δὲ περὶ Ὄρον λέγουσι. An dubitant viri doctissimi hac formula solum, qui proprio proditur, grammaticum significari? Imo docendum erit usquam aliter factum esse. Equidem huius formulae usum attendens cum apud alios grammaticos tum apud Homericos nondum nactus sum ubi aliud significari ostendi possit, contra ubi omnia illum alterum usum persuadeant sat multos in locos incidi. Apollonius οἱ περὶ Ἀβρωνα, οἱ περὶ Κομανόν, reliqua non aliter dicit quam οἱ περὶ Βαχυλίδην synt. 187. 5. Herod. pros II. E, 638 Νικίας ψιλοῖ — ἄλλοι δὲ δασύνουσι, θαυμαστικῶς ἐκδεχόμενοι, ὡς καὶ Ἡρακλέων . . . ἡμῖν δὲ δοκεῖ θαυμαστικώτερον ἀναγινώσκειν, ὥσπερ καὶ τοῖς περὶ Ἡρακλέωνα. Apollon. lex. Hom. p. 156. s. ὑββάλλειν promiscue οἱ περὶ Σιδώνιον et Σιδώνιος. Procul. ad Hesiod. op. 57 p. 82 Gsf. μέμφονται δὲ τὸν Ἡσίοδον οἱ περὶ Ἀπολλώνιον ὅτι ἐνικῶ ἀντὶ πληθυντικῶ ἐχρήσατο, Apollonium Dyscolum dicit de pron. p. 143 B (Ἡσίοδος μέντοι ἐπίμεμπτός ἐστιν εἰπὼν ἔδον κακὸν ἀμφαγαπῶντες, ἐν ᾧ ἐνικῶ ἀντὶ πληθυντικῶ ἐχρήσατο). Ariston. Ω, 71 τὸ δὲ εἴσομεν νῦν ἀντὶ τοῦ παρῶμεν. ὅπερ ἀγνοήσαντες οἱ περὶ Ἀντίμαχον ἐποίησαν κλέψαι μὲν ἀμήχανον. Similiter οἱ περὶ Ἀντίμαχον γράφουσι X, 336. Ψ, 604. quod aliis locis est ἡ Ἀντιμάχου. Et quos in rebus grammaticis sectatores habuit Antimachus? Ii etiam loci frequentes ubi cum unus aliquis scholiastes habeat οἱ περὶ alius hinc hauriens solum ponat nomen. — Iuvabit haec contra inspexisse: Did. K, 225 ὅτι Ἀρίσταρχος εἶπερ τι καὶ οἱ ἀπὸ τῆς σχολῆς. Apollon. pron. 53 Ἀρίσταρχος καὶ οἱ ἀπὸ τῆς σχολῆς. Cf. Ἀρίσταρχος . . . οἱ δὲ ἀπὸ τῆς σχολῆς sch. P, 481. Herod. II, 558 Ἀρίσταρχος καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ δασύνουσι. Id. Δ, 2 οἱ ἀπ' Ἀριστάρχου. — Liceat hac occasione duas observatiunculas addere de οἱ περὶ. Apud scriptores amatorios saepius dicitur οἱ περὶ addito amatoris vel amicae nomine ut tamen uterque intelligatur. Ut οἱ περὶ τὸν Θεαγένην Heliod. V, 216 Theagenes et Chariclea, cf. Locella ad Xen. Ephes. p. 182. Quo pertinet quod in farragine Zeuniana est ad Viger. p. 8 ex Palaephato XIV οἱ περὶ Ἀταλάντην Ἀtalanta et Melanio. Simillime Athen. p. 602. c. οἱ ἀμφὶ τὸν Χαρίτωνα Chariton amasius cum deliciis suis Melanippo. Cum hoc coniunctum est, quod sic apud grammaticos significatos invenio duos communi aliqua opera

γε τῆς τοιαύτης λήξεως οὐκ ἔχονται κατὰ τὸ κοινὸν ἐκ βαρντόνων οὔσαι δημάτων. Reprobat Apollonius, et uno quidem, ut videtur, argumento gravissimo, quod sane Apio negligere non debebat: „καὶ τῆς γραφῆς συνηλέγοντο, οὐκ οὔσης ποτὲ διὰ τοῦ ε κατὰ πᾶν δεύτερον πρόσωπον παρ' Αἰολεῦσιν.“ — Praeterea ad hunc locum pertinet illud Apollon. lex. 163, 16 φιν. εἰώθασιν ἀντὶ τοῦ σφίν ἀντωνυμικῶς χρῆσθαι τῇ φίν, ἀντὶ τοῦ αὐτοῖς ἢ αὐταῖς· οὐχ εὐρίσκεται δὲ παρ' Ὀμήρω, ὡς Ἀπίων τέταχεν.

Scripsisse videtur πεῖρα ἀρούρης, si hoc recte suspicari licet ex corruptissimo loco Apollonii p. 131, 28 πείρα. Et προβάοντε (antiqua lectio, iam in Aristarcheorum commentariis inventa, v. Did.) M, 277: si quidem Apollonium p. 134, 31 sic recte restituimus: προβοῶντε. ὁ μὲν Ἀπίων προβάοντε προβαίνοντες. καὶ γὰρ „ἦϊε μακρὰ βιβάς.“ ἢ φωνοῦντες, οἷον πραεγκλενομένοι μετὰ βοῆς. — Choeroboscus ap. Bekker. III p. 1393 s. Λάδων servavit hoc: οἱ δὲ περὶ Δίδυμον καὶ Ἀπίωνα διὰ τοῦ ω κλίνουσιν ἀναλόγως. Hoc unde sit incertum: poterat quidem eius fluvii mentio esse in nota ad H, 135. —

coniuntos. Ariston. K, 299 οἱ περὶ Ὀδυσσεῖα Ulixes et Diomedes speculandi causa egressi. Idem sunt οἱ περὶ Ὀδυσσεῖα apud Porphy. ad K, 274. Schol. vulg. Apollon. II, 297 οἱ περὶ Ζήτην Zetes et Calais Harpuias persecuti. οἱ περὶ Ἴδαν Schol. vulg. Apoll. I, 151, ubi Parisin. Λυγκτὸς καὶ Ἴδας. — Οἱ περὶ Ἀμφίονα Amphion et Zethus, Palaeph. XLII. — Deinde si quis denuo hanc quaestionem tractandam susceperit operae pretium fuerit quaerere sitne casu factum an omnino non sit factum, ut ubi plura vel duo propria una ponenda praecipue prompti sint ad hanc formulam. Vide cōpias Vigerianas et exempla Valckenarii ad Schol. Phoen. v. 102, quibus complura similia invenio in meis fortuito coniectis. Sic mox legemus apud Choeroboscum οἱ δὲ περὶ Δίδυμον καὶ Ἀπίωνα διὰ τοῦ ω κλίνουσιν. Sic ἐννέα δὲ κήρακες οἱ τῶν ἐννέα γερόντων Ὀδῖος Αἴαντος, οἱ περὶ Ταλθύβιον καὶ Εὐρυβάτην Ἀγαμέμνονος, Εὐ-

Plura novimus de vocabulorum interpretatione. Eius interpretationes permultas et ut nullius nomen aequae saepe posuerit attulit Apollonius in lexico Homérico, glossas illius nuper editas, cum ipse glossas scriberet, et fortasse apud nonnullos non nihil gloriae nactas frequenter respiciens*). Hic statim incurrit in oculos, ab Aristarchea diligentia quantum absit, imo ab Aristarcheo caractere, et vel optime ab Aristarcho explanata ne tenuisse quidem. p. 126, 1. ὄψον ὃ μὲν Ἀπίων κακῶς τὸ κρέας, ἀντιμαρτυρεῖ γὰρ ὁ ποιητής „ἐπὶ κρόμμον ποτῶ ὄψον“ A, 630: quo loco tamen iam ab Aristarcho monitum erat: ὅτι πᾶν προσόψημα ὄψον οἱ ἀρχαῖοι. Aristarchea observatione de φράζειν (v. Arist. p. 93) non effectum est, ne negligentius interpretaretur πεφράδοι E, 335, ut idem Apollonius docet p. 131, 6 πεφράδοι

ρυβάτης Ὀδυσσέως, Ασφαλλῶν καὶ Ἐτεωνεὺς Μενελάου, Θωώτης καὶ Στέντωρ Νέστορος, Μηριόνης Διομήδους schol. BL ad B, 96, ex Eustathio, qui habet Ταλθύβιος καὶ Εὐρυβάτης. — Οἱ περὶ Ὠτιον καὶ Ἐφιάλτην Eust. et schol. E, 385. ἀδελφὸς τῶν περὶ Ἰέρωνα καὶ Γέλωνα schol. Pind. Isthm. II. prooem. ἐνθεν καὶ ὁ Ξενοφάνης διελέγων τοὺς περὶ Ὀμηρον καὶ Ἡσίοδόν φησι πάντα θεοῖς ἀνέθηκαν Ὀμηρος Ἡσίοδος τε Sext. Empir. Phys. I. 193. ἡγεμῶν ἀνηγορευθῆ τῆς Ἑλλάδος, ὡς πρότερον οἱ περὶ Φίλιππον καὶ Ἀλέξανδρον Plut. Demetr. 25. τοῖς περὶ Σάλανα καὶ Θάλητα γεγονῶς ἐν Αἰγύπτῳ συνήθης Plut. conv. sap. β'. οἱ περὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλην Plato et Ar. id. Nic. 1. ὅτι οὐ μόνον οἱ περὶ Μαχάονα καὶ Ποδαλείριον συνεπεπλεύκεισαν ἰατροί, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πλείονες Ariston. II. 28. Sed haec sufficiant ad rem, quae non videtur vana, esse, excitandam.

*) Ideo fecisse, quod Apio eius discipulus fuit (si quidem verum est lexici Homeric auctorem Archibii filium esse) ideo non credimus, quod minime interpretationes Apionis prae caeteris probare invenitur. Sed hoc interrogabo, quod doctiores sine dubio facile respondebunt, ego autem nunc quidem per ignorantiam meam respondere non possum: quos grammaticorum constat glossas Homericas scripsisse ante Apionem?

διασημάνειεν· ὁ δὲ Ἄπιων ἀνείποι**), τοῦ Ἀριστάρχου
 φασμημιωμένου ὅτι τὸ φράσαι οὐδέποτε ἐπὶ τοῦ εἰπεῖν
 γάσσεται. Magis fortasse dubitabile σόλος Ἄπιων δίσ-
 κος σιδηροῦς — cl. sch. Ψ, 826. Improbamus quod in
 interpretatione vocabuli Σμινθεῦ discessit ab Aristarcho
 p. 142. Quantum ab Aristarcho more Homerum ex
 Homero explicandi et simpliciter explicandi ab-
 fuerit, vel hoc docet, quod χρυσάμπυκας explicuit χρυσο-
 χαλίλους, 169, 4. Et hoc: τανύγλωσσοι κορυῶναι μακρό-
 φωνοι, τεταμένην ἔχουσαι τὴν φωνήν, 149, 20. Βοάγρια
 αἱ ἀσπίδες. ὁ δὲ Ἄπιων τὰ ἐκ βοῆς ἠγρευμένα τουτέστι
 τῆς μάχης λάφυρα. Et alia:

Vidimus in Aristarcho studium etymologiae non
 exclusum fuisse, sed paene delitescere: contra etymo-
 logiae cupidissimus reperitur Apio. Saepissime apud
 Apollonium ὁ δὲ Ἄπιων ἐτυμολογῶν —, alibi ubi non
 dicit latet hoc, e. g. φάλος: ὁ Ἄπιων ὁ λαμπρὸς καὶ
 λευκὸς τῆς περικεφαλαίας ἦλος. Significat a φάω esse.
 Sed cum quaedam ex eius etymologiis speciminis gra-
 tia apponenda sint, Deorum quaedam epitheta ponamus:
 Παλλὰς ὡς μὲν Ἄπιων ἀπὸ τοῦ παίειν τοὺς λαοὺς 126,
 29. σῶκος Mercurius σωσίοικος (sc. σάοικος), 148, 15
 cl. Hesych. — Callide hoc excogitavit: πόρδαλις —
 Ἄπιων δὲ φησι διαφέρειν. πόρδαλιν μὲν γὰρ τὸ ἀρσε-
 νικόν, πάρδαλιν δὲ τὴν θῆλειαν, καὶ τὸν μὲν ἀπὸ τοῦ
 προάλλεσθαι, τὴν δὲ ἀπὸ τοῦ παράλλεσθαι.

Saepissime illud peccat, ut syllabas paragógicas
 pro radicibus explicet, e. g. νηπύτιοι ἄφωνοι, ὡς ἐκ τοῦ
 νη καὶ τοῦ ἠπύειν, ὃ ἐστι φωνεῖν. Prudentior Apollo-

**) Sic non scripsit, ut ex seqq. patet: nec quod olim legeba-
 tur ἄν εἶποι verum videtur: fortasse ἀντὶ τοῦ εἶποι vel (nam sic
 quoque scriptum invenimus apud grammaticos) ἀντὶ εἶποι. Hesych.
 πεφράδοι διασημήγειεν, εἶποι.

nus hic ut alibi: addit enim: οὐκ ἔστι δέ, ἀλλ' ἐπέκτα-
σις ἐστὶ τοῦ νήπιου. Cf. θεσπέσιον, μεσόδμη, αἰουητήρ,
αἰκάς.

Sic in hoc quoque genere perpauca erunt, in qui-
bus verius quam alii iudicavit, ut μῆνις a μαίνομαι,
cum Aristarchus a μένω esse voluisset: ἀάπτους, ab ἄπ-
τομαι, quod Aristarchus ἀπτοήτους esse voluerat, alii
ex optimis item in eo mire se gesserunt, qua de re
dixi in Aristarcho p. 143.

Apionis Homerica duobus operibus continebantur,
commentariis et glossis. Commentarios, quos Ruhnke-
nius praef. Hes. p. V centies a veteribus laudari dixit,
sine dubio de Eustathii Apione et Herodoro cogitans,
(repetiit hoc Rankius de Hes. p. 134), ipso addito ti-
tulo nusquam laudantur. Sed fuisse et hinc sumta esse
omnia illa, quae in glossis locum non habebant, non
potest dubitari.

Eius γλῶσσαι Ὀμηρικαὶ κατὰ στοιχεῖον (Hesych ep.
ad Eulog. in.) magnam partem transierunt in Apollonii
lexicon Homericum: hinc, ut verisimile est, complura
transierunt in Etymologicum*). Permulta inesse in
Hesychio et epistola et consensus cum glossis Apionis
apud Apollonium servatis ostendit: nomen Apionis nunc

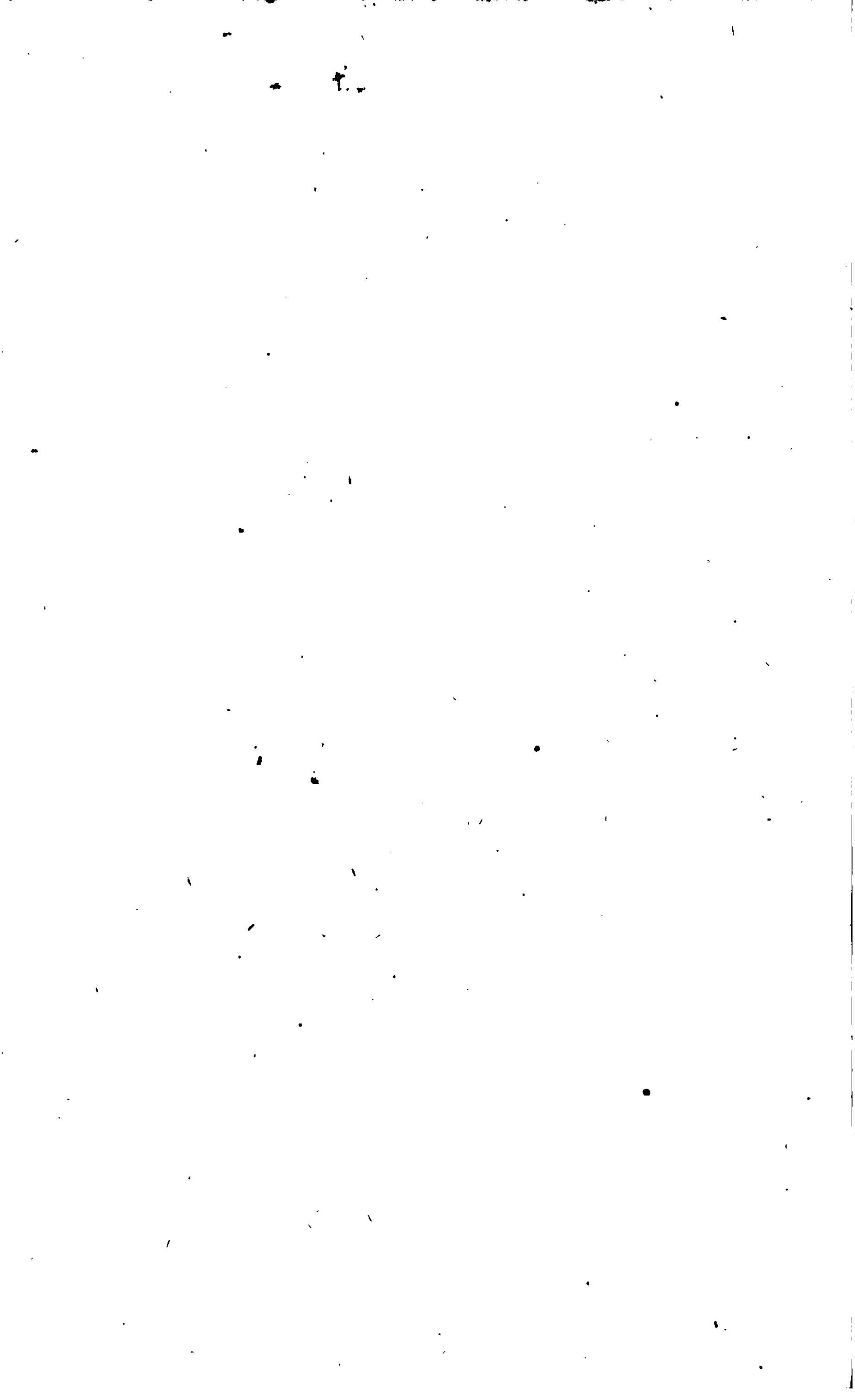
*) v. ἄσαι, κλειτύς, κορώνη, σκάλος. Haec ubi inspexeris, ad
ipsa verba Apollonio respondentia, vix dubitabis s. ἀπός, παλύνω.
ὄρχατος (ὄρχός), πείρινθος, ὀπωπή, κινυρή (cf. schol. Apollon. Rhod.
I. 292) Apionis nomen ab Apollonio commemoratum fuisse et ab
illo ea fluxisse. Sunt pleraque toto colore Apollonianis similia, in
quibusdam etiam nunc verborum ipsorum consensus non dubius.
Cf. Cram. I, 292, 3 cum Apollonio (ὁ Ἀπίων ἐτυμολογῶν,“ ut dicere
solet Apollonius). Idem dicendum de ἐρέχθων, quod nunc apud
Apollonium excidit, sed profecto praetermissum non fuit. — Κολα-
φίω (cf. cod. Havn.) et Κρόταφος ex Sorano sunt: quae in Etymo-
logicum videbuntur venisse ex Orione. P. 329, 14 Ἐλεφαντίνη et 25,
47 Ἀθριβίς ex Oro (v. Ritschl. p. 54). —

raro relictum: utrum in Hesychium et ipsa ex Apollonio venerint an vel ipse vel Diogenianus ipsas Apionis glossas inspexerit dubitari potest.

Sed quae Ἀπίωνος γλῶσσαι Ὀμηρικαί feruntur in codice Barocciano, ab Ruhnkenio inspectae (v. praef. Hes. V), et in Darmstadino, editae post Sturzii Etymologicon M. p. 602 sqq., has toto colore recentiores esse statim intelligitur, ut Ruhnkenius intellexerunt et Rankius Hes. p. 134: nec quemquam latere debebat. Nec conspirant cum Apionis interpretatione ex Apollonio et Etymol. cognita e. g. ἄντυξ, βοάγρια, ἐπάλυνεν, σχετέλιος,

Dissertatio II.

**Capita selecta ex Alexandrinorum doctrina
de prosodia Homerica.**

C. I.

§. I.

Quam sit necessarium veterum grammaticorum doctrinam cognoscere, nunc uno ore philologi profitentur, quam difficile sit et impeditum, nondum omnes satis videntur intellexisse. At vix gradum facere potes quin haesites et circumspectes, quin nondum munita te via progredi, sed salebras et amfractus superandos esse admonearis.

Hoc ipsum quam molestum est, quod si scire opus sit quo ordine vel Apollonius vel Herodianus vel alius grammaticus libros suos ediderint, quamvis saepe ad se ipsi recurrant, tamen improvisa tibi cum difficultate conflictandum erit. Sic Eustathius in *Odyssea* scribit e. g. p. 1525 *εἴρηται καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ἰλιάδα.* 1697, 40 *εἰς δὲ τοῦτο πλείω ἐν τῇ Ἰλιάδι γέγραπται:* et alibi *ἐν τοῖς εἰς τὴν Ἰλιάδα διεσαφήθη.* Sed in *Iliade* non minus praeterito utitur de commentariis suis ad *Odysseam*, e. g. 155. 184 *ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσεΐα εἴρηται.* 102, 29 *γέγραπται εἰς τὴν Ὀδύσειαν.* Nec hoc facit tantummodo in his, quae etiamsi non una sunt edita tamen facilius tanquam unum, quo lector usus erat, volumen cogitari poterant, ut videri posset eo modo praeteri-

tum posuisse, quo et Graeci *) et Latini ponunt in epistolis: sed patet hoc latius. Nam in commentariis Homericis librum, quo Dionysium geographum illustravit, ad partes vocat hoc modo: *εἴρηται, γέγραπται ἐν τοῖς εἰς Διονύσιον*, e. g. p. 2. 110. 112: et contra in hoc ad illos provocat eadem ratione, perfecto utens saepius, non excludens aoristum, ut v. 994 *καὶ ἐρρήθη ἐν τοῖς εἰς τὸν Ὅμηρον*. Sic illi et quae moliuntur scripta tanquam parata posteris animo praecipunt. Apollonius de adv. p. 532, 5 scribit: *τὸν τοιοῦτον λόγον ἀκριβέστερον ἐν τῷ περὶ συντάξεως ἐκτεθείμεθα*. At modo dixerat 530, 28 (et dicit similiter saepius): *ἐντελέστερον μέντοι δεδείξεται ἐν τῷ περὶ συντάξεως*. Videmus igitur quam caute agendum sit, quam circumspiciendum, quo singulorum consuetudo inclinet. Quid quod ne sciri quidem potest, utrum liber aliquis, cuius auctor mentionem iniecit praeterito usus, re vera sit editus an fato interruptus? Quod dum scribo commovet animum meum Spohnii praecisa spes et philologorum frustrata expectatio: scripsit enim ille in minore Hesiodi editione v. 121 „Cur hoc loco hos versus posuerim dixi in ed. maiora.“

Ex antiquioribus videndum erit quem possit huius rei observatio in Aristotele usum habere.

Sed ut perfectum et aoristus, sic praesens ambiguum. Nam per praesens saepissime ad sua scripta se referunt, *ὡς δείκνυται ἐν τῷ περὶ ἐπιθρημάτων, λέγεται μοι περὶ τούτων ἐν τῷ περὶ καθολικῆς προσφθίας* (nam Herodianus in hoc genere creber), et similiter. Ambiguum autem eiusmodi praesens utrum praeteritum an futuram tempus spectet. Apollon. adv. 532, 30 *πάλιν ἡ τοιαύτη σύνταξις διὰ πολλῶν παραθέσεων ἐν τῷ περὶ συντάξεως ἀποδίδεται*. Hoc ad posteriora spectat. De contrario

*) v. Heyler ad ep. Jul. p. 212. Wytt. ad Plut. I p. 306.

utar exemplo Aristotelis quo non esse potest expressius. Meteor. I, 8, 6 εἰ καθάπερ δείκνυται ἐν τοῖς περὶ ἀστρολογίαν θεωρήμασιν οὕτως ἔχει — At ib. I, 3, 2: ἤδη γὰρ ἄπται διὰ τῶν ἀστρολογικῶν θεωρημάτων ἡμῖν ὅτι —

Sed ad graviora veniamus. Nam primum quod Cicero ait „Geometrae vero et musici, grammatici etiam, more quodam loquuntur suo“ (fin. III, 1), ad illum grammaticorum dicendi morem cognoscendum quo tandem confugas adhuc? quibus instrumentis sublevantur qui ipsa vocabula nesciri sentiant, doctiores?

Deinde, qui adhuc sunt grammaticorum textus, ut ille non decem linguas sibi suffecturas ait ad catervas pugnantium recensendas, sic decem non efficeret oculis, ut omnia deprehenderes peccata erroresque hinc enatos caveres. Ipsa Apollonii Dyscoli syntaxis, qui liber et per complures codices traditus et praestantium virorum operam expertus est, non levibus adhuc lectionis maculis offendit legentem et moratur. Sic, ut quaedam delibem ex quarto libro, p. 313 v. 13 legis καὶ ἐπεὶ τὸ α οὐ προσχωρεῖ πρὸ τοῦ ρ ἢ πρὸ τοῦ λ: nec sequitur apodosis. At scribendum est ἐπιόν. p. 314 v. 28 πρὸς δὲ τὸ ἀφιστάμενον τῆς πλαγίας συναπέστη καὶ τὰ τῆς πλαγίας, μερικωτέρας λοιπὸν παραθέσεως γινομένης. ἥπερ διηκούσης καθ' ἓνα σχηματισμόν, περὶ Ἀπολλωνίου, ἐν Ἀπολλωνίῳ καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, εἰκός τινα φήσειν — Nec haec intelligi possunt, sed immutanda sunt hoc modo, ut primum πρὸ καὶ τὰ τῆς πλαγίας scribatur καὶ τὰ τῆς συναθέσεως, deinde μερικωτέρας λοιπὸν παραθέσεως γινομένης ἥπερ (frequentata Apollonio particula) διηκούσης —, denique post ὅμοια puncto oratio concludatur. p. 336, 6 scriptum ἐπὶ τοῦ ἵνα πρὸς τοπικὸν ἐπίρρημα πρὸ πρὸς τοπικὴν σημασίαν. Illud immigravit ex proxime praecedentibus simili modo, quo e. g. locus p. 28, 15 in plerisque codd. corruptus fuit. p. 325, 8 ὁ αὐτὰς γὰρ τῶν προειρημένων χρόνων. At

legendum *ἕκαστος γὰρ* — p. 307, 28 τὰ δὲ ἄρθρα ὡς τὰ πτωτικά, leg. ὡς πρὸς τὰ πτ. p. 310, 15 σύνθεσιν τὴν τῶν γενῶν ἀνεδέξατο, leg. σ. τῶν μερῶν. p. 334, 20 post λόγου deest, quo saepissime vexamur, negatio. Tota disputatio p. 333, 25 sqq. non intelligitur nisi scribatur *οἶκον δέ, Οὐλυμπον δέ, ἄγρον δέ*. Quod quamvis nobis mirum accidat, tamen sic scripserunt illi.

§. 2.

Οἶκον δέ, ἄγρον δέ, similia.

Disputat de his Apollonius de adv. p. 592, 17 sqq. Exponit δύο μέρη λόγου εἶναι, et quidem accusativum substantivorum cum coniunctione δέ (non cum ea paragoge, quae est e. g. in ἄγραδε, οἶκαδε, nec cum paragoge δέ, quae est in τηλικόςδε, τημόςδε et quibusdam aliis. Cf. 616, 19. 617, 24. 589, 14. 591 *). Haec duo coniunctim posita vim et constructionem quidem adverbiorum habere, nec tamen formam vocabulis esse adverbialem. Coniunctionem δέ in his vim praepositionis accepisse, ut contra nonnullae praepositiones vim adverbii induant (594, 13). Δέ assumptum esse partim ex imitatione quadam adverbiorum οἶκαδε, ἄγραδε, (cf. 616, 20), partim quod huius voculae proprium sit significare „μετάβασιν τοῦ πράγματος“ (**). Quod ad accentum attinet, tota disputatio id docet, quod dixi. Per se perspicuum hoc: ἰδιόν ἐστι τοῦ δέ συνδέσμου ἐπάγειν ἐς αὐτὸν τὴν ὀξεῖαν. (***) τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ οἶκον δέ (sic cod., Bekkerus iniuria οἰκόνδε), ὡς εἰ καὶ τὸ Ζεὺς δέ (p. 594, 2). De ἄλαδε dicit dubium, utrum paragoge factum sit

*) Nondum superavi difficultatem quae est pron. p. 84. A.

***) p. 594, 28 pro ὁ τόπος l. ὁ τόπος.

***) Cf. conl. p. 508, 1 ὁ γὰρ ἀσυνέγκλιτος ὢν ἐπάγει ἐπ' αὐτό (ἐφ' αὐτό) τὴν ὀξεῖαν, Ζεὺς γάρ.

ut οἴκαδε an ita ut Οὐλύμπου δέ et similia „ἐκ συντάξεως τοῦ δέ συνδέσμου καὶ πτώσεως αἰτιατικῆς.“ p. 617, 25. 589, 25. Hoc si probamus „καὶ δύο τόνοι ἐπιτεθήσονται ἄλλα δέ“ 589, 26. Cum igitur p. 589, 19 dicit „τὸ γὰρ οἶκον προπερισπᾶται, καὶ πάλιν ἐν τῇ προσθέσει τοῦ δέ μένει ὁ αὐτὸς τόνος οἶκονδε, μετὰ τοῦ καὶ τὴν ὀξεῖαν ἐπὶ τέλους εἶναι“ τέλος, ultima syllaba, est ipsum δέ et scribendum οἶκον δέ vel ut illi ΟΙΚΟΝΔΕ: nam antiquam formam circumflexi ab his typhethis non impetro.

Idem secutus Herodianus. Jo. Al. p. 34, 4 τὰ εἰς δε ἐπιρρήματα, τὴν εἰς τόπον σχέσιν σημαίνοντα, τρίτην ἀπὸ τέλους ἔχει τὴν ὀξεῖαν, οἴκαδε, ἄγραδε, ἄλαδε, παλίναδε (emendavit Dindorfius Παλλήναδε), φύγαδε· τὸ οἶκον δέ, ἄγρον δέ (sic accentus recte traditi) δύο μέρη λόγου, τὴν ἰδίαν ἕκαστον ἔχον προσωδίαν, ἰσοδυναμοῦντα τοῖς ἐπιρρήμασι, τὸ ἄγρονδε (teneo accentus ut editi sunt) τῷ ἄγραδε, τὸ οἶκόνδε τῷ οἴκαδε. Nunc demum hoc intelligimus, quod de ὄνδε δόμονδε dicit ad Π, 445 τὸ ὄνδε εἴτε ἔχει παρέλκοντα τὸν δέ σύνδεσμον (i. e. significatione destitutum, ut in φύγα δέ μνώοντο quidam φύγα pro accusativo acceperunt, δέ superfluum putantes, Π, 697) εἴτε ὁμοίον ἐστὶ τῷ οἶκόνδε ἀντὶ τοῦ εἰς οἶκον πάλιν ἐν τῇ συντάξει βαρυτονηθήσεται, ὡς ἐν τῷ „ἄγρονδε προῖαλλε“ (ο, 370), ὥστε περισσὴ ἡ ὀξεῖα ἐν τῇ ὄν αἰτιατικῇ κατὰ τὴν σύνταξιν. Vides corruptos accentus, quos iam facile ipse emendabis hoc loco, ut in disputatione eiusdem Herodiani de φυγαδε, quae servata est in scholiis ad Π, 697 et Α, 446 (cf. quae male excerpta sunt Θ, 157). Intelliges etiam Π, 697 ὡς ἄγρονδε mutandum esse in ὡς ἄγραδε *).

*) In fine κατὰ παραγωγήν, ὡς ἄγραδε, ἄλαδε l. κ. παραγωγήν· ὡς ἄγραδε, ἄλαδε (ut — sic). Α, 446 post οὐ μὴν addendum ἐν. — ἄγραδε pro ἄγρονδε scribendum etiam Apollon. adv. p. 576, 22.

Φυγάς dicit quibusdam duas partes orationis videri: putare enim ex loco Homericō *ΦΥΓΑΔΕ μνώοντο*, ubi non adverbialis notio requireretur εἰς φυγήν, sed solus accusativus φυγήν, constare de accusativo φύγα, qui vel per metaplasmm dictus videatur ut σκέπα vel (et hanc Ptolemaei Ascalonitae sententiam esse) a nominativo φύξ ut Στύξ: δέ autem hoc loco sine significatione -iis dictum videri. Attamen, inquit, potest etiam hoc loco adverbium esse per paragogen factum ut οἴκαδε: nam paragoga nonnunquam idem significant cum prototypis (quam doctrinam et Apollonius saepius inculcat), ut Ἰδηθεν μεδέων pro Ἰδης et ἔκβαλεν ἔκτοσε χειρός pro ἔκτός. Sed utrum statuatur, accentus nihil difficultatis habet. Nam si est accusativus φύγα, duo accentus erunt φύγα δέ ut Οὐλυμπον δέ, si non est, φύγαδε est ut ἄγραδς cum uno accentu. Sic certe, inquit, (plane ut Apollonius), de ἄλαδς etiam res dubia est *).

Unum verbo monebo. Commemorat Apollonius (p. 592, 28 sqq.) quosdam, qui suspicati essent ΟΙΚΟΝΔΕ cum similibus re vera adverbia esse et unum vocabulum, non nomina cum addita coniunctione δέ: quorum rationes exponit latius. Attamen vel ex hac disputatione quam firmus tum apud omnes accentus, de quo diximus, fuerit videtur elucere. Nam illos ipsos dicit ad accentum adhaesisse et propter accentum suae rei dubios fuisse 593, 18: et refutaturus eos Apollonius ab accentu initium capit v. 23, τὰ μὲν οὖν ἐκ τῆς τάσεως προφανῆ. πῶς γὰρ τρίτη ἀπὸ τέλους ἢ περισπωμένη;

*) Ex tali disputatione (dixerat enim de dubitatione, cui vocabulum *φυγάς* ansam dedit, in catholica) in Joannis epitome relictum illud nudum *φυγάδς*.

Apud Eustathium ad *A.* 446. p. 855, 30 rursus exemplum habes, ut scholia sua non intelligat.

πῶς τετάρτη ἀπὸ τέλους ἢ ὀξεῖα; λέγω ἐν τῷ ΟΪΚΟΝΔΕ, ΟΥΪΥΜΠΙΟΝΔΕ. Ergo ne hi quidem scribere ausi sunt vel οἰκόνδε, Οὔλυμπόνδε, ut nos solemus, vel οἰκόνδε, Οὔλυμπόνδε, nec propter praecepta de usu paragogaicae syllabae δε probati essent, (quae vide apud Apoll. p. 589 v. 30 sqq.). Non ausos esse discedere ab ΟΪΚΟΝΔΕ, ΟΥΪΥΜΠΙΟΝΔΕ satis optior apparet in Apollonii refutatione progredienti ad 594, 2*). — Caeterum nisi res fere sic habet, quomodo dici poterat ἐξίκετ' Οὔλυμπόνδε μέγαν? Hes. scut. 471. —

Duplicem sententiam, et Apollonianam illam et alteram, δε in his esse epectasin, commemorat Eustathius, aequum utrique pretium statuens. Sed nec illam intellexit et accentus et formas pervertens, et haec, ut ab eo prolata est, diversa confusa habet a veteribus merittissimo distincta. Ille Eustathii locus sic se habet, p. 44, 36 καὶ σύνδεσμος δὲ ἀντὶ προθέσεως λαμβάνεται, οἷον ὃ δὲ ἀντὶ τῆς εἰς ἐν τῷ Πυθῶδε ἤγουν εἰς Πυθῶ, καὶ ἀγορήνδε καὶ φύγαδε καὶ οἴκαδε (sic) ἀντὶ τοῦ εἰς ἀγοράν καὶ εἰς φυγὴν καὶ εἰς οἶκον Ἰστέον δὲ ὅτι ὡς ἐν τῷ τοιόςδε, τοσόςδε, τηλικόςδε, ἔδε, ἦδε καὶ τοῖς ὁμοίοις, οὕτω καὶ ἐν τῷ πόλεμόνδε**), πυθῶδε, φύγαδε, οἴκαδε, Αἰδόςδε καὶ τοῖς τοιούτοις δυνατὸν ἐπέκτασιν μὲν εἶναι τὴν δε συλλαβὴν, λαμβάνεσθαι δ' ἐξωθεν πρόθεσιν χάριν συντάξεως ἐνταλοῦς, ὅποῖόν τι γίνεται καὶ ἐν τῷ τόδ' ἰκάνεις ἤγουν εἰς τόδε τὸ χωρίον, καὶ ἐν τῷ τῆδε, ὃ ἔστιν ἐν ταύτῃ ὁδῷ τυχὸν ἢ τῇ κώμῃ. Ergo ex hac sententia (quae non eadem est cum illa, quam

*) Ad idem genus fuerunt qui referrent illud πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσάμενος τοδ' ἰκάνω, non τόδ', sed τὸ δ' accipientes. v. Apollon. adv. p. 591. 4. Et. M. 761. 29.

**) Si eadem epectasis est quae in τηλικόςδε, ex Apollonii et Herodiani doctrina requirebatur πολεμόνδε.

Apollonius refutat) haec substantiva sunt *ἐπεκτεταμένα* per δε: sed quomodo οἴκαδε eo retulerint non video, nisi οἴκα metaplasmum esse putabant ut φύγα, de quo antea dictum est *).

§. 3.

ἡ θέμις ἐστὶ.

Hoc ideo non intellectum est, quod prorsus abhorret a nostra consuetudine. Id autem est aliquid; quo in his quaestionibus facile caligo offunditur oculis. Nostrae consuetudini, quae saepe nostra, saepe Byzantinorum est, ita inhaerescimus, ut vetustiorum praecepta intermortua et dissona doctrina innixa patiamur nobis e manibus elabi. Hinc opinor Spitznero accidisse (II. exc. II.), ut veterum sententiam de ἡ θέμις ἐστὶ et ἡτε θέμις ἐστὶ non perspiceret, quamvis Apollonii Dyscoli loco uteretur, de adv. 559, quo ipso loco videre licet clarissime, illis in hac formula ἡ et ἡτε adverbia fuisse, quae componerent cum ὡς et ὥστε**). Et idem inest in loco Etymologici M. p. 440, quem item vir doctus adhibuit, modo attendas haec ipsis paene verbis ex Apollonio fluxisse et pro ἡ ubique scribendum esse ἡ et haec verba ὀξύνεται ἄρα τοῦ ὡς ἀντίκειται τὸ ἡ ita emendanda esse ὀξυνομένῳ ἄρα τῷ ὡς ἀντιπαράκειται τὸ ἡ (v. Apollon. v. 12). Sed sunt praeterea testimonia de Herodiano. Is ad II. B; 73 sic scribit: ἡ θέμις ἐστὶ τὸ ἡ δασυντέον· οὐ γὰρ ἐστὶ σύνδεσμος, ἀλλ' ἰσοδυναμοῦν τῷ ὡς ἐπίρρημα. Ad I, 134 ἡ θέμις ἀνθρώπων τὸ ἡ τὸ πρῶτον δασυντέον· ἐστὶ γὰρ ἰσοδυναμοῦν τῷ ὡς, διὸ καὶ ὁ τέ προστίθεται

*) In Crameri Anecd. horum mentio est p. II. 263. 439. — Praeteriens moneo Ἀθήνας non esse Ἀθηναςδε, quod nescio qua traditione credimus.

**) v. 10 non debbat Bekkerus quod Codex praebuit *συνυπάρχει* in —*χαι* mutare. Scribe: καὶ (vel fortasse ἡ) οὕτως φημέν. τοῖς *συνυπάρχει*

σύνδεσμος πολλάκις· ὡς γὰρ λέγομεν „ὥστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροί“ οὕτως ἦτε ξείνων θέμις ἐστί. At, inquis, in his non satis expressum est, utrum ἦ distinguat ab ἦ, an ἦ ab ἦ, nec satis firmam dices fidem esse codicis L, qui in secundo loco diserte scriptum habet: δασυντέον καὶ ὀξυντέον τὸ ἦ ἰσοδυναμοῦν τῷ ὡς, Sed si iam constans illa comparatio cum ὡς, qua item Apollonius utitur, probat, idem eum in mente habuisse quod Apollonius, ipse sibi interpretis est in catholica, Arcad. p. 182, 13 τὰ μέντοι μονοσύλλαβα (ἐπιρρήματα) ἔχοντα τὸ η μὴ προσκειμένου τοῦ ι ὀξύνεται, νή, πλήν, δήν, ἦ τὸ ἰσοδυναμοῦν τῷ ὡς, — vides ἦ emendandum esse et ex hoc ἴπσο loco et ex testimoniis prosodiae Iliacae — τὸ δὲ ἦ, ὄπου, περισπᾶται*). Magis haec eadem corrupta apud Joannem Alex. p. 31, 12: τὰ μέντοι τὸ η ἔχοντα μονοσύλλαβα, μὴ προσκειμένου τοῦ ι, ὀξύνεται, ὡς καὶ ἦδη εἶπον, νή, μή. πλήν τοῦ δῆ καὶ τοῦ ἦ ἰσοδυναμοῦντος τῷ ὡς, ἦ θέμις ἐστί· φη ἀντὶ τοῦ καθάπερ. Quorum nunc certa et facilis emendatio est: . . . νή, μή, πλήν, καὶ τὸ δῆν καὶ τὸ ἦ ἰσοδυναμοῦν τῷ ὡς, ἦ θέμις ἐστί. Nam monendum in transcurso, omnibus his locis non ὡς sed ὥς scribendum esse: illud etiam ὥς, quod est „ut,“ cum accentu scribere veteribus usitatum fuisse, ostendit Goettlingius doctr. acc. p. 389. 336: quamquam vix habet testimonium tam disertum quam Apollonii est in hac ipsa, quam tractamus, causa, de adv. p. 559, 12: ὀξυνομένῳ ἄρα τῷ ὡς συνοξυνθήσεται τὸ ἦ: nam in ista disputatione patet non sermonem esse posse nisi de relativo ὡς. —

Idem docetur de ἦ θέμις ἐστίν in Anecd. Crameri I p. 192: quod testimonium pro Apollonio lexicī Homericī conditore valebit, si haec ab illo desumpta sunt,

*) Adde τοῦ ι προσκειμένου. V. pros. Il. M, 430.

ut videntur esse. — Ad Il. Θ, 111 εἴσται, ἧ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν in cod. V hoc scholion legitur: ὁ δὲ ἧ ἀντὶ τοῦ εἴ συναπτικοῦ, ὡς τὸ ἧ κεν ζῶς ἀμενηνός“ (E, 887). ἧ ἀντὶ τοῦ ὡς, καὶ δασύνεται, ὡς τὸ ἧ θέμις ἐστὶν ἀναξ.“ Si mihi licet auctorem huius annotationis suspicari, putaverim Porphyrii esse: est enim idem, cuius annotatio servata est ad E, 886 (v. 885 Herodiani est): ea autem toto colore mihi Porphyrium prodere videtur. Hunc igitur videmus sicuti vetustiores ἧ scripsisse et adverbii loco habuisse: sed videmus eundem illud ἧ extra formulam ἧ θέμις ἐστὶ etiam alio transferre. In quo videtur veterum sententiam deflectere. — Horum enim in testimoniis in ἧ θέμις ἐστὶ subsistebatur: de reliquo et in prosa oratione pervulgato usu (cuius apud Homerum illi exempla non videntur habuisse*) Herodianum cogitare arbitramur cum docet (Arcad. p. 183. reg. pros. Herim. p. 459): περισπᾶται καὶ τὸ ἀμαρτῆ (cf. pros. Il. E, 656), κομιδῆ, πῆ, ῥ ὅπου καὶ ἀντὶ τοῦ καθά. Unde non abludunt haec Suidae: ῥ νομίζεται (loquitur de Oed. Col. v. 1598), λουτροῖς τέ νιν ἐσθῆτί τ' ἐξήσκησαν ῥ νομίζεται) ὡς νενόμισται ἐπὶ τοῖς νεκροῖς. Καὶ αὖθις ῥ ἀντὶ τοῦ ὅπου. Quae in Etymologico habemus p. 78, 24 ab antiquo auctore sublecta sunt, per Choeroboscum ut videtur (v. v. 50). Sed quod ibi bis ῥ corruptum est in ῥ, ῥ θέμις et ῥ νέος οὐκ ἀπάλαξεν pro ῥ θέμις, et ῥ νέος οὐκ ἀπάλαμνος, v. Herod. ap. Jo. Al. p. 29 et p. 31, et quidem oscitantia vel ignorantia describentium corruptum, ut patet ex v. 40, id iam

*) Buttmannus lex: 1. p. 58, ubi dicit ῥ apud epicos localem tantum significationem habere, praeteriit Il. I, 310 χρῆ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν, ἧπερ δὴ φρονέω τε καὶ ὡς τετελεσμένον ἐστί. Scb. V ὁ ῥ (sic) ἀντὶ τοῦ ὡς. Malus auctor. Apud Platon. Hipp. min. 365 est ὡςπερ.

Eustathius invenit et securus transtulit in sua, p. 174, 2. Is igitur iam non intellexit haec nec ita tenuit antiquam doctrinam, ut errores auctoribus suis casu adhaerentes effugeret. Sed alibi sui ipse immemor, sed expresse loquentes inspiciens, veterem morem infert p. 1316, 60 (cf. 1754, 10). — Theognosto illud ἢ nondum ignotum fuerat, Cram. II. p. 155 μή, νή, ἢ ἀντὶ τοῦ ὡς *). —

Sed pergam alia quaedam explicare, in quibus mihi de antiquiorum more his temporibus erratum videtur.

§. 4.

Elisio in dativo tertiae.

Putabat Spitznerus, Aristarchum in dativo tertiae declinationis non elisisse vocalem sed adscripsisse, ut synizesis fieret, e. g. ἡματι ὀπωρινῷ, Αἴαντι ὑψίζυγος. Sed Aristonicus ad Α, 589 — σιῆτ' ἐλελιχθέντες καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἡμαρ Αἴανθ' ὃς βελέεσσι βιάζεται — scribit hoc modo: ἡ διπλῆ ὅτι Ζηνόδοτος γράφει Αἴαντος βελέεσσι· γενικὴ μὲν οὖν οὐχ ἀρμόζει ὥστε δέχεσθαι τοῦ Αἴαντος· εἰ δὲ κατὰ συναλοιφήν ἐν τῷ ἀντιστοίχῳ γέγραπεν, ἢ ἢ τὸ πλήρες Αἴαντ' ὃς βελέεσσι, οὐκ ἔστι τῆς καθ' Ὅμηρον Ἰάδος τὸ ψιλοῦν τι τοιαῦτα. Num de ι illo, quod ex Aristarcho more necessarium putat Spitznerus, vel verbum iniicit? Num Αἴαντι ὃς requirit et non tantum ΑΙΑΝΘΟΣ? Item Η, 272 Didymus tradit: Ἀρίσταρχος ἀσπίδ' ἐνιχριμφθεῖς (sc. non ἀσπίδι ἐγχριμφθεῖς). Et circumspiciamus eos, qui plerumque cum Aristarcho sentire solent: en Herodianus occurrit, nec loquitur obscure, ad Ω, 318 Ἀρίσταρχος ἐϋκλήϊς ὡς ἐϋκνήμεις, σύνθετον ποιῶν τὴν λέ-

* Ad ἢ θέμις cf. Theodor. Gaz. p. 623 (ed. Basil. 1538)· cf. 309.

ξιν*). Οὕτως καὶ ὁ Ἀσκαλωνίτης· εἰσὶ δὲ οἱ διεῖλον
 εἶν κληῖσ' ἀραρυῖα, οἷς συγκατατίθεται καὶ Τρύφων, οὐκ
 εἶν· ἄμεινον γὰρ ἐπιθετικῶς ἀκούειν καὶ μὴ πάθος ἐκδέ-
 χεσθαι πληθυντικῆς δοτικῆς, λέγω δὲ τὸ τῆς ἐκθλί-
 ψεως· ὃ δὲ φημι τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς ὅτι ἐκθλίβεται
 μὲν τὸ ε τῆς δοτικῆς παρὰ τῷ ποιητῇ, καὶ
 ἐνικῆς ὑπαρχούσης καὶ πληθυντικῆς, κερκίδ'
 ὑφαινε, χέρσ' ἐρέται, καὶ νήεσσ' ἠγήσατ' Ἀχαιῶν, οὗ γε
 μὴν τὸ ἀπὸ τῶν εἰς ις ἐκτεταμένον θηλυκῶν. Ergo et
 ipse in his non novit nisi ecthlipsin, et cum antiquio-
 ribus, quos vel probat vel reprobat, non agit nisi de
 ecthlipsi. Haec omnia ita mihi videntur certa esse, ut
 si quid forte alicubi dubii ingeratur, hoc ex illis diiu-
 dicandum sit non contra. Ad II, 854 ἀλλά τοι ἤδη
 ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή, χερσὶ δα-
 μέντ' Ἀχιλλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο Didymus hoc tradi-
 dit: ἐκ πλήρους τὸ δαμέντα Ἀρίσταρχος. Jam nulla ra-
 tione licet quod in V. cod. legitur „ἐκ πλήρους γραπ-
 τέον τὸ δαμέντι“ hoc restituere velle Didymo. Imo
 auctor pessimus, quem scimus quam saepe vetustiorum
 testimonia non intellecta corruperit, idem fecisse pu-
 tandus est hoc loco. Aristarchus autem, quacunque
 commotus causa hoc statuebat, isto loco Homericō per
 anacoluthon (quasi praecesserit ἤδη σοι πάρεστι θνή-
 σκειν) δαμέντα intelligi volebat**), quod ut significaret
 plenum vocabulum in exemplaribus suis scripsit nec
 détraxit litteram ultimam. Hunc eius et fortasse alio-
 rum etiam morem alia etiam testimonia demonstrabunt.

*) Aristonicus dicit, utrumque secundum Aristarchum admitti
 posse, Herodianus hoc unum. Haec dissensio (taliam autem unde
 fluxerint in Aristarcho nostro indicavimus) non facit ad rem nostram.

**) cf. κ, 565. I, 322. — ? π, 466. — Ἴόνθ' Α, 567 ei Ἴόντα erat,
 ἀνάσσοντι ο, 240 commode accusativus potest esse. Restat ἐλθόντ'
 β, 250.

N, 407 δύνω κανόνεσσ' ἀραρυϊαν) ἐν πλήρους αἰ' Ἀριστάρ-
 χου κανόνεσσι Nec in pluralis dativo synecphonesin
 eum statuisse et ex Herodiano satis patuit et patet ex
 Aristonici nota ad εὐκλήϊς ἀραρυϊα: ἡ διπλή: ὅτι δύνα-
 ται καὶ κατὰ σύνθεσιν: εὐκλήϊς συνεπίκλεστας, χωρὶς δὲ τὸ
 ἀραρυϊα: δύναται δὲ καὶ κατὰ συναλοιφήν εὖ ταῖς
 κλεισὶν ἀραρυϊα. Ergo si illic scripsit κανόνεσαι ἀρα-
 ρυϊα alia ei causa fuit, non quod in his dativis et ad-
 scribere ei mos erat. Sed vide, reliqua: B, 347 νό-
 σφιν βουλεύωσ' ἄνυσις) ὅτι βουλεύωσαν, (l. βουλεύωσι) αἰ
 Ἀριστάρχου. Od. ζ, 131 ὄστ' εἰσ' ὕμενος καὶ ἀήμενος)
 ἐκ πλήρους τὸ εἰσὶν (l. εἰσι) αἰ' Ἀριστάρχου. A, 323
 χειρὸς ἐλόντ' ἀγέμεν) ὅτι χειρὸς ἐλόντα ἀγειν Ἀριστάρ-
 χος (l. χειρὸς ἐλάετε ἀγέμεν Ἀριστάρχος), ἵνα τὸ δυϊ-
 κὸν εὐδὲλον ἢ ἀμφίβολον γὰρ ἔσκει: ἔάν κατὰ
 συναλοιφήν ἀναγινώσκωμεν. X, 335 ἐλκήσουσ' αἰ-
 κῶς) οἱ περὶ Ἀντίμαχον (nonne hic etiam Ἀριστάρχου?)
 ἐλκήσουσι, ἐπὶ τὸ γνωριμώτερον. Nos ne intelli-
 mus quidem, his locis plerisque quid obscuritatis caven-
 dum fuerit, etiamsi apostrophum detrahis: necesse est
 tamen, illis visam esse aliquam: traditum enim per-
 spicuitatis causa finalem litteram retentam esse.
 Retenta alibi grammaticis rationibus, quas adhuc non
 magis perspicimus, ab Aristarcho in ᾱ δευτέ, ἢ μάλα δὴ
 σε A, 441 (cf. ad A, 160. B, 201), et in ᾱ Σῶκε, Ἰπ-
 πάσου νιέ A, 451*). Porro nec hoc decerno, utrum
 ubi sic plene scribebant hoc oculis tantum dederint,
 an audiri, etiam voluerint, id quod colligi posse vi-
 deatur et ex illo Σῶκε et ex Herodiani nota ad A,
 441: quamquam, ut nunc res est, quae ibi dicit ob-

*) Quamquam in hoc iam paene septimus quid rei sit ex Mützellii observatione de Hes. p. 137: cf. Schneidewino in Eustathii prooem. comm. Pind. p. 45, qui dixit de Γλαῦκε δρα apud Archilochum. Τηλέμαχ' autem, Εὐρύλοχ', sim. cum his comparari non possunt.

monuerunt alii. Nunc licuit et auctoritates investigare accuratius et rationes illorum aliquanto melius perspicere.

Quod nos hodie facimus, ut in eiusmodi locis, qualis est

διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε φρεσὶν ὀρμαίνοντι,
ἢ μιν ζῶν ἔοντα μάχης ἄπο δακρυόεσσης
θεῶ.—

ἢ ἤδη ὑπὸ χερσὶ Μενoitιάδαο δαμάσσω

et similibus omnibus utrique *η* gravem imponamus, is veterum mos non fuit: sed secundum illi circumflexo insigniverunt. Hoc disertis testimoniis demonstrari potest de Herodiano, de utroque Apollonio, de Nicanore, Alexione, Ptolemaeo, Tryphone: ex hoc consensu de Aristarcho concludere nihil utique dubitamus. Nec excogitatum esse a grammaticis, sed ab usu loquendi repetitum, hinc videmur suspicari posse, quod cum de caussis dissentiant in re ipsa conspirant. Sed in eo etiam consentiunt, in eiusmodi enuntiationibus secundum *ἢ* non esse disiunctivam particulam, διαζευκτικὴν, aut, nec subdisiunctivam, παραδιαζευκτικὴν *), vel, sed interrogativam, vel ut hic etiam cum veteribus loquar, dubitativam, διαπορητικὴν vel ἀπορηματικὴν vel ἐρωτηματικὴν vel διατακτικὴν, Latinorum an. Ut igitur *ἢ φῆς, ὡς Τρώεσσι ἀρηξέμεν εὐρύοπα Ζῆν* est „an putas,“ sic *ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω* est „verum — an falsum dicam,“ et *πῶς γὰρ νῦν Τρώεσσι μειγμένοι ἱπποδάμοισιν εὐδουσ’ ἢ ἀπάνευθεν;* est „mixti an seorsum?“ denique *διχθὰ δέ μοι κραδίη* — „haereo (an) illum servem an domem.“

Alterum igitur *η* in his dubitativam esse, de eo dixi veteres consentire. Estne etiam prius? Iudica-

*) Sic apud antiquiores, Apollonios et Herodianum: ὑποδιαζευκτικὴ recentius videtur, v. e. g. Suid. et Etym. M. 415, 22. 25.

runt sic optimi, Herodianus et Apollonius*): et ex illa comparatione, quam cum Latina an instituimus, eo fere delati sumus. Haec igitur orietur quaestio, cur in priore membro particula accentum deposuerit. Id veteres pro noto sumunt, causam non addunt. Videtur mihi causa cogitari posse. Scilicet in eiusmodi enuntiationibus ad alteram particulam quodammodo languescere sentimus priorem; unde factum fortasse ut in priore membro deesse possit: in altero quasi maiore quadam vi incidit, tanquam priore omnis dubitatio nondum satis expressa et declarata sit.

At tamen Tryphoni prioris membri particula visa est disiunctiva esse: Nicanori *συναπτική*, pro *εἰ*. — Herodianus non dubitavi quin cum Apollonio senserit. Nam quamquam aliter videri potest ex Joanne Al. p. 41, 13, si quidem scripsit (nam nunc haec corrupta sunt) οὗτος ἔστι διαζευκτικός μετὰ διαπορήσεως προφερόμενος τὸν δεύτερον, ἐρωτηματικὸν ὄντα, πάντως περισπᾶ, et ex v. 28 *διαζευκτική* γὰρ ἡ φράσις μετὰ (hoc inserendum) *διαπορήσεως*, tamen id epitomatoris culpaē tribuendum. Nam et ipse dedit v. 21 *διαζευκτικῆς οὖν οὔσης τῆς τάξεως τῶν διαπορητικῶν* (sic haec legenda) ὁ μὲν πρότερος ὀξύνεται, ὁ δὲ δεύτερος περισπᾶται, similique modo scripta quae sunt v. 29 sqq., ubi legendum *κἂν ἅπαξ κἂν πολλάκις*, et Arcadius scripsit *διαπορήσεις μετὰ διαζεύξεως* non *διάζευξις μετὰ διαπορήσεως*, et minime suspecta vox schol. ABL ad Γ, 239, et Herodianus sibi ipse testis est ad II. Ε, 265.

Caeterum in exemplis non pendentibus item scripserunt, et ubi semel posita est particula, *πῶς γὰρ νῦν Τρώεσσι μεμιγμένοι εὐδοῦσ' ἢ ἀπάνευθεν*; K, 425, et ubi bis: *ἢ οὐχ' ἐσπέσθη Λακεδαιμόνος ἐξ ἐρατεινῆς, ἢ δέυρω*

*) Item in ἀρα — ἦ, quod non dubium videtur ex Apollon. conl. p. 493. 494.

μὲν ἔπροντο —; Γ, 259. Vide ad utrumque locum Herodiani notas. Alia infra offendes. —

Ἡέ est pro ἦ, ἦε pro ἦ.

Haec res est. Jam sequitur, quo supersedere non possumus, ut testimonia conferamus et si quid hiare videbitur vel librariorum culpa detortum esse corrigere et committere conemur.

1. Herodianus. Lustremus primum prosodiam Homericam.

Ad A, 190 διάνοιχα μερμηρίζεν ἠέ — ἦε χόλον παύσειεν) τὸν μὲν πρότερον σύνδεσμον βαρυνονήτεον, τὸν δὲ δευτέρου περισπαστέον. διαπορητικὴ γάρ ἐστὶν ἡ σύνταξις καὶ οὕτως ἐν τῇ καθόλου (ABL). Cf. ad δ, 372 Π, 436 διχθα δέ μοι κραδίη, — ἦ μιν — τὸν μὲν πρῶτον ἦ ὀξυτονητέον, τὸν δὲ δευτέρου περισπαστέον, ἦ ἤδη χειρεσσι*). X, 244 ἵνα εἶδομεν ἦ κεν Ἀχιλλεύς (sic eum Tegisse statim apparebit, non εἶκεν, ut Wolfius edidit) νῶϊ κατακτείνας — φέρηται — ἦ κεν σὲ δουρὶ δαμείη) περισπαστέον τὸν ἦ σύνδεσμον. ἀδύνατον γὰρ δέσμιον ἐπόμενον αὐτὸν ὀξύνεσθαι. — Ex nota: apparebit ibidem γ. 377 etiam lectum fuisse 17 τίπτ' αὐτ', Ἀργικέρωνε, θεοὺς ἀγρόρηνθε ἦ τί περι Τρωῶν καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις; ἐκδὸς δὲ σύνδεσμος καὶ ἀπὸ εἰλημμένους**). τοῦτο

*) Qui schol. AL ad 438 sic scripsit ut nunc scriptum est quid sibi vellet ipse non intellexit.

**) De simplici ἦ interrogativo est etiam nota ad Γ, 56: quae in A luxata est et ex comparatione sch. B sic scribenda: τὸν ἦ σύνδεσμον περισπαστέον ἔστι γὰρ διαστακτικός, τῆς κλητικῆς ἀνάπαυσις λαβούσης, ἵνα ἦ ἐρώτησις Ἀτικῆ. ἀρὰ τί κρείσσον ἐκ τῆς ἐριδος ἐγέρετο ἡμῖν; εἰσὶ μέντοι οἱ ἐνέκλιτον αὐτὸν, ἵνα τὸ εἶδος τοιοῦτον ἦ. ἀρετι (Heyrius ne id quidem intellexit, aliquos ἀρετι voluisse) τοῦτο ἀμφοτέροις ἐπλετο ἀρετιαν ἢ πτερὸν ὅτι ἡμεῖς ἀγνώμονοι μὲν ἐπὶ

πρὸς τὰ τοιαῦτα· ἢ δολιχὴ νόσος ἢ Ἄρτεμις Ἰοχέαιρα“ (λ, 172) ἢ νέον μεθέπεις ἢ καὶ πατρῷός ἐσσι“ α, 175). ἐν γὰρ τοιαύταις συντάξεσιν ὁ μὲν πρότερος ἢ ἐγκλίνεται, ὁ δὲ δεύτερος περισπᾶται. Ergo nec α, 175 a praecedente verbo pendere voluit. Quo loco quod in scholiis est ὁ δεύτερος ἢ περισπᾶται· ἐρωτηματικὸς γὰρ non dubitandum quin ex Herodiana prosodia fluxerit, item ut eadem nota ad Od. ο, 168 et in sch. V ad Π, 245. — δ, 643 νημερές μοι ἐνισπε, πότε ὤχετο καὶ τίνες αὐτῷ κοῦροι ἔποντ' Ἰθάκης ἐξαίρετοι ἢ ἐοὶ αὐτοῦ θῆτες τε δμῶές τε;) ὁ μὲν ἢ περισπᾶται. διαπορητικὸς γάρ. — Κ, 425 πῶς γὰρ νῦν Τρώεσσι μεμιγμένοι ἵπποδάμοισιν εὔδουσ' ἢ ἀπάνευθεν. Ad h. l. in cod. A hoc scholion est: τὸ εὔδουσ' ἐν διαστολῇ καὶ ὑποστιγμῇ ἵνα ἐρωτηματικὸν γένηται καὶ αὐτὸν δὲ τὸν ἢ περισπαστέον· διαπορητικὸς γάρ. Haec usque ad γένηται sunt Nicanoris, extrema Herodiani. Γ, 239 ἢ οὐχ ἐσπέσθην Λακεδαιμόνος ἐξ ἐρατειῆς, ἢ δέῤω μὲν ἔποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισιν —;) ὁ μὲν πρῶτος ἢ σύνδεσμος βαρύνεται, ὁ δὲ δεύτερος περισπᾶται, ἵνα τοιαύτη ἢ φράσις γένηται, ἢ ἠκολούθησαν μὲν (l. ἢ οὐκ ἦκ. μὲν, ἢ ἠλολούθησαν μὲν), οὐκ ἐθέλουσι δὲ μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν; Aliud schol. h. l. in ABL ὁ μὲν Νικάνωρ ὄμφω ἀξύνει ὡς διαζευκτικούς (scil. haec omnia sine interrogatione proferri volebat), ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τὸν δεύτερον περισπᾶ, ὡς δια-

μεν. Mirum est auctorem schol. B, qui se de Herodiano referre dicit, non habere διατακτικός, sed ἀρχικόν, τῆς κλ. ἀν. λ.ε Ἡ (vel ἦπερ) post comparativum, quod altera pars, mira sane capita, h. l. volebant, natura sua non est ἀρχικόν. Ergo qui illis se opposebat et interrogativum ἢ hic intelligendum esse defendebat, iure poterat dicere ἀρχικόν esse. Cum tamen auctori schol. B ipsi hoc vix debeatur, sed apud auctorem suum iuvenisse verisimile sit, putaverim ab Herodiano ipso scriptum fuisse ab initio: ἀρχικὸς καὶ διατακτικός vel ἀρχικὸς μετὰ διαταγμοῦ.

πορητικούς ἄμφω δεχόμενος. — E, 265 infra tangam, ubi de Ptolemaeo verba faciam. Pro corrupto haberi debet hoc ad K, 504

αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων ὃ τι κύντατον ἔρδοι·
ἢ ὄγε δίφρον ἐλών, ὄθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
θυμοῦ ἐξερύοι, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' αἰείρας·
ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.

διαπορητικοὶ οἱ ὕστεροι. διὸ περισπαστέον τὸν δεύτερον· τὸν δὲ πρῶτον καὶ τρίτον ἐγκλιτέον. Quod sic fere profectum erat ab Herodiano: διαπορητικὸς ὁ ὕστερος· διὸ περισπαστέος (Cf. sch. V „περισπαστέον τὸν ἦ. διαπορητικὸς γὰρ ἐστι.“) τὸν δὲ πρῶτον καὶ δεύτερον ἐγκλιτέον. Nam sensus loci hic est: dubitabat utrum currum aut temone protraheret aut tollens efferret — an plures interimeret. Est igitur secundum ἢ διαζευκτικόν. Quod fugere non poterat Herodianum: hoc enim modo intelligi debere iam Aristarchus monuerat (v. Ariston. h. l.). Et similes locos attenderat et ipse et alii. Sic ipse Herodianus ad O, 105: ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἄσσον ἰόντες ἢ ἔπει ἢ ἐ βίη· ἔφαμεν τὸν ἢ κατ' ἀρχὴν ὄντα διαπορητικὸν περισπασθῆναι ὡς περ καὶ ἐνθάδε. τοὺς μέντοι ἐξῆς ἐγκλιτέον ἐν τῇ συντάξει. εἰσὶ γὰρ ἦτοι διαζευκτικοὶ ἢ παραδιαζευκτικοί, ὡς τὸ ἢ ἔπει ἢ ἐ βίη (opinor ἢ ἔπει ἢ ἔργω). De B, 253 οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα, ἢ εὖ ἢ ἐ κακῶς νοστήσομεν υἴες Ἀχαιῶν in Apollonii. lex. s. ἢ notatur hic particulas esse disiunctivas: noluit enim hoc dici: „nescimus utrum bene redituri simus an male,“ sed hoc: „nescimus redituri simus sive bene sive male.“ δ, 486 sqq. sic scribenda erunt:

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
ἢ (hoc veteres habuerunt, non quod editum est εἰ, ut apparet ex sch. 487, quod Nicanoris est)
πάντας σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,

πρὸς τὰ τοιαῦτα· ἢ δολιχὴ νόσος ἢ Ἄρτεμις Ἰοχέαιρα“ (λ, 172) ἢ ἐ νέον μεθέπεις ἢ καὶ πατρῷός ἐσσι“ α, 175). ἐν γὰρ τοιαύταις συντάξεσιν ὁ μὲν πρότερος ἢ ἐγκλίνεται, ὁ δὲ δεύτερος περισπᾶται. Ergo nec α, 175 a praecedente verbo pendere voluit. Quo loco quod in scholiis est ὁ δεύτερος ἢ περισπᾶται· ἐρωτηματικὸς γὰρ non dubitandum quin ex Herodiana prosodia fluxerit, item ut eadem nota ad Od. ο, 168 et in sch. V ad II, 245. — δ, 643 νημερτές μοι ἐνισπε, πότε ὄχστο καὶ τίνες αὐτῷ κοῦροι ἔποντ' Ἰθάκης ἐξάιρετοι ἢ ἐοὶ αὐτοῦ θῆτες τε δμῶές τε;) ὁ μὲν ἢ περισπᾶται. διαπορητικὸς γάρ. — Κ, 425 πῶς γὰρ νῦν Τρώεσσι μεμιγμένοι ἵπποδάμοισιν εὔδουσ' ἢ ἀπάνευθεν. Ad h. l. in cod. A hoc scholion est: τὸ εὔδουσ' ἐν διαστολῇ καὶ ὑποστιγμῇ· ἵνα ἐρωτηματικὸν γένηται· καὶ αὐτὸν δὲ τὸν ἢ περισπαστέον· διαπορητικὸς γάρ. Haec usque ad γένηται sunt Nicanoris, extrema Herodiani. Γ, 239 ἢ οὐχ ἐσπέσθην Λακεδαιμόνος ἐξ ἐρατεινῆς, ἢ δεύρω μὲν ἔποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισιν —;) ὁ μὲν πρῶτος ἢ σύνδεσμος βαρύνεται, ὁ δὲ δεύτερος περισπᾶται, ἵνα τοιαύτη ἢ φράσις γένηται, ἢ ἠκολούθησαν μὲν (l. ἢ οὐκ ἦκ. μὲν, ἢ ἠλολούθησαν μὲν), οὐχ ἐθέλουσι δὲ μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν; Aliud schol. h. l. in ABL ὁ μὲν Νικάνωρ ὄμφω ἀξύνει ὡς διαζευκτικούς (scil. haec omnia sine interrogatione proferri volebat), ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τὸν δεύτερον περισπᾶ, ὡς δια-

μην. Mirum est auctorem schol. B, qui se de Herodiano referre dicit, non habere διατακτικός, sed ἀρκτικόν, τῆς κλ. ἀν. λ.· ἢ (vel ἢπερ) post comparativum, quod altera pars, mira sane capita, h. l. volebant, natura sua non est ἀρκτικόν. Ergo qui illis se opponere et interrogativum ἢ hic intelligendum esse defendebat, iure poterat dicere ἀρκτικόν esse. Cum tamen auctori schol. B ipsi hoc vix debeatur, sed apud auctorem suum iuvenisse verisimile sit, putaverim ab Herodiano ipso scriptum fuisse ab initio: ἀρκτικός καὶ διατακτικός vel ἀρκτικός μετὰ διαταγμοῦ.

πορητικούς ἄμφω δεχόμενος. — E, 265 infra tangam, ubi de Ptolemaeo verba faciam. Pro corrupto haberi debet hoc ad K, 504

αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων ὃ τι κύντατον ἔρδοι·
ἢ ὄγε δίφρον ἐλών, ὄθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
θυμοῦ ἐξερῦοι, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' αἰέρας·
ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.

διαπορητικοὶ οἱ ὑστεροί. διὸ περισπαστέον τὸν δεύτερον· τὸν δὲ πρῶτον καὶ τρίτον ἐγκλιτέον. Quod sic fere profectum erat ab Herodiano: διαπορητικός ὁ ὑστερος· διὸ περισπαστέος (Cf. sch. V „περισπαστέον τὸν ἦ. διαπορητικός γάρ ἐστι.“) τὸν δὲ πρῶτον καὶ δεύτερον ἐγκλιτέον. Nam sensus loci hic est: dubitabat utrum currum aut temone protraheret aut tollens efferret — an plures interimeret. Est igitur secundum ἦ διαζευκτικόν. Quod fugere non poterat Herodianum: hoc enim modo intelligi debere iam Aristarchus monuerat (v. Ariston. h. l.). Et similes locos attenderat et ipse et alii. Sic ipse Herodianus ad O, 105: ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἄσσον ἰόντες ἢ ἔπει ἢ ἐβίη· ἔφαμεν τὸν ἢ κατ' ἀρχὴν ὄντα διαπορητικὸν περισπασθῆναι ὡς περ καὶ ἐνθάδε. τοὺς μέντοι ἐξῆς ἐγκλιτέον ἐν τῇ συντάξει. εἰσὶ γὰρ ἦτοι διαζευκτικοὶ ἢ παραδιαζευκτικοί, ὡς τὸ ἢ ἔπει ἢ ἐβίη (opinor ἢ ἔπει ἢ ἔργω). De B, 253 οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα, ἢ εὖ ἢ ἐκῶς νοστήσομεν νῆες Ἀχαιῶν in Apollonii. lex. s. ἦ notatur hic particulas esse disiunctivas: noluit enim hoc dici: „nescimus utrum bene redituri simus an male,“ sed hoc: „nescimus redituri simus sive bene sive male.“

δ, 486 sqq. sic scribenda erunt:

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
ἦ (hoc veteres habuerunt, non quod editum est εἰ, ut apparet ex sch. 487, quod Nicanoris est)
πάντας σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,

ἤε τις ὄλαε' ὀλέθρῳ ἀδευκείῃ ἤε ἐπὶ νηός,
ἤε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπενυσεν;

Et haec λ, 399 hoc modo:

τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε ταηλεγέος Θανάτοιο
ἤε (sic Wolfius, sic Harl.) σέγ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων
ἐδάμασσε,

ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν,
ἤε θ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
βοῦς περιταμνόμενον ἠδ' οἰῶν πῶεα καλά,
ἤε περὶ πτόλιος μαχεούμενον ἠδὲ γυναικῶν;

ubi tertium ἤε disiunctivum esse intelligitur, quare sic respondetur tanquam ad duplicem interrogationem, v. 406: οὔτε μέγ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσε — οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου. At iidem versus paulum immutati recurrunt ω, 108, ubi Agamemnon procos interrogat:

ἢ ὑμῖ ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσε,
ὄρσας —

ἢ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
βοῦς περιταμνομένους ἠδ' οἰῶν πῶεα καλά,
ἢε περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἠδὲ γυναικῶν;

Hac respicit Apollonius sophista in lex. ita ut h. l. ἤε scriptum habuisse intelligamus: ἤε, inquit (p. 82, 22), βαρυντονομένης τῆς προτέρας σύνδεσμος διαζευκτικὸς γίνεται ἢ ἢ ἐ διατμηξαι κοῖλον δόρυ νηλεῖ χαλκῷ ἢ κατὰ πετράων βαλέειν. περισπωμένης δὲ τῆς προτέρας ἀπορηματικὸς σύνδεσμος γίνεται, οἷον ἢε περὶ πτόλιος μαχεούμενοι. Recte: nam differt hic locus ab illo. Hic tertium verbum cogitandum est: ἢε περὶ πτόλιος μαχεούμενοι, sc. ἀπώλεσθε vel ἐδάμησθε: et pro tertia interrogatione ingeritur quod illic cum secunda coniunctum fuit.

Ad similem dubitationem haec pertinet Herodiani observatio, B, 368: γνῶσαι δ' εἰ (l. ἢ) καὶ θεσπεσίη πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις, ἢ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο) Πτολεμαῖος περισπᾷ τὸν ἢ, διαπορητικὸν ἐκδεχό-

μενος* εἰσὶ δὲ οἱ ὀξύνουσι, ὡςπερ καὶ οἱ περὶ τὸν Ἀλεξίωνα, ἐκδεχόμενοι παραδιαζευκτικὸν τὸν ἦ. Hoc est: Ptolemaeus duplicem interrogationem esse voluerat: intelliges utrum divinitus etiam urbem non deleturus sis an (tantummodo) militum ignavia.“ Alii quidam sic: „intelliges an urbem non deleturus sis — vel divinitus etiam vel militum ignavia,“ et poterit simul utrumque in causa esse. Illos verum vidisse totius loci contextus docet. Sed hoc animadvertite, in hac Herodiani nota testimonium inesse de Alexione et colligi hinc, eum quoque si pro dubitativa habuisset scripturum fuisse ἦ*).

Ad N, 307 Δευκαλίδη, πῆ τ' ἄρ μέμονας καταδῦναι ὄμιλον; ἢ ἐπὶ δεξιόφιν παντὸς στρατοῦ, ἢ ἀνὰ μέσσοις, ἢ ἐπὶ ἀριστερόφιν; haec misere decurtata praebet cod. A τινὲς δὲ τὸν ἦ τρίτον περιέσπασαν· διαπορητικὸς γάρ. Contentionem putaverim in eo fuisse intelligendumne sit ita „Quo loco irrues? dextrorsumne an in medios an sinistrorsum?“ an hoc modo: „Quo loco irrues sive dextra sive media sive sinistra?“ Illud verum esse, non hoc, Idomenei responsum declarat. Sed in scholio scribendum erit: τὸν ἦ δεύτερον καὶ τρίτον.

Tota ut Herodiani doctrina cognoscatur his adiungenda sunt quae servaverunt Arcadius p. 185, 8 et Jo. Alexandrinus p. 41. 42, conspirantes egregie**). Arcadii locum ut breviorē exscribam.

Ὁ ἦ σύνδεσμος καὶ ὀξύνεται καὶ περισπᾶται καὶ

*) Animi causa inspicere h. l. sch. BL: quamquam etiam discendi causa, si cui nondum in numero est, ut hi antiquos suos, quos ante oculos habuerunt, saepe interpretati sint quamve fidem mereantur.

***) Jo. Al. 42, 10 scribe: Ἀτρείδης; ἢ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ ἠυκόμοις; ἢ μόνον φιλέουσι ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων Ἀτρεΐδαι;

ἤνικα μὲν εὐρεθῆ διαπόρησις μετὰ διαζεύξεως, τότε ὁ ἦ ἐν τῇ ἀρχῇ ὦν ὀξύνεται, ἐν δὲ τῷ μέσῳ περισπᾶται, ἢ δολιχὴ νῆσος (l. νοῦσος) ἐστίν (del.), ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα· ἤνικα δὲ εὐρεθῆ διαπόρησις ἄνευ διαζεύξεως, τότε ὁ ἦ εἴτε ἐν ἀρχῇ εἴτε ἐν μέσῳ εὐρεθῆ περισπᾶται, ἢ τῷ Ἀχιλλεῖ ἢ τοῖς Μυρμιδόσιν, ἀντὶ τούτῳ κακείνοις. Haec ultima non integra quo pertineant quisque sponte intel- ligeret, etiamsi non admoneremur per Joannem Alex- andrinum p. 42. , Pertinent ad II. II, 12

ἦέ τι Μυρμιδόνεσσι πεφάνσκειαι, ἢ ἐμοὶ αὐτῷ;

ἦέ τιν' ἀγγελίην Φθίης ἐξ ἔκλυες οἶος;

ἦε σύγ' Ἀργείων ὀλοφύρεαι, ὡς ὀλέκονται;

Quo loco ex prosodia Iliaca haec servata: πάντες πε- ρισπᾶσθησαν οἱ σύνδεσμοι κατὰ λόγον τῶν ἐρωτηματι- κῶν. Versus Homericus ἦέ τι — inserendus Arcadio post περισπᾶται. Volebat autem hoc. Si scribitur ἦέ τι Μυρμιδόνεσσι πεφάνσκειαι ἢ ἐμοὶ αὐτῷ; id signi- ficaret: utrum Myrmidonibus aliquid affers an mihi ipsi? h. e. utri nostrum? Hanc autem clarum est lo- quentis sententiam non esse, sed: an Myrmidonibus aliquid affers? an mihi ipsi? Neutrum excludit.

2. De Apollonio et Tryphone v. Apollon. de conii. p. 491. Fuerunt qui dubitativam particulam ἦ decur- tatam esse defenderent ex ἦρα, i. e. ἄρα: nam ἦρα pro uno vocabulo, ut alia forma sit voculae ἄρα, agnoscunt veteres grammatici, et Apollonius ipse. Refutat illud Apollonius duobus argumentis, primo quod formae per apocopen factae (quale esset ἦ ex ἦρα) eandem oratio- nis sedem occupent quam illae voces unde sint factae. Jam vero dici ἦ δολιχὴ νοῦσος ἢ Ἄρτεμις ἰο- χέαιρα et similia, at nunquam secundo membro poni posse ἄρα. Deinde ubi ita decurtetur vocabulum, ut ultima gravis abiiciatur, priorem syllabam suam tenere accentum, ut δῶμα δῶ. Jam vero in ἦ δολιχὴ νοῦσος

ἡ "Ἀρεμὺς ἰοχέαιρα et similibus in priore membro non scribi ἡ sed ἡ: non esse igitur decurtatum ex ἡρα. Huic tamen posteriori argumento quodammodo Trypho occurrerat: dixerat enim in eiusmodi dubitativis enuntiationibus*) ab initio assumi disiunctivum ἡ. Quod tamen non admittit Apollonius: sine dubio quod illorum significationi aptior visa dubitativa: nec, inquit, hoc cum Tryphone statuere necesse est: neque, si forma vocabuli consonat cum disiunctiva, ideo est disiunctiva. Nam. ut diversorum vocabulorum formaq̄ consonent, id accidit in multis. — Haec certa et expressa et quid Apollonius senserit omnem dubitationem eximunt. Sed quae nunc leguntur p. 493, quod equidem intelligam, tota cum illis pugnant. Hoc autem evenit quod Bekkerus v. 25 codicis lacunam . . . νο. supplens scripsit τόνου. Quod si hoc tollis et scripseris ὠρισμένου vel διεξενγμένου vel προκειμένου haec omnis difficultas sublata est. Si ea, quae modo proposui, ferri non possunt quod longiora sunt quam pro vacuo codicis spatio, aliud quaerendum quod nondum inveni: sed sententiae grammatici illis, quae substituimus, satisfit. Dicit enim, enuntiationes dubitativas qualis est ἡμέρα ἐστὶν ἡ νύξ ἐστὶν; quodammodo transformatas esse ex disiunctivis: ἡμέρα ἐστὶν ἡ νύξ ἐστὶν. Nam et illa sunt disiunctiva, quod eorum, quae quaeruntur, tantummodo alterum verum erit. Indidem, inquit, non sine persuasibili causa factum, ut arbitror, ut coniunctionis etiam dubitativae forma ex disiunctivae forma transformata sit. H. e. finxit lingua suam particulam dubitativis, sed illa dubitativae et disiunctivae enuntiationis similitudine quodammodo obversante non finxit prorsus abhorrentem, sed diffinxit ex disiunctiva. — Sed

*) v. 16 post ἀρχάς suppleo λόγους.

in eorum usum, qui haec ipsi recognoscere volent, sup-
plendae sunt lacunae, quibus huius paginae lectio ae-
que atque argenti grammatici commentatione impedita
est. v. 12 scribimus: *σύνταξιν· καὶ γὰρ (vel καθότι) κατ'.*
v. 13 *πρὸς τινὰς λόγους,* post *ἐκφερομένους* commate ad-
dito. v. 14 *λαμβάνεται ἢ κατ'* cum Bekkero. v. 15 *πε-*
ριπατεῖ Τρύφῶν; γέγραφα. Deinde *γέγραφας* cum in-
terrogatione. Alterum *γέγραφας* eiiciendum. v. 16 *φας.*
Post alterum *γέγραφας* interrogatio. v. 18 *οἶον,* v. 17
post *διάλεξιν* commate vel coisō posito. v. 21 *ἢ νύξ' ἐστι.*
v. 22 *παρατητικός.* v. 29 non *ἢέ* sed *ἢε.* v. 26 post
ἀνεδέξατο maior interpunctio commodior legenti. Quod
ait v. 22 *καθότι, ὡς ἔφαμεν,* cetera, confer p. 482, 20,
quae hoc modo explenda ex schol. Dion. gr. 963, 6:
ἐνὸς ὑπαρ. v. 21 καὶ ὑπόλειπομένων. De v. 22 et 23
v. Bekkerum: mihi videtur scripsisse *κατὰ φύσιν,* deinde
ἃ δὲ οὐκέτι κατὰ φύσιν.

3. De Apollonio sophista v. lex. Hom.

4. De Nicanore testantur eius notae ex interpun-
ctione Homérica ad Δ, 14. Φ, 226. Priorem ei visam
συναπτικήν pro *εἰ* non colligeremus ex his testimoniis:
sed scholia ad δ, 712 et ad δ, 487 cum non habeam
quomodo ab Nicanore abiudicem, tamen sic statuo. —
Sch. A ad Γ, 46 *ἐνταῦθα δὲ ἐγκλίνεται ὁ σύνδεσμος ὁμοίως*
τῷ „ἢ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω“ (π, 138).
καὶ μοι δοκεῖ ἰσοδυναμεῖν τῷ εἰ. λέγω δὲ τὸ τοιοῦτον· εἰ
ἦδεις σάφα οἴη περίφρων Πηνελόπεια. Leg. *ἢ ἦδη σάφα*
οἶδε π. Π., ω, 404 (v. Apollon. de conī. p. 491). Hoc
scholion cum non videatur Nicanoris, alium habemus,
qui item senserit, recentiore, quales recentiores *)

*) Ut recentissimos taceam, v. Eustathium e. g. 62, 30.

fuisse non dubium est. Nominatim videor mihi Porphyrium dicere posse, v. sch. V ad Θ, 111 et BLV ad E, 896; (quo loco mirum est apud Eustathium legi εἰ διατακτικόν pro eo quod expectes συναπτικόν). Ex eodem fortasse remansit hoc in V ad B, 300. Quod ad Nicanorem attinet, scimus ἢ pro εἰ ab eo intellectum esse non tantum in eiusmodi enuntiationibus, de quibus nunc nobis sermo est, οὐκ οἶδα ἢ et similibus, sed etiam in aliis minime hoc modo suspensis, ut Γ, 46 (v. schol. ABL), ubi intellexit: ἢ i. e. εἰ τοιόσδε εἰων γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες, οὐκ ἂν δὴ μείψιας Ἀρηΐφιλον Μενέλαον. Item in hoc. (Φ, 55)

ὦ πόποι, ἢ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
ἢ μάλα δὴ Τρῶες μεγαλήτορες, οὔσπερ ἔπεφνον,
αὐτὶς ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος,

dicit fieri posse, ut ἢ μάλα scribatur: „mirum, profecto, si Troiani mihi caesi reviviscent.“ Cf. eundem de ἦτε — ἦτε A, 410. Sed maxime memorabilis in hac causa Γ, 216 ἐπεὶ οὐ πολὺ μῦθος οὐδ' ἀφαιμαρτοεπιῆς ἢ καὶ γένοι ὕστερον ἦεν. Hoc certe loco non tantum Nicanor posse pro εἰ dictum esse putabat, sed alii etiam, ut Apollon. sophista (v. lex.) et fortasse Herodianus, si quidem facile fieri potest, ut verba πιθανώτερον βαρύνειν τὸν ἢ καὶ ἀντὶ τοῦ εἰ παραλαμβάνειν in cod. A Herodiana sint. Sensus quidem huius loci, quamquam creditum est, ne sic quidem expeditus.

5. De Ptolemaeo Ascalonita v. sch. A ad B, 368. Sch. ζ, 149 γοννοῦμαί σε ἄνασσα· θεὸς νύ τις ἢ βροτός ἔσσι. τὸν ἢ ὁ Ἀσκαλωνίτης περισπᾶ ἐρωτηματικὸν νομίζων. ὁ καὶ χαριέστερον. οἱ δὲ ἐνέκλιναν ὡς εἰ ἔλεγεν εἶτε θεὸς εἶτε ἄνθρωπος. Item praeoptaverat in simili loco δ, 140 ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμὸς — Aristophanes. Item sine dubio iudicant β, 132. Ad Ξ, 265

Ἔπνε τί ἦ δὲ σὺ ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μενοινᾶς;
ἦ φῆς, ὡς Τρώεσσιν ἀρηξέμεν εὐρύοπα Ζῆ-

ν', ὡς Ἡρακλῆος περιχώσατο παιδὸς ἑοῖο;

frustum relictum ex Herodiani nota: ὁ Ἀσκαλωνίτης βαρύνει τὸν ἦ. ἄμεινον δὲ περισπᾶν. καὶ γὰρ εἰ διαπορεῖ οὐκ ἀναγκαῖον ἐγκλίνειν αὐτόν· οὐ γὰρ ἕτερος αὐτῷ ἐπιφέρεται περισπώμενος, ὡς ἐπὶ τοῦ ἦ δολιχῆ νοῦσος ἢ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα *). Ptolemaeus hoc voluerat: Cur, Somne, id cogitas vel dicis (dixerat enim) hanc rem aeque Jovi cordi fore atque Hercules fuit? —

Num veteres illi scripserunt

τίπτ' αὐτ' Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος εἰλήλουθας;

ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνωνος —;

et similia? Ego non memini sic illos scripsisse in Homericis vestigium mihi occurrere. V. contra Herod. V, 17 (cf. Bekker. cens. Hom. Wolf. p. 145). Ἡ in his non magis fortasse illis in mentem venit quam Latinis „aut.“ Fortasse inquam; memini enim quod mussitat Eustathius p. 1678, 19. Quod si vel apud Latinos nostri artium scriptores docent talia vertenda esse „oder“ apparet quantopere inhaereamus vernaculae consuetudini.

§. 6.

Ἐπεὶ ἦ, τί ἦ, ὅτι ἦ.

Ut in ἦ — ἦ voculae accentus proprius deflexus est, item ex antiquiorum et plurimorum doctrina factum in ΤΙ'Η. Nam illud Η non est paragoge, sed est coniunctio ἦ: quae accentum suum servavit in ἐπεὶ ἦ, mutavit in τί ἦ. Herod. Jo. Al. p. 42 ἀλλὰ καὶν ὑποτάσσεται τῷ ἐπεὶ διαβεβαιωτικὸς ὢν ὁμοίως περισπᾶται.

ἐπεὶ ἦ φάτ' ἄρ' ἀσφαλές]

ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ μεταξὺ οὔρεά τε σκιώεντα.

*) Imperite prorsus sch. B. Ἐρώτησις et ἀπόρησις in his promiscue dicitur ab antiquis.

Οἱε παραπληροῖ*) μετὰ τί τὸ πνευματικὸν ὀξύνεται·

τί ἢ δὲ σὺ κήδεαι αὐτως Ἀργείων

ἀλλὰ τί ἢ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;

Idem pros. II. Y, 251 περὶ δὲ τοῦ η τοῦ ὑποτασσομένου τῶ τί καὶ τῶ ἐπεὶ ἐδηλώσαμεν ἐν τοῖς προδ. τούτων, ὡς τῶ τί ὑποτασσόμενος μὲν ἐγκλίνεται (B ὀξύνεται, quod idem est), τῶ δὲ ἐπεὶ περισπᾶται.

Apollon. Dyscol. conl. p. 523 ἢ ἐν ἀρχῇ τιθεμένον περισπᾶται, ἐν δὲ ὑποτάξει ἐγκλίνεται

ἢ μεγάλ' ἐβρόντησας,

μεγάλα δὲ ἐβρόντησας.

τιή (l. τί ἢ) δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων·

ἐν ἴσῳ γὰρ ἔστι τῶ τί δῆ; Cf. synt. 307, ubi de duplici quarundam partium orationis accentu loquitur: ὅπερ ἐπικοινωνεῖ καὶ ἀντωνυμίαις ἐγκλινομέναις καὶ ὀρθοτονομέναις καὶ τῶ ὡς ἐν ἀρχῇ τιθεμένῳ καὶ ἐν μέσῃ λέξει, καθὸ περισπᾶται καὶ παραπληρωματικῶ τῶ η, περισπωμένῳ μὲν κατ' ἀρχὴν τῶν λόγων, οὐ μὴν κατα τὰς ὑποτακτικὰς συντάξεις, ὡς ἐν τῶ

τί ἢ δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων,

ὅτι ἢ κάλλιστον ἢ κατὰ Ξάνθιππον**).

*) ἢ censetur in παραπληρωματικοῖς; sed παραπληρωματικοὶ etiam saepe significant, ut Apollonius docet. Herodiano igitur in ἐπεὶ ἢ particula significare visa, in τί ἢ non significare.

**) Haec emendare conati sumus (praeter verbum) ut scribi potuerunt ab Apollonio, vestigiis codicis A insistentes. — Quod ad ὡς et ὠς attinet quae olim in Quaest. ep. spec. I scripsi non satisfaciunt: et habeo cur nunc omnino non scribam. Tantum certum est et Apollonium Dyscolum (cave enim de hoc unum verbum credas Goettlingio p. 335) et lexicum Homericum conditorem et Herodianum et Tyrannionem et Aristarchum scripsisse καὶ ὡς et οὐδ' ὠς: Tryphonem non sic scripsisse ex Apollon. conl. 523 colligi non potest: de causis dissensio erat, utrum mutetur accentus propter positionem an propter significationem. An hi antiqui praeter illas formulas ὡς scripserint incertum.

Apollon. lex. Hom. ἡ ψιλοῦμενον καὶ περισπώμενον δη-
λοῖ σύνδεσμον παραπληρωματικὸν ἴσον τῷ δὴ „ἐπεὶ ἡ
πολὺ φέρτερόν ἐστι“ . . . ψιλούμενον δὲ καὶ βαρυνόμε-
νον δηλοῖ σύνδεσμον cett. . . . ποτὰ δὲ παρέλκει „ἀλλὰ
τί ἢ με ταῦτα διεξερέσθαι ἕκαστα.“

Sed Trypho dixerat non defendi posse propter mu-
tatam positionem mutatum esse accentum: quae vide la-
tius exponentem Apollonium con. p. 523. Illud η igitur
in *TI'H* (sic scribendum 524, 3) non particulam
esse sed paragogen ut in λεγοίη, φεροίη, ἐγώνη. Nihil
memorabilius quam quod respondet ad haec Apollonius:
„καὶ ἦν συγκαταθέσθαι τὰνδρί, εἰ μὴ τὸ ἀπὸ αὐτοῦ ἀνα-
φορικῶς παραλαμβανόμενον, λέγω τὸ *OTIH* (quod nos
aliter scribere non possumus quam ὅτι ἦ) πρὸς πάντων
συμφώνως ἀνεγνώσθη ἐν ὀξείᾳ τάσει τοῦ ο. ὅπερ οὐκ ἂν
παρείπετο, εἰ ἐν μέρος λόγου ἦν τὸ *TI'H*.“ Disputatio
cedit usui *).

Hic igitur (si Tryphonem excipias qui *τιῆ* voluit)
vetus mos fuit: ἐπεὶ ἦ, τί ἦ, ὅτι ἦ. Qui ex veteribus
auctoribus recurrit sch. V ad E, 264. An. Cr. I, 190, 11.
Et. M. 356, 18. 758, 9. Gud. 233, 40. Sed Eustathius
et alias scriptiones novit. Illam antiquam p. 62, 34.
73, 17. Item 118, 39, ubi ipse dicit ex Apione et Hero-
doro i. e. Herodiano se hoc referre. Sed ponit hoc
loco tres deinceps sententias varios inspiciens libros.
Primum hanc: ὅτι ὡςπερ τὸ ἐπεὶ κατὰ πλεονασμὸν
ἐπειῆ γέγονεν, οἷον ἐπειῆ πολὺ φέρτερόν ἐστιν, οὕτω καὶ
τὸ τί τιῆ οἷον τιῆ τοι ταῦτα εἰδυῖη ἀγορεύσεια: in quo accentus
non praestiteris. Deinde illam Herodianeam. Tertio
loco hoc addit: οἱ δὲ Ἀττικοὶ ὀξύτόνως λέγουσι τιῆ

*) Si quis haec iudicare volet, non obliviscetur *τιῆ* esse pronomen et mansisse pronomen; Aristoph. Ach. 792 *τιῆ μαθὼν φράσεις ἀνευ θρυαλλίδος;*

καὶ ὅτι δῆλον δὲ ὡς ἐπέκτασις τίς ἐστὶν ἐν τοῖς τοιαύτοις τὸ η, ἑτεροία μέντοι παρὰ τὴν ἐν τῷ νυί καὶ τοῖς ὁμοίαις*). Hanc, quam emergere videmus, differentiam scripturae Atticae et Homericæ, Apollonio et Herodiano incognitam**), iterum significat p. 907, 14 τὸ δὲ τιή ἀπὸ τοῦ διατί ὀξύνοισι μὲν οἱ ὕστερον (Atticos dicit), ὡς καὶ ἀλλαγῶν δεδήλωται· οἱ δὲ παλαιοὶ (Homerum intelligit) βαρύνουσι παροξύνοτες. ἡ δὲ κωμῶδία καὶ ἄτονον οἶδεν αὐτὸ ἐν τῷ εἰπεῖν τιητιδῆ (v. locos Aristophanicos apud Hermannum Nub. 754***). Cf. 631, 8 το δὲ τιή ὡς Ἀττικῶς ἔχει τὴν διὰ τοῦ η ἐπέκτασιν καθὰ καὶ τὸ ἐπειή, δηλοῦται καὶ ἀλλαγῶν. ὁμοίωται δὲ τούτοις καὶ τὸ ὦή γινόμενον ἐκ τοῦ ὦ. "Ὅτι δὲ τὸ τίη, ὃ κεῖται καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ, παροξύνοται οἱ παλαιοὶ τεχνικοὶ καὶ ὅτι τὸ ἐπειή περισπῶσιν ἐν τοῖς εἰς τὴν Ἀ κωμῶδιαν δεδήλωται." Ad illam doctrinam de paragoge Attica (Atticae hae paragogae dici solent, maxime illae in *ί, νυί, οὔτοσί*, cum quibus ipsis haec compararunt ut statim videbimus: et hinc putaverim totam doctrinam de hac differentia et de Attico accentu *τιή, ὅτιή, ἐπειή* ortam esse) ad hanc igitur pertinet locus in Excerptis cod. Paris. post Gregor. Cor. 681, ubi casu factum puto quod tantum *ὅτιή*, non etiam *τιή* et *ἐπειή* commemoratur: qui locus imperitissimam sane manum prodit: προσχηματισμὸς δὲ ἐστὶν ὅταν σύλλαβὴ προστιθῆται κατὰ τὸ τέλος, ὃ γίνεται ἐν τῷ προσώπατα καὶ ἐν τῷ τουτέοισι, ἐνθα καὶ τὸ ε προσετέθη, καὶ τῷ

*) Cur dicat ἑτεροία μέντοι non intelligo. Aliis locis de epectasi, quos mox afferemus, hoc non commemoratur.

**) Video etiam nunc in codd. Aristophanicis non deesse vestigia scripturae *τιη* et *ὅτιη*.

***) Schol. h. l. ex antiquo more: *τιη* (*τί ἢ*) *τί* δὴ παράλληλα. Hoc nunc plane intelligimus. Vidimus ipsum Apollonium *τί ἢ* explicantem per *τί* δὴ.

τοῖσι καὶ τῷ οὐτοσί καὶ τῷ τούτοισι καὶ τῷ ἤσθα καὶ τῷ ὀτιή. ἔστι δὲ ἐν μὲν τῷ ὀτιή Ἀττικός, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς Ἰωνικός (certe non in οὐτοσί). Eustath. p. 45 in. ὅτι δὲ ἐπέκτασιν ποιεῖ οὐ μόνον τὸ εἰ ἐν τῷ οὐτοσί καὶ νυνί καὶ ἐνταυδί κατὰ τὸν τεχνικὸν Γεώργιον καὶ ὄψι, ὄθεν καὶ ὀψιμαθής, καὶ νυνμενί, φησί, καὶ νυνγαρί ἀντὶ τοῦ νῦν, ἀλλὰ καὶ τὸ ηἰ ἐν τῷ ὀτιή καὶ τίη ἀντὶ τοῦ τί βαρυτόνως*) ἢ κατὰ τινος τῆς ὀξυτόνως, καὶ ἐπειδή ἀντὶ τοῦ ἐπειθῆ (mirum sic dici: antiqua doctrina in his identidem videtur prorumpere), ἔτι δὲ καὶ ἡ διασπλάγη ἐν τῷ ἤσθα καὶ ἔφησθα καὶ τοῖς ὁμοίοις. . . . δῆλόν ἐστι. Ne dubites Choerobosco h. l. Eustathiam admiscuisse de suis.

Denique Eustathius auctorem nescio quem exscribens de vario usu et accentu vocabuli ἡ p. 1678, 29 sqq., in his dicit se hoc novum invenire et ab iis quae ad Iliadem scripta sint dissonum, ὅτι τὸ ἡ ἀντὶ τοῦ δή, ὄτε, φασί, καὶ ἐγκλίνεται, οἷον ἐπείη. Ergo hi, ut Eustath. refert, in ἐπειη particulam quidem esse volunt, sed encliticam. Erit igitur ἐπί ἡ ut ἐπεὶ τοι.

§. 6.

Ἔός, ἔάων, ἔῆος, ἔϋς.

De his est cur paucis moneam. Cf. Buttm. lexil. I. Antiquissima testimonia sunt haec Aristonici. O, 138 ἡ διπλῆ ὅτι Ζηνόδοτος γράφει ἕϊος ἐοῖο. τοῦτο δὲ ἐν τῷ περὶ τινος λόγῳ τίθεται· νῦν δὲ πρὸς πρόσωπόν ἐστι, καὶ δεῖ γράφειν ἐῆος· ἠγνόηκε δὲ τὴν λέξιν· ἔστι

*) Sic Trypho voluerat. Sed simulatque ad Atticam paragon relatum est hunc accentum non diu stare potuisse facile intelligitur. — Et. M. 821, 10 ὡή) ἔστιν ὡ κλητικὸν ἐπίρρημα, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ηἰ φίνεται ὡή, ὡπερ τὸ τί τίη· οἷον τίη δὲ σὺ (νυκ . . . ἡ οἷος ἐπὶ ἄλλων).

γὰρ ἔηος ἀγαθοῦ· καὶ δοτῆρες ἑάων. Ω, 528 ἢ διπλῆ
 ὅτι τὸ ἑάων ἀντὶ τοῦ ἀγαθῶν καὶ τὸ νῖος ἔηος ἀγαθοῦ.
 διὰ δὲ ἄγνοιαν Ζηνόδοτος γράφει ἑοῖο. Spiritus cur h.
 l. corruptos putemus nulla omnino causa est: nam et in
 contrarium potius corrupissent ex nominativo notissimo
 εὔς et undecunque hic veterum mos confirmatur. Apol-
 lon. pron. p. 60. Β ὄθεν τινές, πάλιν ἀγνοήσαντες τὸ με-
 ταβατικόν, τὸ αἴτει δ' οἰωνὸν ἑόν ἄγγελον (Ω, 292) με-
 ταγράφουσιν εἰς τὸ ταχὺν ἄγγελον ἢ τὸν ἀγαθὸν
 ἐκδέχονται. Lexic. de spir. post Ammon. p. 196
 Lips. τὸ ε πρὸ τοῦ ο δασύνεται· οἷον ἑόν τὸ ἴδιον καὶ
 τὸ ἀγαθόν· ὡς τὸ θεοὶ δοτῆρες ἑάων. Et p. 194 τὸ ε
 πρὸ τοῦ η δασύνεται οἷον . . . ἔηος τοῦ ἀγαθοῦ καὶ
 προσηνοῦς. Ib. τὸ ε πρὸ τοῦ α δασύνεται οἷον . . . ἑά
 τὰ ἀγαθὰ. Contra p. 198 τὸ ε πρὸ τοῦ υ ψιλοῦται
 . . . οἷον εὔς. Reliquae igitur formae omnes asperum
 habent, praeter εὔς: sic cur loqui Graecorum ori aptius
 fuerit, hinc docemur: nec hoc magis mirum est quam
 ἔξω ἔχω. — Non semel asper corruptus in lenem in Et.
 M. s. ἑά: asperum requiri ipsa disputatio docet: vult
 enim ἑόν τὸ ἀγαθόν et τὸ ἴδιον idem esse: ὅτι τὰ ἀγαθὰ
 ἰδιοποιούμεθα, τὰ δὲ κακὰ ἀπαλλοτριούμεεν. Similiter
 Eustathius ad Ω, 528 p. 1362, 52, nec peccatum in
 spiritu: sed ad θ, 325, 333 bis peccatum ἑάων. — Sed
 genitivum ἔηος fuerunt fortasse quidam recentiores qui
 cum pro ἡέος dictum putarent etiam leni spiritu pro-
 ferrent. Eo ducit Eustath. ad Σ, 70 p. 1131, 45 ὁξὺ
 δὲ κωκύνουσα κάρη λάβε παιδὸς ἑοῖο, ἢ μᾶλλον εἰηός
 ἡγουν ἡέος, ὃ ἐστὶν ἀγαθοῦ, ὡς ἀπὸ τοῦ ἡῦς ἡέος κατὰ
 μετάθεσιν εἰηός ἢ καὶ ἰδίου. διὸ καὶ δασύνεται παρὰ πολ-
 λοῖς. Veteres illi ne eam quidem ob causam hoc fe-
 cissent: et multos habuisse qui facerent ne Eustathium
 quidem puto, etiamsi plus hic habeamus quam Eustathii
 errorem; certe in ea incerti grammatici observatione,
 quae est in Et. M. 318, qua usus est Eustathius ad Α,

393 p. 121, 15, si vel origines ab $\acute{\epsilon}\omega$, $\eta\delta\acute{\upsilon}\varsigma$, vel ipsos spiritus, ut utroque loco servati sunt, inspicias, ne hunc quidem vel si ab $\eta\acute{\epsilon}\omicron\varsigma$ derivetur aliud quid quam $\acute{\epsilon}\eta\omicron\varsigma$ voluisse verisimile erit *).

C. II.

Veterum Praecepta de Anastrophe.

§. 1.

Quod ad ipsum vocabulum $\acute{\alpha}\nu\alpha\sigma\tau\rho\phi\eta\varsigma$ attinet, quod Etymologus dicit $\acute{\alpha}\nu\alpha\sigma\tau\rho\phi\eta\ \acute{\epsilon}\sigma\tau\iota\ \mu\epsilon\tau\acute{\alpha}\theta\epsilon\iota\varsigma\ \tau\omicron\nu\omicron\upsilon$ p. 124, 8, comprobat id quidem usus creberrimus. Attamen hoc non ita firmum est, ut non ad proprium significatum redeat nec traiectionem accentus, sed ipsam inversionem verborum indicet. Sic Etymologi voci opponi possunt haec Eustathii p. 52 $\tau\omicron\ \delta\acute{\epsilon}\ \eta\nu\ \delta\iota\acute{\alpha}\ \mu\alpha\nu\tau\omicron\sigma\acute{\upsilon}\nu\eta\nu\ \acute{\alpha}\nu\tau\iota\ \tau\omicron\upsilon\ \delta\iota\acute{\alpha}\ \iota\delta\iota\acute{\alpha}\nu\ \mu\alpha\nu\tau\iota\kappa\eta\acute{\nu}\ \kappa\alpha\iota\ \acute{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu\ \eta\ \sigma\theta\acute{\nu}\tau\alpha\chi\iota\varsigma\ \tau\rho\acute{\omicron}\pi\omicron\upsilon\ \pi\omicron\iota\eta\tau\iota\kappa\omicron\upsilon\ \delta\varsigma\ \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\tau\alpha\iota\ \mu\acute{\epsilon}\nu\ \acute{\alpha}\nu\alpha\sigma\tau\rho\phi\eta\ ;\ \kappa\epsilon\acute{\iota}\tau\alpha\iota\ \delta\acute{\epsilon}\ \mu\upsilon\rho\iota\alpha\chi\omicron\upsilon\ \tau\eta\varsigma\ \pi\omicron\iota\eta\acute{\sigma}\epsilon\omega\varsigma$, et sch. D ad A, 162 $\acute{\omega}\ \acute{\epsilon}\pi\iota$, $\acute{\epsilon}\phi\ \acute{\omega}$. $\acute{\alpha}\nu\alpha\sigma\tau\rho\phi\eta\ \delta\ \tau\rho\acute{\omicron}\pi\omicron\varsigma$, $\acute{\alpha}\nu\alpha\sigma\tau\rho\phi\eta\ \delta\acute{\epsilon}\ \acute{\epsilon}\sigma\tau\iota\ \delta\acute{\upsilon}\omicron\ \lambda\acute{\epsilon}\xi\epsilon\omega\nu\ \tau\acute{\alpha}\chi\iota\varsigma\ \acute{\epsilon}\nu\eta\lambda\lambda\alpha\gamma\mu\acute{\epsilon}\nu\eta$, $\omicron\iota\omicron\nu\ \lambda\acute{\epsilon}\omega\nu\ \acute{\omega}\varsigma\ \text{---}\ \acute{\omega}\varsigma\ \lambda\acute{\epsilon}\omega\nu$, $\delta\omicron\rho\nu\iota\theta\epsilon\varsigma\ \acute{\omega}\varsigma\ \text{---}\ \acute{\omega}\varsigma\ \delta\omicron\rho\nu\iota\theta\epsilon\varsigma$, $\acute{\omega}\ \acute{\epsilon}\pi\iota\ \text{---}\ \acute{\epsilon}\phi\ \acute{\omega}$. Sic loquitur sch. Dion. p. 930, 5 $\kappa\alpha\iota\ \acute{\alpha}\iota\ \pi\rho\omicron\theta\acute{\epsilon}\sigma\epsilon\iota\varsigma\ \kappa\alpha\theta\ \acute{\epsilon}\alpha\nu\tau\acute{\alpha}\varsigma\ \omicron\upsilon\text{---}$

*) De Apolloniani lexicī Homericī codice, ne hoc antiquo auctore male utamur, monendum, in accentibus, orthographia et spiritibus omni genere vitiorum eum scaterere nec fidem habendam nisi ex disputatione quid velit appareat. Vide modo $\acute{\epsilon}\acute{\alpha}$, $\acute{\epsilon}\acute{\upsilon}$. p. 156 in versibus Homericis $\tau\acute{\omicron}\gamma\ \text{pro}\ \tau\acute{\omega}\gamma\ \text{et}\ \tau\acute{\epsilon}\theta\nu\epsilon\acute{\omega}\tau\iota\ \text{pro}\ \acute{\epsilon}\iota\ \text{vel}\ \eta$. 152 $\tau\eta\ \theta\alpha\iota\beta\acute{\omega}\sigma\sigma\omicron\upsilon\sigma\iota$, quod falsum esse origo, quam exponit, vocabuli docet. p. 70, 18 $\acute{\epsilon}\pi\iota\sigma\pi\acute{\omega}\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\nu\ \text{pro}\ \text{---}\ \sigma\pi\acute{\omicron}\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\nu$. p. 163 $\varphi\delta\iota\rho\sigma\iota\mu\beta\rho\tau\omicron\varsigma$. Et hoc modo innumerabilia.

σαι ὀξύνονται· ἀναστροφῆς δέ· ἔστιν ἴδιον τὸ τὸν ἴδιον ἀναπέμπειν τόνον, quae sunt eadem in Etym. p. 124. Definitio praepositionis in schol. Dion, gr. 924, 7 πρόθεσις· ἔστι μέρος λόγου, καθ' ἓνα σχηματισμὸν λεγόμενον, προθετικὸν τῶν τοῦ λόγου μερῶν ἐν παραθέσει ἢ ἐν συνθέσει, ὅτε μὴ κατὰ ἀναστροφήν ἐκφέρεται, cf. v. 19. Schol. Od. 9, 403 δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγγάλλκεον, ᾧ ἔπι κιώπη) ἀναστροφή τῆς λέξεως. Arcad. p. 180, 1 πᾶσα πρόθεσις ὀξύνεται δισύλλαβος . . . εἰ μὴ κατὰ ἀναστροφήν παραληφθῶσι· τότε γὰρ βαρύνονται. Et haec Herodiani erunt ad Il. B, 514 ὑπερώϊον εἰς ἀναβάσα) τὴν εἰς πρόθεσιν χωριστέον τοῦ ἀναβάσα· ἀναστροφή γάρ· εἰς ὑπερώϊον ἀναβάσα.

Ubi non de praepositione transposita sermo est, saepius hunc usum offendas *). Schol. Apoll. Rh. II, 1256. ἐν τῷ δηρὸν δ' οὐ μετέπειτα ἀνασρεπτέον, ἔπειτα δὲ οὐ μετὰ δηρὸν. Apollon. syntax. p. 66, 24 ἐνθεν δὲ τὰ τῆς ἀναστροφῆς δῆλα· οὐνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμασεν ἀρητῆρα (scilicet pro Χρύσην τὸν ἀρητῆρα). ibid. p. 245, 12 ὅπερ οὐκ ἀληθεύσει εἰ ἀναστροφήν λάβοι τὰ τοῦ λόγου, ὅτι κινουῦμαι περιπατῶ. Sic etiam p. 71, 18. Διηγηματικὴ ἀναστροφή idem est quod πρωθύσερον, apud Eustathium ad Ω, 605. p. 1367. 31 ed. Rom. ἀναστροφή συνθέσεως idem dixit de composito θυμοδακῆς 9, 185, p. 1590, 42. Cf. Apollon. synt, p. 79, 22. 129, 5. 138, 5 **).

§. 2.

Fuerunt, ut Apollonius Dyscolus testis est in egregio de constructione libro p. 305. seqq., qui conten-

*) ἀναστραφέντος τοῦ ρ pro μεταπεσόντος Max. Plan. ap. Bachm. II. p. 15, 2.

**) In praepositione notabile hoc, sch. BLD, 77 ἢ πρ. ἀναστρέφεται πρὸς τὸ ῥῆμα refert se, pertinet ad verbum (quod sequitur).

derent, anastropham praepositionum non necessariam esse nec in earum natura positam. Neque enim ceteras partes orationis sede mutata mutare etiam accentum: neque dici posse, praepositiones potius locum suum mutasse quam nomina vel verba ab iis pendentia, denique ne omnes quidem praepositiones accentum retrahere. Quibus Apollonius respondet, primum hoc quasi proprium esse praepositionum, ut praeponantur, unde etiam nomen duxerint: sin autem sint alia quaedam, quae et ipsa certam orationis sedem requirant, ut *ἤτοι* particula non nisi initio posita (v. de coni. p. 486, 31) et articuli nunquam postpositi substantivis, haec eo ipso a praepositionibus differre, quod cum omnino nunquam loco cedant, etiam omni ambiguitati exempta sint. Tertium vero illud praepositiones cum aliis orationis partibus commune habere, v. c. cum pronomibus, quorum plurima quidem, sed non omnia duplicem usum accipere, et encliticum et alterum (p. 309). Huc accedit (sic enim ille pergit), quod aliae orationis partes, quocumque loco positae sunt, certam habent rationem: non enim potest adverbium referri nisi ad verbum, non verba nisi ad ea quibus adhaerent nomina, et cetera. Praepositiones autem et ad verba referri possunt et ad nomina (cf. de adv. p. 531, 1), ut in illo *Ἰθάκην κατὰ κοίρανέουσι*: necesse est igitur, ut vera constructio aliquo externo signo declaretur (v. schol. ad Dion. gr. p. 924). Denique formae ipsae praepositionum quasi ad anastrophem natae sunt. Habent enim omnes accentum in ultima constantque plurimae duabus brevibus syllabis, quo genere nihil ad accentus retractionem fingi potest accommodatius. Cf. schol. Dion. gr. p. 929.

§ 3.

Atque his statim commodum erit annectere ea, quae pertinent ad praepositiones anastrophe respicientes. His igitur Apollonius p. 309 eas accenset, quae mensuram duarum morarum excedunt: quod quidem dicit consentaneum esse, tolli enim illud, quo maxime ad anastrophe praepositiones aptae sint, ut duabus constant brevibus: *πλεονάσασαι οὖν χρόνῳ ἐλλείπουσι καὶ τῆς ἀναστροφῆς, ὡς ἡ*

καταί,

ὑπαί,

καὶ αἱ τοιαῦται. Complectebatur sine dubio

παραί

ὑπείρ

διαί

} Herod. Jo. p. 27. sch. Dion. 930.

εἰνί, Epimer. Cram. I. p. 170. 175, 30.

ἀμφί

ἀντί.

De *καταί, παραί, ὑπαί**) vid. etiam Herod. ad B, 824. Γ, 217. *Ἀμφί* et *ἀντί* Herodianus et schol. Ven. P, 522 et auctor Epimerism. Cram. I, 66, 14 docent accentum non retrahere „ὡς τριχρόνους.“ Item sch. Dion. 930, 14. Cum rationes afferuntur, quibus *περί* differat ab *ἀμφί*, Epimer. Cram. I, 41 (Et. M. 94, 10) et 337, id non omittitur *ὅτι ἡ μὲν περί ἀναστρέφεται, ἡ δὲ ἀμφί οὐδέποτε.* —

In Herodiani scholio Θ, 163 *κακῶς ὅσοι ἀναστρέφουσιν ἡ γὰρ ἀντί ἀναστρέφεται ποτε* quisque intelligit corrigendum esse *οὔποτε.* Cf. eundem ad Θ, 233.

Caeterum de his Herodiani doctrina non prorsus eadem est quae Apollonii. Cum Apollonius istas omnes

*) De adverbio *ὑπαί*, Herod. Θ, 4, Theognost. Cram. p. 158, nihil habeo quod dicam.

no canone comprehenderet, ut quae trium morarum essent diceret anastrophen respuere, Herodianus duplici canone opus esse ducebat. Docuit enim expertes esse anastrophes primum τὰς τριχρόνους, ἀμφί, ἀντί, deinde τὰς τῶ ι πλεοναζούσας, καταί, παραί, ὑπείρ, et similes, excepto ἐνί. Jo. Al. p. 27, 29. 30. 33. cl. pros. II. B, 824. Nunc prorsus intelligimus ex Epimerismis Cram. I. p. 170 (cf. 175) quantas haec res deinde contentiones creaverit. Non potest, pars inquit, ἐνί ex iis esse, quibus accessit ι, nam „οὐδέποτε πρόθεσις πλεονάσασα τὸ ι ἀναστρέφεται:“ sed contra ἐνί integra et primaria forma est, hinc decurtatum ἐν: id quod aliis praeterea sive acutis sive acutulis rationibus confirmant. Sed impugnantur ab aliis. Caeterum ab illis adscitum invenimus

ποτί

ut quae item non patiatur anastrophen*).

Ἄνά

exclusum ab anastrophe nisi cum significet ἀνάστηθι, atque ut a vocativo distingueretur. Herod. E, 824, ubi simul de Aristarcho testimonium est, et Arcad. p. 180. (Apud Jo. Al. ἀνά casu excidit). Schol. Dion. 930. 931. Epim. Cram. I. p. 51. Eust. p. 75, 7. Quamquam hoc non omnes secuti sunt. Nam sic loquitur Herodianus E, 824 οἱ μὲν ἀνέστρεψαν, ἵνα γένηται

*) Cram. p. 170 v. 5—15 sic scribimus: quae describenda sunt quippe perversa interpunctione obscurata: καὶ ὅτι, φασίν, αἱ πλεονάσασαι τὸ ι πρόθεσις οὐ γίνονται ῥήματος σημαντικά, ἢ δὲ ἐνὶ σημαίνει ῥῆσιν, ἐνθ' ἐνὶ μὲν φιλότης, καὶ αὐτὸς παθητικοῦ (l. αὐθις πληθυντικοῦ), ἐνὶ τοι φρένες οὐθ' ἡβαιαί, οὐκ ἔστι κατὰ πλεονασμὸν. καὶ ὅτι, φασίν (l. φασίν, item v. 1), οὐδέποτε πρόθεσις δύο λαμβάνει πλεονασμούς, εἴρηται δὲ καὶ εἰνί, αὐτοῦ δ' εἰνί θύρησιν, οὐκ ἔστι (del.) κατὰ πλεονασμὸν ἐδισυλλάβησεν, ἀλλὰ φυσικῶς οὕτως εἶχεν. V. 26 l. μήν. V. 30 ὅτι ἢ falsum est. Si eiecto ὅτι scribis ei sententiae satisfat.

ἀνὰ τὴν μάχην· Ἀρίσταρχος δὲ παρητήσατο τὴν ἀνὰ ἀναστρέψαι, ὅποτε μὴ σημαντικὴ εἴη τοῦ ἀνάστηθι." In illis est Apollonius sophista, v. lex. Hom. 30, 21. Ex recentioribus διὰ quidem, non ἀνά, inter expertes anastrophes recenset qui scripsit locum in Epimer. Cram. I, 66, 12. Item Max. Plan. Bachm. II, p. 31: de quo loco mox dicam.

Διὰ

anastrophes immunem esse, ne cum accusativo Διὰ confundatur. Herod. Jo. Al. et Arc. 180. Sch. Dion. l. l. Epimer. Cram, I, 66. (Cf. Priscian XIV, 2, 16). Hoc διὰ etiam, quamquam non diserte traditur, sine ulla dubitatione ad Aristarchum referendum est. Sed ut in praepositionis ἀνά ratione certe nonnulli, ut vidimus, erant dissentientes, sic quidam, quamquam pauciores, hoc praeceptum, quo vocabuli διὰ accentus constans esset, videntur sprevisse. De uno, sed inepto illo, etiam disertum testimonium est, qui in Euripideis illis πέφυγας τὸν ἐμὸν ἰκέσιον διὰ praepositionem agnosceret: Eustath. p. 950, 64, seqq. unde lubet haec delectationis causa transcribere: ἐκεῖνος δὲ ὁ παλαιὸς συνεκρότηδε καὶ τὴν ἐν τῷ πέφυγας διὰ ἀναστροφήν διὰ τοῦ καρδία, ὁλονεὶ γὰρ φησι κᾶρ διὰ, ἤγγυ διὰ τὸ κῆρ· οὕτω δὲ φησι καὶ σκιάδιον, τὸ σκιάν διὰ, ἤγγον διὰ σκιάν· καὶ μὴν καὶ τοῦτο ἀντιλέγεται, ὡς καὶ διὰ διφθόγγου ὄν, παρὰ τὸ τῇ σκιά διδόναι ἄδειαν. καὶ οὐδὲ ἢ διὰ ἀνασρέφεται, ὡς μὴ συμπέση τῇ αἰτιατικῇ τοῦ Διός. — Pertinet huc Max. Plan. ap. Bachm. II. p. 31 τὰς διουλλάβους προθέσεις μετὰ τὰ ὀνόματα τιθέασιν τοὺς τόνους ἀναβιβαζούσας ποιηταὶ μὲν πάσας, ὡς τὰ Παρνασὸν κάτα, καὶ ἀνθρώπων μέτα, πλὴν τῆς διὰ, τοῦ μὴ συνεμπεσεῖν τῇ τοῦ Διός αἰτιατικῇ· οἱ δὲ πεζῇ γράφοντες μόνην τὴν περὶ μετὰ τοῦνομα τάττουσι. In quo non hoc dicit, quod dicere videri possit, διὰ non postponi, (ἦν διὰ μαντοσύνην Hom., ὄν διὰ

Μεσσηνήν εἶλομεν Tyrst.), sed hoc, non retrahere accentum.

His igitur, quae hactenus attulimus, testimoniis collatis in eo videntur omnes conspirasse, ut praepositiones trium morarum accentus traiectioni exciperent: sed de praepositionibus *διά* et *ἀνά* nonnulli ab Aristarchi sententia recedebant: Illud vero, quod in Et. M. legitur p. 123, 20. *ἴστέον ὅτι ἐκ τῶν δισυλλάβων προθέσεων πέντε οὐκ ἀνασρέφονται· αἱ δὲ λοιπαὶ ἀνασρέφονται· οὐκ ἀνασρέφεται ἢ ἀνά, ἢ διά, ἢ κατά, ἢ ἀμφὶ καὶ ἢ περὶ*; hoc igitur non possum mihi persuadere non corruptum esse. Nam ne quis forte sentiat, praepositioni *περὶ* ab aliquo grammatico stabilem datum fuisse accentum, ne cum *πέρι*, quod esset pro *περίεσι*, confunderetur, obstat quod eiusmodi distinctio in nulla praepositione facta est: *μετά* enim et *παρά* et *ἐπί* et *ὑπό* eadem circumscribenda erant regula: et si quis omnino tale quid audebat, omnium minime poterat in ea praepositione, quae in ipsa oratione prosa saepissime atque fere sola inversionem pateretur *). Denique in illo Etymologici loco quod ad defendendam praepositionem *κατά* afferri possit nihil est. Diserte his voculis anastrophe tribuitur Apollon. synt. p. 305. 308. Arcad. p. 180. Et. M. p. 123. 34. 41. p. 94, 14. p. 42, 11. In earum autem locum quas restituendas dicam haereo: volueram *καταί* et *παραί*: sed aegre in hoc recensu *ὄντι* desidero (Cf. Goettl. doctr. acc. p. 378).

*) Res nota: sed miramur hoc Aristotelis poet. 22, 4 *ἔτι δὲ Ἀριφράδης τοὺς τραγῳδοὺς ἐκωμῶδει, ὅτι ἂ οὐδεὶς ἂν εἶποι ἐν τῇ διαλέκτῳ τούτοις χρῶνται· οἷον τὸ δωμάτων ἄπο, ἀλλὰ μὴ ἀπὸ δωμάτων. καὶ τὸ σέθεν. καὶ τὸ ἐγὼ δέ νιν. καὶ τὸ Ἀχιλλέως πέρι, ἀλλὰ μὴ περὶ Ἀχιλλέως.* Nam vel in fine periodi ante interpunctionem ponere ne id quidem a prosa oratione abhorrebat. Rep. 403. E.

§. 4.

Ubi praepositio simpliciter nomini suo vel pronomini vel verbo postponatur, doctae antiquitatis regula est accentum retrahi. Ariston. *P*, 240. Apollon. lex: *ἀνα*, *ἐπι*. Herod. Jo. Al. 27, 5. Pros. Il. *B*, 699. *E*, 138 (Dionys.) 739. *Z*, 357 (Ptolemaeus). *H*, 63 (Idem). 425. *A*, 370. *O*, 142. 665. *Σ*, 7. *T*, 4. *Υ*, 221, et praeterea aliquot horum scholiorum locis. Reg. pros. Herm. p. 459. Et. M. 123, 30. 342, 10 (Cram. 9. 154). Sed ubi praepositio postposita ultima vocali abiecta neque sequente interpunctione apostrophum acceperit, vel inter praepositionem atque vocabulum, quod inde pendet, vocula una vel plures interpositae sint, tum nihil debere in accentu ponendo a solita ratione discedi. Herod. Jo. Al. p. 27, 11. p. 28, 8. Pros. Il. *I*, 456. *K*, 273. *Σ*, 244. 400. 191. *Φ*, 588 (inspiciendum de Niciae dissensione). *B*, 151. — *E*, 283. 308. *H*, 163. 167. *K*, 95. 273. 335. 351. *Ψ*, 377. Et. M, II. II. (Cramer Epim. I, 154. 341). Sch. V. ad *O*, 142. —

Et illius praecepti, quod est de praepositione synaloephen passa, quod et Aristarchum*) secutum esse et Apollonium discimus ex Schol. *Σ*, 191, rationem li-

*) Ad *A*, 269 (καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθ' ὀμίλειον), edidit Bekkerus μεθ' οὕτως Ἀριστάρχος τὴν μετὰ φυλάσσειν τὸν τόνον. Debebat μεθ': nam sic praepositio φυλάσσει τὸν τόνον, ut intelliges ex nota ad *K*, 273. Praeterea scribendum erit φυλάσσων. Quid sibi voverit vel in hac brevitate, opinor, clarum est. Noluit μεθομίλειον sed μεθ' ὀμίλειον (rationem eius indicavit Spitznerus): sed non retraxit accentum, vel quod synaloephen passa praepositio, vel quod inter casum et praepositionem intercurrit vocabulum. — Idem quod φυλάσσει τὸν τόνον est ὁμοτονεῖται ἢ πρόθεσις, quod praepositioni anastrophe passae opponitur. Jo. Al. 4, 3. 26, 20. Schol. Dion, 924, 28. Hoc pro ὁμοτονεῖται restituendum An. Cram. I, 154, 24, ut est in Et. M. 342, 5.

est suspicari ex eo, quod adiecerunt de interpunctione (πᾶσα πρόθεσις συναληλιμμένη, καὶ μὴ ἔχουσα ἀνὰ πρῶτον οὐκ ἀναστρέφεται, ad Σ, 400. — B, 150, ubi idem tangit, corrigendum ἢ ῥῆμα δηλώσει). Nempe praepositio abiecta ultima vocali omnem quasi propriam vim abiicit atque pondus et in cursu orationis arctissime cum subsequente verbo coalescit. Quid igitur attinet accentum addere, qui nec potest sine aliquo pondere proferri et signum est praepositionis cum verbo antecedente coniunctae? Quae omnia aliter habere, si post praepositionem vox quiescit, facile patet: ex quo genere Herodianus affert ρ, 246

ἄστυ κατ' αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθινύθουσι νομῆες.
Semel anastrophe passam est praepositio decurtata.

Σ, 191. στεῦτο γὰρ Ἡφαίστιο παρ' οἰσέμεν ἔντεα καλά. Ἀρίσταρχος ἀναστρέφει τὴν πρόθεσιν πρὸς τὸ μὴ ἀμφιβάλλεσθαι τὸν λόγον, καίτοι τῶν συναλειφομένων μὴ ἀναστρεφομένων, ὡς καὶ Ἀπολλώνιος φησιν. ἐπέισθη δὲ ἢ παράδοσις Ἀριστάρχῳ. AB.

χαίρει (ins. Ἀρίσταρχος) τῷ τὰς συναλειφθείσας προθέσεις μὴ ἀναστρέφεσθαι, καὶ ἐνθάδε οὐκ (1. ἐνθάδε δὲ) ἀναστρέφει, ἵνα μὴ διάφορον σημαίνοντον νοηθῆ. διαφέρει γὰρ τὸ παρενεγκεῖν Ἡφαίστου ὄπλα. ὅτι δὲ καὶ ἐν ἄλλοις ἀναγνώσμασιν ὁ ἀνὴρ τοιοῦτος προείπομεν ἤδη.
A. Significat B, 153: quod eius de Aristarcho iudicium sub iudicium vocavimus in libro de Ar. stud. Hom. p. 275. Ad B, 150 οὐκ ἀναστρέφεται ἢ πρόθεσις ὅτι συνήλιπται. διὸ καὶ ἐλέγομεν ἕνεκα ἑτέρου σημαίνοντον. τὸν Ἀρίσταρχον κατὰ ἀναστροφὴν ἀνεγνωκέναι τὸ στεῦτο γὰρ Ἡφαίστιο παρ' οἰσέμεν. Ad Φ, 558 προείπομεν δὲ περὶ τῶν τοιούτων προθέσεων, ὡς οὐ θέλουσιν ἀναστρέφεσθαι καὶ σημειούμεθα ἀναγκαίως ἀναστρέφεισαν τὴν στεῦτο γὰρ Ἡφαίστιο παρ' οἰσέμεν.

Σ, 400 τῆσι παρ' εἰνάετες χάλκεον δαίδαλα πολλά οὐκ ἀναστρεπτεόν τὴν παρά, ἐπεὶ πᾶσα πρόθεσις συν-

αληθινὴ μὴ ἔχουσα ἀνάπαισιν οὐκ ἀναστρέφεται· σεσημειώται τὸ στεῦτο γὰρ Ἡφαίστιο παρ' οἰσέμεν. I, 456 αἱ συναλειφθεῖσαι οὐκ ἀναστρέφονται, σεσημειωμένου ἐκείνου στεῦτο γὰρ Ἡφαίστιο παρ' οἰσέμεν.

Nec omiserat hoc in catholica, v. Jo. Al. p. 28, ἐν τῷ στεῦτο — τὴν πᾶρα ἀναστρέφουσιν, ἵνα ἢ παρὰ τοῦ Ἡφαίστου οἰσέμεν καὶ μὴ νομίζεται τοῦ Ἡφαίστου ὄπλα παροισέμεν. Paullo ante, v. 9, dixerat factum esse quod κινδυνεύει τὸ σημανόμενον λυμάνεσθαι.

Neque profecto, si quid video, hoc absurde fecit Aristarchus, sed regulae convenienter. Nam etsi hoc loco vera quidem interpunctio post praepositionem πᾶρ nulla est, tamen bonum cantorem vel adagibsten ad ambiguitatem vitandam artificiosa quaedam vocis modulatione et pausa decet indicare, non verbum παροισέμεν hic intelligendum esse, sed praepositionem ad praecedens potius substantivum pertinere. Simili sensu ductus Vossius hymn. Dem. 442 τὰς δὲ μετ' ἄγγελον ἤκε probabat, quod μεθίεναι prorsus aliud quid significaret et absonum ab hoc loco.

Respicendus in hac causa versus Δ, 97

τοῦ κεν δὴ πᾶμπρωτα παρ' ἄγλαα δῶρα φέροιο.

Quo loco haec servata sunt Herodianeae in cod. A: τινὲς ἀναστρέφουσι τὴν παρὰ, κακῶς· οὐδέποτε γὰρ ἀναστρέφεται πρόθεσις γενικῆ συντασσομένη πτώσει· ἔστι γὰρ τὸ ἐξῆς παραφέροιο.

Scribit hic Spitznerus: „Novam praescribant regulam schol. Ven. At eadem, Aristarcho praeeunte, in II. 18, 191 loco simillimo hanc concedant tenoris inclinationem. Qua quum omnis dicendi ambiguitas optime evitetur, cur eam hic repudiare velimus, non intelligo.“

At nequaquam uterque locus similis est. Nam hoc loco παραφέρειν aptissimum est: significat enim auferre

ab illo dona, accedente etiam notione dolosi consilii. Illic vero: a Vulcano afferre. Hoc subtili iudicio Aristarchus et Herodianus perspexerunt. Praeterea illic cavebant ne „Vulcani arma“ intelligerentur, quod hic minus providendum; nam „illius dona“ ne ineptum quidem est. Quae exciderunt in Herodiani scholio non uno modo suppleri possunt. Tentemus hoc modo: οὐδέποτε γὰρ ἀναστρέφεται πρόθεσις συναληθιμμένη, ἀλλ' οὐδὲ ἔστι νῦν τῇ γενικῇ συντασσομένη πτώσει· ἔστι γὰρ τὸ ἐξῆς παραφέροιο.

In illo altero praecepto, quod est de accentu praepositionem post voculas interiectas retinendo, Herodianus unum discrepans exemplum notat, quod apud Platonem inveniebatur: „διὸ σημειοῦνται τῆν παρὰ τῷ Πλάτωνι ἀνάγνωσιν, ἀρετῆς δ' αὐ̄ περί, διότι ἀνεστράφη ἢ πρόθεσις, μεσοσυλλαβοῦντος τοῦ δὲ συνδέσμου καὶ τοῦ αὐ̄· τὸ γὰρ ἐξῆς ἔστι περί δ' ἀρετῆς αὐ̄“ ap. Jo. Al. 27, 24.

Sed duo sunt grammatici, qui hoc totum non admisisse videntur, Ptolemaeus et qui aliis quoque in rebus, ut mox videbimus, cum eo sensit, Nicias. Nam ad E, 308 ὡσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος Herodianus, quod Ptolemaeus voluerit praepositionem cum retracto accentu proferri, vetat, cum δ' illud interpositum sit. Item ad K, 335 κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην· ὁ Ἀσκαλωνίτης ἀναστρέφει, ἵνα γένηται ἐπὶ κρατὶ. οὐχ ὑγιῶς. μέσος γὰρ πέπτωκεν δ' δέ. Et K, 95 τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γνῖα· κακῶς Νικίας ἀναστρέφει· μεταξὺ γὰρ πέπτωκεν δ' δέ.

Operae pretium videtur notare, quam ridicule quidam hac regula abusi sint O, 142 ὡς εἰποῦσ' ἰδρυσε θρόνον ἐνι· τὸ βίαιον τῆς ἔδρας ἢ διακοπή δηλοῖ. ἔστι γὰρ ἐνίδρυσεν. BL. διό τινες οὐκ ἀνέστρεφον τὴν ἐνί. V.

Denique in hoc praecepto memorabilis adhibita cautio est, quam discimus ab Herodiano E, 283 τῷ

δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε — οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν πρόθεσιν· πρὸς γὰρ τὸ ἦυσε φέρεται· καὶ εἰ πρὸς τὸ ἄρθρον δὲ συντάττετο, οἷκ ἀνεστρέφετο, δι' ὃν προείπομεν πολλάκις λόγον, ὡς ὅταν μεταξὺ πέσῃ μέρος λόγου οὗ γίνεται ἀναστροφή τῆς προθέσεως, ἐὰν μὴ τελευταία στίχου τεθῆ, ὡς τὸ ἔπτυσσε πολὺν κάτα. Jo. Al. p. 27, 20 εἰ μέντοι ἐν τέλει στίχου εἶη, ἢ ἀπλῶς ἐν τέλει νοήματος, μεθ' ἣν τίθεται στιγμή, ἀναστρέφεται πάντως, οἷον ἐστὶ τῶν πάντων δ' ἔπτυσσε πολὺν κάτα· ἀναστρέφομεν γὰρ τὴν πρόθεσιν, τοῦ ἐξῆς ὄντος κατέπτυσσε. Verbis ἔπτυσσε πολὺν κάτα eodem modo scriptis (aliter corrupta in MS περὶ προθέσεων apud Dindorf. Jo. Al. p. XI.) utitur etiam Apollonius synt. p. 305. Guil. Dindorfius putat πολὺν scribendum, et esse fragmentum Alexandrini poetae, Callimachi, ut V. D. verisimile videtur.

§. 5.

Jam licebit ad ea progredi, quae de praepositione inter substantivum et adiectivum vel inter duo substantiva posita traduntur. Fuscus de hac re loquitur Sch. Ven. B, 839: ποταμοῦ ἀπο Σελλήεντος.

Πτολεμαῖος δ' Ἀσκαλωνίτης ἀναστρέφει πρὸς τὰ προσηγορικώτερα ποιούμενος τὰς συντάξεις· ὁμοίως καὶ Νικίας. οὐκ ἔστι (l. οὐκέτι) μέντοι ἐπὶ τοῦ Ξάνθου ἐπὶ δινῆεντι (E, 479) καὶ μάχη ἐνὶ κυδιανείρῃ (N, 113. Ω, 391). ἐπεφέρετο γὰρ τὰ προσηγορικώτερα. Ὁ μέντοι Ἀρίσταρχος τοῖς κυριώτεροις συνέτατε τὰς πρόθεσεις, διὰ ἀναστρέφων ἀνεγίνωσκε Ξάνθου ἀπο δινῆεντος (B, 877). Φυλάσσωκ δὲ τὸν τόνον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος εἶτα πολλὰ εἰπὼν δ' Ἡρωδιανός φησιν*) ὅτι

*) Haec qui Herodianeum morem novit intelliget: primum attulerat quidquid pro Aristarchi doctrina dici posset, deinde suam infert.

ἐμοὶ μέντοι φακῆ τὸ τριαῦτον ὄλον εἶδος ἀναγινώσκειν κατὰ ἀναστροφῆν· εἰ γὰρ δύο ὀνόματά ἐστι κατ' ἐνὸς ὑποκειμένου λαμβανόμενα καὶ σχεδὸν ἓν ἐστὶ τὸ ὄλον καὶ θέλει ἢ πρόθεσις προηγῆσθαι, (h. e. et si proprium est praepositionis praepositioni). μέση δὲ παρείληπται κατ' ὑπεταγήν, ὡς ὑποταγμένη ἀναστραφῆσεται.

Hic igitur loquitur de duobus substantivis vel etiam substantivo et adiectivo ita coniunctis, ut una existat notio: quale est e. g. νέα πόλις Neapolis (v. Apollon. pron. 76. B, qui eodem artis vocabulo utitur ὀνόματα κατ' ἐνὸς ὑποκειμένου), ἕκρη πόλις acropolis. In quo genere arridet sane haec ratio. Utitur, ut statim videbimus, eodem accentu etiam in reliquis ad id genus non pertinentibus.

Ad B, 877 Ξάνθου ἀπο δινήεντος πᾶσα πρόθεσις μεταξὺ κυρίου καὶ ἐπιθετικοῦ τῷ κυρίῳ ἔπεται κατὰ Ἀρίσταρχον· κατὰ δὲ Πτολεμαῖον τῷ προσηγορικῷ, κατὰ δὲ Ἀπολλώνιον πάντως ἀναστρέφεται. Idem hi. I. Eust. p. 369. Sch. ζ, 89 ποταμὸν πέρα δινήεντα. Ἀρίσταρχος ἀναστρέφει τοῖς κυριωτέροις ἀντάσειων τὰς προθέσεις. De Apollonio cf. ipsum synt. p. 308, de Aristarcho sch. P. 240 *).

Herodian. ap. Jo. Al. p. 26, 25 εἰ δὲ μεταξὺ πῆσῃ δύο ὀνομάτων ἢ πρόθεσις, τοῦ μὲν κυρίου ὄντος, τοῦ δὲ προσηγορικοῦ, ἢ ἐπιθετικοῦ καὶ προσηγορικοῦ, ἐν πᾶσι τούτοις ἀναστρέφειν δεῖ τὴν πρόθεσιν, ἵνα τῆς ὅλης συντάξεως προηγῆσθαι.

ποταμοῦ ἀπο Σελλήεντος, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.

Ξάνθῳ ἐπὶ δινήεντι, ἐπὶ τῷ δινήεντι ποταμῷ.

μάχη ἐν κυδιανείρῃ, ἐν τῇ κυδιανείρῃ μάχῃ.

*) In sch. V. quod de Ptolemaeo est sic accipiendum, νέκυος πέρα Πατρόκλοιο intellexisse eum de mortuo Patroclo, attamen retracto acentu scripsisse.

ὁμοίως καὶ ἐὰν μεταξὺ δύο κυρίων ἢ ἢ δύο προσηγορικῶν ἀναστρέφεται συνδέσμου συμπαραλαμβανομένου μετὰ τὴν πρόθεσιν·

• νηῶν ὑπο καὶ κλισιάων,

Ἀγαμέμνωνος πέρι καὶ Ἀχιλλῆος,

ἵνα πάλιν προσηγῆται ἢ πρόθεσις. Quae hinc venerunt in Epimerism. Cram. I. p. 9 sive Et. M. 123, 30. Nam 154 (Et. 342) confusa nec integra. Pros. II. Ψ, 718 τρίποδος περι ποιητοῖο) ἔφαμεν περὶ τῶν τοιούτων πότερον δεῖ ἀναστρέφειν τὰς προθέσεις μεταξὺ κειμένων δύο ὀνομάτων ἢ οὐ, ὡς ἐπὶ τοῦ μάχη ἐνι κυδιανείρῃ. καὶ ὡς ὁ πλείους θέλουσι τοῖς ἐπιθετικοῖς συντάσσειν αὐτάς. διὸ καὶ ὁ Ἀσκαλωνίτης ἐνθάδε οὐκ ἀναστρέφει.

Sch. BL ad Γ, 240 νέεσθ' ἐνι ποντοπόροισι) τὴν δὲ πρόθεσιν ἔδει μὲν ἀναστρέφασθαι καὶ τῷ κυριωτέρῳ συντάττεσθαι· ὅμως ἀδιαφόρως συντάτακται. Ibid. A Νικίας ἀναστρέφει (I. οὐκ ἂν), οὐ συμφωνεῖ δὲ τὰ τῆς ἱστορίας αὐτῷ· φασὶ γὰρ Ἀρίσταρχον τοῖς κυριωτέροις συντάσσειν τὰς προθέσεις. Utrumque scholion Herodiani notam sed mutilatam referre facile cognoscitur.

Her. Σ, 92 ἐμῶ ὑπο δουρὶ τυπεῖς) τὴν ὑπο ἀναστρεπτέον, ἐπεὶ τὸ ἀκόλουθόν ἐστιν ὑπ' ἐμῶ· εἰσὶ μείτοι οἳ οὐκ ἀνέστρεψαν, ἀλλὰ συνέταξαν τῇ δοτικῇ δουρὶ ἐμῶ· ἐν ἑτέροις γὰρ οὕτως αὐτὸν εἰρηκέναι „δουρὶ δ' ἐμῶ κτεάτισσα“ (II, 57). Ib. Β: τὴν ὑπὸ οἱ μὲν συντάσσοντες τῷ δουρὶ ὀρθοτονοῦσιν, οἱ δὲ τῷ ἐμῶ ἀναστρέφουσιν.

Habes igitur triplicis sententiae tres auctores nobilissimos. Aristarchus praepositionis accentum retrahabat praecedente substantivo, praecedente adiectivo Ptolemaeus, sive hoc sive illud esset Apollonius, quocum sensit Herodianus filius, ut cum Ptolemaeo Nicias et aliquamulti. Aristarchus sine dubio putabat ex natura rei substantivum antecedere debere adiectivo, ut

v. c. propria constructio sit ὑπὸ δουρί ἐμῷ? cum contra ὑπ' ἐμῷ δουρί, quod Aristarcho hyperbaton esset *), Ptolemaeo rationi conveniens videretur. Nam diligenter veteres grammatici quaesivere, quid in collocatione verborum rationi consentaneum esset, quid usu demum loquendi vel poetarum libertate inductum. In qua re quomodo se gesserint, paucis exemplis ex Apollonii de constructione libro petitis illustrabo.

Anceps fit (haec illius argumentatio est p. 242 seqq.) constructio, si a verbo aliquo pendet accusativus nominis vel pronominis cum infinitivo activo, qui et ipse accusativum sibi adiungit, ut in hoc ἀνάγκασόν με ὑβρίσαι σε, ποιήσον Τρύφωνα φιλεῖν Ἀπολλώνιον, et in Homericis illo δὸς δέ τ' ἐμ' ἄνδρα ἐλεῖν (E, 118). Sed si ex verbis πλουτεῖ Τρύφων fit φασὶ Τρύφωνα πλουτεῖν, similiter hoc Θεῶν ὑβρίσαι Δίωνα commutabitur in λέγουσι Θεῶνα ὑβρίσαι Δίωνα. Clarum est enim infinitivum subsequi debere accusativum eum, cui ut nominativo arctissime coniunctus erat. Dein hoc etiam in natura positum est causam sive id quod agit antecedere ei rei, quae ab illo aliqua ratione afficitur. Quidni igitur ita dicendum sit συνέβη ἐμὲ φιλεῖν Ἀπολλώνιον? Nam illud ἐμὲ φιλεῖν indicat actionem, Ἀπολλώνιον substantivum eum, ad quem haec actio pertinet. Sequitur igitur ut illud

δὸς δέ τ' ἐμ' ἄνδρα ἐλεῖν

hyperbaton sit, sc. pro . . . ἐλεῖν ἄνδρα.

Simili genere argumentationis idem scriptor p. 129. sqq. utitur, ubi disputat de pronomibus encliticis et orthotonumenis. Proprie pronomen orthotonumenum verbo non magis postponendum esse quam encliticum praeponendum: neque exemplis probari posse contra-

*) Eo videntur spectare eius observationes ad A, II: Φ, 317.

rium. Talia enim σήμερον ἐλάλησα κατὰ σοῦ, σήμερόν σε ἐθεασάμην, καί τῷ φίλιππον ἔθηκεν, orationis hyperbata esse pro his κατὰ σοῦ ἐλάλησα, σήμερον ἐθεασάμην σε, καὶ ἔθηκε σε. Ad hoc enim rationibus in constructionis naturam inquiri ut non solum poetarum quaedam exempla videantur aliquid insoliti habere, sed ea quoque quae in consuetudine loquendi latent verborum traiectiones cognoscantur. Sic etsi dicamus φῶς ἐστὶν εἰς ἡμέρα ἐστὶν, tamen illud εἰς φῶς ἐστὶν, mente prius concipi, neque particulam εἰς, etsi nonnunquam postponatur, non esse vi sua praepositivam (καὶ οὐ πάντως οὐχὶ προτακτικὸς ὁ εἰς συναπτικὸς, καίτοι γινόμενος ὑποτακτικὸς ἐνίοτε). Simili ratione argumentandi, id quod ad rem nostram facit, ostendit in diss. de adv. p. 535, 6. adiectivum substantivo, verbo adverbium praecedere *): hoc si non fiat, esse ὑπερβατόν. Haec igitur ratio quamquam lubrica est et ad errandum facilis, tamen minime caret constantia. Quare illi multo minus probandi sunt, qui sibi hac in re usum Homericum sane quam variabilem solum ducem sequendum esse arbitrabantur. Sic Σ, 192. in ἐμῶ ὑπὸ δουρί nonnulli eam ob causam accentum servabant, quod Homerus alio loco hoc verborum ordine usus esset δουρί δ' ἐμῶ κτεάτισσα; unde clarum esse, ὑπὸ δουρί ἐμῶ construendum esse, non ὑπ' ἐμῶ δουρί. Quod improbat Herodianus.

Etenim ut Ptolemaeus, sic Apollonius et Herodianus **) proprium ordinem esse voluerunt, ut hoc utar, ἐνὶ κυδιανείρῃ μάχῃ. Sed ab his iisdem profecti ini-

*) Varro contra, VIII, 4 p. 411 Speng.

**) Inde illa apud Jo. Al. Ἐάνθῳ ἐπι δινήεντι, ἐπὶ τῷ δινήεντι ποταμῷ et reliqua, quo proprium verborum ordinem indicat. Hinc totam hanc quaestionem pendere, dicit diserte ap. Jo. p. 4, 1.

tiis de anastrophe non idem elicuerunt. Collegit enim Ptolemaeus, non praepostere proferri praepositionem nisi post adiectivum ponatur nec nisi ita fiat retrahendum esse accentum. Contra Herodianus et Apollonius sic: si ἐνὶ κυδιανείρῃ μάχῃ naturalis ordo est, in quo absolvitur demum sententia per totam formulam, sive κυδιανείρῃ sive μάχῃ per hyperbaton transfertur ad initium, praepositio praepostere posita est*).

Ab hac quaestione de naturali ordine pendebat etiam sententia vel potius dissensus de hoc loco, qui alius ac reliqui generis est, K, 18 Νέστορ' ἐπι πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν υἷόν. Herodianus: ἡ διπλῆ ὅτι (haec verba aliena h. l.) Πάμφιλος τὴν ἐπι ἀναστρέφει· πιθανώτερον δέ ἐστι τὸ ἀκόλουθον φυλάττοντας ἀναγινώσκειν ἐπὶ πρῶτον Νέστορα. οὕτως ὁ Ἀσκαλωνίτης.

Quid secuti sunt in praepositione genitivum inter et substantivum posita? Quod ad Herodianum attinet, intelligimus rationem, qua modo ductum vidimus, in haec non cadere. In his accentum praepositionis non retraxisse complura testimonia sunt. Ad M, 462 invenimus eum contendentem cum Tyrannione: in hac locutione λαός ὑπο ῥιπῆς Tyrannionem accentum praepositionis retraxisse, ut verborum ordo esset (ἵνα τὸ ἐξῆς ὑπάρχη) ὑπὸ λίθου ῥιπῆς: sed hoc non esse necessarium: quid enim obstare, quo minus accentus praepositionis sedem suam teneat verborumque ordo sit ὑπὸ ῥιπῆς λίθου?

Ad Y, 497 βοῶν ὑπο πόσσ' ἐριμύκων sic scribit:

* Ostendemus infra Nonnum nunquam praepositionem substantivo postposuisse, sed quo minus postponeret adiectivo, ut ἐσπερίην μετὰ δαῖτα, minime abstinuisse. Hinc concludas, opinor, qui a grammatica subtilitate alieni sensum potius consulerent idem sensisse quod Aristarchum: hanc non esse anastropham.

οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν πρόθεσιν· ἔχει γὰρ σύνταξιν πρὸς τὴν ἐπιφερομένην δοτικὴν τὴν ποσσίν, ὁμοίως τῷ ὡς ἄρα τῶν ὑπὲρ ποσσὶ κονίσσαλος ὤρνυτ' ἄελλῆς (Γ, 13). Ad O, 382 νηὸς ὑπερ τοίχων) οὐκ ἀναγκαῖόν ἐστιν ἀναστρέφειν τὴν πρόθεσιν, ἀλλὰ συντάσσειν τῇ τοίχων γενικῇ. Adde ad Z, 92. At nonne adversatur ipse sibi Y, 53. in illo grammaticorum dissensu de θεῶν ἐπὶ Καλλικολώνῃ et θεῶν ἐπὶ Καλλικολώνῃ? Scribit h. l. sic: Ἡρόδικος βαρέως ἀνεγίνωσκεν ὡς τρέχων μετοχὴν ποιῶν· ὁ μέντοι Ἀρίσταρχος περιέσπια λέγων οὕτως καλεῖσθαι τὸν τόπον θεῶν Καλλικολώνῃ, ὡσπερ καὶ Ἀχαιῶν λιμῆν. οὕτως δὲ ἐχούσης τῆς ἱστορίας περισσῆ ἢ τοῦ Ἡροδίκου ἀνάγνωσις. ἢ μέντοι ἐπὶ πρόθεσις κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν ὤφειλε προηγείσθαι τοῦ λόγου ὥστα εἶναι ἐπὶ θεῶν Καλλικολώνῃ· διὸ ἐτόλμησάν τινες ἀναστρέψαι· οἱ μέντοι παρὶ τὸν Ἀσκαλωνίτην οὐκ ἀνέστρεψαν, ἀλλὰ συνέταξαν τῇ ἐξῆς λέξει· καὶ οὕτως ἐπείσθη ἡ παράδοσις, λέγω δὲ τῇ συντάξει τῆς δοτικῆς· καὶ γὰρ διὰ τῶν ἐξῆς (151) Καλλικολώνης φησὶν οὐ προσνείμας τὸ θεῶν „οὐδ' ἑτέρως ἐκάδιζον ἐπ' ὄφρῦσι Καλλικολώνης.“

Hoc ita intelligo: in eiusmodi nominum parathesi, qualis est Ἀχαιῶν λιμῆν, cui simile videri potest θεῶν Καλλικολώνῃ, constans lex est, solis poetis subinde migrata, ut genitivus praeponatur. Steph. Byz. s. Δούλων πόλις: σημειωτέον δ' ὅτι Κρατῖνος ἐν Σεριφίοις πόλιν Δούλων φησὶν, Ἀπολλωνίου φήσαντος μὴ δεῖν ταύτας τὰς παραθέσεις ἐναλλάσσειν δίχα ποιητικῆς ἀνάγκης. Hinc igitur, ἐπὶ θεῶν Καλλικολώνης naturalem ordinem rati, fuerunt qui θεῶν ἐπὶ Καλλικολώνης scriberent. Attamen non admisit hoc Ptolemaeus, nec paradosis: naturalis enim ordo visus ἐπὶ Καλλικολώνῃ θεῶν. Probo hoc, inquit, equidem. Nam non similia θεῶν Καλλικολώνῃ et Ἀχαιῶν λιμῆν: quippe pro Ἀχαιῶν λιμῆν nemo omisso genitivo dicere potest λιμῆν, at pro illo poeta ipse dixit solum Καλλικολώνῃ.

In hac igitur nota simul de Ptolemaeo indicium est post pendentem genitivum illum non magis quam Herodianum retrahi voluisse accentum. Adde de eo et de Pamphilo testimonium ad B, 523.

Cum ne ii quidem, qui post adiectivum accentum retraxerant, idem fecerint post genitivum, hoc multo minus etiam de Aristarcho verisimile est*). Nec puto aliter intelligi posse quod est apud Herodianum B, 523. Ἀριστάρχος τοῖς κυριωτέροις συνέτασσε τὰς πρόθεσις; nam in eiusmodi constructione id quod regit genitivum, ni fallor, κυριώτερον erit quam genitivus suspensus. Sed opus est adscribere illam Herodiani notam: πηγῆς ἐπι Κηφισοῖο) Πτολεμαῖος ἀναστρέφει καὶ Πάμφιλος. Ἀλεξίων συντάσσει τῇ γενικῇ τὴν πρόθεσιν καὶ οὐκ ἀναστρέφει. Ἀριστάρχον δὲ τοῖς κυριωτέροις συνέτασσε τὰς πρόθεσις. Quod hoc l. genitivus nomen proprium est id mihi nihil interesse visum nec eo tetendisse ratus sum Herodianum; quid enim interesse possit in hac causa inter πηγῆς ἐπι Κηφισοῖο et inter πηγῆς ἐπι ποταμοῦ non suspicor. Sed discimus Alexioni naturalem ordinem visum esse, ut hoc utar, ὑπὸ βοῶν ποσί et scripsisse ideo βοῶν ὑπο ποσί. Stetit igitur hic cum Tyrannione, et horum causa scripsit Herodians quae iam supra attulimus Y, 497. O, 382.

§. 6.

Venimus ad id praeceptum, quod absurdissimum visum est (v. Herm. de em. gr. p. 107), tum anastrophe fieri nullam, si una praepositio alterius loco posita sit. Ac nolo equidem illius praecepti patrocinium

*) Nonno, ad quem supra recurrebam in causa Aristarchi, ut ἐσπερίην μετὰ δαῖτα anastrophe non visa, sic nec Αἰβύης ἐπὶ παστὸν et similia.

suscipere: sed quomodo eo perducti fuerint aliquanto minus mirabile videbitur primum reputanti, veteres grammaticos unicuique praepositioni aliquam significationem ut suam ac propriam vindicasse. Hoc apparet ex Apollonii lexico Homerico, qui in praepositionibus (v. e. g. ἀνά, ἐπί, ἐξ, cf. Epimer. Cram. I. p. 337 πρὸς) et quid proprie significant et ad quem transferri soleant usum indicare solet. Unde ilud quoque intelligimus quid sibi velit, nititur enim eodem more de praepositionibus iudicandi, quod est apud Apollon. synt. p. 319, ubi inter exempla, quibus praepositiones poni nonnunquam pro conjunctionibus demonstratur, est: τὸ ἐκ ῥαθυμίας ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ ἔνεκα ῥαθυμίας. Cf. in scholiis ad Dionysii grammaticum p. 925, 32 (cf. 927, 3), quod est Apollonianum ut in istis scholiis plurima: ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ ἀντὶ ἀνὰδέσεων παραλαμβάνονται αἱ προθέσεις, ὡς φαμεν ἐκ ῥαθυμίας πέπονθας ἀντὶ τοῦ ἔνεκεν ῥαθυμίας πέπονθας. Apollonius inspicere potest etiam de coni. p. 510, 2.

Aristarchi pleraque videntur ad observandum usum poetae pertinuisse et explicandis locis formisque dubiis inservisse. Observat aliquoties in exemplis ubi ἐπί cum dativo est, „ἀντὶ τοῦ παρά“ Z, 15. Z, 25. Video, quo hoc maxime tendat: scilicet ut demonstratur hoc modo ex poetae more recte intelligi posse Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασι Z, 92. 303: id quod satis intelliges ex Aristonici scholiis ad hos locos, collata etiam Porphyrii nota ad priorem*). — Notatum eis cum accusativo non loci sed personae, ut H, 312 εἰς Ἀγαμέμνονα ἢ διπλῆ ὅτι ἀντὶ τοῦ πρὸς. Item X, 492. Ψ, 36. Hoc observatum primum ut explicationem suam

*) Sch. Z, 92 ἢ διπλῆ ὅτι — in fine annexum habet partem Herodianeae notae de accentu, inde ab ἢ γάρ —

tneretur. loci Z, 252 Λαοδικήν ἐς αγουσα: quo loco Aristonicus scribit: ὅτι πρὸς Λαοδικήν πορευομένη „εἰς Ἀγαμέμνονα.“ Deinde ut mirae formulae Πηλείωνα δὲ solatium haberet: ut εἰς cum persona coniungeretur, item hoc dictum esse, cum creberrimus usus eius formulae esset in vocabulis locum significantibus. V. schol. Ω, 338. — Notatum μετὰ cum accusativo ἀντὶ τοῦ πρὸς, ut ἐλάσασαι μετ’ εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς E, 264. Hoc cur observatum voluerit possum plura suspicari: sed vel unum dubium illum versum πᾶσι μετὰ πλῆθύν satisfecisse ut ad poetae morem in hac praepositione attenderet non dubitant qui Aristanchum norunt: erant tamen alia dubiae lectionis; ut μετὰ στρατόν et κατὰ στρατόν, μετὰ δαῖτα et κατὰ δαῖτα A, 484. 424. Quod E, 834 de dativo notatum est νῦν δὲ μετὰ Τρώεσιν ὁμιλεῖ) ἢ διπλῆ ὅτι ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς Τρωσίν ἐστὶ μετὰ τῶν Τρώων similem causam habet; imo, opinor, ex his ipsis verbis quid refutare voluerit apparebit; si concesseris veram eorum emendationem esse hanc: ἢ δ. ὅτι ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς Τρωσίν ἐστίν, οὐ μετὰ τῶν Τρώων. Σ, 492 δαΐδων ὑπο λαμπουμέναων) ἢ διπλῆ ὅτι ἢ ὑπὸ ἀντὶ τῆς μετὰ, μετὰ δαΐδων Ἀρχίλοχος ἄδων ὑπὸ αὐλητῆρος. Cavet ne intelligeretur ὑπολαμπουμέναων. — Ἐκ βοτάνης. N, 493 et πρὸ φόβοιο P, 667. et propter substantiva et propter praepositiones suo iure sibi explicationem postulabant: ὅτι ἐστὶ μετὰ τὴν βόσκησιν, ὡς λέγομεν „ἐξ ἀρίστου παρέσομαι“ ἀντὶ τοῦ μετὰ τὸ ἀριστον: et ὅτι ἀντὶ τοῦ ὑπὸ φόβου, ὃ ἐστὶν ὑπὸ φυγῆς *). Et si hoc tantum legeremus M, 228 ἢ διπλῆ ὅτι ὑποκρίναιτο ἀντὶ τοῦ ἀποκρίναιτο nihil miraremur, hunc vocabuli usum notatum esse: sed quod H, 407 sic scri-

*) A, 603 παρὰ νηὸς ἀντὶ τοῦ παρὰ νηῖ, ἀπὸ τῆς νηὸς corruptum esse patet: nec scio quid eo faciam.

ptum est; ὑποκρίνονται ἡ διπλῆ διὰ πρόθεσις ἐν ἡλί-
λακται ἀντὶ τοῦ ἀποκρίνονται hoc dubium facit, an
ipse iam tanquam legem agnoverit licere vel poetae
certe licere commutare praepositiones: cum tamen
non commutentur, sed varie unaquaeque deflexa et
translata uni principali significationi subiici debeat,
nonnunquam etiam non tam in praepositione translatio
sit quam in substantivo. Sic si hoc Aristarchi est E,
834 τὸ ἀνά ἀντὶ τῆς κατὰ, et si notavit hoc ut alio loco
non prorsus simili ἀνά pro κατὰ tueretur, improbo:
nam non ἀνά est pro κατὰ, sed μάχη pro acie. Et in
universum non dubito, quin observationi soli nimium
intentus nec ad penetralia tortuosarum significationum
perveniens et ipse facile labi potuerit et sectatoribus
multo magis peccandi ansam dare. Recentiores istam
tanquam legem statuebant, quod de Apolloniis mihi
non dubitandum videtur et minus etiam de Herodiano.
Macrobius in Somn. Scip. II, 8 p. 164 in ed. Zeunii:
„An forte poetica licentia particulam pro simili paene
particula posuit, et pro sub ambas dicere maluit per
ambas? Scimus autem et Homerum ipsum et
in omnibus imitatore[m] huius Maronem saepe tales mu-
tasse particulas.“ Apud Maximum Planudem in dia-
logo de grammatica caput invenitur inscriptum: προ-
θέσεις ἀντὶ προθέσεων, Bachm. II. p. 30. Recentiores
hoc magis magisque adhibuisse eis locis, ubi antiquio-
ribus de hac re ne cogitaverant quidem, memorabile
exemplum est hoc, quod Herodianus, qui tamen prae
Aristarcho iam frequentior videtur in hoc genere, in-
ter exempla retracti in praepositione accentus hoc po-
nit in catholica (Jo. Al. 27) θεῶν ἀπο μήδεα εἰδώς.
Sed scholiasta nescio quis ad eum locum sic scribit, ζ,
12: ἡ ἀπό ἀντὶ τῆς παρὰ. διὸ ὀξύνεται.

Sed revolvimur ad accentum. Cum igitur doctrina
illa paullatim radices ageret, quaesitum est, an prae-

positio pro praepositione posita distinguendi causa accentum retrahere debeat. Responsum est non fieri. Et ni fallor, ab initio non de postposita sed de praeposita praepositione cogitatum est. Certe Herodianus rem non minus in praepositione suo loco posita profert. Ad B, 831

ὅς περὶ πάντων

ἦδες μαντοσύνας

οὕτως φιλακτέον τὸν τόνον τῆς προθέσεως. εἴτε γὰρ πρόθεσις ἐστὶν ἀντὶ προθέσεως παρειλημμένη ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ πάντων φυλάσσεται ὁ τόνος, καθότι πᾶσα πρόθεσις ἀντὶ ἑτέρας προθέσεως λαμβανομένη φυλάσσει τὸν τόνον· εἴτε ἀντὶ τοῦ περισσῶς, φυλάσσει τὸν τόνον . . . Idem ad A, 258

οἱ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι ἢ περὶ ἀντὶ ἑτέρας κεῖται τῆς ὑπὲρ τὸν ἴδιον οὖν τόνον φυλάξει· πρόθεσις γὰρ ἀντὶ ἑτέρας προθέσεως παραλαμβανομένη τὸν ἴδιον τόνον φυλάττει. οὕτως ἔχει καὶ τὸ κἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων“ (287). εἴτε —

Quod denique ad postpositam etiam haec regula adhibita est, ut si pro alia posita dici posset commutatum accentus retractionem respueret, hoc, nisi momentum aliquod adhuc latet nos, incogitantiae videtur littera legis se implicantis. Herodiani quae huc pertinent notae hae sunt:

P, 242 ὅσον ἐμῇ κεφαλῇ περὶ δεῖδια μή τι πάθῃσι ἐνθάδε οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν πρόθεσιν, ἐπεὶ δοκεῖ ἀντὶ τῆς ὑπὲρ κεῖσθαι καὶ ἐνηλλάχθαι πτώσις· ἀντὶ γὰρ τοῦ ὑπὲρ ἐμῆς κεφαλῆς· διὸ καὶ σημεῖον παράκειται *).

*) Ultima verba ab epitomatore scholiorum Herodianeae notae annexa ut compendium faceret in Aristonici observatione proferenda. Sed dipten appositam opinor tantum de commutato casu fuisse, non de commutata praepositione. Scribit enim Aristonicus ad A, 557 sic: περὶ γὰρ διὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν· οὐ ἀντὶ τοῦ περὶ τῶν νεῶν τῶν Ἀχαιῶν.

Π, 497. ἀνάφ' ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἔμεν̄ περὶ μάχῃαο
χαλκῶ

δύναται ἀναστρέφουθαι ἢ περὶ, ἵνα τοιοῦτό τι ἢ περὶ
ἔμοῦ μάχου· δύναται δὲ καὶ ὡς ὁ Ἀσκαλωνίτης ἀξιοῖ φυ-
λάσσειν τὸν τόνον ἀντὶ τῆς ὑπὲρ κειμένη, ἀντὶ τοῦ ὑπερ-
μάχει· εἴρηται δὲ περὶ τῶν ἐναλλασσόντων προθέσεων
ὡς φυλάσσουναι τοὺς αὐτοὺς τόνους*).

Z, 92. Ἀθηναίης ἐπι γούνασιν

In hoc scholio, ut iam supra significavi, mihi He-
rodiani verba videntur haec: ἢ γὰρ ἐπὶ τὴν ἐπάνω
σχέσιν σημαίνει (sc. κυρίως)· διὸ οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν
πρόθεσιν. Sed decurtata sunt. Dixerat ille: ii etiam
qui post eiusmodi genitivum praepositionis accentum
retrahant (quod Herodianus ipse non fecit, ut vidimus)
tamen hoc loco ἐπι scribere non debere, quia pro παρά
sit positum.

E, 824 γινώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνα κοιρανέοντα
οἱ μὲν ἀνέστρεψαν, ἵνα γένηται ἀνά τὴν μάχην. Sed
Aristarchum ἀνά retrahere accentum vetuisse. Deinde
pergit: ἔστι δὲ καὶ νῦν (i. e. hoc loco) ἐκεῖνον
προσθεῖναι τὸν λόγον (apparet ubique praecipuum
quoddam Herodiani in hac causa studium), ὡς ὅτι
ὅταν πρόθεσις ἀντὶ ἑτέρας προθέσεως παραλαμβάνηται
οὐκ ἀναστρέφεται, „ἀλλ' ὁδ' ἀνήρ ἐθέλει περὶ πάκτων
ἔμμεναι.“ „θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν.“ οὕτως οὖν
κἀνθάδε ἢ ἀνά ἀντὶ τῆς κατὰ.

Sch. BL. hoc loco: αἱ πρόθεσις ἀντιπαραλαμβανόμε-
ναι ἀλλήλων τοὺς οἰκείους τόνους τηροῦσιν.

Φ. 57 οἶον δὴ καὶ ὁδ' ἦλθε φυγῶν ὑπο νηλεὲς ἤμαρ.
ἔφαμεν ὅτι ἐὰν πρόθεσις ἀντὶ ἑτέρας προθέσεως κέη-
ται μὴ γενέσθαι ἀναστροφὴν, ὡς περ ἐνθάδε.

Sc. ὑπό pro ἀπό.

* Num ex hoc scholio pro certo colligere licet iam Ptole-
maeum Herodiana regula usum esse? Dubito.

Ex scholiis in *Odyseam* aliquot huc pertinent, quorum auctores non novimus. Horum in primo iam antea monitum est manifestum documentum esse de recentioribus vel ultra Herodianum progressis.

ζ, 12 Θεῶν ἀπο μήδεα εἰδώς
ἢ ἀπὸ ἀντι τῆς παρά· διὸ ὀξύνεται.

Ib. 18 Χαρίτων ἀπο κάλλος ἔχουσαι
ὁμοίως ἀντι τῆς παρά·

σ, 257 ἢ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦε λιπὼν κατα πατρίδα γαῖαν
τινὲς ἀναστρέφουσι τὴν κατὰ· ἔνιοι δὲ ἀντι τῆς ἀπὸ λέ-
γοντες οὐκ ἀναστρέφουσι.

§. 7.

Non magis se commendabit nobis hoc praeceptum, non retrahere accentum praepositionem, si superflua sit, παρέλκει, πλεονάζει περισσεύει. Herod. Ψ, 561 χάλκεον, ᾧ περι χεῦμα φαينوῦ κασιτέροιο ἀμφιδεδίγηται) εἰσὶν οἱ ἀνέστρεψαν τὴν περί· ὁ μέντοι Ἀσκαλωνίτης καὶ οἱ πλείους κατὰ παρολκὴν ἐξεδέξαντο κείσθαι, διὰ τὸ ἀμφιδεδίγηται. διὸ οὐκ ἀναστρέφουσι. Ζ, 357 οἷσιν ἐπι Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον) ὁ Ἀσκαλωνίτης ἀναστρέφει, ἔν' ἢ ἐφ' οἷς. δύναται δὲ τὸ ἐξῆς εἶναι ἐπέθηκε. οὕτως γὰρ βούλονται καὶ οἱ περὶ Ἡρακλέωνα. ἢ περισσὴν λαμβάνειν τὴν ἐπί, ἣτις πάλιν οὐκ ἀναστραφῆσεται δι' ὃν εἵπομεν λόγον· τοῦτο γὰρ βούλεται καὶ ὁ Ἀλεξίων· οὐδὲν μέντοι κεκώλυκε καὶ ὁ τοῦ Ἀσκαλωνίτου· ἐπεὶ οὐχ ὁρῶ τινα λόγον ἀναγκαστικόν. Ε, 862 τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἶλεν) βαρυτονητέον (sc. in ultima) τὴν ὑπό· παρέλκεται γάρ.

Non possum hoc fusius nunc persequi et ad origines, quae ipsae ab Aristarcho repetendae sunt, me referre. Quippe admodum necesse veterum doctrinam de vocabulorum παρολκῇ, in quam creberrime incidimus, penitus cognoscere et quae origo, qui progressus

fuert, quatenus veritatí respondeat, quatenus dissonet et exemplis et rationibus illorum diligenter collectis efficere. Sed ad hoc fusa et ampla dissertatione opus est. Est ubi egregie et ex intimo Graece loquentium sensu de hac re commentantur, ut Apollonius Dysc. de adv. 517, 25, est, nec raro est, ubi contra videtur.

Quod ad accentum praepositionum attinet, referebat se sine dubio Herodianus ad composita illa ἐπαρά, ἐπιβουκόλος, ἐπιῆρα (sic scribere debebam Arist. p. 118) et similia, quae cum nihilo fere addita praepositione dicantur significantius non mutant accentum ex lege compositorum. Quod minime de nihilo esse ex adiectivorum compositorum non accentum tantum, sed etiam motione cognoscitur.

§. 8.

Praepositiones verborum potestate positi accentum retrahunt. Herod. Jo. Al. p. 28. Il. A, 174. O, 110, ubi ex variorum auctorum scholiis de Aristarcho, Nicia et Nicanore res testata fiet. Apoll. lex. s. ἐπι et πάρα. Epimerism. Cram. I. aliquoties sub praepositionibus, v. maxime p. 362. Eust. p. 75 in. Max. Plan. Bachm. p. 37. Caeterum ex illorum doctrina sic prolatae praepositiones λείπouσι ῥήμασι, cf. Apollon. adv. 546, 33. coni. 500. synt. 6. [v. φ, 93 Theogn. 66.].

Sed etiam ubi non omissum est ἐστί vel εἰσί, sed sequitur, ut πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν, hunc accentum, quem in compositione habent, servant. Nam reliquae praepositiones ita prolatae per tmesin ut deinde sequatur verbum, suum gravem servant, quem habent in compositione, ut κατὰ ταῦρον ἐδηδώς, κατὰ βοῦς Ὑπερίονος ἥσθιον: sed quae cum verbo εἰμι composita acutum in prima habent, servant hunc ubi per tmesin a verbo substantivo disiuncta praeponuntur. Haec fuse

exponit Herodianus in pros. II. Γ, 440. (cf. A, 258. Θ, 4. Υ, 188. 327). Quare subit mirari cur in illo

πολλὸν γὰρ ἄπο πλυνοί εἰσι πόλης

ζ, 40, qui locus simillimus videtur illi πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν, non hac ratione in accentu voculae ἄπο acquieverit, sed aliam adsciverit: quo ducimur ad quaestionem de praepositionibus adverbiorum vim induentibus.

Σ, 64 ἄπο πτολέμοιο μένοντα. Ἀρίσταρχος φυλάττει τὸν τόνον τῆς προθέσεως· ἔφαμεν δὲ ἐν ἑτέροις, ὅτι ἡ ἄπο, εἰς συντάσσεται τῇ γενικῇ, μὴ μεταξὺ πιπτουσῶν λέξεων, καὶ σημαίνει τὸ ἄποθεν, φυλάσσει τὸν τόνον· οὕτως γοῦν ἀνέγνωμεν ἀπὸ πατρίδος ἄνδρα κατακτάς (N, 696 αὐτὰρ ἔναιεν ἐν Φυλάκῃ, γαίης ἀπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτάς) καὶ οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος (I, 353 ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον, οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπο τείχεος ὀρνύμεν Ἑκτωρ, ἀλλ' ὄσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἴκανεν), καὶ γὰρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ τῆς ἀλόχοιο (B, 292). προσέθηκα δὲ μὴ μεταξὺ πιπτουσῶν λέξεων διὰ τὸ ἄπο πλυνοί εἰσι πόλης· οὐ γὰρ ἐπλησίασε τῇ γενικῇ, ἀλλὰ μεταξὺ ἀνεδέξατο λέξεις.

B, 162 ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπο πατρίδος αἴης. οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν πρόθεσιν, ὡς Τυρανίων καὶ Πτολεμαῖος· ὁπότε γὰρ γενικῇ συντάσσεται ἡ ἄπο (vides hic excidisse καὶ σημαίνει τὸ ἄποθεν μὴ μεταξὺ πιπτουσῶν λέξεων) τηρεῖ τὸν τόνον· καὶ γὰρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ τῆς ἀλόχοιο. Ad hunc locum B, 292 τινὲς ἀνέγνωσαν ἄπο τῆς ἀλόχοιο κατὰ ἀναστροφὴν, ἵνα σημαίνεται τὸ ἄποθεν. ἄμεινον δὲ πείθεσθαι τῇ κατειθισμένῃ ἀναγνώσει· συντάσσεται γὰρ τῇ γενικῇ.

I, 353 ἀπο. δύναται τῇ γενικῇ συντάσσασθαι καὶ μη πάντως σημαίνει τὸ ἄποθεν. Aut hoc dixit: potest praepositio cum genitivo construi et significare ἄποθεν: „noluit pugnam ciere procul ab urbe:“ nec retrahetur

accentus. Potest vero etiam ἀπορνύμεν τείχεος: „noluit pugnam ab urbe amovere:“ nec sic retrahetur accentus. Aut hoc: potest ἀπό significare ἄπωθεν, nec retrahet accentum, quippe genitivo coniunctum. Sin non significatur ἄπωθεν, sed „ab urbe amovere,“ non opus ἀπορνύμεν coniungere, sed ut posuit poeta verba sic ordo servari potest. Accentus, quidquid sequeris, non mutabitur.

Π, 669 ΠΟΛΛΟΝ ΑΠΟΠΡΟΦΕΡΩΝ, τινὲς τὴν ἀπο ἀναστρέφουσιν, ἵνα σημαίῃ τὸ ἄπωθεν, ὡς παρ καὶ ὁ Ἀσκαλωνίτης. εἰσὶ μέντοι οἱ παρολκῆν ἐδέξαντο τῆς πρό καὶ ἐφύλαξαν τῆς ἀπὸ τὴν προσφδίαν, ἵνα ἦ τὸ ἐξῆς ἀποφέρων. οὕτως δὲ καὶ Φιλόξενος ἠξίου, πρὶ πολλή ἐστι παρέλκουσα τὴν πρό, νότου ἀπὸ πρὸ ταμῶν (Θ, 475). ἢ δὲ διὰ πρὸ Πηλιάς ἠίξε (Υ, 276). περὶ πρὸ γὰρ ἔγχει θῦεν (Π, 699). οὕτως δὲ καὶ ἐγὼ συγκατατίθεμαι. Cf. Η, 334 ἀτὰρ κατακείομεν αὐτοὺς τυτθὸν ἀπὸ πρὸ (νεῶν) τὰς δύο προθέσεις ἐγκλίνειν δεῖ, ἵνα ἢ μὲν ἀπὸ συντάσσεται τῇ νεῶν γενικῇ, ἢ δὲ πρὸ παρέλκεται.

Ex tot, credo, testimoniis certe ipsius Herodiani rationes penitus tenemus. Nihil obscurius. Versamur in loco impeditissimo, quem expedire non licuit. Illinc hoc efficimus: in vocula ἀπό significante ἄπωθεν, ubi cum genitivo coniunctum est, non retraxit accentum Herodianus: atque id vel in postposita praepositione tenuit, γαίης ἀπο πατρίδος, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης. Hoc ipsum autem admodum mirabile videri debet, nisi statuas ἀπό ei, cum ἄπωθεν significat, ita visum esse in adverbium abiisse, ut non magis quam cetera adverbia ulla ratione retractionis accentus posset particeps fieri, ut non magis dici deberet γαίης ἀπο „procul a domo,“ quam γαίης ἐντος. Et haec ratio convenit optime cum illo, quod ad B, 831 de praepositionibus adverbiorum significationem induentibus

dicit: tenere has accentum suum: „καὶ τὸ αἴτιον ἐν ἑτέροις εἴπομεν, ὡς ὅτι πρὸς αὐτοὺς τοὺς τόνους τῶν ἐπιρρημάτων καὶ αὐταὶ ὀρθοτονοῦνται,“ sicut ipsi adverbiorum accentus se habent (qui retrahi non possunt), sic et hae accentum retrahere non possunt. —

Sed si hoc ita est, cur addidit „ἐὰν συντάσσεται τῇ γενικῇ,“ ut si hoc non factum tamen ἄπο scripsisse videatur pro ἄποθεν? quod confirmaveris ex II, 669. Cur tam admirabili modo illam anastrophē in πολλὸν γὰρ ἄπο πλυνοί εἰσι πόλῃος explicuit, cum posset ex alia regula sua, ut vidimus, rectius et facilius? Quid enim requiritur hoc loco quam πολλὸν ἄπεισι multam absunt? Neutrum intelligo. Aristarchus in ἀπό pro ἄποθεν cum genitivo constructo idem tenuit quod Herodianus: non retraxit accentum (Σ, 64). Quid praeterea fecerit item incertum, nisi fidem habeas scholio ad H, 334, quod est ut Bekkerus significavit in BLV: ἀτὰρ κατακείμεν αὐτοὺς τυτθὸν ἀπο προ νεῶν) Ἀρίσταρχος ἀναστρέφει τὴν ἀπό, ἵνα σημαίῃ τὸ ἄποθεν. καὶ τὴν πρό ὡς πλεονάζουσαν κοιμίζει· ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τῆς ἀπό φυλάσσει τὸν τόνον καὶ συντάσσει αὐτὴν τῷ νεῶν· τὴν δὲ πρό ὡς πλεονάζουσαν κοιμίζει (Reliqua pars nihil nunc pertinet ad rem nostram). Non possum confirmare hoc falsum esse, sed scio non ideo verum esse, quia in his scholiis testatum est. Et nunc ipsum video ex Bachmanni scholiis Lipsiensibus, in exemplo Lipsiensi primam partem Ἀρίσταρχος — κοιμίζει ne inesse quidem, sed incipit illic: ὁ Ἡρωδιανὸς τῆς ἀπό —

Sed fuerunt iam ante Herodianum qui ἄπο scriberent sive cum genitivo coniunctum sive non coniunctum, nominatim Ptolemaeus Ascalonita (B, 292. II, 669. B, 162), cum genitivo in praepostere posita praepositione certe Tyrannio (B, 162)*).

*) Theognostus canon. Gram. II. p. 160, 33 dicit adverbis

Recentiores conspirant fere in ἄπο. Schol. Dion. gr. p. 931 ἢ ἀπό ὅταν γένηται ἄπο ἐπίρρημα σημαίνει, οἷον ἀπο πτολέμοιο μένοντες· σημαίνει γὰρ ἐνταῦθα τὸ ἄποθεν. Schol. ζ, 40 βαρυτονητέον τὴν ἄπο· σημαίνει γὰρ τὴν ἄποθεν. η, 152 ἀναστρεπτέον τὴν ἄπο. δηλοῖ γὰρ τὸ ἄποθεν. Eust. 166, 29 in iis adverbiiis, quae a praepositionibus fingantur, adverbium ἄπο a praepositione ἀπό ductum recenset. Sch. L ad I, 353 εἰ δὲ σημαίνει τὸ ἄπωθεν βαρύνεται ὡς τὸ ἄνω, ἐπι (?). Sch. BL ad Δ, 77 τοῦ δὲ τε πολλοὶ ἀπο σπινθήρες ἔνται· ἐὰν δηλοῖ τὸ ἄποθεν βαρύνεται ἀπο· εἰ δὲ ἀναστρέφεται πρὸς τὸ ῥῆμα, ὃ καὶ βέλτιον, οὐ βαρύνεται. An potius hoc scholion antiquum est et Herodianum? Id unum si constaret, quanto planius quaedam in superioribus exponere licuisset.

Περί pro περισσῶς non mutat accentum. Herodian. B, 831, ubi de ratione etiam mentionem iniicit: quo usi sumus paulo antea: Δ, 46. N, 52. AB ad Φ, 214. B ad Ψ, 718. Et. M. 142, 15. Sed Scholion Parisin. ad Φ, 163: Πτολεμαῖος ὁ Πινδαρίων ἀναστρέφει τὴν περί, ἵνα σημαίνῃ τὸ περισσῶς.

§. 9.

De monosyllabis scribit Herodianus apud Jo. Al. p. 27 καὶ τὰς μονοσυλλάβους δέ, ἐὰν ἐπὶ τέλει ὦσι σίχου, ἀναστρέφουσιν, οἷον

ἔλθων δ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν (σ, 410). δῶννυται γὰρ ὁ τόνος τῆς σὺν προθέσεως, ἵνα νοῆται ἡ ἀνάστροφῆ. τοιοῦτο ἐστὶ καὶ τὸ

οὐ μὲν μοι κακὸς εἶδεται οὐδὲ κακῶν ἔξ (Ξ, 472).

dissyllaba in o ultimam gravem habere — τὸ γὰρ ἀπό πρόθεσις ἐστιν ἰσοδυναμοῦσα τῷ ἄποθεν ἐπίρρηματι. Ergo ἀπό.

Cf. Eust. E, 472 p. 998, 32 ἢ δὲ ἕξ πρόθεσις λόγῳ κάλλους καὶ αὐτὴ ἐν τέλει στίχου ἐτέθη κρουστικώτερον τῷ τόνῳ, καθάπερ καὶ ἡ πρό καὶ ἡ σύν ἐν τῷ Ἰλιόθι πρό καὶ Ἀρτέμιδι ξύν. Idem Γ, 3 p. 371, 35 (ad οὐρανόθι πρό) ἰστέον καὶ ὡς κρουστικὴ τῷ τόνῳ ἢ τῆς προθέσεως φωνὴ ἐν τῷ οὐρανόθι πρό. αἴτιον δὲ ὅτι οὐ κατασπᾶ βαρύνουσα συνέπεια, τὸ δ' ὅμοιον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται, καὶ ἐπὶ ἐτέρων γίνεται, οἷον δράσω τε πρὸς καὶ μικρόν τι πρό καὶ Ἀρτέμιδι ξύν. καὶ οὐδὲ κακῶν ἕξ. —

Sch. Od. γ, 137

τῷ δὲ καλεσσαμένῳ ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς βούλονται τῆς ἐς προθέσεως ῥωννύσαι τὸν τόνον τινές, ἵνα δυνάμει (id quod ap. Jo. Al. dictum erat ἵνα νοῆται: quippe propria ἀναστροφὴ, accentus retractio, locum in his habere nequit) ἀναστροφὴ γένηται κατὰ τὸ ὄριθες ὡς.

Hinc colligimus monosyllabam praepositionem postpositam accentum suum depositum (nam ἄτονος nulla est praepositio, ut egregie docuit Goettl. p. 389 *) non excitasse — nisi in fine versus, et, quod paene sponte intelligitur, ante interpunctionem. Regula igitur est de monosyllabis: „οὐκ ἀναστρέφονται,“ Dion. gr. p. 641. Arc. 180. Scriptum ΑΓΓΕΛΙ'ΗΝΦΘΙ'ΗΣΕΞΕ'ΚΛΥΕΣ: sed ΕΛΘΩΝΑΡΓΥΡΟ'ΤΟΞΟΣΑΠΟ'ΛΛΩΝΑΡΤΕΜΙΔΙΞΥΝ

*) Adde de εἰς Epimerism. Cram. II, 370, 12. Apollon. synt. 363, 10. adv. 557. Contra recentioris doctrinae est quod reg. pres. Herm. 459 in. praescribitur. Praescribitur etiam hic εἰς, ἕξ, ut πρὸς: in continua autem oratione scribi vult, ut hoc utar, πρὸς οἶκον, sed εἰς οἶκον, ἕξ οἴκου. Hoc idem recurrit de εἰ, εἰ in his regulis p. 461 Nr. 186, ubi aut scribendum est τὸ εἰ δξύνεται aut tale quid excidit. De εἰ, quod ad hanc voculam delatus sum, adde Jo. Al. 32, 15. Choer. Bekk. 1236. Nec Apoll. synt. 333, 19 injuria attuleris.

ΟΪΣΑΓΑΝΟΙΣΒΕΛΕΪΣΣΙ — κατέπεφνεν, etiam sine interpunctione.

In illo τῷ δὲ καλεσσαμένῳ ἀγορῆν ἔς πάντας Ἀχαιοὺς quidam, qui cavere volebant, ne quis legendi impetu ἔς πάντας Ἀχαιοὺς coniungeret, vocem post ἀγορῆν ἔς inhiberi commodum putantes, suaserunt ut scriberetur ἀγορῆν ἔς πάντας Ἀχαιοὺς. —

Ad II. Ω, 397 Μυρμιδόνων δ' ἔξ εἰμι schol. B: οὐκ ἀναστρέφεται ἢ ἔξ ὡς μονοσύλλαβος· τὸ γὰρ ἔξῃς ἔξ Μυρμιδόνων εἰμί. Quae ut nunc leguntur quod sibi velint vix dixeris. Fuit fortasse hoc: Ordo horum verborum est quidem ἔξ Μυρμιδόνων εἰμί (nam ἔξ cum εἰμί non componitur nisi in tertia persona, de qua re v. Epimerismos Cram. I. p. 148, ubi et hoc est: ἐν δὲ τῷ Μυρμιδόνων ἔξ εἰμι-καὶ τέων δ' ἔξ ἔσσι τοκῆων οὐ τοῦ ῥήματος ἢ πρόθεσις, ἀλλὰ τῆς γενικῆς): attamen ἔξ non ideo accentum habet quod transpositum est, monosyllaba enim praepositio anastrophēn non patitur, sed quod sequitur enclitica. —

Quod scholiasta Dion. gr. p. 930 dicit „ὅτι μόνη ἢ σύν ἀναστροφῆν ἐν μονοσυλλάβοις πέπονθεν, ὡς ἐν τῷ ἐλθῶν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν“ mihi nihil videtur quam error raptim haurientis ab antiquis *).

In ὡς (ὡς) sine dubio idem sequebantur quod in monosyllabis praepositionibus. Cf. locos de accentu huius vocis ap. Cram. II. p. 472. I. p. 448. Scribemus ex nostro more (quamquam omnino gravem scri-

*) Ne ab Atticis quidem omnino alienum fuisse postponere monosyllabam praepositionem admonet me Guil. Dindorfus. Agnovit τοῦ πρὸς δ' ἐφάνθη Oed. Tyr. 525: docetque vir argutus in Aristoph. Equ. v. 32 certa coniectura scribendum esse ποῖον βρέτας πρὸς;

bendi consuetudo quem usum habeat non video, voces singulas spatio dirimendi habet) θεός δ' ὡς τίστο δήμω: quod tamen non significabit accentum nunc assumptum esse, sed id quod alibi, eum, qui voculae proprius est, acutum esse consopitum in tenore orationis. Item (nam non video quo iure ulla in posterum praepositio expers accentus censi possit) Φθίγης ἔξ ἔκλυες, eodem sensu, non secus ac τοῦ πρὸς δ' ἐφάνθη. Sed ante interpunctionem et in fine versus acutus erigetur et in praepositionibus et in ὡς.

C. III.

Veterum praecepta de enclisi.

§. 1.

Video mihi praemittendum esse aliquid de locis quibusdam, unde haec petenda doctrina est. Apud Bekkerum Anecd. p. 1157 caput quoddam Αἰλίου, h. e. Herodiani περὶ ἐγκλινομένων λέξεων legimus, in quo paucis, quae de toto hoc loco valerent, praemissis atque illa maxime observatione, quam qui de enclisi traderent inter veteres statim ab initio ponere solent, ex octo partibus orationis quinque tantum enclisin pati, quae in nominibus, quae in verbis enclisin accipiant indicat. His continuo annectenda sunt ea, quae ibidem p. 1156. 7 edita sunt sub titulo καὶ ἄλλως περὶ ἐγκλινομένων: per haec enim iam pergit pronominum, adverbiorum coniunctionumque enclisin persequi: atque, quod summum est, conspirant haec non ad res tantum, sed ad singula fere verba cum Arcadio:

αἱ ἀντωνυμίαι — ἐπηκολούθησεν Arcad. p. 143,
6—20.

ἐν δὲ τοῖς ἐπιφθέγμασιν — ἐγκλίονται Arc. p. 144,
17—25.

ἐν δὲ συνδέσμοις — Σκῶλόν τε Arc. p. 144, 27. 28
(cf. 146, 3).

διὸ σημειοῦνται — ἄνθρωπός τις Arc. p. 145,
16—25.

κὰν παροξύνοιτο — ποτε Arc. p. 146. 4. 5.

ἔτι ὀξυνόμεναι — κἀκεῖνο Arc. p. 146, 6—21.

Verba εἰάν — ὀξεῖαι sunt etiam in Etym. M, 638,
15 (cf. Epim. Cram. I, 323) cum indice περι παθῶν.

κἀκεῖνο δὲ παραφυλακτέον — πυθδισιακῆ Arc.
p. 147, 5. 6.

εἰ μὲν μὴ ad finem Arc. 147, 13—17.

Unde simul patebit comparanti, haec non ex Herodiani
libris, sed ex ipsa Arcadii epitome excerpta esse.

Quae legimus περι ἐγκλινομένων p. 1155. 6 brevem
praecceptorum de enclisi summam continent, item He-
rodianeorum diceret, nisi hoc gravissimum interesset
quod in coniunctionibus encliticis μὲν, δέ, γάρ numeran-
tur: σύνδεσμοι δὲ ἐγκλίονται μὲν, δέ, τέ, γάρ, οἷον ἐγώ
μιν, σύ, δε, αὐτός τε, ἄλλοί γαρ, καὶ τὰ τοιαῦτα: quod
veteres illi non docuerunt: de δέ disertè contrarium
testatur Herodianus ap. Jo. Al. p. 31, 25*). Video
ex Hermannī de em. rat. gr. p. 77 haec in hortis Ado-
nidis (quo libro careo) sub Choerobosci nomine edita
esse**). δέ in encliticis habuit (non μὲν) qui scripsit

*) De γάρ cf. Apollon. conl. 508, 1

***) δε ἐγκλινομένων saepe inveniri in Trincavelli et Aldi ed.
Hesiodi ostendit Mützell de Hes. p. 152. In codicibus saepissime
δέ pro enclitica a librariis est habitata scribit Boissonade An. III.
p. 192. Idem complures locos versuum politicorum notavit, ubi
δέ et γάρ enclitice positi, v. An. IV. p. 368. 369. — De γέ μιν in
codd. et editionibus, v. Buttm. gr. II. p. 385. — De accentu qui
illic fertur ἄλλοι γαρ recte monuit Hermannus.

Epimer. Cram. I, p. 310 οὐ μὲν πως, quae eadem leguntur in utroque Etymologico.

Apud Arcadium duplex est epitome, brevior una p. 139—141, altera amplior 141—148.

Praeterea alia est ex Herodianis apud Bekkerum p. 1142 Ἡρωδιανοῦ περὶ ἐγκλινομένων καὶ ἐγκλιτικῶν καὶ συνεγκλιτικῶν μορίων. Brevis summa regularum de enclisi denique est ap. Cram. Ep. I. p. 186 (Et. Gud. 243) s. ἡμιν. Extrema Herodiana, quod in ceteris omis- sum est, differentiam docet inter ἐγκλινόμενον et ἐγκλι- τικόν: ἐγκλινόμενον dici verbum, quod in tenore oratio- nis acutum in gravem mutaverit; ἐγκλιτικόν, quod idem faciat, sed simul in verbo antecedente acutum excitet. Hanc differentiam item apud Apollonium invenimus, qui simul utriusque nominis rationem egregie illustrat, de pron. p. 43 C. αἱ μὲν οὖν ὀρθοτονοῦμεναι καὶ προτάσ- σονται καὶ ὑποτάσσονται, ἐμοὶ ἔδωκεν, ἔδωκεν ἐμοί· αἱ δὲ ἐγκλινόμεναι μόνως εἰσὶν ὑποτακτικαί· διαφέρει δὲ ὑποτακτικὸν ὑποτασσομένου, ἧ τὸ μὲν πάντοτε ἐν ὑπο- ταγῇ, τὸν δὲ ἴδιον τόνον οὐκ ἔχει, τὸ δὲ ὑποτασσομένον καὶ προτάσσεται καὶ τὸν τόνον τὸν ἑαυτοῦ ἔχει, ἐμοὶ γὰρ ἔδωκας, ἔδωκας ἐμοί, λέγω δὲ δισυλλάβως. τὸ δ' ἔδωκέ μοι καὶ βαρύτονον καὶ μονοσύλλαβον καὶ οὐδέποτε πάν- τως προτακτικόν. Ὅν τρόπον καὶ ἐγκλινόμενον ἐγκλιτι- κοῦ· τὸ μὲν γὰρ ἐγκλινόμενον αὐτὸ μόνον κοιμίζει τὴν ἕξειαν, ΑΥΤΑΡΕΓΩΚΛΙΤΥΔΕΓ' ΔΗΣ· τὸ δ' ἐγκλιτικὸν μετὰ τοῦ τὸν τόνον ἀποσβεννύειν καὶ τὴν πρὸ ἑαυτοῦ βα- ρεῖαν ὀξύνει, Ἀπολλώνιος μοι, ἐτίμησάς με*), Haec extrema non accurate dixit, quippe res tum nota erat: nam cum dicit τὴν πρὸ ἑαυτοῦ βαρεῖαν ὀξύνει et ipse

*) cf. adv. 536, 21 τὰ ἐγκλιτικά, ἵνα ἐγκλινόμενα γένηται (h. e. h. l. ἵνα ἐγκλίνηται), ὑποτακτικά ἐστίν. V. similem differentiam inter βραχύ, et βραχυνόμενον sch. Dion. gr. 826, 21.

intelligi vult „in vocabulo antecedente,“ ut apparet ex 116. Α τὰ ἐγκλιτικὰ λεγόμενα τὴν τῆς ὑπερκειμένης λέξεως ὀξεΐαν ἐγείρει. Hinc ἡμεων (et similia) quamquam inclinata sunt non sunt ἐγκλιτικὰ (inclinativa) v. ibid. Et haec item excludit Herodianus p. 1142 cum docet: πᾶν ἐγκλιτικὸν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν τρίχρονον ἔστιν (cf. Apoll. synt. 133, 26). Haec qui reputaverit facile perspiciet recte quidem ἐγκλιτικὰ etiam ἐγκλινόμενα dici, quod saepissime ab Herodiano et Apollonio factum ut ab aliis (v. e. g. Psellus de gramm. ap. Boisson. an. III. p. 202), non versa vice. Et hoc quidem recte inculcatum a Joanne Charace ap. Bekker. p. 1150 ἰστέον δὲ ὅτι διαφέρει ἐγκλιτικὸν ἐγκλινόμενον, οὐχ ὡς λέγει ὁ Φιλόπονος ἐν τῇ ἀντωνυμῖα, ὃν ἐλέγχουμεν ἐκεῖ, ἀλλὰ τῷ καθόλου καὶ τῷ μερικῷ· πᾶν μὲν γὰρ ἐγκλιτικὸν καὶ ἐγκλινόμενον ἔστιν, οὐ πᾶν δὲ ἐγκλινόμενον καὶ ἐγκλιτικὸν ἔστιν· αἱ μὲν γὰρ λέξεις αἱ ὀξύτονοι ἐν τῇ συνεχείᾳ κοιμίζουσαι τοὺς τόνους ἐγκλινόμεναι καλοῦνται, οἷον εἰ μὴ μητροιῆ περικαλλῆς Ἡερίβροια· ἰδοὺ αὗται κοιμίζουσαι ἐν τῇ συνεχείᾳ τὸν τόνον ἐγκλινόμεναι καλοῦνται καὶ οὐχὶ ἐγκλιτικά· ἀλλὰ πᾶν ἐγκλιτικὸν ἐγκλινόμενον.

Sed fuerunt etiam, qui subtili distinctione ἐγκλιτικὰ solas vel κατ' ἐξοχὴν eas dici vellent voculas, quae praeter formam encliticam aliam quoque haberent ὀρθοτονουμένην, quae utraque forma pro diversa significatione assumeretur, ut ἐμοῦ et μου, quae autem solam encliticam haberent formam unamque significationem (ergo e. g. εἰμί, φημί, τε, κε, opinor etiam μιν et similia), has dici volebant ἐγερτικάς. Jo. Char. p. 1149 καὶ ἰστέον ὅτι τὰ ἔνεκα διαφόρου σημαινομένου ἐγκλινόμενα ἐγκλιτικὰ καλοῦσιν, οἷον ἐμοῦ ἤκουσας, ἀντιδιαστολή· ἤκουσάς μου· ἀπόλυτος σημασία· τὰ δὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν φυλάττοντα ἐγερτικά οἱ πολλοὶ (?) καλοῦσι διὰ τὸ ἐγείρειν τὴν πρὸ αὐτῶν ὀξεΐαν καὶ μηδὲν

ἄλλο δηλοῦν (h. e. quamquam nil aliud significant: itaque accentum illum excitant quasi non iusta causa, sed impetu quodam naturae) ὁμῶς δὲ κοινῶς πάντα ἐγκλιτικὰ καλεῖται*).

Docet denique Herodianus p. 1143 enclitica in pronominibus dici ἐγκλιματικά. Ἐγκλίμα de forma inclinata pronominis est apud Apollon. pron. 115. C. Licet, ut illinc patet, etiam sic loqui e. g. ἡ μοί ἐγκλιμά ἐστι τῆς ἐμοί. — In Epimer. Cram. I. p. 187 ἐγκλιματικά in universum dictum pro ἐγκλιτικά: sed hoc ipsum ἐγκλιτικά est in eodem loco Et. G. p. 244. — Praeterea adi. ἐγκλιματικός me invenire non memini.

§. 2.

In regulis de enclisi traditis unum est, quod a nostra consuetudine omnino discrepat: scilicet in paroxytonon quoque vocabulum encliticam reiicere accentum, si in hoc vocabulo ab accentu inde rhythmus trochaicus sit, Λάμπέ τε, φύλλά τε, ἐνθά μοι, ἐνθά ποτε, τυφθέντά τε, Herod. ap. Bekk. p. 1143. 1157. Arcad. 139, 29. 146. 5. Jo. Char. p. 1149. Epimer. Cram. I. 415, 25. ib. 187, 15. Hunc iam Aristarcheum morem fuisse, patet ex Aristonici nota Z, 289, qua mox utar. Excipiendum ἐστί, quod post illa accentum servat in ultima, ut φύλλα ἐστί, Her. Arc. 147, 21. Bekk. 1148**). — Huc

*) Herod. p. 1147, 7 Bekk. ἐγεργικά dixit pro ἐγκλιτικά.

***) Quae apud Bekkerum sunt p. 1148 περὶ τοῦ ἔστιν, ea si comparantur cum Arcadio p. 147, 23 facile cognoscitur Herodiana esse. Nec conturbet quemquam quod in exemplis est Θωμάς ἐστι, in quo qui illa excerpserit vel transcripserit pro alio nomine Christianum intulit. Accidit enim hoc, ut locis antiquioribus homo Christianus pro vetustis exemplis Christiana nomina inferret. Sic in capite περὶ προσωδιῶν apud Bekkerum An. II p. 674 Θωμάς, Λουκάς illata pro Ἡρακλῆς, Σοφοκλῆς, et Ἰωάννης, Πέτρος pro φε-

pertinet schol. Od. η, 200 ἔχρην δύο εἶναι τὰς ὀξείας ἐν τῷ ἄλλο τι.

Admodum memorabilis dici deberet locus quidam Characis p. 1149, si quidem fidem mereretur. Postquam enim causam protulit, cur ἄλλου τινός et similia accentum suum tenerent hanc, quod in duabus syllabis subsequentibus duos accentus haud posuissent veteres (ἐν μιᾷ λέξει κατὰ συνέχειαν δύο ὀξείας οἱ παλαιοὶ οὐκ ἐτίθουν*). κακοφωνίαν γὰρ ποιοῦσι) sic pergit: ὁθεν μέμφονται οἱ ἀκριβεῖς τὸν θεσει τροχαϊκὸν ἔχοντα δύο ὀξείας ἑφεξῆς, ἄλλός τις καὶ εὐλόγως εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ὀδυσσεΐας ὁ Ἀρίσταρχος οὐκ ἐβουλήθη δοῦναι εἰς τὸ ἄνδρα μοι δύο ὀξείας, ἀλλὰ μίαν εἰς τὸ αν, φάσκων „ἐν ἀρχῇ ποιήσεως παράλογον οὐ μὴ ποιήσω.“ Haec tamen causa ineptior videtur quam pro Aristarcho. Si quidem maluit hoc loco ἄνδρα μοι scribere praeter morem, quod tamen ipsum hoc solo auctore incertum manet, alia ratione ducebatur.

Mentionem facit Herodianus pros. II. H, 199 duorum locorum Homericorum, quibus idem duplex accentus ante encliticam traditus erat in vocabulo spondiaco. „ΓΕΝΕΣΘΑΙ ΤΕΤΡΑΦΕΜΕΝΤΕ) ἀλλεπάλληλοι ὀξεῖαι, καίτοι σπονδειακόν ἐστιν, ἀλλ' ἴσως ἵνα ἐκφύγωμεν τὸν διπλασιασμόν τοῦ ῥήματος, λέγω δὲ τοῦ ΤΕΤΡΑΦΕΜΕΝΤΕ, ὡς καὶ ἐν τῇ τ τῆς Ὀδυσσεΐας (320) παραλόγως ἐνεκλίναμεν ἐν τῷ ΗΩΘΕΝΔΕΜΑ ΔΗΡΠΙΛΟΕΣΣΑΙ ΤΕΧΡΙΣΑΙΤΕ, ἵνα μὴ πληθυντικὸν το ῥῆμα ὑπολάβωμεν. Non minus hoc ab Aristarcho repeten-

λος, νέος, ut intelliges ex variis lectionibus Bekkeri et ex Arcadio p. 191. (Cf. Epicteti enchir. paraphr. Christ. VII. XIV. XXI. XXIII. LX. LXVII. LXIX).

*) Plerumque quidem: sed gravi causa commotus non veritus est praeferre Aristarchus Πηλεΐδῆθελ'.

dam, quam ΕΝΘΕΣΑΝΟΙΗΕ ΠΛΟΗΠΑΜΠΟΙΚΕΛΟΙ (Z, 289. ο, 105), quo uno versu hoc modo scripserat in vocabulo pyrrhichiaco. Ariston. Z, 289 ἡ διπλῆ ὅτι ἐγκλιμένως ἀναγνωστέον οὕτως δύο τόνοις, καίτοι πυρρ-
 ριχιακῆς οὔσης τῆς λέξεως, ἵνα μὴ ἄφθρον νοηθῆ τὸ οί, ἀλλ' ἀντωνυμία. Cf. Herod. B, 255. Arc. 145, 16. Jo. Char. 1154.

Possit in illis Homericis quaeri, an oculis potius quam auribus illa ratione scribendi consuli voluerint.

Sola pronomina inclinata a σφ incipientia in unum-
 quodque paroxytonon, quemcunque rhythmum habeat, accentum reiicere. Her. B, 255 ὅτι οἱ μάλα πολλὰ δι-
 δοῦσιν ἦρωες Δαναοί) τὸ ὅτι οἱ ἐν μιᾷ ὀξεῖα προενεκ-
 τέον· πᾶσα γὰρ δίβραχυς λέξις πρὸ ἐγκλιτικοῦ οὐκ ἐνδέ-
 χεται ἐπάλληλον ὀξεῖαν, εἰ μὴ ἐπιφέροιστο ἀντωνυμία διὰ
 τοῦ σφ. Z, 367 οὐ γὰρ τ' οἶδ' εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος
 ἴξομαι αὐτίς) οὕτως εἰ ἔτι σφιν εἰς τόνος. καίτοι ἐχρῆν
 δύο, διὰ τὸ ἐπιφέρεσθαι ἀντωνυμίαν ἀπὸ τοῦ σφ ἀρχομένην
 ὁμοίως τῷ ὅτι σφισι πέφραδ' Ἀχιλλεύς (Ψ, 138), ἦρχε
 δ' ἄρ' αὖ σφιν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων (Ξ, 134). σεσημει-
 ωται οὖν αὕτη ἡ ἀνάγνωσις μόνη, ὡς ἐν ἄλλοις
 ὁ Ἡρωδιανὸς λέγει. Atque ex his scholiis patet
 Herodianum, ut ceteros (v. Jo. Char. 1154), hoc sta-
 tuisse de omnibus pronomibus a σφ incipientibus;
 consentiunt, ut decet, excerpta Arcadii, p. 140, 24
 δεῖ δὲ προσθεῖναι χωρὶς τῶν ἀπὸ σφ ἀρχομένων ἀντωνυ-
 μιῶν· αὗται γὰρ ἀναπέμπουσι τὸν τόνον τῇ προηγουμένῃ
 λέξει, οἷον Ἀτρεΐδης σφισι, πολλάκις σφεας. 145, 19
 σημειοῦνται καὶ τὰς διὰ τοῦ σφ ἀντωνυμίας· καὶ αὗται
 γὰρ πυρρῆχίου προ (ς) κειμένου ἐγκλίνονται, ἵνα σφ' ἀγορή
 τε θέμις τε (Α, 807), ὅτις σφεας εἰσαφίχεται (μ, 40.
 π, 228. υ, 188). Quare quod in epitome Herodiana
 apud Bekker. p. 1143 hoc ad disyllaba a litteris σφ
 incipientia pertinere dicitur id vel casu vel culpa epi-
 tomatoris lectorisve bisyllaba forte exempla prolata

videntis factum est: πλην εἰ μὴ τὸ ἐπιφερόμενον μόριον·
 διούλλαβον εἴη ἀπὸ τοῦ σφ ἀρχόμενον· ἀκολουθήσει γὰρ
 καὶ τοῖς παροξισμομένοις οὐκ ἐν μόνῃ τροχαίῳ, ἀλλὰ καὶ
 ἐν ἄλλοις ποσίν, οἷον

Ἰνά σφιν (l. σφισι) δῶκ' Ἐνοσίχθων,

ἐνθά σφρας ἐκίχανεν· υἱὸς Δολίοιο Μαλανθεύς (ο, 212),

τόξά σφείν τις ἄριστα Κυδωνίου (Callimachi, v.

Charax 1154, fragm. CCLXXXIV).

Paucorum quorundam dissensum (ἄλλοι δέ τινες
 συγγένοι, ὡς καὶ Ῥωμανός), qui tenerent circumflexum
 in monosyllaba perispomenon subsequente (καλοῦ-
 μου) notat Charax p. 1150.

§. 3.

Maxime veterum grammaticorum cura versata est
 in pronomibus, et ita quidem, ut singulis de locis
 cum haud raro dissentirent de summa fere iis conve-
 niret. Pendet autem orthotonesis vel inclinatio prono-
 minum partim a positione partim a significatione. Et
 in utroque genere binae maxime spectandae sunt regulae,
 illic quod recto tono proferuntur si aut post praeposi-
 tionem aut ab orationis initio sunt positae, hic quod
 item accentum suum servant si aut ad subiectum re-
 feruntur aut etiamsi hoc non fit tamen inest oppositio
 (ἀντιδιασταλτικῶς, ἐν διαστολῇ, ἐν ἀντιδιαστολῇ, ἐπιτετα-
 μένως κείμενοι, cui oppositum ἀπολύτως, ἀπολελυμένως,
 discretiva — absoluta, Priscian. XVII, 9, 55). Quod
 hi varii canones quibusdam locis concurrunt et ad quem
 potissimum te dirigas quaerendum est hinc difficultas
 orta et contentio.

I. ἠ' Ἀδύνατον ἐγκλινόμενον τι ἀρκτικὸν τίθεσθαι·
 πῶς γὰρ ἔτι ἐγκλινόμενον τὸ μὴ δυνάμενον τὸν ἴδιον τό-
 νον ἐπὶ τι προκείμενον μεταθέσθαι;“ Apoll. pron. 49.
 cf. 107. C. Synt. 131, et alibi. Herod. pros. II. B, 64.

Hoc ita firmum est, ut si quando pronomen nulla significationis vi praeditum sede sua licentius mutata locum principalem occupat, in orthotonumenon transeat. Hinc compluribus Homeri locis, quibus per significationem formam inclinatam expectes, discretiva forma explicata. Sic in illo, λ, 91, ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Θηβαίου Τειρεσίαιο, χρύσειον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν, quod si ex significatione iudicandum est nihil distat ab illo, λ, 470 ἔγνω δὲ ψυχὴ μὲ ποδώκεος Αἰακίδαο. Apoll. pron. 49. 54. A. synt. 129. 146. Eodem refert A, 695 ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες, ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανόωντο. Alii loco Homericō id adhibet pron. 138; et praeter alias rationes hoc quoque illi, qui Aristarcho intolerabilis visus, E, 64 νῆας ἀρχεκάκους, αἰ' πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γέγοντο Οἱ τ' αὐτῶ: quod item Herodianus facit h. 1*). Et loco Hesiodo op. 56 σφὶν δ' αὐτοῖς μέγα πῆμα, p. 125 (cf. Epimerism. Cram. I, 388): ubi quod ita loquitur „ὑπὸ γὰρ Ἡσιόδου ἐν ἀρχῇ τεθείσα εὐλόγως ὠρθοτομήθη ἐν τρίτῳ, σφὶν δ' αὐτοῖς μέγα πῆμα,“ diserte addens ἐν τρίτῳ, non temere factum suspicor, sed fuisse qui hoc σφὶν pro ὑμῖν accipiendum defenderent. — Hinc etiam τις, in interrogatione sedem principalem postulans, fit orthotonumenon synt. 135, 5. —

II. T, 287 est Πάτροκλέ μοι δειλῆ πλεῖστον κεχα-

*) In Herodiani nota ante ὁμοιον tale quid excidit ἔτι δὲ συνέπλεκτο, v. Apoll. pron. 54. A et Herod. O, 226. Apud Apollonium in hac disputatione de pron. 54: A ὅτε βαρεῖά ἐστιν ἡ ὀξεῖα leg. δὲ ὀξεῖας, et p. 53. A videtur mihi scripsisse ὡσεὶ νόμον θεμένους τὸ τοιοῦτον ὡς ἀπανάγνωσμα δεῖ . . . Opera pretium est, et h. l. et in tota de enclisi doctrina Herodiani cum Apollonio consensum animadvertere, qui ad ipsa paene verba nonnunquam pertinet. Cf. praeter nostrum locum maxime Her. A, 2 cum Apollon. synt. 145, 15—20 et pron. 53. V: etiam Her. K, 243 cl. Ap. synt. 141, 2.

ρισμένε θυμῷ. De hoc sic Apollon. pron. 67 C ἡ κλη-
 τικὴ αὐτοτελῆς οὕσα στιγμὴν ἀπαιτεῖ· διὸ οὐδέποτε αἱ
 ἐγκλινόμεναι μετὰ κλητικῆς τίθενται, ὅτι μὴ μόνον ἡ μοι
 κατὰ πρῶτον πρόσωπον διὰ φιλοφρόνησιν, Πατροκλέ μοι
 δειλῆ. Item Char. 1153 (εἰ μὴ που φιλοφρονητικὴ εἴη
 ἡ φράσις). Utrum haec explicatio est an observatio?
 (v. quaedam similia ap. Fritzschiū Quaest. Luc. p. 27:
 alia ibi allata ne ex nostro more diiudices, sed ex ve-
 terum, ut ἄγε adverbium est, v. Apollon. adv. 533,
 nec ille interpunxit in ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπέ).

II. Post praepositiones pronomina enclisin re-
 spuunt. Jo. Char. 1154. Herod. A, 368. K, 208. Y, 2.
 Arcad. 144. 4. Apollon. pron. p. 138. B. synt. p. 127

καὶ ἔνεκα τούτου τὸ παρὰ Θεοκρίτῳ

σὺν καὶ τρίτος ἄμιν Ἀμύντας

δεόντως ἠξιώσαν τινες ὀρθότονεῖν, h. e. nolebant ἄμιν
 scribi, quae est forma enclitica, sed ἄμιν, orthotonu-
 mena Dorica *). —

Cur hoc fiat primus quaesivisse videtur Apollo-
 nius: nam ad hoc accingens sese magno hiatus utitur,
 synt. 127, 13. Excogitavit hoc: praepositum verbo
 pronomen requirit ὀρθὴν τάσιν (e. g. τύπτω σε, sed σὲ
 τύπτω): praepositio, ut praepositivum vocabulum, na-
 tura sua praecedit verbo, quae cum secum in apposi-
 tione (ἐν παραθέσει) habeat pronomen facit ut pronomen

*) Nonnus XLVI, 128' ἀμφὶ δέ μιν στεφανηδὸν ἐκυκλώσαντο
 γυναῖκες. Et 210 ἀμφὶ δέ μιν δασπλήτες ἐπεδρόοντο γυναῖκες.
 XLVII, 267 ἀμφὶ δέ μιν πτερὰ πάλλεν ἔρωσ θρασύς. Hunc
 dicendum est post ἀμφὶ encliticum pronomen admisisse interiecta
 coniunctione (cf. Quint. H, 711 ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν. LA, 183 σὺν δέ
 σφιν. ib. 300 ἐν γάρ σφιν). Nec negari poterit de Homero, Od.
 λ, 605 ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν. Et an in hoc tmesis esse
 possit, v. 27 μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός, magnas dubita-
 tiones habet. μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη νέκταρ ἰωνοχόει A, 2. Et

- men etiam verbo antecedit. Ordo naturalis est e. g. *κατὰ σοῦ ἐλάλησα*: si *ἐλάλησα κατὰ σοῦ* dicitur, dictum est per hyperbaton.

Notat Charax p. 1154, ut discrepans ab hac regula notatum esse *παρὰ Μενάνδρω τὸ πρὸς με ἐγκλιθέν* (fr. CDXXI). Sed cum *πρὸς με* apud antiquiores etiam inveniatur, et apud ipsum Sophoclem, item *εἰς με* et quaedam alia*) apud poetas antiquos et celebratos, videtur Charax quod pro exemplo similium erat tanquam exemplum unicum posuisse. —

Nos quidem putabimus ex hac regula factum esse quod *ἐνεκα* sibi adiunctum habet pronomen orthotonum. Apollon. synt. p. 125, 22 *ἀνάπαλιν οὖν ὁ ἐνεκα σύνδεσμος φερόμενος πάντοτε ἐπὶ γενικὴν μόνον ὀρθοτονεῖ τὴν ἀντωνυμίαν, ἥνικα τὰς τούτων γενικὰς συνδεῖ, εἶνεκ' ἐμεῖο κινός· τίς γὰρ ἂν θαρρήσειεν Ἑλλήνων ἐγκλίθειν τὸ ἐνεκά μου*. Jo. Char. p. 1154 *καὶ μετὰ τοῦ ἐνεκα καὶ οὖνεκα ὀρθοτονοῦνται, ἐνεκα σοῦ, οὖνεκα σοῖ· κακῶς γὰρ ἐγκλίνουσιν*. Cf. Arcad. p. 144, 4. Sed ex veterum doctrina, ut iam vides, hoc ad aliud prorsus genus pertinet. Nam *ἐνεκα* illis non praepositio est, sed coniunctio (*σύνδεσμος αἰτιολογικός*) et locum suum invenit in coniunctionibus (Apollon. de coni. 503 sqq. adv. 553, 20. Her. Jo. Al. 40, 15. Dion. gramm.

in Theocriteo loco *ἄμιν* vulgatam lectionem fuisse in Apollonii verbis inest. Hoc, neglectum adhuc, tangere h. l. volui. Accuratioꝛ inquisitio, quod et cum tmesi et cum veterum doctrina de tmesi coniuncta est, et difficilis et longa. — *Μιν ἀμφὶ ψ*, 46. λ, 570.

*) Sed *ἐπὶ σε* Platoni dari non debebat, quod fecit Schneiderus, rep. 473. Apud Sophoclem etiam Trachin. 990 *ἐπὶ μοι* scribendum videtur, i. e. *ἐπεσι*, quod quamquam *ἐπὶ* pro *ἐπεσι* praeterea non inveniri apud Sophoclem Ellendtius docuit tamen in hexametro nihil offendet.

643). Jam regula est, omnes conjunctiones, quae ad casum feruntur, quod in omnes ne cadit quidem (cedit exempli gratia in καί, εἰπέ καὶ ἡμῖν, non cadit in ὅτι), rectam pronominis formam sibi postulare, Apollon. synt. p. 125. —

De ἄλλ' ἐπι οἱ μεμαώς v. infra III. 2. e.

III. 1. „Ἔστιν οὖν ὁ γενικώτατος τρόπος τῆς ἐν αὐταῖς (ταῖς ἀντωνυμίαις) ὀρθῆς τάσεως, ἐπὶ ἑμφασις ἑτέρου προσώπου παραλαμβάνεται· τὸ γὰρ

παῖδα δ' ἐμοὶ λύσαιτε

εἴρηται πρὸς τὸ

ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν,

καὶ σαφές ὅτι τὸ ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν διὰ τῆς σπουδῆς τάσεως προσυνίστησι τὸ ἀνθυπαχθῆσόμενον πρόσωπον“

Apoll. synt. 121, 13. „Αἱ μέντοι ὑπολείπόμενα τῶν ὀρθοτονουμένων ἔχουσι πρὸς τὸ σημαίνόμενον τὸ αἴτιον. Καὶ γενικὸν μὲν τὸ πρὸς τι λαμβάνεσθαι, εἰδικὸν δὲ τὸ ἀντιδιασταλτικῶς,

σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί·

•σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν, (Ω, 754)

πρὸς τὸ

ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας.

ὃ τε προκατάρξας χάριτος καὶ παρὰ το δέον παθῶν ὀρθῆ τάσει προσχρῆται, ἐμὲ ἐτόλμησας λοιδορῆσαι, ἐμφαίνων ὡς ἄλλον ἐχρῆν ἥπερ αὐτόν. ὃ τε ἀμοιβὴν ὑβρεως αἰτῶν ὀρθῆ τάσει πολλάκις χρῆται, δεῖ ἐμοῦ ὀρῶντος αὐτὸν αἰκίζεσθαι, καὶ τούτῳ δὲ πάλιν ἐμφαίνων ὡς οὐκ ἄλλον μᾶλλον ἢ ἐμοῦ.“ de pron. 49. C. cf. Herod. Arcad. 143, 25. Bekk. 1145. Hinc conjunctiones eiusmodi quales sunt τε, καί, τε — καί, καί — καί, ἢ, μὲν — δέ (σύνδεσμοι συμπλεκτικοί, διαζευκτικοί, ἀθροιστικοί) ubi ad casum feruntur non ad verbum formam rectam sibi postulant, e. g. εἰπέ καὶ ἡμῖν, sed καί μοι ὑποστήτω synt. 121 sqq. pron. 50 sqq. Idem respicit Herod. ad. O, 226 in verbis ὡς ἀπὸ κοινοῦ λαμβάνε-

σθαι τὸ ἐπλετο ῥῆμα, cf. Apoll. synt. 144. et respexerat E, 64, ut antea dictum est. cf. Arcad. 144. Jo. Char. 1154.

Memorable primum hoc, quod editores hodie non solent reminisci: εἰ γοῦν ἐντὸς τοῦ συνδέσμου γένοιτο ἢ ἀντωνυμία, οὐ πάντως ὀρθοτονηθήσεται, ἐχαρίσατό σοι καὶ Διονυσίῳ, ἐτίμησέ σε καὶ Διονύσιον. Nam in his prior casus οὐ συμπλέκεται*).

Deinde II. Ψ, 724

ἢ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγὼ σέ,

hic antiquitus, et ut videtur inde ab Aristarcho traditus accentus erat. Hoc contra regulam esse observaverat Habro, Apoll. synt. 126: Apollonius assentitur ei et ἢ μ' ἀνάειρε per crasin scribendum esse defendit, ut τωμῶ κεχαρισμένε, τημῆ κλισίῃ, synt. 126. pron. 51. Quod ab hac aetate plurimis acceptum fuisse videbitur. Jo. Char. 1154 αἱ μετὰ τῶν συμπλεκτικῶν καὶ διαζευκτικῶν ὀρθοτονοῦνται· τὸ γὰρ ἢ μ' ἀνάειρε τὸ ε συνεκεράσθη μετὰ τοῦ η (Cf. Mützell. Hes. p. 38). — In συμπλοκῇ casuum Apollonius eosdem casus requirit. cf. synt. 217.

2. a. Pronominibus personalibus pronomen epitagmaticon**), i. e. αὐτός adiectum postulat illorum for-

*) Cf. tamen Herod. Γ, 160. Animadvertite Apollonium dicere οὐ πάντως.

**) Nomen iam ab Aristarcho inductum, Apollon. pron. p. 79. Α προεῖρηται ὡς παντὶ προσώπῳ ὀρθοτονουμένῳ σύνεστι, διὸ καὶ ἐπιταγματικὴ ἐκαλεῖτο ὑπὸ Ἀριστάρχου. Cf. 41. C ἢ αὐτὸς πάση ἀντωνυμίᾳ ἐπιτάσσεται, ἐγὼ αὐτός, ἐκεῖνος αὐτός. Pron. p. 147 quaerit, cur cum illud αὐτός et praepositionatur pronomibus, αὐτῷ τοι μετόπισθεν, et postponatur, nomen acceperit ab hoc, ἐπιταγματικόν, (ἀπὸ τῆς ὑποτάξεως). Item factum esse ait ut in ἐπιρρήματι. Fortasse, pergit, sic videri possit dictum, ut si praepositum sit αὐτός, significet illud οἶον ἐφ' ἣ τάσσεται ἄλλη ἀντωνυμία (hoc verbum adde post ἄλλῃ p. 148. A). Attamen hoc improbavit in ea parte disputationis, quae nunc amissa est. Redit enim ad illud de adv. p. 535, 8:

nam rectam, ἐμοί αὐτῷ. Apollon. pron. 46. Α τούτῳ γάρ τῳ λόγῳ καὶ ἡ μετὰ τῆς ἐπιταγματικῆς μόνως ὀρθοτονοῦνται· πάλιν γὰρ πλείων ἢ διαστολῇ τοῦ προσώπου· ἐμοῦ γὰρ αὐτοῦ ὀρῶντος, ἐμὲ αὐτὸν ἔτυψε. v. Apollon. synt. 137. Herod. Bekk. 1146. Arcad. 144. Jo. Char. 1143. cf. Herod. I, 680. K, 243. O, 226. (T, 384).

Sed primum non valet haec lex, ubi pronomen personale postponitur, e. g. αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσειται (I, 249), αὐτὸν σε φράζεσθαι ἅμ' Ἀργείοισιν ἄνωγεν (I, 680): non dico, inquit, in tali etiam positione prorsus locum habere non posse orthotonesin, tamen est quo nitatur inclinatio: αὐτὸν με πρώτιστα συνοικιστῆρα γαίης ἔσδεξαι τεμενοῦχον. Apollon. synt. 138. Ptolemaeus Ascalonites illic I, 680 αὐτὸν σε scribebat „plerumque enim amant personalia cum appositivo coniuncta formam rectam.“ Cui Herodianus praeter alia hoc opponit: ἄλλως τε αἱ πρὸ τῆς αὐτός εἰσιν αἱ ὀρθοτονοῦμεναι, οὐχ αἱ μετὰ τὴν αὐτός.

quem corruptissimum locum sic licet restituere: μηδὲ ἐκεῖνό γε παραλελείφθω, τί δὴ ποτε, (scribe ei cum Bekkero) καὶ ἐν ὑποτάξει ἐστὶ τὰ ἐπιρρήματα τοῦ ῥήματος καὶ ἐν προτάξει ἀπὸ (l. οὐκ ἀπὸ) τοῦ προκειτάχθαι τὴν ὀνομασίαν ἔλαβε; Πρὸς ὃ ἐστὶν ὑπαντιῆσαι ὅτι ὁμοίον ἐστὶ τῳ καὶ τὴν αὐτός ἀντωνυμίαν ἐπιταγματικὴν καλεῖν· ἐπιτάσσεται (l. προτάσσεται) μὲν αὐτός ἐκῶν (corrigit Bekker ἐγῶν, non recte, v. synt. 141. pron. 29. 101) οἱ δῶκαε καὶ αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσειται· ὑποτάσσεται δὲ οὕτως ἴσοι δ' αὐτῷ μελέτω καὶ ὁμοίως, ἀπὸ τῆς (l. οὐκ ἀπὸ τῆς) κατ' ἀρχὴν συντάξεως, ἐπιταγματικὴ ὀνόμασται, οὐδὲν σὺν κωλύει καὶ τὸ ἐπιρῥημα τῆδε ἐσχηματίζθαι. — V. denique synt. 194. — Additivum vel appositivum vertit Priscian. XVII, 20. πρὸ αὐτοῦ καὶ αὐτῶν κοινόν ἐστὶν ἐπιταγματῶν τριῶν προσώπων· Aristonicus ad K, 204. Τὸ ἐπίταγμα i. e. ἡ ἐπιταγματικὴ Herod. Bekk. 1146. — Ne Lascaris quidem illius nominis immemor est. ἀναφορικῇ δὲ μία, ἣτις καὶ ἐπιταγματικὴ καλεῖται, in libello de pronomine.

Deinde apud poetas, ut apud Homerum, illa lex non semper observata est. Sic scriptum est ab Aristarcho

εἰ μὲν δὴ ἔταρόν γε κελύετέ μ' αὐτόν. ἔλεσθαι (K, 242).

εἰ μὴ τίς σ' αὐτόν κτείνῃ δόλω (ι, 409)

Εὐρύαλος δέ ε' αὐτόν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσιν (θ, 396)

ἀλλὰ οἱ αὐτῷ Ζεὺς ὀλέσει βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι (δ, 668)

Apollon. synt. 140. Herod. Pros. II. I, 680. K, 242.

Sch. θ, 396. Apoll. synt. 137. pron. 53. Herod. O, 226.

Apollonius ideo fecisse ait, ne constructio laedi videatur et intelligi ἐμ' αὐτόν i. e. ἑμαυτόν, et σὲ αὐτόν, ἔαυτόν pro σεαυτόν, ἑαυτόν (quae hic locum non habent, quippe quae ad subiectum referuntur): cf. pron. 57. 58. Quod idem et iisdem verbis dicit Herod. ad K, 242, (unde Ptolemaeum quoque haec cum Aristarcho scripsisse videmus): Alexionem ibi refutat scribentem εἰ μὲν δὴ ἔταρόν γε κελύετέ μ' αὐτόν ἔλεσθαι.

b. Nam, (ut id hoc loco interponamus) in eo, ut observatum et statutum erat ab Aristarcho, sic consenserunt plerique, Homerum pronomina, quae ἀντανάκλασιν indicant, ἑμαντοῦ, σεαυτοῦ, ἑαυτοῦ non novisse hoc modo coniuncta, sed disiuncta tantummodo. Apollon. pron. p. C τὸν μὲν οὖν Ἀρίσταρχον ἐπιμέμφεσθαι φασὶ τὰ σχήματα (sc. ἑαυτῶν, ἑαυτοῖς, sim.), καθὼς ἀφ' ἐνικῆς συντάξεως τῆς ἑαυτόν πληθυντικῆ ἐγένετο ἢ ἑαυτοῖς, μάρτυρά τε ἐπάγεσθαι τὸν ποιητὴν, παρ' ᾧ τὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἠκρίβωται, ἐν οἷς πάντοτε ἐν διαλύσει ἐστὶ τὰ τρίτα, ὁμοίως τοῖς πρώτοις καὶ δευτέροις. Cf. synt. p. 139. 181. pron. 100—103. Herod. A, 271. P, 551 (V). Eust. p. 103. 1388. Sch. δ, 66. (Ariston. K, 204). Pauci aliter senserunt, quos notat Apollonius (synt. p. 141). διὸ καὶ μάτην τὰ τοιαῦτα ὑπ' ἐνίων προσεπνεύσθη, τὴν αὐτοῦ φιλέει, αὐτόν μιν πληγῆσιν, μέγα μὲν κλέος αὐτῇ ποιεῖται, καὶ ἄλλα πλείω. In his Ptolemaeum

fuisse, qui haec omnia cum aspero scriberet, ἄλλω δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων, τὴν αὐτοῦ φιλέει, atque etiam αὐτὸν μιν πληγῆσιν, μέγα μὲν κλέος αὐτῆς ποιεῖται*), discimus ab Apollonio pron. 101. Item ab Herodiano I, 342 τὴν αὐτοῦ φιλέει· ὁ Ἀσκαλωνίτης δασύνει, σύνθετον ἐκδεχόμενος τὴν ἀντωνυμίαν (hic deest aliquid)· διὸ καὶ τὰς τοιαύτας κατὰ διάλυσιν ἀναγινώσκομεν. καὶ μαχόμεν κατ' ἐμὲ αὐτὸν ἐγὼ (A, 271), καὶ πυκνάσασα ἔαυτήν (P, 551). Zenodotus A, 271 scripserat κατ' ἐμωυτόν, Diodorus Aristophaneus καθ' αὐτούς δ, 18 (v. Athen. p. 180. e), ut eo magis appareat hanc totam rem verissimam Aristarcho deberi. Quid quod quidam etiam illud vulgaris sermonis inferebant, αὐτῶν προημιῶν αὐτῶν, αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίησιν, ὅς δέ μοι οἶος ἔην, εἴρωτο δὲ ἄστυ καὶ αὐτούς (Ω, 499), quos acerbe increpat Apollonius pron. p. 100. B. (cf. synt. 141, 29).

c. Reprehendunt Apollonius et Herodianus Aristarcheos, quod legem statuerint de pronomibus tertiae personae primitivis, ubi recto accentu proferantur, vim compositorum habere, i. e. οἷ esse ἑαυτῶ, σφίσι ἑαυτοῖς, et reliqua: (v. Aristonic. Σ, 376 **): nam non convenire lectionem Homericam: complures esse locos, in quibus illa, quamquam suum accentum servant, tamen significationem habeant simplicis αὐτοῦ, αὐτῶ: verum quidem esse dicit Herodianus, ubi enclitice illa prolata sint non nisi simplicis significationem habere, non contra Apollon. synt. 137. pron. 53. Herod. Δ, 2. X, 474. A, 368. Et est profecto Aristarcheae lectionis inconstantia. Unde apparere videtur, ipsum

*) β, 126. Apollonii, i. e. Aristarchea lectio erat μέγα μὲν κλέος αὐτῆ ποιεῖτ', αὐτὰρ σολγε ποθῆ (non ποθῆν) πολέος βιότιο, ut apparet ex hoc loco pron. 101. C.

**) item praescriptum de σφίσι Apoll. lex. 147, 19.

legem posuisse generalem, quae in plurimis valeret, in constituenda autem lectione et aliarum regularum concursum caute devitantem et sensum suum observantem vel os bene loquentium (ut interpunctionem aliquam ex anagnostae sui ore excepisse audimus) in re levi sane momento huc illuc inclinata ex aequo et bono quam stricto iure iudicare maluisse; qualem egregium virum in aliis cognovimus. Lectio deinde firma manebat in plurimis et apud plurimos: rationes eius, partim discipulorum ore disseminatae, aliae in oblivionem abierunt aliae deflexae sunt. Aristarcho intolerabile fuerat illud *E*, 64

*Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱόν,
Ἀρμονίδειω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη,
ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτῆνατο νῆας εἴσας,
ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γέγοντο,
οἳ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκ θέσφατα ἤδη,*

ut eum versum spurium haberet. Putabat hoc loco οἳ αὐτῷ nihil aliud significare posse quam „sibi ipsi.“ Aristonicus: ἀθετεῖται, ὅτι οὐχ ὑγιῶς ἐξενήνοχεν αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γέγοντο ἑαυτῷ τε· εἶδει δὲ αὐτῷ τε*). Non dicemus de iis, qui οἳ τ' αὐτῷ ad Harmonidem referebant, ut Comanus (synt. 146), vel lectionem mutabant in αἴς vel ἤς ἔτευξεν (synt. 146. pron. 63. B, ubi ἔτευξεν pro ἔτευξαν legendum**): Sed Apollonius (ll. ll.) et Herodianus (ad *E*, 64), quomodo cum eo disputant? Primum positum esse ab initio: deinde esse συμπλοκὴν et διαστολήν, tertio loco additum pronomen

*) Caeterum atheteseos non puto hanc unam causam fuisse: sed oracula etiam illa, quae non novisset Alexander, offensioni fuisse: quod ipsum prae illa grammatica quaestione deinde fere neglectum est.

***) synt. 146, 15 dele αὐτός.

epitagmaticum. An quidquam horum Aristarchus nescivit? Ipse scripserat

ἀλλὰ τόδ' ἡμῖν ἐμοὶ πολὺ κάλλιον ἢ δὲ οἷ αὐτῷ
ἔπλετο. O, 226,

Μέντορ, μὴ σ' ἐπέσσει παραιπεπίδησιν Ὀδυσσεύς,
μνηστήρεςσι μάχεσθαι, ἀμυνόμεναι δὲ οἷ αὐτῷ, χ, 214.

quibus contra ipsum utuntur. At nos quaeremus: an cogitari non potest, ipsam vim, qua ab initio versus illud οἷ τ' αὐτῷ incidit, efficere ut haud facile aliud quid sentiatur et intelligatur hoc loco quam ἑαυτῷ?

In eadem sede contra quam illic fecerat, O, 226, χ, 214, scripserat δ, 668, ubi proci de Telemacho iter ingresso:

ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἷ αὐτῷ
Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι.

Debat, Apollonius inquit, scribi οἷ αὐτῷ duas ob causas, primum propter pronomen appositivum, deinde quod oppositio est: αὐτῷ — et ἡμῖν πῆμα γενέσθαι. Apparet, inquit, hoc ideo fecisse, ne οἷ αὐτῷ esset ἑαυτῷ. Synt. 137. pron. 53. Nos sentire videmur, hoc loco etiamsi sit aliqua oppositio, tamen non minus delitescere, quam illis duobus locis expressam esse nec hoc argumento recte uti Apollonium. Improbat hanc lectionem item Herodianus ad O, 226: partim iisdem rationibus, partim nova. „καθόλου ἢ οἷ ὁπότε προηγεῖται τῆς αὐτὸς ἀντωνυμίας. κατὰ δοτικὴν πτώσιν ὀρθοτονεῖσθαι θέλει, εἴτε εἰς ἀπλήν εἴη ἢ μετάληψις εἴτε καὶ εἰς σύνθετον· διὸ μεμπτέον ἐκείνην τὴν ἀνάγνωσιν „ἀλλὰ οἷ αὐτῷ. Ζεὺς ὀλέσειε“ (δ, 667). ἐχρῆν γὰρ διὰ τὴν ἐπιφερομένην ἀντιδιαβολὴν κατ' ὀρθὸν τόνον ἀναγινώσκεισθαι*.)“ Tantum dari vult externae

*) Ergo nec hoc probaverit Ω, 292 αἴτι δ' ὀλιγὸν ταχὺν ἄγγελον ὅς τέ οἷ αὐτῷ φίλιτος ὀλιγῶν καὶ εὐκράτος ἐστὶ μέγιστη, ubi ultima pars eius annotationis excidit.

cuidam consonantiae facile cognoscendae: in qua Aristarchus non acquieverat. Caeterum illum suum dissensum de Aristarchea lectione hic in Iliaca prosodia quasi in suo regno tuetur, sed in catholica, ut solet (v. Arist. p. 264 not.), ad Aristarcheum et ab Aristarcho inde traditum textum se applicans hoc modo posuit: *ἔάν δὲ ἐκ περισσοῦ τὸ ἐπίταγμα λαμβάνηται, ἐγκλίνονται, ἀλλὰ οἱ αὐτῷ Ζεὺς ὀλέσειε βίην· ἔστι γὰρ ἀλλ' αὐτῷ ψιλῶς: quod ad Aristarcheam rationem redit*)*.

Alia exempla ubi haec pronomina, sine αὐτός posita, recto accentu protulerat, non ad generalem regulam, h. e. pro simplici αὐτοῦ posita, sunt apud Apollon. synt. p. 145. pron. 54 Her. A, 368. A, 2. τοὺς δ' ἄγαγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη τ, 441. ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἐλέσθω, ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε καὶ ὅς βασιλεύτερός ἐστι I, 392**). τίς κ' οἶοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι μῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἶη, οἷ τεύξειν θάνατον χ, 14. Nam in his animadvertite ex illorum doctrina (quod non observavit Hermannus de pronom. αὐτός p. 321) ἑαυτῷ, ἑαυτοῖς falsum esse, sed solum locum habere αὐτῷ, αὐτοῖς: item in hoc πτωχὸν δ' οὐκ ἂν τις καλέοι τρύξαντα ἔ αὐτόν, i. e. αὐτόν, ρ, 387 (synt. 144).

His omnibus locis, lectionem servantem, utuntur ad demonstrandum, Aristarcheorum regulam, quam supra dixi, οὐκ εἶναι διηνεκῆ, ut Herodiani verbis utar A, 368. In aliis praepositio in causa, v. Her. l. l. Et quod dicit Φ, 507 (in V.) τὴν δὲ προτὶ οἷ) τὴν ἀντιωνυμίαν

*) ἑαυτοῖς δ' αὐτοῖς i. e. αὐτοῖς δ', 683. v. Apoll. synt. 145. pron. 54. Her. A, 368. A, 2.

***) In Her. nota ad h. l. post ὅς τις αὐτῷ inserte ὁμως δὲ ὀροτονοεῖται.

ὀρθότονον οὐδὲν διὰ τὴν πρόθεσιν, ἀλλ' οὐ εἰς σύνθετον μεταλαμβάνεται, item Aristarcheos notat, quod regulam suam tot exceptionibus vacillantem ubique incutarent, etiamsi aliam rationem possent certiore afferre, certe non deberent eam omittere, praepositionem (v. *A*, 368).

Attamen in μετὰ σφίσι *X*, 474 idem facit quod in illis hic notat. Item *Ψ*, 698: sed excidit in his, opinor, καὶ διὰ τὴν σύνταξιν, ut probabile est ex *K*, 209. *A*, 413. *A*, 368.

d. Propter illarum regularum concursum praecipue difficilis visus ad iudicandum locus *Φ*, 174

Πηλείδης δ' ἄορ ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
ἄλτ' ἐπι οἱ μεμαώς.

Hoc primum tangit Herodianus *A*, 368, ubi dicit pronomen cum praepositione positum semper recte tono proferri, tum exempla ponit HomERICA, addit denique τοῦ ἄλτ' ἐπι οἱ μεμαώς ζήτησιν ἔχοντος. Deinde ad hunc ipsum locum: ἢ οἱ ἀντωνυμία ἀπόλυτός ἐστι· διὸ τῆς ἐπί προθέσεως τὸ τέλος ὄξύνουσιν. Vix omiserat huius loci commemorationem ad *A*, 239 ἔλκ' ἐπι οἱ μεμαώς, ubi nunc nihil superest quam hoc: οἷ) ὀρθότονητέον· εἰς γὰρ σύνθετον ἢ μετάληψις. Certe hoc etiam loco videtur praepositionis mentionem facere debuisse, quam fecit in προτὶ οἷ δ' ἔλαβ' ἔντερα ad *A*, 368. Sed ad eum ipsum locum προτὶ οἷ δ' ἔλαβ' ἔντερα *Υ*, 418 sic scriptum: περισπαστέον τὴν οἷ· ἐστὶ γὰρ πρὸς ἑαυτόν. Sic fluctuare videtur nec inconstantiae crimen posse defugere. Ut concedit praevalere illam generalem regulam (*A*, 368), sic in οἷ maxime (sine αὐτῷ) ita ei videtur in universum suffecisse, ut plerumque satis haberet ad eam recurrere: sed alio tempore non exceptione carere cogitans ad aliam causam potius se refert, ut ad praepositionem: quod diversis locis

vol. in eodem exemplo fecit. — Quo minus dicere licet, quo. in illo. ἐπι οἱ inclinaverit *).

e. Quam verè de Aristarcho iudicaverim videre licet in ἔθεν. Herod. A, 114 ἐπεὶ οὐ ἔθεν) οὕτως ὀρθοτονητέον πῆν οὐ. ἀπόφασιν, ἐν εἰς ἀπλήν μεταληφθῆ ἀντιωνυμίαν· τοῦτο γὰρ καὶ Ἀρίσταρχος παρήγγελεν· ἐὰν γὰρ ὀρθοτονησώμεν, ἔσται τὸ ἑαυτῆς σύνθετον. οὕτως ὡς τὸ οἱ ἔθεν ὀτρύνοντος (O, 199), καὶ οὐς ἔθεν εἶνεκ' ἔπασχον (Γ, 128) — sic enim accentus ponendi — v. Herod. O, 199 et quae statim ponemus. Nam ad Γ, 128 **) πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους Τρώων θ' ἵπποδάμιον καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, οὐς ἔθεν εἶνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἀρης παλαμῶων ita scribit: ἐγκλιτικῶς ἀνεγνώσθη διὰ τὸ μεταλαμβανόμενον, ἐπεὶ εἰς ἀπλήν ἢ μετάληψις, οὐς αὐτῆς· τοῦτο δὲ ἐπὶ τῆς ἔθεν φασίν, ὅτι εἰ μὲν εἰς ἀπλήν μεταλαμβάνοιτο ἐγκλιτικῶς ἀναγινώσκειν δεῖ, εἰ δὲ εἰς σύνθετον, ὀρθοτονητέον. διὸ κακεῖνα οὕτως ἀνεγνώσθη, ἐπεὶ οὐ ἔθεν ἔστι χερσίων (A, 114), οἱ ἔθεν ὀτρύνοντος (O, 199)· ἐκεῖνο δὲ κατ' ὀρθὴν τάσιν „ἀπὸ ἔθεν ὡσαύτο χειρὶ“ (Z, 62). ὁθεν ὁ Σιδώνιος μέμφεται Ἀριστάρχῳ μὴ ἐγκλιτικῶς ἀναγνῶντι τὸ πρόσθεν ἔθεν φεύγοντα (E, 80)· ἢ γὰρ διάνοια ἀπλήν αἰτεῖ τὴν μετάληψιν (cf. Apoll. pron. 55). In hoc igitur genitivo ita valebat lex apud Homerum, ut Aristarchus eam poneret ipse. Neque tamen ideo verebatur discedere et scribere πρόσθεν ἔθεν φεύγοντα, sine dubio propter adverbium praepositioni simile. At quam illi analogetici, qui non modice sequebantur analogiam, (cf. Aristarch. p. 259) omnia disperdidissent (in Sidonio autem hanc haerere culpam etiam nunc fragmenta quamvis pauca docent),

*) νεῦσ' ἐπὶ οἱ καλέσας (ρ, 230) commemorat Herodianus T, 384. — Cf. locos Spitznere ad Φ, 174 allatos, Apollonianos maxime, in quibus scribitur ἐπὶ οἱ (i. e. ἐπ' αὐτῶ).

**) Transiit haec nota Herodiani in Et. M. 124, 8.

hic etiam videmus. Aristarchus si scripsit *πρόσθεν* *ἔθεν*, quamquam idem non secutus est in coniunctione postposita *οὐς ἔθεν εἴνεκ'* (cf. *μιν ἀμφί*), habebat cur ita faceret: eam certe ei causam non fuisse videmus, ut crassa Minerva suae legi inhaereret.

Quid quod etiam fuerunt, qui quod *ἐμέθεν* *) et *σέθεν* apud Homerum tantum orthotonumena invenirentur, eam ob causam tertiam etiam personam solo cum recto accentu proferendum dicerent? Quos refutat Apollonius pron. 98. (Hoc an recte dicat, primam et secundam casu tantum apud Homerum non nisi orthotonumena inveniri quaeri potest). — Schol. BL ad Γ, 128 *ἔθεν ἐγκλιτικῶς τὸ δὲ ἐμέθεν καὶ σέθεν μόνον ὀρθοτονοῦνται παρ' αὐτῶ. Eust. p. 61, 28 ἐπεὶ οὗ ἔθεν ἔστι χειρίων τὸ δὲ οὗ ἔθεν ἤγουν οὐκ αὐτῆς ἔστι χειρίων τὰ τῶν ἀντιγράφων ἀκριβέστερα οὗ ἔθεν προπαροξυτόνως ἔχουσιν, ὡς τῆς ἔθεν ἀντωνυμίας ἐγκλίσεως τὴν οἰκείαν ὀξεϊαν τῇ ὀπισθεν συλλαβῇ.*

f. Caeterum in oppositione quaerenda vereor ne grammatici putidae se nonnunquam diligentiae dederint et usum multo liberiores servili lege adstrinxerint. Schol. BL ad B, 190 *Δαιμόνι, οὗ σε ἔοικε κακὸν ὡς δειδίσσεσθαι) οὗ σε ἢ μὲν ἀκρίβεια ὀρθοτονεῖ, ἐγκλίνει δὲ ἢ συνήθεια.*

Quae mihi ἀκρίβεια illam in memoriam revocare solet, qua quondam audivi pronuntiantem

die goldne Kette gieb m í r nicht,
die Kette gieb den Rittern.

Refutantur illi per ipsum Homerum, O, 196 *χερσὶ δὲ μήτι με πάγχυ κακὸν ὡς δειδισσέσθω.* — Pertinet huc Herodiani nota ad Z, 355 *δάερ, ἐπεὶ σε μάλιστα πόνοσ*

*) *μεθέν* (sic certe scribitur) enclitice ex Sophrone affert Apollon. pron. 98.

φρένας ἀμφιβέβηκεν. Esse quidem hoc loco oppositio-
nem: ἢ μέντοι κοινῇ ἀνάγνωσις ἀνέγνω ἐγκλιτικῶς ἀεὶ
τὴν τοιαύτην σύνταξιν. Post ἐπεὶ ubique traditum esse
encliticum σε: in exemplis quae profert est etiam no-
stri simillimum ἐπεὶ σε πρῶτα ἰκάνω. Mihi, inquit,
videntur qui hoc modo scripserunt primam personam
secuti esse, et recte quidem secuti esse: nam semper
post ἐπεὶ apud Homerum invenitur με non ἐμέ. Haec
observatio similis est illi eiusdem grammatici de dativo
οἱ αὐτῷ. — Nos tenebimus usum ἐπεὶ σε μάλιστα et ἐπεὶ
σε πρῶτα comprobatum habuisse. — Aristarchum, quem
ubique sui similem invenimus, certe non inhiasse huic
pronominum oppositioni, testimonium est *A*, 214 σὺ
δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν: ubi schol. BL τὸ δὲ ἡμῖν ὀρ-
θοτονεῖται· ἀντιδιέσταλται γὰρ ἀντὶ τοῦ ἡμῖν πείθου καὶ
μη τῇ σῆ ὀργῇ· κακῶς οὖν Ἀρίσταρχος συστέλλει τὴν μιν.

§. 4.

Denique de singulis quibusdam pronomibus quae-
dam scitu digna huc conferam. Quasi summam
quandam continent eorum quae omnino enclisis non
ferunt haec in syntaxi p. 131, μόνως ἐγκλιτικαὶ ἐπενοή-
θησαν ἢ σφίν καὶ ἢ σφέ καὶ ἢ μίν καὶ ἢ τοί διὰ τοῦ τ
γραφομένη καὶ ἢ παρὰ Δωριεῦσι τύ*) κατ' αἰτιατικὴν
πτῶσιν καὶ αἰ δυϊκαὶ τοῦ τρίτου προσώπου. (cf. Herod.
Bekker. 1145).

Τοί. Forma enclitica: ὀρθοτονεῖται δὲ καὶ παρὰ
Ἀλκμᾶνι συνήθως Δωριεῦσιν·

ἄδοι Διὸς δόμῳ ὃ χορὸς ἀμός, καὶ τοί, Γάναξ.
p. 105. A. — Apollon. p. 105**) egregie illustratur ex

*) pron. 68. 106. C. Synt. 15. 120, 14.

**) scribe ἀλλὰ ταῦτα μελήσει τῷ Ἄρει.

Crameri Anecdosis p. 409. Zenodatus, ut hinc videmus, E, 428 scripserat οὐ τοί, τέχνον ἐμίον — falso diastolen inferens: quem recte refutant *) — Herod. A, 76. 294.: cf. γ, 50, ubi leg. ἀγνοῶν et οὐ παρ.

Αἱ δυνικαὶ κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον πάσης πτώσεως μόνον ὀρθοτονοῦνται. Cf. synt. p. 134, ubi contra et haec sunt: αἱ γὰρ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον μόνως ἐγκλιτικαί pron. 47. B. 109. Quae confirmant Buttmanni observationem lexil. p. 62 not. — Herod. Θ, 402. Arc. 143.

Quae ab initio ε assumunt, ut ἔοι, ἔε, tantum orthotonumena. pron. 106. 107,

De pronomibus primae et secundae personae pluralibus Eust. p. 1407, 40 (α, 166) ὅτι τὸ ἡμῖν καὶ ἡμῶν καὶ ἡμεῶς ἐγκλίνονται μὲν παρὰ τοῖς παλαιοῖς, οὐκ ἀνακλίνουσι δὲ ἕτερα λέξει τὸν τόνον, ἀλλ' ἀναπέμπουσιν εἰς τὴν οἰκείαν παραλήγουσαν, οἷον ἡμιν, ἡμων, ἡμας ὡςπερ καὶ ἐνταῦθα πολλὰ τῶν ἀντιγράφων ἔχουσιν· οὐδέ τις ἡμιν θαλπωρή· μονόχρονος μὲν οὖν ποτε λέξις ἐγκλιθήσεται, οἷον τὸ τίς, καὶ δίχρονος, οἷον τὸ τινές, καὶ τρίχρονος, οἷον τὸ φημί καὶ τινῶν· τετράχρονος δὲ λέξις οὐκ ἂν ἀπαλλαγείη παντελῶς τοῦ οἰκείου τόνου, ὡς διὰ τὸ βριθὺ τῆς τετραχρονίας κωλυομένης τῆς προπαροξυτονήσεως. Quae tota sunt antiquae doctrinae: nisi quod praeteriit h. l., esse duplicem formam encliticam, ut ἡμιν et ἡμιν. Synt. 130. pron. 43. B. 79. A. 116. A. 122. 123. 124. Arcad. 143. Et. M. p. 432, 30 (schol. A, 147). p. 84, 14. Cram. An. I, 186 (Et. Gud. ὑμῖν). [Eust. 1112, 37].

Ad Ὑμέων, ἡμέων enclitice ὕμεων, ἡμεων pertinet Herodiani nota O, 494 (cf. etiam V h. l.). Μηδ' ἡμας

*) νῦν δέ τοι οἶω πάμπαν ἀρελλετο νόσιμον ἡμαρ τ, 369 est: negavit tibi, et quidem soli.

ὑπεκφύγοι (π, 372) Apollon. pron. 127. A. — Sed quando ἡμιν scripserint apud Homerum, quando ἡμιν de hoc vellem plura haberemus testimonia. In his paucis memorabile hoc Herodiani A, 147 ὄφρ' ἡμιν Ἐκάσργον ἰλάσσαι) οὕτως ὀξύτόνως τὴν ἀρχουσαν τοῦ ἡμιν ἀπλή γάρ ἐστιν ἑκτατέον δέ καὶ τὴν τελευταίαν· δεῖ γὰρ ῥωννύνααι μᾶλλον τὸ μέτρον. Cf. eundem ad A, 579. Attamen Aristarchus in schol. BL ἡμιν dicitur scripsisse A, 214, in fine versus.

Σφᾶς. ἔσθ' ὅτε συστέλλει τὸ α κατ' ἐγκλίσειν, συζύγως τῇ μηδ' ἡμας ἐν τῷ

μέγα δέ σφας ἀποσφήλσει πόνοιο (E, 567).

Haec etiam tum lectio erat Θ, 315. p. 128 σαφές ἐστιν ὡς ἐγκλιθεῖσα ἐν τῷ οὐ μὲν σφας ἔτ' ἔσολπα περιεγράφεται τῆς περισπωμένης*). Obscurius est quid in his insit apud Arcad. 179 τὴν σφᾶς οἱ μὲν ὀξύνουσιν, οἱ δὲ περισπῶσι.

Αὐτόν, ut constat, inclinatum est M, 204. Schol. οὕτως ἐγκλιτέον τὴν ἀντωνυμίαν κατ' αἰτιατικὴν πτώσιν μέμνηται καὶ Ἀπολλώνιος. v. Jo. Char. p. 1153, Wolfio accitus praef. II. XLVI. Multo magis memorabiles loci Apollonii pron. p. 77: p. 33. 41. C. 45. C. 47. C. Videmus id etiam quam constanter antiquitus haec lectio tradita fuerit: et ipse Trypho, qui vituperator existit, modestius eam videtur impugnare. „Τρύφων δὲ παρήνευσε καὶ ταύτην ὀρθοτονεῖν.“ Patet etiam (78. A) errasse Hermannum (de em. gr. 83) cum ex loco Characis fuisse concluderet qui genitivum atque dativum etiam pro encliticis haberent. Apud Joannem legendum est ἀλλ' οὐδ' ὡς pro ἀλλ' ὡς (cf. Apoll. 78. C). Genitivus et dativus cur encliticam formam non in-

*) In epicis praeter Homerum non novi σφᾶς nisi ex Opp. B, 231. Cyn. A, 471.

duere possint, Apollonius exponit. Attamen dicit (79. A) hos casus, si sine ulla significationis vi dicantur, a loquentibus non deberi intentiore accentu proferri, sed remisso. „ὄθεν οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἀπολειυμένης σημασίας δεῖ τὸν τόνον τῆς περισπωμένης τρανότερον προφέρεσθαι, ἀλλὰ νοεῖν ὅπως τὸ τῆς ἐγκλίσεως σχῆμα φυλάσσεται.“ Corrigo ἀλλ' ἀνιέναι, cl. p. 45. C.

§. 5.

Restat ut de verbis particulisque dicam. Quod faciam quam fieri potest brevissime. Namque ea tangam potissimum, si qua sunt a nostra consuetudine abhorrentia vel inter ipsos veteres disceptata.

De verbo ἔστι duplex praescriptio apud Eustathium est, altera 1600, 13 (9, 357) ἰσέον ἐν τῷ οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικεν ὅτι τὸ ἔστιν οὐχ ἀπλῶς ἐνταῦθα παροξύνεται, ἀλλὰ κατὰ παρατήρησιν ἀρχαίαν τοιαύτην. τὸ ἔστιν ἠνίκα ἄρχεται λόγου ἢ ὑποτάσσεται τῇ οὐ ἀποφάσει ἢ τῷ καὶ συνδέσμῳ ἢ τῷ ὡς ἐπιρρήματι παροξύνεται· οἷον ἔστι πόλις Ἐφύρη, οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικεν, καὶ ἔστι, ὡς ἔστι δεινόν· εἰ δὲ ὑποτάσσεται ὀξύτων λέξει ἢ περισπωμένη ἢ τροχαίῳ προπερισπωμένῳ ἢ προπαροξυνομένη λέξει, ἐγκλίνεται κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ Χάρακος οἷον ἀγαθός ἐστιν, Ἐρμῆς ἐστι, κῆπός ἐστιν, ἀδικός ἐστιν· εἰ δὲ πρόκειται τοῦ ἔστιν πυρρήχιος παροξύτονος ἢ σπονδεῖος ὁμοιος ἢ ἰαμβος παροξυτονούμενος, τὸν τόνον ἐπὶ τοῦ ἰ ἔχει, φίλος ἐστίν, Ἀγαμέμνων ἐστίν, ἔρως ἐστίν. Haec quae a Charace se petisse dicit in ipsis paene verbis conspirant cum iis, quae sub Herodiani nomine tradita habemus. Be. 1148. Arcad. 147 (cf. Arc. 142. Be. 1158). Omisit Eustathius, ut ex ipso apparet, regulam de trochaeo paroxytono φύλλα ἐστί. In iis vocabulis, post quae ἔστι scribendum sit, turbavere librarii: ubi plurima recensentur, apud Bekkerum p. 1148, habemus οὐ, καί, εἰ, ἀλλά (sic leg. pro ἄλλῳ), ὡς, τοῦτο.

Quibusdam locis tantummodo de ἔστι initiali et vocabulum οὐ sequente monetur, sch. A ad Z, 152. Cram. An. I, 148. Sch. BL ad A, 62. — Alterum apud Eustathium praeceptum est p. 880, 22 ἰστέον δέ ὅτι περὶ τοῦ ἔστιν οὕτω φασὶν οἱ παλαιοί· τοῦ ἔστιν ἢ πρώτη ὀξύνεται, ἐπειδὴν ὑποφαινόμεθα περὶ του ὡς ὑπάρχει οἶον ἔστι πόλις Ἐφύρη· ὅταν δὲ φασί, πρὸς ἐρώτησιν ἀποκρινόμεθα, τὴν ὑσέραν ὀξυτονητέον. Hoc iisdem verbis legitur apud Photium in lexico*). Herodiani tempore ad significationem verbi non videntur respexisse.

De imperativo ἔστε non enclitico v. Apollon. synt. 263, 6. Herod. Γ, 280. (cf. Eust. 1457, 40. Et. M. 382, 1: item φάτε imper.).

Ab εἰμί secunda persona est εἶς (non εἷς: quod est ab εἶμι) Herod. μον. λ. 44, 21 (ubi εἶς bis scribendum pro ἧς). Cramer. An. I, 432, 30. II, 370, 9. cl. Apollon. adv. 557. Hoc encliticon (non εἶ): Herod. Bekk. 1144. Char. 1151.

Caeterum de verbis εἰμί atque φημί idem veteres sequebantur quod nos, ita ut vix unus vel alter aliud quid doceret.

A. ἐγκλίνεται δὲ καὶ τὸ ἔστων δυϊκόν, οἱ μοι φίλτατοί ἐστων· οὕτως ἔχει καὶ ἡ ἀνάγνωσις, μὴ πεισθεῖσα τοῖς ἐναντιουμένοις, φημί δὲ Τηλέφῳ Περγαμηνῷ. Jo. Char. 1151.

B. τινὲς δὲ ἔλεγον αὐτὸ (τὸ φημί) μὴ ἐγκλίνεσθαι, ὡς ὁ προειρημένος Τηλέφος, ᾧ οὐκ ἐπείσθη ἡ παράδοσις. id. p. 1152 Tyrannio scripsit φῆμι, Αἰολικώτερον, sed opinor tantummodo ab initio, ut in φῆμι γὰρ οὐκ κατανεῦσαι, Eust. 1613, 19.

*) Quid sibi vult schol. V ad Ψ, 549 ἔστι τοι ἐν κλισίῃ χρυσος πολὺς. ἐπαγγελματικῶς τὸ ἔστι. διὸ ὀξέως.

C. τὰ δὲ πληθυντικὰ (τοῦ φημί) οὐκ ἐξωμάλιζαι, ἀλλὰ παρὰ μὲν τοῖς πολλοῖς καὶ μάλιστα τοῖς ἀκριβέσιν ἐγκλίνεται, ἄνθρωπὸν φάμεν, ἄνθρωπὸν φατε, ἄνθρωπὸν φασι, παρὰ τισι δ' οὐ, οἷς ἢ ἀκριβῆς ἀνάγνωσις οὐκ ἐπέισθη. Char. 1152.

§. 6.

De particulis complures sunt apud Eustathium loci paulo obscuriores eam ob caussam, ut videtur, quod accentum eorum proprium non distinguebat ab eo, quem ab subsequente enclitica accipiunt. Ponam hos locos p. 147, 10 (A, 542) τὸ δὲ πῶ μοι (οὐδέ τί πῶ μοι) ὀξύνεται ὡς ἐγκλινόμενον, καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ ἐσθλὸν δ' οὔτε τί πω εἶπας, καὶ τὸ οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας· τὰ γὰρ ἐγκλινομενα, εἴ ποτε τόνον κληρονομήσουσιν, ὀξύν αὐτὸν ἔχουσιν, οἷον φημί σοι, σοὶ φημι, καὶ τὰ ὅμοια· διὸ καὶ πῶποτε καλῶς δι' ὀξείας ἐκφέρεται τάσεως, ὡς καὶ τὸ πῶμαλα· οἱ γὰρ περισπῶντες αὐτὸ δυσαπολογήτως εἰς ἀπόδοσιν αἰτίας ἔχουσι· τὸ γὰρ ἐν ἀπλότητι μὴ περισπῶμενον πῶς ἂν ἐν συνθέσει περισπασθήσεται; 969, 50 ad E, 104 ὧ Ὀδυσσεῦ μάλα πῶς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῆ. ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ μάλα πῶς με οὐκ ἂν εὐλόγως περισπάσῃ τις τὸν πῶς παραπληρωματικόν. ἀλλ' ἐξ ὀξείας κοιμηθείσης εἰς βαρεῖαν αὐτίς γενήσεται (inse-re ὀξεῖα) ἐγκλιτικῶς· ὁποῖόν τι καὶ ἐν τῷ πῶποτε γίνεται καὶ ἐν τῷ πῶμαλα. p. 930, 55 ad N, 272 τὸ δὲ ἄλλον πούτινα λήθω οὐκ ἂν ἔχοι ἀμφιβολίαν ὅτι διστακτικόν· καὶ διὰ τοῦτο ἀνόξυντον ἔχει τὸ που, ταῦτόν δὲ εἰπεῖν βαρύτερον ἐν τῇ συνεπείᾳ· εἰ δὲ τοῦθ' οὕτως ἔχον ἐστί, καλῶς ἄρα ἢ ἐγκλιτικῆ ἀκολουθία ὀξύνει αὐτὸ πρὸς ὁμοιότητα τοῦ πῶποτε· εἰ δὲ τις αὐτὸ περισπᾶν ἐθέλει, μὴ φριδέσθω τοῦ γραφικοῦ μέλανος. Bilem movent pio episcopo grammatici, qui tam imprudenter vulgarem scribendi usum aspernarentur. p. 417, 17 ad Γ, 302 τὸ δὲ οὐδ' ἄρα πῶ σφιν οὐκ ἂν ἀνευλόγως ὀξυνόμενον ἔχοι τὸν πῶ

σύνδεσμον· καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ οὐπω· εἰ δὲ τις φιλονεικοίη περισπᾶν αὐτὸ, ἀκολουθεῖτω τοῖς προπερισπῶσι τὸ πῶποτε (cf. p. 70, 44 ad A, 154). *Duos praeterea locos operae pretium fuerit comparasse. p. 1254, 33 ad X, 9* τὸ δὲ πῶ ὀξύνεται ἐν τῷ οὐδέ νύ πῶ με ἔγνωσ, ἤγουν οὐπω με ἐνόησας· ὥστε καλῶς ἐξ αὐτοῦ γεγονὸς τὸ πῶποτε προπαροξύνεται. p. 60, 14 ad A, 108 τὸ δὲ οὔτε τί πω καθὰ καὶ μετ' ὀλίγα τὸ οὐδέ τί πω (124 nunc οὐδ' ἔτι πω) βαρύνοντα τὸν πω παραληρωματικὸν σύνδεσμον διὰ συνέπειαν πάντως ἀφυπνίζει τὴν αὐτοῦ κοιμωμένην ὀξύτονησιν ἐν τῷ οὐ πῶ ποτέ μοι, ὃ ταῦτόν ἐστι τῷ οὐπω ποτέ (an οὐ πῶποτε?), ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φανεῖται· οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ θεός πω σοὶ τόγ' ἔδωκεν εἰ τονήθει τὸ πω ὀξύνοιτο ἂν εὐλόγως.

Videtur igitur Eustathius putasse proprium horum accentum esse πού, πῶ*). Eam ob causam et reiicere posse accentum in orationis tenore (quasi non perisponmena quoque possent!) et si aliā subsequatur enclitica acutum, non circumflexum, recipere.

Ad hoc quod attinet, lege mihi hanc notam Herodiani pros. II. Y, 464 εἴ πως εὐ πεφίδοιτο. ἢ εὐ ἀντιωνυμία ἐν τῇ συντάξει ἐνέκλινε τὸν τόνον· ἔστι γὰρ ἀπόλυτος. οὐχ ὄν τρόπον δ' οἶεται ὁ Ἀσκαλωνίτης τὸ πῶς πάντως ὀξύτονηθήσεται, ἐπεὶ ἤδη ἐμελέτησε καὶ ἄλλων ἐγκλιτικῶν ἐπιφερομένων τὸ πῶ καὶ τὸ πῶς τοῦτο μὴ πάσχειν· οὐ πως ἔστ' (I. ἔστ' v. infra) Ἀγέλαε διοτρεφές" (X, 136)· „μὴ πως με προῖδών" (δ, 396)· „μὴ πω μ' ἐ σθρόνον ἔζε διοτρεφές" (Ω, 553)· οὐ πω μὴν φρασι φηγόμεν" (π, 143)· οὕτως οὖν καὶ τὸ „εἴ πως εὐ πεφίδοιτο" οὐκ ἀναγκαστικὴν ἔξει τὴν ἐπὶ τοῦ πῶς ὀξεῖαν.

*) Sic is, cuius nota est in cod. Ven. B, 565. [Scholio ad Plut. 143 propter novitium colorem nusquam utor].

Ergo inter hos non id disputabatur, si talia subsequents particulae accentum reciperent utrum circumflexus esset an acutus (nam constabat de acuto), sed an omnino reciperent. Neque hoc dubium erat proprium illorum accentum esse circumflexum: sunt enim interrogativa, quae ubi indefinita significatione pronuntur, enclitica fiunt; sic hoc illis locis, qui praecipue nobis in hac doctrina adveniendi erant, Herodiani et Characis posita invenies. cf. Jo. Al. 31. Et illum morem, quem modo ex prosodia Iliaca cognovimus, tenet in catholica. Arcad. p. 146 εἰ δὲ παραλλήλων ὄντων ἐγκλιτικῶν, ἐν τῷ μεταξὺ περισπωμένων, ὡς ἐπὶ τοῦ ποῦ, πῆ, πῶς, καὶ μετὰ τοῦτο ἐπιφέροιο ἕτερον ἐγκλιτικόν, τοῦτο τὸ περισπώμενον ὅτε περισπᾶται διὰ τὸ ἐγκλίναί τὸν ἴδιον τόνον (lege, quod res ipsa suadet, οὔτε περισπᾶται et inserte hic οὔτε ὀξύνεται): ἐπεὶ μὴ πέφυκεν ἢ περισπωμένη κατὰ τὸ κοινὸν ἔθος συστολῆς μὴ παρακολουθούσης (cogitat, ni fallor, de quibusdam adverbis quae tangit Arc. p. 182, 9, ubi pro νῦν l. μῦ) εἰς ὀξεῖαν μετατίθεσθαι, οἷον οὐ πῶ εἶσ' ἢ εἶσ' Ἀγέλαε, ἐν γὰρ τῇ οὐ διφθόγγῳ μόνῃ ἢ ὀξεῖα, ἢ που τίς σφιν εἶπεν ἐν τῷ ἢ καὶ ἐν τῷ τίς ἢ ὀξεῖα ἄνθρωπόν τινά που φησὶ (l. φησι) μελωδεῖν. πάλιν ἐν τῇ που συλλαβῇ καὶ τῇ να ἢ ὀξεῖα τίθεται.

Eustathii temporibus videmus fuisse qui scriberent ἄλλον ποῦ τινα, ἄρα πῶ σφιν, servato in his circumflexo proprio, hinc etiam scribentes πῶποτε: ipse nititur pro ποῦ τινα, πῶ σφιν (ut Ptolemaeus scripserat olim οὐ πῶς, εὐ), quae videtur tum plurimorum consuetudo fuisse (praescribitur item a nescio quo schol. A et V ad A, 542), nitentium in πῶποτε: hic enim antiquitus traditus in eo vocabulo accentus erat. Antiquis haec vox (Atticam dicunt, nam apud Homerum scribebatur πῶ ποτε distractis vocibus) ideo notata, quod unicum erat exemplum encliticae compositae, v.

Apollon. pron. 45. 46. B. Unde compositam esse sciebant nec appositum? Ex eo ipso; quod certus et traditus accentus erat acutus. Hoc πώποτε paroxytonon esse Herod. ap. Jo. Al. p. 31. praecipit; et praecipitur in regulis pros. Herm. p. 460, quod non potest latere ex Herodiano esse sumptum: quo magis quod apud Arcad. p. 184, II nunc legitur τὸ πώποτε προπαροξύνηται καὶ περισπᾶται (Havn. προπερισπᾶται) corruptum videbitur, nec haec ultima ad πώποτε pertinebunt, sed ad vocabulum amissum*).

§. 7.

De νῦν et νυν hoc praescribitur:

Herodian. Γ, 97 κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο, τὸ νῦν περισπασέον κἄν παρέλκη παρὰ τῷ ποιητῇ**). Φ, 428 εἴρηται ὅτι τὸ νῦν αἰὲ παρὰ τῷ ποιητῇ περισπᾶται, χωρὶς εἰ μὴ μέτρον κωλύοι, ὡς ἐπὶ τοῦ δεῦρό νυν ἢ τρίποδος, καὶ ἐκτελέσει ὅσα πον νυν ἐέλπεται, In schol. Palat. ε, 146 τὸ νῦν ἔφαμεν ἐκτείνεσθαι παρὰ τῷ ποιητῇ εἰ μὴ μέτρον κωλύοι. Eustath. p. 792, 14 ad K, 105 (cf. Blomfield gloss. Prom. 517) ἐν δὲ τῷ ὅσα πον νυν ἐέλπεται συντέλλεται τὸ νυν κατὰ τὸν Ἀπίωνα (i. e. Herodianum) διὰ τὸ μέτρον. ὡς καὶ ἐν τῷ Πατρόκλου ἐπιταφίῳ ἐπὶ τοῦ δεῦρό νυν ἢ τρίποδος περιδῶμεθον. ὅθεν καὶ ἔστι νοῆσαι ὡς δίχα τόνου ὀφείλει κείσθαι ἢ λέξεις καὶ οὐδὲ ὡς χρονικὸν ἐπίρρημα λαμβάνεσθαι, ἀλλὰ ἀντιπαραπληρωματικοῦ συνδέσμου. ἀφ' οὗ ἔοικε καὶ τὸ τοίνυν γενέσθαι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, ἀπὸ τοῦ τοι συντεθειμένον καὶ νῦν, ὕπερ ταῦτόν ἐστι τῷ νύ ἀντὶ τοῦ δή.

*) Arc. 146, 9, 10 leg. ποῖ pro πῶ.

**) Hoc videtur significare: etiamsi coniunctis παραπληρωματικῇ sit non adverbium temporis. Explicandae illorum doctrinae de utraque particula nunc me imparē video.

τοῦ δὲ τοιούτου νῦν χρῆσις καὶ παρ' Ἑυριπίδῃ ἐν τῷ σω-
σόν νυν αὐτόν μηδ' ἔρα τοῦ πλησίον (Hec. 990) καὶ παρὰ
Σοφοκλεῖ ἐν τῷ ἔρωτι μὲν νυν ὅσις ἀντανίσταται (Trach.
441). Herod. A, 421 (v. Lob. Ai. v. 1332) ἐν τῷ σὺ
μὲν νῦν μήνις τὸ νῦν ἀντὶ τοῦ δή. διὸ καὶ Τυραννίων
ὀξύνει αὐτό, οὐκ εὔ. Horum Herodianeorum si memo-
res fuissent olim viri docti, minus fortasse cum au-
ctore eius scholii, quod est apud interpretem Aristo-
phanis Plut. 414 (add. Lysistr. 285, v. Lob. l. l.)
Schol. Hec. 990. Aesch. Agam. 910 Blf. Apollon.
Rhod. I, 664 (v. Hemterh. ad Plut. 965) multis locis
formam encliticam desiderassent. Quod quidam etiam
ubi vocalis longa sit accentum putant abiici posse, ut
μή νυν ὑπέρβαλλ', ἀλλ' ἐναισίμως φέρε,
id prorsus videtur ab antiquo more abhorrere *).

§. 8.

Noverant veteres particulam encliticam τάρ. v.
Apollon. coni. 522. Haec Alexandrinorum lectio
erat A, 8

τίς τάρ σφωε θεῶν —

Apollon. pron. 43. B. 113. B. Herod. Jo. Al. 23. Di-
dymus ad Σ, 182 Ἴρι θεά, τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγε-
λον ἤκεν; ἢ ἑτέρα τῶν Ἀριστάρχου διὰ τοῦ τ, τίς τάρ
σε μήποτε δὲ ἀμείνων ἢ προτέρα; παρόσον σὺνηθεῖς
Ὀμήρω ἀπὸ τοῦ γὰρ ἄρχεσθαι. Herodian. ad A, 65,
qui versus nunc est:

εἴτ' ἄρ' ὄγ' εὐχολῆς ἐπιμεμφεται εἴτ' ἐκα-
τόμβης.

εἴ ταρ, οὕτως ὀξεῖα εἰς τὸν εἴ, τὸ γὰρ τάρ ἐστιν ἐγκλι-

*) Euerunt qui νῦνδη scriberent, v. schol. l, 160 recte corre-
ctum a Buttmano. Cf. Eust. p. 175, 5. 143, 26. Et. M. 78, 30:
quibus locis νῦνδη scribendum erit pro νῦν δή.

τικός σύνδεσμος επιφερόμενος. καὶ οὐ δεῖ ἀπόστροφον βάλλειν εἰς τὸ τ· οὐ γάρ ἐστιν ὁ τὲ σύνδεσμος· ἐπιφέρετο γὰρ ἂν ἕτερος τὲ. Et ad *A*, 93 οὐτ' ἄρ' ὄγ' εὐχολῆς ἐπαμέμφεται οὐτ' ἑκατόμβης (sic nunc)· οὕτως ὄξειαν ἐπὶ τοῦ οὐ· ὁ γὰρ τάρ ἐστι σύνδεσμος ἐπιφερόμενος ἐγκλιτικῶς, ὡς ἐπὶ τοῦ εἴ ταρ ὄγ' εὐχολῆς. οὐ γάρ ἐστιν ὁ τὲ συμπλεκτικός· εἰ γὰρ ἦν, ἐπιφέρετο ἂν πάλιν ὁ τὲ μετὰ ἀποφάσεως, οὐτ' ἑκατόμβης· οὕτως γὰρ ἐστιν εὐρεῖν τὸν τὲ σύνδεσμον μετὰ τῆς οὐ ἀποφάσεως ἠένθα μὲν οὔτε ἄναξ ἐπιδευῆς οὐτ' ἑκατόμβης" (δ, 87). Hinc apparet primum οὐ ταρ et εἴ ταρ eam voluisse: deinde eam lectionem, quae hodie est in extrema parte versus εἴθ' et οὐτ' ei prorsus ignotam fuisse: quod monueram in censura Iliadis Spitznerianae in Zimmermanni annal. 1834 p. 140. Quae fuerit vetus lectio in secundo versu, nunc discimus ex Cramerii Anecd. I, 415. ubi eadem res tangitur et disceditur in sententiam Herodiani:

οὐ δ' ἑκατόμβης.

Et haec lectio ut in textu Veneto servata est, sic quod idem tenuit altero versu ἠδ' antiqua est sine dubio lectio: eaque recentissimis demum, ut videtur, temporibus expulsa v. v. l. Heyn. et Eust. p. 49, 6. Eodem loco Anecdotorum traditur Ptolemaeum Ascalonitam verba sic diremisse: οὐτ' ἄρ' ὄγ': hoc esse falsum: διὰ τί; ἐπιφέρεται γὰρ ὁ δέ· οὐ δ' ἑκατόμβης.

§. 9.

In ἔγωγε et ἔμοιγε (quas Atticas formas dicunt, non tamen excludunt ab Homero, v. *A*, 173. 174) non inest enclitica γε: nam nec compositio esse potest, non componitur enim enclitica, nec appositio, debebat enim ἔμοιγε et ἔγωγε: sed est syllaba paragogica: Apoll. pron. 63. (synt. 101, 6) Herod. Jo. Al. 23. Jl. *A*, 174. Cram. An. I, 126, 10. 284, 31. In σύγε (item σοίγε)

per accentum quale illud γε sit non efficitur: Apollon. pron. 68. Cram. An. I, 185, 3. Sed efficitur, Apollonius inquit, ex Dorico τύγα particulam inesse. cf. de eoni. 517, 28. Sed de ἔγωγε et ἔμοιγε hoc etiam afferendum Herodiani cum alia quaestione coniunctum, H, 396 οὔτε πυρός τόσος γε πέλει βρόμος αἰθουμένοιο. Ἀρίσταρχος φυλάσσει τὴν ὀξεΐαν ἐπὶ τῆς τῶσ συλλαβῆς ὁ δὲ Τυραννίων τοσσόςγε ἀνέγνω, τὴν σος συλλαβὴν ὀξύνων, οὐκ εὔ· ὁ γὰρ γέ οὐκ ἀλλάσσει τὸν τόνον τῶν πρὸ ἑαυτοῦ λέξεων· εἰ δέ τις λέγοι ἐπέκτασιν εἶναι, μὴ σύνδεσμον, ἴστω ὅτι τὸ ἐναντίον χωρήσει· ἢ γὰρ διὰ τοῦ γε ἐπέκτασις τρίτην ἀπὸ τέλους ἐποίει τὴν ὀξεΐαν, ἔγωγε, ἔμοιγε *). Vix dubitandum, quin Tyrannio τοσσόςγε eiusmodi ἐπέκτασιν esse voluerit qualis est τοσσόςδε, τοιόςδε (Apoll. adv. 590), ὅδε etiam (pron. 71), in quibus item ut in adverbis τηνικάδε, τημόσδε particula nulla est sed paragoge: et scribebatur non tantum τοαῖδε (Her. Γ, 157), τοσαῶνδε (ad d, 665), σιμα, sed τοιῆδε, τοσαοῦσδε, τοῦσδε, οἶδε, Her. ad Z, 146. Y, 357. B, 346. Choer. Bekk. 1248 [cf. V ad Ω, 15]: excepto duali, τῶδε, τοιῶδε, τοσῶδε.

Communis horum regula una cum exceptione est apud Herod. A, 432 τοιωδ' ἄνδρε κατακτείνας· ἔφαμεν δὲ τὴν διὰ τοῦ δε ἐπέκτασιν προπερισπᾶσθαι, εἰ ἔχοι πρὸ τέλους φύσει μακράν (item Apollon. adv. 591, 15)· διὸ σημειούμεθα τὸ τῶδε δ' ἐνόει παροξυνόμενον. Lege τῶδε δὲ νῶϊ, Θ, 109, ubi hoc modo scriptum in scholiis Venetis: παροξύνεται τὸ τῶδε παραλόγως· ἀληθὲς γὰρ ὡς ὅτι τὰ διὰ τοῦ δε ἐπεκτεταμένα, εἰ ἔχοι πρὸ τέλους φύσει μακράν, προπερισπᾶται. ὕπερ ὠφείλε καπι

*) Cf. quod Cram. An. I, 306 dicitur, quorum paragoge sit in δε, eorum non esse in γε, et contra. — Ὅγε est parathesis.

***) Breviter locutus est Herodianus I, 509.

τοῦ τῶδε δὲ νῶϊ εἶναι. ἀλλ' ὁμοίως πάλιν ἐπεκράτει καὶ ἐπὶ τούτου πρὸ τέλους ἢ ὀξείᾳ ταῦτα ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ ζ, ὅπου περὶ τοῦ ἰῶ διαλαμβάνει (Z, 422*). Com-
memoratum illud τῶδε δὲ νῶϊ etiam Cramer. An.
I, 398, 29.

Causam inquit Apollonius pron. 117, de hoc ipso τῶδε δὲ νῶϊ **) fusius disserens: qui locus ***) egregie illustratur per Choeroboscum Bekk. p. 1236 et 1248. Choeroboscus hoc loco utitur duali τῶδε, priore τοιῶδε et τασῶδε: et cum haec omnia antiquum referant colorem, eo minus dubito, quod per se verisimillimum, Apollonium quoque et Herodianum ut τῶδε sic scripsisse τοιῶδε et τασῶδε: quamquam in Herodianeis notis, ut nunc traditas habemus, aliter videri possit.

Restat ut de uno, qui huc pertinet, loco commemorem, ne secus intelligatur. Ad illud νῆς δέ μοι ἡδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλῃος α, 185 Eustathius sic scribit: ὅτι τὸ ἦδε ἀντὶ τοῦ αὐτῆ δεκτικὸν μὲν ὄν παροξύνεται, ἀναφορικὸν δὲ προπερισπᾶται, ὡς φασὶν οἱ παλαιοί, ὡς περ ἐνταῦθα. Quid veteres, quos affert, dixerint puto servatum esse in scholis Q: περισπαστέον δὲ τὸ ἦδε· ἔστι γὰρ ἀντωνυμία ἀναφορικῆ. Hinc Eustathius vel alius ante eum, cum iam vulgo ἦδε scriberetur, illam differentiam excuderunt. Sed quid ille scholiasta sibi voluerit opinor intelligi ex Apollo-

*) Eo loco de quibusdam discordantibus Aristarchi accentibus loquitur, ut ἰα ἰῆ, ἀγυῖαν ἀγυῖας. Quod igitur eo loco dixerat etiam de hoc τῶδε, apparet hoc ab Aristarcho repetendum esse.

**) Hoc exemplum est per manus traditum, ut saepius factum. Nam τῶδε apud ipsum Homerum praeterea legitur δ, 26: poterant igitur hoc versu non minus uti.

***) 118, 6 l. ἐπεκφερομένην; v. 11 ὅτι non recte habere videtur.

no pron. p. 73, ἤδε h. l. scribendum esse, non ἠδέ, quod quidam voluerunt arbitrati ἠδε nunquam dici ἀναφορικῶς, sed semper δεικτικῶς. Contrarium Apollonius exemplis docens τοιοῦτο, inquit, καὶ τὸ νῆς δέ μοι ἠδ' (l. ἠδ') ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλῃος· μεμπέοι γὰρ οἱ ψιλῶς ἀναγνόντες, ἵνα ὁ καὶ τοῦτο, ὑπολαμβάνοντες αὐτὴν δεικτικῶς μόνως εἶδεναι.

C. IV.

Veterum doctrina de accentu adjectivorum compositorum ἰα ἠς.

§. 1.

Suid. τριακονταετής ἔπι τῶν ἡλικιῶν ὀξύνεται, οἷον ἐνναετής ἄνθρωπος· ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων βαρύνεται οἷον ἐνναετής. οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων. Similia venerunt in Choerobosēi orthographiam Cram. II. p. 269, 15, inopportune illata.

Moschop. ad Hes. op. 441 p. 282 Gsf. ἐνναετῆρ ποιητικόν, ἐνναετής κοινόν, ὁ ἐννέα ἐτῶν ὢν, ἐνναετής δὲ χρόνος παρῶξυτόνως. Et M. p. 195, 4 τοῦτο δὲ (τὸ ἐνναετής) εἴ μὲν σημαίνει τὴν σωματικὴν ἡλικίαν, ἐνναετής βαρύνεται, εἴ δὲ χρόνον, ἐνναετής ὀξύνεται: ubi vocabula βαρύνεται et ὀξύνεται locum commutare debent. Tzetz. ad Hes. op. v. 439 τεσσαρακονταετής καὶ τριακονταετής ἄνθρωπος καὶ τὰ ὅμοια ὀξύνεται. τεσσαρακονταετής δὲ καὶ τριακονταετής χρόνος. Idem exeg. II. p. 154 δεκαετής καὶ εἰκοσαετής χρόνος καὶ τὰ ὅμοια, ἐπὶ δὲ μετέχοντα . . . (adde χρόνου) ὀξυτόνως, τριετής παῖς, δεκα . . . καὶ τὰ ὅμοια. Et M. 765, 42 τριετής ὁ μὲν χρόνος βαρύνεται· τὸ δὲ μετεσχηκός τοῦ χρόνου

ὄξύνεται, ὡς εἶναι τριετής μὲν χρόνος, τριετής δὲ παῖς. Schol. Od. β, 106 (ubi est τριετες) δὲ μὲν χρόνος βαρύνει, τὸ δὲ μετσοχηκὸς τοῦ χρόνου ὄξυνόντως. Et. Gud. p. 586 τριακονταέτης ἐπὶ μὲν τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ χρόνου βαρύνεται, ἐπὶ δὲ τοῦ μετέχοντος τοῦ χρόνου ὄξύνεται. πενταετὲς παιδίον λέγομεν καὶ πενταετὲς ἄνθρωπος. Ad-ditur apud Zonaram, ubi eadem sunt, p. 1741 ἐπὶ δὲ τοῦ χρόνου οὐδ' εἰ πεντάετες γε καὶ ἑξάετες. Philem. lex. technol. p. 51 et eadem Planud. Bachm. An. p. 51 et Moschop. Titzii p. 42. τὸ δὲ διετὲς καὶ τριετὲς ἀναβιβάζει τὸν χρόνον, ὅταν μὴ ἐπὶ ζώου καὶ πράγματος, ἀλλ' ἐπὶ χρόνου λέγεται, οἷον διετὲς χρόνος καὶ τριετὲς. Haec miri praecepti testimonia, quamvis multa, omnia tamen recentissima sunt: mihique exploratum est totam regulam Byzantinorum socordia ortam esse, veteres suos auctores prave intelligentium et perverse exscribentium. Nam quid veteres praeceperint, unde ad illa inania ventum est, prospere evenit ut servatum habeamus apud Ammonium p. 131 ed. Lips. τριετες βαρυνόντως καὶ τριετες ὄξυνόντως διαφέρει, φησὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης (sine dubio in prosodia Odyssea). εἰ μὲν γὰρ βαρυνονήσωμεν, ἔσται ἐπὶ χρόνον: διὸ καὶ ὁ ποιητὴς φησιν ὡς τριετες μὲν ἔληθε δόλω (Od. β. 106. ω, 141): εἰ δὲ ὄξυνονήσωμεν τριετες ὡς εὐφυνὲς ἔσται ἐπὶ ἡλικίας, οἷον τριετες τὸ παιδίον ὅθεν τὸ ἑξέτε ἀδμήτην. χρὴ οὖν παραγνώσκειν ὡς ἀξιοῖ ὁ Ἀσκαλωνίτης. Ultima ab ὅθεν manca sunt, ad quae infra redeundum erit: sed hanc annotationem, quae adverbium τριετες distingueret ab adjectivo τριετες, illius praecepti, quod Byzantini inculcare volunt, fontem esse et vocabula et exempla, ibi recurrentia persuadent: at isti nec ἐπὶ χρόνου recte acceperunt nec haec de neutro et adverbio dicta esse attenderunt. Ad quem errorem nullo suo iudicio utentibus quodammodo via proclivis erat, postquam illa annotatio ab

loco; cui adhaeserat, Homericis disjuncta erat*). De his adverbis ab adjectivis neutrius generis accentu distinguendis item praeceperat Herod. Arcad. p. 117, 5 τὰ εἰς ες οὐδέτερα τῶν εἰς ης ὀξύτων ὁμοτονοῦσιν αὐταῖς, εὐσεβής εὐσεβές, ἀληθής ἀληθές, καὶ ἀληθες παρ' Ἀπτικοῖς τὸ ἐπιρῶρημα, ἑξαετής, ἑξαετές, τριέτης, τριέτες. Sic haec nunc scribuntur: at ubi memineris τριέτες (β, 106. ν, 377. ω, 141) et ἑξάετες (γ, 115) pro adverbis inveniri apud Homerum et quo spectent haec statim intelliges et de adverbis his ab adjectivis distinguendis non minus monitum fuisse quam in ἀληθες et ἀληθές. Eust. ad β, 106 p. 1437, 9 τὸ δὲ τριέτες ὡςπερ καὶ τὸ τετράετες καὶ τὰ ὅμοια προπαροξύτονα χρόνου εἰσὶ δηλωτικὰ οἷα χρονικὰ ἐπιρῶρηματα· τὸ μέντοι τριετές οἷον παιδίον ἢ ἄλλο τι ὀξύνονται πρὸς διαφοράν. De adverbio αὐτόετες, quod est Od. γ, 322, docet Herod. ap. Jo. Al. p. 30, 15. Sic scrib. Hes., Bekk. An. 465, cl. Suid. — Caeterum adverbia cum casibus consona distingui accentu abnorme est. Communis enim regula est non distingui, Apollon. synt. p. 561. 5 ἢ ἀπὸ τῶν ὀνομάτων σύμπτωσις εἰς τὰ ἐπιρῶρηματα καθ' οὓς λόγους ἐδείξαμεν ἐν ἀρχαῖς (530) πάντως μετὰ τῶν παρεπομένων ἔχει καὶ τὰς γραφὰς συνυπαρχούσας, καθάπερ τὸ ἀτρεκές, συνεμπεσὸν ὀνόματι, καὶ γραφὴν καὶ τόνον ἀπηνέγκατο, τὸ καλόν, τὸ εὐρύ, τὸ κάλλιστα, τὸ πυκνά. σχεδὸν ἐπὶ πάντων ὁ λόγος συμφωνεῖ. Qua regula saepius utitur, v. e. g. p. 565. 576, 25. 577, 12.

*) Thomas Mag. vel is qui apud eum p. 86, 16 scripsit verba καὶ δεκαετής χρόνος, οὐ δεκαετής, ut reliqui Byzantini antiquos non intellexerunt, sic ipse Byzantinos non videtur intellexisse, quod de accentu dictum erat alio deflectens. Illinc certe fluxisse apertum videtur. His verbis sepositis praecipitur apud Thomam, adverbium esse δεκάετες, πεντάετες, ἑξάετες, adiectivum (Atticum) δεκέτης, item reliqua.

synt. 109. — Jo. Al. p. 30. Eadem regulā excidit Arcad. 181, 20. — Cram. 130 (Etym. M. 358, 50) κανών ἐστὶν ὁ λέγων ὅτι τὰ ἀπὸ ὀνόματος εἰς ἐπιθέτουσιν ἰσχύειν σύνταξιν μετενηνεγμένα ὁμοτονοῦσιν, οἷον ἐπεικῆς, ὡς ἐπεικῆς, συνεχῆς, διαμπερῆς, ἀτρακῆς. Cf. νημερῆς Cram. I, 295.

§. 2.

Sed praeter haec, quae sunt ab ἔτος, de alio traditum est ex hoc compositorum genere adverbio, quod accentu retracto ab adiectivo differat. Hoc est ἐπιτηδῆς. Quod dum collectis testimoniis proponemus, simul explicabitur de lectione et interpretatione quorundam locorum Homericorum, hodie a doctis viris improbata, olim et plurimis et optimis grammaticorum communiter defensa. Scilicet his locis Homericis, qui leguntur *A*, 142

ἔς δ' ἐρέτας ἐπιτηδῆς ἐγείρομεν.

ο, 28

μνηστῆρων δ' ἐπιτηδῆς ἐριστῆες λοχόωσι,

H, 100

ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,
ἤμενοι ἀνδρὶ ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεῆς αὐτως,

II, 395

Πάτροκλος δ' ἐπεὶ οὖν πρῶτας ἐπέκερσε φά-
λαγγας,

ἄψ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλιμπετεῖς, οὐδὲ πόλῆος
εἶα ἰεμένους ἐπιβαινέμεν,

ε, 27

ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκῆται,
μνηστῆρες δ' ἐν νηϊ παλιμπετεῖς ἀπονέωνται,

his igitur locis ἐπιτηδῆς, ἀκλεῆς, παλιμπετεῖς legentes pro adiectivis acceperunt, ex ἐπιτηδεῖς, ἀκλεεῖς, παλιμπετεῖς per πάθος factis, quibus addunt Callimacheum

οἷ τε (νέει οἷοί τε *) βιοπλανές ἄγρον ἀπ' ἀγροῦ
φοιτῶσιν.

Primum ponatur hoc ex Apollonii lex. p. 74, 29 B.
ἐπιτηδές ἐπιτηδεῖς, ἐπιτηδεῖους. De Apollonio Dyscolo
mox dicetur, Herodianum referunt haec Choerobosci
Bekk. p. 1253 καὶ πάλιν ἔστιν ἐπιτηδέες καὶ κατὰ κρά-
σιν ἐπιτηδεῖς καὶ βιοπλανέες καὶ κατὰ κράσιν βιοπλανεῖς,
καὶ λοιπὸν κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ι γίνεται ἐπιτηδές καὶ
βιοπλανές, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ

οἷ τε βιοπλανές ἄγρον ἀπ' ἀγροῦ
φοιτῶσιν

καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ

ἔς δ' ἐρέτας ἐπιτηδές ἀγείρομεν.

ἔστι δὲ αὕτη ἡ χρῆσις αἰτιατικὴ ἀπὸ τοῦ ἐπιτηδεῖς καὶ
κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ι ἐπιτηδές. Quae ex Herodiano
fonte fluxerunt, ut satis indicant haec Joannis Alex.
p. 15 αἱ μὲν οὖν εἰς ἐς λήγουσαι (πληθυντικαὶ) οὐδέποτε
ὀξύνονται χωρὶς εἰ μὴ ἐκ πάθους εἶεν, διὰ τὸ
βιοπλανές,

οἷ οἱ τε βιοπλανές ἄγρον ἀπ' ἀγροῦ
καὶ τὸ ἐπιτηδές,

ἔς δ' ἐρέτας ἐπιτηδές ἀγείρομεν.

Herodiani notae ad locos Homericos interierunt. Pro
his nunc Eustathii notae substituendae sunt, maximam
certe partem ex illis repetitae. Ad A, 142 p. 67, 30
ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐπιτηδές μὲν προπαροξυτόνως φημὲν τὸ
ἐν ἔργῳ καὶ ἐπιτηδευτῶς καὶ ἐξ ἐπιτηδεύσεως οἷόν τινος·
το δὲ ἐπιτηδές τὸ ἐνταῦθα ὀξυτονούμενον ὄνομα οἱ πα-
λαιοὶ φασιν εἶναι πληθυντικόν, οὗπερ ἐνθεῖα ἔστιν ὁ ἐπι-
τηδής· ὡςπερ δὲ πού τὸ ἀκλεεῖς πληθυντικὸν παρ' Ὀμήρῳ
ἀκλεές λέγεται, ἐκβληθέντος τοῦ ἰῶτα, οὕτω γέγονε καὶ
τὸ ἐπιτηδές ἐκ τοῦ ἐπιτηδεῖς, ἐκδραμόντιος τοῦ ἰῶτα δι

*) v. Naeke de Hecale Mus. Rh. III, 4 p. 521.

χρείαν μετρικήν. Cf. ad ο, 28. p. 1773, 30. ὅτι δὲ οἱ ἐπιτηδεῖς ἐπιτηδές λέγονται ἀπελεύσει τοῦ ἰῶτα ἢ κατα συγκοπὴν ἐκ τοῦ ἐπιτηδές καὶ ἀλλαχοῦ σαφῶς ἐλέχθη. Ad H, 100 p. 669 τὸ δὲ ἀκλεές εὐθεῖά ἐστι πληθυντικὴ ἀντὶ τοῦ ἀκλεῖς, ἀπελθόντος τοῦ ι, ὡς καὶ ἐν τῷ ἐρέτας ἐπιτηδές· κεῖται δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσεΐα κρη- σις τοιαύτης λέξεως (aut ἀκλέα dicit δ, 728, aut ἐπιτη- δές ο, 28)· τινὲς μὲντοι ἐπίρρημα τοῦτο φασὶν εἶναι· ἄλλοι δὲ παροξύνουσιν· ὡς γὰρ ἀγακλέες κατὰ ἔλλειψιν τοῦ ἐνός ε, οὕτω φασὶ καὶ ἀκλέες.

Dissensus patescit. Sed quod apud Joannem Alexandrinum ἀκλεές non commemoratum est, hinc ne quis forte in animum inducat Herodianum non eodem retulisse ἀκλεές. Admodum profecto erraverit. Et in Eustathio tantum indicium est, quantum satis est, et Apollonius, quem statim producemus, hanc antiquitus lectionem et interpretationem etiam ad ἀκλεές pertinuisse atque valuisse apud plurimos et optimos testificatur. Apollonius de pron. p. 118, postquam mentionem iniecerat formae ἀμές, sic pergit: οὐκ ἐπίληπτος δὲ ἡ τάσις, καθὸ τὰ πτωτικὰ ἀπέστραπται τὴν εἰς τὸ ες ὀξεῖαν, καὶ διὰ τοῦτο ἔνιοι τὸ βιόπλαγες βαρύνουσιν ἀπὸ τοῦ βιοπλανῆς, καὶ ἐπίτηδες, καὶ ἀκλεες ὡσαύτως (scripsit fortasse ἀκλεες αὐτως) ἀπὸ τοῦ ἀκλεῆς. Hinc primum patet (magis etiam ubi ad subsequencia perrexeris, quibus oxytonesis in ἀμές defendit) quorsus ipse inclinaret Apollonius et quid maior pars secuta sit: deinde quantum abhorruerint veteres in illis locis ab admittendo adverbio: nam vel illi, quos aliquos fuisse dicit, qui ultimam in ες pluralem contra regulam accentu notare nollent, non (quo nobis certe in Homericis exemplis nihil proclivius videtur, quamquam in Callimacheo multae res dubitationis est), adverbia illa esse defenderunt, sed potius accentum aliorsus transferri voluerunt. Attamen non omnino defuisse qui

ἀκλέες adverbium admitterent*) ex Eustathio intelleximus eo loco, ubi etiam de ἀγακλέες mentionem iniicit. Quod Buttmannus suspicatus est (lex. I. p. 43) ἐπιτηδέες et reliqua ad similitudinem Aeolismi (vel Dorismi) in quibusdam declinationis et coniugationis formis ε subtrahentis illis grammaticis factum visum esse ex ἐπιτηδεῖς et similibus, non per syncopen ex ἐπιτηδέες et ἐπιτηδέας, id ita verum est, ut antiquiores eo potius inclinarent. Hoc ex Apollonio Dyscolo confirmatur l. I. p. 119, et in Choerobosci loco sic praecipitur, et duobus, quibus usi sumus, locis Eustathius eodem modo loquitur, et tribus aliis locis adiecit quidem ἢ κατὰ συγκοπήν ἐκ τοῦ ἐπιτηδέες vel — εας, nunquam syncopen solam dicit, ne praeponeat quidem syncopen, sed alteri rationi subiicit per ἢ vel, quod etiam modestius videtur, per ἢ καί. Ex his tribus locis unum item iam supra adscripsimus, alteri sunt, quibus de παλιμπετές docemur. Ad ο, 27 p. 1520, 50 ὅτι ὡςπερ ἐρέτας που ἔφη ἐπιτηδέες ἀντὶ τοῦ ἐπιτηδεῖς ἀποβολῇ τοῦ ἰῶτα ἢ καὶ συγκοπῇ ἀπὸ τοῦ ἐπιτηδέας, ὁμοίως δὲ καὶ ἀκλέες ἀντὶ τοῦ ἀκλεῖς, οὕτω καὶ νῦν τὸ μνηστῆρες ἐν νῆϊ παλιμπετές ἀπονέωνται ἀντὶ τοῦ παλιμπετεῖς δύναται δὲ καὶ ἐπίρρημα τοῦτο εἶναι, καλῶς ὀξυνόμενον. Ad Π, 395 p. 1066, 40 ἕτεροι δὲ παλιμπετές εἶπον ἐπίρρηματικῶς δύναται δὲ καὶ αἰτιατικῇ εἶναι θηλυκῇ πληθυντικῇ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ι ἐκ τοῦ παλιμπετεῖς ἢ συγκοπῇ τοῦ α ἀπὸ τοῦ παλιμπετέας ὁμοίως τῷ ἐρέτας

*) Aliis certe locis adverbium est ἀκλειῶς X, 304. α, 241. Item ἐυκλειῶς X, 110. Quod, quidquid est momenti, antiquos illos in observando admirabiles non opinor praetermississe. Similis exitus versus (illi ἀκήριοι, ἀκλέες αὐτῶς) est ἀταλάφρονα νῆπιον αὐτῶς, Z, 400. — Callim. Del. 295 εὔμοιροι δ' ἐγένοντο καὶ ἀκλέες οὐπὸτ' ἐκεῖνοι. Quint. X, 17 commemoravit Spitzner ad locum Homericum.

ἐπιτηδές, καὶ ἀκλεές αὐτως, ἦγουν ἀκλεεῖς. Pro adiectivo accipere παλιμπετές item antiquum esse, nisi ex reliquorum similitudine nobis satis persuaderemus, ex Apollonii lex. Homer. patēfieret, ubi est παλιμπετές εἰς τοῦπίσω πεπτωκότες, p. 126 Bekk. Quod Hesychio restituendum p. 844, 4*). (Quod Phot., Hes., Suid. habent παλιμπετής ὀπισθόρμητος puto ex poeta Attico esse). — In Et. M. bis haec, quae nunc tractamus, commemorantur. p. 198, 12, ubi sermo fit de orthographia vocabuli βίος et compositorum, βιωφελής, βιοτελής, βιοπλανής, haec interiiciuntur: καὶ βιοπλανές, τὸ δὲ ἐντελές βιοπλανές, ὡς ἀκλεές ἀκλεές. Hic igitur syncopen statuit. Alter locus, ubi de industria agitur de ἐπιτηδής (unde quaedam misere contracta in Gud. venerunt p. 203, 16) ex antiquioribus videtur auctoribus assumptus esse, iisdem, quos antea cognovimus, praeter ea, quae uncinis includam: p. 366, 20 ἐκ δὲ τοῦ ἐπιτηδής γίνεται ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν ἐπιτηδέες ἐπιτηδεῖς· καὶ ἡ αἰτιατικὴ ὁμοίως· καὶ ἀποβολῇ τοῦ ι ἐπιτηδές· ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδεῖς (l. ἐπιτηδές), ἀντὶ τοῦ ἐπιτηδεῖους [πρέποντας καὶ ἐπισταμένους· οἱ μὲν ἐκ τοῦ ἐπιτηδέας, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ἐπιστηδεῖς· ἐπιστηδής οἶμαι: l. orinor ἐπιστηδεῖς, ἐπιστήμονας]. δεῖ γινώσκειν, ὅτε μὲν λέγεται ἐπιτηδές καὶ ἀληθές ὀξυτόνως, ὀνόματά εἰσιν· ὅτε δὲ βαρυτόνως ἐπίτηδες καὶ ἄληθες, ἐπιφρόνηματά εἰσιν, ἀντὶ τοῦ ἐπιτηδεῖως καὶ ἀληθῶς. Ad haec extrema cf. Herod. ap. Jo. Al. p. 15, ubi, postquam dictum est de ἄληθες, haec subiiciuntur: τοιοῦτό ἐστι καὶ τὸ ἐπιτηδές ὀνοματικῶς ὀξυκόμενον, ἐπιφρονηματικῶς προπαροξυκόμενον. Et περὶ μον. λ. 47, 4. Theo-

*) Callimach. pro ἄν. usus est, hymn. Di. 256 οὐ γὰρ ἔμελλεν οὐτ' αὐτὸς Σκυθῆνδε παλιμπετές οὔτε τις ἄλλος — νοστήσειν. — Idem h. Del. 294 οὐδ' οἶγε παλιμπετές οἰκαδ' ἴκοντο. v. Spitzner. XVI, 395; qui locos Apollonii citavit.

gnost. Canon. Cram. II. p. 163, I de adverbis: τὸ δὲ ἄληθες (Et. 62, 51) ἐπίτηδες ὀνομαστικὰ (Herod. π. μ. λ. I. I. ἀπὸ ὀνομάτων μεταστειθέμα) καὶ βαρύτερα. — Sed in Epimerismis Crameri I, 140 (Et. M. 358, 53) tertium additur: consonare adverbia a nominibus ducta cum nominibus, ἐπιεικές, συνεχές, ἀμπερές, διατρεκές· τὸ δὲ ἄληθες ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς παρὰ Ἀττικοῖς οὐχ ὁμοίως· ὁμοίως καὶ τὸ ἐπάναγκες καὶ τὸ χάριεν . . . ἀντὶ τοῦ χαριέντως*). Iis locis, quos Meierus attulit de gentil. Attica p. 24 et p. 56 ἐπάναγκες partim adverbium est partim adiectivum: nec distinguitur accentu. Locos Platonicos attulit Rueckertus ad Sympos. 176. E. Amat vocabulum Procopius, v. bell. Pers. I, 10 p. 48 Dind, I, 18 p. 94. 23 p. 117. II, 26 p. 272. 30 p. 297 Vandal. I, 12 p. 365. 13 p. 366. 368. 15 p. 374. In his adiectivum (ἐστί apud Procopium ut apud antiquiores solet omitti, apponitur, ut decet, ἦν, εἶναι) constanter scriptum ἐπάναγκες. Εἰνάνγκες II. I, 470, quod videam, illis nominativus pl. adiectivi erat.

§. 3.

Quod supra institueramus, ut de adiectivis cum ἔτος compositis veterum doctrinam expediremus, quod ad adverbia delati paulisper intermisimus, eo nunc redeundum est. Et. M. p. 765, 22 haec leguntur: τριακοντούτης παροξυτονεῖται· κοινὸν δὲ ἐστὶν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν· καὶ τὰ πληθυντικὰ τριακοντούται παρὰ Θουκυδίδη· ἰστέον δὲ ὅτι τὰ παρὰ τὸ ἔτος παρ' ἡμῶν ὀξύτερα οἱ Ἀθηναῖοι βαρύνουσιν· οὐ μόνον γὰρ περὶ τὸν τόνον

*) Hoc ab antiquissimis doceri de χάριεν nuper intellectum est, v. Schneider. ad Plat. rep. I. p. 356. Animadvertite, si quis acclamat χάριεν, hoc ex illorum doctrina adverbium esse, ut patet ex Apolloniō adv. 531.

πταίνουσιν, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν κλίσιν· δωδεκαέτης γὰρ δωδεκαέτου κλίνεται, ὡςπερ οἰκέτης οἰκέτου· καὶ τὸ πληθυντικὸν δωδεκαέται, ὡςπερ οἰκέται· δωδεκαέταις ὄφειλε κλίνεσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ θηλικοῦ ὡς ἀπὸ τοῦ ἰσοσυλλάβου κλινόμενον ποιοῦσι τριακονταέτις τριακονταέτιδος, ὡς κυνηγέτις κυνηγέτιδος, καὶ κατὰ κρᾶσιν τριακοντούτιδος, ὡς παρὰ τῷ συγγραφεῖ Τῶν τριακοντουτίδων νεῶν (l. σπονδαῶν). Quod nunc hoc loco (quo etiam-tum solo uti poterat Lobeckius ad Phryn. p. 408) traditur de genitivo δωδεκαέτου, hoc quemquam veterum scientem docuisse demonstrari non potest, sed sive iam is, qui haec primus in Etymologicum transtulit, auctorem suum male intellexit, sive quis deinde corruptit librariorum, negligentia detorta videntur. Etenim Choeroboscus (Bekk. An. 1375), unde haec transumpta sunt, de solo docet plurali: τὰ παρὰ τὸ ἔτος παρ' ἡμῖν μὲν ὀξύνονται, παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις βαρύνονται· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι διέτης, τριέτης, ἑξαέτης λέγουσι βαρυτόνως, ὁμοίως τῷ ἐννέτης, οἰκέτης (ὃ σημαίνει τὸν δοῦλον), καὶ ἰκέτης (ὃ σημαίνει τὸν παρακλήτορα), εἰ καὶ ταῦτα εἰς τὴν οὐ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, τῶν παρὰ τὸ ἔτος εἰς οὐς αὐτὴν ἔχόντων· οὐ μόνον δὲ περὶ τὸν τόνον πταίνουσιν οἱ Ἀττικοὶ τοῖς περὶ τὸ ἔτος βαρυτόνως αὐτὰ (adde προφέροντες), ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν κλίσιν. οἷον δωδεκαέται γὰρ λέγουσι τὴν εὐθεΐαν τῶν πληθυντικῶν, ἀπὸ ἰσοσυλλάβου κλίσεως ποιοῦμενοι αὐτὴν ὡςπερ ὁ οἰκέτης τοῦ οἰκέτου οἱ οἰκέται, ὀφείλοντες εἰπεῖν οἱ δωδεκαεταῖς (l. — αέταις) ὡςπερ οἱ Δημοσθένεις. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ θηλυκὰ τούτων ὡς ἀπὸ περιττοσυλλάβου (aut οὐχ ἴης. ante ὡς, aut, quod melius videtur, cum Etym. ἰσοσυλλάβου scrib. pro περιττοσυλλάβου) κλίσεως ποιοῦνται· ὡςπερ γὰρ ὁ πολίτης τοῦ πολίτου καὶ ἡ πολίτις τῆς πολίτιδος καὶ ὁ κυνηγέτης τοῦ κυνηγέτου καὶ ἡ κυνηγέτις τῆς κυνηγέτιδος, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ τριακονταέτης τριακονταέτου (fort. l. — τους) ποιοῦσι

τὸ θηλυκὸν ἢ τριακονταεῖς τριακονταετίδος, ὡς παρὰ τῆς συγγραφῆς τῶν τριακονταετίδων σπονδῶν*), (hic inserendum ex Etym. καὶ κατὰ κράσιν τριακοντουτίδων) ὀφείλοντος εἰπεῖν ἢ τριακονταετῆς τῆς τριακονταετοῦς. Et eodem modo idem Choerobosc. p. 1191 δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν ὅτι οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν εἰς ἡς εἰς οὐς ἔχόντων τὴν γενικήν, καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τὸ ἔτος διὰ τοῦ α ποιοῦσι τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον ὁ Δημοσθένης τοῦ Δημοσθένους τοὺς Δημοσθένας, ὁ Ἀριστοφάνης τοῦ Ἀριστοφάνους τοὺς Ἀριστοφάνας, ὁ δωδεκαετής τοῦ δωδεκαέτους τοὺς δωδεκαέτας, ὁ ἑπταετής τοῦ ἑπταέτους τοὺς ἑπταέτας· τὴν δὲ εὐθείαν τῶν πληθυντικῶν διὰ τῆς αἰ διφθόγγου ποιοῦσιν ἐπὶ τούτων, οἷον οἱ Δημοσθέται, οἱ Ἀριστοφάναι, οἱ δωδεκαέται, οἱ ἑπταέται. Haec omnia comparanti certissimum esse debet, de plurali tantum docere Choeroboscum, id quod recte suspicatus erat Buttmannus add. ad gramm. §. 56 p. 403, non recte propter illud, quod legebatur, ἀπὸ τοῦ τριακονταετῆς τριακονταέτου dubitavit Schneiderus ad Platon. rep. p. 539. A. Nam etiamsi obnitaris, a Choerobosco scriptum esse τριακονταέτους, tamen illo τριακονταετῆς τριακονταέτου hoc tantum dicere volebat, cum femininum τριακονταεῖς fingerent, animo quasi praeformatam habuisse isosyllabam declinationem τριακονταετῆς τριακονταέτου. Quo genitivo si re vera Atticos usos esse scivisset, nec illa poterat scribere illo sententiarum nexu „εἰ καὶ ταῦτα εἰς τὴν οὐ διφθόγγον ἔχουσι τὴν γενικήν, τῶν παρὰ τὸ ἔτος εἰς οὐς αὐτὴν ἔχόντων,“ nec altero loco dicere Atticos declinare ὁ δωδεκαετῆς, τοῦ δωδεκαέτους, τοὺς δωδεκαέτας, ut Ἀριστοφάνης, οὐς, ας**).

*) Hoc ex Xenophonte, Hellen. II, 3, 9, affert Lobeck p. 407.

***) Neque adhuc ex Atticis scriptoribus eius formae singularis

Jam vero illis, quos apposuimus, Choerobosci locis multo difficilior excitatur quaestio. Is enim ἑξαέτης, ἑπταέτης, δωδεκαέτης Atticis assignat, qualia Attica esse alii negant, formas illo α carentes Atticis propria esse docentes. Sed ille, soli declinationi et accentui intentus, hoc neglexit. — Quod item fecit p. 1244 δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν ὅτι τὰ παρὰ τὸ ἔτος παρ' ἡμῖν μὲν ὀξυνόμενα κατὰ τὴν εὐθειαν καὶ κατὰ τὴν κλητικὴν ὀξύνονται, οἷον ὁ τριετής ὢ τριετές, ὁ πενταετής ὢ πενταετές, ὁ ἑξαετής ὢ ἑξαετές, παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις παροξυνόμενα κατὰ τὴν εὐθειαν ἐν τῇ κλητικῇ προπαροξύνονται, οἷον ὁ πενταέτης ὢ πεντάστες ὁ ἑξαέτης ὢ ἑξάστες. Eust. ad Il. B, 765. p. 341, in. Ἀἴλιος δὲ Διονύσιος ἐν ᾧ συνέθετο λεξικῶ φησι· διέτης, τριετής, πεντέτης καὶ πάντα τὰ ὅμοια βαρύνουσι τῶν Ἀττικοί, προφέροντες τῷ τόνῳ ὡς εὐεργέτης. Philem. lex. techn. p. 51 et Planud. An. Bachm. p. 37, 21 ἑξαετής ἵππος, ἑξέτης ἵππος· δεκαετής δεκέτης ἄφαιρουμένου γὰρ τοῦ α ἀναβιβάζει τὸν τόνον. Suidas: ἑξέται. ἑξαέται (l. ἑξαεταί) βαρυντόνως Ἀττικῶς. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις· οἶδ' ἑξέται σοι τραυλίσαντι πειθόμενος (v. 861). Duabus rationibus haec Attica distinguit, et omisso α et accentu.

prolatus est: sed etiamsi proferrentur, tamen Choeroboscus non doceret. Tantum autem constat, in his non plus sumi posse, quam demonstrari potest, ne ex unius quidem casus usu de alio posse certam coniecturam fieri. Sic quod Attici dixerunt δωδεκαέταις et δωδεκαέτας, quod et Choeroboscus diserte docet et fidem nuper invenit, quod eiusmodi accusativi antea desiderati in Platonis codicibus inventi sunt (sc. τριακοντούτας et πεντηκοντούτας), hinc si quis vellet de Attico dativo δωδεκαέταις, qualem dativum Lobeckius ex Philostrato profert, concludere non probaretur. Caeterum non de plebis Atheniensis sermone loqui Choeroboscum nec eam ob causam Athenienses dici, quo olim Buttmannus inclinaverat (gramm. p. 210), et alter Choerobosci locus nunc planum facit, ubi Atticos dicit, et exempla apud Platonem reperta.

§. 4.

1. Quae sunt in ούτης paroxytona sunt. Phot. (Suid.) τριακοντούτης· παροξυτονεῖται· κοινὸν δὲ ἔστιν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν· καὶ τὰ πλήθη τριακοντούται· καὶ παρὰ Θουκυδίδη αἱ τριακοντούται σπονδαί εἴρηται· καὶ Ἀριστοφάνης

2. διετής et τριετής, ut omnino composita ab ἔτος, quae exeunt in ετης, oxytona sunt *) .Soli Attici accentum retrahentes dicunt διέτης, τριέτης, et quae his similiter fingere amant sine α interiecto πεντέτης, ἑξέτης, δεκέτης, reliqua. Quare cum ex hoc genere, quod proprie Atticum dici debet, apud Homerum Ψ, 266, 655 inveniretur ἵππον ἕξετε' ἀδμήτην aliquid contentionis ortum est. Et Ptolemaeus quidem Ascalonites hoc loco accentum retrahi iussit, ἕξετε'; quod cur fecerit, non traditum; opinor tamen eum ita dixisse, formam Atticam debere etiam Attico accentu notari **). Attamen in hoc nec paradysin consentientem habuit nec, ut videtur, grammaticos optimos. Herodianus ad illum locum (et hinc Eust. p. 1299, 40) ἕξετε' ὁ Ἀσκαλωνίτης ἐνθάδε προπαροξύνει ὁμοίως τῷ ἡδ' ἄτρικας, οἰέ-
 τεας" (B, 765)· εἰσὶ δὲ οἱ παροξύνουσι ὁμοίως τῷ σύ-
 γενέα, καὶ οὕτως ἐπεῖσθη ἢ παράδοσις· προεῖρηται δὲ
 περὶ τῆς προσφῶδίας. Scilicet dixerat ad B, 765, hoc
 modo (habet etiam Eust. h. l. p. 341 sub Apionis et

*) Herod. Arcad. p. 27, 22 τὰ μὲν εἰς της παρὰ τὸ ἔτος καὶ ἔργον ὀξύνεται, διετής, τριετής, κλεπτουργής, βαξιουργής (cf. 26, 19). Idem ap. Eust. p. 341 (quo loco non οἰετής scribendum pro διετής, ut primum inspicienti videri possit) alios αἰε διετής dicere ex regula, alios (puta Atticos) διέτης.

***) Hoc si recte coniecimus, Ammonii locum p. 131, qui in exitu mancus est, sic fere supplebimus: ὁθεν τὸ ἕξετε' ἀδμήτην ἔδει παροξυτονεῖσθαι, πλὴν ὅτι Ἀττικόν· χρη' οὐκ ἀναγινώσκειν ὡς ἔστι οὐ Ἀσκαλωνίτης.

Herodori nomine; p. 340, 40 aliquem grammaticum excrispsit, qui ἐξέτε' admitteret): οἰέτεας ὡς Διομήδεας· ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τούτου τοῦ σχηματισμοῦ παράλογος ὁ τόνος· τὰ γὰρ παρὰ τὰ εἰς ος λήγοντα, οὐδισύλλαβα, συντιθέμενα (i. παρὰ τὰ εἰς ος λήγοντα δισύλλαβα συντιθέμενα, v. ad II, 57), εἰς ης λήγοντα ἐπιθετικά, μὴ ἔχοντα τὸ η (sic recte, non ο, quod est in Et. M, 617, quo haec Herodiani translata sunt), πάντα ὀξύνηται, εὐγενής, εὐκλής, εὐειδής· οὕτως δὲ καὶ εὐτειχής· ἐχορῆν μὲν οὖν καὶ τὰ παρὰ τὸ ἔτος τὸ αὐτὸ ἀναδέχεσθαι· νυνὶ δὲ κατὰ βαρεΐαν τὰσιν ἀναγινώσκουσιν, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο πάλιν καθολικῶς σώζοντες· ἐξετέα γὰρ ἀδμητῆν ἀναγινώσκουσιν ὡς εὐσεβέα.

Atque Herodianus, ut sine dubio in ἐξετέα Homericō cum paradosi fecit, sic item in οἰέτεας contraria paradosis ita videtur firma fuisse, ut quamquam de causa haerebat, tamen discedere non auderet, tantummodo contra rationem et analogiam factum esse persequens. Hoc et ipsa, quae adscripsimus, verba eius satis declarant, et in οἰέτεας substituisse haec indicant, quae scripsit ad II, 57 τῶν παρὰ τὸ ἔτος ὑπεξαιρουμένων· ἠὲ τριχῶς γὰρ οἰέτεας ἀνέγνωμεν.“ Caeterum fuisse videntur, qui οἰέτης paroxytonon explicarent per synecdromen. Id enim haec Eustathii (340, 40) indicant: ἐξηκολούθησε γὰρ κατὰ τοὺς παλαιούς τὸ οἰέτης τῷ εὐνέτης, γαμέτης καὶ τοῖς τοιούτοις, ἐν οἷς μόνον τὸ εὐρετής σεσημαίωται.

§. 5.

Caeterum quae sunt ab ἔτος ea generali regula continentur adiectivorum huius generis cum substantivis neutrius generis in ος compositorum. De his Herodiani regula est, omnia esse oxytona, quae sunt a bisyllabis, exceptis quae in paenultima habent η. v.

Arcad. p. 27, 19: sed fusius explicata habemus ad B, 765, quem locum modo adscripsimus. Ad N, 63 (habet ib. Eust.) sic loquitur: περιμήκεος ὡς Διομήδεος τὰ γὰρ εἰς-ης σύνθετα παρ' οὐδέτερα γενόμενα εἰς ος τῷ η παραληγόμενα βαρύνεσθαι θέλει, ὡςπερ ἔχει παρὰ τὸ κῆτος μεγακήτης, ἡθος κακοήθης. Ad Π, 57 sic: quae melius etiam servata sunt in Cram. An. I. p. 158, curta in Etymologicis: quae ex Cramero accesserunt asteriscis notavi. ἡ τετριμμένη ἀνάγνωσις προπαροξύνει τὸ εὐτείχεα, τοῦ λόγου ἀξιούντος παροξύνειν, εἴ γε τὸ εὐτειχῆς ὀφείλει ὀξύνεσθαι· τὰ γὰρ παρ' οὐδέτερα δισύλλαβα εἰς ος λήγοντα μὴ τῷ η παραληγόμενα συντιθέμενα εἰς ης λήγοντα ἀρσενικὰ ὀνόματα ὀξύνεται ἐπιθετικὰ ὄντα, εἶδος εὐειδῆς, βάθος ἀγκιβαθῆς δὲ θάλασσα (ε, 413), * λέχος ἀγκιλεχῆς, Ἀντίμαχος ἢ τὸ ῥά οἱ ἀγκιλεχὲς κρέματο περιπάσσαλον αἰεῖ· πυρσεχῆς (?), εὐρουθενῆς, εὐγενῆς, ἐγκρατής * τὸ η παραληγόμενον διὰ τὸ εὐμήκης, * εὐήθης *, τὴν δισύλλαβίαν διὰ τὸ εὐμεγέθης, * εὐστελέχης *, τῶν παρὰ τὸ ἔτος ὑπεξαιρουμένων, ἢ ὄτριχας γὰρ οἰέτεας ἀνέγνωμεν *)· μόνως οὖν εὐτειχῆς καὶ εὐτειχέα. Scilicet ex ratione, quam alio etiam modo confirmat. Quo statim redibo. Sed primum de illo-η in paenultima Apollonii consensum notabo, synt. p. 187, ἢ ἰδοὺ γὰρ καὶ ἐπ' ἄλλων συνθέσεων διάφοροι τόνοι ἐγένοντο· ὀξάνεται τὸ ἐντελής, εὐειδῆς, ἀλλ' οὐκέτι τὸ εὐμήκης, μεγακήτης, καθὸ τὸ η ἔχει παρεδρευόμενον.

Sed ad Herodianeam notam Π, 57, redeo. His positis, quae adscripsimus, ex regula εὐτειχέα scribendum esse alia ratione sic confirmare pergit:

*) Hoc vult: ea quae sunt ab ἔτος non omnia sub hunc canonem cadunt: legimus enim οἰέτεας. — Caeterum post ἀνέγνωμεν apud Cramerum est imperiti hominis additamentum. hoc: καὶ εἰνάετες γὰρ σφῶν κατὰ ῥάπτομεν (sic leg., Od. γ, 118): ὄτριχα δὲ σημαίνει ὑμριοτρίχους, οἰέτεας δὲ ὀμήλικας.

δευτέρῳ λόγῳ, ὅσοις κυρίοις εἰς ἧς λήγουσι βαρυτόνοις συνθέτοις παράκειται ἐπιθετικὰ ὀξυνόμενα, Διογένης — αὐτὰρ ὁ διογενῆς, Πολυνείκης — ἀλλὰ πολυνεικῆς διελένα (emendat Lobeckius δυσελένα), Παγκράτης — παγκρατῆς ἀλήθεια, Εὐρουσθενῆς — ὁ πλοῦτος εὐρουσθενῆς (Pind. Pyth. V, 1)· οὐ μάχεται τὸ Εὐμενῆς*)· οὐ γὰρ πάντως τὰ μὲν κύρια ἀεὶ βαρύνεται, τὰ δὲ ἐπιθετικὰ ὀξύνεται, ἀλλ' εἴ που βαρύνεται τὸ κύριον, τὸ ἐπιθετικὸν ὀξύνεται. εἰ δὴ Εὐτείχης ὄνομα κύριον παρὰ Ἀλκμᾶνι, ὀξύνεται τὸ ἐπιθετικόν.

Caeterum hic videtur immemor fuisse vocis ποδάρκης, quod proprium est e. g. B, 704, Priami item nomen erat.

Firmae traditioni ut solet fulcrum quaerens excogitavit quo modo illud εὐτείχεα defenderet. πόθεν οὖν, inquit, ἡ τετριμμένη τάσις; δώσομεν ἀφορμὴν. τὰ εἰς ος λήγοντα οὐδέτερα συντιθέμενα ἀπ' εὐθείας συντίθεται, ξίφος ἄξιφος· μόνον τὸ τεῖχος καὶ ἀπὸ γενικῆς, τείχεος εὐτείχεος, ἀφ' οὗ τὸ «δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι» (A, 129). μεταπλασμός εὐτείχεα ὡς πυργοκέρατον πυργοκέρατα· πάθος παρέλαβον, ἵνα βοηθήσω τῇ τετριμμένη τάσει**).

De dolichegchas fuit quorundam dubitatio. Herodianus id quod ex regula est, δολιχεγχέας, defendit, quae sine dubio item fuit ἡ τετριμμένη ἐνάγνωσις. Dolendum est ex eius annotatione nihil superesse quam

*) Recte me duxit sensus meus scribentem Arist. p. 288 not. 3.

***) Hinc Eust. h. l. τὸ δὲ εὐτείχεα προπαροξύνεται, οὐκ ἐκ τοῦ εὐτείχης ὄν, ἀλλὰ κατὰ τοὺς παλαιούς ἀπὸ τοῦ τεῖχος εὐτείχος, οὗ γενικῆ εὐτείχεος. — Phot. 101, 25 ἰσοευρῆς αὐλὸς ἴσον εὐρος κεκτημένος. ὡσπερ τεῖχος εὐτειχῆς καὶ σθένος ἰσοσθενῆς, οὕτως εὐρος ἰσοευρῆς. Nam ille abnormis accentus ad solum illum accusativum pertinet.

hoc: *δολιχεγγέας* ὡς *εὐειδέας*· *παραιτητέον* γὰρ τοὺς ἄλλως ἀναγινώσκοντας, *Φ*, 155 (cf. Eust. ib. p. 1228, 20).

Antequam ab ea regula Herodiaui, quam hac ἡ ἐπιπέταμος, discedamus, commemorandus est memorabilis locus Et. M. p. 393, 6 *εὐληνής*, παρὰ τὸ *λήνος* οὐδέτέρως· τὰ δὲ ἀπὸ τῶν εἰς ος οὐδέτερον εἰς ης γενόμενα σύνθετα ὀνόματα τῶν ἡ παραληγόμενα, εἰ μὴ ἔχει τὸ ν, βαρύνεται· ὅθεν τὸ *εὐληνής* ὀξύνεται. Vides eandem regulam, sed cum additamento εἰ μὴ ἔχει τὸ ν. Quod num Herodiani sit iure dubitamus. Eius enim regulam ex ipsius ore non semel, sed saepius audivimus, et satis quidem explicite loquentem audivimus de ista autem exceptione tacebat. Quo tamen ipse illud *εὐληνής*, cuius auctorem non novimus, de accentu non licet dubitare, rettulerit incertum est. Hes. *εὐληνής* *εὐέριος*. Componenda cum hoc regula MS prolata a Goettlingio doctr. acc. p. 323, quae Choerobosci dicitur (ubi εἰ δέ leg. pro ἐπὶ δέ): quae regula talis est: Quae sunt composita a neutris in ος paroxytona sunt a) si sunt propria, b) si sunt a plurisyllabis (*εὐμεγέθης*), c) a bisyllabo, cui in penultima η subsequente muta: „hinc *δήνος* *δυσδηνής*. *δήνεα* δ' εἰσὶ τὰ βουλευματα: hoc habet quidem η sed non subsequentem mutam.“ Hes. *δυσδηνέας* (nam sic recte pro *δυσδηνίας* emendavit Valckenarius) *δύσνους*, κατὰ βουλευομένους *).

*) Lascaris de his: *ἔτι . . . τὰ ἀπὸ δισυλλάβου ἔχοντος ἐν τῇ παραληγούσῃ η, μεθ' ὃ σύμφωνον ἔπεται.* —

Cur Ellendtius I. p. 153 contendat quod apud Suidam est ex Sophocle *ἀνηκῆς ἀνήκον* scribendum esse *ἀνήκες* non video: nam undecunque est non est hoc a substantivo in ος quod in penultima habet η, et synecdrome, quam statuit, non constans lex est. Immemor fuit vir amicissimus eo loco Piersoni notae ad illud Moeridis

ἀνακῆς ὀξυτόνως Ἀττικοί (h. e. Attici utuntur hoc vocabulo, quod oxytonos scribendum est), ὡς καὶ *Εὐπόλις Αἰξίν*, ἀθεράπευ-

Apud Photium p. 101, 4 de μήκος brevibus sic commemoratum: ἰσομήκης· τὰ γὰρ παρὰ τὸ μήκος σύνθετα βαρύνεται· εὐμήκης, ὀλιγομήκης, ἰσομήκης.

Quem accentum in ἀμφως Theocr. I, 28 habuerint non constat ex Etym. 93. 638. Herod. μον. λ. p. 14 (v. Mein. I. I. cl. Mus. Cant. I, 649).

§ 6.

Quae non sunt a neutris in ος, sed a femininis in η ea docet Herodianus oxytona esse, praeter νεήκης et ταναήκης (sed omnia dicit in ηκης ab ἀκή, v. Choer. Bekk. 1244) quae per synecdromen se applicuere ad εὐμήκης. Ad N, 391 (AB) sic scribit: νεήκεσι ὡς εὐμήκεσι ἀνεγνώσθη· οὕτως δὲ καὶ Ἀλεξίων· ὁ δὲ Ἀσκαλωνίτης ὡς εὐγενέσιν, ὅπερ ἐχρῆν· παρὰ γὰρ τὴν ἀκὴν ἢ σύνθεσις· τὰ δὲ παρὰ τὰ εἰς η λήγοντα θηλυκὰ συντιθέμενα καὶ εἰς ης περατούμενα ἐπιθετικὰ τότε ὀξύνεσθαι θέλει ὅταν ἔχη οὐδετέρου παρατχηματισμὸν καὶ τὴν γενικὴν εἰς οὐς περατουμένην, εὐτυχοῦς εὐτυχές, εὐρυπυλοῦς εὐρυπυλές εὐρυπυλεῖς. οὕτως οὖν ἐχρῆν καὶ τὸ προκειμένον. ὁμως μέντοι ἢ παράδοσις τὸ νεήκης καὶ ταναήκης βαρύνει κατὰ συνεκδρομὴν τοῦ εὐμήκης, μεγακήτης (hoc del.) [δηλοῖ δὲ τὸ νεακονήτοις*.] Sunt eadem apud

τον Ἕλληνας Attulit Piersonus eandem medicinam Hesychio, in quam Ellendtius incidit, ut ἀνηκές explicetur ἀνήκεστον: admonet-que de ληθηκές εἰς λήθη ἄγον τὸ (ὡς!) φάρμακον apud eundem Hesychium. Sed Lobeckius, omnium memor, dixit de his ad Aiace p. 210: ei videntur mera paragoga facta. Quid est λήθη κωνῶν ap. Phot. et Suid? An ληθηκῶν?

*) Haec verba non sunt Herodiani, sed aliunde assuta, profecta ab iis, qui νεήκης non a subst. ἀκή, sed a verbo ἄνω derivari mallent. Hoc ita esse facile sentiet qui his scholilis exercitatus aures habet; patescit clarius ex Eustathio, qui notam ad h. I. sic incipit: τὸ δὲ νεήκεσιν οἱ μὲν ἀντὶ τοῦ νεωστὶ ἠκονημένοις, οἱ δὲ

Eust. ad h. l. p. 939, qui in fine addit de suis: βαρύνεται δὲ ὁμοίως καὶ ξυρήκης ὁ ξυρήσιμος καὶ κουριῶν, ὡς φησὶν Αἴλιος Διονύσιος. Herod. II, 768 τανυήκεις ὡς εὐμήκεις. οὕτως ἀνεμώσθη· εἴπομεν δὲ ἐν ἑτέροις καὶ τὴν ἀφορμὴν. — Eust. (et schol.) ι, 387 p. 1635, 64 πυριηκῆς δὲ μόχλος ὁ οἶον ἠκονημένος πυρί· εἰ δὲ καὶ βαρυτόνως γράφεται πυριήκης, συνηγορεῖται ὑπὸ τοῦ τανυήκεις ξίφος καὶ τῶν ὁμοίων. —

Quod Eustathius πυριηκέα etiam invenit h. l. aut ad Ptolemaeum pertinet, qui tamen hoc modo temere refutatur, aut negligenter scriptos codices habuit, aut tertio modo explicandum est ex annotatione schol. Phoen. 375, quam a Lobeckio peto ad Ai. p. 210, a quo in diiudicanda illa paululum discedo. Is scholiasta sic scribit: κάρα ξυρηκές) τὸ ξυρηκές ὡς ἀπηνές τῷ τόνῳ· παραλόγως γὰρ ἐξηνέχθη καὶ οὐκ ἔχει τὴν ἀκὴν ἐγκειμένην, ὡς τὸ ἄμφηκεις. Pro παραλόγως vix dubito quin scripserit παραγώγως, quo fortasse non paragogen esse indicat, sed illud ἀκὴ hic non significare et quiescere. Certum est enim iam et exploratum hoc etiam sensu grammaticos παράγειν dicere, pro παρέλκειν. Sch. II, 635 εὐρυοδείης) παραγωγὸν ἠγοῦνται, τουτέστι παρολκὴν τῆς ἐπὶ τέλους λέξεως. v. Lob. Ai. p. 200. 405. — Fuerunt igitur qui delitescente secundae partis significatione haec acuto tenore scribi voluerunt: qualem differentiam veteres non statuissent, patet ex Aelio Dionysio ap. Eust. et ex Aristonici Herodianique notis ad II. II, 768. Recentioribus ad omne genus distinctionum propensissimis hoc quoque adscribi posse vix mihi dubitabile videtur. Fortasse tamen ille scholiasta veram paragogen intelligi voluit.

τοῖς ἔχουσι νέαν ἀκὴν, ὃ ἔστιν ἀνωκὴν καὶ ὀξύτητα. — Εὐρήκης et προήκης quosdam ab ἠκω duxisse ostendit Lob. ad Ai. p. 200.

Quod autem superest, fuisse qui in illo πυριηκα μοχλόν altera parte aciem non significari putarent, intelligimus ex Hesychio, cuius una vocabuli explicatio est: πῦρ ἔχοντα πεπυρωμένον.

§. 7. a.

Porro docet Herodianus, quae sunt a verbis, eorum regulam esse ut oxytona sint. De exceptionibus infra videbimus. Arcad, 27, 11 τὰ εἰς ης ἐπίθετα παρὰ ῥῆμα σύνθετα εἰς οὐς ποιοῦντα τὴν γενικὴν ὀξύνεται, εὐσεβῆς, εὐλαβῆς, θεοφιλῆς, αὐτοσφαγῆς, πολυδευκῆς. Πολυδευκῆς δὲ τὸ κύριον βαρύνεται· τὸ μέντοι φιλαλήθης καὶ μεσαλήθης καὶ εὐήθης καὶ κακοήθης παρώνυμά εἰσιν, οὐ παρὰ ῥῆμα. Huic generali regulae subiecta sunt quae sunt ab ἄρω, ut θυμαρῆς, sed quae sunt in ἥρης, ut θυμῆρης, χαλκήρης paragoga et simplicia sunt: de quo prox ponam testimonia. Subiecta illi regulae porro quae sunt ab ἄω. Ad A, 297 sic scribit. ὑπεραεὶ ὡς εὐσεβεῖ κατὰ διάστασιν· ἔφαμεν γὰρ τὰ παρὰ τὸ ἄω σύντιθέμενα καὶ ης λήγοντα ὀξύνεσθαι, ἀκραῆς, δυσαῆς· οὕτως ὑπεραῆς. M, 157 ζαῆς ὡς ὑγιῆς. οὕτως καὶ ὁ Ἀσκαλωνίτης. παραιτητέον δὲ τοὺς βουλομένους βαρύνειν, ἴσως πλατηθέντας ἐκ τῆς αἰτιατικῆς τῆς εἰς ν περατωθείσης (μ, 313)· ῥηθῆσεται δὲ ἐν τῇ μ τῆς Ὀδυσσεΐας περὶ τῆς προσφῆδίας. Arcad. 23, 12 καὶ τὸ ζαῆς ὡς σύνθετον ὀξύνεται*).

*) Altero loco Arcadii, ubi est ζαῆς, p. 25, 3 fortasse non verum est: attamen cum non exploratum videatur ibi simplicia tantum afferri teneri poterit: nam idem vocabulum ut non uni tantum canoni subiiciat sed pluribus id saepius fieri videmus. Pro ἀλῆς scrib. ibidem ἀλῆς. — Quod Eustath. habet ad M, 157 ὀξύνεται δὲ ὁ ζαῆς καὶ ὁ δυσαῆς ὧ λόγῳ καὶ ὁ φιλοψευδῆς in eo notandum est rationem Herodianeam non esse, cui ζαῆς ab ἄω, φιλοψευδῆς ab adiectivo ψευδῆς compositum videtur, ut infra apparebit. — Idem Eustathius ad μ, 313 tradidit ζαῆν ἄνεμον Aristar-

Porro huc pertinet ζαχρηῆς, de quo haec pauca supersunt, ad *M*, 360 ζαχρηεῖς περισπαστέον ὡς εὐγε-
 νεῖς. Quae η habent in penultima et oxytona sunt
 subiicit huic canonī, non a substantivis in ος, sed a
 verbis ducens. Ad *N*, 63 (quae Eustathius mutuatus
 est h. l. p. 920, 40) περιμήκεος ὡς Διομήδεος· τὰ γὰρ

chum cum circumflexo scripsisse: καὶ τοῦτο μὲν οἱ παλαιοὶ φασί. Sed quod deinceps addit hinc verisimile esse ab Aristarcho nomi-
 nativum item scriptum cum circumflexo ζαῆς, hoc falso suspicatus
 est. Primum hoc item illi veteres annotassent, deinde eodem
 modo scripsisset Herodianus, quod non fecit. ζαῆν et ζαῆς praebent
 lexicographi. Quosdam ζαῆς ζαῆν maluisse indicavit Herodianus;
 fuisse etiam qui ζαῆν ἄνεμον tuerentur discere licet ex Et. *M*.
 p. 407 in., Zonar. p. 949, Herod. π. μ. λ. 17, 15. In Etym.
 scrib. πετῆν, ἀῆν et ζαῆν, deinde ζαῆνα πετῆνα, verba denique εἰ
 μὴ κατ' ἐκθλιψιν γέγονε transferenda erunt ad priorem commenta-
 tionis partem misere corruptam, quam non expedio, post haec
 καὶ ἐν συναλοιφῇ ζαῆς deleendumque ῥ̄ ante ὡς. Herodianus περὶ
 μ. λ. l. l. nulla docet esse in ἦν καθαρεύοντα κατὰ χρῆσιν Ἑλλή-
 νων praeter δοδιῆν· εἰ δέ τις λέγοι ὅτι καὶ τὸ ζαῆν καθαρεύει, καὶ
 αἰτιατικὴ παρὰ τῷ ποιητῇ κατ' ἐκθλιψιν τοῦ α, ὥρσε δ' ἐπὶ ζαῆν
 ἄνεμον, πρῶτον μὲν ἐπιτεταί, ὡς οὐχ ὑγιῶς τὸ τοιοῦτο παραλήπεται
 πίστιν, ὀφείλει ἐξ ἄλλων πτώσεων παραθέσθαι. Quae sic fere cor-
 rigenda videntur: εἰ δέ τις λέγοι, ὅτι καὶ τὸ ζαῆν καθαρεύει, οὐ
 καὶ (vel καθότι pro καὶ) αἰτιατικὴ παρὰ τῷ ποιητῇ κατ' ἐκθλιψιν
 τοῦ α, ὥρσε δ' ἐπὶ ζαῆν ἄνεμον, πρῶτον μὲν εἴσεται, ὡς οὐχ ὑγιῶς
 τὸ τοιοῦτο παραλήπεται, οὐ πίστιν ὀφείλει ἐξ ἄλλων πτώσεων παρα-
 θέσθαι. Deinde alterum argumentum excidit, ne certum quidem
 esse apud Homerum ζαῆν sic cum apostropho esse scribendum. —
 Nominativus ζαῆς fulcrum habebat a neutro ζαῆς quod inventum
 est: Hes., Suid., Phot. ζαῆς μέγα, ποικίλ, λαμπρόν ἢ ἰσχυρόν; illud
 λαμπρόν ostendit de vento dictum fuisse. — Ζαῆς ζαῆν fere rece-
 ptum fuit: ζαῖς et ζαῆν Hesych., ζαῆς Apollon. lex., ζαῆν etiam
 Suid., apud. Phot. falso ζαῆν. ζαῆς Quint. III, 619. — Fuisse
 etiam qui tenacem traditionem aspernati ζαῆ scriberent ex iis quae
 Porro annotavit ad μ, 313 non intelligitur, quamquam ipse sic
 putat. — Haec mihi ad rem meam pertinentia non praetermittenda
 fuere: longe graviora una cum veterum testimoniis de hac voce
 dedit Lobeckius progr. in memor. conditi Prussiarum regni 1836.

εἰς ἧς σύνθετα παρ' οὐδέτερα γενόμενα τὰ εἰς ος τῷ η παραληγόμενα βαρύνεσθαι θέλει, ὡςπερ ἔχει παρὰ τὸ κῆ-
τος τὸ μεγακῆτης, ἦθος κακοῆθης· διὸ τὰ λαθικηδῆς, οἰνο-
πληθῆς ὀξυνόμενα παρὰ ῥήματά φημεν συντεθειῖσθαι τὸ
κῆδω καὶ τὸ πλήθω. Cf. Et. M. 555, 3 λαθικηδῆς παρὰ
τὸ κῆδω μετὰ τοῦ λῆθω γίνεται, ὁ ἄλυπος· ὀξύνεται δὲ
ὅτι παρὰ ῥῆμά ἐστι βαρύτερον τὸ λῆθω (del.) κῆδω· εἰ
γὰρ ἦν παρὰ τὸ κῆδος ἐβαρύνετο ἂν ὡς παρὰ τὸ μῆκος
εὐμήκης. λαθικηδέα μαζόν (X, 83). — Ἀκηδέες ὡς εὐσεβέες
ad II. Φ, 123. — Huc prηνῆς referendum erat iis, qui
illud ab νεύω compositum putabant: Herodiano simplex
est, si Arcad. 25 in. de simplicibus tantum sermo. —
De δυσμενῆς dubitatur in Et. M. 292, 11 (cf. Cram. I,
121) utrum a μένω sit, unde μέμονα, an a μένος: utrum
sit, oxytonon esse. Quod est ex iis regulis, quas iam
novimus.

§. 7. b.

Sed quae sunt in ηρης non ab ἄρω ducit composi-
taque habet Herodianus, sed haec sunt paragoga: et
paragoga in ηρης sunt paroxytona. Ad Γ, 316 (ABL) sic
scribit: χαλκήρεσι προπαροξυτόνως· ἔστι γὰρ παραγωγή ἢ διὰ
τοῦ ηρης, ἣτις βαρύνεται, ξιφήρης, ὀλιγήρης, θυμήρης, ἔν-
θεν τὸ „θυμηρες κεράσασα“ (K, 362)· εἰ μέντοι γε τὸ
ἄρω ἔγκειται ἐπὶ τούτου καὶ διὰ τοῦ α ἢ σύνθεσις κένοιτο
καὶ ὀξεῖα τάσις ἐστὶν „ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα“ (I, 336).
Et I, 336 (unde pars venit in Et. M. 458, 26) σύνθε-
τόν ἐστι παρὰ τὸ ἄρω θυμαρῆς· καὶ οὕτως ἀνέγνωμεν
„Εὐμαιος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρές“ (ρ, 199) διὰ τοῦ
α· οὐ γὰρ ἐστι παρώνυμον διὰ τοῦ ηρης· τὰ γὰρ διὰ τοῦ
ηρης καὶ ωδης παρώνυμα βαρύνεται, ξιφήρης, ὀλιγήρης,
τοξήρης, ὀνώδης, βοώδης. In his eadem paragoge est
quae est in πλήρης, quod factum per syncopen πλειῆς,
πλειήρης, πλήρης. Arcad. 25, 3 τὸ δὲ πλήρης βαρύνε-
ται· πληήρης (l. πλειήρης, v. Et. M. Zonar. s. v.) γὰρ

ὡς ξιφήρης, λιγήρης (A. ὀλιγήρης). Secundum alios est ex πολυήρης, v. ibid. et Theogn. Crām. II. pag. 44, 19.

Ut Herodianus sic Apollonius de his, quae sunt in ηρης, statuit: τὸ χαλκήρης οὐ τὸ ἀρηρέναι ἔχει, ὁμοιον δὲ ἔστι τῷ Φανίας καὶ Ἀρχίας καὶ Γοργίας, h. e. mera paragoge. synt. 189, 21.

Hac doctrina nititur incerti auctoris commentatio de ἀχηρης Et. M. p. 181, 18: ἀχηρης ὁ λυπηρός· ἐκ τοῦ ἀχαρης ἐκτάσει τοῦ α εἰς η ἀχηρης· διατί ὀξύνεται; οὐ γάρ ἔστι τοῦ τύπου τῶν διὰ τοῦ ηρης· ὁ τόνος οὖν λέγει τὸ σχῆμα ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ ἄχος ἀχηρης ὡς ξίφος ξιφήρης. Cf. Suid. ἀχηρης ὁ λυπηρός ἐκτάσει τοῦ α εἰς η. —

Et. M. p. 122 (cf. Crām. I, 84) ἀπηρης παρὰ τὴν ἀράν τὴν βλάβην, ἀποηρης ὁ ἀβλαβής· οὐ γάρ ἔστι τῶν διὰ τοῦ ηρης· ἐπεὶ ἐβάρυνεν ἂν ὡς τὸ κωπήρης, ξιφήρης· καὶ ἀπηρεῖς ὑγιεῖς ἄνοσοι· καὶ ἀπηρῶς τὸ ἀβλαβῶς, ὡς ἀπηρῶς τὸ σκληρῶς. Ἀπολλώνιος καὶ σε θεοὶ σὺν ἀπηρέσιν αὐθις ἑταίροις, Argon. I, 888, ubi nunc eod. ἀπήμοσιν. Παναπηρέας est Callim. Cer. 125. Hes. ἀπηρεῖς ἀπήρωτοι, μὴ πεπηρωμένοι. Hic igitur a verbo πηρόω ducit. —

Contra quidquid fuit vocabuli illud δυσβήρης, δυσβῆρες, quod lexicographi servarunt, derivatio δύσβατος δυσβατήρης καὶ ἐν συγκοπῇ δυσβήρης prodit quo accentu notatum fuerit.

Attamen non omnes grammatici haec in ηρης simplicia indicabant. Is quidem, a quo Photius et Suidas acceperunt θυμηρης καταθύμιος, simplex esse significabat: sed in Apollonii lex. Hom. explicatur χαλκήρεας χαλκῷ ἠρμοσμένους et θυμηρες τὸ ἀρέσκον τῇ ψυχῇ. Quae in Et. M. similiter leguntur de χαλκήρης, hinc

fortasse manarunt. In *Epimer. Cram. II. p. 421* φρε-
νήρης παρὰ τὸ τὰς φρένας ἔχειν ἀραρυίας. Item ἀντήρης,
εὐρήρης multos fuisse qui ab ἀρέσσω vel ἄρω ducerent
patet ex lexicographis*). — Apud Eustath. χαλκῆρες
δόρου τὸ χαλκῶ ἀρηράς, p. 882. Sed his Eustathii ca-
rere non possumus: τὸ δὲ θυμῶ ἦρα φέροντες (Ξ,
132. p. 972, 10) ἀντὶ τοῦ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, deinde
ἦρα derivat ab ἐράν, denique addit: ἐκ δε τοῦ θυμός
καὶ τοῦ ἦρα ἔοικε συγκεῖσθαι τὸ θυμῆρες, ὡς καὶ ἀλλα-
χοῦ φαίνεται. Idem ad Ψ, 232 p. 1946, 30 καὶ ὄρα το
θυμαρέα ἦγον θυμήρη ὡς ἀπὸ εὐθείας τῆς ἢ θυμαρῆς
καὶ σημείωσαι ὅτι μετὰ τοῦ η μὲν βαρύνεται ἢ τοιαύτη
λέξις, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ θυμῆρες κεράσασα κατὰ κράτος
τε καὶ ὤμων, διὰ δὲ τοῦ α ὀξύνεται κανόνι ὀποίῳ καὶ
ἢ εὐμαρῆς. Ad I, 336 p. 754, 60 ἄλοχον θυμήρη (aut
θυμαρέα scripsit aut satis habuit hic sententiam red-
dere, verbi formam non curans), ὅπερ ἐφεξῆς ἐρμη-
νεύων λέγει· ἦν ἐκ θυμοῦ φίλεον, ὡς ταῦτόν ὄν εἰπεῖν
θυμαρέα, ἦγον ἀρέσκουσαν τῶ θυμῶ, καὶ ἦν ἐκ θυμοῦ
φίλεον· καὶ γὰρ φιλιώσεως σημαντικὴ λέξις καὶ τὸ ἀρέ-
σαι, ὃ καὶ ἀρέσασθαι λέγεται, ὅθεν καὶ ὁ θυμηρῆς (sic)
σύνκειται· καὶ ὁ θυμαρῆς· ζητητέον δὲ περὶ τοῦ τόνου,
μήποτε ὀφείλη προπαροξύνεσθαι τὸ θυμαρέα· ἐπεὶ γὰρ
εὐρηται τὸ θυμῆρες βαρύτερον, ὡς τὸ θυμῆρες κεράσασα,
βαρύνοιτο ἂν ἴσως καὶ ὁ θυμήρης ἀναλόγως καὶ ἢ θυμή-
ρης, ἀκολουθῶς δὲ καὶ ἢ θυμάρης. Horum locorum
nullo Herodianum ante oculos habuisse videmus. Ul-
timo loco, ubi de ipso accentu vocis θυμαρῆς quamvis
modesta movetur dubitatio, ubi ne in θυμήρης quidem
firmiter insistit, paene crediderim suo Marte digladiari
conatum esse.

*) In his diiudicandis memores erimus, quae nuper Lobeckius
de longioribus paragogis tam gravia quam nova protulit.

§ 7. c.

Jam videamus horum quae sunt cum verbis composita quae regula exempta dicat.

1. Quae sunt ab ὄλω. Arcad. 27, 9 βαρύνονται τὰ παρὰ τὸ ὄλλω, πανώλης, ἐξώλης, προώλης. cf. 117, 19.

2. Quae sunt ab ἀρκῶ, ἀντῶ, ἄδω. v. Choerob. Bekk. p. 1244. — Et. M. p. 678, 2 (Gud., Cram. I. p. 348) ποδάρκης σημαίνει τὸν ταχὺν περὶ τὸν δρόμον ὁ τοῖς ποσὶ τοῖς ἑαυτοῦ ἐπαρκεῖν δυνάμενος πρὸς τὸ ὑπεκφυγεῖν ἢ διώκειν τοὺς πολεμίους. Ὅμηρος ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς — ἔστι δὲ καὶ ὄνομα κύριον ὧφειλε δὲ εἶναι ποδαρκῆς ὀξύτωνως ὡς ἐπίθετον, ἀλλὰ σεσημείωται τὰ παρὰ τὸ ἀντῶ καὶ ἀρκῶ καὶ αὐθάδης· γίνεται δὲ ἢ κλητικῆ πόδαρκες ὡς αὐταρκες· καὶ τὸ οὐδέτερον ποδαρκές ὀξύτωνως, τῶν ἄλλων ὁμοφωνούντων τῇ κλητικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ*). Haec Herodiana esse facile cognoscitur. Cf. Arcad. p. 117, 24: retrahunt in neutro accentum in antepenultimam καὶ τὰ παρὰ τὸ ηκη (ι. ηκης), τανυήκης τανύηκες. καὶ τὰ παρὰ τὸ αδης καὶ αρκης, αὐθάδης αὐθαδες, αὐτάρκης αὐταρκες· τὸ μέντοι ποδάρκης βαρύτερον ἔχει τὸ ποδαρκές οὐδέτερον ὀξυνόμενον. Τὰ παρὰ τὸ αντης οὐδέτερον προπαροξύνονται, κατάντης κάταντες, προσάντης πρόσαντες, ἀνάντης ἀναντες καὶ τὰ ὅμοια. Hoc loco Arcadii sermo est de barytonis: haec omnia igitur Herodiano barytona fuisse non potest dubium esse: quod unum fortasse possit, quae sunt in αντης an a verbo duxerit, hoc ex Etymol. conficitur**).

*) De vocativis et neutris v. Choerob. Bekk. 1243. 1244. Theodos. can. 1004. Arcad. 117 (de ποδαρκές v. 25). — Vocativus olim falso scriptus apud Wolfium ἀγακλές Φ, 379, correctus in novissima editione. — Vocativum ἀκηδέες ex ἀκηδές nonnulli maluerant Φ, 123.

**) Moeris. κάταντες τὴν πρώτην ὀξύτωνως Ἀπτικῶς, τὴν τελευταίαν

De ἐπαρκῆς, ἐξαρκῆς, διαρκῆς et similibus a prae-positione incipientibus disertum veterum testimonium non habeo: sed ut in textibus horum accentus in ultima constantissimus est*), sic nec a grammaticis hoc, in quo nunc versamur, canone comprehensa arbitror: is erat de synthetis, non de parasynthetis, in quibus haec relata esse opinor.

De iis quae sunt a πέτομαι et πίπτω sic scribit Eust. p. 899, 53 (M, 201) τὸ δὲ ὑψιπέτης βαρύνεται κατὰ Ἀρίσταρχον πρὸς διαστολὴν τοῦ ὑψιπετής, ὃ δηλοῖ τὸν ἐξ ὕψους πεσόντα . . . ἐπικρατεῖ δὲ ἡ τοῦ Ἀριστάρχου γραφή· ὡς περὶ δὲ ὑψιπέτης βαρυτόνως οὕτως καὶ εὐπέτης ὃ εὐ πετόμενος· οὕτω δὲ ἴσως καὶ προπέτης ὃ προπετόμενος καὶ περιπεζίως εἰπεῖν ὃ προαλής· εὐπετής μέντοι ὃ εὐ πίπτων ἤγουν συμβαίνων· ὅθεν καὶ εὐπετές πρᾶγμα τὸ εὐκόλον· καὶ προπετής δὲ ὃ θρασὺς καὶ τῶν ἄλλων ἔμπροσθεν πίπτειν ἐθέλων τῇ τάξει. Quae eadem sunt ap. Philem. p. 178. — Suid. ὑψιπέτης ὃ εἰς ὕψος πετόμενος, ὑψιπετής δὲ ὃ ἀπὸ ὕψους πεσών. Item Zonar. Thom. M. Schol. D ad M, 201.

Aristarchus nullam aliam ob causam ὑψιπέτης scripsit apud Homerum, quam quod ex vocativo ὠκυπέτα Θ, 42 intellexerat primae declinationis esse. Sic tradit Herodianus eo loco, additque „πρόδηλον δὲ κακ

ὀξέως Ἑλληνικῶς. Quod quid sibi velit (si recte sic scriptum est) quave fide dictum sit nescio. An de adverbiali significatione intelligi voluit?

*) v. exempla in Steph. thes.: frequentissimum est διαρκῆς multaque apud Steph. allata exempla. Adverbium διαρκῶς in Procopii deliciis est, v. e. g. T. I. 78, 14. 108, 8. 180, 9. 194, 19. 259, 2. 263, 4. 288, 10: quamquam ex accentu adverbii de adiectivi accentu non prorsus certa conclusio. Adiectivo non aequae saepe usus, e. g. 229, 23. 278, 22. Scribitur oxytonos.

τῶν διαλέκτων ὑψιπέτας γὰρ εὐρέθη.“ Et tenuit hoc sine dubio in nominativo apud poetas antiquos, ut in illo Hesiodico ὡς ἔφατ' ὠκυπέτης Ἴρηξ, Op. 210. — Si quando tertiae declinationis fuerunt an eundem accentum tenuerint hoc vix effici poterit*). Vereor tamen ne non ita sit. Nam quod Eustathius de προπέτης dicit, hoc admonet memorabilis loci apud Tzetz. Chil. VII, hist. 128, ubi illam significationem vocabuli προπέτης, quam Eustathius indicat, ab avibus ducit prae-mature volantibus. Hos alites

τούτους προπέτας λέγουσι καὶ προπετεῖς ὁμοίως v. 268, declinationem simul accentu distinguens, nec est cur v. 269 et 271 ubi de hominibus προγλώσσοις dicit προπέτης (nam προπετής Kiesslingii errore scriptum versus respuit, ut notavit Struvius p. 105) et προπέτην de alia declinatione quam de prima cogitasse putemus. Alii, et opinor antiquiores, προπετής ἀνὴρ a προπίπτειν ducentes (v. Hesych., Zon.), non poterant admittere nisi προπετής; hinc Eustathius dicit „ἴσως.“ Significat autem deinceps, distinguere voluisse quosdam inter προπέτης ἀνὴρ et προπετής: de qua re conferendi Tzetzes l. l. et Phavorin. Unde hoc fere eos voluisse colligo: προπέτης ἀνὴρ importune loquax, προπετής audax, protervus: de lingua enim metaphoram a πέτομαι aptius ducebant, fortasse de alatis verbis Homeri cogitantes: audax homo commodius visus dici ὁ προπίπτων sc. τῆς τάξεως, ex acie prorumpens. Haec omnia nimium quantum Byzantinos redolent, et ne apud hos quidem firmum fuisse ex Eustathio, Tzetze (qui omnino id vocabuli de audacibus et protervis adhiberi vetat) et Phavorino collatis patet.

*) ὑψιπετῆ Antip. Sid. CV. Apollonid. XIV. Sed τηλοπέτευσ ap. eundem Apollonid. VI. ὀξυπετεῖ loco ut videtur ex poeta petito Schol. Od. γ, 372.

Thomas M. sic scribit p. 371 Ritschl. ὑψιπέτης ὁ εἰς ὕψος πετόμενος· ὑψιπετής δὲ ὁ ἐξ ὕψους πεσών. ὡς-αύτως καὶ δρυπέτης καὶ δρυπετής καὶ ὅσα τοιαῦτα. Vides quam hoc ineptum sit: sed nullo in vocabulo tam mala conditione utimur: sic confusionis inter δρυπετής et δρυπετής constantia, accentus inconstantia omnem, quae in hoc vocabulo poni possit opera, videtur evertere. Apud Eustath. p. 664, 39, si haec cum p. 1726, 6 (ubi περισπῶνται leg. pro προπαροξύνοται, quod immigravit ex versu sequente) et 211, 19 et Ath. p. 56 conferuntur, apparebit δρυπέταις et δρυπεταίς scribendum esse pro τ; et docet ille, δρυπεταίς utroque accentu scribi, sed secundum antiquiores scribendum esse paroxytonos.

Doctorum virorum de his vocabulis diversaque significatione commentationes notae sunt. Ex quibus ipsis in utroque vocabulo utrumque accentum reperiri apparet et voces ipsas permultis locis a librariis confusas esse. δρυπετής (quod est a verbo) ex regula est: hinc etiam dici potuisse δρυπέταις, ut saepe boni codd. exhibent, cum vel omisso ἐλαῖαι vel ἰσχάδες recte et proprie proferretur, facile credi potest. δρυπετής videtur minus in olivis fixum fuisse (apud Aelian. XVI, 18 mihi τῷ φοίνικι τῷ δρυπεταίῃ aptius videtur), et videtur etiam in libris δρυπετής inveniri saepius. — Εἰ δὲ μὴ καλῶς λέγω σὺ νίκα.

§. 8.

Quae sunt ab adiectivis in ὕς, oxytona. Unum ποδώκης exceptum est, quod quam firmum fuerit, etsi quidam B, 764 ποδωκέας posceré ausi sunt, ex Herodiani commentatione ad eum locum intelliges (quae mutuatus est Eustathius ib. p. 340, 20): ποδωκεας (ἵππους)· τινὲς ὡς εὐσεβέας· καὶ οὕτως αἰρεῖ ὁ λόγος, εἶγε

καὶ τὸ ποδάκης ὀφείλει (sc. ex analogia) ὀξύνεσθαι, καθὸ τὰ εἰς υς ὀξύτονα, φυλάσσοντα ἐν τῇ συνθέσει τὴν κατάληξιν, ἀναδίδωσι τὸν τόνον, δοίμυς ἀδοίμυς, οὐχ οὕτως δὲ ἔχοντα, ἀλλὰ τρέποντα τὸ τέλος, ἴσταται ἐπὶ τῆς ὀξείας, ἠδύς ἀηδής, βαρύς ἀβαρής, ἠύς ἐνηής· οὕτως οὖν ὠφείλε καὶ τὸ ποδώκης ὀξυτονεῖσθαι, γενόμενον ἀπὸ τοῦ ὠκύς. ἀλλὰ φασιν εἰς ἰδιότητά τοῦ Ἀχιλλέως βεβαρυτονῆσθαι τὸ ποδώκης· παρὰ γοῦν τῷ Ἡσιόδῳ ἀνεγνώκασιν „ποδωκῆς δι' Ἀταλάντη.“ τί οὖν ἐπὶ τοῦ Δόλωνος; κατὰ βαρεῖαν τάσιν ἀνεγνώκασιν καὶ ἐπὶ τούτου [item ut in Achille] „ὅς δὴ τοι εἶδος μὲν ἔην κακός, ἀλλὰ ποδάκης“ (K, 316).

Nec poterit exemplum proferri accentus mutati in adiectivis Deo vel heroi alicui praecipue adiungi solitis. — Vides et hoc loco ne causam quidem excogitare potuisse Herodianum, sed consuetudinem temere migrare conatos repulisse. Caeterum regula, in quam peccat ποδώκης, est etiam apud Arcadium servata p. 27, 24: τὰ εἰς ης ἀπὸ τῶν υς ὀξύτόνων μὲν ὀξύνονται, βριθύς ἐμβριθής, βαρύς ἀβαρής. —

Quae sunt a barytonis in υς, barytona: πῆχυς, τριπήχης, τετραπήχης, Arc. 27, 27.

§. 9.

Quae sunt composita ab adiectivis simplicibus in ἠς docet oxytona esse; iis exceptis, quae composita sunt cum ἀληθής. Ad M, 164 (et ap. Eust. ib. p. 897, 38: coll. cod. BLV): φιλοψευδής ὀξυτονητέον ὁμαίως τῷ ἀπλῷ· τὰ γὰρ εἰς ης λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὀξυνόμενα συντιθέμενα πάντα θέλει φυλάσσειν τὸν αὐτὸν τόνον, ὑπεσταλμένου τοῦ ἀληθής. σαφής ἀσαφής, ἀντεραστής, φιλαθλητής. οὕτως καὶ φιλοψευδής. Similiter Arcad. 28, 1: cum quo utique conferendus idem canon Et. M. 435, 26 (et Gud. 281, 43). Hoc Etym. M.

loco plurima Herodiana sunt: haec quoque est altera regula, v. 53, v. Arcad. 27, 14, τὸ δὲ ἀληθῆς ἀνεβίβασε τὸν τόνον ἐν τῇ συνθέσει, ἐπειδὴ τὰ διὰ τοῦ ἠθῆς σύνθετα ὀνόματα (pro ὀνόματα recte scriptum est παρώνυμα in cod. Barocc., unde haec eadem nuper vulgata sunt in Mus. phil. Cantabr. 1833. V p. 427, v. Arc. l. l.) βαρύνεται. οἷον ἦθος εὐήθης, συνήθης, κακοήθης. τοῦτοις ξυνεξηκολούθησε καὶ τὸ φιλάληθες, πανάληθες (l. φιλαλήθης, παναλήθης).

§. 10.

Quae sunt in ῶδης, item in ῶρης paroxytona sunt. Ad I, 336 τὰ διὰ τοῦ ἠρης καὶ ῶδης παρώνυμα βαρύνεται, ξιφήρης, ὀλιγήρης, τοξήρης, ὀνώδης, βοώδης. Arcad. p. 25, 23 ἔτι τὰ διὰ τοῦ ῶδης, εὐώδης, πετρώδης, δυσώδης. 117, 15 τὰ διὰ τοῦ ῶδης εἰ ἔχει οὐδέτερα προπερισπώμενα αὐτὰ ἔχει, εὐώδης εὐῶδες, γεώδης γεῶδες. Utrum igitur in εὐώδης, δυσώδης hunc tenorem ex paragorum synecdrōme explicuit an pro parasynthetis habuit ab εὐαῆς, δυσαῆς, ut expediuntur apud Choerobosc. Bekk. p. 1243, Etym., Zonar.?

Quae sunt in ῶρης vix dubium esse potest quin Herodiano item ut illa in ἠρης, post quae apud Arcadium ponuntur, paragoga fuerint: quamquam alii composita crediderunt: v. Et. s. Διώρης, Schol. Electr. (Suid.) 903 de νεώρης, ubi verba ἢ ἐκ νέου τινός eorum sunt qui nihil praeter νέος inesse significant. — Quae hodie apud Arcadium sunt, haec sunt: p. 117 ἔτι τὰ διὰ τοῦ ῶρης (in neutro properispomena sunt), νεώρης νεῶρες, αὐτώρης αὐτῶρες καὶ τὰ παρὰ τὰ ὄλω συντεθειμένα, ἐξώλης — ῶλες, πανώλης — ῶλες. p. 26, 13 ἔτι τὰ διὰ τοῦ ῶρης, Διώρης, Λυκώρης. ὅπερ Καλλίμαχος ὀξύνει. Quod quid sibi velit apparebit fortasse ex Theognosto Cram. II. p. 32, qui locus, quamquam proprie non est

de accentu, non incommode comparabitur: τὰ διὰ τοῦ
 ωρης διὰ τοῦ ω μεγάλην γράφει τὴν παραλήγουσαν· οἷον
 κατώρης, Διώρης ὄνομα κύριον, αὐτώρης, νεσσώρης (?),
 ὑληώρης, νεώρης (quod vulgo falso tenore scribitur,
 v. Ellendt. lex. Soph.) ἢ Λυκωρέος γενική ἀπὸ τῆς Λυ-
 κωρεὺς εὐθείας ἐκφερομένη οὕσα τετήρηται. An igitur
 hoc volebat Herodianus: est proprium paroxytonon
 Λυκώρης ut Διώρης: nam quod apud Callimachum
 est Λυκωρέος, hymn. Apoll. 94, est ab Λυκωρεὺς.

§. 11.

Tria restant testimonia recentioris doctrinae: quae
 mirum est cognatione quadam teneri. Et. M. p. 776
 . . . ἄρα καὶ τὰ λοιπὰ τὸν αὐτὸν λόγον φυλάσσει; λέγε-
 ται πάλιν ὡς ἐπίπαν. ἰδοὺ ἀτερπῆς μῦθος ὃ μὴ τέρπων
 ὀξύνεται ἐνεργητικός. καὶ ἀνηλεῆς ὃ μὴ ἔλεων. καὶ φιλο-
 μειδῆς ἢ φιλοῦσα τὸν γέλωτα· καὶ ἀνεμοσκεπῆς χλαῖνα
 ἢ ἐκ τοῦ ἀνέμου σκέπouσα· καὶ δυσαῆς ὃ δεινῶς πνέων.
 τούναντίον δὲ τριήρης ναῦς ἢ ὑπὸ τριῶν ἐρεσσομένη· ἐν
 γὰρ τοῖς παροξυτόνοις ἐστὶ παθητικόν. ὁμοίως καὶ ἀλιή-
 ρης, καὶ πανώλης καὶ ἐξώλης, τὸ ἀπόλλυσθαι παθητικῶς
 ἐγκείμενον (l. τοῦ — μένου).

Schol. Pind. Ol. I, 38 κατὰ ταῦτα καὶ Ἀριστοφά-
 νης καὶ Μητροφάνης παροξύνεται κύρια ὄντα· ἀφανῆς δὲ
 καὶ προφανῆς καὶ διαφανῆς ὀξύνεται ἐπιθετικῶς λεγό-
 μενα· ὧν τὰ μὲν κύρια ἀπὸ τοῦ φαίνειν γίνεται, τὰ δὲ
 ἐπίθετα ἀπὸ τοῦ φαίνεσθαι.

Suid. Θεομισῆς ὑπὸ Θεοῦ μισούμενος, Θεομίσης δὲ
 ὃ μισῶν τὸν Θεόν. Cf. Schol. Ar. Avv. 1547 Θεομισῆς
 ἔφυς. ὃ μὲν φησι τῷ Προμηθεῖ ἴσόν τι τῷ ὑπὸ Θεῶν
 μισούμενος, διὸ καὶ ὀξυτόνως ἀναγνωστέον, ὃ δὲ τὸ ἕτε-
 ρον δέχεται μισῶν Θεοῦς, ὡς ὃ Τίμων ἀνθρώπους *).

*) Mirum est in uno tantum codice Θεοσιύγεις inventum esse

Hi igitur, ut in quibusdam fit generibus adiectivorum compositorum, sic in his accentum ex activa et passiva significatione distingui volebant: quamquam in diversa abiisse in causa profecto desperata vel haec pauca testimonia declarant.

C. V.

Θάλεια. Λίγεια. Ἐλάχεια.

§. 1.

Eust. 1474, 54 *ὅτι δαΐτα θάλειαν προπαροξυτόνως φησὶ κατὰ ἐπίθετον· αὐτῇ μέντοι καταμόνας προπαροξύνεται καὶ διὰ τοῦ ι γράφεται. p. 742, 36 θάλια δὲ ὡς καρδίᾳ παροξυτόνως αὐτῇ ἢ εὐωχία δι' ἧς θάλλει τις . . . θάλεια μέντοι προπαροξυτόνως εὐωχίας ἐπίθετον· καὶ μούσης δὲ καὶ νηρηίδος ὄνομα. V. etiam Theognost. Cram. II. p. 98. 99. Et. 442 in. 447 in. Cram. II. p. 219, 26. Herodiani quidem et aequalium diserta testimonia deficiunt; sed omnino tam constans hic accentus est, ut de usus antiquitate dubitatio oriri non possit.*

Deducitur quibusdam locis (v. Et. 442. Cram. II. p. 219) hoc femininum a verbo θάλλω. Et quamquam

apud Paulum apost. ep. ad Rom. I, 30, nec veteres, qui hoc loco *οὐ θεὸν μισοῦντες* intelligi volebant, de accentu videri mentionem facere: v. Fritzche com. I. p. 85. Item, ut statim appareat quam tota res nihili sit, *θεοσυλῆς ὁ τὰ ἑρὰ συλῶν* non aliter scribitur (v. Suid.). Fortasse non iniuria dicetur in ipso Aristophanis loco magnam partem loci in amphibolia positi (nam hoc non recte sic accepisse scholiastam non assentior Fritzschio p. 84) perire, si talia accentu distinguebantur.

quae similia afferuntur a verbo ducta feminina (cf. praeter locos citatos Et. s. *λάχεια*, *λίγεια*. Cram. II. p. 237. 180. 178) paroxytona partim alio modo explicari possunt, ut *θέρεια*, partim propria sunt, tamen paene crediderim re vera *θάλεια* sic factum esse. Buttmannus quidem, qui hunc traditum accentum in suspicionem vocavit in gramm. p. 253, femininum adiectivi *θαλύς* esse voluit. Nam tale adiectivum fuisse, primum apparere ex genitivo *θαλέων* II. X, 504, deinde ex verbo *θαλύνω*. At illud *θαλέων* unde sit dubitabile. Ne dicam, fortasse tamen esse a *θαλής*, quamquam hoc rarissimum genus formationis est*), commodissimum videtur ducere illud a *θάλα*, quod Buttmannus propter abhorrentem significationem singularis *θάλος* recte fieri negat. Veteres certe *θαλέσσι* nescio quos apud poetas invenerunt ea significatione, ut et substantivum agnoscerent et significationem a communi vi vocis *θάλος* discrepantem. Suid. *θαλέσσι τροφαῖς θάλλειν ποιούσαις· τὸν μὲν ἐγὼ θαλέσσιν ἀνέτρεφον*. Hesych. *θαλέσσι πιότησι λιπαρίαις*. *θάλος*, quod meminerim, vulgari sua significatione indeclinabile est: quo minus mihi mirum si pluralis aliam significationem induit, illam dico pinguedinis et opulentiae (*θαλίαι*). Verbum *θαλύνω* necessario ad *θαλύς* ducere vix puto: plus fortasse momenti est in *θαλύσια*, quod Buttmannus praeteriit, Lobeckius commemorat. Sed his omnibus, si plurimum des, nihil tamen efficitur, quam ex feminino *θάλεια*, quod firmas radices egit, incertam quandam speciem nonnunquam masculini se Graecorum animo offerre potuisse. Sed radices hoc non egit, nec eo perventum est, ut quisquam expressis formis, quales

*) v. Lob. dissert. de vocabulis graecis singulari forma signatis: unde in sequentibus etiam quaedam hausimus.

essent *θαλύς, θαλόν, θαλύ*, uteretur. Jure igitur illud pro feminino solitario valebit. Jam tale femininum fictum esse mirum videri deberet si per varias significaciones vagaretur: sed non mirum videtur, cum antiquitus insignite certae cuidam notioni inhaesisse et certo cuidam substantivo adhaesisse inveniatur: quod est *δαίς*. Hom. *H*, 475. *γ*, 420. *θ*, 76. 99. hymn. Merc. 480. Hes. Op. 740 *). Et quamquam deinde deflexum est, quod vix factum dicas ab Anacreonte, fr. LHI, *θάλειαν ἑορτὴν ἀγάγωμεν*, sed a Pindaro Nem. X, 99 *ἀγώνων μοῖραν θάλειαν* **), tamen quod sibi proprie vindicaverit substantivum posteriores quoque bene tenuisse, unus versus Sophoclis demonstrat, servatus ab Hesychio s. *δαίς*

ἦλθεν δὲ Δαίς θάλεια, πρεσβίστη θεῶν.

Ipsa omisso substantivo *θάλεια* dictum esse pro *δαίς* vel *εὐωχία*, quod Schneiderus ostendere conatus est ad Platon. rep. 573, quo ipso loco *ἑορταὶ καὶ κῶμοι καὶ θάλεια* probis se tueri videtur auctoritatibus, non habeo cur recusem ***).

*) Praeterea est nomen proprium, Σ, 39. Hes. Theog. 245.

**) *θαλεῖα τ' ἀλωή* in schol. Od. ζ, 293 mero errore ortum pro *τεθαλυῖα*, v. Buttm. Sed longissime discessit in usu adi. *θάλεια* Nicand. Ther. 640, si hic locus corruptelae expers est. — Quod *θάλεια* dictum est in cultu arborum (talea) id aliam originem habet, denominatum a *θάλος*.

***) Quamquam in ea re a doctissimi viri iudicio mihi discedendum video, Ellendtii in lex. Soph. — Locis a Schneidero allatis adde Suid. (Phot.) *θάλεια εὐωχία ἀπὸ τοῦ θάλλειν, καὶ θάλεια ἢ θάλλουσα*. — Apud Hesych. *θαλείας πότους . . . θαλεῖη εὐδαιμονία, εὐθηλία* cett. certum videtur ex ordine litterarum. Illud discrimen quod Eustathius posuit de *θάλεια* et *θαλίη* (cl. Proculo ad Hes. Op. 115, unde Theognostus vel Theognosti interpolator hausit, Cram. p. 99) nisi quorundam error est, non plus significare arbitror, quam quod natura sua adiectivum est esse *θάλεια*, substantivum *θαλίη*.

Denique hoc etiam verbo monere non absoum fuerit, in *θάλεια* significationem verbalem esse, nam *θαίς θάλεια* est *θάλλουσα* vel *τεθαλυῖα* (*εἰλαπίνη τεθαλυῖα*), quod eorum quae sunt in *ύς* in pleraque certe non cadere videtur.

§. 2.

De *λίγεια* Herod. Arcad. p. 95, 20 τὰ ἀπὸ τῶν εἰς υς βαρυτόνων προπαροξύνεται, ἥμισυς ἡμίσεια, θῆλυς θήλεια· τὰ μέντοι ἀπὸ ὀξύτων προπερισπῶνται, ταχύς ταχεῖα, βραδύς βραδεῖα, πλὴν τοῦ λίγεια ἀπὸ τοῦ λίγυς καὶ ἔλαχυς. Scr. λιγύς καὶ ἔλαχύς, docente et connexu sententiarum et eodem auctore p. 91, 20 τὰ εἰς υς ἀρσενικὰ ὑπερδισύλλαβα βαρύνεται, ἥμισυς, πέλεκυς, ῥαδάμανθυς. σεσημειώται τὸ ἔλαχύς ὁ ἐλάχιστος βαρυνόμενον (l. ὀξ.) — Theogn. Gram. II. p. 99 τὰ ἀπὸ τῶν εἰς υς διὰ τοῦ εια καὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται, διὸ καὶ πάντα προπερισπᾶται· οἷον ταχύς ταχεῖα, ὀξύς ὀξεῖα, βαρύς βαρεῖα· τὸ λιγύς καὶ ἔλαχύς ὀξύτονα καὶ ἥμισυς καὶ θῆλυς βαρύτενα σεσημειῶνται ποιοῦντα τὸ λίγεια, ἐλάχεια, θήλεια, ἡμίσεια, διὰ τῆς ει διφθόγγου παράγοντα τὰ θηλυκὰ καὶ προπαροξύτονα. Eust. p. 96, 6 ὀξυνομένου δὲ τοῦ λιγύς ἐπὶ τοῦ ὀξέος τὸ Λίγυς κύριον καὶ τὸ ἀπ' αὐτοῦ ἐθνικὸν βαρύνεται πρὸς διαστολὴν τούτου. p. 1594, 50 (9, 254) ὅτι κἀνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς δὲ λίγειαν προπαροξυτόνως, ὡς καὶ πρὸ τούτων τὴν τοῦ Δημοδόκου φόρμιγγα λέγει: de qua ipse p. 1586, 12 καὶ μετὰ τὴν ἀοιδὴν δὲ ἐκ πασσαλόφιν κατακρεμᾶ τὴν αὐτὴν φόρμιγγα ὁ Δημόδοκος· ἦν ὁ ποιητῆς οἰκείῳ ἔθει λίγειαν προπαροξυτόνως λέγει, κατὰ τινὰ Σειρηνιακὴν κλησιν· μιᾶς γὰρ τῶν Σειρήνων ὄνομα Λίγεια (cf. Eust. p. 1709, 45. Lycophr. v. 726. Welcker. ad fragm. Alcm. VI. Schol. Od. μ, 39 cl. 9, 254). p. 1619, 32 (ι, 116) εἰ δὲ γράφεται τετρασυλλάβως ἐλάχεια, εἴη ἂν ὡςπερ λιγύς λίγεια, οὕτω καὶ ἔλαχύς ἐλάχεια ἢ ἐλα-

χίστη: eadem schol. Pal. h. l. — Philem. lex. techn. p. 9: barytonorum in vs feminina sunt proparoxytona, τὰ δὲ ὀξύτονα προπερισπῶσιν αὐτὰ, οἷον αἰπύς αἰπεῖα· χωρὶς τοῦ ἐλαχύς ἐλάχεια ἢ μικρά· καὶ λιγύς λίγεια ἢ ἠδεῖα.

· Epimerism. Cram. I, 256 (eadem in Et. Gud. 369, 57 et in Et. M. p. 565, 5) τὸ θηλυκὸν λίγεια, καὶ σεσημείωται τὸ λάχεια (l. ἐλάχεια), λίγεια· κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὰ εἰς α θηλυκὰ ἀπὸ τῶν εἰς vs ἀρσενικῶν γινόμενα, εἰ μὲν βαρύνονται τὰ εἰς vs ἀρσενικά, προπαροξύνονται (l. προπερισπῶνται eum Cramero) τὰ θηλυκὰ· οἷον ταχύς ταχεῖα, ὀξύς ὀξειῖα· σεσημείωται τὸ ἐλαχύς ἐλάχεια, σημαίνει τὴν μικρὰν· καὶ παρὰ τὸ (l. περὶ τοῦ) λίγεια ἐστὶν εἰπεῖν ὅτι παράκειται αὐτῷ τὸ λιγῶ (rectius in Et. M. λίγω) τὸ ὑμῶ· ἐξ οὗ καὶ λιγαίνω. [γίνεται παρὰ τὸ λίαν λαίνειν, ὃ ἐστὶν εὐφραίνειν, haec eiicienda] καὶ διὰ τί βαρύνεται τὸ λίγεια; διότι ἔχει ῥῆμα ἀντιπαρακείμενον· τὰ ἀπὸ ἐνεστώτων παρηγμένα διὰ τοῦ εἰα θηλυκὰ προπαροξύνονται ἅπαντα· οἷον μῆδω Μῆδεια, θέρω θέρεια· οὕτως καὶ λιγῶ λίγεια· καὶ ἄλλως· τὰ εἰς vs ὑπὲρ δύο συλλαβὰς συστέλλοντα τὸ υ προπαροξύνονται· οἷον λεύκοφρος, ἡμισυς, ἀτράφαξυς· σημαίνει δὲ εἶδος βοτάνης χρυσολαχάβου· πέλεκυς· οὕτως οὖν καὶ ἔλαχυς ὤφειλεν εἶναι· ἀλλ' ἐπεὶ τὰ εἰς vs ἔχοντα οὐδετέρου παρασχηματισμὸν παραληγόμενα τῷ α ὀξύνονται, οἷον βραδύς, ταχύς, πραῦς, τούτου χάριν καὶ τὸ ἐλαχύς ὀξύνεται· τὴν οὖν κεχρεωστημένην παροξύτονον τάσιν ἐν τῷ θηλυκῷ ἀνεδέξατο.

Optima est Eustathii observatio, solere citharam apud Homerum epitheton λίγεια accipere; sic invenitur λίγεια φόρμιγξ I, 186. Σ, 569. Θ, 67. 105. 254. 261. 537 χ, 332. ψ, 133. — In sola ultima Odysseae rhapsodia Mysis tribuitur, ω, 62.: qui usus deinde obtinuit. Plat. Phaedr. g. 237. a ἄγετε δῆ, ᾧ Μοῦσαι, εἴτε δι'

ῥοδῆς εἶδος λίγεια, εἴτε διὰ γένος μουσικῶν τὸ Αἰγύων ταύτην ἔσχετ' ἐπωνυμίαν. Terpand. ap. Plutarch. Lyc. XXI.

ἐνθ' αἰχμὰ τε νέων θάλλει καὶ μοῦσα λίγεια
καὶ δίκαια εὐρυάγνια.

Alcman fr. I. (quod ex schol. ad Hermog. Rhet. et. Et. M. notavit Welckerus, exstat etiam Apollon. syntax. p. 4. 17) Μῶσ' ἄγες, Μῶσα λίγεια. fr. CXXXI (ex Priscian. l. I. p. 546 P.) ἄμμες δ' Φειράναν τὸ δέ τ' ἄρ' θέτο Μῶσα λίγεια. Stesichor. ap. Strab. T. III. p. 95 Tz. ἄγες Μοῦσα λίγεια, ἄρξομι' ἀοιδᾶς*), et apud Eustath. p. 10, 1 δεῦρ' ἄγες Καλλιόπεια λίγεια. Item Μοῦσα λίγεια hymn. Hom. XIV., 2. XVII., 1. XX, 1. Auct. Cyneg. III, 461. Μουσῶν Theocr. XXII, 221.

Evagatum est quidem paululum vocabulum, sed his tamen finibus se continebat, ut non diceretur nisi de cantu tibiisque et fidibus. Ipse Alcman dixerat (fr. VI ex Aristide T. II. p. 508 Dind.) λίγεια Σειρήν, et Sirenum uni Αἰγεια nomen inditum: Apollonius Rh. IV, 892 λίγεια Σειρήνες**). — Phanocl. eleg. v. 17
ἐνθα λίγειαν

ἄνερές Ὀρφνεῖην ἐκτέρισαν κεφαλῆν,
h. e. caput canōrum, quod inter natandum ediderat
θρηῆνόν τινα, ut Lucianus narrat eo loco, quem Jacob-
sius citavit (T. VII. p. 226). Apoll. II, 704 σὺν δέ σφιν

*) Hoc loco editur λιγεῖα: et apud Apollon. l. I. λιγεῖα: λίγεια. margo Sylb. Apud Priscianum totum verbum videtur ex correctione esse, quae per se sine dubio vera est, sed forma λίγαια vel ut scribunt λιγαία nulla est.

***) Ortum hoc fortasse obversante versu Homerico ἀλλά τε Σειρήνες λιγυρῆ θέλγουσιν ἀοιδῆ μ, 44 cf. 183. — Σειρήνων λιγυφῶνος θρόβος Jo. Gaz. ἐκφρ. κοσμ. I, 27.

ὡς παῖς Οἰάγροιο Βιστονίῃ φόρμιγγι λιγείης ἤρχεν ἀοιδῆς. — Callim. hymn. Dian. 242 ὑπήεισαν δὲ λίγεια λεπταλέον σύριγγες. Apollon. I, 577 σύριγγι λιγείῃ Καλὰ μελιζόμενος νόμιον μέλος. — Aeschyl. Agam. 1147 Sch. (1115 Blf.) Soph. Oed. Col. 671 λίγεια ἀηδῶν. Eurip. Heracl. 893 λίγεια λατοῦ χάρις. — Ἄγε μοι λίγεια φόρμιγξ, redit Synes. hymn. I, 1*). Et ipsi eo redimus.

*) In Simmiae ovo et apud Meleagr. LXXXVII, 2 verbum incertum est. — Ex orationis prosae scriptoribus usus est Heliodor. III, 131 ἀνέμων λιγεῖα ῥιπή· μελιχον γὰρ ἐπέπνει, ubi de leniter susurrante vento dictum vides: de quo paulo mox monebo. — Ille usus verbi λίγεια eam videtur in vocabula cognata, λιγυρός, λιγύς λιγύφθογγος, λιγαίνω, λίγα, vim habuisse, ut in poesi epica post Homerum fere ipsa de cantu, de tibiis fidibusque adhiberentur: quod apud Homerum aliter habet, qui λιγυρὴ πνοιή E, 526. N, 590. Ψ, 215. λ. μάσιξ A, 532. ὄρνις E, 290. λιγύς ἄνεμος, ἀγορητής (v. B, 246), λιγύς οὔρος, κήρυκες ἔλιγαινον, λιγύφθογγοι κήρυκες atque similia usurpat. Hesiod. Sc. 205 θεαὶ δ' ἐξήρχον ἀοιδῆς Μοῦσαι Πιερίδες, λιγὺ μελπομέναις εἰκυῖαι. Op. 580 ἠχέτα τέτιξ δενδρέω ἐφεζόμενος λιγυρὴν κατεχεύει ἀοιδῆν. Theog. 275. 518. Ἐσπερίδες λιγύφωνοι. Quod in usum suum convertit auctor fragm. Orph. XVII, distinxit Apollonius IV, 1407 Ἐσπερίδες — λίγ' ἔξενον. — λιγυραὶ σύριγγες Hes. Scut. 278. αὐλίσκοι λιγύφθογγοι Theogni. 241. αὐλοῦ Μυγδονίου λιγύς ἦχος Mosch. Euryp. 97. χαίρει καὶ σύριγγι νομεὺς ἐν ὄρεσσι λιγαίνων Meleag. CX, 7. ὅς λιγὺν ἦχον σαλπίζει Hedyt. VIII, 3. λιγύφθογγος Γλάφυρος, nobilis tibicen, Antip. Th. XXIX. αὐλοὶ λιγυροῖσιν ἀρηράμενοι καλάμοισιν Quint. VI, 171. — λιγυρὴ λύρη Phanocl. el. 16. χέλυσ 19. Ὀρφῆος ὑπὸ λίγα φόρμιγγοντος Apollon. Rh. IV. 1159. κιθάρη λιγυαχῆς Bian. VIII. — οὐ δύναμαι φωνῆ λιγύρ' ἀδέμεν ὥσπερ ἀηδῶν Theogn. 933. λιγυρὰ ἀοιδά Theocr. XV, 155. XVII, 113. λιγυρῶς ἀνεβάλλει ἀείδειν VIII, 71. ἀηδῶν λιγύφωνος XII, 7. πάντη δ' ὀρνίθων γενεὴ λιγύφωνον ἀείδει Meleag. CX, 16. Cf. Arat. Dios. 275. λιγύφθογγοι ἀοιδαὶ Theocr. epigr. IV, 9. λιγύφθογγου μέλος αὐδῆς Hal. E, 620. λιγύφωνος ἀοιδῆ Orph. Argon. 5. Σικελικὸν μέλος ἀδὺ λιγαίνειν Bion. XV, 1. Σικελικὸν τι λίγαινε Mosch. III, 127. — Μοῦσαι λιγύφωνοι hymn. Orph. LXXXVII, 2. λιγυραὶ Νύμφαι L, 9. Στησίχορος, Ἥρινα λιγύθροος Christod. ecphr. 125. 108. ποταμῶν λιγυ-

Si ut *θάλεια* certo substantivo adhaesisse et strictiore significatione contentum fuisse inveniebatur simile ali-

θάλεια Moschus appellat Meletem fluvium, cuius ad ripas egregii poetae, Homerus atque Bion, cecinerunt, III, 71. Christodor. ecyphr. 385 de Pindaro *τικτομένου γὰρ ἐξόμεναι λιγυροῖσιν ἐπὶ σομάτεσσι μέλισσαι κηρὸν ἀνεπλάσαντο σοφῆς ἐπιμάρτυρα μολπῆς* Cf. Jacobs ad epigr. Platon. XXIX T. VI. p. 357. Corinna ap. Apollon. Dysc. pron. p. 65. A

*μέμφομαι δὲ καὶ λιγυρὰν Μυρτίδ' ἰώνγα,
ὅτι βανὰ φουῶ' ἔβα Πινδαρίοιο ποτ' ἔριν.*

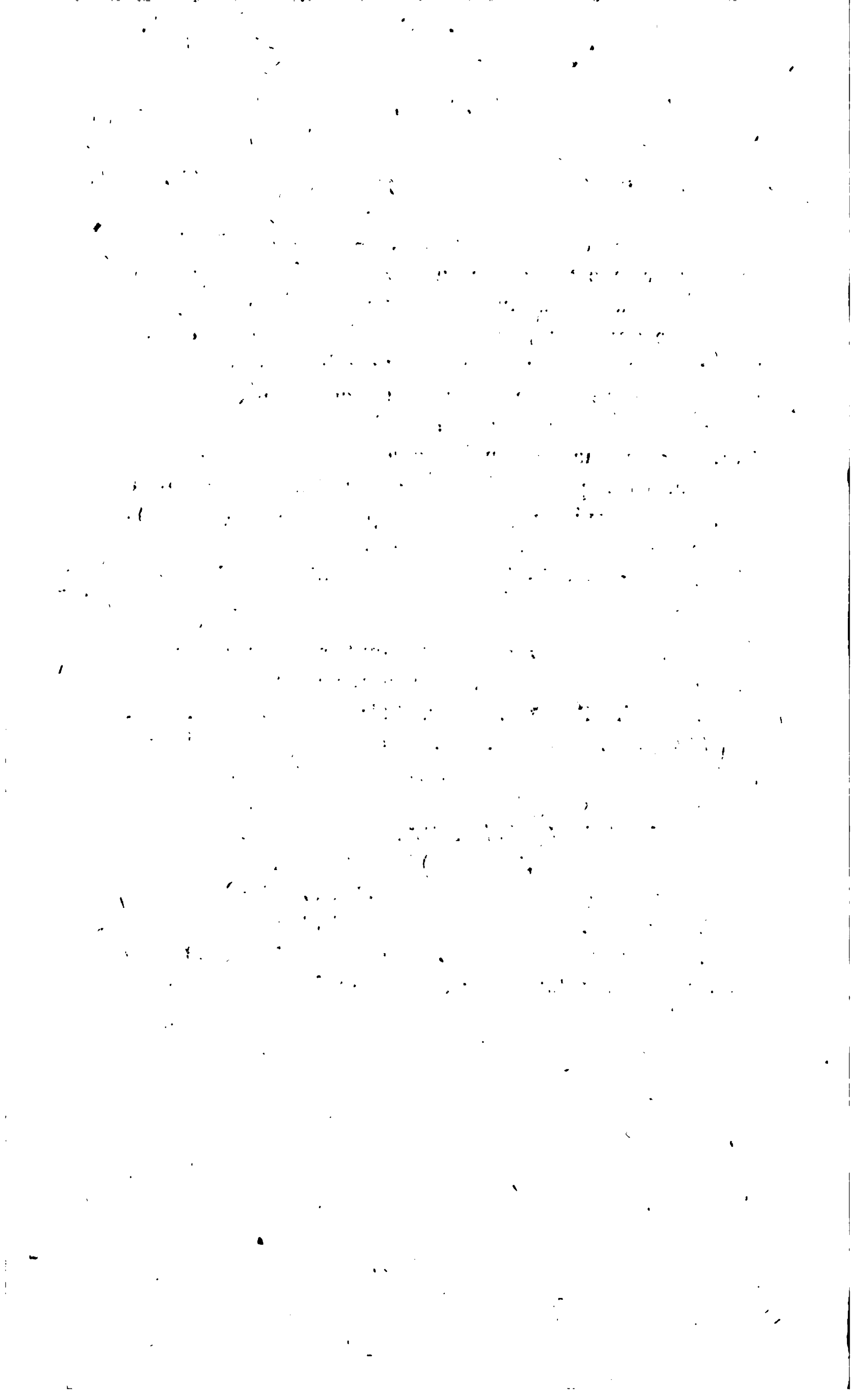
Epigr. in Anacreontem *Παρθενίοιο πατρὸς λιγυρὸς πᾶσις Ἑιτήης τε ἦν ἄρα μέλπόμενος Τήϊος Ἀνακρέων* (v. p. LXX. ed. Fisch.). Qui primus poeta aliud Achilli nomen quaerens *Λιγύρωνα* appellavit (Apollodor. III, 13, 6. Tzetz. ad Lycophr. v. 178), vel fidibus canentem apud Homerum II. IX. vel a Chirone artem musicam edoctum (v. e. g. Millin. gall. myth. 553 ex Gorii M. Fl.) in mente habuit. De Mimnermo *Λιγυσιτιάδῃ* vid. Bach. Mimn. 7. 8. — A poetis libenter transfertur ad *θηρὸν μουσικώτατον*, cicadam. Locum Hesiodi Op. 580 supra apposui. Apud Demetr. de eloc. c. CXLII. p. 61 *περύγων δ' ἀπὸ καταχέει λιγυρὰν ἀοιδάν, ὅτι ποτ' ἂν φλόγιον καῦμ' ἀχέταν ὑπὸ πετάλοις καταναίην*, ex emendatione Jacobsii ad ep. Mel. CXI, 3 T. VI. p. 122. *ἀκρίς, ἀρουραὴ Μοῦσα, λιγυπτέρυγε* Meleag. CXII, 2. *οἴκετι δὴ περύγεσσι λιγυφθόγγοισιν ἀείσεις, ἀκρί* epigr. Mnasalc. X. *λιγυρὰ μούσα* de cantu cicadae Phaenn II. *λιγάναρ εἶδος τετίλων, Λάκωνες* Hesych. T. II. p. 474. Nounum ne totum praeteream, affero I, 388. 502. 522. II, 15 (de Sirenibus). V, 115 et sic plurimis locis. — Raro contra, si Homerum exceperis, haec vocabula de vagitu vel clamore vel alio genere strepitus apud epicōs usurpata invenies. Hesiod. Scut. 233 *λάχεσκε σάκος μεγάλῳ ὄρουμαγδῶ ὄξέα καὶ λιγέως*. Apollon. Rhod. IV, 1299 *λιγέα κλάζουσι νεοσσοί*. Mosch. IV, 24 *ἡ δὲ (ὄρνις) κατ' αὐτοῦς πωτᾶται κλάζουσα μάλα λιγὲ πότνια μήτηρ*. Orph. Argon. 597 *λίγ' ἐκώκχεν*, atque idem de ventis aliquoties, ex Homero utrumque. *πτέρυγες λιγῆια συρρίζουσι* (in quo videtur illud *λιγέα κλάζουσι* Apollonii ante oculos habuisse) Oppian. Cyn. IV, 411, de plagis vento concitis. Nonn. XII, 499 *λίγα κροτέοντας ὑπ' εὐρύθμῳ χθόνα ταρσῶ*. Ut adverbium saepius offendamus. *πνοιαί τε λιγέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀέντων*. Quint. III, 640. Cum igitur ad cantum et musicen praecipue transferretur, factum est ut praeter acutae

quid in *λίγεια* occurrit, putaverim equidem item *λίγεια* ab initio ad citharae proprietatē significandam, cui praecipue aptum videretur, a verbo fictum esse (cuius primus aor. de nervo stridente est Δ , 125 *λίγξε βιός*). Deinde demum masculinum, et latiore quidem significatione (v. not.), accessisse, non utrumque eodem nisu editum esse. — Ut quidam re-

vocalitatis notionem lenius vel certe iucundius adstrepantis vocalitatis notio se insinuaret. Quae ambiguitas in ventis maxime comparet. Nam si Plato, sophistam agens, dixit Phaedr. 230. C. τὸ εὐπνουν τοῦ τόπου ὡς ἀγαπητόν τε καὶ σφόδρα ἠδύ, θερινόν τε καὶ λιγυρόν ὑπηχεῖ τῷ τῶν τεττίγων χορῷ, quantum hoc distat et ab Homericis locis, ubi de ventis dicitur, et ab hoc Quintio III, 640 προιαί τε λιγέων ἀνέμων ἀμέγαρον ἀέντων! Ad Platonicum usum propius accedunt λιγυροὶ ἀῆται Nonn. X, 183. XI, 285. Eo pertinent multi rhetorum sophistarumque loci, v. Wernsd. Him. p. 274 (Aristid. T. I. p. 376 Dind. ib. 404). Eo illud Heliodori, ἀνέμων λίγεια ῥιπή, μελιχον γὰρ ἐπέπνει. Sed in eo curriculo longius etiam perventum est. Nam de ipsis dulce et leniter loquentibus vel legentibus dicebatur. Cuius generis in iis, quae ex epicis collecta habeo, unum exemplum video, Col. 269, ubi postquam Helena blandis verbis Paridem allocuta erat, adiicitur: ταῖα πόθῳ ποθέουσα λιγύθροος ἔννεπε νύμφη. Sed in Dion. gramm. p. 629 praescribitur ἵνα τὴν μὲν τραγωδίαν ἠρωϊκῶς ἀναγνώμεν, τὴν δὲ κωμωδίαν βιωτικῶς, τὰ δὲ ἐλεγεία λιγυρῶς, τὸ δὲ ἔπος ἐντόνως. Quo loco scholiastarum quidam p. 750 minus recte explicant ὀξυφώνως, est potius cum aliis dulcius leniusque sonans. cf. Sext. Empir. mus. §. 50. Schol. Dion. gr. p. 713, 24 de spiritu aspero et leni: καὶ εἰ μὲν ἡ φωνὴ εἴη τραχεῖα, καὶ ὡς περ ἐκ τοῦ θώρακος ἐξερχομένη, ἐὰν ἀπὸ φωνήεντος ἦρχετο, ἐδάσυνον· εἰ δὲ λιγυρά τις καὶ χαλαρὰ καὶ ὑφειμένη, ψιλὴν ἐτίθεσαν περὶ τὸ φωνήεν. Dion. Hal. de Thuc. iud. 24, 1 ἐπὶ δὲ τῆς συνθέσεως τῶν ἰελαττόνων καὶ τῶν μειζόνων μορίων τὴν ἀξιωματικὴν καὶ αὐστηρὰν καὶ στιβαρὰν καὶ βεβηκυῖαν καὶ τραχύνουσαν ταῖς τῶν γραμμάτων ἀντιτυπίας τὰς ἀκοᾶς ἀντὶ τῆς λιγυρᾶς καὶ μαλακῆς καὶ συνεξεσμένης καὶ μηδὲν ἐχούσης ἀντίτυπον. — Recentiores scholiastae, his assueti, etiam Homero nonnunquam dulcedinis significationem prorsus incommode obtrudunt, v. ad T, 5. 284.

centes *θάλειος* finxerunt, sic *λίγειον* recte (pro *λίγιον*) videtur Corais Heliodoro restituisse III, 640: qua forma utitur Tzetzes ad Lycophr. 726. — Sed etiamsi quis ad eam explicationem, quam in *θάλεια* et *λίγεια* non improbabilem duximus, minus inclinaverit, tantum ex hac disputatione apparebit, utrumque femininum insigni quadam nota impressum esse: eoque minus antiquum accentum incaute fuisse in suspicionem vocandum. Quod in *λίγεια* fecit Reisigius ad Oed. Col. v. 671. Patet profecto grammaticos in his quaerere causas, non fingere rem; et poterit hoc prae aliis multis exemplum esse, quod dixi in Aristarcho p. 271, ne in poeticis quidem vocabulis accentum in grammaticorum libidine fuisse, sed fuisse in his quoque quandam traditionem.

De *ἐλάχεια* omnia incerta sunt praeter accentum. V. Grammaticorum testimonia antea allata. Invenitur hymn. Apoll. 197. Nic. Ther. 324. Oppian. Cyneg. III, 480. (*ἐλαχείη* Euphor. p. 63). Nonnus ex industria adscivit: II, 608. XVII, 62. XXV, 213. 251. XXVI, 315 certa Falkenburgii emendatione ex *ἐλάφεια*. XXXVII, 314. XXXVIII, 7. XLII, 137. XLVI, 329. XLVIII, 475. Peccatur hic illic *ἐλαχεῖα*. Masculinum Callimachus dixerat *ἐλαχός*, fr. CCCXLIX, *ἐλαχὸν σκάφος* Antip. Sidon. CVI. Cf. *ἐλαχυπτέρυξ*, Pindari compositum Pyth. IV, 17. — Apud Homerum *ι*, 116, *κ*, 509 fluctuatum, ut constat, inter *ἐλάχεια* et *λάχεια*.

Dissertatio III.

De Hesiodi Operibus et Diebus.

ὦ φίλοι, οὐ γὰρ τ' ἴδμεν ὄπη ζόφος
οὐδ' ὄπη ἠώς.

Hesiodi operum et dierum editiones, quales hodie habemus, jam diu est ex quo sine indignatione inspicere non possumus. Quae mihi indignatio hanc extorsit disputatiunculam. Nam licebat subirasci, quod inveteratae tantum dari opinioni postulabatur, ut confusa et conturbata bene et plane procedere crederemus: quod prae cae sapientiae monumenta bellulis sententiis brevibusque narratiunculis conclusa adventicio inculcato connexu ita deformabantur, ut quae cum voluptate legi possent, si recte legerentur, paene taediosa fierent, omnemque elegantiam exuerent. Equidem cum complures abhinc annos adolescentibus hoc carmen explicaturus ne variis et diversis conturbarer opinionibus sola Spohnii editione adsumpta me insinuarem illuc mox videbar persentiscere quid rei esset, et quam ex ipsis sententiis imberam opinionem, ea observationibus quibusdam de sententiarum adornatione sponte oblatis confirmata est. Et sensi fortasse facilius ob hoc ipsum, quod Spohnii editionem arripueram. Ille enim hoc unum et conti-

num carmen esse, quamquam hic illic interpolatum, constanti quodam consilio persecutus erat: attamen hunc ipsum non uno loco desciscere a sese intelligebam, et quem Graecae linguae sciebam peritissimum esse, eum identidem Graecae linguae et veteri epicorum mori vim afferre videbam et mirifice in hoc genere peccare. Quod huic quidem viro accidere non poterat, nisi falsae indulgeret opinioni, qua devincti et praepediti peccamus omnes. Et est res proclivis. Nam si particulas modo paululum deflectas, quantum profecisse videbere! Goettlingius quam fluctuet incertus alii dixerunt. Accidit deinde, quod, cum me deterrere posset, denuo excitavit. Scripsit etenim de hoc poemate Hermannus Goettlingianam editionem percensens Opusc. T. VI; scripsitque hoc modo p. 222 „ex solis frustulis hoc carmen constare demonstrari non posse.“ At id fere volueram. Habet hoc Hermannus ut sive dicat sive neget, mirifice apimum tuum excitari sentias, nec ille ingenti impetus sinat te quiescere. Spohnius cum adhuc constantissime rationem eam, unde ego in alia omnia discedo, tuitus videatur ad hunc maxime respiciam: omnia refutare non placet, quod et mihi molestum esset et molestius legentibus: nam vel sic praeter morem nostrum longi fuimus in rebus, ut mihi videbatur, manifestis. Sed res fortiter aggreudienda erat. Delibarunt haec quidam meae sententiae affines, ut Thierschius, Welckerus: plus praestitit in egregia commentatione Twestepius, sed textum ipsum, quod jam tum intellexit necessarium esse (p. 65. sqq.), ex rationibus suis, a quibus tamen ipsis nos aliquantum discedimus, describere non sustinuit. Equidem quantae res sit aleae nec nescio nec dissimulo: sed ausi sumus aliquid, si in utramque partem textum haberemus descriptum et oculis subjectum id maxime studia excitaturum et ad veritatem efficien-

dam utilissimum futurum confisi. De qua re optimè monuit Twostenius p. 67.

§. 1.

In ipso paene limine versus 27—42 mihi inextricabiles videntur. Sed nunc gustationis causa horum tantum admonebo:

ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τρω̃ ἐνικάτθεο θυμῷ
μηδέ σ' ἔρις κακόχαρτος ἀπ' ἔργου θυμὸν
ἐρύκοι

νεῖκε' ὀπιπτεῦοντ', ἀγορῆς ἑπακουὸν ἔοντα.
ὥρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεικέων τ' ἀγορέων τε,
ᾧ τιμὴ μὴ βίος ἔνδον ἐπιηστανὸς κατάκειται
ῥαῖος, τὸν γαῖα φέρει, Δημήτερος ἀκτὴν.
τοῦ κε κορεσσάμενος νεῖκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοις.

Initio dicitur: „nisi quis opes habet domi conditas, is ne tempus terat in foro causis audiendis.“ Dein: „sin affatim opum habeas, lites et rixas quaerere potes.“ Haec, opinor, sic copulata inepta esse sentiens Goettlingius extrema hoc modo explicat „si quis polleat divitiis, is facile se immisceat foro et litibus.“ Quasi vero νεῖκος ὀφέλλειν alius dici possit, quam qui ipse lites quaerit (ut ὕβριν ὀφέλλειν v. 215. πόλεμον καὶ δῆριν ὀφέλλειν v. 14), et is idem esse possit, qui antea dictus est: ἀγορῆς ἑπακουὸς, qui erat otiosus fori auditor.

§. 2.

v. 378 seqq. hi versus leguntur:

μουνογενῆς δὲ παῖς εἶη πατρῷον οἶκον
φερβέμεν· ὥς γὰρ πλοῦτος ἀέξεται ἐν μεγάροισιν.
γηραιὸς δὲ θάνοις ἕτερον παῖδ' ἐγκαταλείπων.
ρεῖα δὲ κεν πλεόνεσσι πόροι Ζεὺς ἄσπετον ὄλβον.
πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ἐπιθήκη.

Primis igitur versibus vult Hesiodus ut nec plures sint filii (quippe quibus victum praebere difficile) nec nullus: sed unum esse vult, qui coniuncto labore patrem adiuvet in augenda re familiari. His autem quomodo, quaeso, tertius versus respondet? Illic unum voluerat, hic duos. At, inquis, illum vult laboris socium, hunc *τηλύγετον* quasi senii solatium. Cur igitur non dixit? quid de patris morte commemorat, cum deberet de senio viventis? quid de filio in domo et bonis post patris decessum remanente, cum deberet de sublevante senium viventis? Haec profecto non conveniunt: nam hic tertius versus aliam et novam sententiam continet, ut quis senex factus moriatur, quando vero moriendum sit, ut ne sine filio decedat herede. Illud *ἕτερον* autem nemo explicabit: scilicet hoc ab initio in eo versu non erat, sed aliud quid, *θαλερόν* fortasse vel *μεγάρους*: quod in *ἕτερον* mutatum iit imperita manus, quae hoc demum modo subsequenti versui satisfieri putavit, in quo sermo est de pluribus. At vero hic homo imprudentissime egit. Etenim fac de pluribus filiis dictum fuisse (quod tamen, ut satis demonstratum opinor, versus ipsi non ferunt), attamen ineptum est subiungere: „Facile enim Juppiter pluribus immensas opes praebere potest;“ debebat enim dici: „victum sufficientem.“ Immensarum autem opum commemoratio nullo modo tolerari poterat, nisi certe ante *ἄσπετον ὄλβον* particula *καὶ* ponebatur: „Juppiter enim pluribus (non solum victus quantum satis est, sed) etiam immensas opes praebere potest.“ Denique ultimus versus *πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, πλείων δ' ἐπιθήκη* h. e. „quo plures operam navant, eo plus curae *) adhibetur plusque adiicitur opibus“ — hic igitur versus

*) v. *μελέτη* 414. 459. *μελειᾶν* curare 318. 445.

non magis coit cum antecedente. Ille enim opes a Jovis numine et gratia pendere significavit, hic a proprio coniunctarum virium labore. Caeterum etiam uno alterove versu quasi interpolato eiecto frustra laborabis hos nodos dissolvere. Una intelligendi ratio est, ut singulas sententias esse putemus, hoc modo:

Μουνογενῆς δὲ ΠΑΪΣ εἶη πατρῷον οἶκον
φερβέμεν· ὡς γὰρ πλοῦτος ἀέξεται ἐν μεγάροισιν.
Γηραιὸς δὲ θάνοις ἕτερον ΠΑΪΔ' ἐγκαταλείπων.

Ρεῖα δέ κεν ΠΛΕΟΝΕΣΣΙ πόροι Ζεὺς ἄσπε-
τον ὄλβον.

Πλείων μὲν ΠΛΕΟΝΩΝ μελέτη, μείζων δ'
ἐπιθήκη.

Ecquid vides quid rei sit? Duae sunt sententiae de παῖς, duae de πλέονες. Habent omnes quandam sententiae cognationem, quod sunt de opibus acquirendis et conservandis: attamen eae conquisitae et compositae quae in eodem vocabulo versarentur. Nec hoc solum notandum, sed etiam quod sunt in eadem littera Π. Etenim adornationis ex ordine litterarum factae aliquot mihi locis in hac Hesiodica farragine manifesta adhuc deprehendere videor vestigia. Nam ab iis versibus, quos perpendimus, retro oculos ferentes incidimus in hoc:

374 Πίστις δ' ἄρα | δμῶς καὶ ἀπιστία ὤλε-
σαν ἄνδρας.

375 Μηδὲ γυνῆ σε νόον πυγαστόλος ἐξαπατάτω,
αἰμύλα κωτίλλουσα, τεῆν διφῶσα κακίην·
ὅς δὲ γυναικὶ Πέποιθε, πέποιθ' ὄγε φι-
λήτησιν.

Duae sententiae sunt de Πίστις, h. e. in eadem littera.

π. Et si trium, quae antecedunt, communionem quaeris, nullam invenis nisi in communi littera:

373 καὶ τὲ κασιγνήτῳ γελήσας ἐπὶ Μάρτυρα θέσθαι.

372 Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔστω.

370 ἀρχομένου δὲ πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι.

371 Μεσσόθι φείδεσθαι. δειλή δ' ἐνὶ πνυθμένῳ φειδῶ.

Et si ab illis versibus, unde initium cepimus disputandi, non respicis, sed prospicis, incidis in hos:

σοὶ δ' εἰ Πλούτου θυμὸς ἐέλδεται ἐν φρεσὶν ἦσιν,
ὧδ' ἔρδειν καὶ ἔργον ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι *).

Dein in

Πληϊάδων ἀτλαγενέων —

§. 3.

Alium inspiciamus locum in re nostra manifestum. 344 sqq.

Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν, τὸν δ' ἐχθρὸν εἶσαι.

τὸν δὲ μάλιστα καλεῖν ὅστις σέθεν ἐγγύθι ναίει.

εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγκώμιον ἄλλο γένηται,

γείτονες ἄζωστοι ἔκιοι, ζώσαντο δὲ πηοί.

πῆμα κακὸς γείτων, ὅσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὕνειαρ.

ἔμμορέ τοι τιμῆς, ὅς τ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ.

οὐδ' ἂν βούς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.

εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι

αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λῶϊον, αἶ κε δύνηαι.

Primi quattuor versus bene cohaerent; sed iam proxime sequentia cum his minime cohaerent. Nam primi quattuor versus non praecipiant de vicino, sed de his, qui potissimum ad coenam vocandi sint, quorum in

*) Hoc explicuerim: mach's so und füge Arbeit auf Arbeit. Ad quod familiarius genus dicendi facilis transitus est ab illo: ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ ἔασον, Il. Φ, 221.

numero sunt etiam vicini: quae autem sequitur sententia, ea dedita opera scripta est de vicinis. Deinde versus *πῆμα κακὸς γείτων, ὅσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειρα* quae antea de vicino dicta erant quasi retractat. Nam illic in universum laudabantur vicini, ut quos usus doceat ad commodandum paratissimos esse: contra in his distinguuntur boni vicini et mali, quos illa prior sententia ignorabat, et illae generales laudes coarctantur quodammodo et restringuntur, ut de bonis valeant. Dabo nunc, si quis urget, hos tres

*πῆμα κακὸς γείτων ὅσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειρα·
ἔμμορέ τοι τιμῆς, ὅς τ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ·
οὐδ' ἂν βούς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη,*
coniungendos esse, ut unam efficiant sententiam. Sequitur certe nova:

Εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, cett.

Ergo tres sententiae sunt de vicino, vel ut rectius dicamus, duae de Vicino, una in qua incurrit Vicinus et ut in reliquis vocabulum *Γείτων*. Interiicitur versus

Μὴ κακὰ κερδαίνειν, κακὰ κέρδεα ἴσ' ἄτησιν,
de quo infra dicam. Nunc animadvertendum, hoc uno versu interiecto sequi ea quae sunt de *Διδόναι*, quorum initium est

*Τὸν φιλέοντα φιλεῖν καὶ τῷ προσιόντι προσεῖναι
καὶ Δόμεν ὅς κεν δῶ, καὶ μὴ δόμεν ὅς κεν μὴ δῶ.*
Vides igitur *Γείτων, Διδόναι* — *Γ, Δ*. Et quam haec sciens aliquis externis potius indicibus ductus composuerit, vel hinc apparet, quod in his, quae sunt de *Διδόναι*, primum positum id cuius initium est *τὸν φιλέοντα φιλεῖν* —, quo magis respondeant verba illi, quod in proximis, ubi Vicinus regnabat, primum erat: *τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν*.

Jam inspicere versus 215—343 (ipsi infra eos descriptissimi) et intelliges excipere se sententias partim bre-

ves partim paulo longiores hoc ordine: *Δίκη, Ἐσθλός, Ἔργον* (ἐργάζεσθαι, ἔρδαν).

§. 4.

A.

Sed redeundum est ad

Πληιάδων ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων 385.

ἄρχεσθ' ἀμήτου, ἀρότιο δὲ δυσομενάων.

*αἱ δ' ἦτοι νύκτας τε καὶ ἡμέματα τεσσαράκοντα
κεκρύφεται· αὐτίς δὲ περιπλομένου ἐνιαυτοῦ
φαίνονται, τὰ πρῶτα χαρασσομένοιο σιδήρου.*

*Οὗτός τοι πεδίων πέλεται νόμος, οἳ τε θαλάσσης
ἐγγύθι ναιετάουσ', οἳ τ' ἄγχεα βησσήεντα
πόντου κυμαίνοντος ἀπόπροθι, πίονα χῶρον,
ναίουσιν. Γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βρωτεῖν,
γυμνὸν δ' ἀμάειν, εἴ χ' ὤρια πάντ' ἐθέληςθα
ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερος, ὧς τοι ἕκαστα
ᾧρι' ἀέξεται —*

Versus οὗτός τοι πεδίων πέλεται νόμος, seqq. quid significant non consentiant omnes. Vossius intellexit: haec est agriculturae lex et iis, qui prope mare habitant, et iis, qui in sinuosis convallibus agros foecundos colunt. At vero πεδία non recte dicitur pro agris, ἀρούραις. Etenim significat campos et aut montibus opponitur aut loco aedificiis domibusque exstructo, h. e. urbi. Sed ubi in ipsa agricultura cardo significationis versatur, non recte nudum πεδίον infertur pro ἀρουρα *). Et potest eo minus, ubi continuo adduntur βῆσαι vel ἄγχεα βησσήεντα, h. e. saltus, ubi ipsa oppositione eo ducimur, ut πεδία sint campi **). Quos

*) Il. I, 580 ψιλὴν ἄρουραν πεδίω, oppositum οἰνοπέδω.

**) ἄγχεα βησσήεντα quae Homerus ἐν δία δυοῖν dixit δία τ' ἄγχεα καὶ δία βῆσας X, 190. cf. βαθεῖ ἄγχεα οὔρεος Y, 491.

igitur homines significant isti versus? → *πεδαιούς, παράλους, διακρίους*: ut magna suspicio sit in Attica eos natos esse nec Hesiodeos. Quo magis proxime versus subiunctus

οἱ τ', ἄγχεα βησσηντα

πόρτου κυμαίνοντος ἀπόπροθε πίονα χώρον

impeditus est. Nam si non de certa regione sermo est, montes et saltus profecto praecipue foecundi et uberes dici non possunt! quod sumsit Spohnius. Si de certa aliqua regione cogitandum est, in Atticam, quo duci videbamus, quod illo versu continetur non cadit: sed quod videam nec cadit in Boeotiam.*).

In versu subsequenti

καίονσιν. Γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βοωτεῖν —

novi praecepti introitus in medio versu, sine particula offendit profecto nec est ex huius carminis more. —

Hoc igitur praeceptum ita habet:

Γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βοωτεῖν,

γυμνὸν δ' ἀμάειν, εἰ χ' ὦρια πάντ' ἐθέλῃσθα

ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερος, ὥς τοι ἕκαστα

ὦρι' ἀέξῃται —

Haec Vossius et Passovius sic explicant: „Nudus ara, sere nudus, si quidem omnia rustica opera tempori curare vis.“ At hoc inconsideratius fecerunt viri praestantissimi. Etenim inaeptum est. Ergo ὦριος potius altera significatione dictum videbitur pro ἀκμάζων (ut κρύος ὦριον v. 545: et ὦριος et ὠραῖος utrumque in his carminibus significat): sere nudus — si omnia opera rustica ἀκμάζοντα curare vis, ut felicem succes-

*) Inspice e. g. reliquos locos huius Hesiodi corporis, ubi βῆσαι dicuntur Theog. 860. 865. Scut. 836. Op. 513, et βησσηεις Theog. 130. Op. 532: longe aliam earum speciem depingi videbis quam agrorum fertilium. In eo spurii et genuini versus conspiciant. — Item apud Homerum.

sum habeant. Ne hoc quidem, si quis quaerat, ab omni parte placere dicam: sed ferri potest quodammodo: — illud autem num ferendam est, quod idem statim iterum dicitur, ὧς τοι ἕκαστά ὦρι ἀέξηται? At, inquis, ἕκαστα ὦρια significat omnes anni fructus, ut e. g. Qd. ι, 131 φέροι δέ κεν ὦρια πάντα. At sic quod malum est peius fit. Nam praeterquam quod duobus subsequentibus versibus idem vocabulum diverso sensu ponere nec elegans esse potest plerumque et nisi tota sententia omnis tollitur ambiguitas magis quam recte loquentem decet ambiguum, vide (quamquam difficile est videre, cum caligo offundatur legenti) quid hoc sit: Sere nudus, si omnia opera rustica cum bono successu curare vis, ut omnes tibi anni fructus crescant. Est hoc: si omnia opera rustica ita curare vis, ut fructus bene proveniant, ut omnes tibi anni fructus crescant! —

His omnibus perpensis ita iudico haec omnia ab initio cum subsequente carmine non coniuncta fuisse, sed fuisse hoc loco quasdam agricolarum sententiolas iuxta positas, quarum extrema a versu 392 ab imperita manu mutata sunt, quod maxime suspicor in illo *ναίουσιν*.

B.

Interponam hoc loco eiusmodi diasceuascos exemplum, quo nullum mihi videtur fingi posse manifestius. Ubi aetatis omnium corruptissimae homines describuntur, haec sunt, v. 192

οὐδέ τις εὐόρκου χάρις ἔσεται οὐδὲ δικαίου,
οὔτ' ἀγαθοῦ· μᾶλλον δὲ κακῶν δεκτῆρα καὶ ὕβριν
ἀνέρα τιμήσουσι, δίκη δ' ἐν χερσὶ καὶ αἰδῶς
οὐκ ἔσται:

imo „erit.“ Nam quibus *δίκη ἐν χερσὶ, ἢ τὰ χεῖρο-
δίκα* (v. 191):. Et hoc ita qui haec primus cecinit
intelligi voluisse nec Eustathius mihi eripiet. (p. 201;
l. 1459, 50) nec alius quisquam. Dudum hoc intelle-
xeram: Ludovicum Dindorfium (quem secutus est
Goettlingius) hoc item sensisse libenter video: edidit
enim hoc modo:

*δίκη δ' ἐν χερσὶ, καὶ αἰδῶς
οὐκ ἔσται.*

Qualem medicinam adhibemus depositis. Cui ve-
reor ne similis futura sit quamcunque adhibueris ad il-
lud *ὑβριν ἀνέρα* „decantatum magis quam intellectum,
ut vel nunc Lobeckius scribit ad Ai. p. 251.

C.

Praeterea, ut illuc redeam, illorum versuum *Πλη-
ιάδων — σιδήρου* character videtur mihi ab oratione
subsequentis Hesiodaei carminis abhorrere. Illa enim
concreta sunt, ut decet sententiarum in vulgo natarum
brevitatem: hinc cumulatim positi genitivi absoluti
(in quibus ultimus memorabilior): quod contra subie-
ctum est carmen habet illam laxiorem veteris epici
sermonis commoditatem; cui ob eam ipsam causam
proprium est absolutos genitivos defugere, qui ut apud
Homerum rarissimi sunt, sic (si nihil huc referri so-
litum excludimus nec interpolata aspernamur) in hoc
carmine de agricultura et navigatione certe non ultra
septem exempla inveniuntur, 417, (504). (508). 549.
555. 570. 667.

Huic sententiae adhaeserunt deinde in Attica haec:
*οὗτός τοι πεδίων πέλεται νόμος, οἳ τε θαλάσσης ἐγγύθι
ναιετάουσ' οἳ τ' ἄγχεα βησσηέντα.*

Sententia, cuius versus
πάντου κυμαίνοντος ἀπόπροθι Πίονα χῶρον
superest, videtur fuisse de agro eligendo, „procul a
mari uberem agrum tibi elige“ (cf. Phocyl. Ἴ χρηίζων
πλούτου μελέτην ἔχε πίωνος ἀγροῦ).

Dein:

ναίουσιν. Γυμνὸν σπείρειν, γομνὸν δὲ βοωτεῖν,
*†
 γυμνὸν δ' ἀμάειν, εἴ χ' ὨΡΛΑ πάντ' ἐθέλησθα ¹⁾*

* * * *

* * * *)

- € ἔργα κομίζεσθαι Δημητέρος, ὡς τοι ἕκαστα
 € ὨΡΛ' ἀέξεται, μή πως τὰ μεταξε ³⁾ χατίζων
 € πτώσεως ἀλλοτριούς οἴκους καὶ μηδὲν ἀνύσεως
 € ὡς καὶ νῦν ἐπ' ἐμ' ἦλθες· ἐγὼ δέ τοι οὐκ ἐπιδώσω,
 € οὐδ' ἐπιμετρήσω.
) Ἐργάζεου, νήπιε Πέρση,
) ἔργα, τὰ τ' ἀνθρώποισι θεοὶ διετεκμήραντο, 400
) μή ποτε σὺν παίδεσσι γυναικί τε θυμὸν ἀχεύων
) ζητεύης βίοτον κατὰ γείτονας, οἳ δ' ἀμελῶσιν·
) δις μὲν γὰρ καὶ τρίς τάχα τεύξεαι· ἦν δ' ἔτι λυπῆς,
) χρῆμα μὲν οὐ πρήξεις, σὺ δ' ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις.
) ἀχρεῖος δ' ἔσται ἐπέων νομός. Ἀλλὰ σ' ἄνωγα 405
) φράζεσθαι χρεῶν τε λύσιν, λιμοῦ τ' ἀλεωρήν.

Nemo non sentit bis plane eadem narrari: „labora,

1) Quid si antiqua est lectio in Hesiodi et Homeri certamine (p. 249 Goettl.)? *δταν ὦρια πάντα πέλωνται.*

2) E. g. ὦ Πέρση, σὺ δ' ἐμῆς μεμνημένος αἰὲν ἐφειμῆς. V. v. 300.

3) Notum est hoc ex grammaticis restitutum esse pro μεταξύ. Vertit Vossius „inzwischen.“ Non hoc significat, sed quod sensus flagitat: „hinterher.“

ne ab aliis petas, hi autem recusent.“ Nec quidquam clarius quam duplicem huius initii recensio-
ne coaluisse.

§. 5.

Intravimus in Carmen continuum, quod quamquam non uno modo deformatum inveniemus, tamen cum ab initio fuisset continuo filo deductum, non poterat deleri connexus, quin cognosceretur, imo quin facile cognosceretur. Hoc persécti in reliquis eo magis sentiemus quantum ab hoc distent: interpolationibus autem aliisque mutationibus quales vel hoc sustinuerit carmen, quod tamen quodammodo se ipsum tueretur, perséctis ad caetera minus nos duos praestabimus.

405. 6. Οἶκον μὲν πρότιστα, γυναῖκά τε, βοῦν τ'
ἀροτῆρα,

— κτητῆν οὐ γαμετήν, ἢ τις καὶ βοῦσιν ἔποιτο

407—411 χρήματα δ' εἰν οἴκῳ πάντ' ἄρμενα ποιή-
σασθαι,

μὴ σὺ μὲν αἰτῆς ἄλλον, ὃ δ' ἀρνῆται, σὺ δὲ τητᾶ,
ἢ δ' ὤρη παραμείβηται, μινύθῃ δέ τοι ἔργον.

Primum praeceptum, sine quo nemo de quaestu rustico ne cogitare quidem possit, ut primum acquirat domum, uxorem et taurum aratorem: deinceps alterum, suppellectilem necessariam mature in domum comparet.

De versu obelo notato bene docuit Goettlingius, Aristoteli et Theophrasto eum ignotum fuisse, Philodemi temporibus certe iam compluribus exemplaribus circumlatum. Videtur versus non quidem originem suam (nihil ni fallor ab initio significabat quam „servam non nuptam, cf. v. 604, quae boves pascentes inspicere possit), sed hunc quem occupat locum ipsis philosophis de familia condenda dissidentibus et diversas sententias Hesiodi auctoritate defendentibus. (V.

Philodemum *). Et videmus quam sero quaedam aut omnino in hoc Hesiodicum corpus venerint aut eum locum occupaverint: nec minus memorabile per quos venerit.

412—415. Μηδ' ἀναβάλλεσθαι ἔς τ' αὐριον ἔς τ' ἔννηφιν·

οὐ γὰρ ἐπιωσιεργὸς ἀνὴρ πύμπλησι καλήν
οὐδ' ἀναβαλλόμενος μελέτην δέ τοι ἔργον ὀφέλλει,
αἰεὶ δ' ἀμβολισεργὸς ἀνὴρ ἄτρησι παλαίει.

Tertium praecceptum: Quod si suppellectilem parasti, ne differas opus, sed aggredere continuo.

Interpretationis causa hoc addendum videtur. V. 413 Vossius vertit: „denn kein säumiger Mann wird je anfüllen die Scheuer, kein aufschiebender auch.“ At hoc idem est. Nec id significat Ἐπιωσιεργός, sed qui quidquid aggreditur frustra agit, ut nullus operis eius usus sit, quod scilicet male et imperite agit. Sed quid dicit hic de male rem suam agente, cum debeat tantummodo de differente? Hoc modo explices: nam qui differt opus suum non magis horreum implet, quam qui inscite facit (de hoc autem nemo negat). Sic

Cic. or. II, 30 Neque enim, quoties verbum aliquod est scribendum, toties eius verbi litterae sunt cogitatione conquirendae: nec quoties causa dicenda est, toties ad eius causae seposita argumenta revolvi nos oportet. Jd. ib. III, 10. Neque enim conamur docere eum dicere, qui loqui nesciat, nec sperare, qui Latine non possit, hunc ornate esse dicturum. Amphis. Athen. 563. c

τί φῆς; οὐ ταυτὶ προσδοκᾶς πείσειν ἐμέ,
ὡς ἔστ' ἐραστής, ὅστις ὠραίων φίλων
τρόπων ἐραστής ἐστι, τὴν ὄψιν παρείς;

*) Obeli nostri significant versus hoc connexu stare non posse.

ἄφρων γ' ἀληθῶς· οὔτε τοῦτο πείθομαι,
οὔθ' ὡς πένης ἄνθρωπος ἐνοχλῶν πολλάκις
τοῖς εὐποροῦσιν οὐ λαβεῖν τι βούλεται.

Unde vides contrario etiam ordine quam qui est apud Hesiodum et in locis Ciceronianis haec duo membra poni posse.

416—424 Ἥμος δ' ἰλήγει μένος ὀξέος ἡελίοιο
καύματος ἰδαλίμου, μετοπωρινὸν ὀμβρήσαντος
Ζηνὸς ἔρισθενέος, μετὰ δὲ τρέπεται βρότεος χρώς

* * * * *

πολλὸν ἔλαφρότερος (δὴ γὰρ τότε σείριος ἀστήρ
βαιὸν ὑπὲρ κεφαλῆς κηριτροφέων ἀνθρώπων
ἔρχεται ἡμάτιος, πλείον δὲ τι νυκτὸς ἐπανρεῖ,)
τῆμος ἀδηκτοτάτη πέλεται τμηθεῖσα σιδήρω
ῦλη, φύλλα δ' ἔραζε χέει, πτόρθοιό τε λήγει·
τῆμος ἄρ' ὑλοτομεῖν, μεμνημένος ὄριον ἔργον.

Quartum praeceptum (vel primum praeceptum speciale) quo ad singula obeunda munera instituit. δὴ „ergo“ dicimus, ubi accuratius singula persequi incipimus.

Post versum 418 lacunae signa posui. Nam ut vulgo intelligere videntur: „corpus humanum mutatur: fit enim magis agile“ hoc lingua non patitur. Neque enim χρώς est in antiquo epicorum sermone corpus, sed cutis, nec unquam ponitur de corpore nisi quatenus superficiem praecipue cogitamus vel cernitur aliquid in superficie. Hinc ne locus quidem excipiendus II. B, 164 (ἢ χροῖῃ) quem locum bene et subtiliter a Dammio explicatum video. Pindarus quidem de Philocteta dicens (Pyth. I, 106) ἀσθενεῖ χρωτὶ βαίνων lyrica licentia usus. Apud epicos equidem ante Nonnum me invenire non memini. Is. XIII, 208 οἱ πρὶν ἔσαν μύρμηκες ἔφερπύζοντες ἀρούρης, ποσὶ πολυσπερέεσσι μεμηλότες, εἰσόκεν αὐτῶν ἐκ χροὸς οὔτιδανοῖο χαμαιγενὲς εἶδος ἀμεί-

ψας φέρτερον εἰς δέμας ἄλλο μετέπλασεν ὑψιμέδων Ζεύς.
XVIII, 248. XXII, 204. Et δίχροος ἀνὴρ XLI, 62.

Apud nostrum poetam igitur si quidem ut volunt de membrorum et articulorum agilitate sermo est, ferri non potest. Ergo μετατρέπεται χρώς est cutis mutatur. Quod quis fortasse ita explicuerit: cutis per aestatem sole fuscata iam pallidior fit. Fortasse, si de colore intellexisset, non addidisset illud μετά, cum in hac significatione τρέπεται χρώς familiare sit, et Homero, et linguae vulgari, τερψίχρως. Sed hoc utut habet, quid intellexerit patet ex v. 590 ἀφανρότατοι δέ τε ἄνδρες εἰσίν, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα Σείριος ἄζει, ἀναλέος δέ τε χρώς ὑπὸ καύματος. Scut. Herc. 3 ἴδει ἐν αἰνοτάτῳ, ὅποτε χροῖα Σείριος ἄζει. Cf. Plut. Sympos. III. p. 658. Β. τὸν δὲ ἥλιον ἀναρπάζειν μᾶλλον ἐκ τῶν σωμαίων τὸ νοτερόν διὰ τὴν πύρωσιν· πρὸς δὲ τὸν Ἀρχίλοχον εἰρηκέναι· ἔλπομαι πολλοὺς μὲν αὐτῶν Σείριος καταναεῖ ὁξὺς ἐλλάμπων. — Omnia in iustum ordinem restitueris, ubi versum, qui excidit, hoc fere modo suppleveris:

μετὰ δὲ τρέπεται βρότεος χρώς,
ἀναλέος τὸ πρόσθεν, ἀνὴρ δέ τε γούνατα σείει
πολλὸν ἐλαφρότερος
425—442 Ὀλμον μὲν τριπόδην τάμνειν, ὑπερον
δὲ τρίπηχυν,
ἄξονα δ' ἑπταπόδην· μάλα γὰρ νῦ τοι ἄριμος
οὕτως·
εἰ δὲ κεν ὀκταπόδην, ἀπὸ καὶ σφῦράν κε τάμοιο.
τρισπίδαμον δ' ἄψιν τάμνειν δεκαδώρῳ ἀμάξῃ.
πόλλ' ἐπὶ καμπύλα κᾶλα· φέρειν δὲ γύην, ὅτ'
ἂν εὐρῆς,
εἰς αἶκον, κατ' ὄρος διζήμενος, ἢ κατ' ἄρουραν,
πρίνινον· ὅς γὰρ βουσίῳ ἀροῦν ὀχυρώτατός ἐστιν,
εὐτ' ἂν Ἀθηναίης δμῶς ἐν ἐλύματι πήξας
γόμφουσαν πελάσας προσαρήρεται ἰστοβοῆϊ.

Δοιᾶ δὲ θάσθαι ἄροτρα, πονησάμενος κατὰ οἶκον,
 αὐτόγυον καὶ πηκτόν· ἐπεὶ πολὺ λώϊον οὕτως.
 εἰ γ' ἕτερόν γ' ἄξαις, ἕτερόν κ' ἐπιβουσί βάλιοιο.
 Δάφνης δ' ἢ πτελέης ἀκιώτατοι ἰστοβυῆες,
 δρυὸς ἔλυμα, γύης πρίνου· βόε δ' ἐνναετήρω
 ἄρσενε κεκτῆσθαι, (τῶν γὰρ σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν)
 ἤβης μέτρον ἔχοντε· τὼ ἐργάζεσθαι ἄριστω.
 οὐκ ἂν τῷ γ' ἐρίσαντες ἐν αὐλακι καμμέν ἄροτρον
 ἄξιαν, τὸ δὲ ἔργον ἐτώσιον αὐθι λίποιεν.

Quintum praeceptum. Postquam docuit de tempore
 lignorum ad instrumenta necessariorum caedendorum,
 quae sint instrumenta facienda praescribitur.

(De ὄλμος optima est Goettlingii observatio, hanc
 simul esse rustici molam)

443—449. Τοῖς δ' ἅμα τεσσαρακονταστῆς αἰζῆος
 ἔποιτο

ἄρτον δειπνήσας τετράτρυφον, ὀκτάβλωμον,
 ὅς κ' ἔργου μελετῶν ἰθεῖαν αὐλακ' ἐλαύνει,
 μηκέτι παπταίνων μεθ' ὀμήλικας, ἀλλ' ἐπιἔργω
 θυμὸν ἔχων· τοῦ δ' οὐ τι νεώτερος ἄλλος ἀμείνων
 σπέρματα δάσασθαι, καὶ ἐπισπορίην ἀλέασθαι.
 κουρότερος γὰρ ἀνὴρ μεθ' ὀμήλικας ἐπτοῖηται.

Sextum praeceptum. Postquam aratrum quale esse
 debeat exposuit, in quo simul, id quod in vetere sim-
 plicitate egregium est, de bobus dixit, quasi hi pars
 essent aratri: praecipitur quales homines, qui operam
 praestent aratro, adhiberi debeant, qualis arator et
 qualis sator.

450—459. Φράζεσθαι δ', εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν
 ἐπακούσης

ὑπόθεν ἐκ νεφέων ἀνιαύσια κεκληγυῖης,
 ἢ τ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει καὶ χειμάτος ὤρην
 δεικνύει ὀμβρηροῦ· κραδίην δ' ἔδακ' ἀνδρός
 ἀβούτεω·

δὲ τότε χορτάζειν ἔλικας Β'ΟΑΣ ἐνδον ἔοντας.

- ρηϊδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν· „ΒΟΕ δός, καὶ
ἄμαξαν.“
- ρηϊδιον δ' ἀπανήνασθαι· „πᾶρα δ' ἔργα
βόεσσιν.“
- φησὶ δ' ἀνὴρ φρένας ἀφνειὸς πῆξασθαι ἄμαξαν,
— νήπιος· οὐδὲ τόγ' οἶδ', ἑκατὸν δέ τε δούραδ'
ἀμάξης,
- τῶν πρόσθεν μελέτην ἔχουμεν οἰκίῃα θέσθαι.

Praeceptum Septimum. De aratro et operis postquam expositum sequuntur praecepta quando et quomodo eo uti deceat, h. e. de arando et serendo. „Ubi appropinquat hiems et tempus arandi, bene alito boves tuos.“ Etenim labor iis instat. Sed insunt interpolati obelo nobis notati. Versibus 455—459 neminem fugere potest rem tractari huc minime pertinentem. In his sermo est de eo qui cum ipse non tempori res necessarias curaverit alios adit ut mutuetur. De ea vero re antea sermo erat 410. 411, non hic. Aliunde desumpti sunt, huc immigraverunt, quod in proxime antecedentibus item sermo erat de Bobus, vel si mavis de eo, qui boves non habet.

Φησὶ δ' ἀνὴρ — significat: putat (quod nos dicimus es vermeint) nonnemo sibi prudens visus, facturum se plaustrum (scil. facile, cum messis aderit: quod nos dicimus: er werde schon einen Wagen machen): stultus! nescit enim, quot lignis opus sit ad plaustrum: quae tempori conquirere necesse est. Hi versus locum suum habebant in aliquo carmine (fortasse in hoc ipso cum plenius esset, vel in aliqua eius recensione), ubi de invehenda messe et plastro ad id pangendo sermo erat. Hoc memorabile, infra, ubi minime ferri possunt, duos occurrere versus 694. 5

δαινὸν δ' εἰ κ' ἐπ' ἄμαξαν ὑπέσβιον ἄχθος
ἀείρας

ἄξονα κανάξαις, τὰ δέ φορτί' ὀμανρωθείη,
quae in eodem argumento commodum locum habuissent.

460—466. *Εὐτ' ἂν δὲ πρῶτιστ' ἄροτος θνητοῖσι
φανείη·*

*δὴ τότε ἐφορηθῆναι, ὁμῶς ὁμῶές τε καὶ αὐτός,
αἴην καὶ διερὴν ἄρόων, ἄρότοιο καθ' ὤρην,
πρωῖ μάλα σπεύδων, ἵνα τοι πλήθωσιν ἄρουραι.*

— *ἔαρι πολεῖν· θέρεος δὲ ΝΕΩΜΕΝΗ οὗ σ'
ἀπατήσει.*

ΝΕΓΟΝ δὲ σπεῖρειν ἔτι κουφίζουσαν ἄρουραν.

— *ΝΕΓΟΣ ἀλεξιάρη, παίδων εὐκηλήτειρα.*

Praeceptum VIII. Simul atque arandi tempus adest ne mora sit, quin statim cum famulis ad arationem egrediare.

Versu ultimo superstitiosa sententia continetur: „pueri si imponuntur novali damnum iis defenditur et plorantes sedantur“ (ut contra bustis impositi summa noxa afficiuntur, v. 722). Eiiciendus igitur. Sed insiticius non minus qui tertius est ab extremo: nam et deficiens initio particula et omnino concisum dicendi genus et alienum est ab huius carminis colore et hanc sententiam esse uno versu absolutam ostendit. Ne hoc dicam, non unam ob causam dubitari debere, an triplicem illam arationem Hesiodus docuerit. Quod si ita est, eo magis tertius etiam in suspicionem vocabitur: quod olim factum iri auguror. Uno adscripto reliqui ad νεῖός se applicuerunt.

467—480. *Εὐχεσθαι δὲ Διὶ χθονίῳ, Δημήτερι
σ' ἀγνή,*

*ἐκτελέα βρίθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴν,
ἀρχόμενος ταπρωτ' ἀρότου, δι' ἂν, ἄκρον ἐχέτλης
χειρὶ λαβῶν, ὄρηκι βοῶν ἐπὶ νῶτον ἴκηαι,
ἔνδρονον ἐλκόντων μεσάβῳ· ὁ δὲ τυτθὸν ὀπισθεν
ὁμῶς ἔχων μακέλην πόνον ὀρνίθεσσι τιθείη,
σπέρματα κακκρύπτων· εὐθημοσύνη γὰρ ἀρίστη
θνητοῖς ἀνθρώποις· κακοθημοσύνη δὲ κακίστη.*

ὣδ' ἐκεν ἀδροσύνην στάχυες νεύοιεν ἔραζε,
 εἰ τέλος αὐτὸς ὄπισθεν Ὀλύμπιος ἔσθλ' ὀπάζοι,
 ἐκ δ' ἀγγέων ἐλάσειας ἀράχνια· καὶ σε ἔολπα
 γηθήσειν, βιότου αἰρεύμενον ἔνδον ἔοντος.
 εὐοχθέων δ' ἴξαι πολίων ἔαρ, οὐδὲ πρὸς ἄλλους
 ἀυγάσαι· σέο δ' ἄλλος ἀνὴρ κεχρημένος ἔσται.

Praec. IX. Mature igitur ad arandum profectus, ut primum precatione iusta peracta, ipse iuste subiunctos boves agas, post te servum sequi iubeas, qui semina condat. Sic rite omnia instituenti opima seges erit.

481—484. Εἰ δέ κε κεν ἡελίοιο τροπαῖς ἀρόης
 χθόνα διαν,

ἤμενος ἀμήσεις, ὀλίγον περὶ χειρὸς ἔεργων,
 ἀντία δεσμεύων κεκοιμημένος, οὐ μάλα χαίρων.
 οἴσεις δ' ἐν φορμῶ· παῦροι δέ σε θηήσονται.

(—) 485—494. Ἄλλοτε δ' ἄλλοῖος Ζηνὸς νόος
 αἰγιόχοιο·

(—) ἀργαλέος δ' ἀνδρεςσι κατὰ θνητοῖσι νοῆσαι.
 εἰ δέ κε κεν ὕψ' ἀρόσης, τόδε κέν τοι φάρμακον εἶη.
 ἤμος κόκκυξ κοκκύζει δρυὸς ἐν πετάλοισιν
 τοπρωῖτον, τέρπει τε βροτοὺς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·
 τῆμος Ζεὺς ὕοι τρίτῳ ἡματι, μηδ' ἀπολήγοι,
 μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὀπλήν, μήτ' ἀπολείπων.
 οὕτω κ' ὄψαρότης πρωτηρότη ἰσοφαρίζοι.

— Ἐν θυμῶ δ' εὖ πάντα φυλάσσεο· μηδέ σε
 λήθοι

— μήτ' ἔαρ γιγνόμενον πολίων, μήθ' ὤριος ὄμβρος.

In his confusio est. Neque enim haec quadrant: si bruma severis — sin autem sero severis. Nam bruma serere, id ipsum tam sero est, ut pro extremo tempore a veteribus feratur. Geopon. II, 14, 3 παύσασθαι δὲ ἀμφοτέρων τῶν σπόρων ταῖς τροπαῖς ταῖς χειμεριναῖς. Cf. Colum. II, 8, 2. Varro I, 34, 1 post brumam nisi quae necessaria causa coegerit non serere.

Quare certissimum est, haec duo praecepta locum suum mutare debere, et primum haec scribenda esse:

εἰ δέ κεν ὄψ' ἀρόσης — 487 sqq.

deinde

εἰ δέ κεν ἠελίοιο τροπαῖς ἀρόσης, 481 sqq.

Praeterea versus 485. 6 et 493. 4, ut nunc quidem se res habet, alienissimi sunt. Haec igitur

*ἄλλοτε δ' ἄλλοῖος Ζηνὸς νόος αἰγιόχοιο,
ἀργαλέος δ' ἄνδρεςσι κατὰ θνητοῖσι νοῆσαι*

possit sententia de Jove videri, huc adscripta, quod in proxime sequenti item dicitur de Jove: *τῆμος Ζεὺς ὕοι* — Attamen versibus ita ut indicavimus transpositis servari possunt, hoc sensu: si sero severis, fieri tamen poterit ut bona messis sit, si Juppiter vere pluerit. At non semper hoc facit Juppiter, nec scias an imber futurus sit. Sed illa

*ἐν θυμῷ δ' εὖ πάντα φυλάσσεο, μηδέ σε λήθοι
μήτ' ἔαρ' γιγνόμενον πολιόν, μήθ' ὤριος ὄμβρος*
sunt de observandis tempestatibus, huc adscripta propter Imbrem, quamquam vocabulum non idem est.

Ergo haec sic scribemus:

*Εἰ δέ κεν ὄψ' ἀρόσης, τότε κέν τοι φάρμακον εἴη
ῆμος κόκκυξ κοκκύζει δρυὸς ἐν πετάλοιαισι
τοπρωῶτον, τέρπει τε βροτοὺς ἐπ' ἀπείρονα
γαῖαν.*

*τῆμος Ζεὺς ὕοι τρίτῳ ἡματι μηδ' ἀπολήγοι,
μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοδὸς οπλήν μήτ' ἀπολείπων.
οὕτω κ' ὄψαρότης πρωτηρότη ἰσοφαρίζοι.*

— *ἐν θυμῷ δ' εὖ πάντα φυλάσσεο· μηδέ σε
λήθοι.*

— *μήτ' ἔαρ' γιγνόμενον πολιόν, μήθ' ὤριος ὄμ-
βρος.*

*ἄλλοτε δ' ἄλλοῖος Ζηνὸς νόος αἰγιόχοιο·
ἀργαλέος δ' ἄνδρεςσι κατὰ θνητοῖσι νοῆσαι.*

Praeceptum X. Si sero severis fieri potest, ut bona messis sit: si Juppiter verno tempore pluerit.

Εἰ δὲ κεν ἡελίοιο τροπαῖς ἀρόης χθόνα δῖαν,
ἤμενος ἀμήσεις, ὀλίγον περὶ χειρὸς ἔργων,
ἀντία δεσμεύων κεκοιμένος, οὐ μάλα χαίρων,
οἴσεις δ' ἐν φοροῶ· παῦροι δὲ σε θηήσονται.

Praeceptum XI. Sin bruma demum severis, pessima messis erit.

495—505. Πὰρ δ' ἴθι χαλκεῖον θῶκον καὶ ἔπα-
λέα ΛΕΣΧΗΝ

ῶρη χειμερῖη, ὅποτε κρύος ἀνέρας ἔργων.

ἰσχάνη: ἔνθα κ' ἄοκνος ἀνὴρ μέγα οἶκον ὀφέλλοι·¹⁾

μή σε κακοῖ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάρψη

σὺν πενίη, λεπτῇ δὲ παχὺν πόδα χειρὶ πιέζης.

πολλὰ δ' ἀεργὸς ἀνὴρ, κενεὴν ἐπὶ ἘΛΠΙΔΑ

μίμνων,

χρηίζων βιότοιο, κακὰ προσελέξατο θυμῶ.

— ἘΛΠΙΣ δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κο-
μίζει²⁾

— ἤμενον ἐν ΛΕΣΧῃ, τῷ μὴ βίος ἄρκιος εἶη.

— Δείκνυε δὲ δμῶεσαι, θέρους ἔτι μέσσου ἔόντος·

— οὐκ αἰεὶ θέρους ἔσσειται, ποιείσθε καλιάς.

Praeceptum XII. Cum igitur hiems aderit, ne inertiae te dedas: quippe tum quoque multa fieri possunt opera rustica rem familiarem adiuvantia (cf. Varr. I, 36. Colum. XI, 2. Virg. Gē. I, 305).

Interpolatio hic non substitit in illis duabus sentiis, sed longior sequitur locus, notus ille de hieme „Μῆνα δὲ Ἀηλαιῶνα“, quem Hesiodeum non esse color a nostro carmine plane diversus certissimo indicio est.

1) Spohn. ὀφέλλη. Sequor Hermannum.

2) cf. v. 319.

Nam non in docendo versatur, sed in describendo. Jonio poetae deberi verisimile esse, rectissime monuit Goettlingius. Sed non facio cum illo, quod hunc locum deducit ad 562. Nam a v. 538 iam Hesiodica videntur esse et ordo praeceptorum recte procedit.

- Μῆνα δὲ Ἀηλαιῶνα (κάκ' ἤματα, βούδορα πάντα) 506.
- τοῦτον ἀλεύασθαι, καὶ πηγάδας, αἵ τ' ἐπὶ γαῖαν,
- πνεύσαντος Βορέας, δυσηλεγέες τελέθουσιν.
- ὃς τε διὰ Θρήκης ἵπποτρόφου εὐρέϊ πόντῳ
- ἐμπνεύσας ὤρινε· μέμυκε δὲ γαῖα καὶ ὕλη·
- πολλὰς δὲ δρυὺς ὑψικόμους ἐλάτας τε παχείας
- οὖρεος ἐν βήσσης πιλνᾶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ, 510
- ἐμπίπτων, καὶ πᾶσα βοᾶ τότε νήριτος ὕλη.
- θῆρες δὲ φρίσσουσ', οὐράς δ' ὑπὸ μέζῃ ἔθεντο,
- τῶν καὶ λάχνη δέρμα κατάσκιον· ἀλλὰ νυ καὶ τῶν
- ψυχρὸς ἐὼν διάησι, δασυστέρνων περ ἐόντων.
- καί τε διὰ ρινοῦ βοὸς ἔρχεται οὐδέ μιν ἴσχει.
- καί τε δι' αἶγα ἄησι τανύτριχα· πῶσα δ' οὐ τι,
- οὐνεκ' ἐπηεταναι τρίχες αὐτῶν, οὐ διάησιν
- ἵς ἀνέμου Βορέου. τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησιν.
- καὶ διὰ παρθενικῆς ἀπολόχροος οὐ διάησιν,
- ἧ τε δόμων ἐντοσθε φίλη παρὰ μητέρι μίμνει, 520
- οὐπω ἔργ' εἰδυῖα πολυχρύσου Ἀφροδίτης·
- εὖ τε λοεσσαμένη τέρενα χροά καὶ λίπ' ἐλαίῳ
- χρισσαμένη, μυχή καταλέξεται ἐνδοθι οἴκου

V. 521) Spohn εὔτε et νυχίη. — Mater non exit in agros: sed domi est quidem, attamen exeundum ei domesticas res administranti in atria, in cortem: Puella autem, quae apud matrem domi est, manet intra parietes, et postquam mane corpus suum bene lavit et unxit in intima domo iacebit (otiosa iacebit). Pulchrius et aptius sententia procedere non potest. De futuro in rebus, quas quoties occasio erit fieri videbis, item de futuro hoc iuxta praesentia posita agam si quis dubitet per Soph. Ant. 351. Opp. Hal. V, 11. 282. Sed quaeritur an καταλέξεται illud significare possit. Si non possit, νυχίη praeferam: cui nihil negotii est, quae intra parietes

- ἤματι χειμαρίῳ, δὲ ἀνόρτεος ἔν πόδα πένθει
- ἔν τ' ἀπύρῳ οἴκῳ καὶ ἠΐθει λευγαλέοισιν.
- οὐ γάρ οἱ ἠέλιος δείκνυ νομὸν ὀρμηθῆναι·
- ἀλλ' ἐπὶ κυανέων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε
- στρωφᾶται, βράδιον δὲ Πανελλήνεσσι φαίνει.
- καὶ τότε δὴ κεραοὶ καὶ νήκεροι ὑληκροῖται
- λυγρὸν μυλιόωντες ἀνὰ δρία βησσήεντα 530
- φεύγουσιν· καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο μέμηλεν,
- οἳ σκέπα μαιόμενοι πυκινούσ κευθμῶνας ἔχουσιν,
- καὶ γλάφυ πετρῆεν· τότε δὴ τρίποδι βροτῶ ἴσοι,
- οὐ τ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὐδας ὄρῳται,
- τῶ ἴκελοι φοιτῶσιν ἀλευόμενοι νίφα λευκῆν.

538—555. Καὶ τότε ἔσασθαι ἔρυμα χρῶς, ὡς σε
κελεύω.

χλαῖνάν τε μαλακῆν καὶ τερμιόεντα χιτῶνα·
στήμονι δ' ἐν πύρῳ πολλὴν κρόκα μηρύσασθαι·
τὴν περιέσασθαι, ἵνα τοι τρίχες ἀτρεμέωσιν,
μηδ' ὀρθαὶ φρίσσωσιν, ἀειρόμεναι κατὰ σῶμα.
ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδιλα βοῶς ἴφι κταμένοιο
ἄριμενα δῆσασθαι, πῖλοις ἔντοσθε πυκάσας.
πρωτογόνων δ' ἐρίφων, ὁπότ' ἂν κρύος ὤριον ἔλθῃ,
δέρματα συρῆάπτειν νεύρῳ βοῶς, ὄφρ' ἐπὶ νώτῳ
ὑετοῦ ἀμφιβάλῃ ἀλέην· κεφαλῆφι δ' ὑπερθεν
πῖλον ἔχειν ἀσκητόν, ἵν' οὐατα μὴ καταδεύῃ.
ψυχρὴ γάρ τ' ἠὼς πέλεται βορέας πεσόντος,
ἠῶος δ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος
ἀἴρ πυροφόρος τέταται μακάρων ἐπὶ ἔργοις·
ὅς τε ἀρυσσάμενος ποταμῶν ἀπο αἰεναόντων,
ὑψοῦ ὑπερ γαίης ἀρθεῖς ἀνέμοιο θυέλλῃ,

manet (interdiu) et noctu bene uncta, et lota (ut nunc vespertina lavatio intelligatur) intra parietes decumbet. — [Praeter Plutarchum qui citatur respicit hos versus Eumathius Ismen. amor. p. 41. Teuch. διὰ γὰρ ται παρθενικῆς ἐπαλόχροος οὐ διάησιν αἰθρηγενέτης βορέας].

ἄλλοτε μὲν θ' ὕει πατὶ ἔσπερον, ἄλλοτ' ἄησιν,
 πυκνὰ Θρηϊκίου Βορέου νέφεα κλονέοντος.

Praeceptum XIII. Per hiemem cura ut eo modo quem dico corpus a frigore defendas crassioribus vestibus indutis.

556—560. Τὸν φθάμενος, ἔργον τελέσας, οἰκόνδε
 νέεσθαι,

μή ποτέ σ' οὐρανόθεν σκοτόεν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
 χρῶτα δὲ μυδαλέον θείῃ κατὰ θ' εἴματα δεύσῃ·
 ἀλλ' ὑπαλεύασθαι· μεις γὰρ χαλεπώτατος οὗτος
 χειμέριος, χαλεπὸς προβάτοις, χαλεπὸς τ' ἀνθρώποις.

Praeceptum XIV. Pluviam, quae tempore modo descripto vesperi esse solet, devitans fac ut mature domum redeas. — Μεις οὗτος, quem non nominat, sed satis descripsit.

561—565. Τῆμος θῶμισυ βουσίν, ἐπ' ἀνέρι δὲ
 πλέον εἶη

ἀρμαλιῆς· μακραι γὰρ ἐπίρροθοι εὐφρόναι εἰσίν.

— ταῦτα φυλασσόμενος τετελεσμένον εἰς ἐνιαυτὸν

— ἰσοῦσθαι νύκτας τε καὶ ἡμέρας, εἰσόκεν αὐτίς

— γῆ, πάντων μήτηρ, καρπὸν σύμμικτον ἐνείκη.

Praeceptum XV. Hoc tempore minus praebeas alimentorum bobus hominibusque et multo minus labore defessis et longa noctium quiete recreatis.

V. 563—565 hoc mihi videntur significare: haec observans noctes et dies aequa (h. e. fac ut homines et bestiae tantum quieti dent quantum labori) usque ad ver (ἐνείκη ferre incipiat). Hesiodi non videbuntur (nam Hesiodus annus ab occasu Pleiadum incipit, v. 619), nisi ἐνιαυτός de arctiore temporis orbe intelligi potest. ἦλθ' ἦλθε χελιδών, καλὰς ὥρας ἄγουσα, καλοὺς ἐνιαυτούς.

566—572. Εὖτ' ἂν δ' ἐξήκοντα μετὰ τροπὰς ἡλίοιο
 χειμέρι' ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἡμέρας· δὴ ῥα τότε ἀστὴρ
 Ἄρκτουρος προλιπὼν ἱερὸν ῥόον Ὠκεανοῖο

πρῶτον παμφαίνων ἐπιτέλλεται ἀκροκνέφατος.
τὸν δὲ μετ' ὀρθρογῶν Πανδισινὸς ὄρτο χελιδῶν
ἔς φάος ἀνθρώποις, ἕαρος νέον ἱσταμένοιο.

τὴν φθάμενος, οἴνας περιταμνέμεν· ὡς γὰρ ἄμεινον.

Praeceptum XVI. Primo vere vites amputa.

573—583. ἀλλ' ὁπότ' ἂν φερέοικος ἀπὸ χθονὸς ἀμ-
φυτὰ βαίνη

Πληιάδας φεύγων, τότε δὴ σκάφος οὐκ ἔτι οἰνέων·
ἀλλ' ἄρπας τε χαρυσσέμεναι, καὶ δμῶας ἐγείρειν·
φεύγειν δὲ σκιερούς θώκους καὶ ἐπ' ἠῶ κοῖτον
ὄρη ἐν ἀμήτου, ὅτε τ' ἠέλιος χρῶα κάρφει.

τημοῦτος σπεύδειν, καὶ οἴκαδε καρπὸν ἀγινεῖν,
ὄρθρου ἀνιστάμενος, ἵνα τοι βίος ἄρκιος εἶη.

ἠὼς γὰρ τ' ἔργοιο τρίτην ἀπαμείρεται αἴσαν·

ἠὼς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου·

ἠὼς, ἥτε φανεῖσα πολέας ἐπέβησε κελεύθου

ἀνθρώπους, πολλοῖσί τ' ἐπὶ ζυγὰ βοῦσι τίθησιν.

Praec. XVII. Sed appropinquante ortu Pleiadum
cura vitium debet finita esse: tum enim frumentorum
messis strenue adeunda est.

584—598. Ἥμος δὲ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ, καὶ ἠχέτα τέττιξ
δενδρέω ἐφεζόμενος λιγυρὴν ἐπιχεύετ' αἰοιδὴν

πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, θέρους καματώδεος ὄρη·

τῆμος πιόταται τ' αἴγες, καὶ οἶκος ἄριστος,

μαχλόταται δὲ γυναῖκες, ἀφανρότατοι δὲ τε ἄνδρες

εἰσίν, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα Σείριος ἄζει,

αὐαλέος δὲ τὲ χρῶς ὑπὸ καύματος· ἀλλὰ τότ' ἤδη

εἶη πετραίη τε σκιή, καὶ Βίβλινος οἶνος,

μᾶζά τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμενάων

καὶ βοῶς ὑλοφάγοιο κρέας μήπω τετοκυῖης,

πρωτογόνων τ' ἐρίφων· ἐπὶ δ' αἴθοπα πινέμεν οἶνον,

ἐν σκιῇ ἐζόμενον, κεκορημένον ἦτορ ἐδωδῆς,

ἀντίον ἀκραέος Ζεφύρου τρέψαντα πρόσωπα,

κρήνης τ' ἀενάου καὶ ἀπορρύτου, ἧ τ' ἀθόλωτος.

τρὶς ὕδατος προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἴεμεν οἶνου.

Praeceptum XVIII. „Summo aestatis calore umbras quaere et genio indulgeas.“

599—602. *δμωσὶ δ' ἐποτρύνειν Δημήτερος ἱερὸν
ἀκτὴν
δινέμεν, εὖτ' ἂν πρῶτα φανῆ σθένος Ὠρίωνος,
χώρῳ ἐν εὐαεῖ καὶ εὐτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ·
μέτρῳ δ' εὖ κομίσασθαι ἐν ἄγγεσιν.*

Praeceptum XIX. Ubi primum Orio cernitur, frumentum exterendum cures et vasis condendum.

602—607 *Αὐτὰρ ἐπὴν δ'·
πάντα βίον κατάθῃαι ἐπάρμενον ἔνδοθι Οἴκου,
— θῆτά τ' Ἄοικον ποιῆσθαι καὶ ἄτεκνον ἔριθον
— δίξασθαι κέλομαι· χαλεπὴ δ' ὑπόπορτις ἔριθος·
καὶ κύνεα καρχαρόδοντα κομῆν· μὴ φείδῃς σίτου·
μὴ ποτέ σ' ἡμερόκοιτος ἀνὴρ ἀπὸ χρήμαθ' ἔληται.*

Praeceptum XX. Ubi messem domo condideris, tum etiam canem bene cura, ut nocte fures defendat.

Sed duo versus 604 et 605 necessario excludendi erant. Quid enim post messem conditam operae parentur? Goettlingius quam incommode incurrant sentiens, opinor, *θῆτα* et *ἔριθον* villicum et villicam interpreta- tur. Sed primum ne id quidem intelligo cur villicus et villica demum post conditam messem parentur. Deinde non is est parcus Hesiodעי fundi possessor, qui villico res curandas mandat: ipse potius praeest et praecipit servis: denique *θῆς* non villicus est, nec *ἔριθος* villica: sed sunt inferioris ordinis operae mercenariae.

*Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος εὖν θητευέμεν ἄλλῳ,
ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίσιος πολὺς εἶη,
ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.*

Sed nota res est. Item *ἔριθοι* sunt Σ, 550 operarii messem secantes, *δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες*. Imo versus, faciles ad intelligendum, si soli spectantur, et

commōdum praeceptum complectentes huc immigrarunt propter ἄοικος, cum in praecedenti versu esset οἶκος: nec ullam aliam ob causam quam ob similem vocem.

607—9. Χόρτον δ' ἐσκομίσαι καὶ συρφετόν, ὄφρα
τοι εἶη

βουσι καὶ ἡμιόνοισιν ἐπηετανόν· ἀντὰρ ἔπειτα
δμῶας ἀναψῦξαι φίλα γούνατα, καὶ βόε' λῦσαι.

Praec. XXI. Tum etiam stramentis illatis, ut iumentis pabulum sit, servos et iumenta labore leves.

611—619. Εὐτ' ἂν δ' Ὠρίων καὶ Σείριος ἐς μέσον
ἔλθῃ

οὐρανόν, Ἀρκτοῦρον δ' ἐσίδῃ ῥοδοδάκτυλος Ἥως·
ὦ Πέρση, τότε πάντας ἀπόδρεπε οἴκαδε βότρυς.
δεῖξαι δ' ἡλίῳ δέκα τ' ἡμέρα καὶ δέκα νύκτας·
πέντε δὲ συσκιάσαι· ἕκτω δ' εἰς ἄγγε' ἀφύσσαι
δῶρα Διωνύσου πολυγηθέος· ἀντὰρ ἐπὴν δὴ
Πληιάδες δ' Ὑάδες τε, τό τε σθένος Ὠρίωνος
δύνωσιν· τότ' ἔπειτ' ἀρότου μεμνημένος εἶναι
ὠραίου· πλειῶν δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἶη.

Praeceptum XXII. Cum mane oritur Arcturus, vindemia fiat. Posthaec quando iam Pleiades cadunt, redit arandi tempus: et sic annus rite peractus finem habeat.

Ultimum versum, ubi nil frugi allatum invenio, quomodo intelligam dicam Germanice: dann gedenke der Saat und das Jahr möge schicklich (h. e. omnibus rite peractis) unter die Erde gehn *). Quae mihi pulcherrima et aptissima conclusio videtur. Optativus εἶην etiamsi quis de τῷ προσιόντι προσεῖναι et de Od. ξ. 496 haeserit tamen ita ex analogia factus est, ut in his praesertim verbis, quae et alias habent formas vel semel vel rarissime occurrentes, vel hoc uno loco

*) ἡέλιος μὲν ἔδυνε κατὰ χθονὸς Ὠκεανόνδε hymn. Merc. 68.

se ipse sententia postulante tueretur. **Accedit** tamen **Il. Ω, 139.** (cf. τῆδ' ἦλθε Hes. Op. 637. ὄφρα σε τῆ πέμπωσι Od. θ, 555). Nam **Il. O, 82** quidem ἐνθ' εἶην καὶ ἐνθα non possum credere aliud significari quam: „dort möchte ich sein und dort.“ (cf. Apollon. III, 771 δειλὴ ἐγώ, νῦν ἐνθα κακῶν ἢ ἐνθα γένωμαι;) Quod solum Aristarchus quoque eo loco intellexit, quamquam id falsæ scholii **AB** lectione latere possit „τὸ ἐνθ' εἶη καὶ ἐνθα σὺν τῷ ν οἱ Ἀριστάρχειοι γράφουσιν, ὡς αὐτοῦ τοῦ ἀνδρὸς ἐπιλογιζομένου ποῖ πορευοίμην· ὁ δὲ λόγος οὕτως· εἰς ἐκείνην τὴν χώραν ἢ ἐκείνην πορευθεῖην ἢ πορευοίμην.“ De Aristarcho traditur (ab Didymo) usque ad ἐπιλογιζομένου. Tum aliud scholion annexum: *Εἶην πορευοίμην*, rel. Nam sic scribendum pro ποῖ πορευοίμην. Quae patent ex schol. **D.** Non animadvertit hoc Spitznerus. Qui isto loco εἶην ab εἶμι esse defendens poterat etiam mentionem iniicere loci **Ξ, 117** cum scholio **BL**: εἶη ἀντὶ τοῦ ἴτω· „καὶ τῷ προσιόντι προσεῖναι“ ἀντὶ τοῦ προσιέναι. — Coniunctivus εἶω apud Homerum quoque a quibusdam legebatur. Apoll. lex. **H.** εἶομεν πορευθῶμεν.

Quae sequuntur de navigatione eo consilio facta esse, ut hoc loco intrarent, inde videtur apparere, quod hoc modo aptissime initium fit ab eo tempore, quo non navigandum sit: quod alioquin aliquid offensionis haberet. Nunc vero postquam rusticorum operum descriptio in Pleiadum et Orionis occasu et aratione tum aggredienda conclusa fuit, rectissime haec procedunt: „sin navigationis cupido te tenet, hoc quidem tempus, quo Pleiades et Orion occidunt, navigationi non aptum est: sed tum, ut te commonui, agro opera danda.“ Et nihil videtur afferri posse quin paucis quibusdam, quae extrinsecus inserta sunt, exclusis,

versus 620—647 et 665—695, se recte excipere et in unam cautiunculam coire putes. Sed interpositi his versus 648—664, qui habent prioris particulae aliam recensioem et quidem alius poetae: qui hanc priorem particulam alio modo proferret et alio modo antecedentibus connecteret. Describimus haec hoc modo:

€ 620—647 *Εἰ δέ σε ναυτιλῆς δυσπεμφέλου ἡμερος αἰρεῖ,*

€ *εὐτ' ἂν Πληϊάδες, σθένος ὄβριμον Ὠρίωνος*

€ *φεύγουσαι, πίπτωσιν ἐς ἠεροειδέα πόντον·*

€ *δὴ τότε παντοίων ἀνέμων θύουσι ἀῆται.*

€ *καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,*

€ *γῆν δ' ἐργάζεσθαι μεμνημένος, ὡς σε κελεύω.*

€ *νῆα δ' ἐπ' ἠπείρου ἐρύσαι, πυκᾶσαι τε λίθοισιν*

€ *πάντοθεν, ὄφρ' ἴσχωσ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων,*

€ *χείμαρον ἐξερύσας, ἵνα μὴ πύθῃ Διὸς ὄμβρος.*

€ *ὄπλα δ' ἐπάρμενα πάντα τεῶ ἐνικάτθεο οἴκῳ,*

€ *εὐκόσμως στολίσας νηὸς πτερὰ ποντοπόροιο·*

€ *πηδάλιον δ' εὐεργές ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι·*

€ *αὐτὸς δ' ὠραῖον μίμνειν πλόον, εἰσόκεν ἔλθῃ.*

€ *καὶ τότε Νῆα θοὴν ἄλαδ' ἐλκόμεν, ἐν δέ τε*

Φ' ΟΡΤΟΝ

€ *ἄρμενον ἐντύνασθαι, ἵν' οἴκαδε ΚΕΡΔΟΣ ἄρῃαι·*

€ *ὡσπερ ἐμός τε πατήρ καὶ σός, μέγα νήπιε Πέρση,*

€ *πλωῖζεσθ' ἐν νηυσὶ, βίου κεκρημένος ἐσθλοῦ.*

€ *ὅς ποτε καὶ τῆδ' ἦλθε, πολὺν διὰ πόντον ἀνύσας,*

€ *Κύμην Αἰολίδα προλιπὼν ἐν νηϊ μελαίνῃ·*

€ *οὐκ ἄφενος φεύγων οὐδὲ πλοῦτόν τε καὶ ὄλβον,*

€ *ἀλλὰ κακὴν πενίην, τὴν Ζεὺς ἀνδρεσσι δίδωσιν.*

€ *νάσσατο δ' ἄγχ' Ἐλικῶνος διζυροῆ ἐνὶ κώμῃ*

€ *Ἄσκη, χεῖμα κακῆ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέ ποτ'*

ἐσθλῆ.

€ *Τύνη, δ' ὦ Πέρση, ἔργων μεμνημένος εἶναι*

€ *ὠραίων πάντων, περὶ ναυτιλῆς δέ μάλιστά.*

— *Νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν, μεγάλη δ' ἐνὶ φορτία θέσθαι·*

- μείζων μὲν ΦΟΡΤΟΣ, μείζον δ' ἐπὶ κέρδει ΚΕΡΔΟΣ
 — ἔσσεται, εἰ κ' ἄνεμοί γε κακὰς ἀπέχουσιν ἄγτας.

648—664. Altera horum recensio (versuum 620 sqq.)

- ἔ) Ἐὐτ' ἂν ἐπ' εὐπορίην τρέψας ἀσειφρονα θυμὸν
 ἔ) βούλῃαι χρέα ε προφυγεῖν καὶ ἀτερπέα λιμὸν·
 ἔ) δεῖξω δὴ τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 ἔ) οὔτε τι ναυτιλῆς σεσοφισμένος, οὔτε τι νηῶν.
 ἔ) οὐ γὰρ πώποτε νηϊ γ' ἐπέπλων εὐρέα πόντον,
 ἔ) εἰ μὴ ἐς Εὐβοίαν ἐξ Αὐλίδος, ἧ ποτ' Ἀχαιοί,
 ἔ) μείναντες χειμῶνα, πολλὴν σὺν λαὸν ἄγειραν
 ἔ) Ἑλλάδος ἐξ ἱερῆς Τροίην ἐς καλλιγύναικα.
 ἔ) ἔνθα δ' ἐγὼν ἐπ' ἄεθλα δαΐφρονος Ἀμφιδάμαντος,
 ἔ) Χαλκίδα τ' εἰσεπέρησα· τὰ δὲ προπεφραδμένα
 πολλὰ
 ἔ) ἄθλ' ἔθεσαν παῖδες μεγαλήτορες· ἔνθα μὲ φημι
 ἔ) ὕμνῳ νικήσαντα φέρειν τρίποδ' ὠτweenτα·
 ἔ) τὸν μὲν ἐγὼ Μούσαις Ἑλικωνιάδεσσ' ἀνέθηκα,
 ἔ) ἔνθα με τοπρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν ἁοιδῆς.
 ἔ) τόσσον τοι νηῶν γε πεπεῖρημαι πολυγόμφων·
 ἔ) ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω Ζηνὸς νόον Αἰγιόχοιο·
 ἔ) Μοῦσαι γὰρ μ' ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον ἀεῖδειν.

Versus 643. 4

τύνη δ' ὦ Πέρση, ἔργων μεμνημένος εἶναι
 ὠραίων πάντων, περὶ ναυτιλῆς δὲ μάλιστα

servavi pro genuinis, hoc significari posse ratus: „Age vero, Perses, omnium operum memor esto in tempore, navigationis vero maxime.“ In hac scilicet iustum tempus pati effugere summopere periculosum. Quae sic intellecta ad Ἡματα πενήκοντα commode nos transducere videntur. Tres obelo notati nec huc quadrant nec continentiae Hesiodaeae respondent, imo in contrarium facti videntur eius sententiae, quae cum ista continentia convenit, 691

μηδ' ἐνὶ νηυσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τίθεσθαι·
 ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δὲ μείονα φοραίζεσθαι·
 δεινὸν γὰρ πόντου μετὰ κύμασι πῆματα πάσχειν.

Sedes iis data in vicinia versuum 634: quibus possunt quodammodo explicationi esse: sed concentus vocabulorum νῆα, φόρτος, κέρδος hic quoque memorabilis.

Versu 648 offendit εὐτ' ἂν falso dictum pro εἰ vel εἰ κε, quod nisi recens corruptela est, quod longe verisimilius, putandum erit negligentiori auctori, qualem se hic prodere videtur, imprudenti adhaesisse ex illo loco, quem diffingeret (εὐτ' ἂν Πληιάδες 621).

665—697. Ἦματα πεντήκοντα μετὰ τροπᾶς ἡελίου,
 ἔς τέλος ἐλθόντος θέρους, καματώδεος ὥρης,
 ὥραϊος πέλεται θνητοῖς πλόος· οὔτε κε νῆα
 κανάξαις, οὔτ' ἄνδρας ἀποφθίσειε θάλασσα,
 εἰ δὴ μὴ πρόφρων γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 ἢ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλησιν ὀλέσσαι.

ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε
 τῆμος δ' εὐκρινέες τ' αὔραι, καὶ πόντος ἀπήμων.

εὐκῆλος τότε νῆα θοήν, ἀνέμοισι πιθήσας,
 ἐλκέμεν ἔς πόντον, φόρτον τ' εὐ πάντα τίθεσθαι.

σπενδεῖν δ' ὅτι τάχιστα πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι·
 μηδὲ μένειν οἶνον τε νέον καὶ ὄπωρινόν ὄμβρον

καὶ χειμῶν' ἐπιόγτα. Νότοιό τε δεινὰς ἀήτας,
 ὅς τ' ὤρνε θάλασσαν, ὁμαρτήσας Διὸς ὄμβρω

πολλῷ, ὄπωρινῷ· χαλεπὸν δέ τε πόντον ἔθηκεν.

€ Ἄλλος δ' εἰαρινὸς πέλεται πλόος ἀνθρώποισιν. 680,

€ ἦμος δὴ κοπρῶτον, ὅσον τ' ἐπιβᾶσα κορώνη;

€ ἔχνος ἐποίησεν, τόσον πέταλ' ἀνδρὶ φανείη

€ ἐν κρύδῃ ἀκροτάτῃ· τότε δ' ἄμβρατός ἐστι θάλασσα

€ * * * *

€ * * * *

Δ) Εἰαρινὸς δ' οὔτος (potius ἄλλος) πέλεται πλόος οὐ

μιν ἔγωγε

terpolatis versibus 694. 5. conferantur, quae diximus supra ad v. 457.

Versus 696. non incommode haec concludere videtur.

§. 6.

Hoc igitur est illud unum et continuum carmen de opibus per agri culturam et per navigationem quaerendis, quod quamvis multis modis hodie deformatum sit, quamvis quaedam perierint, tamen ordo et connexus non poterat deleri, ut iam diximus. Quaedam perisse et ex veterum locis citatis, qui hodie desiderantur, patet, et ipsi suspicaremur de vitium satione et curatione plus dictum fuisse quam nunc est. Deformatum praeterea vidimus non uno modo. De duobus corruptionis generibus accuratius dicendum:

1) Duplex eiusdem loci recensio: quales quaedam in ipsum venerunt Homerum, quem tamen quam bene in universum habitus sit nonquam satis mirabimur. Et vero quid probabilius est quam ne ipsos quidem harum cantiuncularum auctores vario tempore sua omnia eodem plane modo cantasse: variarunt eundem locum, eandem narratiunculam alii: nec semel vel bis factum est in eodem argumento, sed fortasse sex, fortasse duodecim et plures variatae formae circumferebantur: quod nobis quasi ante oculos constituisse videmur infra, ubi locos de Pandora et de hominum aetatibus tractavimus. Quid igitur mirum haec per ora et memoriam rhapsodorum saepe confusa esse vel coaluisse? Poterant alia iuxta scribi cum haec chartis mandabantur, ne quidquid antiquae poesis adhuc ferebatur interiret.

De his eiusdem carminis immutationibus iisque iuxta positis iam si popularia carmina vernacula percurrimus admonemur: quod rectissime indicat Welcke-

rus Theogn. CXIX: dudum res intellecta est in Genesi: de mediae aetatis longioribus carminibus Franco-gallicis, quae idem argumentum bis et saepius variatum deinceps exhibent, imo de uno, quod paene ab initio ad finem duplici filo pertextum est, docuit et ante oculos posuit rem Fauriel de l'origine de l'épopée chevaleresque du moyen age (Extrait de la revue des deux mondes. Paris 1832) in lectione tertia. — Haec brevibus monenda duximus: meminimus enim in ea caussa nuper studiosius quam consideratius dictum esse.

2) Interpolatio. De illo more carmina et gnomas maxime iuxta ponendi non tantum quae sententia similes essent, sed solam etiam propter similitudinem verborum dixit Welckerus praef. Theogn. CII. sqq. Et vidimus quaedam in hoc ipso carmine, in quibus sensus ne minima quidem communio erat, sed vocabuli. Quod si talibus exemplis ne id quidem carmen immune esse invenitur, quod perpetuitate argumenti vix-admittere potuisse putaveris, quid iam in gnomarum farragine exspectabimus?

Theognis v. 15—128.

15. Μοῦσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διός, αἶ ποτε
Κάδμου

ἔς γάμον ἐλθοῦσαι καλὸν αἰεῖσαι ἜΠΟΣ·
ὅτι καλόν, φίλον ἐστί· τὸ δ' οὐ καλὸν οὐ φίλον ἐστίν·
τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων.

Κύριε, σοφιζομένη μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω
τοῖςδ' ἜΠΕΣΙΝ, λήσει δ' οὐποτε κλεπτόμενα.
οὐδέ τις ἀλλάξει κάκιον τοῦσθλοῦ παρόντος.
ᾧδε δὲ πᾶς τις ἐρεῖ· ἠθεύγνιδός ἐστιν ἔπη
τοῦ Μεγαρέως· πάντας δὲ κατ' ἀνθρώπους ὀνομαστές.

*) αστοῖσιν δ' οὐπω πᾶσιν ἀδεῖν θύναμαι.
οὐδὲν θαυμαστόν, Πολυπαῖδῃ· οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς
οὐδ' ὕων πάντεσσι ἀνδάνει οὐτ' ἀνέχων.

Σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι, οἷά περ αὐτός,
Κύρῃ, ἀπὸ τῶν ἈΓΑΘΩΝ παῖς ἔτ' ἐὼν ἔμαθον.

Πέπνυσο, μῆδ' αἰσχροῖσιν ἐπ' ἔργμασι μῆδ' ἀδίκοισιν
τιμὰς μῆδ' ἀρετὰς ἔλκεο μῆδ' ἄφενος.

Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· κακοῖσι δὲ μὴ προσομίλει
ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἈΓΑΘΩΝ ἔχεο.
καὶ μετὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ παρὰ τοῖσιν
ἴξε, καὶ ἀνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἀπ' ἐσθλὰ μαθήσεται· ἦν δὲ κακοῖσιν
συμμίσγης, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον.
ταῦτα μαθὼν ἀγαθοῖσιν ὁμίλεε, καὶ ποτε φήσεις
εὖ συμβουλεύειν τοῖσι φίλοισιν ἐμέ.

Κύρνε, κύει ΠΟΛΙΣ ἦδε, δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα
εὐθυντῆρα ΚΑΚΗΣ ὕβριος ἡμετέρης·
ἀστοὶ μὲν γὰρ ἔθ' οἶδε σαόφρονες, ἡγεμόνες δὲ
τετράφαται πολλὴν ἐς κακότητά πεσεῖν.

Οὐδεμίαν πω, Κύρῃ, ἀγαθοὶ ΠΟΛΙΝ ὤλεσαν ἄνδρες·
ἀλλ' ὅταν ὕβριζεῖν τοῖσι ΚΑΚΟῖσιν ἄδη,
δῆμόν τε φθειρώσι, δίκας τ' ἀδίκοισι διδῶσιν
οἰκείων κερδέων εἵνεκα καὶ κράτεος,
ἔλπεο μὴ δηρὸν κείνην ΠΟΛΙΝ ἀτρεμέεσθαι,
μῆδ' εἰ νῦν κεῖται πολλῇ ἐν ἡσυχίῃ,
εὐτ' ἂν τοῖσι κακοῖσι φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γένηται

*) Nos tres versus aliunde sumtos hic incommode adhaesisse patet. cfr. Bekk.

κέρδεα δημοσίῃσιν σὺν κακῷ ἐρχόμενα.
 ἐκ τῶν γὰρ στάσιές τε καὶ ἔμφυλοι φόνοι ἀνδρῶν,
 μοίναρχος θὲ πόλει μήποτε τῆδε ἔδοι.

Κύρνε, ΠΟΛΙΣ μὲν ἔσθ' ἦδε πόλις, λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι,
 οἳ πρόσθ' οὔτε δίκας ἤδεσαν οὔτε νόμους,
 ἀλλ' ἀμφὶ πλευρῆσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον,
 ἔξω δ' ὡστ' ἔλαφοι τῆσδ' ἐνέμοντο πόλεος,
 καὶ νῦν εἰς ἀγαθοί, Πολυπαῖδη· οἳ δὲ πρὶν ἐσθλοὶ
 νῦν δειλοὶ· τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν;
 ἀλλήλους δ' ἀπατῶσιν ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶντες,
 οὔτε ΚΑΚῶΝ γνώμας εἰδότες οὔτ' ἀγαθῶν.

Μηδένα τῶνδε φίλον ποιεῖν, Πολυπαῖδη, ἀστῶν
 ἐκ θυμοῦ, χρείης εἵνεκα μηδεμιῆς·
 ἀλλὰ δόκει μὲν πᾶσιν ἀπὸ γλώσσης φίλος εἶναι,
 χρῆμα δὲ συμμίξης μηδενὶ μηδ' ὀτιοῦν
 ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ. γνώση γὰρ οἷζυρῶν φρένας ἀνδρῶν,
 ὡς σφιν ἐπ' ἐργοῖσιν ΠΙΣΤΙΣ ἐπ' οὐδεμία,
 ἀλλὰ δόλους τ' ἀπάτας τε πολυπλοκίας τ' ἐφίλησαν
 οὕτως ὡς ἄνδρες μηκέτι σωζόμενοι.

Μήποτε, Κύρνε, κακῷ ΠΙΣΥΝΟΣ βούλευε σὺν ἀνδρὶ,
 εὐτ' ἂν ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΠΡΗΓΜ' ἐθέλης τελέσαι,
 ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν βουλευέο, πολλὰ μογήσας
 καὶ μακρὴν ποσσίν, Κύρν', ὁδὸν ἐκτελέσας.

ΠΡΗΞΙΝ μηδὲ φίλοισιν ὄλως ἀνακοινέο πᾶσιν.
 ΠΛΥΡΟΪ τοι πολλῶν ΠΙΣΤΟΝ ἔχουσι νόον.

ΠΛΥΡΟΙΣΙΝ ΠΙΣΥΝΟΣ μεγάλ' ἀνδράσιν ἔργ' ἐπι-
 χεῖρει,
 μήποτ' ἀνήκεστον, Κύρνε, λάβης ἀνίην.

ΠΙΣΤΟΣ ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι
 ἄξιός ἐν χαλεπῇ, Κύρνε, διχοστασίῃ.

ΠΛΥΡΟΥΣ εὐρήσεις, Πολυπαΐδη, ἄνδρας ἑταίρους
 ΠΙΣΤΟΥΣ ἐν χαλεποῖς πράγμασι γεγνομένους,
 οἵτινες ἂν τολμῶεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
 ἴσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.
 τοὺς δ' οὐχ εὐρήσεις διζήμενος οὐδ' ἐπὶ πάντας
 ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι,
 οἷσιν ἐπὶ γλώσση τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπεστιν
 αἰδῶς οὐδ' αἰσχρὸν χρῆμ' ἐπὶ κέρδος ἄγοι.

Μὴ μ' ἔπεισιν μὲν στέργε, Ν'ΟΟΝ δ' ἔχε καὶ φρέ-
 νας ἄλλη,
 εἴ με ΦΛΑΕΙΣ καὶ σοὶ ΠΙΣΤΟΣ ἔνεστι νόος.

Ἦ με Φ'ΛΑΕΙ καθαρόν θέμενος Ν'ΟΟΝ, ἢ μ'
 ἀποειπῶν
 ἔχθαιρ', ἀμφαδίην νεῖκος ἀειράμενος.
 ὅς δὲ μὴ Γ'ΛΩΣΣΗΙ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ΕΤΑΙΡΟΣ
 δειλός, Κύρ', ἐχθρὸς βέλτερος ἢ φίλος ὢν.

Ἄν τις ἐπαινῆσῃ σε τόσον χρόνον, ὅσον ὄρῳη,
 νοσησθεῖς δ' ἄλλη Γ'ΛΩΣΣΑΝ ἰῆσι κακῆν,
 ΤΟΙΟΥΤΟΣ τοὶ ΕΤΑΙΡΟΣ ἀνὴρ ΦΙΛΟΣ οὔτι μάλ'
 ἐσθλός,
 ὅς κ' εἶπη γλώσση λῶστα, φρονῆ δ' ἕτερα.

*) Ἄλλ' εἴη ΤΟΙΟΥΤΟΣ ἐμοὶ Φ'ΙΛΟΣ, ὅς τὸν
 ἘΤΑΙΡΟΝ
 γινώσκων ὀργὴν καὶ βαρὺν ὄντα φέρει
 ἀντὶ κασιγνήτου· σὺ δέ μοι, φίλε, ταῦτ' ἐνὶ θυμῷ
 φράζεο, καὶ ποτέ μου μνήσεται ἔξοπίσω.

*) Hic ut novae sententiae initium fieret, sensus flagitabat. cf. Bekkeri var. lect. Leguntur in plerisque codd. etiam alio loco, alterutro ab initio διασκευασμένοι. Distraxit etiam Welckerus.

Μηδείς σ' ἀνθρώπων πείση κακὸν ἄνδρα **ΦΙΛΗΣΑΙ**,
 Κύρνε· τί δ' ἔστ' ὄφελος **ΔΕΙΛΟΣ** ἀνὴρ φίλος ἄν;
 οὔτ' ἄκ' σ' ἐκ χαλεποῖο πόνου φύσαιτο καὶ ἄτης,
 οὔτε κεν ἐσθλὸν ἔχων τοῦ μεταδοῦν ἐθέλοι.

ΔΕΙΛΟΥΣ εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν·
 ἴσον καὶ σπείρειν πόντον ἄλῶς πολιῆς.
 οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων βαθὺ λήϊον ἀμῶς,
 οὔτε κακοὺς εὖ δρῶν εὖ πάλιν ἀντιλάβοις.
 ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ **ΝΟΟΝ**. ἦν δ' ἐν ἀμάρτησ,
 τῶν πρόσθεν πάντων ἐλκέχεται **ΦΙΛΟΤΗΣ**.
 οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες,
 μνήμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν καὶ χάριν ἐξοπίσω.

Μὴ ποτε τὸν κακὸν ἄνδρα **ΦΙΛΟΝ** ποιείσθαι
ἘΤΑΙΡΟΝ,
 ἀλλ' αἰεὶ φεύγειν ὥστε κακὸν λιμένα.

Πολλοὶ τοι πόσιος καὶ βρώσιός εἰσιν **ΕΤΑΙΡΟΙ**,
 ἐν δὲ σπουδαίῳ πράγματι παυρότεροι.

ΚΙΒΔΗΛΟΥ δ' ἀνδρὸς **ΓΝΩΝΑΙ** χαλεπώτερον οὐδέν,
 Κύρνε, οὐδ' εὐλαβίης ἐστὶ περὶ πλέονος.

Χρυσοῦ **ΚΙΒΔΗΛΟΙΟ** καὶ ἀργύρου ἄνσχετος ἄτη,
 Κύρνε, καὶ ἐξευρεῖν ῥάδιον ἀνδρὶ σοφῷ.
 εἰ δὲ **ΦΙΛΟΥ** **ΝΟΟΣ** ἀνδρὸς ἐνὶ στήθεσσι λελήθη
 ψυχρὸς ἐών, δόλιον δ' ἐν φρεσὶν ἦτορ ἔχη,
 τοῦτο θεὸς κιβδηλότατον ποίησε βροτοῖσιν,
 καὶ **ΓΝΩΝΑΙ** πάντων τοῦτ' ἀνηρότατον.
 οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον οὐδὲ γυναικός,
 πρὶν πειρηθεῖης ὥσπερ ἱποζυγίου.
 οὐδέ κεν εἰκάσσαις, ὥσπερ ποτ' ἐς ὤριον ἐλθῶν·
 πολλάκι γὰρ γνώμην ἐξαπατῶσ' ἰδέαι.

Athenaeus XV c. 30, ubi scolia profert, haec tria extrema posuit:

Ἔγχει καὶ Κήδωνι, διάκονε, μηδ' ἐπιλήθου,
εἰ χρεὶ τοῖς ἈΓΑΘΟΙΣ ἈΝΔΡΑΣΙΝ οἰνοχοεῖν.

Αἰυῖ, Λειψύδριον ΠΡΟΔΩΣέταιρον,
οἶους ἈΝΔΡΑΣ ἀπώλεσας, μάχεσθαι
ἈΓΑΘΟΥΣ καὶ εὐπατρίδας,
οἳ τότε ἔδειξαν, οἶων πατέρων ἔσαν.

Ὅστις ἈΝΔΡΑ φίλον μὴ ΠΡΟΔΙΔΩΣΙΝ, μεγά-
λην ἔχει
τιμὴν ἐν τε βροτοῖς ἐν τε θεοῖσι κατ' ἐμὸν νόον.

Vides in duobus prioribus ne minimam quidem esse sententiae similitudinem: et si verum dicimus ne in secundo quidem et tertio. Nam tertium est de proditione, in secundo querela est de viris bonis, qui pro suis pugnantes occubuerunt.

Tria etiam, quae praecedunt, mira sunt in hoc genere et quantum in talibus adornandis externae similitudini datum sit admonent.

Ἐπὶ παντὶ λίθῳ σκορπίος ὄταϊρ' ὑποδύεται.
φράζεν μὲν σε Β'ΑΛΛΗ τῷ δ' ἀφανεῖ πᾶς ἔπεται
δόλος.

Ἄ ὤς τὰν Β'ΑΛΛΑΝΟΝ τὰν μὲν ἔχει, τὰν δ' ἔραται
λαβεῖν.
κἀγω παῖδα καλὴν τὴν μὲν ἔχω, τὴν δ' ἔραμαι
λαβεῖν.

Πόρνη καὶ Β'ΑΛΛΑΝΕΥΣ τωὺτὸν ἔχουσ' ἔμπεδέως
ἔθος.
ἐν ταύτῃ πυέλῳ τὸν τ' ἀγαθὸν τὸν τε κακὸν λόει.

Verum est nec oblitus sum equidem, ubi similis sententia ponitur, sponte nonnunquam eadem vocabula incurrere: quod ne ii quidem devitarunt omnino, quorum artificium erat eandem sententiam aliis verbis dicere, ut Archiae: sed illa omnia inspicienti, item quae infra apparebunt in reliqua parte Hesiodeorum, minime sufficit istud, sed non potest dubium esse in ipso vocabulo momentum fuisse. Quos per gradus res eo pervenerit, quo in Theognide et Hesiodo eam nunc invenimus, hoc difficile dictu est, non quod causae non possint cogitari, sed quod multae et variae. Repetamus a prima origine. Fingamus aliquem ex priscis illis sententiosae sapientiae doctoribus in corona audientium praecepta vitae, laboris, virtutis, vel simplicius conclusa vel suavi historiola et allegoria contexta expromentes: quos, opinor, Aratus cogitavit cum de Dice inter homines versante canebat (v. 105)

*ἀγυραμένη δὲ γέροντας
ἢ ἐ πον εἰν ἀγορῇ ἢ εὐρυχώρῳ ἐν ἀγυιῇ
δημοτέρως ἢ εἶδεν ἐπισπέρχουσα θεμιστας.*

Eum, ut hoc utamur, non improbabile est, cum sententiam intulisset de *δίκῃ*, oratione paulum intermissa aliam expromississe de *δίκῃ*, et aliquot fortasse deinceps. Sed vel hoc inventioni et memoriae promptum erat, cum una illata esset e. g. in qua et *δίκῃ* esset et *ὄρκος*, talem deinceps expromere, in quo haec duo item coniuncta erant, nonnunquam cum quadam sensus affinitate, nonnunquam ut iam vix alia cognatione animus duceretur quam iisdem recurrentibus vocabulis. In carmine sententiosō Germanico „Vridankes Bescheidenheit“ caput 32 (p. 78 ed. Grimm.) est „Von den Wissen und Tôren.“ Huius initium est:

Got hât den wîsen sorge gebn
dâ bî den tôren senfte lebn.
Ez enhât nieman wîsen muot

niuwan der gotes willen tuot.
 Die wîsen werdent gotes kint,
 die andern alle tōren sint.

In his tribus sententiis nulla est sensus affinitas: attamen sicut facile intelligimus, ut animus poetae ad hoc potissimum initium latus fuerit, nam a Jove principium, sic illud quoque sentimus, quam proclivis fuerit animus, ut complura potissimum deinceps fingeret vel si quo forte tradito uteretur memoria suggerente poneret, in quibus cum Sapientia coniunctus esset Deus.

Quod ad Graecos attinet, quaedam etiam talia et orta et consociata concertatione et lusu esse suspicio esse possit: quod an hic illic etiam in Hesiodica cadat non dico: sed in Theognidem cadere vix dubito. Etenim constat Graecis lusus varii generis familiares fuisse, quibus in eo ingenii et memoriae vis expromeretur, ut similiter cadentes et sonantes versus et sententiae certatim proferrentur (videmus hoc ipsi adhuc in scoliis) vel alia etiam ratione externo momento deinceps proferrentur: qua de re videndus omnino Clearchus apud Athenaeum 457 *).

Hoc cogitantibus ne id quidem praestabit quisquam, non talia nonnunquam de industria eo consilio iuxta posita esse, ut qui in ludicris responsoriis uti vellent hinc peterent, non alios sibi ipsis hoc modo in chartulis lusisse.

Quid si talis etiam ordo scholarum magistris accommodatus visus ad sublevandam puerorum memoriam?

*) Ad eiusmodi ludicra eorum qui essent et certare pares et respondere parati puto pertinuisse illam *ὑποβολήν*, de qua nuper a Boeckhio et Hermanno disputatum est, et speciem quandam eius *ὑποβολήν ἀνταπόδοσιν*. Nam sic puto haec coniungenda esse, specie generi adiuncta, ut *βοῦς ταῦρος, ἱρῆς κίρκος, παῖς κόρη, κύλιξ ἀρύστιχος* Phryn. Ath. 424. c.

Chrestomathiae in scholarum usam iam Platoni commemoratae, de legg. .811: „πλῆθος ποιεῖται ἐκμανθάνοντας· οἱ δὲ ἐκ πάντων κεφάλαια ἐκλέξαντες καὶ τινὰς ὅλας ῥήσεις εἰς ταῦτα συναγαγόντες ἐκμανθάνειν φασὶ δεῖν εἰς μνήμην τιθεμένους.“

Sed fortasse nimium multa conquiro et periculum erit ne plus aliis artificiis attribuamus, cum plurimum sibi poscant antiqui concinnatores, hac nota in gnomis aliisque id genus componendis ducti, vel quod sic memoria, alijs oculi ea offerebant facillime, vel ut aliquam in congerenda et digerenda farragine haberent regulam non nimis subtilem et operosam. Quos vidimus etiam ad litterarum ordinem confugisse. Communicaveram haec mea Hesioidea cum amico, Friderico Zandero: cui cum illa arriderent, Waltheri, insignis poetae domestici, carminum, in quibus cum maxime occupatus est, ordinem attendebat. Ecce: invenit haec magnam partem ad similibus vocabulorum normam ordinata esse. — Et dum per hos dies, quibus haec praecis subiiciuntur, Straussii Vitam Jesu pervolvo, in concinnandis Christi orationibus et sententiis Evangelistas saepe, Lucam maxime, eadem nota ductos esse et Straussio ipsi se offerre video (v. T. I. p. 578. 580. 585. 614. 616) et observatum fuisse, quo ille me remittit, a Schneckengergero Beiträge zur Einleitung ins Neue Testament p. 58. 20.

Ad reliqua Hesioidea pergimus.

§. 7.

Οὐκ ἄρα μόνον ἔην ἘΠΙΛΩΝ γένος, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν
εἰαὶ δὴ· τὴν μὲν κεν ἐπαινήσεις νοήσας,
ἢ δ' ἐπιμωμητὴ· διὰ δ' ἄνδρα θυμὸν ἔχουσαν.

ἢ μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ δῆριν ὀφέλλει,
 σχετλίη· οὐ τις τὴν γε φιλεῖ βροτός, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης 15.
 ἀθανάτων βουλῆσιν Ἔριν ¹⁾ τιμῶσι βαρεῖαν.
 τὴν δ' ἑτέραν, προτέραν μὲν ἐγείνατο Νύξ ἔρεβεννή,
 θῆκε δέ μιν Κρονίδης ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
 γαίης τ' ἐν ῥίζησι καὶ ἀνδράσι πολλὸν ἀρείνω·
 ἢ τε καὶ ἀπαλαμόν περὶ ὁμῶς ἐπὶ ἔργον ἐγείρει. 20.
 εἰς ἕτερον γὰρ τίς τε ἰδὼν ἔργοιο χατίζων
 πλούσιον, ὅς ²⁾ σπεύδει μὲν ἀρόμεναι ἠδὲ φυτεύειν,
 οἶκόν τ' εὖ θέσθαι· ζηλοῖ δέ τε γείτονα γείτων
 εἰς ἄφρονον σπεύδοντ'· ἀγάθῃ δ' ἔρις ἦδε βροτοῖσιν.

³⁾ Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει καὶ τέκτονι τέκτων 25.
 καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει καὶ αἰοιδὸς αἰοιδῷ.

⁴⁾ ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ·
 μηδέ σ' Ἔρις κακόχαρτος ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκοι

1) Spohn ἔριν.

2) Sine dubio ὁ legendum. Quis ὅς sic posuit in apodosis, vel
 solum, vel cum δέ aut μὲν coniunctum?

3) Haec a prioribus avellenda esse et propter quandam senten-
 tiaae similitudinem huc apposita esse multi consenserunt. Nec de
 aemulatione (ζηλοῦν) in his sermo est: debebat autem, ut cum
 proximis coirent: sed de invidia.

4) Sententia huc posita propter Contentionis vocabulum. Quid
 significet iam antea diximus §. 1: »Ne otiosus litium fori auditor te
 ab opere abstrahi sinas.« Hanc vero sententiam ut proferas, qui
 potes prooemio uti et tam longo et tali, quale est a versu primo
 ad quartum decimum? Qui potes multo diutius morari in eo ge-
 nere Contentionis, laudabili illo, de quo nunc ne sermo quidem
 est? At vero ne de altero quidem sermo est, qui πόλεμόν τε κα-
 κὸν καὶ δῆριν ὀφέλλει. Non monet enim Persen suum, ne se de-

ΝΕΪΚΕ' ὀπιπτεύοντ', ἀγορῆς ἐπακουὸν ἔοντα.
 ὦρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεικέων τ' ἀγορέων τε, 30.
 ὧ πανι μὴ βίος ἔνδον ἐπηστεινὸς κατάκειται
 ὠραῖος, τὸν γαῖα φέρει, Δημήτερος ἀκτῖν.

↓ 5) Τοῦ κε κορεσσάμενος ΝΕΪΚΕΑ καὶ δῆριν ὀφέλλοις
 κτήμασ' ἐπ' ἀλλοτριόις· σοὶ δ' οὐκ ἔτι δεύτερον ἔσται

dat rixis quaerendis vel ut caveat sibi a rixis quaerendis (ne de bello dicam), sed ne adstet iis otiosus. Ineptius etiam tale prooemium, cum eo ordine, quo factum est, de malo et bono dicitur; cum breviter dicitur de malo, fuse de bono: cum prooemium multo amplius quam ipsa causa. — Caeterum altera lectio ὦρη longe melior. Illud esset: »non multum enim curat forum:« quod dictum esset pro »curare debet vel potest.« Hoc simplicius, imo ad sensum, ut mihi videtur, pulcrius: »raro enim aptum foro tempus est.« Et videtur qui haec verba edidit illud Homericum effinxisse et diffinxisse: ὦρη μὲν πολέων μύθων, ὦρη δὲ καὶ ὕπνου (L, 899). Inclinabant ad ὦρη iam veteres, partim rarius vocabulum tuentes, partim immemores ὀλίγος significare »raro.« Arat. 115. ὀργυράω δ' ὀλίγη τε καὶ οὐκέτι πάμπαν ὁμοίη Ὠμίλει (Dice).

5) Haec 'cum' antecedentibus non cohaerere posse, iam supra §. 1 indicavimus: nec quidquam certius vel clarius est. Sed quomodo explicem non habeo: quidquid adhuc allatum est probare non possum. Si quis tenens significationem formulae νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλειν, de qua §. 1 dixi, si quis tenens significationem vocabuli αὐθι, quae est »ibi« vel »hic,« denique vocabuli ἐθέλειν, quod est velle, si quis haec omnia tenens simpliciter nec contortius explicuerit et quo haec proprie connexu fuerint probabiliter excogitaverit, rem gratissimam fecerit meque omnium primum devinxerit. Nunc mihi haec inextricabile vitium contraxisse videntur, ipsa fortasse experta imperitam manum quovis pretio disiuncta connectere sustinentem: v. §. 4, maxime B. — Eiusmodi locos inextricabiles sagitta lectorem pungente significavi.

ὣδ' ἔρδειν· ἀλλ' αὖθι διακρινώμεθα νεῖκος 35.
 ἔθειῃσι δίκαις, αἵτ' ἐκ Διὸς εἶσιν ἄρισταί.
 Ἦδη μὲν γὰρ κλῆρον ἔδασσάμεθ', ἄλλα τε πολλὰ
 ἀρπάζων ἐφόρεις, μέγα κυδαίνων βασιλῆας·
 δωροφάγους, οἳ τήνδε δίκην ἐθέλουσι δικάσσαι.

6) Νῆπιοι οὐδὲ ἴσασι, ὅσω πλέον ἤμισυ παντός, 40.
 οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.

Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισιν.
 ῥηιδίως γὰρ κεν καὶ ἐπ' ἡματι ἐργάσσαιο,
 ὥστε σέ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν καὶ ἀεργὸν ἔοντα·
 αἰψὰ κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθειῖο, 45.
 ἔργα βούων δ' ἀπόλοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.
 ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε χολωσάμενος φρεσὶν ἧσιν,
 ὅτι μιν ἔξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης·
 τοῦνεκ' ἀρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυργά.

7) Κρύψε δὲ πῦρ· τὸ μὲν αὖτις εὖς παῖς Ταπετοῖο 50.

6) Illi νῆπιοι non reges sunt: quippe ineptum est a regibus postulare, ut de malva et asphodelo vivant: vel ita loqui quasi eam ob causam reges dona accipiant, quod, si non faciant, periculum sit ne de malva et asphodelo vivant et ad tenuissimum victum redigantur. At fortasse sic intelligas: illi iudices stulti erant, cum putabant, tibi bene, mihi male iniquo suo iudicio se considerare; nesciunt enim, et caetera. Quis vero dicit hoc illos putasse? Num hoc curare iudicum erat? Imo haec stultitia Persae attribuenda erat, μέγα νηπιῶ Πέρσῃ, ut alias recte dicitur, suis modicis rebus non contento, per iudices, quos corrumpebat, divitias extorquenti, quibus praesertim ne uti quidem sciret.

7) Haec a prioribus divellenda erant, ut sanae rationi satisfaceret. Etenim si haec una leges, hoc habebis: Jupiter victum hominibus abscondidit, iratus quod a Prometheo deceptus erat. Id-

ἔκλεψ' ἀνθρώποισι Διὸς παρὰ μήτιόεντος
ἐν κοίλῳ νάρθηκι, λαθῶν Δία τερπικέρανον.

circo enim aerumnas meditans hominibus Feminam creavit, calamitatem hominibus (v. 89: ubi cf. quae dicemus). Variarum h. l. narratiunculae positae, quo modo labores et aerumnae ad homines venerint, et quidem hae *): 1) Juppiter Prometheo propter fraudem Meconeam iratus victum hominibus abscondidit. Ad *κρύψε βλον* cf. hymn. Cer. 307, 353, cl. *κεύθειν* v. 452). 2) Juppiter propter fraudem Meconeam Prometheo iratus primum ignem abscondidit, hoc deinde per Prometheum recuperato Feminam creavit, quam Epimetheus accepit, quae facta Calamitas hominibus, quod luxui et otio dedita est (ut Theog. 590 sqq), Haec autem, quam alteram diximus, narratiuncula dupliciter explicata est, eo discrimine, ut unus tantummodo Feminam diceret, Pandorae nomine omisso (item ut in Theogonia), alter vero a singulis Diis donis ad corporis ornatum instructam fuisse atque inde Pandoram nominatam proderet. Caeterum mihi certum est, ut nomen Pandorae ne nunc quidem est in Theogonia, item in ea, quam nunc ibi legimus, narratione ab initio nec de illo quem a Dis accepit ornatu fuisse: quippe versus Theog. 577 vel 575—584 post demum interpositos fuisse, v. 587 docet. 3) Mala per feminam venerunt. Etenim Juppiter, hominibus bene cupiens, ipsi homini mala conservanda dederat in dolio [fere ut Aeolus ventos Ulixi]: at rixa quondam orta cum femina, maligne haec illud dolium aperuit. Attamen Juppiter horum providus praeter mala etiam Spem incluserat, et eius cura factum est ut femina antequam Spes evolaret clauderet dolium. Sic igitur malorum iam non habet potestatem: Spem sibi habet. — 4) Degenerasse paulatim homines, iam Homeri temporibus creditum: *ὄϊον ὕν βροτοί εἶσι*. Sic excogitatum, ut per varia hominum genera paulatim magis magisque in peius lapsum sit hominum genus. Sed haec quoque ab alio aliter explicata. Sic fuit qui cum hanc historiolum tractaret tantummodo

*) Haec mea dudum scripta sunt. Cf. de quibusdam Heffterus in Zimm. Diar. Mai. 1836.

τὸν δὲ χολωσάμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς.
 „Ἰαπετιονίδη, πάντων πέρι μῆδεα εἰδώς,
 χαίρεις πῦρ κλέψας καὶ ἑμὰς φρένας ἠπεροπεύσας, 55.
 σφὴν δ' αὐτοῖς μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἔσσομένοισιν.
 τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακόν, ᾧ κεν ἅπαντες
 τέρπωνται κατὰ θυμὸν, ἔδον κακὸν ἀμφαγαπῶντες.“
 Ὡς ἔφατ', ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 Ἥφαιστον δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅτι τάχιστα 60.
 γαῖαν ὕδει φύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπου θέμεν αὐδὴν
 καὶ σθένος, ἀθανάταις δὲ θεαῖς εἰς ὧπα εἴσκειν
 παρθενικῆς καλὸν εἶδος ἐπήρατον· αὐτὰρ Ἀθήνην
 ἔργα διδασκῆσαι, πολυδαίδαλον ἴστον ὑφαίνειν·
 καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσέην Ἀφροδίτην, 65.
 καὶ πόθον ἀργαλέον καὶ γυιοκόρους μελεδῶνας·
 ἐν δὲ θέμεν κύνεόν τε νόον καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
 Ἑρμείαν ἦνωγε διάκτορον, Ἀργειφόντην.

de externis malis cogitaret, fuerunt alii qui de degeneratione morum. Nec idem apud omnes aetatum numerus erat, ut Buttmani disputatio demonstravit. Tam ferax fuit ingenium Graecorum in his historiis variandis, tanta illorum veterum poetarum sedulitas. Et illa huius variationis vestigia tam iucunda sunt, ut paene minus indignemur, nunc talia ex variis fere commixta circumferri. Ut illud in Promethea historiola festivum est, quod ex versibus Theogoniae 556—558, quamvis incommode intercurrent, tamen intelligimus, cum unus hoc modo dixisset: »fuit quidam Prometheus, tam prudens, ut vel cum Jove certamen consilii iniens ipsum Jovem aliquoties deciperet: quamquam denique tamen Juppiter superior evasit:» alium fuisse, qui illa Meconea fraude ita uteretur, ut hinc usum sacrorum explicaret in hunc modum concludens: »ex illo factum est, ut Dis ossa crememus.« Imo tertius, cui offensionis fuit, Jovem decipi, aliter rem instituit, ut Jovem eam partem, qua ossa continerentur, scientem sumsisse fingeret: quod versus Theog. 545—562 legentem latere nequit.

*) Ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἐπίθοντο Διὶ Κρονίῳ 69—82,
 ἀνακτι. ex alia
 rec.

8) Haec (v. 69—82) ex alia sunt huius narrationis recensione, ut iam nota septima indicatum est. Neque enim fit in his, quod Iuppiter fieri iusserat. Minerva non docet eam textrinum, sed cingit veste: non Venus venustate eam exornat, sed Gratiae et Pitho monilibus, Horae serjis induunt: non Vulcanus vocem ei indit, sed Mercurius. Hoc quaeri potest, utrum prima recensio versui 68 statim v. 83 (αὐτὰρ ἐπεὶ —) annexam habuerit, an ipsa quoque ut Jovis iussa per Deos exitum habuerint post v. 68 exposita habuerit. Hoc, inquam, quaeri potest, responderi non potest. Item cum vel v. 72 vel 76 pro interpolato habendus sit, uter sit dubitatum est. Versum 72 interpolatum esse credas, quod cum 71 sit ex Theogonia 572, quomodo alter, qui est Theogoniae 573, eī adhaeserit facillime intelligitur. Attamen falsum hoc: imo hunc utrumque ab ipso auctore illinc transsumptum esse (vel potius tres, ut mox dicam) et 76 irrepsisse ideo credendum est quod verba πάντα δὲ οἱ χρῶι κόσμον ἐφήμοσε Παλλὰς Ἀθήνη non continent, quod debent continere. Nam de sola veste debet sermo esse (quod recte indicatur per ζῶσε δὲ καὶ κόσμησε), sed πᾶς κόσμος χρῶι ἐφαρμοσθεὶς de omni ornatu, qui corpori, qui collo, qui brachiis induitur, recte dicitur, ut modo Gratiae ὄρμους χρυσεύους ἔθεσαν χρῶι. — Caeterum auctor horum versuum 69—82 non videtur ex antiquissimis esse. Non saepe fit, ut ex imitationibus aliquid concludi possit. Nam partim Homericæ imitationes ubique incurrunt: partim quae in Hesiodicis saepius leguntur eiusmodi formulae sunt, quas huic familiae per conditorum imitationem mox in usum familiarem venisse credibile est. Sunt aliae imitationes ita comparatae, ut unum alterum cognitum habuisse appareat, sed ater antiquior sit, non efficitur. Sic legimus hic v. 52 ἐν κόλλῳ νάρθηκι, v. 57 τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακόν: in ea narratione, quae in Theogonia legitur, item est ἐν κόλλῳ νάρθηκι v. 567, et 570 αὐτίκα δ' ἀντὶ πυρὸς τεύξειν κακόν: et certe ἀντὶ πυρός ut significet pro igne

αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσσει κλυτὸς Ἀμφιγυήεις, 70.
 παρθένω αἰδοίῃ Ἴκελον Κρονίδεω διὰ βουλὰς·
 ζῶσε δὲ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 ἀμφὶ δὲ οἱ Χάριτές τε θεαὶ καὶ πότνια Πειθῶ
 ὄρμους χρυσείουσ' ἔθεσαν χροῖ· ἀμφὶ δὲ τήν γε
 ὦραι καλλίχομοι στέφον ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν. 75.
 — πάντα δὲ οἱ χροῖ κόσμον ἐφήρμοσε Παλλὰς Ἀθήνη.
 ἐν δ' ἄρα οἱ στήθεσσι διάκτορος, Ἀργειφόντης
 ψεύδεά τ' αἰμυλίους τε λόγους καὶ ἐπὶ κλοπὸν ἦθος
 τεῦξε, Διὸς βουλήσιν βαρυκτύπου, ἐν δ' ἄρα φωνήν
 θῆκε θεῶν κῆρυξ· ὀνόμηγε δὲ ὅ) τήνδε γυναῖκα 80.
 Πανδώρην, ὅτι πάντες Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφηστῆσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἐξετέλεσσεν,
 εἰς Ἐπιμηθεά πέμπε πατῆρ κλυτὸν Ἀργειφόντην
 δῶρον ἀγοντα θεῶν, ταχὺν ἀγγελον. οὐδ' Ἐπιμηθεὺς 85.

surrepto non duo excogitant: sed, ut dixi, uter ab utro sumserit, inde non intelligitur, tantum alterum ab altero sumsisse. At his paucis, de quibus nunc verba facimus, versibus nimis multa sunt cum aliis convenientia, quam ut hos omnes hinc petisse, non hunc ab aliis credere possis. Primum tres primi versus ita conveniunt cum Theog. 571—3, ut posteriores duo prorsus iidem sint, primus paulum immutatus: αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσσει κλυτὸν Ἀμφιγυήεις, Theog. 571 γαίης γὰρ σύμπλασσε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις. Deinde ἐπὶ κλοπὸν ἦθος 78 est v. 67: ψεύδεά τ' αἰμυλίους τε λόγους infra in Diebus v. 791. Denique illa: ἀμφὶ δὲ οἱ Χάριτές τε θεαὶ καὶ πότνια Πειθῶ ὄρμους χρυσείουσ' ἔθεσαν χροῖ, ἀμφὶ δὲ τήν γε ὦραι καλλίχομοι στέφον ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν in memoriam revocant illa ex Carminibus Cypriis (Ath. XV. p. 682 d) εἴματα μὲν χροῖς τότε οἱ Χάριτές τε καὶ ὦραιποίησαν καὶ ἔβαψαν ἐν ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.

9) An ὀνόμηγε δὲ τήνδε γυναῖκα ab initio significabat: nominavit autem hanc — Feminam?

ἔφράσαθ', ὡς οἱ εἶπε Προμηθεύς, μήποτε δῶρον
δέξασθαι παρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμπειν
ἔξοπίσω, μὴ πού τι κακὸν θνητοῖσι γένηται.
αὐτὰρ ὁ δεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ', ἐνόησε.

10) Πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων 90.
νόσφιν ἄτερ τε κακῶν καὶ ἄτερ χαλεποῦτο πόνοιο,

10) Haec, quae sequuntur, quomodo intelligamus, iam indicavimus not. 7 nr. 3. Ipsam feminam maligne et dedita opera mala inclusa emittere voluisse, declarat v. 95, ubi de ipsa dicitur ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ. Versus 98 αἰγυόχου βουλῆσι Διὸς νεφεληγέρεταιο, quo nihil aptius fingi potest, si a quibusdam aberat, ab iis somissum puto, qui falsa implicati erant opinione, hic quoque Jovem hominibus aversum fingi. Unus offensionis est v. 105 οὕτως οὐ τί πη ἔστι Διὸς νόον ἐξαλέσθαι, qui reliquae narrationi ita adversatur, ut eidem, quae hic veritatem adhuc praecclusit, praeiudicatae opinioni deberi putandus sit; effictus est iste versus ex eo versu, quo in Theog. narratio de Pandora concluditur 613 ὡς οὐκ ἔστι Διὸς κλέψαι νόον οὐδ' ἀπαρλεθεῖν. Hoc igitur eiecto tota res egregie procedit. Nam de versu 93 dudum explorata res est: de quo Spohnius hoc modo: v. 92 Ἄλλοι γῆρας. 93 Spurius; huc migravit ex Odyss. τ, 360; eo addito in priore γῆρας scriptum est. At vero mortem, non senium afferunt morbi. Hoc recte: nisi quod invertendum illud: cum priore versu errore facili pro κῆρας irrepsisset Γῆρας, aditum invenit propter rei et verbi similitudinem hic: αἴψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ κατα ΓῆραςκΟΥΣΙ. — An denique ante versum 94 olim quaedam fuerint dein amissa, de dolio hominibus commisso, de rixa exorta, hoc sciri non potest. Necessario quidem credendum non est: sed potest fieri, ut aliquis rem tum non ignotam strinxerit potius quam explicaverit. Si illud γὰρ a principio removeris (e. g. Πρῶτον vel τὸ πρὶν μὲν ζώεσκον —) iam pulcherrimam habes historiolum nec ulla parte claudicantem. Illud γὰρ a concinnatore est. Praecedens historiolum de eadem re, feminam Calamitatem attulisse hominibus, absoluta erat.

κούσων τ' ἀργαίλων, αἳ τ' ἀνδράσι κῆρας [alii ΓΗ-
ΡΑΣ] ἔδοσαν.

— αἴψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ ΚΑΤΑΓΗΡΑΣΚΟΥΣΙ.
ἀλλὰ γυνὴ χεῖρεςαι πίθου μέγα πῶμ' ἀφελούσα
ἔσκέδασ' ¹¹⁾, ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ. 95.

μόνη δ' αὐτόθι ἐλπίς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισιν
ἔκδοσ' ἐμίμνε πίθου ὑπὸ χεῖλεσιν, οὐδὲ θύραζε
ἔξέπτῃ· πρόσθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πίθου,
αἰγιόχου βουλήναι Διὸς νεφεληγερέταο.

ἄλλα δὲ μυρία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται. 100.
πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα·
νοῦσαι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρη ἢ δ' ἐπὶ νυκτὶ
αὐτόματοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσαι,
σιρῆ, ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μητίετα Ζεὺς.

— Οὕτως οὐ τί πη ἔστι Διὸς νόον ἐξαλέασθαι. 105.

Ἐὶ δ' ἐθέλεις, ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω
εὖ καὶ ἐπισταμένως· σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλει σῆσιν.

— ¹²⁾ Ὡς ὁμόθεν ΓΕΓΕΛΑΣΙ θεοὶ θνητοὶ τ' ἌΝΘΡΩΠΟΙ

¹³⁾ Χρῦσειον μὲν πρῶτιστα ΓΕΝΟΣ μερόπων ἌΝ-
ΘΡΩΠΩΝ

11) Spohn. ἔσκέδασ'.

12) Hic versus aliunde desumptus, vel etiam (et hoc potius credemus) si postea ut coire videretur imperite mutatum putamus (poterat e. g. esse ἐξ ὁμόθεν — Od. ε, 477) proverbialis sententia hexametro uno absoluta huc intravit, quod de Hominum Origine n eo sermo est, ut in proxime sequentibus. Qualia exempla nunc affatim novimus. Sententia si sola spectatur, ut decet, bona est: nam ἐν ἀνδρῶν, ἐν θνατῶν γένος· ἐκ μιᾶς δὲ πνέομεν ματρὸς ἀμφοτέρου, Pind. Nem. VI, 1 *).

13) Haec narratio de quinque hominum generibus, ut nunc

*) Occurrit etiam locus Dionis Chrysost. T. I. p. 550. Hymn. Apoll. 336.

ἀθάνατοι ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες. 110.
οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, δὲ οὐρανῷ ἐμβααίλουσαν.

est, plures habet auctores, ex pluribus recensitionibus composita est, et praeterea in quinto genere ad desperationem deformata. Jam primum et secundum genus diversos auctores habet. Nam qui de aureo genere exposuit, huius felicitatem depingit ita, ut de corporum agilitate et robore, de frugibus sponte nascentibus, ut brevi comprehendam de externis bonis exponat: moribus etiam illos praestantes fuisse et pios tam ille neglexit, ut tantummodo vestigiis quibusdam divinandum sit, quod post mortem iura etiam et iniurias observant. Contra is, cuius de argentea aetate narrationem habemus, ita pravitati morum intentus erat, ut accedentem nunc laborem et culturam agrorum ne verbo quidem commemoraret. Sed is etiam qui tertium genus sic ut nunc legitur recinuit habuit aliquid sibi proprium: is enim, cuius rei in reliquis vestigium nullum est, (imo in secundo genere cum argenti pretio illorum hominum natura ne convenit quidem: tam non attendit is auctor metallo: v. Butt. p. 6) is igitur iudicavit in vocabulo χάλκεος, et ita quidem, ut versibus

τοῖς δ' ἦν χάλκεια μὲν τεύχεα, χάλκεοι δὲ τα τοῖχοι,
χαλκῷ δ' ἐργάζοντο *), μέλας δ' οὐκ ἔσχε σιδηρός

tantummodo aenei generis exornandi causa ita locutus sit, quasi probro esse possit non ferreis, sed aeneis armis et instrumentis uti: quibus tamen omnino antiquis temporibus e. g. Homericis saepissime uti sunt, nec hoc probro fuit; et minime probro dari poterat ab iis, quibus vel felicitas vel morum mollities et durities depingenda maximae curae fuit, uti primi secundique generis auctoribus fuit. Illud aeneum ita observabatur huius auctoris animo, ad id ita descriptionem suam dirigebat, ut Apollonio (et si quis forte ante fecit, v. Apollod. I, 9, 26) ne vehementer quidem exprobandum sit, quumquam falso intellexit, gigantes vere aeneos: hoc loco intellexisse, IV, 1641 ubi de Talo aeneo dicit:

*) h. e. instrumentis in operibus utebantur aeneis, non terram exercebant aeneo aratro: nam οὐδέ τι σίξον ἦσθιον, non colebant igitur terram

ὥστε θεοὶ δ' ἔζωον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
κόσφιν ἄτερ τε πόνων καὶ διζύου· οὐδέ τι δειλὸν

τὸν μὲν χαλκείης μελιγαγείων ἀνθρώπων
θίξης λοιπὸν ἔοντα μετ' ἀνδράσιν ἡμιθέοισιν
Ἰυρώπη Κρονίδης γήσου πόρεν ἔμμεναι οὐρον.

Quam in quarto genere nunc incommode incidat, transitum fieri repente non ad peiores, sed ad meliores, observavit Buttmannus. Praeterea ne intelligitur quidem cur meliores dicantur. In tertio genere accesserat bellum tanquam summum malorum. Sed bello hi ipsi heroes pereunt. Inde a quinto genere quantae offensiones sint infra dicemus. Quod ab initio huius totius narrationis consilium, quae forma fuerit, is a quo alia complura in rem nostram peti possunt, Buttmannus, posuit coniecturas. Possunt de hac re alia etiam conici omnia aequae incerta, partim saltem incerta, ut res alio etiam modo non minus recte cogitari possit. Sed hoc monendum est ex aliqua recensione, quam nunc integram non habemus, quosdam superesse versus hos, 199:

καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυόδαιης
λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χροά καλὸν
ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἴτην προλεπόντ' ἀνθρώπους
Αἰδώς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ κείφεται ἄλγεα λυγρὰ
θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακοῦ δ' οὐκ ἔσσειται ἀλή.

Ἰτην, Spohnius inquit, est redibant ad Deos. Hoc ἴτην significare, non viderunt credam si quis ostenderit, quod non poterit ostendi (v. Hom. *A*, 347. *ι*, 430. *φ*, 244. *Υ*, 159. *Ψ*, 814. Opp. Hal. II, 665. Cyn. II, 263): imo significat terras Astraea reliquit. Sed fac significare futuram, vel potius fac alteram lectionem *ἴτην* verriorem esse et hoc significare posse videntur, an igitur ea aetate, qua hoc de ferrea aetate canit poeta, versantur adhuc inter homines Αἰδώς et Nemesis? Cui tandem hoc verisimile videbitur? Iam illi versus ex tali fere contextu relictis sunt, Arateo simili: aurea aetas fuit praestantissima: tum argentea iam degenerans, tum intravit ferrea, qua vis et omnia mala ex scelibus orta grassari coeperunt: quod cum viderent Pietas et Nemesis, a quibus tamen

γῆρας ἐπῆν, αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
 τέρποντ' ἐν θαλίῃσι κακῶν ἔκτοσθεν ἀπάντων. 115
 θνησκον δ' ὡς ὕπνῳ δεδμημένοι· ἐσθλὰ δὲ πάντα
 τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ζεῖδωρος ἄρουρα
 αὐτομάτη πολλόν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐθελήμοι
 ἤσυχοι ἔργα νέμοντο.¹⁴⁾ σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν,
¹⁵⁾ ἀφνειοὶ μῆλοισι, φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι. 120.
 ξυναὶ γὰρ τότε δαῖτες ἔσαν, ξυνοὶ δὲ θόωκοι
 ἀθανάτοισι θεοῖαι καταθνητοῖς τ' ἀνθρώποις.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
 τοὶ μὲν δαίμονές εἰσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλὰς,
 ἐσθλοὶ, ἐπιχθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων, 125.
 οἳ ἴσα φυλάσσουσιν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
 ἤερα ἐσάμενοι πάντη φοιτᾶντες ἐπ' αἴαν
 πλουτοδότηαι καὶ τοῦτο γέρας βασιλῆιον ἔσχον.

solis illa poterant coerceri, tristes discesserunt, mala autem illa
 ut reliquerunt sic relicta erunt hominibus nec erit qui ea defendat.

14) h. e., cum (in) multis bonis rebus transigunt (233) tranquilli.
 Spohnius: «cum convivis.» Id esset πολέες τε καὶ ἐσθλοί. Illud
 est ut κακοῖσι συνέδρηται πολέεσσι θ, 137. Quamquam Dicaear-
 chus quoque illa ratione intellexisse videtur, βίος Ἑλλάδος fr. I.
 p. 13 Büttm. (φιλλίαν).

15) Hic versus ab omnibus codd. abest, a Diodoro servatus
 est. Duos sequentes versus pro Hesiodeis allatos ab Origene et
 scholiasta Arati hoc loco posuit Spohnius: quod mihi eo minus
 dubium visum, cum Schol. Arati (Phaen. 102) satis perspicue dicere
 videatur eos in aureo Genere fuisse. Et res recte habet: nam ul-
 tima coelestem terras Astraea reliquit. Antea ut haec sic re-
 liqui Divi libenter et vulgo versabantur inter homines, coenae et
 consiliorum socii. — Attende hos tres versus, ut teneas quantum
 huic, quem tractamus, textui fidei sit. Nec scholiastae ullum eorum
 attingunt. Deinde ἐπειδὴ cum Gœttingio scripsi ex Platon. Cra-
 tyl. p. 397. E. Spohn. ἐπεὶ κε cum codd.

Alterum genus ex alia recensione.

Δεύτερον αὐτε γένος πολὺ χειρότερον μετώπισθεν ἀργύρεον ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες, 130.

χρυσέω οὔτε φυὴν ἐναλίγκιον οὔτε νόημα.

ἀλλ' ἑκατὸν μὲν παῖς ἔτεα παρὰ μητέρι κεδνῇ.

ἑτρέφετ' ἀτάλλων, μέγα νήπιος, ὧ ἐνὶ οἴκῳ.

ἀλλ' ὅτ' ἂν ἠβήσεις καὶ ἠβης μέτρον ἴκαιο,

παυρίδιον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, ἄλγε' ἔχοντες 135.

ἀφραδίαις· ὕβριν γὰρ ἀτάσθαλον οὐκ ἐδύνατο

ἀλλήλων ἀπέχειν, οὐδ' ἀθανάτους θεραπεύειν

ἠθέλον, οὐδ' ἔρδειν μακάρων ἱεροῖς ἐπὶ βώμοις,

ἢ θάμις ἀνθρώποισι κατ' ἠθεα. τοὺς μὲν ἔπειτα

Ζεὺς Κρονίδης ἔκρουσε χολούμενος, οὐνεκα τιμᾶς 140.

οὐκ ἐδίδον μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμποῦ ἔχουσιν.

αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,

τοὶ μὲν ἐπιχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται

δεύτεροι, ἀλλ' ἔμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπηδεῖ.

Tertium genus ex alia recensione.

Ζεὺς δὲ πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων 145.

χάλκειον ποίησ', οὐκ ἀργυρέω οὐδὲν ὁμοῖον,

ἐκ μελιᾶν, δεινὸν τε καὶ ὄβριμον· οἷσιν Ἄρης

ἔργ' ἔμελε στόνόεντα καὶ ὕβριες· οὐδέ τι σίτον

ἠσθιον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον κρατερόφρονα θυμόν,

ἄπλαστοι· μεγάλη δὲ βίη, καὶ χεῖρες ἄαπτοι 150.

ἔξ ὤμων ἐπέφικον ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσι.

τοῖς δ' ἦν χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκιοι δὲ τε οἶκοι,

χαλκῷ δ' εἰργάζοντο· μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος¹⁵⁾.

καὶ τοὶ μὲν χεῖρεςσιν ὑπο σφετέρῃσι δαμέντες

βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ Ἀΐδαο 155.

νώνυμοι· θάνατος δὲ καὶ ἐκπάγλους περ εόντας

εἶλε μέλας, λαμπρὸν δ' ἔλιπον φάος ἠελίοιο.

15) Hanc lectionem ex antiquioribus habet Apollon. lex. Hom. s. χάλκεα. Sed fuit alia μέλας δ' ἀπέκτετο σίδηρος, Philostr. vit. Apoll. p. 230 Ol.

Quartum genus ex alia recensione, vel ab alio auctore
imperite adiectum.

Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
αὐτίς ἔτ' ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ πολυβοτείρη
Ζεὺς Κρονίδης ποίησε δικαιοτέρων καὶ ἄρειον, 160.
ἄνδρῶν ἠρώων θεῖον γένος, οἳ καλέονται
ἡμίθεοι, προτέρη γενεῇ, κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
καὶ τοὺς μὲν πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνή,
τοὺς μὲν ἔφ' ἑπταπύλῳ Θήβη Καδμηίδι γαίῃ
ἔλεσε μαρναμένους μῆλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο, 165
τοὺς δὲ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖμα θαλάσσης
ἔς Τροίην ἀγαγὼν Ἑλένης ἕνεκ' ἠυκόμεοιο ¹⁶⁾.
ἔνθ' ἦτοι, τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψεν.
τοῖς δὲ δὴχ' ἀνθρώπων βίοτον καὶ ἦθε' ὀπίσσω
Ζεὺς Κρονίδης κατένασσα πατῆρ ἔς πείρατα γαίης, 170.
τηλοῦ ἀπ' ἀθανάτων· τοῖσιν Κρόνος ¹⁷⁾ ἐμβασίλευει.
καὶ τοὶ μὲν ναίουσιν, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
ἐν μακάρων νήεσσι, παρ' Ὀκεανὸν βαθυδίην,
ὄλβιοι ἦρωες· τοῖσιν μεληδέα καρπὸν
τρὶς ἔτεος θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρουρα. 175.
¹⁸⁾ Μηκέτ' ἔπειτ' ὄφριλον ἐγὼ πέμπτοισι μετεῖναι
ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ πρόσθε θανεῖν ἢ ἔπαιτα γενέσθαι.
νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον· οὐδέ ποτ' ἔμαρ

16) Post v. 167. Hermannō versus deesse visus est: quod fortasse verum, quamquam non necessarium. Sed quem ipse finxit Ἑλλάδι κῦδος ἔθηκεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων non placet mihi; infert enim quod hoc loco, ubi de interitu eorum dicendum est, alienum videtur, nisi certe in enuntiatione interposita et pendente delitescit. Fortasse hic aptior:

τιννυμένους μέγα ἔργον ἀπώλεσε θυμὸς ἀγῆνωρ.

17) Spohn. ἐμβασίλευε, cum codd. qui quidem eum exhibent.
V. Goettl.

18) Hic nihil habeo quo insistam, et tam multa me quidem

παύσονται καμάτων καὶ δίζυγος οὐδέ τι νύκτωρ
φθειρόμενοι, χαλεπὰς δὲ θεοὶ δώσουσι μερίμνας. 180.

offendunt, et gravissimè offendunt, ut maluerim totum locum in insolubilibus relinquere quam distinguere singula. Jam illud, quo transitus fit, μηκέτι — nondum extricatum est. Nam qui dicit »utinam ne amplius his hominibus interesse deberem,« ei addendum est »sed statim mori.« Ac si antea meliorem aetatem fuisse exposuisset, hoc modo: »sed aut antea fuisse aut statim mori.« Vel invertamus rem hoc modo: Qui ita dicit »utinam aut antea mortuus essem aut post natus,« huic exordiendum fuit »nollem huic aetati interesse,« amplius ineptum est. In reliquis primum consideremus hos versus:

ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῦτοι μεμίζεσθαι ἔσθλα κακοῖσιν.

Ζεὺς δ' ὀλέσει καὶ τοῦτο γένος μερόπων ἀνθρώπων,

εἴτ' ἂν γεινόμενοι πολιορκηταφοὶ τελέθωσι.

Et primus quidem qualis sit videor mihi recte intelligere. Cum pessima quaeque in proxime antecedentibus de genere hominum dicta essent, addidit aliquis minus severus in contrariam sententiam: »attamen quaedam bona etiam in his erunt,« prorsus eodem modo ut infra 275 cum haec dicta essent

νῦν δὲ ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος

εἶην, μήτ' ἐμὸς υἱὸς ἐπεὶ κακόν, ἄνδρα δίκαιον

ἔμμεναι, εἰ μείζω γε δίκην ἀδικώτερος ἔξει,

additum hoc: ἀλλὰ τὰ γ' οὐπω ἔσθλα τελεῖν Δία τερπικέρανον. Dixit de hoc genere interpolationum apud gnomicos Welckerus ad Theogn. LXXXIII. Sed sequentia »Juppiter hoc quoque genus hominum delebit, quando (recens) nati canis capillis erunt« (non tuebitur, opinor, Hermannus interpretationem suam p. 169), quid significant? Mihi videntur significare: delebit — nunquam (et si sententiarum connexum apud Aristidem I. p. 369 Dind. intueor, paenè persuadeo mihi hunc eodem modo intellexisse). Et videntur haec ab homine faceto profecta, illas multas et repetitas hominum extinctiones hoc vaticinio re levi, verbis grandi παρωδοῦντι.

ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσι μεμίζεται ἔσθλὰ κακοῖσιν.
 Ζεὺς δ' ὀλέσει καὶ τοῦτο γένος μερόπων ἀνθρώπων,
 εὖτ' ἂν γεινόμενοι πολιορκόταφοι τελέθωσιν.
 οὐδὲ πατὴρ παῖδεσσιν ὁμοῖος, οὐδέ τι παῖδες,
 οὐδὲ ξείνος ξεινοδόκῳ καὶ ἑταῖρος ἑταίρῳ, 185
 οὐδὲ κασίγνητος φίλος ἔσσεται, ὡς τὸ πάρος περ.
 αἴψα δὲ γηράσκοντας ἀτιμήσουσι τοκῆας·

His tribus versibus non improbabili, ni fallimur, interpretatione eiectis, magnas difficultates sustulimus. Sed restant abunde. Non hospites, non fratres fidem servabunt, senes parentes contumeliose habebunt, filii patribus non similes erunt. Erunt? Non iam sunt haec? Eo certe tempore, quo ille Persen increpuit et reges, iam omnia haec erant. Ergo, inquis, hic non idem est qui ille; quid praeterea? Qui haec tot mala vaticinatur, is profecto aequae certe severus rerum humanarum iudex erat, quam ille Hesiodus: quod si severus, non fugit eum iam nunc in ea aetate, quam ipse iam nunc ferream dicit, fratres et amicos infideles esse, erga parentes pietatem laedisset cetera. Quis hoc non dixit de sua aetate paulo severior! μορφήν δ' ἀλλάξαντα πατὴρ φίλον υἱὸν αἰέρας σφάζει ἐπευχόμενος μέγα νήπιος Empedocl. 385. οἱ δ' ἀπογηράσκοντας ἀτιμάζουσι τοκῆας, τούτων τοι χάρη, Κύρ', ὀλλγη τελέθει Theogn. 821. De istis futuris dicere possum, proprie pertinuisse ad illud: τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακοῦ δ' οὐκ ἔσσεται ἄλκι: possum dicere, cum quis illa futura νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον· οὐδέ ποτ' ἡμαρ παύσονται καμάτου — χαλεπὰς δὲ θεοὶ δώσουσι μεριμνας (quibus continetur: nunc ferrea aetas est et manebit ferrea) male intellexisset insulse aetatis ferreae descriptionem per futura continuasse: dicam potius haec plane incerta esse nec ab omni parte probabilia nec multum solatii afferre. — Deinde v. 187—189 videntur ex duplici eorundem versuum recensione conglutinata esse, item v. 191—195. Denique hic incurrit ille ἔθρις ἀνήρ, et δίκη δ' ἐν χερσὶ καὶ αἰδώς οὐκ ἔσται, de quibus diximus §. 4. B.

μέμψονται· δ' ἄρα τοὺς χαλεποῖς βάζοντας ἔπεσιν,
 σχέλιοι, οὔτε θεῶν ὅπιν εἰδότες· οὐδέ κεν οἴγε
 γηράντεσσι τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν· 190.
 χειρόδικαι, ἕτερος δ' ἑτέρου πόλιν ἐξαλαπάξει·
 οὐδέ τις εὐόρκου χάρις ἔσσεται οὐδὲ δικαίου,
 οὔτ' ἀγαθοῦ· μᾶλλον δὲ κακῶν δεκτῆρα καὶ ἕβριν
 ἀνέρα τιμήσουσι· δίκη δ' ἐν χερσὶ καὶ αἰδῶς
 οὐκ ἔσται· βλάβη δ' ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα, 195.
 μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ' ὄρκον ὀμεῖται·
 ζῆλος δ' ἀνθρώποισιν διζυροῖσιν ἅπασιν
 δυσκέλαδος κακόχαρτος ὀμαρτήσιν στυγερώπης.

19) Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυ-
 δείης,

λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χροῶα καλόν, 200.
 ἀθανάτων μετὰ φύλον ἴτην, προλιπόντ' ἀνθρώπους,
 Αἰδῶς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ
 θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακοῦ δ' οὐκ ἔσσεται ἀλκή.

Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσ' ἐρέω φρονέουσι καὶ αὐτοῖς.
 Ὡδ' Ἰρηξ προσέειπεν ἀηδόνα ποικιλόδειρον, 205.
 ὕψι μάλ' ἐν νεφέεσσι φέρων ἀνίχεσσι μεμαρπῶς·
 ἢ δ' ἔλεον γναμπτοῖσι πεπαρμένη ἀμφ' ὀνύχεσσι
 μύρετο· τὴν δ' ὄγ' ἐπικρατέως πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 „Δαιμονίη, τί λέληκας; ἔχει νῦν σε πολλὸν ἀρείων,
 τῆ δ' εἰς, ἣ δ' ἂν ἐγὼ περ ἄγω, καὶ ἀοιδὸν εὐούσαν. 210.
 δεῖπνον δ', αἰ κ' ἐθέλω, ποιήσομαι ἢ μεθήσω·
 ἄφρων δ' ὅς κ' ἐθέλη πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν·

19) De his versibus v. not. 13.

204) Illud φρονέουσι καὶ αὐτοῖς acerbissimam est: «fortiores
 valere prae peritis, quod haec fabula docet, hoc quidem reges
 ipsi sciunt.» Hoc probabile reddere potest, hanc fabulam eiusdem
 auctoris esse qui aliis locis tam acerbe agit cum regibus.

νίκης τε στέρεται πρὸς τ' αἰσχεσιν ἄλγεα πάσχει.
 "Ὡς ἔφατ' ὠκυπέτης Ἴρηξ τανυσίπετρος ὄρνις.

Δ. Ε.

Δίκη. Ἐσθλός. Ἔργον (ἔρδειν, ἐργάζεσθαι)
 Ὡ Πέρση, σὺ δ' αἶε ΔΙΚΗΣ, μηδ' ὕβριν ὄφελλε. 215.
 ὕβρις γάρ τε κακὴ δειλῶ βροτῶ· οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς
 θηϊδίως φερέμεν δύναται, βαρύνθει δέ θ' ὑπ' αὐτῆς,
 ἐγκύρσας ἄτησιν· ὁδὸς δ' ἐτέρηφι παρελθεῖν
 κρείσσων ἐς τὰ δίκαια· δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει,
 ἐς τέλος ἐξελθοῦσα· παθῶν δέ τε νήπιος ἔγνω. 220.

Αὐτίκα γὰρ τρέχει Ὀρκος ἅμα ΣΚΟΛΙΓΗΣΙ ΔΙ-
 ΚΗΣΙ.

— Τῆς δὲ ΔΙΚΗΣ ῥόθου ἐλκομένης ἢ κ' ἄνδρες ἄγωσιν
 = δωροφάγῳ ΣΚΟΛΙΑΙΣ τε ΔΙΚΑΙΣ κρίνωσι θέ-
 μιστας.

ἢ δ' ἔπεται, κλαίουσα πόλιν καὶ ἦθεα λαῶν,
 ἠέρα ἔσσαμένη, κακὸν ἀνθρώποισι φέρουσα, 225.
 οἳ τὲ μιν ἐξελάσωσι καὶ οὐκ ἰθεῖαν ἔνειμαν.

221. 224. 225. 226) coniuncti pulcherrimi sunt. Iudex iuratus se iustam sententiam laturum, si ius pervertit, statim adest Ὀρκος periurium vindicaturus. — De Horco, periurium vindicante, apte Spohnius citat Theogon. 231 Ὀρκον θ' ος δὴ πλειστον ἐπιχθονίους ἀνθρώπους πημαίνει, ὅτε κέν τις ἐκὼν ἐπίορκον ὁμόση. Pausanias II, 2, 1 sic scribit: ὅς δ' ἂν ἐνταῦθα ἢ Κορινθίων ἢ ξένος ἐπίορκα ὁμόση, οὐδεμία ἐστὶ μηχανὴ διαφυγεῖν τοῦ ὄρκου. — Is igitur ad puniendum strenuus statim adest, sed Dice, quae est ἡ δ', lento gradu sequitur, deflens eam urbem, tristitia vultum obtegens, invita poenam ferens hominibus, qui expellunt eam et perverse iudicant. Nam Dice in Hesiodeis non est illa, quae apud tragicos est *), severa et hominibus infensa Dea: sed mitis

*) In mentem venit monere de Soph. Antig. 94

Οἱ δὲ ΔΙΚΑΣ ξείνοισι καὶ ἐνδήμοισι διδοῦσιν
ἰθείας καὶ μὴ τι παρεκβαίνουσι δικαίου·

- Ε τοῖσι τέθηλε πόλις, λαοὶ δ' ἀνθεῦσιν ἐν αὐτῇ,
Ε εἰρήνη δ' ἀνὰ γῆν κουροτρόφος· οὐδέ ποτ' αὐτοῖς 230.
Ε ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεὺς,
Ε οὐδέ ποτ' ἰδυδίκαισι μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπηδεῖ,
Ε οὐδ' ἄτη· θαλίης δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται.
Δ τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολὺν βίον· οὔρεσι δὲ δρυῶς
Δ ἄκρη μὲν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίσσας· 235.
Δ εἰροπόκοι δ' οἷες μαλλοῖς καταβεβρίθασιν·
Δ τίκτουσιν δὲ γυναῖκες ἑοικότα τέκνα γονεῦσιν·
Δ θάλλουσιν δ' ἀγαθοῖσι διαμπερές· οὐδ' ἐπὶ νηῶν
Δ νίσσονται, καρπὸν δὲ φέρει ζεῖδωρος ἄρουρα.

Οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε ΚΑΚΗ καὶ σχέτλια ἔργα, 240.

- Ε τοῖς δὲ ΔΙΚΗΝ Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεὺς.

est, fungens officio sibi demandato invita; tanquam impar puella iniuriis ab hominum manu sibi illatis propulsandis apud Jovem patrem conquerens (cf. v. 260); Veneri Homericæ similis. Ex ea sententia item pulcerrime dictus versus interiectus 222 »Dices impetus (hoc est ῥόθος: cf. Lith. 422) eo est quo homines eam trahunt [pervertunt homines facile ius pro arbitrio]: cui versui subsequentem δωροφάγοι, ex aliis simillimis factus (ut 266), ab initio non adhaesisse opinor, propter incommodam constructionem. — Quod n ub e vultum obtegit, cf. Quint. Sm. IV, 44 ὡς ἔφαθ'· ἀθάνατοι δὲ κατ' οὐρανὸν ἐστενάχοντο, ὅσοι ἔσαν Δαναοῖσιν εὐσθενέεσσι ἀρωγοί· ἀμφὶ δὲ κρατ' ἐκάλυψαν ἀπειρεσίοις νεφέεσσιν, θυμὸν ἀκηχέμενοι.

234—239) altera recensio versuum 229—233.

εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρεῖ μὲν ἐξ ἐμοῦ,
ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσει δίκη.

Sic certe in omnibus quae mihi ad manum sunt editionibus scriptum video. Sed, ni fallor, quod longe pulchrius est, voluit Sophocles: Δίκη. (Προσκείσει Δίκη du wirst anheimfallen). —

Πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις ΚΑΚΟΥ ἄνδρὸς
 ἀπηύρα,
 ὅς τις ἀλιτραίνῃ καὶ ἀτάσθαλα μηχανάται.

- 3) τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων,
 3) λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμὸν, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί. 245.
 3) οὐδὲ γυναῖκες τίκτουσιν, μινύθουσι δὲ οἴκοι,
 3) Ζητὸς φραδμοσύνησιν Ὀλυμπίου· ἄλλοτε δ' αὖτε
 3) ἢ τῶν γε στρατὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν ἢ ὄγε τεῖχος,
 3) ἢ νέας ἐν πόντῳ Κρονίδης ἀποτίνυται αὐτῶν.

ὦ βασιλεῖς, ὑμεῖς δὲ καταφράζεσθε καὶ αὐτοὶ 250.
 τήνδε ΔΙΚΗΝ· ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἔόντες
 ἀθάνατοι φράζονται, ὅσοι σχολιῆσι δίκησι
 ἀλλήλους τρίβουσι, θεῶν ὅπιν οὐκ ἀλέγοντες.
 τρις γὰρ μύριοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ πολυβοτείρη
 ἀθάνατοι Ζητὸς φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων, 255.
 οἳ ῥα φυλάσσουσιν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
 ἡέρα ἕσσάμενοι πάντῃ φοιτῶνες ἐπ' αἶαν.
 ἢ δέ τε πάρθενός ἐστι Δίκη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 κνδρὴ τ' αἰδοίῃ τε θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
 καὶ ὅ' ὀπότ' ἂν τίς μιν βλάπτῃ σχολιῶς ὀνοτά-
 ζων, 260.

ἀντίκα παρ Διὶ πατρὶ καθεζομένη Κρονίωνι,
 γηρύετ' ἀνθρώπων ἀδίκον νόον, ὄφρ' ἀποτίσῃ

242. sqq.) iam Aeschinis tempore cohaerere visa, in Ctes.
 p. 427 Bekk. Sed iam mature hanc Chrestomathiam esse cum iden-
 titem deinceps legeretur et edisceretur multis in oblivionem venit: —
 unde magis magisque inveniebantur qui hiantibus inepte mederi
 conarentur.

244—249) altera recensio pro v. 241.

251) τήνδε δίκην Spohnius explicat hanc iustitiam, quam com-
 mendo. Fortasse significat: hunc morem: hoc institutum Deorum:
 Od. τ, 43. 168. δ, 69Γ. λ, 218. ω, 253. h. Apoll. 458.

- δῆμος ἀτασθαλίας βασιλέων, οἳ λυγρὰ νοεῦντες
 — ἄλλη παρκλίνωσι δίκας, σκολιῶς ἐνέποντες.
 ταῦτα φυλασσόμενοι, βασιλεῖς, ἰθύνετα μύθους, 265
 δωροφάγοι, σκολιῶν δὲ δικῶν ἐπὶ πάγχυ λάθοσθε.

Οἱ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ, ἄλλω κακὰ τεύχων,
 ἢ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλευσάντι κακίστη.

Πάντα ἰδὼν Διὸς ὄφθαλμὸς καὶ πάντα νοήσας
 καὶ νυτὰδ, αἷ' ἐθέλησ', ἐπιδέρκεται, οὐδέδ' ἄλῃθει, 270.
 οἷην δὴ καὶ τήνδε ΔΙΚΗΝ πόλις ἐντὸς ἔεργει.

Νῦν δὴ ἐγὼ μῆτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι ΔΙΚΑΙΟΣ
 εἶην μῆτ' ἐμὸς υἱός· ἐπεὶ κακὸν ἄνδρα δίκαιον

263. 4) hic, ubi reges admonentur et deterrentur, inepti sunt. Et genitivus βασιλέων imperitum vel recentiorem auctorem prodit. Vocativus βασιλεῖς ne ipse quidem ex more veterum epicorum est. At primum apud Homerum est ἱππεῖς (nominativus) *A*, 150 ἱππεῖς δ' ἱππῆας, ὑπὸ δὲ σφισιν ὤρτο κονίη. Quod mihi non verum videtur, sed potius ab initio fuisse ἱππῆες δ' ἱππῆας, ὑπὸ σφίσι δ' ὤρτο κονίη. Sed si forte antiqua mutatio est, iam antiquo potest communem morem declinandi ansam dedisse. Deinde vocativus βασιλῆες et ὦ βασιλῆες, pausam post se requirens, habet aliquid versum pangenti difficultatis: quare non negaverim potuisse βασιλεῖς vel si mavis βασιλῆες admissum esse. Denique priore loco ὦ βασιλεῖς ne ab omni quidem parte certum est. Hermannus ad hymn. Cer. 137 ex vestigiis cod. Viteberg. emendavit: ὑμεῖς δ', ὦ βασιλῆες, ἐπιφράζεσθε καὶ αὐτοί. Hinc suspicio oritur una cum antecedentibus etiam v. 265. 6. interpolatori deberi. Βασιλέων duplici ratione ita ab epicorum more abludit, ut antiquum poetam admisisse difficile sit credere: Callimachum admisisse hymn. Dian. 265 scio. Caeterum versus illi, ut diximus, ipso sententiarum connexu damnantur. Ad ὄφρ' ἀποτίσῃ subiectum est ἀνθρώπων ἄδικος νόος.

ἔμμεναι, εἰ μείζω γε δίκην ἀδικιώτερος ἔξει.
— ἀλλὰ τὰ γ' οὐπω ἔολπα τελεῖν Δία τερπικέρανον. 275.

ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν,
καὶ νῦ ΔΙΚΗΣ ἐπάκουε, βίης δ' ἐπιλήθεο πάμπαν.
τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόον διέταξε Κρονίων·
ἰχθύσι μὲν καὶ θηροῖς καὶ οἰωνοῖς πετεηνοῖς
ἔσθειν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς. 280.
ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην, ἣ πολλὸν ἀρίστη
γίγνεται. εἰ γὰρ τίς κ' ἐθέλη τὰ δίκαι' ἀγορεύειν
γινώσκων, τῷ μὲν τ' ὄλβον διδοῖ εὐρύοπα Ζεὺς·
ὅς δέ κε μαρτυρήσιν ἐκὼν ἐπίορκον ὁμόσσας
ψεύσεται, ἐν δὲ δίκην βλάβας νήκεστον ἀάσθη, 285.
τοῦ δὲ τ' ἀμαυροτέρη γενεὴ μετόπισθε λέλειπται.
ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

Σοὶ δ' ἐγὼ ἘΣΘΛΑ νοέων ἐρέω, μέγα νήπιε Πέρση.
τὴν μὲν τοι κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἐλέσθαι
ῥηιδίως· λείη μὲν ὁδός, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει. 290
τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρώτα θεοὶ προπάροιδεν ἔθνηκον
ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτήν,
καὶ τρηχὺς τοπρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,
ῥηιδίη δὴ ἔπειτα πέλει, χαλεπὴ περ ἑοῦσα.

Οὗτος μὲν πανάριστος, ὅς αὐτὸς πάντα νοήση, 295
φρασσάμενος τὰ κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ἦσιν ἀμείνω.
ἘΣΘΛΟΣ δ' αὖ κακείνος ὅς εὖ εἰπόντι πίθηται.
ὅς δέ κε μὴτ' αὐτὸς νοέη, μὴτ' ἄλλου ἀκούων
ἐν θυμῷ βάλληται, ὃ δ' αὖτ' ἀχρήσιος ἀνήρ.

Ἄλλὰ σὺ γ' ἤμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετιμῆς 300.
ἘΡΓ' ἌΖΕΥ, Πέρση, δῖον γένος, ὄφρα σε λιμὸς

275) De hoc versu dictum not. 18.

301) Spohn. Διον. v. Lob. Agl. 326.

ἐχθαίρη, φιλήη δέ σ' ἔυστέφανος Δημήτηρ
αἰδοίη, ΒΙΟΤΟΥ δὲ τῶν πιμπλήσει ΚΑΛΙΪΗΝ.
λίμὸς γάρ τοι πάμπαν ἌΕΡΓΩ σύμφορος ἀνδρὶ.

Τῷ δὲ θεοὶ νημεσῶσι καὶ ἀνέρες, ὅς κεν ἌΕΡΓ' ΟΣ 305.
ζῶη, κηφήνεασι νοθούραις εἴκαλος ὄργην,
οἳ τε μελισσῶν, κάματον τρύχουσαι ἀεργοί,
ἔσθοντες· σοὶ δ' ἜΡΓΑ φίλ' ἔατω μέτρια κοσμεῖν,
ὣς κέ τοι ὠραίου ΒΙΟΤΟΥ πλήθωσι ΚΑΛΙΑΙ.

Ἐξ ἜΡΓΩΝ δ' ἀκάρης πολύμηλοι τ' ἀφραιοὶ τε. 310.
καὶ τ' ἐργαζόμενος πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν
ἔσσει ἢ δὲ βροτοῖς· μάλα γὰρ στενγέουσιν ἌΕΡΓ' ΟΥΣ.

ἜΡΓΩΝ δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἌΕΡΓ' ΙΗ δέ τ' ὄνειδος.

Εἰ δέ κεν ἜΡΓ' ΑΖΗ, τάχα σε ζηλώσει ἌΕΡΓ' ΟΣ
πλουτεῦντα· πλοῦτεω δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ἐπάξει. 315.

Δαιμόνι δ' οἶος ἔησθα! τὸ ἜΡΓ' ΑΖΕΣΘΑΙ ἄμεινον.

* * * *

εἰ κεν ἅπ' ἀλλοτριῶν κτεάτων ἀεσίφρονα θυμὸν

303) Spohn. πῆμπλησι.

316) Spohn. δαιμόνι δ' ἴσος ἔησθα· τῷ ἐργάζεσθαι ἄμεινον de Schaeferi coniectura. Omnes, quod sciam, codd. δαιμόνι δ' οἶος· τὰ ἐργ — Sententia versus aliunde decerpti est: Fortuna autem qualis eras! (h. e. quam felix eras! antequam te desidia dederas). Melius id quod olim faciebas, laborare. δαίμων Theogn. 161. Si δ' abesset, scriberem: δαιμόνι οἶος ἔησθα!

317 sqq.) Haec ita composita. Ad 317. 8. propter rei quādam similitudinem accessit Χρήματα — 322 sqq. In quo, cum esset ἔλ-

εἰς ἜΡΓΟΝ τρέψας μελετᾶς βίου, ὡς σε κελεύω.

ΑἶΔΩΣ δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,
αἰδώς, ἢ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἢ δ' ὀνίνησιν. 320.

ΑἶΔΩΣ τοι πρὸς ἀνομβίη, θάρσος δὲ πρὸς
ὈΛΒΩ.

Χρήματα δ' οὐχ ἀρπακτά, θεύςδοτα πολλὸν
ἀμείνω.

εἰ γάρ τις καὶ χερσὶ βίη μέγαν ὈΛΒΟΝ ἔληται,
ἢ δ' ἀπὸ γλώσσης λήσσειται (οἷά τε πολλὰ
γίγνεται, εὐτ' ἂν δὴ κέρδος νόον ἐξαπατήσῃ 325.
ἀνθρώπων, ΑἶΔΩ δὲ τ' ἀναιδείη κατὸπάζη).
θεῖα δὲ μιν μαυροῦσι θεοί, μινύθουσι δὲ οἶκοι
ἀνέρι τῷ· παῦρον δὲ τ' ἐπὶ χρόνον ὄλβος ὀπηδεῖ.

Ἴσον δ' ὅς θ' ἰκέτην ὅς τε ξεῖνον πακόν ἘΡΞΗ,
ὅς τε κασιγνήτιο ἐοῦ ἀνὰ δέμνια βαίνη 330.
κρυπταδίας εὐνῆς ἀλόχον παρακαίρια ῥέζων,
ὅς τέ τευ ἀφραδίας ἀλιταίνεται ὀρφανὰ τέκνα,
ὅς τε γονῆα γέροντα κακῶ ἐπὶ γήραος οὐδῶ
νεικείη χαλεποῖσι καθαρπτόμενος ἐπέεσσιν.
τῷ δ' ἦτοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται, ἐς δὲ τελευτήν 335.
ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν.
ἀλλὰ σὺ τῶν μὲν πάμπαν ἔργ' ἀεσίφρονα θυμόν.

Καδδύναμιν δ' ἘΡΔΕΙΝ ἱέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
ἀγνῶς καὶ καθαρῶς, ἐπὶ δ' ἀγλαὰ μηρία καίειν·
ἄλλοτε δὲ σπονδῆσι θύεσσί τε ἰλάσκεσθαι, 340.
ἡμὲν δ' εὐνάζη καὶ ὅταν φάος ἱερὸν ἔλθῃ,

βος et αἰδώς, aditum invenerunt in proxima vicinia 321: 319. 320.
Memorable in re nostra exemplum.

ὡς κέ τοι ἴλαον κραδίην καὶ θυμὸν ἔχουσιν·
ὄφρ' ἄλλων ὠνῆ κλῆρον, μὴ-τὸν τερὸν ἄλλος.

Γ, Δ.

Γείτων, Διδόναι (δῶς similia).

Τὸν ΦΙΛΕΟΝΤ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν, τὸν δ' ἐχ-
θρὸν ἑᾶσαι·

τὸν δὲ μάλιστα καλεῖν, ὅς τις σέθεν ἐγγύθι ναίει. 345.
εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγκώμιον ἄλλο γένηται,
ΓΕΙΤΟΝΕΣ ἄζωστοι ἔκιοι, ζώσαντο δὲ πηοί.

Πῆμα κακὸς ΓΕΙΤΩΝ, ὅσον τ' ἀγαθὸς μέγ'
ὄνειαρ.

Ἐμμορέ τοι τιμῆς, ὅς τ' ἔμμορε ΓΕΙΤΟΝΟΣ
ἔσθλοῦ.

Οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ ΓΕΙΤΩΝ κακὸς
εἴη. 350.

Εἶ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ ΓΕΙΤΟΝΟΣ εὖ δ'
ἀποδοῦναι
αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λῶϊον, αἶ κε δύνῃαι,
ὡς ἂν χρηρίζων καὶ ἐς ὕστερον ἄρκιον εὕρης.

Μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἴσ' ἀτῆσιν

Τὸν ΦΙΛΕΟΝΤΑ φιλεῖν καὶ τῷ προσιόντι
προσεῖναι· 355.

καὶ ΔΟΜΕΝ ὅς κεν δῶ καὶ μὴ δόμεν ὅς κεν μὴ δῶ.

349) 'Wer einen guten Nachbar hat, hat Geldeswerth.'

253) v. §. 8.

354) Haec sententia adhaesit antecedenti (in qua vetabamur dehaudare vicinum) propter quandam rei similitudinem,

ΔΩΤΗ μὲν τις ἔδωκεν, ἐδώτη δ' οὐ τις ἔδωκεν.

ΔΩΣ ἀγαθή, ἄρπαξ δὲ κακή, θανάτιο δότειρα.

Ὅς μὲν γὰρ κεν ἀνὴρ ἐθέλων, ὄγε κἄν μέγα ΔΟΪΗ.

* * *

359.

χαίρει τῷ ΔΩΡῶ καὶ τέρπεται ὄν κατὰ θυμόν. 360.

ὅς δέ κεν αὐτὸς ἔληται, ἀναιδείῃφι πιθήσας,
καὶ τε ΣΜΙΚΡΟΝ ἔόν, τό γ' ἐπάχνωσεν φίλον
ἦτορ.

Εἰ γὰρ κεν καὶ ΣΜΙΚΡΟΝ ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο,
καὶ θαμὰ τοῦτ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο.

Ὅς δ' ἐπ' ἘΟΝΤΙ φέρει, ὁ δ' ἀλύξεται αἴθοπα
λιμόν. 365.

359) Spohn δώη. — κἄν in versiculo proverbiali ferendum dixi. Quidquid tentatum est, ut 359—362 cohaerent, nihil placere potest. Nam non opponuntur quae recte opponi possunt: unde ne id quidem excludo, quod Hermannus tentavit. Videtur mihi ante 360 versus excidisse eiusmodi:

ὅς μὲν γὰρ ἔ' ἔπεισιν θέλξας φρένα δῶρον ἀέτην

366 et 365) in unam sententiam coniungi non possunt: imo 366 in contrariam sententiam scriptus est. Nam cum ille dixisset: »qui ad ea quae adsunt addit effugiet famem« alius subiecit illum quodammodo illudens: »neque domi condita (cf. κατάκειται v. 31) habere molestum est,« h. e. si mihi dicendum est quod sentio, melius etiam est domi conditum habere, ut perpetuo labori parcamus. Est igitur hic versus ex ea genere, quod tetigimus nota 18 in ἐμπης καὶ τοῖσι μεμίζεται ἐσθλά κκοῖσι. Cum in hoc versu inesse οἶκος, locum hic invenit deinde haec sententia (legitur eadem in-

Οὐδέ τό γ' εἰν Οἴκῳ κατακείμενον ἀνέρα κήδει.

Οἴκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερόν τὸ θύρηφι.

Ἐσθλὸν μὲν ΠΑΡΕΟΝΤΟΣ ἐλέσθαι· πῆμα δὲ
 θυμῷ
 χρηίζειν ἀπέοντος· ἃ σε φράζεσθαι ἄνωγα.

§. 8.

De sequentibus dictum est §. 2. Non convenit mihi in quibusdam cum interpretibus. Primum in hoc Ἀρχομένου δὲ πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι· μεσσόθι φείδεσθαι· δειλὴ δ' ἐνὶ πνυθμένι φειδώ nescio quae artificiosae interpretationes quaesitae: quae improbandae omnes: de dolio vini dictum, de hoc intelligendum, et id intelligendum quod dictum est. Nec miror hoc: nam equidem sentio, si mihi vini dolium esset, me ipsum hoc modo acturum. Seria disputatio est de subsequente: μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔστω: non convenit mihi cum Hermanno hoc modo explicante: „der ausgemachte Lohn werde sicher ausgezahlt:“ sed sic potius vertendum: „der mit einem Freunde bedungene *) Lohn sei anständig:“ commodus, non parcus: „lautus“ paulo plus est: sed prorsus respondet Graecorum ἐπιεικῆς. Et idem significat vox antea v. 353, ubi item aliter explicatum ab Hermanno: εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, αἴ κε δύνηαι, ὡς ἂν χρηίζων καὶ ἐς ὕστερον

commode prorsus hymn. Merc. 36) οἴκοι βέλτερον εἶναι —, h. e. melius est domi se continere: nam quod extra est, nocivum. (Dictum circumforaneis).

*) μισθῷ ἐπὶ ῥητῷ II. Φ, 445.

ἄρκιον εὐρηγῶ, i. e. *ἐπιεικῆ*, commodum. Battmannus id quidem verissime mihi videtur de hoc vocabulo dixisse, *ἀρκεῖν* non esse Latinorum arcere (abhorret enim primaria significatio): sed discedo in reliquis. *ἀρκεῖν* significat parem esse alicui rei, satis validum esse. Jul. ep. 24 p. 39 Heyl. τὸν γίγαντα τὸν ἑκατοντακέφαλον ἐνὶ βλήματι καθελεῖν ἤρκεσε (er vermochte). Hinc *ἀρκῶ* est defendo, *ἀρκεῖ μοι* res mihi par est, sufficit. Nonnus XXXVI, 253 καὶ ἄρκιος ἔπλετο μορφῇ δῆσαι θοῦρον Ἄρηα μεθ' υἱέας Ἰφιμεδείης.

Ex hac significatione vocabulum *ἄρκιος* (cui nec in Latina nec in vernacula lingua videtur esse quod unum omnibus locis respondeat) ubique videtur mihi explicari posse. Nam quod Ajax dicit Il. O, 502

αἰδώς, Ἀργεῖοι, νῦν ἄρκιον ἢ ἀπολέσθαι
ἢ ἐ σωθῆναι καὶ ἀπώσασθαι κακὰ νηῶν,

hoc est: his rebus, quales nunc sunt, solum par est aut mori aut Graecos propellere. Vides hoc loco Latine optime verti posse nunc par est aut — Iliad. B, 393

ὄν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὗ οἱ ἔπειτα
ἄρκιον ἔσσειται φυγέειν κύνας ἢ δ' οἰωνούς,

sensus postulat ut hoc fere dicatur: si quis pugnam defugerit, non idcirco effugiet mortem (quippe ipse eum morti dabo). Jam finge pro οὗ οἱ ἄρκιον ἔσσειται φυγέειν dictum esse οὐκ ἄρκιος ἔσσειται φυγέειν „er wird nicht gewachsen sein zu entfliehen, nicht vermögen:“ quo vocabulo supra in Juliani loco commodissime verbum *ἀρκεῖν* expressimus.

ἄρκιος et *ἐπάρκιος* (*ἐπαρκῆς* Alex. 577. Dion. per. 1100) quod satis est, non nimis parvum est, commodus, *ἐπιεικῆς-μίσθος ἄρκιος* eadem quam in Hesiodico loco tribuimus ei significatione est iam apud Homerum K, 304. σ, 358. Item Theocr. VIII, 13 καὶ τίνα (ἄεθλον) θεοσεύμεσθ' ὅτις ἁμῖν ἄρκιος εἶη. Eadem est in τῷ μὴ

βίος ἄρκιος εἶη Hes. op. 503 et ἵνα τοι βίος ἄρκιος εἶη 579. cf. Opp. Hal. III, 601 σχολιοῖσι δ' ἐπαΐσθουσιν ὁδοῦσι, σώματι μηδόμενοι πόρον ἄρκιον. —

Nonn. XXII, 393 ἄρκιον Ἰνδὸν ὄλεσσε τεδὸν δόρυ — „satis Indorum occidisti: desiste Nymphis bellum inferre.“ — οἶδα μὲν ὅτι φέρεις σθένος ἄρκιον Nonn. XXXVII, 177. Cui proximum est, cum dicitur de corporis magnitudine non contemnenda, sed satis ampla. Cyneg. ὅσσε πέλει παιδρός, δέμας ἄρκιον, εὐρύς ιδέσθαι, qui hac significatione saepius usus est *).

§. 9.

Post versum 696, ad quem §. 5 disputationem deduxeram, quo illud quod est de agricultura et navigatione carmen absolvitur, sequitur 697—707 praeceptum de ducenda uxore, adscriptum huc, opinor, quod ad rem domesticam facit. ὨΡΑΙΟΣ hic inesse statim ab initio et ὨΡΙΟΣ video: in eo hoc etiam loco aliquid momenti esse non dico: nec concedam praefracte neganti. Deinde nulla sententiae affinitate docetur v. 708—716 quomodo te geras in socium **). Versus, quo transitus fit, 708 εὖ δ' ὄπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι plane incommodus. Sequitur deinde 717—761 Μηδὲ πολύξεινον μηδ' ἄξεινον καλέεσθαι — — — — catiuncula uno tenore vetita multa et varia complectens. Sed non casu fortasse factum quod haec forma similia, hoc dico, 717 sqq., et praecedens, quod item vetat: μηδὲ κασιγνήτω — iuxta sunt posita.

*) Locis a Schneidero in lex. citatis adde I, 402. Sed de III, 477 dubito an recte habeat.

**) Ad v. 709 μηδὲ κασιγνήτω ἴσον ποιεῖσθαι ἑταῖρον cf. qui ei occasionem dedit Od. 9, 586 ἐπεὶ οὐ μὲν τι κασιγνήτοιο χερσίων γίνεται ὅς κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπνυμένα εἰδῆ.

Deinceps 762— 766 de cavenda mala fama, hoc trans-
itu: Ὡδ' ἔρδειν, δεῖνὴν δὲ βροτῶν ὑπαλεύσο φῆμην. — Tum

Ἡματα δ' ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένος *) εὖ κατὰ μοῖραν
πεφραδέμεν δμώεσσι τριηκάδα μηνὸς ἄριστην —

Hoc carmen (quod iam Heracliti tempore Hesiodicum ferebatur **), quamquam vix est idem character, maxime in versuum structura, qui in carmine de agricultura est), hoc ab origine initium habuisse non est verisimile: nam insunt, quae ad servos nihil pertinent, ut statim primum: insunt quae vix pertinent, nec ita prolata ab auctore quasi de servis cogitaverit: insunt quae ad uxorem e. g. non minus: attamen ex hoc initio expectes, talia tantum futura, quae servis in operibus adeundis observanda sint. Quare suspicor sic mutatum esse initium a nescio quo, qui hoc carmen illi de agricultura annecteret, vel eo referri vellet, in quod de servis adhortandis et instituendis aliquoties dictum est: quo initio trahimur statim cogitatione ad ipsam rem domesticam. Sub finem 824 sqq. hoc animadvertes:

Αἶδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειρα.

αἱ δ' ἄλλαι μετάδουποι, ἀκήριοι, οὐ τι φέρουσαι.

ἌΛΛΙΟΣ δ' ἌΛΛΟΪΗΝ αἰνεῖ, παῦροι δὲ τ' ἴσασι.

Quocum, si sensum spectas, nulla ratione coit qui subsequitur

ἌΛΛΟΤΕ μητροῦν πέλει ἡμέρη, ἌΛΛΟΤΕ μήτηρ.

Extremi omnium nunc sunt, quibus Dies absolvuntur:

τάων εὐδαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὅς τάδε πάντα ***)

*) Spohn. comma posuit post πεφυλαγμένος.

**) Plut. Camill. 19 Ἡράκλειτος ἐπέπληξεν Ἡσιόδῳ τὰς μὲν ἀγαθὰς ποιουμένων, τὰς δὲ φαύλας, ὡς ἀγνοοῦντι φύσιν ἡμέρας ἀπάσης μιαν οὖσαν. (v. Lob. Agl. 429).

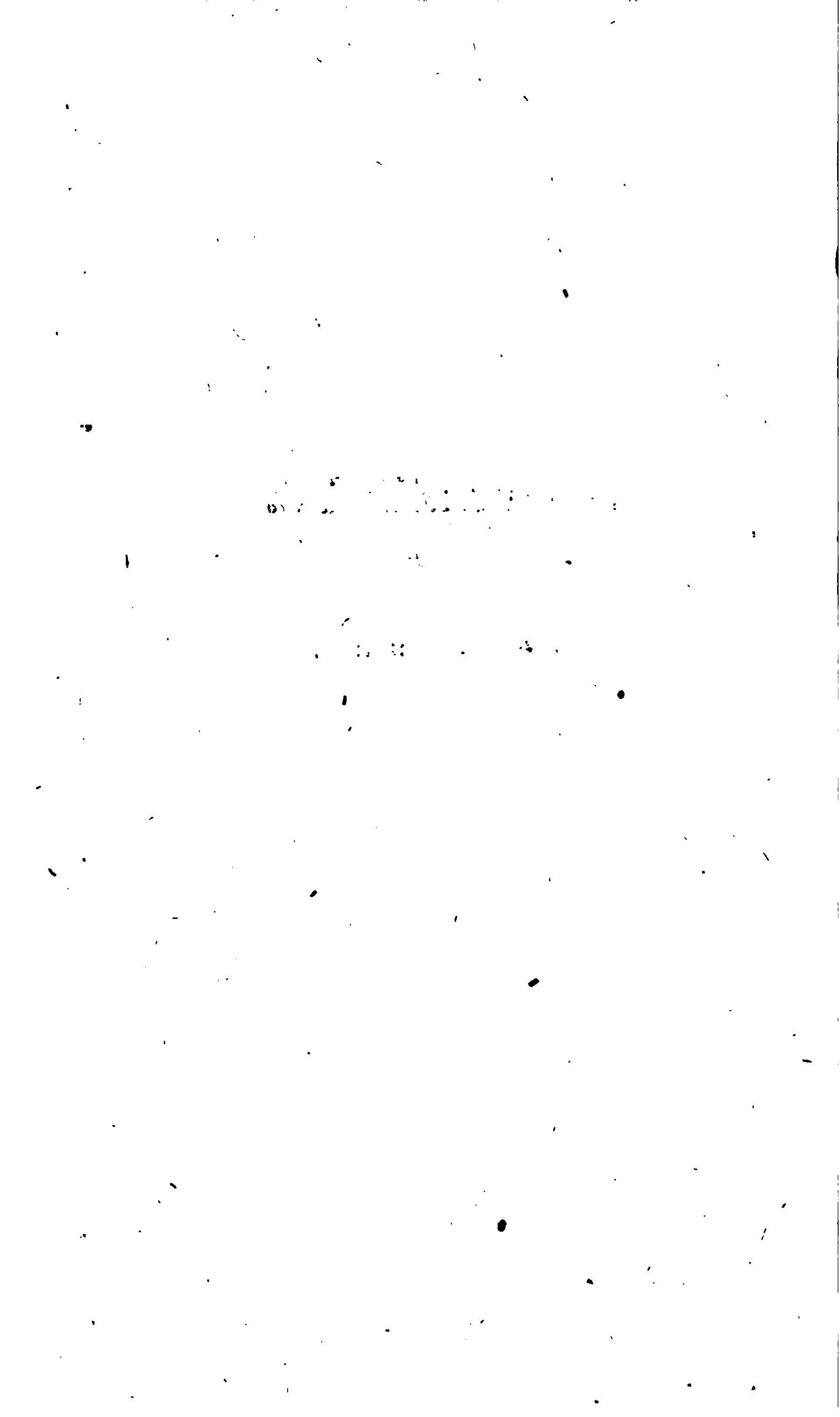
***) cf. Lith. 828. Versum ἄλλοτε — ante oculos habuit Quint.

εἰδὼς ἐργάζεται ἀναίτιος ἀθανάτοισιν,
 ὈΡΝΙΘΑΣ ΚΡΙΝΩΝ καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.
 Τούτοις, Proculus inquit, ἐπάγουσιν τινες τὴν ὈΡΝΙΘΟ-
 ΜΑΝΤΕΛΑΝ, ἢ τινὰ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἀθετεῖ.

Sm. H, 473. — Omnino recentiorum epicorum imitationes adhuc parum curatae operum editoribus, ut 358 cl. Nic. Al. 625, v. 620 cl. Max. κατ. 456. (an Orpheus Lob. 414). In Lithicis v. 62 expressus ex his Hesiodicis v. 187, quod Hermannus non meminerat cum illic αἴψα δέ deleteret. Ἄν αἴψα δέ, πρέσβα δημοσύνη, ὅ ἀτιούσιν? —

Dissertatio IV.

D e N o n n o .

Praestantissima illa de Orpheo disputatione, qua nihil tulit recentior aetas quod Bentleiano ingenio similis sit, quam egregie Hermannus de Panopolitano poeta sit meritis iam docuit eventus. His nimirum firmissimis fundamentis innisi, hoc exemplo incitati, Gerhardus, Wernickius, Graefius, Struvius, denique is, cuius libelli Nonniani editione mihi haec orta est dissertatiuncula, Passovius ad hunc Graecarum litterarum locum aggressi laetissimos fructus rettulerunt. Graefio quidem et Passovio non idem fuit consilium: cum ille textum Dionysiacorum quantum assequi posset vitiis purgatum exhibere vellet, Passovius certissimis Metaphrasis interpolationibus eiectis apparatu potius futurae et iustae editionis componendo acquiescere. Sic factum est, ut multae nec dubitabiles emendationes in margine delitescant. Iustae vero Metaphrasis editioni tum demum locus erit, ubi duae quaestiones explicatae et expeditae erunt: et primum quidem, quibus hic libellus obnoxius fuerit corruptionibus per eos, qui pressius illum quam auctori propositum fuerat Evangelio ipsi accommodatum volebant: deinde, quatenus auctor ipse

eas leges, quas in maiore et suo carmine severissimas secutus est, in hoc opusculo laxaverit. Et hoc est, in quo nostra disputatio versabitur. Quae res cum procedere nequeat nisi illae ipsae Dionysiacorum leges accuratius cognoscantur, hoc agemus itaque rem nostram instituamus ut quae in Dionysiis secutum observavimus ponamus, hinc exempla petamus, contendamus deinde Metaphrasin, monituri si quid inventum fuerit discrepans, nihil monituri ubi conveniunt omnia.

§. I.

Dionys. II, 244 ἡλίου δὲ φανέντος ἀπὸ γλώσσων, ἀπὸ λαιμῶν

εἰς ἐροπὴν πολύπηχυς ἐπεβρυχᾶτο Τυφωεύς.

Hoc loco Graefius: „elegantem Rhodomannus ἐγγλώσσων.“ Emendationem quidem h. l. non tantum elegantia suadet, sed prorsus necessaria est. Constans Nonni lex est, ut primae declinationis genitivi nunquam aliter exeant quam in ἁών. Etenim XVI, 400

ἦν Τελέτην ὀνόμησεν, αἰεὶ χαίρουσαν, ἐορτῶν

iam sensus flagitat αἰεὶ χαίρουσαν ἐορταῖς: ibidem XIII, 451 πέτρην pro πετρῶν.

Non recte igitur Βακχῶν pro Βάκχου posuit Graefius. XXI, 148; XXVII, 104. 149, XXX, 245 et aliis quibusdam locis pro Βάκχων inferendum esse suspicatus est, quamquam nihil minus necessarium, v. e. g. XXVII, 165. 177. Offert se denique idem Βακχῶν XLIV, 220

μέλει δ' ἐμοὶ ὄργια Βακχῶν

ὑμετέρων, ὅτι γαῖα φητῶν ὠδῖνα πεπαίνει:

sed eo: quoque loco, quamquam nihil monuit Graefius, veteres editiones Βάκχων, quod ipsum verum est, nisi forte Βάκχου malueris (cf. XLIV., 25. 46. 107). Certum autem est, interpunctionem mutandam esse, ut

ὑπετέρων (i. e. σῶν) ὅτι γὰρ coniunctim legantur. Nec de Δερβικῶν cogitari debebat XXVI, 339: forma Δέρβικες ex aliis scriptoribus certa est. Me animadvertit potius Ἀραχῶτων XXVI, 148, cum XXX, 311 legatur ἐγρεμόθους Ἀραχῶτας. Sed quacunque de causa hic Ἀραχῶτας maluit, cur illic alteram formam Ἀραχῶτοι adsciverit iam perspicimus: forma certissima de accentu non omnes idem secuti videntur: v. Ellendt ad Arr. V, 11, 5. — Item ποιμῶν iniuria propositum XLV, 109 loco, ut mihi videtur, integro. Denique haec forma legitur XLV, 50 καὶ παλαμῶν ἀκόμιστον ἀπορρίψασα χιτῶνα; sed huc quoque coniectura immigravit. Veteres editiones praebent καὶ πλοκάμων. Vide an legendum sit δαυδάλεον δ' ἀκόμιστον, aut πολύμιτον δ' ἀκόμιστον, ut καί additum sit postquam versum corruptum esse apparebat. Caeterum primo loco, unde egressi sumus, in Rhodomanni emendatione ἐυγλώσσω non agnoscimus manum Nonni; sed scripsit ille ὁμογλώσσω, v. XIX, 105. XXXVII, 287. XL, 216. XXXVI, 472. XLVII, 24. De lege ipsa nulla potest esse dubitatio: tot confirmatur exemplis. Sunt enim in libris XXIV prioribus Dionysiacorum fere quadraginta quinque tales genitivi. Et accedit, ut item genitivus singularis semper exeat in *ao* (exempla in libris prioribus XXIII sunt fere viginti quattuor). XXXVIII, 362 παραῖξασα Βοῶτου requiritur Βοῶτην. XII, 134 ἀκερσεκόμου Φοίβου est ab ἀκερσεκόμος, ut ἀκερσεκόμοιο Διονύσου XV, 49. Immo quid moverit Nonnum ut formas *εω* et *εων* excluderet intelligimus. Etenim si *εων* dixisset duabus syllabis, discessisset a veterum poetarum usu (apud Homerum πυλέων tantum et θυρέων sic inveniuntur), sin synizesin aut contractionem admississet (qua Homerus utitur praecedente vocali) a se ipso descivisset. Nam et synizesin et contractionem vitavit de industria. In tertia declinatione

unam admisit contractionem versui cedens in adiectivis choriambicis, ὄξυβελεῖς, ἰσοφυεῖ, χρυσοφάῃ, et similibus omnibus (sed in genitivis nusquam *). Praeterea unum πελάγη semel XLIII, 290. Reliquae tertiae declinationis formae nusquam inveniuntur nisi aperta vocali. XLVIII, 654 pro θάμβει scribendum est θάμβει, item par. A, 96 πένθει, ut ἄστει I, 46 iam versus flagitat. Non admittemus igitur τείχει, quod pro τοίχῳ vult Graefus XXXIII, 278. Nec τευχέων, quod pro τεκέων posuit XXXVI, 168, quidquam habet simile: nec μου, pro μοι nulla necessitate illatum XI, 444. Duobus tantum Paraphrasis locis, et iis quidem Evangelio accurate respondentibus, posuit μεν, A, 50, 108. Sed A, 97 πείθεσέ μεν ne in paraphrasi quidem verum est: sed μοι, ut μοι πείθεσθε, A, 220; τίπττε μοι οὐ πείθεσθε Θ, 136; Θ, 78 **). Praeterea pronominum horum formae omnes apertae inveniuntur, ut σέο, ἔο, aut distractae, σεῖο. Accusativus pluralis est ἡμέας et ὑμέας (σφέας XXXVII, 160), et genitivus ἡμείων tantum et ὑμείων ***).

Similia observare licet in coniugatione. In formis verborum contractorum activis (praeter eas, quibus omnino nisi contractis Graeci non utuntur) non inveniunt contractum nisi ἐμνοχόει (XXI, 176. XXV, 449.

*) Hae formae semper aut in versus initio sunt aut in pede quinto. Hinc refutatur Graefii coniectura XLVII, 514, nec praeterea probabilis: cui meliorem nuper substituit vir sollers Armin. Koechly. Respondent his ὑψίκερως et ὑψίκερων, si quidem haec contracta sunt.

**) Reliquit Passovius nonnullos versus interpolatos parentesi inclusos. Horum nusquam rationem habebo.

***) In συκῆ et συκῆς (ex Homero) XII, 275. III, 150 si quis inciderit ne putet quidquam simile se inventurum. Neve forte de contractione adiectivorum in εὐς suspicetur.

XXVII, 245) Homericum et nisi sic profertur hexametro exclusum, et **XLVII, 501**

πόσσι πολυσκάρθμοισι πατεί Διόνυσος ὀπώρην,
quod nolim mutari in πολυσκάρθμοις πατέσι, ne minus respondeat subsequenti versui

ἴχνεσιν ὑψιπόροισιν ἐμὸς γόνος ἤερα τέμνει.

Et λιχμῶσα **XLI, 201. XLVIII, 912.** (cf. λιχμῶντο par I, 168). Falsum est αἴρω in paraphrasi **K, 60:** nec αἴρω scripsit, usitatum enim ei ἀείρω, sed, opinor, εἴρω. Nec unquam formas passivorum εαι, εη, αα contraxit. Nunquam ab eo dictum esse παῖς, sed παῖς, iam alii observarunt, v. Passov. ad **A, 211. I, 95.** Wern. Tryph. p. 186. Sed nec φῶαι, quod coniectura illatum est **XIV, 16,** ferri potest: nam nec substantivi huius nec verbi usquam contractam formam admisit. — Φῶς in paraphrasi aliquoties admisit in fine versus (v. Passov. p. 1*), imo φωτί **M, 140** (in Manethonianis φωτί, φῶτα, φωσί). In Dionysiis ne φῶς quidem (par **I, 186**) admisit, sed solum φωςφόρος praeter φαεσφόρος. Haec satis ostendent, quo tendebamus, quam in omni genere contractionis parcus sit: et sunt paucissima, quae non fugerit. Ut synizesin sic crasin nusquam habet, praeter προὔτυψαν ἀολλέες **XXII, 139** ex Homero, et προὔκλυεν **IV, 431:** quam eo diligentius videtur vitasse, quo liberius qui eum praecesserant admiserant. Sic in Manethonianis κῆν, ταῦτό, κῖσα invenimus, cum ipse ne κάκσινος quidem dixerit. Par. **Σ, 162** solum καὶ ἐγώ, quod veteres quaedam editiones habent, verum est, non κάγώ, et **H, 128** προκούδεν ἐφευρήσητε scribendum est οὐδέ μ'.

§. 2.

Dion. **V, 289** ἀγρέος αἶμα φέρων ἀπεμύξατο πάτριον ἄγρην,

*) ubi typographi errore est 131 et 68 pro 139 et 66.

de Actaeone. **L. Ἀγρέος.** Etenim in nominibus propriis in εὗς-formis εὖς, εἶ et similibus libere abutitur, sed in reliquis ἦος cett: in quo item ab usu libenter evagante ad veterem regulam rediit. — **Tantum par. Δ, 177 ἀλωέες.**

§. 3.

Haecremus in eodem loco, qui est de Actaeone, **V, 495**
καὶ λάχον ἐξαπίνης δέμας ἀλόλον, ἀντὶ δὲ μορφῆς
ἀνδρομέης ἄγνωστον ἐμὸν δέμας ἔσκεπε λάχνη,
καὶ κύνες ἀγρευτῆρες εὖς ἐχάραξαν ὀδόντας.

Ante Nonnum nihil vulgatius, quam ut εὖς pro σφέτερος dicerent epici. Ipse εὖς innumeris locis usus est, sed ubique pro singulari. Nam **XVIII, 364** iam sententia commotus Graefius notavit: „fortasse ἐμοῦ.“ Illic, quamquam et κύνες ἀγρότεροι σφετέρους legi poterit, proposuerim καὶ κύνες ἀγρευτῆρε θοοὺς ἐχ. ὀδ. Dativus quidem ex usu Nonni est: et **θοός XVIII, 235** (θ. ἄορ), **XLVIII, 792** (θοὴν ὠδίνα) facillime explicatur ὀξύς, ut **XLVIII, 606** *μανίη τεθρομένος* i. e. ὀξυνθεὶς *). — Omnino rara est apud Nonnum pronominum permutatio. Continetur enim his finibus, ut σφώτερος dicatur aliquoties pro σφέτερος (quod primum ab Antimacho fluxit, v. Apoll. pron. 141) **V, 348. XXI, 108. 292. XLVII, 637,** et ἡμέτερος pro εὖς (V. hymn. Merc. 310) saepissime et usu liberrimo, v. e. g. **V, 340. XVI, 140** sqq. Cf. Schrader. ad Mus. p. 121. Nam pervulgatum ἡμέτερος pro ἐμὸς ne dignum quidem quod notetur **).

*) Arminius Koechly, cui haec mea ex Jahnii annalibus a. 1835 innotuerant, defendit potius post ἀγρευτῆρες quaedam excidisse, in emendat. Nonni in Zimmerm. Diar. 1836 p. 649.

**) Nisi eiusmodi loci notabiliores, ubi cum verbo singularis

§. 4.

XVII, 22 ἤφην δ' ἐμέθυσσε Μαρωνίδος αἶαν
ὀπώρης.

Nec hoc scripsit Nonnus. Nusquam enim αἶα dixit, sed ubique γαῖα. Et eadem versus sede e. g. XIII, 539, καὶ τότε Βοιωτοῖο παλίνδρομος οὔδας ἔασας, XLVIII, 3 Ἴππιον ἀρχεγόνοιο Φορωνέος οὔδας ἔασας, cett. *) Omnino hac forma αἶα multo rarius epicū usi sunt, quam γαῖα. Unum fortasse Dionysium paulo libentius usum putaveris; nisi hoc sponte ex argumento ab illo tractato explicatur. Id etiam omnium aures tenuerunt Homerum hac forma non uti nisi in fine versus: quod vel ii, qui non ubique observarunt, ut Apollonius, et Dionysius et Quintus, observarunt tamen saepius. Semper eiusmodi tantum locis ponitur, ubi versus γαῖα respuit; in Hesiodi fr. XVI Gsf Γλακτοφάγων εἰς αἶαν scribendum εἰς γαῖαν **). Hoc, quod est apud Leon. Tar. Anthol. Pal. II, 119 αἶαν ὄλην νήσους τε διπταμένη σὺ χελιδών, soli licuit epigrammatario.

§. 5.

XXXII, 222 εἰλιπόδην τε Βίβλιθον ἔλων καὶ Δέτθιν ὀλέσσας.

Graefius h. l. „Fortasse τε ante Βίβλιθον eiciendum, etsi Attica correptio in nomine proprio excusari

numeri coniunctum, ut ψυχὴν δ' ἡμετέραν ὄτων ἔπερ αὐτίκα θήσω K, 53.

*) Koebly ostendit Μαρωνίδι γαῖαν ὀπώρη scribi posse, p. 647.

***) Quint. VIII, 305 editur ἀλλ' οὔτε φέλην πάλιν ἔδρακεν αἶαν. Sed idem ἔτρεφε γαῖα ib. 466, ἔτρεμε γαῖα B, 176. πείρασι γαῖης ib. 186. in medio versu πάντοδε γαῖα H, 463. Mihi vel Empedocle^s 73 γαῖης δ' ἐκ προρέουσι potius scripsisse videtur quam ἐκ δ' αἰης προρέουσι.

potest.⁶ Attamen nullam est simile exemplam. De hac Attica, quam dicunt, correptionē sic loquitur Hermannus (Orph. p. 761): „Eam Nonnus ita expulit, ut vix aliqua apud eum inveniri possit eiusmodi correptio.“ Paulo rectius sic dicetur, minime raram, imo crebram esse illam correptionem, sed certis et angustis terminis contineri. Nam

a) quae hanc correptionem ferunt vocabula aut ipsa aut in praecedenti verbo omnia si non admitte-
retur correptio, aut omnino non apta essent versui aut, quod in paucis valet, non sine molestia aditum haberent.

b) Fit hoc in sola liquida ρ, si exceperis *πλανήτωρ* V, 79. *XXLVIII*, 226. *XLI*, 341. *Πλαταιάς* XIII, 70. *Κλεωναίωτα* XVII, 52. Et *Ἡρακλέης*: nam eo modo hoc vocabulum legendum esse, patet ex *XXXIV*, 192. *XL*, 577. —

Γλώσσης par. II, 65, ubi nihil promptius erat quam *φωῆς* scribere, non persuadeo mihi veram esse.

Sic multitudo efficitur vocabulorum, quae vel ipsa vel in antecedente syllaba licenter admittunt correptionem, ut ne plures quidem correptiones in eodem versu defugiat. Sunt haec vocabula:

a) quae praecedentem syllabam correptam habent: *βραχίων*, *δράκων* et *δρακόντειος*, *δρακοντοβόλος*, *δρακοντόβοτος*, *δρακοντοκόμος*, *δρακοντοφόνος*, *δρροσιζομένοιαι* VI, 45. *Δρύας* et *Δρυαντιάδης*, *κρανείου* et *κρανείης* *XXX*, 227. *XXXIV*, 64. *Κραταιγόνος* XIII, 379. *Κρανίων*, *πρόαγγελος* et *προαγγέλλειν*, *προασπίζειν* et *προασπιαστήρ*, *προηγῆτειρα* et *προηγεμονεύειν*, *προθεσπίζειν*, *προΐσχεσθαι* et *προισχάνειν*, *πρόμακτις*, *Προμηθεύς*, *πρατείνειν*, *πρωάνυμος*, *πρωώριος*, formulae *πρὸ τείχεος* et HomERICA *πρὸ ἄστειος* *XXVI*, 370. *XXXV*, 100. *XXXIV*, 274. 297 (v. Graef). *XXXV*, 223. *πρόσωπον*

Ἡρωτεσίλαος, τράπεζα, τριαινα, τρίγωνον, τριηρόπλος et τριηκαστός, Τριτογένεια. — Κρόνος, χρόνος, δρόμος, βροτός, κρόκος in genitivis et dativis, de quo mox plura dicam. — XXI, 302 nunc sic legimus:

οὐ μὲν ἀναξ ἀμέλησεν ἐς ὑαμίνην δὲ μαχητὰς

Θαρσήεις ἐβόησε πρὸς ἄστεα Δηριαδῆος,

σύμβολα γινώσκων κεχαράγμενα μάρτυρι δέλτω.

Sic scriptum ex coniectura. Nam codicis lectio est πρὸ ἄστεα, unde tabulam nostram inspicientes facile quid verum sit elicimus:

Θαρσήεις ἐβόησε, προάγγελα Δηριαδῆος

σύμβολα γινώσκων —

Hoc etiam corruptum XIX, 159

χρῦσεον ἀστράπτοντα μέγαν κρητῆρα, δακύνων,

οὐχ ὅτι χρῦσεος ἦεν ὑπέρτερος, ἀλλ' ὅτι μῦθον.

Χρῦσεος, χρῦσεος (cf. Wern. Tryph. v. 513) et χρῦσειος creberrime apud Nonnum inveniuntur, sed nunquam praecedens syllaba corripitur: nec eorum, quae recensuimus, similitudine defenditur. Legendum erit οὐ μὲν ὅτι χρῦσειος, qua formula nihil Nonno familiarius. Restituendum illud οὐ μὲν par. A, 20 pro οὐ μὴν: nam vocabulo μὴν Nonnus nusquam usus est.

Accedunt iis, quae enumeravimus, ex paraphrasi haec (χρόνη enim B, 36 recte expulit Wernickius): προφήτης saepe, προφοιβάσσωι A, 226. προέννετρον Π, 12. προδοίη (nisi παραδοίη) N, 11. προήλυθον P, 23. προσάββατος T, 226. τριήμερος T, 223. Κρανίου T, 89. ποσὰ χρονιζομένοις, ex pulcherrima Hermannii coniectura *) A, 37: quae omnia ex superiorum analogia sunt. Sed liberius egisse dicemus, cum admitteret πρὸς A, 54. E, 72. πρὶν A, 146. Χριστός, quamquam tribus solum locis, H, 102. P, 9. Σ, 42.

*) In censura editionis Passovianae, Zimmermanni Diariis inserta.

β) In ipso vocabulo: ἀλλοπρόσαλλος, ἀλλότριος in his casibus, quae in longam exeunt, Ἀμφιτριών, Ἀφροδίτη*).

Quae sub α congressimus accuratius inspicienti quaestio oriatur (v. Wern. Tryph. p. 115), cur in Κρόνος, χρόνος, δρόμος, βροτός, κρόκος correptionem admiserit. Sed patet primum aliquas formas vel singularis numeri versum non tulisse aliter, ut χρόνοιο XII, 15. δρόμοιο, XXXVIII, 287. Regulae autem hiatus, quas statim ponemus, efficiunt, ne formas quidem χρόνου et χρόνω potuisse ante vocalem nisi in primo et quarto pede ponere, et vel in his vix potuisse. Hinc explicatur nec casui tribuetur illud quod praeter δρόμοιο, χρόνοιο, βροτῶν, βροτοῖς correptio ante eos tantum casus horum vocabulorum invenitur, qui in syllabam exeunt natura longam. Cui simillimum est, quod ἀλλοτριίου, ἀλλοτριῶ, ἀλλοτριῆς dicitur, contra ἀλλότριος et qui casus similes sunt.

§. 6.

Hiatus apud Nonnum.

I.

Diphthongus vel longa vocalis in ultima brevi dactyli.

Hoc frequentissimum est (dicimus nunc de Dionysiacis) in primo et quarto pede, paulo rarius in quinto, nunquam invenitur in secundo et tertio. XX, 366 σοὶ πλέον ἔσεται εὐχος non possum non corruptum putare. Fortasse ἄσπετον, vocabulo πλέον retento (cf. XLVII 446) vel mutato in πέλεν. Item corruptum XXV, 489 εικτομένω δέ οἱ ἦεν Ἔρις τροφός Quod facili emenda-

* Ἐρυθραίων XVII, 390 corruptum est. Cf. Graefium.

tionem emaculabimus: τικτόμένῃ δ' Ἔρις ἦεν, Ἔρις τροφός. Omnibus tribus pedibus diphthongi. οι et αι prae reliquis diphthongis vocalibusve longe frequentiores, quinto autem ita*), ut praeter ἦ δά που αὐτήν XXIII, 35, quod ex imitatione Homeri explicatur (e. g. δ, 639 ἀλλά που αὐτοῦ) una tantum exceptio sit, et quidem talis, qua confirmetur regula:

XVI, 357 ἐρρέτω Ὑδριῶδων δολόεν ποτόν, ἐρρέτω
εὐνή.

XVI, 328 φάρμακον εὔρεν ἔρωτος ἐόν φυτόν· ἐρρέτω
αἰγῶν,

ἐρρέτω ἡμετέρων δῖων γλάγος.

XXXV, 53 ἀμφαρόων θυμόν ἔλκος, ὃ μοι πόρος.
ἐρρέτω αἰχμή,

ἐρρέτω ἡμετέρης παλάμης θράσος.

Ferimus nonnunquam et admittimus in verborum formis et constructionibus aliquid minus usitatum, ut rhetorica figura, ut climax, ut oppositio efficiatur. Eadem his locis Nonno causa fuit, ut a regula sua prosodica discederet. (Caeterum notandum, ἐρρέτω ab initio versus, quod ab Homero fluxit, alibi quoque Nonnum adhibuisse, II, 162. VIII, 213, item alios aliquoties huiusmodi imperativos eadem sede**). Quod ad primum et quartum pedem attinet, (intelligetur autem sponte, in iudicanda vi vocalium haec eodem fere nos ducere, quo accentus), frequentissimi sunt exitus verborum μαι, σαι, ται, εαι, et αι in infinitivis, ut μιγήμεναι, φονήμεναι, τλήμεναι, item pronomina enclitica μοι, σοι, οί***), nec raro inveniuntur nominativi plura-

*) et sunt semper terminationes verbales passivorum in αι et dativus encliticus pronominum personalium.

***) Quint. V, 477 ἐρρέτω Ἀργείων ὀλοός στρατός, ἐρρέτω αἰών.

***) μέλει δ' ἐμοί pro δέ μοι XLIV, 220 a Graeco profectum.

lis secundae declinationis in *σι*, aliquoties formulae Homericæ ὦ πόποι, ὦ γύναι et ἀλλ' ἐπί, et η prima*), et imperativi in ἔτω**), Reliquorum vix unum et alterum exemplum est. Miramur, vitatum esse *αι* declinationis primae: unum enotavimus exemplum V, 278 γαῖαν ἀναψύχουσι ἐτήσιαι ἐκ Διὸς αὔραι, ecce Apollonii versus est, II, 525 γαῖαν ἐπιψύχουσι ἐτήσιαι ἐκ Διὸς αὔραι. Tertiam verborum in *ει* bis: περιτρέχει XXV, 12. κατεσθίει XL, 481. — *ω* in χαλκῆω ἐν κεράμω, II, 304, ex II. E, 387 χαλκῆω δ' ἐν κεράμω, quo tamen ipso loco illud δ' expellendum erit (de asyndeto cf. II. Z, 174. Od. ξ, 314. 248) et δευτέρω XXXVII, 617, 121, qui loci expressi sunt ex Homericis Ψ, 265, 750. Reprobamus igitur quod coniectura scriptum est XXXVIII, 90 τηλίχον οὐ ποτε θαῦμα γέρον χρόνω ἤγαγεν Διών. Veteres editiones χρόνος: quod mihi mutandum videtur in τροφός, cf. VI, 372 XX, 140: vel in πρόμος, cf. e. g. XXI, 242. XXXV, 236. — Restat ου: Καυκάσου ἐν κορυφῇσι XXXV, 263: (Hom. Ἴδης ἐν κορ., Apollonius II, 1210 Καυκάσου ἐν κρημοῖσι). ἐκ δόμου εἰς δόμον XXXVIII, 262. εὐπαρθένου XXXIX, 188. Quae nequaquam sufficiunt, ut codicis lacunam II, 362 ex Cunaci coniectura suppleamus: οὐρανοῦ ἴστατο. Prudenter Graefius haec adscripsit: „fortasse Nonni auribus magis convenisset αἰθέρος ἴστατο.“ Convenit profecto.

*) In primo pede δία IV, 77. 96. VIII, 253. IX, 72. XLVI, 289. XLVII, 444. In quarto: μακαριότη II, 426. IV, 78 — τέρη IV, 92. διζημένη VIII, 113. παρειμένη(?) XIX, 77. δεδεγμένη XXXV, 102. πεπυκασμένη XLII, 325. Παχυντή II, 398. Quae non opinor fortuito accidere ut longiora vocabula sint omnia.

**) ἐθόετω saepe, χαιρέτω VII, 35. XXXII, 62. ἐλθέτω VIII, 218. 248. XXVII, 201. XXXVII, 497. μίμνέτω XXVII, 116. XXXIX, 119. Omnia in primo.

Ab illa regula, ex qua hñ hiatus primo, quarto et quinto pede continentur, exclusae sunt particulae καί, ἤ et μή.

Καί frequentissime invenitur non tantum primo et quinto pede (ad quartum enim aditum non habet propter caesuram in prima brevi vetitam), sed in tertio quoque, imo hoc longe frequentissime (nimirum propter caesuram usitatissimam in prima brevi huius pedis). Hoc notamus praeterea, in secundo pede saepissime quidem inveniri, sed solum in formula ἐνθα καὶ ἐνθα, cui formulae familiarissimae sibi, uno loco excepto (de quo infra dicam), hanc sedem quasi propriam designavit. Quinto pede saepissime invenitur in formula καὶ αὐτός (hac enim amat versus suos concludere *): att-

*) v. Struve de exitu versuum in Nonni carminibus p. 20. Talia ita nonnunquam in consuetudinem abeunt scriptori, ut quasi nota hinc eum agnoscere possis. Sic Apollonius amat versus concludere pronomine ὄγε, hoc modo: ἐνθ' ἄρα τήνγε, αὐτὰρ ὁ τήνγε, ὦκα δὲ τοίγε, ὡς ἄρα τοίγε, ὦκα δὲ τοίγε, ὦκα δὲ τόγγε, ἔμπα δὲ τόγγε, ὡς ἄρα ταίγε, ἤν' ἄρα τοίγγε, ἐνθ' ἄρα τοίγγε, αὐτίκα τόγγε, ἐκ δ' ἄρα τοίγγε, αὐτὰρ ὁ τοίγγε, αὐτὰρ ὁ τόγγε, αὐτίκα δ' ἦγε. Haec sunt exempla libri primi, et reliquis eundem plane morem tenet: cum apud alios epicos raro in hunc modum exeant versus. Paulo aliter formulam exorsus est III, 117 ἀμφ' ἀστραγάλουσι δὲ ταίγε. Jam hoc memorabile, ubi dativus pluralis incurrit, non assumi τοίγγε, sed τοῖσι; γλυκερὴ δ' ἀναδαίετο τοῖσιν IV, 1726. Adstrepuit enim auribus antiquus et antiquitus retentus mos eorum, quibus nulla causa fuit, ut pro simplici τοῖσι potius τοίγγε dicerent. Sic epim et Homerus complures versus concludit, αὐτὰρ ὁ τοῖσιν II, 383, ἐκ δ' ἄρα τοῖσιν N, 689. Σ, 494. αὐτὰρ ὁ τῆσιν σ, 311, et alii epici, partim qui nusquam versibus illis in ὄγε exeuntibus usi sunt (ut Hal. I, 664. 380. V, 601. Cyn. IV, 249), partim qui eos semel vel iterum admiserunt. Sic ut hoc utar Lithicorum scriptor semel habet ἐκ δ' ἄρα τοίγγε 723, et ἐκ δ' ἄρα τοῖσιν 402. Hinc patet nondum recte emendatum esse versum corruptissimum in Orphei Argonauticis 728 (apud quem est αὐτίκα ἄρ' αἴγε 712, ἐκ δ' ἄρα ταῖσι 901). — Operae pretium visum versus Homericos et

men nec alia exempla desunt, ut καὶ γαῖα καὶ αἰθήρ, εἰ δὲ καὶ ἄκρη, ἐπὶ πλευροῖο καὶ ὤμου, alia.

^{*)}H. Semper in secunda brevi pedis tertii. XXXVII les in Dionysiacis (quingules in paraphrasi). Revocandum est XXXIV, 47 ἐγὼ δὲ μιν αὐτὸς ἐνίψω Ἄρτεμιν ἀργυρόπεζαν ἰδέ χρύσασπιν Ἀθήνην. Sed ed. princeps non ἰδέ habet, sed ἦέ: illud, quod Falkenburgii coniecturae debetur, nec sensui satisfacit nec poetae huius mori nusquam ἰδέ utentis. Vossius sic loquitur in dissertatione de particula ἰδέ ad hymn. Cer. „Non observavimus voculam apud Nonnum.“ Nec poterat observare, si Falkenburgii editione utebatur. Nunc praeter locum modo commemoratum legitur etiam XX, 236, hic etiam ex coniectura: οὐτιδανούς δὲ ἡμερίδων ὄρηκας ἰδ' εὖϊα δῶρα Λυαίου. In codice nulla est particula: quod Falkenburgius proposuit ἦ sententiae non satisfacit. Mihi εὖϊα errore scribentium illatum videtur pro ἐνηέα, ea significatione, qua legitur XXXIV, 148 („zahn“ *). Item nostro loco error in adiectivo erit, ut talis fere forma versus fuerit, qualis esset Ἄρτεμιν ἀργυρόπεζαν ἦ εὐρυφάεσσαν Ἀθήνην. Vide modo similes versus, ut 296. 332. — Caeterum nec ἦδέ est apud Nonnum. Quare notissimo Evangelistae loco τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; qui sic legitur in paraphrasi (B, 21) τί μοι γύναι ἦέ σοι αὐτῇ; si cui in mentem veniat ἦδέ supponere reprobabitur. Apparet potius

Hesiodeos ponere, unde ille Apolloniū mos fluxit. In Iliade quingules οὐδ' ἄρα τόγχε N, 302. οὐδὲ νύ τόγχε O, 349. αὐδ' ἄρα τόγχε O, 608. ἐνθ' ἄρα τόν γε Ω, 122. αὐδέ νυ τόγχε Ω, 540. In Odyssea bis: ἀλλ' ἄρα τόγχε κ, 214. ω, 223. Hesiod. op. ἀμφὶ δὲ τὴν γε 74. οὐδέ κεν οἴγχε 189. Theog. ἀλλὰ νυ τοῦγε 687. Scut. 170 οὐδέ νυ τόγχε [Scut. 300. μελάνθησαν γε μὲν αἶδε, quidam αἴγχε].

^{*)} Paucis ante paginis v. 93 ψηκίδες εὖ ψαύουσιν ἑνωπίην. μετὰ νίκη. Opinor ψάλλουσιν.

Nonnum intellexisse illud hoc modo „quid hoc ad me vel ad te pertinet?“ Etenim coniectura ἦδέ inferre, cum nusquam apud hunc scriptorem legatur, non licet: quamquam quod traditum feremus uno loco ῥα, par. T, 139, ὅς ῥα καὶ αὐτός. Non habet enim Nonnus ῥα nisi in formula ἦ ῥα, quo plerumque in interrogatione utitur*), in affirmatione tantum Dion. XH, 212 et par. E, 172. Hinc saepe in fine versuum legitur ἦ ῥα καὶ αὐτός, sed ὅς ῥα καὶ αὐτός, illo uno loco excepto, nusquam. Caeterum ἄρα quoque mirere quam rarum sit in Dionysiis. Exempla sunt septemdecim: contra in paraphrasi novem**), quae nec ipsa multa sunt, sed multa ad Dionysiaca. Denique licebit hic animadvertere, quam raro vocula τε in Dionysiis utatur, si quidem populorum recens ad Homericum exemplum factas exceperis, et ἄτε et οἷα τε, quae pro adverbis sunt.

Quae res cum ad textum quoque recte constituendum perquiri debeat, faciam hoc infra: hic autem addam (et valent haec item de paraphrasi), cum δέ τε, μέν τε, γάρ τε cum similibus, imo ἦδέ τε et ἦέ τε, ad taedium usque in Manethonianis occurrant, Nonnum τε cum alia particula coniunctum nusquam habere, nec cum relativis: non habet e. g. ἦχι τε, cum ἦχι in deliciis habeat; ad quam observationem XIII, 468 vel

*) ἦ ῥα pro ἀλλά scrib. I, 99:

**) VI, 84. 311. X, 336. 400. XVIII, 107. XXII, 366. XXVIII, 104. XXXIV, 79. XXXVI, 106. XXXVII, 233. 568. XXXIX, 133. XL, 129. XLII, 247. XLIV, 104. XLVII, 408. XLVIII, 295. — Par. E, 179. H, 46. Θ, 18. A, 71. 180. M, 72. O, 48. II, 113. P, 32. Praeterea in utriusque carminis usu hoc interest, quod si illa exempla evolveris in Dionysiis illud ἄρα novies certum locum occupare invenies in quinto pede, et aliquoties quidem in formulis ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ et ἐν δ' ἄρα μέσσω: in paraphrasi eo loco positum est bis.

explicatio vel lectio non satis certa accommodanda erit *). Pronomina relativa, quibus utitur, praeter $\delta\varsigma$ sunt $\delta\varsigma$ - $\tau\iota\varsigma$ et $\delta\varsigma\pi\epsilon\rho$. Ὅσπερ τε nusquam dixit: nec praeter $\alpha\iota\tau\epsilon$ et $\omicron\iota\acute{\alpha}\tau\epsilon$ sensu adverbiali aliud relativum cum $\tau\epsilon$ (κοῖός τε vel ὄσσογ τε): nec $\delta\varsigma \tau\epsilon$ nisi paucis quibusdam locis in popularum catalogis, scilicet XIV, 208. XXVI, 149. 223: et XIII, 514 ex coniectura. Sed XXVIII, 29 $\eta\tau\epsilon$ ferri non potest: l. $\epsilon\upsilon\tau\epsilon$, cl. XIV, 332.

Μή . Haec particula duas sedes occupat, aut primam brevem pedis primi (cf. infra **), aut — quod huc pertinet — alteram brevem pedis tertii, ut η .

Ex Paraphrasi haec mihi operae pretium videtur notare: $\delta\phi\rho\alpha \mu\eta$ in primo Σ , 172. $\kappa\alpha\iota$ in secundo praeter formulam $\epsilon\acute{\nu}\theta\alpha \kappa\alpha\iota \epsilon\acute{\nu}\theta\alpha$, quae et ipsa invenitur, sc. K, 54 $\epsilon\acute{\sigma}\tau\iota \mu\acute{\epsilon}\nu, \epsilon\acute{\sigma}\tau\iota \kappa\alpha\iota \acute{\alpha}\lambda\lambda\alpha$: et, quod admodum memorabile, quamquam Homericum (e. g. II, 763) $\omicron\iota \delta\acute{\epsilon} \delta\eta \acute{\alpha}\lambda\lambda\omicron\iota$ Φ , 48. — Ἡ ἐγὼ αὐτὸς in quinto pede H, 62 in primis notabile esset: sed certum mihi illum non hoc scripsisse, sed ex more suo $\eta\epsilon \kappa\alpha\iota \alpha\upsilon\tau\acute{o}\varsigma$. Sed restant in Paraphrasi aliquot hiatus in secundo et tertio, accuratius inspiciendi. Quod in tertio est Φ , 129 $\pi\rho\acute{o}\varsigma \sigma\epsilon \tau\acute{\iota} \tau\omicron\upsilon\tau\omicron \pi\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\iota; \sigma\acute{\upsilon} \mu\omicron\iota \epsilon\acute{\sigma}\pi\epsilon\omicron$ — abiiciendum est. Eadem Evangelistae verba $\acute{\alpha}\kappa\theta\lambda\acute{o}\upsilon\theta\epsilon\iota \mu\omicron\iota$ v. 118 reddita erant $\epsilon\phi\acute{\epsilon}\sigma\pi\epsilon\omicron$. Sic igitur hoc loco scripsit $\sigma\acute{\upsilon} \delta' \epsilon\phi\acute{\epsilon}\sigma\pi\epsilon\omicron$. Multo ad diludicandum difficiliora sunt haec in pede secundo:

*) $\eta\chi\acute{\iota} \tau\epsilon$ restituendum est Dorotheo $\pi\epsilon\rho\iota \kappa\alpha\tau.$ ap. Iriart. l. p. 245.

$\kappa\alpha\iota \text{Κρήτη Κρονίδου Διὸς τροφός, ἠδέ τε μύσης}$
 $\epsilon\pi\alpha\gamma\lambda\mu\eta\varsigma \upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\alpha\iota\omicron\varsigma \epsilon\pi\upsilon \kappa\rho\alpha\tau\epsilon\rho\eta\varsigma \text{Εὐρώπης.}$

L. $\kappa\alpha\iota \text{Κρήτη Κρονίδαο Διὸς τροφός, ἠχί τε νύμφης}$ —

**) Semper $\epsilon\iota \mu\eta$, et raro: XVI, 50. 370. XXXVII, 258. XXXVIII, 266.

Γ, 95 ἀνὴρ κέκριται οὗτος, ὅτι βραδυνπείθει θυμῷ
οὕτω πίστιν ἔδεκτο

Ε, 119 νημερτής δέ μοι ἔστιν ἐμὴ κρίσις

Η, 127 ὑμείων ἔτι βαιὸν ἐπὶ χθονὸς (l. χρόνον) ἐγ-
γύθει μίμνω

καὶ ταχύς ἴσομαι αὐθις ἐμῷ πέμψαντι τοκῆϊ.

Γ, 168 ζῶην ὄψεται οὗτος, ἔχων ὑψηλὸρα τιμὴν

Ζ, 178 ζῶην ὄψεται οὗτος, ἕως δολιχοῦ γενείου

Κ, 124 εἶπον ἐγὼ Θεοὶ ἔστε —

Π, 46 ὅσα περ ἔσσεται ὑμῖν. Καὶ ἀρχηγόνω τινὶ
θεσμῷ.

Vix poteris tres primos locos non corruptos, tres subsequentes non integros putare: de ultimo eo magis dubitabilis res est, cum nihil sit in Evangelio quod ei respondeat, sed additus ab auctore. Attamen verba transponenda erunt ἔσσεται ὅσαπερ ὑμῖν (cf. Α, 80. 165). Ε, 119 μοι explicari non potest. Scripserat Nonnus τις (cf. e. g. Σ, 168). Item duobus locis nimis facilis occurrit mutatio κέκριται οὗτος ἀνὴρ ὅστις et ἴξόμενος ταχύς: et quod nunc legitur, sicuti σύ μοι ἔσπεο et ἢ ἐγὼ αὐτός, ab iis profectum qui hanc paraphrasin ad textum Evangelistae quam proxime accedere volebant. Quod Nonnus ipse minime constanter secutus est. Saepe enim liberrime ab exemplo suo discedit: aliis locis vel brevioribus vel longioribus accedit propius. Haec inconstantia eo ducit, quo multa alia, ut hanc paraphrasin non minus veloci stilo fusam quam Dionysiaca diligenti studio elaborata putemus. Scripsit illam eo usus dicendi genere, quod pertractatum et multo usu perceptum habebat opera Dionysiaca impensa: et cum nec de industria regulas illas evertere vellet et ipso usu eundem plerumque cursum teneret, tamen non nimium religioni ducebat paulum laxare frena et de illa severitate aliquid aliquando remittere.

Εο referas facile quod καλός prima brevi saepius in Paraphrasi dixit quam in Dionysiaca, ἴσος non saepius quidem, sed multo saepius pro carminis longitudine*). Ἐαυτῷ et ἔμμαντῷ non dedignatus est in paraphrasi, H, 65. Θ, 24. — Et satis, opinor, exemplorum similium haec disputatio iam antea obtulit. Sic igitur illud ζῶν ὄψεται οὗτος (quod eandem quam modo dixi mutationis causam habere nequit) bis admisisse putandus erit, quod est formula ex sacro libro desumpta, item θεοί ἐστε, qui est locus citatus: quamquam poterat vitare utrumque vel locis suis admoveere ex regula.

II.

Correptio diphthongi aut longae vocalis in prima brevi dactyli. XXXII, 162 nunc legimus

ὡς τότε Βάχου ὄρινεν ὄλον στρατὸν Ἰνδικὸς Ἄρης.

L. Βάχον ὄμιλον cum Falkenburgio. Nec hoc nunc recte habet XL, 99

Βάχαι δ' ἀμφαλάλαζον, ἀδηρίτου Διονίσσου
 ὄριν ἀνευάζουσαι· ἀλλίζοντο δὲ πολλοὶ
 ἔγχεσιν οὐτάζοντες ὄλον χροῖα Δηριαδῆος.

*) καλός in Dionysiaca in eodem versu βούτης καλός ὄλωλε, καλή δέ μιν ἔκτανε κούρη quater repetito l. XV, 398 sqq. Attulit hoc Hermannus Orph. p. 818 et verissime observavit hunc totum locum prorsus ad bucolicorum imitationem factum esse. Et idem valebit de eo loco, qui Hermannum fugit, XV, 300: vide modo eius orationis initium, ut statim Theocritus in memoriam veniat: πρὸς Παιφίης, φθέγγασθε πάλιν δρόβες. In paraphrasi est καλός et καλῶς A, 185. K, 39. N, 64. 112. Σ, 111. Θ, 143 (καλός in par. K, 49. 117. A, 204. Σ, 67). — ἴσος prima brevi XX, 29. XXVI, 364. XXX, 216. XXXIV, 281, XXXVIII, 178. XXXIX, 141. XL, 83. 553. XLI, 420. XLVI, 343. par. A, 213. Z, 19. H, 176. K, 51. A, 129. N, 139 (ἴσος K, 125. M, 9. O, 23). In Dionys. ἴσος et καλός innumeris locis sunt. Composita cum ἴσος, ut ἰσάριθμος, ἰσοφυής, ἰσάκραϊρος, cett. ex metri necessitate primam dirigunt: in ἰσάζειν et ἰσάζεσθαι utraque primae mensura invenitur.

L. Βάχοι ἀνευάζοντες. Hic enim hiatus locum non habet nisi in pede primo, et raro certaue lege in quinto. Quintus enim pes admisit eum in formula Homericā εἶπον ἐφεύροι VIII, 113. XVI, 374. XXX, 61, et paucis locis in pronomibus μοι, σοι, οἱ, sc. ὦμοι ἐρώτων XI, 287. XVI, 331. XLVII, 371. 377. ὦμοι ἀνάγκης IV, 92. V, 358. δός μοι ἐκείνην XLVI, 285. μή σοι ἐρίζη XVI, 129. καί οἱ ἐνίψαι XV, 287. καί οἱ ἔδωδης XXIV, 238. καί οἱ ὑπέστη XXX, 140. μή οἱ ὀπωπὴν XXIX, 377. — Apparet igitur ne nunc quidem recte scriptum esse XLI, 336 τοῦτο γέρας μοι ἔδωκε, quod plane corruptum exhibuit ed. princeps γέρας μοις ἔοικε. — Ne quis erret notamus, in hoc hiatu ut alia in secunda brevi non concessa sic ω (et η) frequens reperiri, ξείνω ἐφρομένην, cett. Οὐ autem nullum est praeter Homericum οἶνον ἀποβλύζοντος *).

Solum καί exceptum, quod omnes pedes libere admittunt.

Praeter καί una est particula non enclitica**), quae in hoc hiatu invenitur, μή. Hanc in Dionysiacis, ut regula fert, primo tantum pede admisit nec nisi in formula εἰ μή, quae paene pro uno vocabulo est, et in hac etiam rarissime (v. supra s. I). Contra in Paraphrasi et εἰ μή in primo multo frequentius habet, sc. ter decies, et semel καὶ μή M, 185, semel etiam in quinto οἱ μή ἰδόντες Y, 134. Quod et regulam, quam in vocula μή valere vidimus, excedit et quinti pedis analogiam. Huius analogiae respondet K, 142 καί οἱ ἰόντι, prope accedit ἐν σοὶ ὑπάρχω, si scribitur ἐν σοὶ ὑπάρχω. An Z, 150 πᾶς βροτός, ὃν μοι ὅπασσε πατήρ ἐμός, et Σ, 58 αὐτὸς ὅπερ μοι ὅπασσε hoc modo

*) II. I, 491 melius, nī fallor, interpungetur οἶνον ἀποβλύζων

**) Dicimus sic, ne ἦτοι et οὔπω excludamus, quae occurrunt.

a Nonno profecta sint nescio; sed reprobo Hermanni
 coniecturam τεθνήκει pro perfecto Α, 76 ἢ μάκαρ, εἰ
 παρέης ὅτε Λάζαρος αἴθετο νόσω, οὐκ ἂν ἐμὸς τέθνη-
 κεν ἀδελφεός. Utitur enim Nonnus his perfectis pro
 aoristis *): ἔστηκα XV, 4. XXI, 129. Α, 129. Η, 141.
 ἔοικε XIII, 220. XV, 397. XXVIII, 311. ὄπωπε V,
 396. VI, 130. VII, 129. 263. XII, 43. XVIII, 176.
 182. XX, 402. δεδάηκε IV, 275. V, 234. XX, 255.
 XLI, 368. XLVIII, 685. par. E, 46. Z, 17 et δεδάσαι
 Y, 40. προβέβουλε XIII, 245. XV, 191. XL, 291. par.
 M, 174. τέθηλε XLVII, 458. βέβηκε IX, 250. XXXIII,
 196. XXXVII, 388. par. N, 196 πέπληθε par. Α, 45.
 περιδέδρομε I, 345. II, 187. VII, 345. XXVIII, 65.
 XXIX, 5. XXXVII, 70. 524. XLI, 284. XLII, 55.
 XLV, 37. προλέλοιπε VII, 215. λέλοιπε XLVIII,
 141 **). — De γυγάσαι dubitat Graefius XXXIV, 148.
 Sed confirmatur ex VI, 259. — Hinc τέθνηκε tutum
 esset vel sine exemplo: sed est τέθνηκε pro „occiderat“
 apud ipsum Nonnum Dion. XL, 159: pro „occidit“
 apud Musaeum 339. — In hac quaestione praeterea
 δείδει „timebat“ in censum venit XXXIII, 221. XLII,
 204. 5. Hoc antiquissimum exemplum habet in ipso
 Homero, unde Buttmanus gramm. II, p. 20 attulit
 II, Σ, 34: addendum erat Ω, 358. Eodem crebro usus
 Quintus Smyrnaeus: II, 500. 662. IX, 152. X, 268.
 XIII, 408. XIV, 363. ὑποδείδει XII, 488. περιδείδει
 Η, 430. Sed quod idem dixit περιδείδειες E, 217 ap-
 paret has formas Quinto certe pro imperfectis fuisse

*) Horum plurima notavit Wernickius ad Coluthum Bekkeri
 p. 19. Equidem cum videam tamen paulo me accuratius collecta
 habere, malui omnia una ponere.

**) Non praeteribo ὄλολε periite XLVII, 245, ignotum Butt-
 manno: quod certe dubitari poterit an non perfectum potius fuerit
 Nonno quam aoristus.

ex perfecto significatione praesentis praedito ortis; nec *δαίδιε* disiungendum esse a formis Buttmanno praetermissis *) *ἐδαίδιε* Quint. X, 450. Nonn. VI, 14. XXI, 64. XXIX, 377. XXXV, 33. XLII, 498. *ὑπεδαίδιε* Nonn. XLIII, 11. *ἐδαίδιες* Nonn. II, 608. *ἐδαίδιον* Quint. V, 282. *ἐπεδαίδιον* Nonn. XXVIII, 330 (quamquam *ἐδαίδισαν* XXXVI, 197).

Reliqua ad syntacticam confusionem perfecti et aoristi refero, quae apud vinctae **) solutaeque orationis scriptores pedetentim gliscere coepit, sed rara mansit, usque dum apud Byzantinos tersos etiam abunde et cumulate talia aggeruntur. Ex epicis Nonno antiquioribus huc referendum censeas illud *μέμμεν* vel *μέμαεν* Theocr. XXV, 64 (cf. Butt. I, p. 430 ***). Nam *μέμηλεν* apud Apollonium II, 989 recte mihi in *μεμηλήει* mutatum videtur: illo, quo praeterea non usus est, si semel uti voluisset, non in fine versus potissimum adscivisset, quo quidem Ioco, si fieri potest, plenior forma acceptior. Sic in fine versus scripserunt *ἄλειφαρ*, alioquin *ἄλειφα*, quae egregia Muetzelli observatio est, de Hes. Theog. p. 58. Sic memini in fine versus *οἶδας* solere epicos scribere non *οἶσθα*. Ei sensui iam apud Homerum *οἶδας* debebatur in exitu versus α, 337: et altero loco, ubi in exitu est haec secunda persona, A, 85, *οἶσθα* quidem ferebatur, sed in aliis

*) Eidem ignotus imperativus *δαίδιε* Quint. VII, 298. 305. Quem Quintum non primum dixisse apparet ex Hesychio: *δαίδια* (i. *δαίδιε*) φοβοῦ, δειλαίνου. [Hoc loco Quinti post v. 299 lacuna est, quae facile expleri potest ex Od. ε, 128]. — *Δειδιᾶν* est ap. Jo. Gaz. B, 248, φρενὶ δειδιώωσα.

**) Jure attulit Bernhardus p. 379 locum Sotadis ap. Stob. T. 98, 9.

***) p. 429 adde *τεμμηότι* Apoll. IV, 156. *ἐσκληώτες* ib. II, 53.

exemplaribus οἷσθας. Utrouque loco primitus fortasse fuerat εἶδεις, v. schol. ad priorem. — Hinc Od. δ, 497 μάχη δέ τε καὶ σὺ παρῆας (addenda haec forma Buttmanni gramm. I. p. 551) vel insinuavit se pro παρῆσθα vel ab initio canebatur: v. schol. Harl. Hinc scripserit Ovidius „clamore perhorruit Aetne“ Metam. XIII, 877, et item Aetne in extremo versu II, 220. XIV, 340.

Sed, ut ad illa perfecta redeamus, non magis quam illud μέμηλε ab Apollonio κέκευθε scriptum putamus a Quinto A, I. Z, 656. —

Certissimum rei nostrae exemplum est δέδοικε ἐφοβήθη apud Hesychium, quod a poeta epico nec citra Alexandrinam aetatem erit. — Apud Nonnum quod laetam segetem effloruisse videmus, id eius aetati in Byzantini aevi confinio positae adscribo. Nam hoc aevo, ut dixi, haec viguerunt. V. e. g. apud Procopium γέγονε T. I. p. 24, 14 Dind. p. 26, 11. p. 29, 16. 50, 8. 51, 22. 56, 12. 60, 21. cett. συγγέγονε 331, 9. τετύχηκε 26, 17. 83, 3. 115, 10. 161, 4. 219, 8 cett. ξυντετύχηκε 21, 10. ἔστηκε 332, 5. οἶδεν 261, 6. ἐμπέπτωκε 342, 1. μεμάθηκε 391, 4. ἐκλελάκτικε 122, 7. Theophylact. histor. περιτέθεικε II, 4 p. 72. μετείληφε II. 7 p. 80. ἐμπέπηχε I, 8 p. 47, 19. πέπομφε II, 8 p. 81. συντέταχε II, 10 p. 87, et alia multa, in quibus γέγονε non ultimum locum tenet, quod omnino ex antiquioribus est, v. Phylarch. Ath. IV, 20. Dion. rhet. IX, 11 p. 187 Tauchn. *).

Haec confusio profecta erat a tertia singularis, imo, opinor, ultimae litterae similitudine et in secun-

*) Ad Herodoteum ἐλήλυθε VIII, 50 adhibendus erat Herodoti imitator Pausanias, qui illo ἐλήλυθε usus est III, 5, 4.

dis aoristis maiore etiam congruentia pellicentē furtim aucta et adiuta est: sed transiit etiam ad tertiam pluralis, ex quo genere *γεγάσαι* et *δεδάσαι* Nonnus praebat. *γεγόνασι* Procop. T. I. p. 281, 18. *διαγεγόνασι* 97, 7. *ἐμπεπτώκασι* 21, 7. *τετελευτήκασι* 280, 14. *γεγόνατον* Agath. p. 12. *ὄσα ἔδρασάν τε καὶ πεπόνθασι* ib. Quid quod apud Byzantinos ne passivae quidem perfectae formae pro aoristo positae desunt exempla? *πεποίηνται* et *πεποίηται* Procop. I. p. 291, 21. Theophyl. hist. p. 179, 23. *δεδώρηται* Proc. 297, 1. *ἐνδέδεικται* Proc. 193, 11. Apud Agath. e. g. *ἀφήρηται* p. 11, 15, inter aoristos, item *ἀνήρηται* 13, 14. *πεποίηνται* I, 3 p. 20, 11. — *τετόλημηται* Theoph. 38, 7. *διείλεται* id. p. 31, 14. Et talia quidem ex Nonno non notavi: sed aliam video temporum confusionem frequens ei admissam, in qua rursus ad Byzantinos vergit: de qua infra monendi occasio erit.

III.

Hiatus in arsi.

Hunc hiatus raro inveniri apud Nonnum et in formulis tantum quibusdam Homericis, iam alii observarunt. V. in primis Wern. ad Tryph. p. 483. Nos singula enumerabimus. *Ζεῦ ἄνα* I, 334. II, 138. 209. VI, 29. XLIII, 363. XLIV, 214. Et in paraphrasi *ὦ ἄνα* Δ, 49. Ε, 29: quod in Iliade et Odyssea non est, sed hymn. Apoll. 179, Callim. h. Apoll. 78. *εἶδώς* I, 8. *αὖ ἐρύειν* I, 209. XII, 388. XV, 332. XVI, 36. XXI, 268. XXV, 240. 477. XXXV II, 327. XL, 330. XLVIII, 825. Hac formula pro „refrahere“ extra rem diuinam, ut Nonnus, uti consueverunt Cyngeticorum et Halieuticorum auctores, Hal. I, 309. II, 405. 603. III, 311. IV, 368. 464. V, 174. 192. 202. 357. 610. 679. Cyn. III, 212. IV, 88. 188: quod ante hos raro factum est, ut Callim. h. D. 92, in Homericis bis Θ,

325. *M*, 261 *). εἰ ἔτσόν III, 160. 314. XI, 296. XXV, 33. XXXV, 111. XLII, 377. ἢ ὑπατον I, 387. ἢ ὁπότε XXII, 60. ἢ ὄτε XLII, 434. XLVIII, 481. ἢ ἵνα par. *N*, 123. Denique relativa cum praepositionibus ἐνι et ἐπι postpositis. ἢ ἐνι VII, 112. ῥ ἐνι XXVII, 322. XXXI, 280. XXXII, 17. ῥ ἐπι XXIX, 46. XXX, 169. τῆ ἐνι IV, 123. VIII, 120. XL, 327. τῶ ἐπι XVVI, 192. τῶ ἐνι (an hoc loco demonstr.?) V, 181: et eodem modo in paraphrasi.

Quae nunc leguntur ab coniectura profecta II, 641 φυλλοχόφ ἄτε μηνί et III, 226 σὺν Ἡλέκτρῃ ἐθελούση, propter hiatum vera esse non posse, iam Graefius indicavit in addendis. Est praeterea φυλλοχόφ ἐνι μηνί XXXVIII, 278. Nec hoc verum esse opinor, sed a Nonno scriptum esse τινί; dubito enim, an tantum dederit Apollonii imitationi, quamquam aliquid dedisse vidimus, apud quem est φυλλοχόφ ἐνι μηνί IV, 217. In ἕνα abiit τινά apud Musaeum 210 μῦνον ἐμοὶ ἕνα λύχρον —: quem verum hoc modo hiare non Musaeus voluit sed librarii. Illud τις sciunt Nonni lectores quantopere in deliciis habeat; nec I, 118 ἀλλὰ πόθεν μεθέπεις τινὰ παρθένον recte cum Hermanno mutatum est in τίνα.

Caeterum hunc hiatum diu ante Nonnum vitaverunt epici. Quam raro occurrat in carminibus Oppiano inscriptis infra videbimus. Nunc aliud carmen consideremus, in quo huius hiatus ratio recte perspecta summam praebabit utilitatem. Tyrwhittus Hermannusque observaverunt, primum et quintum Manethonis librum non posse eiusdem cum reliquis originis esse. Novissimi deinde editores quantum quartus liber di-

*) In re divina Nonnus dixit καλίντονον εἶρυσε δειρήν V, 12. ἄψ ἀνασειράζοντες XL, 526.

scrapet significaverunt atque eo rem perduxerunt, ut primum, quartum quintumque librum nec cum reliquis nec inter sese eidem auctori adscribi posse ostenderent. Discedimus prorsus in hanc sententiam: et habemus quo argumenta ab illis allata augeamus. Secundum tamen, tertium et sextum librum uni adscribi posse auctori vix dubitant. Sed ne hoc quidem concedimus. Etenim sextus liber a secundo et tertio discrepat (nec minus a reliquis, praeter quintum: sed ab his omnibus iam aliis rationibus disiunctus est) sed ab illis frequenti hiatu in arsi dissonat. Omnibus omis- sis hiatibus, qui aliquo modo dubitabiles sunt, ex libri primi versibus CCCL prioribus hos afferimus: τη- λοῦ Ὑπερίονος, ὠρονόμῳ ἐπιτέλλῃ, Σεληναίῃ ἀφίκηται, ἢ ἑτέρῳ, ἀθροισμένου ὑπερ, διζυρῇ ἀνέχονται, ὁμοῦ ἑτέρῳ, ἢ ἑτέροισιν, ᾧ ἔνι, χαλεπῶ ἐν, ὑποχθονίου ἢ, δυτικῶ ἔνι, γεινομένου ὀπότη, γυνῆ ἀθερίζει, Σεληναίῃ ἀλόχῳ ἔνι, τρέψω ἑτέρεην, Ἡελίῳ ἄμα, ζῶν ἴσχουσι, καὶ ἀπό, φαίνεται αὐτός, ἐοῦ ἀπό, ζῶν ἐν, τριτάτου ἀπό, ἢ ὀπότη, ἢ ἴκελα. His primum contendamus librum secundum, et omnes, quos novissima editio habet, hiatus etiam dubitabiles recensentes ex his DII versibus afferimus hos: 28 δικεῦνται, οὔς. 74 μοίρη ἐν. 142 γενέθλη. ἐπεὶ. 186 μάχλου ἔνεκεν. 217 ἐπὶ ὀπί. 303 κρουερῶ ἀλέγοντες. 345 θανάτου ὀλέσει. 360 αὐτὸ ἀλόχοιο. 415 μινύθει οἶκον. 430 ἢ ἔτι. 483 ἀποχαζομένη Ὑπερίονος. Sed vel in his sunt quaedam incerta, quaedam aperte falsa, ut 430 ἦτοι γὰρ δούλησι πενιχραῖς ἢ καὶ ἀνάγνοις ἢ καὶ πρεσβυτέρησι συνέζευξεν μάλ' ἀεικῶς ἢ ἔτι καὶ πιναροῖσιν ἐφεζομέναις στυγέσσειν. Codex habet ἦέ τι, quod aut ipsum verum est (cf. Nic. Al. 232. 306. 268. 581) aut commutandum cum ἦέ τε, quod pro ἦ legitur v. 493 *). Sensus caret v. 317 τεύχει καὶ νηῶν ἢδ' ἱππῶν

*) VI, 238 ἦέ τ': VI, 106 de Rigleri coniectura.

πρὸς τὸν τε ἡγεμόνα βασιλεῦσιν ἀρηρότας ἢ κατὰ μῶλον
 ἀνθρώπους κτείνοντας ἐῖ ὅπι καὶ δεδαῶτας. Illud ἢ in-
 commodum sane abest a codice et Dorvillio debetur.
 In ultimis novissimi editores proposuerunt: οἱ κατὰ
 μῶλον ἀνθρώπους κτείνουσι ἐῖ ὅπι καὶ μεμαῶτας. An
 sola voce? Hoc ipsi videntur sensisse: quare addide-
 runt: „Alias pro ἐῖ ὅπι coniecimus ὑπ' ἄορι.“ Mihi
 verisimilius videtur: οἱ κατὰ μῶλον ἀνθρώπους κτείνου-
 σιν ἀγνηορίην δεδαῶτας (ut Homericum ἀλκὴν δεδαηκό-
 τες). Porro 360 δυσγαμίην τεύχει, ποτὲ δ' αὖ ἀλόχοιο
 διείργει, necessario scribendum αὖτ': nam sic vel ii
 scribunt ante vocalem, qui minime huius hiatus parci
 sunt, ut VI, 141, 203. 344 (cf. III, 77 ταῖς δ' αὖτ'
 ἀλόχοις *). — Mihi quidem vel hoc certum est, v. 345
 ἀλλὰ κακῶ θανάτῳ ὀλέσει πάντως γενετῆρα scribendum
 esse πάντως ὀλέσει. Attamen nec hoc urgebo nec duos
 hiatus admodum dubitabiles v. 146 et 415 (v. editores:
 ultimo loco, si quidem ex mente, editorum restituas,
 κληῖρον potius expectes, ut v. 175. 466: fortasse pro
 eo, quod codex exhibet καὶ πατριῶϊον οἶκον emendan-
 dum καὶ ἀπώλεσεν οἶκον, cf. Od. δ, 95). Nam vel sic
 in oculos incurrit, quantum hic liber distet a sexto.

Sequentur hiatus libri tertii, qui sunt versus
 CCCXXVIII. 58 ἢ ἴνα. 75 ἢ ἐνὶ πάτρῃ. 145 ἀνερχο-
 μένου Ἄρεος. 200 κακῆ ἄλληκτα. 222 ἢ ὁ μὲν (fortasse
 ἢ δ', v. var. I.). 235 ἢ ὅτε. 258. ἢ ὑπό. 269 κρατῆ, ὀλοός.

*) Non totam quaestionem de αὖ et αὖτ' nunc pertractabo: sed
 Quintum tangam: apud quem αὖ, quod ante vocalem legitur I,
 449. III, 409 (δ' αὖδ'). IV, 17. 33. VI, 283. XII, 260, in αὖδ'
 mutandum esse ex reliqua copia apparet, I, 288. III, 460. 760.
 IV, 215. 463. 500. 545. VI, 157. VII, 161. 172. 408. 445. 727.
 VIII, 36. IX, 46. X, 1. XI, 440. XIII, 213. 291. XIV, 154.
 Magna lex est in hiatus epico, quod in aliis licet, non statim li-
 cere in iis, quorum duplex in promptu forma est: quo etiam καὶ
 καὶ τ', sim pertinent.

286 ἢ ὄγε. 308 ἀμειβομένοι, αἰεὶ. 331 γίνονται ἀναφανδὰ.
 342 βιότου ἀνέφηνεν. 405 γενέθλη ἄφεις. 406 ἦοι ἐνι.
 424 ἦ αὐτοί. Et haec a sexto libro discrepare clarum
 opinor.

Jam comparet aliquis secundi et tertii libri (74 versibus brevioris) hiatus: non latebit, opinor, nec eiusdem generis esse hiatus nec numero parés. Dubitabitur certe: quamquam secundum et tertium librum prae reliquis paulo similiores videntur. Attamen non fraudem fecisse hiatus, id confirmabunt versus spondiaci.

Liber III versus 428—10 versus spondiaci.

Liber II versus 502—34 versus spondiaci.

Hoc igitur efficitur, ex sex libris, nunc Manethonis nomini inscriptis, singulos singulis deberi auctoribus. — Ad Nonnum redimus.

§. 7.

Quod modo mentionem fecimus hiatus in ἦ ἐνι et similibus, haec nobis occasio esto ut paucis quid in praepositione postposita Nonnus secutus sit exponamus. Et quo minus adiectivo et genitivo a primario substantivo suspenso praepositionem postponeret, ut ἐσπερίην μετὰ δαῖτα, Λιβύης ἐπὶ παστόν, nusquam abstinuit: sed ipsi substantivo postposuit rarissime. Nam si ea excipias, quae proprie adverbia sunt, ἐντός, ἐντοσθε, ἐνδον, ἐνδοθι, ἐναντίον, καταντίον, ἄντᾶ, ἀπάνευθεν, ἀπόπροθι, εἴνεκα, δίχα, μέχρι, ἄχρι, χάριν, ἅμα*), angustis admodum terminis istum usum circumscriptum invenies. Hoc frequens, ut ἐνί, ἐπί et ἀπό post relativum et demonstrativum monosyllabum ponantur, ita

*) Erit fortasse qui huc referat Ἰσιῶ δ' ἀμφὶς ἔλισσε VI, 152: sed iniuria.

etiam ut δ' intercedat, ut τοῖς δ' ἐπί et similia. Deinde ἐς in his: νόσον ἐς ἀμφοτέρην I, 205. νόσον ἐς ἀρχαίην XXXVII, 6. γαῖαν ἐς ἡμετέραν VIII, 65. γαῖαν ἐς ἀντιπέραιαν XI, 415. XXI, 316 (cf. Apollon. IV, 521 νῆσον ἐς ἀντιπέραιαν). πρέμνον ἐς αὐτοκέλευθον V, 476. τοῖχον ἐς ἀντικέλευθον VIII, 191. δίσκον ἐς ἰθυκέλευθον XIX, 145. κύκλον ἐς αὐτοέλικτον XXXIII, 272 *). Τμῶλον ἐς ἠνεμόεντα XXVII, 217. — πάρ in ἀνδράσι πὰρ Κιλίκεσσι XXVIII, 294. XXXIII, 284. XL, 145. Ab his toto colore simillimis et in versus initio idcurrentibus paulum discedit ἔλθετε πηγῆν Εἰς ἑτέραν XI, 432. —

In praepositionibus duarum syllabarum rarissima exempla sunt. In his unum maxime mirabile est XLVI, 287, quod tamen nescio quomodo ab anastrophe vindicem: νεοτμήτοιο δὲ κόρσης Ἀντὶ λεοντείης κεφαλῆν Πενθῆος αἰείρω. — Ποδῶν ἄπο μέχρι κομάων XIII, 26 et ὀνύχων ἄπο μέχρι κομάων V, 248 **), quorum ratio facile intelligitur. Praeterea ἔτος μετὰ τέτρατον X, 45. Et καὶ τινος ἀρχαίοιο σοφοῦ πάρα μῦθον ἀκούσας, ἀνδράσι πὰρ Κιλίκεσιν ἔχων μόθον ἐγγύθι Ταύρου, XXXIII, 283. Sed qui huic loco similis est XL, 144 δαέρος ἡμετέρου παρὰ Μορφέος οἶον ἐκείνῳ ἀνδράσι πὰρ Κιλίκεσσι μεμηλότα μῦθον ἀκούω, is anastrophe non magis habet, quam paraphr. V, 125 ὄφρα πελάσσω μάρτυρ' ἀναμφήριστον ἐς ὀξύτόρων τύπον ἔλων, vel Dionys. IX, 85 παιδὶ τεῷ ζῶουσα σὺν ἀθανάτῳ Μελικέρτῃ. Denique eo pertinebit XX, 104 ὦμοις

*) κύκλον ἐπ' αὐτοβόητον IV, 292 falsum est; nam intelligi nequit. L. κυκλόθεν αὐτοβόητος. Κυκλόθεν circumcirea, ut XXXVI, 325.

**) Idem alibi dixit ἐκ ποδὸς ἄχρι καρήνου XLII, 447. XLIV, 44. Ἐκ κεφαλῆς εἰς πόδας proverbii loco vulgo dictum v. Aristid. T. I. p. 406 Dind. ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς Hom. Ψ, 169.

ἀκαμάτοισι περὶ κληῖδα φυλάσων φαιδρὸν ἀλιχλαίνων
περονήσατο φᾶρος ἀνάκτων, si quidem hoc, quod nunc
sensu caret, ita emendare volueris ut legatur κληῖδι,
h. e. fibula, ut XXXII, 35. XXXVII, 672: quam-
quam ex hoc ipso loco, quem extremum posuimus,
suspicio oritur scriptum illic esse a Nonno: ὤμοις δ'
ἀκαμάτοις χρυσέη κληῖδι φυλάσων — ea constructione,
qua dixit e. g. ποσὶ δῆσα XXXV, 285, σφίγξατε στέρ-
νοισι I, 36. — Κατάνην παρὰ λίμνην XIII, 312. —
Quod nunc legitur XXVII, 306 οὗ μετὰ δῆ (cod. ex-
hibet οὐ) graviore labe affectum est: nec postposita
praepositio defendi potest nec illud incommodum δῆ:
fortasse ὧπερ ἄδην. Quod XLIII, 118 scriptum est
οὐ μούνης Βερόης πέρι μάρναμαι, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς νύμ-
φης ἡμετέρης περὶ πατρίδος, in editione principe scri-
bebatur περιμάρναμαι. Recte: ut XLIV, 185 οὐ τότε
δ' αἰπολίοισι παρήμενος ἢ παρὰ μάνδραις. XV, 106
λαιὴν ὄφρουόντι βαλὼν ἐπι χεῖρα μετώπῳ scribendum
ἐπί. Nusquam tmesi usus est Nonnus, nisi XXV,
387 ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξε, ex Homero Σ, 483, XXXVII,
50 ἐν δ' ἐτίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας et XL,
113 ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὦλεο, καὶ δέ με χήρην κάλ-
λιπες, qui uterque versus a capite ad calcem Homeri-
cus est, Ψ, 170. Ω, 725: sed κάλλιπες adiecit pro Ho-
merico λείπεις, quod simile est illi ἂν δ' Ὀδυσσεὺς
πολύμητις ἀνίστατο.

Ἐκ paraphrasi haec digna videntur quae notentur:
χειρὸς ἀφ' ἡμετέρης K, 104. σῆμα παρ' αὐτόρριζον T,
224. χερσὶν ἐπ' ἀμφοτέρησιν Φ, 18. ὄτων ὑπερ K, 53. 60.

§. 8.

Vidimus modo exemplis quibusdam notabilioribus
quam vel regulas graviores migret hic scriptor in lo-
cis ab Homero assumptis. Sic admisit formulam πρὸ

ἀγέος (locos supra posui §. 5) ex O, 351. Ω, 783. κ, 105. ω, 105, in quo solo hoc genus hiatus est: et occurrerunt antea non semel similia. Notavit Wernickius ad Tryph. 307 nullam inveniri duplicem praepositionem apud Nonnum nisi in Homericο πηνίον ἐξέλκουσα παρὲκ μίτον VI, 153 (adde XXIV, 213). Cui comode adhibuit illud ἠράμεθα μέγα κῦδος, ἐπέφνομεν ὄρχαμον Ἰνδῶν XL, 217 cl. Hom. X, 393. — Diximus supra creberrime usum esse formula ἔνθα καὶ ἔνθα, eique secundum semper pedem assignasse, nisi semel, XXXVII, 44

ποίησαν δὲ πυρὴν ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα:
(intelligent autem facile qui Nonni regulas in numerato habent inter primum tantum et secundam pedem ei optionem datam fuisse). Offenderat in eodem versu Struvius in brevi quidem sed in primis copioso libello de exitu versuum in Nonni carminibus p. 20: quippe non convenit cum illis regulis, quos Struvius effecit. Judicat de illo versu vir egregius hoc modo: „quod quoniam formula Homericā est defendi posse quibusdam videbitur. Ego vero aliter sentio. Nam formularum Homericarum et prosodicae licentiae tam rara et obscura in Nonni carminibus sunt exempla, ut praeter hiatum ante ε̄, οῖ simill. reliqua perpauca dubio haud careant. Mihi, nisi altius vulnus versui inflictum sit, fere persuasum est, Nonnum scripsisse ἔνθα καὶ ἔνθ' αὖ.“ Quod non est ita: nam nec sic sui similis fit Nonnus, quippe qui ἔνθα καὶ ἔνθα innumeris locis dixerit, ἔνθα καὶ ἔνθ' αὖ nusquam, et iam perspeximus quantum sibi indulserit in formulis Homericis. Immo vero is versus, quo de agitur, quantus quantus ab Homero est, Ψ, 164. Nec parcus Homericarum formularum dici potest (cf. Naeke progr. ad indic. lectiones aestivas 1835 in.): sed si quid se opportune obtulit, haudquaquam defugit. XXXVII, 104 αὐτόθι

λαὸν ἔρυκε καὶ Ἴζανεν εὐρὸν ἀγῶνα totus versus. Homericus, nisi quod is αὐτοῦ. — Ἄλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλειον δρόμον XXXVII, 373, totus Homericus Ψ, 373. Item ἴχνια τύπτε πόδεσσι, πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι ib. 634, Hom. Ψ, 764. — Ἀντὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο Κύπριν ἀεΐδειν XXIII, 242 (Hom. καλὸν ἄ.). — Θάμνος ἔην τανύφυλλος, ὁ μὲν φυλίας ὁ δ' ἐλαίης V, 474, cl. ε, 476 δαιουῶς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους ἐξ ὁμόθεν γεγαῶτας· ὁ μὲν φυλίας ὁ δ' ἐλαίης. — Ἐνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἔκτανε Βάκχος; XXX, 290 et ἔνθα τίνα πρ. τ. δ' ὕστατον αἶδι πέμπεν, ex Homericis. ἔνθα τ. π. τ. δ' ὕστ. ἔκτανεν Ἐκτωρ vel ἔξεναρίξας. — Ἦλθε δ' Ἀθήνη οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἦκε, dein ξανθῆς δὲ κόμης ἐδράξατο Βάκχου, μούνῳ φαινομένη XXX, 253. Cl. A, 96. — Ἦιομεν ὡς ἐκέλευσας — εὐρομεν ἐν βήσσησιν XXIV, 148. Cl. κ, 251. — Τῇ ἐνὶ δαίδαλα πολλὰ βροτῶν θελκτήρια κεῖται VIII, 121, ex duobus versibus α, 337 Φήμιε πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας, et Ξ, 215 ἔνθα δὲ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο. — Ἐν δ' ὀαριστὺς πάρφασις V, 122, Ξ, 216. — Ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα XXV, 394. Σ, 485. — Γλυκὸ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων XXI, 4. A, 598. — Ὄφρα τις ἐρῶι γῆσι καὶ ὀπιγόνων (στρατὸς Ἰδῶν, Hom. ἀνθρώπων) XXXVI, 159. Γ, 353. — Τύπτε δ' ἐπιστροφάδην XXVIII, 204. Φ, 20. — Λίγξε βίος XXIX, 290. — τοῖ καϊκινυμένοιο XXXII, 15. Ξ, 73. — μητερ ἐμῆ δύσμητερ XLVI, 194. Ψ, 97. — Οὐκ ἴδον οὐ πνυθόμην XLVIII, 834 ψ, 40. Item inveniuntur: σχέτλιοί εἰσι (Hom. ἔστε) θεοί, ζηλήμονες XXV, 340. Hom. ε, 118. ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἴξον, ἄς (Hom. ὡσεὶ) πτερὸν ἠὲ νόημα, ὕπνου δῶρον ἔλοντο, ἀνεγνάμφθη δὲ οἱ αἰχμή, δῶκε μένος καὶ θάρσος, γόνυ γουνὸς ἀμείβων, προὔτυψαν ἀολλέες, σιγῇ ἐφ' ἡμείων, λύτο δ' ἄγών, ὃ γὰρ γέρας ἔστι θανόντων, διζημένη εἴ που ἐφεύρη et alibi solum εἴ που ἐφεύροι, τῆς πρώτης (Hom. τῆς μὲν ἰῆς) στιχὸς ἦρχε et alia. σημαντορος οὐ παρεόντος paragr. K, 48.

Utinam vero omnes servatos haberemus, quos Nonnus imitatus est. Nam quorundam, in quibus semel aut iterum aliquid non usitatum sibi admisisse invenimus, causas perspiceremus: ut supra ex Apollonio talia quaedam ei inhaesisse offendimus *). Quod tamen ita intelligi nolim, quasi non quaedam inscio putem in consuetudinem fere constantem abire potuisse, sed eam ipsam ob causam accidere, ut hic illic etiam commo- ditate quadam dicendi invitante aliorsus ferretur. Ob- servavi eum post ὄφρα μὲν in apodosi solere τόφρα δέ dicere I, 321. III, 184. V, 552. VII, 137. XV, 87. XVII, 137. XVIII, 68. 329. XXI, 201. XXI, 315. XXIV, 69. XXXII, 100. XXXV, 100. 225. XXXVIII, 321. XXXIX, 6. 360. XLIV, 189. XLIV, 255. XLVIII, 571. par. E, 26: bis tamen dixisse τόφρα sine δέ, III, 410 XXI, 105. In hoc facile credam et legem et exceptionem imprudenti natam esse. Nam nec ad metricae nec ad grammaticae penetralia hoc attingit, nec ita haec vel spissa vel singularia, ut quamquam patet quo inclinaret aliquoties declinasse mirandum videatur. — Caeterum in Nonno, qui tam multos aliorum versus et integros et dimidiatos trans-

*) Quam pauca servata habemus Euphorionis: attamen totus versus est ἀγγιῶλον Βραυρωῶνα κενήριον Ἡριγενείης fr. LXXXI, qui recurrit apud Nonnum XIII, 166, ut Meinekius indicavit. Alia imitatio in vocabulo προηλίζειν eidem viro docto indicata fr. XVI. Item in usu adiectivi ἐνοσίχθων, de quo mox dicam, hunc videtur potissimum auctorem secutus, fr. CXL, et eiusdem γλαυκῶπιον ἐλαίαν expressit. — In Aristarcho meo p. 105 neglexeram notare, quae ex Nonno prolata sunt, ἐννεπεξ et εἶπεν, haec Cal- limachea esse, illud Dian. 86. Del. 205, hoc Cer. 67. Pall. 93. ep. I, 6. Poteram addere ἡ μὲν ἔφη Nonn. I, 344. II, 163. Callim. Del. 249. Pall. 82. ὡς ἐνεπεν Callim. Dian. 158. Duos vero locos Homericos, Ω, 643. σ, 356; in quibus a solito poetae more pau- lum discessum est, mihi praetermissos fuisse indignor.

sumpsit, optime cernitur, quod alibi monitum est, ex crebra imitatione non continuo de scribentium inopia colligi debere, sed haec cum doctrinae, tum ornatus causa libenter admissa esse. Nam Nonnus profecto inops verborum non est: ut in versu fundendo insignis est, sic toto epicorum apparatu insigni facilitate utitur, ut famen suum colorem, quem ipse sibi invenit, non exuat: in utroque genere cum aetatem ad peiora prolapsam agnoscas, tum hominis non artificium tantum sed ingenium.

Memorabilis apud epicos imitatio est quae similitum litterarum consonantia per aures potius quam per mentem subnascitur. Sic Nonn. στατὸν ἴχνος XIV, 369. XV, 3, Hom. στατὸς ἵππος. Ὅπως ἓνα κῶμον ἀνάψω XVIII, 304. Hom. ἐθέλοις δέ κε μῶμον ἀνάψαι. Ἀλλὰ μάλ' οὐ Μήδειαν Apollon. III, 751, Hom. ὅττι μάλ' οὐ δηναίος. Adiectivum ἐγρεσίκοις Maneth. IV, 325 ex ἐγρεκύδοιμος. Hom. II. Θ, 11 ὄν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω, II. Ο, 348 ὄν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἐτέρωθι νοήσω. II. Ω, 335 σχέτλιοί εστε θεοί, δηλήμονες, Od. ε, 118 σχέτλιοί εστε θεοί, ζηλήμονες.

§. 9.

Hac observatione utōr in commentatione de versu 152 l. XIV, ubi de Centauris legimus

ἐνὶ σκοτίῳ δὲ μελάθρῳ

πολλάκι πηχύναντο πεπηλότι κοῦρον ἀγοστῶ,

et perfectum πεπηλότι pro praesenti positum eo magis attendimus cum ex coniectura sit Scaligeri pro eo, quod sanc ferri nequit, πεπηγότι.

In usu perfectorum pro praesentibus *) parum vi-

*) Ad Thomam M. 264, quem Matthiae citat, cf. Max. Plan.

dit Bernhardius p. 379. Ne alia dicam, ut quod θαύμακα significare docet „ich bin ein Bewunderer“, id quod nunquam significat, non debebat prae aliis ei mirum accidere illud Plutarchi ἐσπουδακότα καὶ νήφοντα τὸν λόγον. Nam nihil in hoc toto genere magis Graecis familiare est quam ἐσπούδακα dicere pro σπουδάζω.

Aristoph. Ran. 813 ὡς ὅταν γ' οἱ δεσπύται ἐσπουδάκωσι, κλαύμαθ' ἡμῖν γίνεται. Plat. Phaed. 64. Δ φαίνεται σοι φιλοσόφου ἀνδρὸς εἶναι. ἐσπουδακέναι περὶ τὰς ἡδονὰς καλουμένας τὰς τοιάσδε, οἷον σιτίων τε καὶ ποτῶν; Amat. 132. Α κύκλους γοῦν γράφοντες ἐφαιέσθην, καὶ ἐγκλίσεις τινὰς ἐμιμοῦντο τοῖν χεροῖν ἐπικλίοντε καὶ μάλ' ἐσπουδακότε. Item 137. c. — Theag. 127. Δ ὦ Δημόδοκε, τὸ μὲν ἐσπουδακέναι σε αὐθαρμάζω, εἴπερ οἶει ὑπὲρ ἐμοῦ μάλιστ' ἂν σοι τοῦτον ὠφελήσῃναι. οἱ γὰρ οἶδα, ὑπὲρ ὅτου ἂν τις νοῦν ἔχων μᾶλλον σπουδάζοι ἢ ὑπὲρ υἱέος αὐτοῦ, ὅπως ὡς βέλτιστος ἔσται. Philem. Ath. 288. e περιτρέχει κύκλῳ τηροῦσα τοῦτο, καταπιεῖν ἐσπούδακεν. Lucian. gymnas. c. 9. ἀλλὰ πάνσεμνα, ἃ Σόλων, κατέλεξας τὰ ἀθλα καὶ ἄξια — — — τοῖς ἀγωνισαῖς ὑπερεσπουδακέναι περὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν τηλικούτων. ib. 12 εἰ καιρὸς ἦν, ὦ Ἀνάχαρσι, Ὀλυμπίων ἢ Ἰσθμίων ἢ Παναθηναίων, αὐτὸ ἂν σε τὸ γιγνόμενον ἐδίδαξεν, ὡς οὐ μάρτην ἐσπούδακαμεν ἐπὶ τούτοις. Dio Chr. I. p. 528 R. ἀφικνοῦνται δὲ καὶ πρὸς τὰς πανηγύρεις οἱ μὲν ἱστορίας ἕνεκεν τῶν τε ἄλλων θεαμάτων καὶ τῶν ἀγώνων, καὶ τούτων ὅσοι (οἱ;) σφόδρα ἐσπουδα-

Bachm. An. II. p. 13. — ἵτι εἰσὶ παρακείμενοι οἵτινες σημείωσιν ἐνεσιτώτων λαμβάνουσιν αἰεὶ, ὡς ὁ δέδορκα, δέδοικα, πέφρικα· εἰσὶ δὲ ἄλλοι οἵτινες αἰεὶ ἐπὶ παρεληλυθότος λαμβάνονται, ὡς τὸ πέπονθα (hoc est pro praesenti etiam) καὶ πεποίηκα· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι οἵτινες ἐνίοτε μὲν ἐπὶ ἐνεσιτώτος, ἐνίοτε δὲ ἐπὶ παρεληλυθότος. Anecd. Barocc. in Mus. phil. Cantabr. 1833. V. p. 431.

κότες εἰς τὸ πρᾶγμα, διατελοῦσιν οὐδὲν ἄλλο πράττοντες ἐξ ἐωθινοῦ. Epictet. I, 10, 1 εἰ οὕτω σφοδρῶς συνετετάμεθα περὶ τὸ ἔργον τὰ ἑαυτῶν, ὡς οἱ ἐν Ῥώμῃ γέροντες περὶ ἃ ἐσπουδάκασι, τάχα ἂν τι ἠνύομεν καὶ αὐτοί. Id. I, 25, -2 περὶ ἃ ἐσπουδάκαμεν, τούτων ἐξουσίαν οὐδείς ἔχει· ὧν ἐξουσίαν οἱ ἄλλοι ἔχουσι, τούτων οὐκ ἐπιστροφόμεθα. Ath. 569. a ἐπιτιμᾶ δὲ καὶ Ξένάρχος ἐν Πεντάθλῳ τοῖς παραπλησίως σοι βιοῦσι καὶ ἐσπουδακόσι περὶ τὰς μεγαλομίσθους ἀταίρας. Paus. IV, 36, 3 ἐσπουδάκεσαν δὲ ἄρα οἱ τότε πλοῦτόν τινα συλλέγεσθαι τοιοῦτον, ἵππων καὶ βοῶν ἀγέλας. Epict. I, 11, 27 οἶον καὶ ἐν Ῥώμῃ τινὰ ἦν τὸ κινεῖν ὡστ' ἐγκαλύπτεσθαι τοῦ ἵππον τρέχοντος, ᾧ ἐσπουδάκει. Ath. 445. d κατ' οὐδὲν γὰρ τὸν πατέρα Φίλιππον ἐμιμήσατο. οὔτε γὰρ περὶ γυναῖκας ἐσπουδάκει οὔτε φίλοινοσ ἦν. Id. 607. f ἐσπουδάκεσαν δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς περὶ τὰς μουσουργούς. Id. 668. d ὅτι δὲ ἐσπούδαστο παρὰ τοῖς Σικελιώταις ὁ κότταβος δῆλον ἐκ τοῦ — Phil. Her. 706 τοιοῦτοι γὰρ ἐσμεν τὰς ἀρετὰς, οἷοι Τροίαν μὲν ἐσπουδακότες λαβεῖν, Κρήτην δὲ παίζοντες. 721 ἐσπουδακνία τῆ φωνῆ*).

Et mirandum hoc eo minus fuit, cum sit ex eo genere verborum, quae praecipue eo inclinant, ea dico quae vehementiorem corporis vel animi motum et affectum significant, ut ὤρμηκα et ὤρμημαι, ὄρωρα, τέτρηχα (non praetermittendum erat. Buttmanno lex. I, 213 pro re sua Opp. Hal. V, 244), πεπόττημαι, (v. Ar. Nub. 318. Hom. B, 90. λ, 222, cett. Quintus ποτᾶτο, αι et πεπόττητο, αι eodem modo) et πέπταμαι (Quint. VII, 333. VIII, 55. XI, 114 etc.) πεφόρημαι (Apoll. I, 84 cett. Cyneg. IV, 407), ἐπτοίημαι, πεφόβημαι, πεφυζότες**),

*) Hinc ἐσπουδακότως Phil. vit. Apoll. p. 355. Ἐμμαπέως ἐσπουδακότως Apoll. lex. Hom.

**) Nescio quomodo Buttmannus p. 17 T. II dicat πεφυζότες

δέδοικα et δέδια, ἔολπα, γέγηθα, κεχάρηκα et κεχάρημαι, κεχόλωμαι, τεθύμωμαι *), μέμα et μέμονα et μέμνηκα, λελίημαι **), πέφρικα, ἔφριγα, τεθάρσηκα ***), τέτληκα, τεθάμβηκα, τέθηπα, τεθαύμακα, βεβίηται Ther. 270. πεπόνημαι et πεπόνηκα (πεπονηκυία προσφερούς Phil. vit. Ap. p. 240), πεφρόντικα †), μέμηλα et μεμέλημαι, τετεύτακα rep. 521, ἔσπούδακα, et horum genus πέπονθα. Ad quam ipsam classem retuleris verba clamandi et strepandi. In quibus omnibus inest ex naturali statu interno impetu (unde ad media multa inclinant) etiamsi externa causa egressum esse. Primum affectus introitum Latini per verba in sco exprimunt, Ovid. Metam. XIV, 214 perque dies multos latitans omnemque tremiscens ad strepitum: stupesco, obstupesco, pertimesco, extimesco, horresco, concupisco, medium irascor: quamquam abusi sunt illis et ad affectum iam inhaerentem

non verbali significatione lesse apud Homerum. Est fugientes cum pavore, ut recte veteres explicant. Cum accusativo est apud Nonn. XXVI, 24 *Ἀηριάδην δ' ἐνόησα πεφυζότα θῦλον Ἐνυώ.* Et Nic. Ther. 128. Ibid. et p. 248 non meminerat Buttmanus formae *φυζήθεντας* Ther. 825.

*) Ael. h. a. II, 20 *κέρατα ἀκλιῆ καὶ ὄρθα ἔστηκε ταύροις ἅπασι, καὶ διὰ ταῦτα ὡς εἰς ὄπλον ὁ ἄνθρωπος οὕτω τοι καὶ εἰς κέρας ὁ ταῦρος τεθύμωται.*

**) *λελίησαι* Maxim. 59. 459 (vel Orpheus fr. Lob. 414) *λελίητο* Apollon. III, 1158. IV, 1009. *λελίητο* ex egregia Hermanni emendatione Lith. 118.

***) *ἀποτεθάρσηκα* Xen. Oecon. 16, 6. *ἐπιτεθάρσηκα* Sext. Empir. gr. §. 270. *προφέρεσθαι δὲ ταῦτα δεῖ οὐ τεθάρσηκυία τῇ φωνῇ* Schol. II. X, 20. *ἀφρωδεῖν το καταφρονεῖν καὶ τεθάρσηκένοι* Ammon. p. 25. *θάρσυνος ἢ διπλῆ ὅτι ἀντὶ τοῦ τεθάρσηκυία* Ariston. II, 70. — Hom. I, 420 *dubium est utrum significet animos ceperunt an animati sunt.*

†) Alexis Ath. 395. b *λευκὸς Ἀφροδίτης εἰμὶ γὰρ περιστερός. Ὁ δὲ Διόνυσος οἶδε τὸ μεθύσαι μόνον. Εἰ δὲ γέρον ἢ παλαιὸν οὐ πεφρόντικον.*

etiam transtulerunt. Graeci ubi ipsum affectus introitum indicare volunt vel satis habent, non in praesenti acquiescunt sed aoristum adsciscunt: ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρῆς δ' ἀνεπτόμαν: ἀνέπταν φόβῳ Antig. 1306. Ad quem Graecorum morem Terentius dixisse videtur illud „Syre tibi timui male“ Heautont. III, 2, 20.

Jam si illud Nonni

ἐνὶ σκοτίῳ δὲ μελάθρῳ

πολλάκι πηχύναντο πεπηλότι κοῦρον ἀγοστῶ dictum esset intransitiva verbi πάλλειν significatione, ut est e. g. ὁ δελφίς ἔπαλλε apud Euripidem (v. Passov.), prorsus ex horum similitudine perfecto usus esset. Sed cum non hoc significetur, sed potius concutiente, agitante manu, comparaverim hoc cum κεκοπώς, quod Il. N, 60 probavit Aristarchus prae altera lectione κεκοπών, notans ὅτι ἀντὶ τοῦ κόπτων, et πεπληγώς, quod est pro praesenti aliquoties apud Homerum (cf. Ariston. O, 730), Quint. Sm. III, 548. IV, 559, quodque ut κεκλήγοντες in praesentis formam transiit (addendum Buttm. gr. II. p. 20*) apud Nonnum XVIII 327 Δηριάδην στεφανηδὸν ἐμιτρώσαντο βοείαις, τεύχεα, πεπλήγοντες. Proprie non potest perfectum pro praesenti esse in iis verbis, quorum significatio est actio alterum afficiens: sed haec, quod coniuncta sunt cum commotione agentis, ad illa, de quibus antea expositum est, se accommodasse videntur.

Sic illud πεπηλότι ratione defensum videatur: nam, si auctoritatem codicis quaeris, ut iam significavi possit aliquid dubitationis esse. Πειπηλότι, quod codex habet, stare nequit: sed ubi memineris III, 340 fuisse παιδοκόμῳ πήχυνα γεγηθότι κοῦρον ἀγοστῶ,

*) Item addendum περιέκοντας Cyneg. II, 244. τετρήκοντα Nic. Ther. 72.

quaeretur an eadem hic Nonni manus fuerit. Mihi non videtur; nam quod illic de muliere aptissime dictum, in hunc locum minus cadere videtur. Quare quod praeterea paulo propius accedit ad cod. vestigia probo equidem *πεπηλότι* et Nonnum se ipsum imitatum esse puto „per assonantiam“, qua de re supra diximus.

Hoc loco commemorabo, quod sane commemorable, Nonnum tertia persona plusquamperf. pass. saepe uti pro imperfecto. Sic *κεκόρουστο* XIV, 99. 108. 193. 227. 398. XX, 257. XXV, 169, etc. *ἠέξητο*, *ἀνηέξητο* et *ἀνηέξηντο* IX, 200. X, 178. IV, 427. XIV, 182*). *κεκίλιστο* XVII, 212. 289. XLVII, 128. *μεμέθυστο* XVIII, 133. *κεχάρακτο* V, 53. *ἐνεστήρικτο*, *ἐπεστήρικτο*, *κατεστήρικτο* III, 22. VI, 384. XXII, 237. XXXVI, 187. *ἐπεσφήκωντο* III, 50 (v. III, 22—50.) *ἐπέπηκτο* et *ἐβέβλητο* XVII, 337 et 339, *ἦστο* consedit VIII, 196. et alia: nec videtur id certis verborum generibus proprium esse**). *δεδόνητο*, *πεπόνητο*, *πεφόρητο* frequentia: haec non mira, quippe quorum perfecta pro praesentibus sunt: item *ἠώρητο*: et unum alterumve praeterea. Sed quod longius patet is usus, ut vidimus, quamcunque originem habet, is Byzantini aevi mos est. *ὀρώρουκτο* Procop. T. I. p. 61, 19, *ἐπεποίηντο* 103, 6. *ἐδέδοκτο* 113, 22. *διώριστο* 133, 18. *ἠξίωτο* 300, 14. etc. *διέρρηει* καὶ *ἀνετέτραπτο* Agath. I, 14 p. 43, 8. *ἐπῆρητο* καὶ *ἐπερ-*

*) Buttm. gr. II. p. 84 dicit praeter praesens et imperfectum vocabuli *ἄξω* nihil inveniri. Sed *ἠέξησε* est Nonn. VIII, 104. IX, 100. XXI, 260. Maneth. III, 78. *ἀεξήσουσι* XII, 24. *ἀνηέξησε* VIII, 183. IX, 312. *ἀεξήσειε* VII, 135. XXIX, 339. *ἐνηέξησε* Nic. Al. 102. *ἀεξήθη* IX, 168. XXXII, 66. XLV, 150. *ἀεξηθείς* cett. XIII, 100. Opp. Hal. V, 464. Apollon. Rh. II, 511. *ἠέξητο* et *ἀνηέξητο*, — *ἦντο* locis Nonni supra citatis. *ἀεξήσεσθαι* Apoll. Rh. III, 837.

***) Secunda persona *πεπέδησο*, quae nunc ex conii. legitur pro *πεπέδητο* XLII, 197 vereor ut defendi queat.

ῥώννυτο I, 15 p. 45. 20. ἐπεποίητο Theoph. Sim. Hist. I, 8 p. 47, 21. II, 6 p. 78, 7. II, 9 p. 83, 16. II, 12 p. 92, 13. IV, 6 p. 171, 13. IV, 7 p. 172, 15. ἐτέτραπτο I, 2 p. 37, 22. ἐπεπέραστο I, 9 p. 51. 4. κατεπέπαντο I, 10 p. 53, 11, cett. Et ut haec apud Nonnum et posteriores passim prorumpunt, sic apud priores paene delitescunt. Philost. vit. Ap. p. 155 ὧν οἱ μὲν γυμνοὶ ἐθέροντο, οἱ δὲ ἐκ βιβλίων ἐσπούδαζον, οἱ δ' ἀπὸ στόματος ἤσκηντο, οἱ δὲ ἤριζον. Heroic. p. 714 ὧδὴν τε γὰρ τῆς λύρας τὸν Παλαμῆδην ἐπεποίητο καὶ ἦδεν αὐτὸν ὄσα τοῦς προτέρους τῶν ἡρώων. Caeterum multis locis inspectis et perpensis non dubitavi haec pro imperfectis esse, non pro aoristis: id enim sane non nihil dubitationis habet. Quibusdam locis πεπόνητο et πεφόρητο ita posita esse, ut non videantur esse posse nisi aoristi, scio: ὡς φαμένη πεπόνητο, avolavit, XX, 99. XXIX, 362. XXXIV, 99, cf. πεφόρητο VIII, 369. XI, 43. Sed primum video his simile esse Homericum βεβήκει, quod compluribus locis positum, ubi ἀπέβη potius exspectas: deinde video apud Nonnum omnino multo latius patere imperfectum quam apud priores.

Sic saepe in similitudine imperfectum ponit (post ὡς ὄτε et ὡς) I, 72 sqq. 312. II, 12. 494. XX, 173. XXII, 176. 342. 353. XXXII, 154. 160. XXXIV, 255. XXVIII, 124. XLII, 175. Quod rarissime apud antiquiores epicos inveni. Hal. II, 291 εἰσαφίκανε, quod in hac re memorabile exemplum est. Quint. VIII, 167 ἀλλ' ἄτε πρῶν εἰστήκει ἀπείριτος οὔρει μακρῷ, XIII, 396 ἀλλ' ὡςπερ ξύλον αὔον ἐν οὔρει ὑλήεντι εἰστήκει — quae scripsit illud Homericum cogitans P, 435 ἀλλ' ὥστε στήλη μένει ἔμπεδον, ἦτ' ἐπὶ τύμβῳ ἀνέρος ἐστήκει —, ubi idem imperfectum in comparatione est, sed in relativa enuntiatione secundaria, qua ratione idem ἐστήκει recurrit apud Homerum X, 469, apud Quintum VIII, 90 dictum est οἱ δ' ὑπόδικον εἰσι-

κότες ἀναλέοισι θάμνοισι, οὗς ὀλοοῖο πυρὸς κατεδάμνατ'
 ζύτμη ῥηϊδίως —

Porro huc pertinet Aristarchea lectio ὀρώρει pro
 ὄρωρεν Hom. II. II, 633 τῶν δ' ὥστε ὀρυτόμων ἀνδρῶν
 ὀρυμαγδὸς ὀρώρει — ὥς. — Nam ea, quorum manca
 et parum expressa coniugatio est et imperfecti aoristi-
 que usus coaluit excludamus, quamquam nec eorum,
 quae huc referam, permulta notavi: ἴαχον (E, 860. E,
 148 v. Apollon. III, 1370. 1). ἐπέχραον II, 252. ἀπηύρα
 A, 115. 454. -ῶχστο Hal. II, 417. παρέσχεθε Hal. III,
 302. ἔσσυτο ib. IV, 398. V, 361. Ἀνακήκειν pro ἀνακη-
 κίσει in nonnullis ferebatur II. N, 705 *).

§. 10.

Nunc agamus, quod antea differendum erat. Par-
 ticulae τε angustis finibus circumscriptum esse usum in
 Nonni Dionysiacis significabam §. 6, I, p. 269. Jam
 qua ferri possit accuratius evolvamus. Sed primum
 cedere debet his locis, quo coniectura immigravit:
 XLVII, 89, ubi τε, Graefii coniectura illatum stare
 non posse iam suis argumentis Struvius ostendit de
 ex. vers. Nonn. p. 19. Sine iusta causa importatum
 XLIII, 180. XLVIII, 267. Necessario porro cedat,
 quamquam a cod. exhibetur, XXXII, 222. XIII, 272.
 Illic lege prosodiae damnatur, hic sententia, quae op-
 positionem postulat. Item sententia postulante proscri-
 bitur XLVIII, 553, quod iam Graefio observatum est.
 Pro δέ illatum est τε in descriptione II, 385 ab Her-
 manno, quod tamen prae pulchra Cunaei coniectura

*) Num quis notavit iam vel explicuit haec imperfecta, quae
 sunt apud Nicandrum Ther. 285, — Hes. Theog. 10, 269? Adde-
 rem Quint. XI, 26, nisi hic locus conturbatus videretur. Apud
 Nonnum XLI, 50 imperfectum offendere non debebat, v. ib. 27.

non habebit quo defendatur. XLII, 386 de Syringe
*νόθη δονακώδει μορφῇ καὶ φύγε Πανὸς ἔρωτα, πόθους
 δ' ἔτι Πανὸς ἀεῖδει*, sic enim in cod. scriptum est, mihi
 optime dictum videtur. Certe τ', quod Graefius posuit,
 nec linguae nec sensui oppositionem postulanti satisfa-
 cit. Item δέ locum suum tenere debebat XIV, 128:
 ut ex sequentibus etiam clarius patebit. Recte contra
 stabit his locis, quorum rationem et ut se ipsi tuean-
 tur quivis facile perspiciet.

XXXV, 373 *ἀμφοτέρων φθονέω τε καὶ ἄχνημαι.*
 XXVIII, 2 *ἀμφοτέροι γάρ, Φαῦνος Ἀρισταῖός τε, μίαν
 συνέλασαν ἐνώ.* XIX, 229 *ὄν πάρος ἄμφω, Σθεινώ τ'
 Εὐρύαλη τε.* XXI, 218 *ἐπεὶ διδυμάθων μορφῇ εἰσὶ νόθοι
 ταῦροι τε καὶ ἀνέρες.*

XXXVII, 563 *ἔλκων ἐλκόμενός τε* *). XVIII, 401
ὄλβον ἄγων κάλυκας τε φέρων ἔλικας τε τιταίνων. XLVII,
 69 *κλάσσαι βοθρησαί τε βαλεῖν τ' ἐνὶ κλήματα γύροις.*

Ex catalogorum more transsumpsit hoc I, 227
*στρατὸς αἰόλος, οἳ τε Βορῆα καὶ Λιβὸς ἔσπερα νῶτα
 καὶ οἳ λάχον ἄντυγας Εὐρου καὶ Νοτίους ἀγκῶνας.* Ubi
 οἳ τε est quidem ex Falkenburgii coniectura pro εἶτε,
 sed ea certissima. IV, 336 *ἐκ δὲ Κορωνείης Ἀλιάρτιον
 οὔδας ἀμείβων Θεσπιέων τε πόλῃα βαθυκνήμους τε Πλα-
 ταιάς* recte ab Rholomanno τε scriptum pro δέ; idem
 versus est in catalogo XIII, 70.

In enumerationibus nominum propriorum non de-
 fugit particulam τε: neque solum in catalogis populo-
 rum pugnantium admisit, sed aliis quoque libris. XXXII
 186 *Αἰβίαλος Θύαμῖς τε καὶ Ὀρμένιος καὶ Ὀφέλτης*, et
 duobus subsequentibus versibus similiter: XXVIII, 112

*) Opp. Hal. V, 197 *ἔλκων τε καὶ ἐλκόμενος.*

Τυνδάριός τε Θόων τε καὶ Ἀγραιοῖων καὶ Ὀνίτης, **XXIV, 260** Ἡέλιον καὶ Λύχνον ἀναγκαίην τε Σελήνην. **XXIV, 225** Σειληνὸς Σάτυρός τε σὺν εὐθύρσῳ Διονύσῳ. **XXIII, 222** Εὐρουπύλην Στερόπην τε Σόην τ' ἤμησε μαχαίρῃ, καὶ Σταφύλην ἐδάϊξε, ἐρεῖθαλέην τε Γυαρτῶ οὔτασε, καὶ — *ubi hoc enumerandi studio, quod attendas, vel novum verbum post τε admisit* *). In hoc igitur genere nihil offensionis habebit *Λωγασίδην* § scribere pro *Λωγασίδην* **XXXVI, 282**, quod Graefio necessarium videtur. Attamen aliquot etiam aliis locis in enumerationibus particulae locum dedit. **XXXII, 25** εἶχε δὲ πέτρον ἐκεῖνον — καὶ λίθον — καὶ λίθον Ἰνδῶν — κυανέην § ὑάκινθον. **XXVII, 117** πρώτῳ μὲν θέτο τόξον Ἀμαζονίην τε φαρέτρην καὶ σάκος ἡμιτέλεστον Ἀρηιφίλην τε γυναῖκα. **XLII, 168** πάντων γὰρ κόρος ἐστὶ παρ' ἀνδράσιν, ἡδέος ὕπνου, μολπῆς τ' εὐκελάδοιο, καὶ ὅππότε κάμπτεται ἀνὴρ εἰς δρόμον ὀρχηστῆρα (cf. *Il. N, 636* πάντων μὲν κόρος ἐστὶ, καὶ ὕπνου καὶ φιλότῃτος, μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο). **XVIII, 11** τὸν μὲν ἰδὼν ἐπιόντα καὶ ἀργυρόκυκλον ἀπήνην πυρδαλίῳν τε λέπαθνα καὶ ἠνία φαιδρὰ λεόντων Βότρως ἀκερσεκόμης ἀνσειράσεν ἄρμα τοκῆος. **XX, 229** ἀπτολέμου δὲ Βάχχου ξανθὰ πέδιλα γυναικείους τε χιτῶνας πορφυρέους καὶ θῆλιν ἐπ' ἰξυῖ κυκλάδα μίτρην — φυλάξομεν. **XX, 297** καὶ στρατιὴν εὐοπλον ἐγερσιμόθους τε γυναῖκας ἐγγύδι Καρμήλοιο λιπῶν καὶ δίφρα λεόντων — **XVIII, 5** Καὶ Στάφυλος, Σατύρων στρατιὴν ἀσίδηρον ἀκούων ὄργια τ' ἀμπελόεντα καὶ εὔια θύσθλα Λυαίου, Βάχχον ἰδεῖν μέναινε. **XXXIII, 49** ἔνεπε· καὶ γενετῆρος ὄλον πόνον εἶπεν ἀνάσση, Βασσαρίδων τε φάλαγγας ἀπείρονας, ἃς κτάνε Μοῦρθεύς, καὶ Σατύρων φύξηλιν ὄλον στρατόν, εἶπε καὶ αὐτὴν δαιμονίην μάλιστα τινασσομένου Διονύσου·

* Cf. *Od. ε, 239*.

καὶ κυνόρην σπαίρουσαν ὑπὲρ δαπέδοιο Γυαῤῥῶ, Κωδῶ-
νην τ' ἀγόρευε προώριον· αἰδομένη δὲ πένθος ὄμοῦ καὶ
κάλλος ἐπέφραδε Χαλκομεδείης.

Eodem refero alios quosdam locos, ubi duo tan-
tum nomina per „et“ coniuncta sunt in enuntiationibus
per δέ (vel καὶ) et verbum procedentibus, maxime in n.
propriis: XI, 311, ubi non minus totius loci character
enumeratio est; XXXVI, 148: et duos locos V, 235,
VII, 93, quibus propter hanc similitudinem recte δέ
cum τε commutatum opinor, nisi quod priore post
v. 236 versum excidisse verisimilius. Sed XL, 279
vereor ne iam res ipsa suadeat ut post 278 versum
aliquot praeterea Indiae bona enumerantem excidisse
putemus. Et erit fortasse qui in eundem ordinem re-
ferri velit II, 396. VI, 215. VI, 220. Mihi aliter vi-
detur: his enim locis non tam enumeratio est quam
descriptio, deinde in his eadem formula est, sc. ab
initio versus Αἰτναῖοί τε τένοντες (nam δέ, quod cod.
h. l. habet, stare non potest), Ἰνδοῦοί τε τένοντες, ἄρ-
κτωῖοί τε τένοντες, et ecce eadem formula recurrit XIII,
420 ἐκ δὲ καρήνδου Ἀύχενίου τε τένοντος ὀπισθοκόμων
ἐπὶ νώτων — πλοκαμῖδες ἔρρεον. Quare suspicor hanc
ut formulam admitteret certam ei causam fuisse, igno-
tam mihi, nisi quod probabile videtur, alius poetae
imitationem esse.

Porre τε aliquoties adhibitum, ubi eiusdem ver-
sus duae sunt partes aequabiles eisdem casibus parti-
busque orationis recurrentibus. In hac forma versus
duo haec membra coniungit per τε in fine quarti pedis
positum. Loci, quos huc refero, hi sunt: XLIV, 317
εἶκελον Ἀχταίωνι φιλοσκοπέλω τε Κυρήνη. XXXIII, 15.
Κωδῶνην δ' ἐνόησε μιννθαδίην τε Γυαῤῥῶ. Quamquam
haec in prioribus etiam locum invenire possint. XXIV,
102 Βασσαρίδων δὲ φάλαγγα κορυμβοφόρους τε γυναῖκας.

XXI, 266 ἡμιτελεῖς σοο θῆρας ἀθωρήκτους τε γυναῖκας.
XXXVII, 616 ἀργύρεον κρητῆρα (Il. Ψ, 741) δορικτή-
 την τε γυναῖκα, quamquam hic versus aliis de causis
 a Graefio propositis suspectus est. **XLIII, 404** ἔμπυ-
 ρον ἄκμονα πάλθεν ὑποβρυχίην τε πυράγρην*). **XXIII,**
262 λωτοῦ καιομένοιο μαραιομένου τε κυπείρου. **XXIV,**
272 ἀλλὰ βίου μινύθοντος ἱμασσομένης τε γενέθλης. In
 his vides τε eadem sede positum: sed dubitandum vi-
 detur an ab Nonno ita ut nunc leguntur profecta sint
XXXII, 133 καὶ βαλίας ἐλάφους λασίας τ' ἐδίωκε λεαί-
 νας, ubi veteres edd. habent δ', nec nunc constare vi-
 detur sensus, **XLI, 97** καὶ φθαμένη Κύπρον τε καὶ Ἴσθ-
 μιον ἄστν Κορίνθου, quod est ex em. Hermannii (cod.
 Κύπριον καὶ**). Haereo de **XXXVII, 505** ζῶμά τέ
 οἱ παρέθηκε καὶ ἤρμοσεν ἰξύτ' μήτρην, καὶ — certe apud
 Homerum Ψ, 681, unde haec expressa sunt, est δέ.

Qui restant loci, his fere omnibus mea sententia
 τε expelli debet et commutari cum δέ. **XIII, 524. 568.**
XV, 354. XVI, 278. XXIV, 123. 222. XXXII, 139.
156. XXXVII, 762. — III, 179. XXIV, 134. XXXIII,
288. 350. XXXIV, 100. 101. XXXV, 157. XXXVI,
228. 406. XLVIII, 919. — XVI, 141. 317. XIX, 309.
XXVII, 282:

His duo verba sunt coniuncta per τε, sive muta-
 tur subiectum, quod factum in illis, quos ante primam
 lineolam posuimus, sive idem in altero quoque verbo
 subiectum est, ut in reliquis. Nam ex more per tam
 amplum carmen comprobato in his ponit καὶ et δέ (in
 participiis etiam***), v. e. g. **X, 69. XLI, 198. XXV,**
458. nec in δέ repetito offensio est, v. e. g. **XXXV,**

*) Od. γ, 434 ἄκμονά τε σφῦράν τ' εὐπολήτων τε πυράγρην.

***) **XXIX, 295, 300** confusa et suspecta.

****) Quam late pateat δέ v. **XLI, 286.**

269. XLII, 329: XLIII, 34. XI, 215. 248. VII, 194. I, 206. 226. X, 9. XIV, 154. XXXIX, 309. I, 262. [Jo. Gaz. I, 71. 109. 287. Silent. I, 11]. Quae post alteram lineolam posui, in his imperativus est: in hoc etiam Nonni mos fert *δέ*, v. e. g. I, 461. XV, 315. 351. 359. XVI, 210. XXX, 275. XXXI, 269. XLVIII, 165.

Et si in his III, 144, 150. XXIV, 127 — XXXII, 144. XXI, 73. XVI, 141, et in nomine ib. 142, nunc liberalior velim esse, vereor ne haec ipsa ubi Nonnum relegero mihi repetenda sint.

Caeterum iam quaedam ex hoc genere, in quo verba coniunguntur, recte correxit Graefius, *δέ* pro *τε* inducens, XX, 29. XXI, 286. XXIV, 319. XXXIII, 15. XXXIV, 271. XXXVIII, 125. quibus locis obscurus quidam sensus lectione acquisitus virum acutum ad consuetudinem scriptoris sui vocabat. Nam XXIV, 237. XXXVI, 97 hac mutatione opus esse quivis sentire poterat.

In Joannis Gazaei ecphrasi, qui sunt hexametri 702, *τε* invenio his locis: II, 35 *οἷά τε* pro adverbio ex frequenti more Nonni, II, 284 *ἢ τε*, ib. 57 *ἐγὼ δ' ἐπιέλπομαι εἶναι Εὐρώπην Ἀσίην τε, μεριζομένας ἐνὶ γαίῃ*. Denique 148 per coniecturam illatum, quam falsam dicere iam nemo dubitabit.

§. II.

Hinc recta ducaris ad Nonni eiusque imitatorum morem et consuetudinem struendarum et coniungendarum periodorum. Nos quamquam eo nunc non progredimur, tamen vel hac, quam modo peregrimus, disputatione futuro editori aliquo modo succurrimus. Et si usquam multis oculis opus est in hoc amplo nec uno modo impedito scriptore opus est. Adeundus mihi

paulo ante erat Naekii libellus de Nonni imitatione Callimachi. Mentionem facit ibi p. V de XXXVII, 423

τοῖον ἀπερῆοίβδησεν ἀγήνορα μῦθον Ἀχάτης,
κερτομέων· Νέμεσις δὲ τόσην ἐφθέγγατο φωνήν.
καὶ σχεδὸν ἦλυθε Φαῦνος —

Quid pro corrupto ἐφθέγγατο *) restituendum sit dubitat: Graefio autem quod occurrit ἠλέγγατο quis probabit? Attamen ex Nonno ipso probabilis, imo vix dubitabilis emendatio peti poterat: dixit enim de Nemese XV, 394 μέμψατο. Scribemus igitur h. l. ἐπεμέμψατο, quo composito usus est, VIII, 351. XLII, 453.

L. III, 52 hoc legimus:

ἐπ' αἰγιαλοῖσι δὲ ναῦται
ἀστορέας ψαμάθοισιν ἐπιτρέψαντο χαμεύνας.

Non offensum est in illo ἐπιτρέψαντο: at quis defendere conetur? Quid verum sit ab ipso Nonno accepimus XXIV, 334

ἕτεροι δὲ χυτῆς ἐφύπερθε κονίης
δέρμασιν αἰγείοισιν ἐπεστορέσαντο χαμεύνην.

Praeterea nihil magis ex Nonni more esse potest quam ἀστορέας στορέσαντο, ut ἀτερπέϊ τέρπετο λύθρω, ἀθελγέα θέλξον ὀπωπήν, σπείρων ἄσπορα νῶτα, et alia multa vel paria vel simillima.

XXV, 534 καὶ ψυχραῖς γενύεσσι παλίνσοον ἄσθμα
τιταίνων.

H. I. Graefius: „παλίνσοον nove dictum: an παλίσσοντον?“ Non scripsisset hoc modo, si tum praesto fuisset v. XXXVII, 295 διχθαδίω μυκτῆρι παλίμπροον ἄσθμα τιταίνων.

Non animadversum vitium, quamquam ubi semel animadversum fuerit nemo non intolerabile esse concedet I, 110, ubi mirantur spectantes taurum Europam vehementem:

*) τόσην ἐφθέγγατο φωνήν recte e. g. infra v. 496.

ταῦρε, παρεπλάγχθης μετανάστιος· οὐδέ κε Νηρεὺς
βουκόλος, οὐ Πρωτεὺς ἀρότης, οὐ Γλαῦκος ἄλωεύς.
Quis ferat illud κε? Emendatio facilis: οὐ πέλε.

Nec erit qui monitus ferat in Typhoei ora-
tione II, 276

μαστίξω Βορέην, κλονέω Νότον, Εὐρον ἰμάσσω,
καὶ Ζέφυρον πλήξαιμι, καὶ ἤματι νίκτα κεράσσω
χειρὶ μιῇ.

Immo vero χειμερίην. Cf., ut hoc utar, Paul. Sil.
ecphr. I, 49.

XXI, 103 ὄφρα μὲν Ἐννοσίγαιος, ὑπὸ χθόνα λά-
βρος ἀήτης,

νερτερίων κενθμῶνα μετερδίξωσεν ἐναύλων.

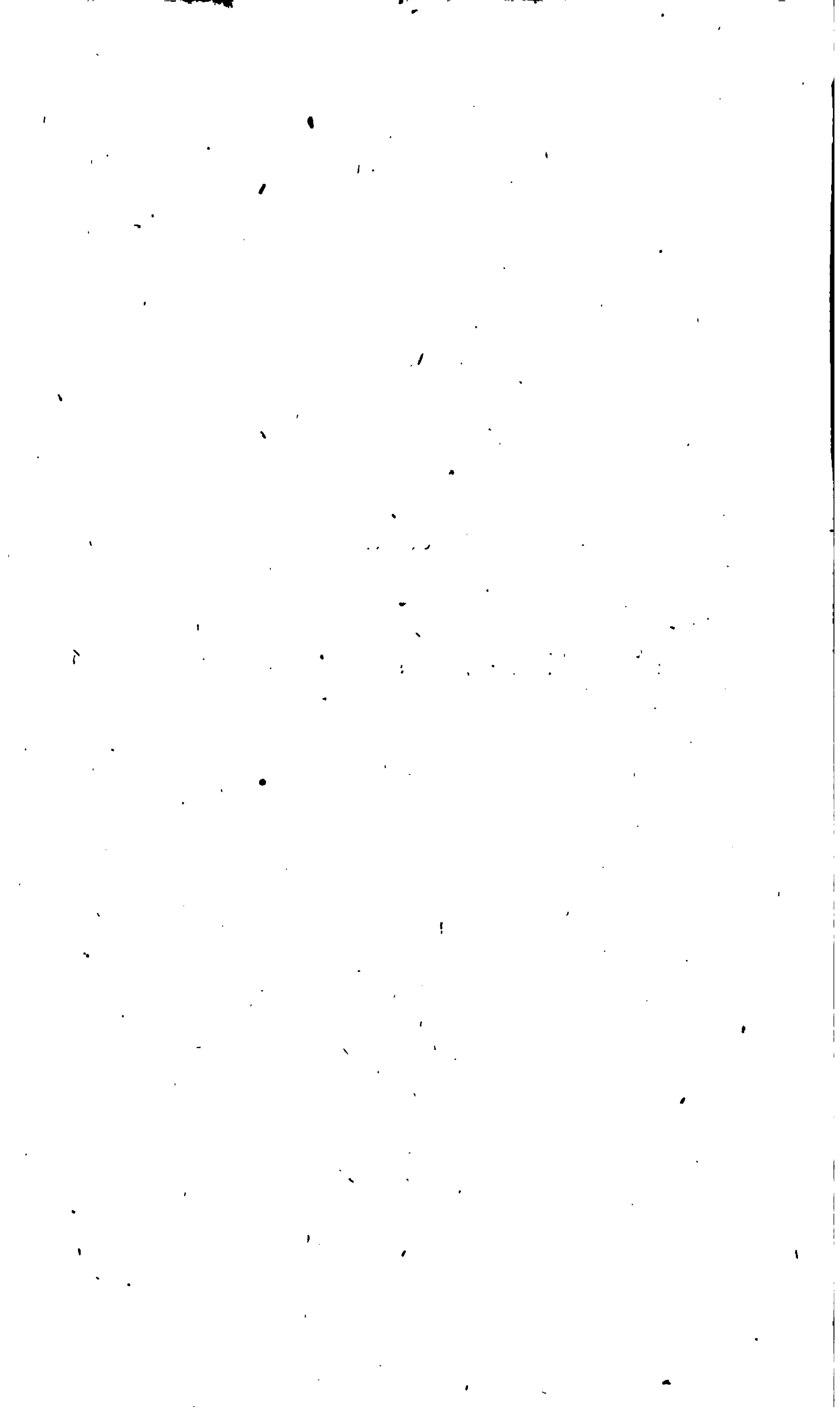
Non ipse Neptunus dici potest Ventus, sed tantum-
modo tridente vibrato illos infernos ventos excitat,
quibus terram inflatam moveri volunt, v. 95 sqq. Cic.
fragm. Div. I, 11 Aut cum se gravido tremefecit cor-
pore tellus. Ovid. Met. VI, 697. Sed vide Ideler. ad
Aristot. Meteor. II. c. 7. Scribendum igitur ἐννοσί-
γαιος ὑπὸ χθ. . . . Et transtulit hoc Neptuni epitheton
ad alia Nonnus etiam alibi: ἐννοσίγαιος ἐχέτλη I, 327:
quod idem fecit in gemino ἐνοσίχθων. II, 41. XXX,
4 XLVIII, 383 ποδιῶν ἐνοσίχθωνι παλμῶ, XXV,
513. XLIII, 337 μελέων ἐνοσίχθωνι παλμῶ, similia*).
Cf. Lob. Agl. 857. XXI, 288 ἐνοσίχθονα παλμὸν ἀρού-
ρης de illo ipso motu terrae. ἐνοσίχθωνι σιδήρῳ de ara-
tro II, 67. In hoc ille auctorem habuit Euphorionem,
qui et ἐνοσίχθωνι ἀρότρῳ et γλαυκῶπιν ἐλαίαν dixerat,
ut iam alii annotarunt. (Mein. fr. CXL). Hoc expres-
sit III, 98 γλαυκωπὸν ὑπὸ σκέπας ἀβρὸν ἐλαίης. Caete-
rum his epicis adiectivis, sive Dis sive hominibus

*) Nonni exemplum per assonantiam diffinxit Jo. Gaz. πιν. 8.
ἐνοσίφρονι παλμῶ.

rebusve apud Homerum solis et praecipue tribui solitis, omnibus Nonnus liberrime utitur: sed pauca erunt, quibus non ante eum iam alii, partim antiquissimi. De quo loco longior disputatio est quam otium. Nam finis huic dissertationi imponendus est: hoc tamen facile dici potest, quod modo occurrit, cum in ultimo libro ποδῶν ἐνοσίχθονα παλμὸν quaerebamus, quod XLVIII, 348 emendatione editum est ἰκμαλέας ῥαθάμιγγας ἀποσμήξασκε κομάων pro ἀποσμήξασα, et ib. v. 399 ubi ψαύεσκε emendatum, additum est „neque ψαύσασκε in dubium vocandum,“ id non ita certum esse. Nam imperfectis in σκον et in Dionysiacis et in Paraphrasi Nonnus non ita paucis utitur, aoristo nullo. Quare tutius certe erat alterum, ἀποσμήξασα retinere lacunamque post hunc versum statuere: quae medicina huic scriptori tot aliis locis rectissime adhibita est. — XLV, 104 Σικελόν τινα μῦθον, quod Falkenburgius coniiciebat ex sententia, recipiendum erat, non Ἴκελον retinendum ex codice: nusquam Ἴκελος dixit Nonnus, semper εἴκελος.

Dissertatio V.

**De Halieuticorum et Cynegeticorum
discrepantia.**

Prodiit nuper Caroli Beckii libellus, quo incerti auctoris poemation ad Calpurnium Pisonem scriptum Statius vindicare studuit. Et quamvis sint in eo carmine, quae illam suspicionem movere possint, attamen aliquid absonum ab Statio percipere videbar. Nec falsus eram. Nam primum caesura post primum dactylum sequente maiore pausa (id quod apud aurei saeculi poetas rarissimum esse videtur) et apud hunc poetam et apud Statium non raro invenitur, ita tamen ut cum his 260 versibus eiusmodi exempla, si largiter numeres, viginti invenias, apud Statium equidem diversis operum partibus pari numero versuum ad calculum vocato non facile citra viginti octo eiusmodi caesuras invenerim, ultra triginta non raro. Deinde hi 260 versus, si exceperis „necesse est“ v. 14 et „quare age“ v. 259 nullam habent elisionem, unde, quamquam non hinc solum esse arbitror, summa est qua hoc carmen auribus blanditur suavitas: at Statii carmina quocumque loco evolveris, elisionibus parce usum esse nusquam invenies.

Hinc certissimum, illud poemation Statius non posse attribui.

Multa in utroque, de quo nobis tractare propositum, carmine similia esse neminem fugit; imo iure dici debet, Cynēgeticorum auctorem Oppianum strenue imitatum esse: quod vel in quibusdam levioribus intelligitur, quae praeter hos duos haud facile ex epicis afferas. Sic aoristus φραξάμενος passiva significatione Hal. I, 260. II, 363. Cyn. IV, 7. Forma νηδύμιος Hal. III, 412. Cyn. IV, 330. 371. Nec iniuria videor mihi huc referre declinationem ὠμηστιῆρος, quam certe praeter Lith. 640 Nonn. II, 337. XXVII, 52. XIV, 80 (nam XV, 142 falso legitur) apud hos duos tantum epicos inveni. Hal. IV, 624. V, 324. Cyn. II, 252*). — διπλά Hal. IV, 657. Cyn. II, 449, cui hic superaddidit ὄστιά I, 268**). σφάς Hal. II, 231. Cyn. I, 471: quod praeterea ex epicis unus habet Homerus (nec tragicis videtur vindicari posse). Formae in φι exeuntes apud plerosque recentiorum vix dici potest quam raro inveniuntur***). Apollon. Rhod. ἐπ' ἐκριόφιν I, 566 et ἐπ' ἐσχαρόφιν II, 493 †). Callim. h. Jov. 36 γενεῆφι. Dian. 77 βίηφι. ὑπὸ ζεύγληφι Dian. 162. Theocr. XXV, 138 βίηφι. 207 et 253 ἐτέρηφι. Mosch. ὑπὲκ νηδυιόφιν IV, 78. Arat. Phaen. 588 ἴφι πεποιθώς. Dios. 248 ἐπ' αὐτόφιν. Nic. Ther. 409 αἰδορείηφι. 931 ἀπὸ κρομ-

*) Apud Apollonium IV, 672 duo codd. ὠμηστιῆρσι pro ὠμηστιῆσι, quod eo minus verum est, cum hic dativus ne apud hos quidem ὠμηστιῆρσι sit, sed ὠμηστιῆσι, Hal. I, 705. Cyn. I, 118. 431. III, 111. Nec nominativus est ὠμηστήρ, sed ὠμηστής, Nonn. XIV, 95.

***) Sic scrib. pro ὄστιά Lucian. Tragodop. 166 ζώων ἀπάντων ὄστιά, νεῦρα, δέρματα.

***) νόσφι excludo.

†) Quam de industria vitaverit, ex eiusmodi locis intelligi potest, II, 1061 ἀνθέμενοι κεφαλήσιν ἀερσιλόφους τρυφαλείας. 1071 ἀμφὶ δὲ χαλκείας κόρυθας κεφαλήσιν ἔθεντο.

μυόφι*). Dion. Perieg. 1113 ἐπὶ κράτσοφιν. Lith. 60 ἀπὸ σήθεσφιν. Orph. Arg. 1088 ὑπὸ κρατερῆφι βίηφι. 828 ἴφι μάχεσθαι. Manetho ἴφι II, 311. Poeta de vir. herb. 16 κρατερῆφι βίηφι. Ab Nonno eiusque imitatoribus has formas exsulare, observavit Wernikius ad Tryphiodor. — Tzetz. Anteh. 31 ἐπ' αὐτόφιν.

Unus Quintus non multa habet, sed paulo plura, Homericam omnia: κατ' ὄρεσφι II, 470. V, 388. VIII, 364. ὄρεσφιν XIII, 258 (ἦντε πόρτιν ὄρεσφιν, Hom. ἦντε κίρκος ὄρεσφιν et ὡς δ' ὅτε νεβρόν ὄρεσφιν). XIV, 7. κυδιόων ἵπποις καὶ ὄχεσφιν II, 206 (Hom. ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος). Nam ἀμφ' ὄχέεσφι II, 169. VIII, 235 eum scripsisse forma inaudita aegre credimus nec (quod quis ad excusandum proferre possit) falsa lectione, quae quidem hodie in codd. est II. E, 722, illum deceptum esse valere putamus. — ἐκ θεόφιν III, 429. ἐπ' ἐσχαρόφιν III, 456. ἀπὸ νευρῆφιν X, 210. (cf. II. Θ, 300. 309) βίηφι VIII, 205. XIII, 492. βοὸς ἴφι δαμέντος IV, 338 (quod conflatum ex Homericis ἴφι δαμέντα et βοὸς ἴφι κταμένοιο).

Jam vide quae sunt in nostris carminibus:

Hal. κατ' ὄρεσφι I, 227. 709. V, 12. κεφαλῆφι II, 152 (ὑπὲρ κεφαλῆφιν ἀερθεῖς, Hom. ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας) V, 391. IV, 610 (nam necessario h. l. sic leg. pro κεφαλῆσι). — Cyn. ὄρεσφιν II, 77. κεφαλῆφι II, 94. 184. 330. ἀγέληφι II, 46. παλάμηφι 66. 357. ἀναιδέες ἴφι μάχεσθαι IV, 115. τοί τ' ἀνδράσιν ἴφι μάχονται ib. 55. (Hom. A, 151 ἢ ἀνδράσιν ἴφι μάχεσθαι). ἀνάγκη ἴφι δαμάσσας III, 377 (cf. v, 142

*) Hoc, ut nunc certe etiam αἰδρεῖληφι et νηδυόφι, antiquum exemplum non habet. Miror etiam duplex μ. Sic maluit κρομμύων Alexiph. 431, cum tamen Homerus dixisset κρόμυον ποτῶ ὄψον. Opp. Hal. III, 173 κρομμύοισι.

ἀνάγκη ἴφι δαμέντας). Denique (ὑπὲρ) δειρήφι I, 176: quod videtur ipse finxisse *).

Eiusmodi loci, quibus Cynegeticorum scriptorem Halieutica ante oculos habuisse apparet, satis frequentes sunt, e. g. Cyn. I, 81: Hal. III, 30. Cyn. I, 190: Hal. III, 31. Cyn. II, 28: Hal. III, 481. Cyn. II 360: Hal. V, 560. Cyn. II, 518: Hal. I, 159. Cyn. III, 107: Hal. I, 702 sqq. Cyn. III, 122: Hal. II, 333. Cyn. III, 131: Hal. I, 715. Cyn. III, 237: Hal. IV, 211. Cyn. IV, 217: Hal. III, 380—395. Cyn. II, 306. Hal. I, 263, quem ante oculos habuisse maxime testatur v. 313, quamquam verba exempli sui de industria vitavit **). Similitudines ab illo sumsit I, 494 cl. Hal. IV, 196 sqq., II, 314 cl. Hal. V, 84 sqq. — Quod in Cynegeticis legitur III, 448

καὶ νέκυν αὐτίκ' ἔθηκ' ἀποφώλιον, ἐκπτύουσαν,
 πευκεδανὸν θανάτοιο φίλον, ζαμενῆ χόλον, ἰόν,
 id expressum est ex Hal. I, 560

τῆ ἐνὶ λοίγιον ἰόν ἀπήμεσε, πάντα δ' ὀδόντων
 ἔπτυσσε πευκεδανὸν, ζαμενῆ χόλον, ὄλβον ὀλέθρου.
 Sed uterque locus corruptus est. Et pro ὄλβον ὀλέθρου, quod prorsus ineptum est, facile se offert ὄπλον ὀλέθρου v. v. 578. (cf. ὄπλον II, 463. 477). Quod si

*) II, 6 ἰξυόφιν iure in ἰξυόθεν mutatum iit Schneiderus, ex Arat. Phaen. 144. — Has formas, utpote antiquitatis quadam robigine affectas, non omiserunt parodi, ut Lucian. Piscat. 1 ὡς πήρη πήρηφιν ἀρήγη ex Hom. ὡς φρήρη φρήρηφιν ἀρ. B, 363. Hermipp. Ath. 480. c. Χία δὲ κύλιξ ὑψοῦ κρέμαται περὶ πασσαλόφιν. Apud Homerum phorminx sonora suspenditur ἐκ πασσαλόφω, Od. 9, 67. 105. —

***) II, 419 in laudibus Amoris totus discessit ab eiusdem argumenti tractatione Hal. IV. in.]

probat, nec improbabimur Cynegeticorum versum hoc modo refingentes:

πευκεδανὸν θανάτοιο βέλος, ζαμενῆ·χόλον ἰοῦ.
χόλος ἰοῦ, ut χολόεις ἰός I, 381.

Cyn. II, 403 legitur

ἀλλὰ καὶ ὀθυσίοις ἐπεμήνατο ὑπόθι φίλτροις.
Illud ὑπόθι nec sensus fert nec versus. Brunckius coniecit πολλάκι, Hermannus (Orph. 739) νειόθι. Sed agnoscetur continuo vera lectio, ubi dixerō profectum esse ab auctore βυσσόθι. Attamen lectioni per se certissimae in imitatore aliquid accedit etiam momenti ex βυσσόθεν Hal. IV, 17: ἑσακοῦσαι βυσσόθεν οἰμωγῆν *)

Sed in utriusque carminis similitudine non diutius morabor, quamvis plura afferri possint etiam caventi, ne quid his duobus proprium dicatur, quod si plura eiusdem aetatis carmina haberemus fortasse tum vulgatum fuisse appareret: equidem, id quod acturus eram, ad discrepantiam pergo.

I.

Versuum spondiacorum aequus fere numerus est, et eadem fere proportione, qua apud Apollonium, Argonauticorum et Lithicorum scriptores inveniuntur. Item cum multis recentioribus epicis id commune habent, ut duos spondiacos subsequentes minime defugiant, Hal. I, 37. 38. 217. 218. 386. 387. 477. 478. 580. 581. II, 600. 601. 614. 615. 638. 639. 656. 657.

*) Hal. I, 413 Οἷη σὺν φιλότητι διακρίνας ἐκέδασσας Αἰθέρα τ' αἰγλήεντα καὶ ἠέρα καὶ χυτὸν ὕδωρ, Καὶ χθόνα παμμήτειραν, ἀπ' ἀλλήλων δὲ ἕκαστα. Hiatum in δὲ ἕκαστα Hermannus fert, Orph. p. 738. Sed non constat sensus. Mihi videtur scripsisse: ἀπ' ἀλλήλων δὲ τ' ἑνάσσας.

III, 78. 79. 118. 119. 371. 372. 542. 543. IV, 159. 160. 258. 259. 490. 491. 585. 586. 612. 613. 676. 677. V, 122. 123. 146. 147. 324. 325. 332. 333. 399. 400. 426. 427. Cyn. I, 265. 266. 347. 348. 358. 359. 386. 387. 449. 450. II, 64. 65. 167. 168. 332. 333. 359. 360. 550. 551. III, 30. 31. 70. 71. 100. 101. 180. 181. 220. 221. 340. 341. 355. 356. 381. 382. IV, 112. 113. 428. 429. — Apollon. Rh. I, 444. 5. 561. 2. 688. 9. 1115. 6. 1164. 5. 1183. 4. 1231. 2. 1316. 7. II, 187. 8. 546. 7. 700. 1. 752. 3. 845. 6. 976. 7. 992. 3. 1164. 5. III, 133. 4. 528. 9. 538. 9. 830. 40. 1265. 6. 1269. 70. 1398. 9. IV, 192. 3. 462. 3. 663. 4. 683. 4. 897. 8. 989. 90. 1226. 7. 1284. 5. 1310. 1. 1651. 2. — Ut unum praeterea carmen lustremus, apponam Lithica 209. 210. 224. 5. 239. 40. 741. 2. Sed ut hoc frequentissimum, sic tres subsequentes spondiaci apud Apollonium semel inveniuntur IV, 1191. 2. 3, in Lithicis semel 540. 1. 2, in Argonauticis Orphei nomine inscriptis nunquam, nunquam in Manethonianis, nunquam in Halieuticis, — at in Cynegeticis ter, I, 76—78. 201—203. III, 403—405. Quid quod semel ad quattuor progressus est? I, 50—54, ἀπομηρύσασθαι, εἰρύσασθαι, δηρίσασθαι, ἰξευτῆρι. Nam δηρίσασθαι, quod Ballu ex codd. recepit, prae δηρίάσασθαι commendatur et reliquis aoristis, quibus respondere debet, et quod eodem vocabulo alibi versus suos concludit, ut I, 205. III, 455.

Hos recentiores epicos versus spondiacos solere vocabulo quattuor syllabarum concludere, aliis quibusdam formis rarius uti quam veteres, id in universum iure dici potest, ut monitum est a Muellero, de cycl. ep. excurs. p. 146. Intercurrit hic illic vox syllabarum sex, in Hal. I, 570 ἐπιγηθήσαντες. 682 ἐπιτιμητήρες. 787 περιλιχμάζουσι. II, 214 ἀποπειρήσαιτο. 650 περιλιχμάζουσι. III, 194 ἐπιτεχνάζοιο. 607 ἐπιμηρίουσαι. IV, 258 περιμοχθήσωσι. 259 περιχωκύνοντες. V,

379 περικυκλώσονται. In Cyneg. I, 50 ἀπομηρούσασθαι. III, 405 δόλον τ' ἐπετεκτῆναντο (quod habet ab Apollonio I, 1295 δόλον συνετεκτῆναντο). Vides, quamquam Cynegetica 1362 versibus breviora sunt, quam non constet utriusque carminis ratio.

Apollon. I, 395 διεμοιρήσαντο. 876. προτιμυθήσασθαι. 1295 συνετεκτῆναντο. II, 284 διεδηλήσαντο. 936 ἀλιμυρήεντος. III, 579 διαδηλήσονται. 973 ἐνιπεπτηῖαν (vel περιπ.). 1266 μεταπαιφάσσεσθαι. 1300 ἀναμαρμαίρουσαν. IV, 284 διετεκμήραντο. 607 ἐπιτερσαίνονται. 663 ἐπιφαιθρύνουσαν. 944 ἐπικαχλάζεσκεν. 1538 ἀπετεκμήραντο.

In Lithicis nullum eiusmodi exemplum est, in Orphei Argonauticis unum, 1208 κυανόπρωροιο, in Manethonianis compluria, sed in primo libro nullum.

Trium syllabarum vocabulo Apollonius usus est his locis: I, 66 θεοπροπίαι οἰωνῶν *). 541 ἐπὶ δὲ ῥόθια κλύζοντο **). II, 552 ἀρασσομένων πετράων. 568 ὑπὸ σπιλάδας τρηχείας ***). 592 βιαζομένων ἡρώων. 675 Ὑπερβορέων ἀνθρώπων. 977 Ἀμαζόνια κλείεσθαι †). IV, 3 προτερηγενέων αἰζηῶν. 1165 δυηπαθέων ἀνθρώπων. 1192 ἀριπρεπέων ἡρώων. 1641 μελιηγενέων ἀνθρώπων. Dicendus est igitur Apollonius haec rarissime admisisse: tulit aliquot locis αἰζηῶν et ἀνθρώπων, quibus apud antiquos hic locus paene proprius dici potest, admisit pauca quaedam alia partim item vetere exemplo: ἀρασσομένων πετράων, βιαζομένων ἡρώων, sive ipse finxit sive ex antiquis versibus mutuatus est, item ut ῥόθια

*) ἀδινώτερον ἢ τ' οἰωνοί π, 216. ταχέως τ' οἰωνοί ξ, 133.

***) ἐπὶ ἠιόνος κλύζεσκον Ψ, 61.

****) B, 117 Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν.

†) Hes. op. I ἀοιδῆσι κλείουσαι.

κλύζοντο pingendi caussa posuit *). Attamen Oppianus etiam parcior fuit. Etenim semel admisit, I, 478 βαρυνομένων ὠδίνων. Contra qui Cynegetica scripsit: II, 3. ἀγασθενέων ἡρώων (vides rursus Apollonii imitatore). 179 λεπταλέον κώλοισιν. III, 4 ἀμειψάμενος Κουρῆτας. III, 52 λεοντοκόμων αἰζηῶν. 135 ἀκοντοβόλων αἰζηῶν. 369 περισσολόφων πηλήκων. IV, 177 μεγαθύμων αἰζηῶν. 346 ἀφυσσάμενοι κρητήρων **). Quae ad Apollonii, ne dicam Oppiani rationem permulta sunt. Caeterum est ex recentioribus, qui a trisyllabis vocabulis multo etiam minus sibi temperavit, imo creberime admisit. Nam cum in Lithicis semel hoc inveniat, v. 240 σταχυηπλόκαμος Δημήτηρ, in Manethonianis certe non ultra quinarium numerum II, 74 (χαράσσομένου Κριοῖο) 468 (μεγαληγορίαις χαίροντας ***) 621 (ἀφιστάμενοι δεικήλων) V, 97 (γεινόμενοι ἀτῶνται) VI, 237 (μεσουρανίῳ δεικήλῳ) auctor Argonauticorum, qui Orpheus dicitur, ἄνθρωποι, ων cett. habet his locis, 504. 613. 664. 1007. 1010. 1117. 1142. 1204. 1367 (in quibus adiecta etiam epitheta fere HomERICA sunt), praeterea Ἡρακλῆος θείοιο 121. 228. εὐρυβίην Τρίτωνα 341. μιγαζομένους ἥρωσιν 345. δικαιοτάτου Κενταύρων 381. εὐγνάμπτους ἀγκύρας 499. κροκάλαις προυχούσαις 501. εἰρεσίης μνώοντο 625. εὐθαλέες λειμῶνες 751, ex coniectura satis ut videtur certa. Ψαφαρὸν δίχταμνον 922. ἀριφραδέως Μήδεια 939. ἐπισταμένη Μήδεια 958.

*) Quint. XIV, 302 scripsit κατὰ βλεφάρουιν ἔχυντο, non ὤρων χεύοντο. [Ib. v. 299 ἡμετέρῳ ἐνὶ μαίνεται αἵματι, scripsit ἐὶ ταίνεται].

***) v, 152 καθήρατε δὲ κρητήρας. Sed κρητήρος ἀφύσσων A, 598. ι, 9.

****) IV, 611 κινδύνων κρουερῶν τε καὶ ἀλγεινῶν ἐχθράων ex coniectura est. Potius scribendam erat ἐχθράων ἀλγεινῶν. Cod. κρουερῶν τε καὶ ἀλγεινῶν τε καὶ ἐχθρῶν.

ἀποιχομένην Μήδειαν 1026. *πολυκλαύτων τ' αἰγείρων* 956. *Χαρανδαίων αὐλώνων* 1050.

Ex didacticis Marcell. Sidetes saepissime 9, 14, 18, 21, 22, 34, 48, 57, 66, 70: sed omnia in nominibus piscium.

II.

Aliquammultum interesse in utroque carmine in correptione ante mutam cum liquida, monuit Hermannus Orph. 760. Et profecto qui exempla ante oculos habet incredibilem paene differentiam intelligit. Tot sunt in Cynegeticis exempla ut omnia enumerare pigeat. Videamus potius, quod et iucundius et utilius est, qualia sint. Primum in Halienticis paucissimis, quae deinde ponam, exceptis correptio fit in fine vocabulorum: ante *δράκων* I, 169. 731. II, 459. 541. V, 585. Ante *βραχίων* III, 304. 337. IV, 159. Ante *τράπεζα* II, 221. III, 225. Ante *τρίαίνα* III, 88. V, 151. 255. 439. Ante dat. plur. *βρόχοισι* II, 270. III, 588. Ante *πρόσωπον* V, 233. Ante *τριηκόσιοι* I, 83. Ante *χρέμητες* et *πρέποντες*, quae sunt piscium genera, I, 112. 146. Ante *κράδη* (quod saepius Nicander habet) I, 310. — Praeterea *αἴθοπι χροίῃ* I, 133. (v. Nic. Al. 76. 613. Ther. 322. 754). *εἰσόκε τρυχόμενον* II, 139. *οὐδ' ὄγε πρίν* (II. A, 97) I, 715.

In medio vocabulo *ἀλλοτριάισιν* et *ἀλλοτρίας* I, 326. II, 245. *ὄπλων* I, 578. *κυκλάμινον* IV, 659 (Nic. Ther. 945. fr. II, 71). Ergo non admisit fere nisi quae aliter versus non ferret (et pleraque Homericum vel Hesiodicum exemplo niti intelliges, quaedam ex didactica poesi Alexandrinorum adhaeserunt): in mediis vocabulis rarissime et eadem conditione, praeter unum *ὄπλων*. Liquida denique est ρ, praeter xv

κλάμενον et δπλων. Hae igitur eadem leges sunt, quas sibi Nonnum scripsisse cognovimus. Quae non valent in Cynegeticis. Ea apponam, quorum correptionem in mediis vocabulis admisit. ὑγρός I, 88. πικρόν, ούς, ἦν I, 93. II, 258·III, 459. βότρυν I, 127. λυγρούς, ἦν, οἶ, ῶ, ἦ II, 20. 361. 369. III, 209. 225. λάβρω, ον II, 66. IV, 169. ἄκρα III, 330. ἀθρεῖς, ἀθρήσαις III, 222. IV, 157. κυκνῶν IV, 392. ἄγριον (?) II, 50. ὀνόγρων II, 12. ἀγρουπνίη III, 511. ἀλλοτρίας IV, 318. ὑψικρεμής IV, 93. 216. ἵπποδρόμων I, 174. ἡμιβρότων II, 7. χρυσομίτρη II: 2. γεγραμμένα I, 477. — Ὀπλα I, 121. IV, 61. διπλοῖς, ἦν, οῦν, ῶν II, 500. III, 254. 338. IV, 127. ἔκλειψεν III, 175, νυκτιπλανῆτιν III, 268, ἀμοπλάται I, 409. ἀνεπλάσσατο III, 168. ἐνέκλεισε IV, 272. ἐγκατέκλεισε 423. (Πολυπλανέα IV, 358 recte Brunck. mutavit in πολύπλανα, cf. I, 292 πολυψηφίδα IV, 388. πολύχροα). — Διχμαίνει III, 174. ἴχνη I, 102. τέχναις II, 503*).

Ante consonantes, quae non habent liquidam, correptio est in Halienticis in ἡδὲ σκίαιναν I, 132. δειλήν τε σκίαιναν IV, 596. ὑπ' ἐλπρωῆσι σκίαιναν IV, 632. Πειραίην δὲ σκίαιναν III, 616. — βλοσυρή τε ζύγαινα I, 367. ἀνισώσαιτο ζυγαίνας V, 37. (v. Spitzner. vers. her. p. 105). Hoc est in vocabulis, quae nec vitari poterant nec aliter aptari versui. Quod antiquitus veniam habuisse constat, neque hoc vitium dici debebat a Loebio spec. quaest. crit. p. 21. Eadem venia cadit in οὔτιδανοῖο σκιούρου Cyn. II, 586, et notissimum illud Αἰγύπτιος II, 84: sic enim recte correxit Brunck. Sed propriam habet correptionem in νίεῖ Ζηνός, IV, 238. μεσσόθι ζώνης I, 92. ὑπελύσατο ζώνης III, 56: quod tamen et quidam alii ausi sunt, v. Herm. Orph.

*) εἰσόκε κυζηθμοῖσι III, 169.

p. 761. Jacobs Anth. Pal. T. III. p. 90 et T. I. p. XXXVI. Loebe l. l. p. 21 *). At in medio vocabulo nec ἀσκαρδάμυκτος ferre debebat Lœbius I, 208. IV, 134, quod iam Bentleyus ad Hor. od. I, 3 recte cum ἀτάμυκτος commutaverat, nec, quamquam id paulo lenius est, σμ IV, 248 κλαυθυμυρισμῶν. Hoc habet cod. Paris., Vatic. κλαυθυμυρίδων, editi antiquiores κλαυθυμυρίμων. Tu lege κλαυθυμυρμῶν, ut ὀδυρμῶν. — Quaeri posset de II, 82 τηλόθ' ἐνὶ δρυμοῖσι σθενοβλαβέος Κυθερείης, quod Lœbius non videtur attigisse. Attamen cod. Ven. exhibet δρυμοῖς σθενοβλαβέος. (Cf. θεὸς σθένος IV, 8 **).

III.

Caesuram post primam brevem quarti pedis in Hal. semel inveniri, in Cynegeticis saepissime, ostendit Hermannus Orph. p. 695.

IV.

Eiusmodi versus initium

— ∪ | ∪ — ∪ | ∪ — ∪

Cynegetica habent his locis: I, 143 (πάντες εἰαῖσι

*) Pleraque sunt in fine quinti pedis. Videtur in hoc pede omnis correptio aliquanto minus offensionis habere. Quae exempla attulimus de ζύγαινα, σκίαινα, σκίουρος item in quinto pede sunt, excepto Hal. III, 616. Item maior pars omnium correptionum in Halientico. Ζύγαινα non producens syllabam antecedentem invenio in Epicharmi tetrametro ap. Ath. 286. b ἦν δὲ νάρκαι καὶ βατίδες, ἦν δὲ ζύγαιναι, πρήστιες. Illud καὶ non est in codd. Si inserto καὶ versus sanandus erat, potius ante ζύγαιναι ponendum erat.

**) τονθορούζοντες, quod adhuc apud Schneiderum legitur Cyn. II, 541. III, 169, non magis attigi quam ἐνεπλήσατο Hal. II, 257. Correxerunt haec iam alii: nec codd. deficiunt.

φίλῃσι) 167. 284. II, 298. III, 4. 44. 160. 228. 465.
IV, 197. 399

ὄξυ λέληκε θοροῦσα καὶ ὄξυ δέδορκε λακοῦσα
427. 430. — In Hal. bis I, 176 οὔτι τόσοι περ ἔόντες,
IV, 440 τοῖσι δ' ἄφυκτα κέλευθα. Nam πῆμα τὸ δ'
οὔποτ' ἔχουσι II, 508 et ἔστι δ' ὅσ' οὔτε γάμοισι I,
762 tantum abest ut aliquid offensionis habeant, ut te-
retes poetae aures testentur nec in censum venire
possint. Et si praeterea ad amphibrachicas et tro-
chaicas incisiones attenderis, intelliges, quantum inter
utriusque scriptoris aures intersit. In Halieuticis fa-
lia ita leni litterarum concursu et aliis momentis com-
pensantur, vix ut sentiantur: quod non item est
in Cynegeticis.

V.

ἄείδω Hal. V. 296. 451. — Cyn. I, 1. 42. II, 363.
490. 548. III, 340. IV, 4. 21. 374*). — ἄείρω in Hal.
nusquam, sed Cyn. I, 177. 347. 537. II, 172. 216.
526. IV, 211. 255. 272. —

καλός in Hal. nusquam, in Cyneg. semel III, 344,
qui locus Hermannum fugit Orph. p. 818.

VI.

Hiatum in arsi uterque vitavit nec nisi rarissima
exempla sunt; attamen vel in hac similitudine aliquid
videtur mihi interesse. Sed primum vitiis quibusdam
purganda Halieutica. III, 339 dedit Schneiderus

ἄλλους δ' αὖ βρώμησι καὶ εἰλαπίνησι δολώσας
ἀγρώσσει ἐλιεύς· ἀγαθὸς δὲ οἱ ἔσεται ἰχθύς
κάνθαρος, ὃς πέτρῃσιν ἀεὶ λεπρῆσι γέγηθε.

*) Hoc ne Nonnus quidem saepius habet in totis XLVIII li-
bris. I, 26. 63. XII, 356. XV, 131. XX, 249. XXVII, 304.
XLIII, 127. XLV, 24. 33. — Par. Z, 56.

Quidam libri δέ τοι. Quod ad veram lectionem ducit:

ἀγρώσσειν ἀλιεύς· ἀγαθὸς δέ τοι —:

et pergit statim item persona secunda utens: κύρτον
δὲ πλέξαιο.

Hal. V, 280 ἐν δέ οἱ ὠτειλῆσιν ἀφυσσάμενοι ῥόον
ἀντλον

πενκεδανὸν στάζουσ'· ἢ δ' ἔλκεσι μισγομένη ἄλς
ἤντε πυρκαϊῆ ὀλωτάτον ἤψεν ὄλεθρον.

Mirum profecto, si in tanta huius hiatus raritate etiam duobus continuis versibus admisisset. Et vide ex varianti lectione, qualem Schneiderus apposuit, quam haec incerta sint: „στάζουσιν, ὁ δ' ἔλκεσι μίσγεται ἄλμη Mosqu. supra ὁ δ' scripto ῥούς. Ita etiam Paris. 1. pal. 1 στάζουσιν ἰδ' ἔλκεσι. Paris 2 ὁ δ' ἔλκεσι μίσγεται ἄιη. — Ἡντε πυρκαϊῆ Junt. πυρκαϊῆ Pal. 1. Paris. 1. ἤντε πῦρ καὶ θηρὶ ὀλύντερον Par. 2. καὶ θηρὶ Mosq. Vulgabatur μίσγεται ἄλμη, ἤντε πῦρ καὶ θῆρ' ὀλωτάτον.“ Si quid ex hac farragine suspicari licet, videtur scripsisse:

πενκεδανὸν στάζουσιν· ὁ δ' ἔλκεσι μίσγεται ἀντλος
ἤντε πῦρ, καὶ θηρὶ θούτάτον ἤψεν ὄλεθρον.

Falso V, 528 ex solo Paris. 2 edidit Θρήϊκες αὖ ἐπὶ τοῖσιν ἀπηνέες ἐντύνονται pro καὶ τοῖσιν. Item I, 560 τῆ ἐνὶ pro τῆ δ' ἐνὶ infirma auctoritate nititur. Restant haec: αὖ ἐρύειν, cuius exempla supra posuimus, εὖ ἀραρός III, 367. ἢ ἐνὶ II, 323. ἢ ὥστε βλωῆθρσι — IV, 293, ζωῆ ἐναλίγκιος IV, 84. ὀδυρομένῳ ἀτάλαντος V, 509.

In Cynegeticis haec sunt (nam I, 16 ἐγὼν ἔραμαι verum est, cl. ἐγὼν ἐρέω IV, 16, et IV, 262 ὠραίη τ' ἔλινος, id quod Ballu ostendit): εὐκραίρω ὄϊας I, 145. τόξῳ ἐναλίγκιος 520. ἢ ὅτι I, 318. 319. ἢ ὀπόσοι 434. ἢ ὀπότε II, 431. ἢ αὐτοῖσι IV, 335 (ἢ αὐτοῦ Hom. Od. ρ, 531. Nic. Ther. 623. Al. 516.) ἢ ἐνὶ IV, 83. μεσάτη ἐνὶ τάφρῳ IV, 86.

In his quod saepius Cyngeticorum auctor hiatum habet post ἦ in versus initio *), aliquid mihi proprii coloris habere videtur: quamquam concedimus hoc ex levioribus esse, quod per se nihil valeret et ne nunc quidem multum.

●
VII.

Amat Cyngeticorum auctor versus ita partitos et quasi aequae libratos, ut cum confinium sit post caesuram tertii pedis in καί utrimque eadem partes orationis eodemque ordine procedant.

I, 5 ὄλβίῳ εὐνηθεῖσα καὶ ὄλβιον ὠδίνασα.

74 ἄρκτον ἐπακτῆρες καὶ μορμύλον ἀσπαλιῆς.

111 ἡματος ἰσταμένοιο καὶ ἡματος ἀνομένοιο.

308 ἄρκτοισι γλαυκοῦς καὶ πορδαλίεσσι δαφρινούς.

339 εἴμασιν ἀργεννοῖσι καὶ ἄνθεσι πορφυρέοισιν.

II, 135 ἄσχετα κυμαίνοντα καὶ ἄγρια μορμύροντα.

179 πιαλέον νώτοις καὶ λεπταλέον κώλοισιν.

366 φθεγγομένοις ἰκέλους καὶ λισσομένοισιν ὁμοίους.

376 αὐτόδετοι βαίνουσι καὶ αὐτόμολοι περόωσι.

III, 88 εὐκεράοις ἐλάφοισι καὶ ὄξυκέροις ὀρύγεσσι.

217 οἰκτρὰ κινυρομένη καὶ δύσμορα κωκυούση.

411 ἐρπυστιῆρας ὄφεις καὶ ἀργαλέους κροκοδείλους.

IV, 381 ὄξύ λέληκε θοροῦσα καὶ ὄξύ δέδορκε
λακοῦσα.

447 γούνασιν εὐφόρτοισι καὶ ἔγκασι κουφοτέροισιν.

Tales versus in Halienticis duo sunt:

I, 553 αἰνοτάτοισι γάμοισι καὶ αἰνοτάτοισι τό-
κοισι

III, 320 ἐμμενέως ἔλκονσι καὶ ἐμμενέως ἐρόνται,
utroque loco prudenter et perspicua ratione admissi.

*) Adhaesit fortasse ex Nicandro, v. Ther. 124. 127. 139.

VIII.

Notissimo illo genere apodoseos, quod incipit ab δ $\delta\acute{\epsilon}$, minime raro usus Halienticorum scriptor: I, 641. II, 53. 153. 192. 215. 439. 493. 561. 630. IV, 192. 316. V, 484. 584. In Cynegeticis hoc semel invenitur, II, 256.

IX.

In exclamatione Cynegeticorum auctor utitur aliquoties forma $\pi\acute{\omega}\varsigma$ et $\pi\acute{o}\varsigma\varsigma$ (non autem $\pi\acute{o}\iota\omicron\varsigma$). I, 330 $\acute{\omega}$ $\pi\acute{o}\varsigma\varsigma$ $\kappa\rho\alpha\delta\acute{\iota}\eta$; $\pi\acute{o}\varsigma\varsigma$ $\mu\epsilon\rho\acute{o}\pi\epsilon\varsigma\varsigma$ $\pi\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\iota$ $\varphi\rho\acute{\eta}\nu$! II, 375 $\alpha\acute{\iota}\delta\acute{\omega}\varsigma$ $\acute{\omega}$ $\pi\acute{o}\varsigma\varsigma$, $\pi\acute{o}\varsigma\varsigma$ $\pi\acute{o}\theta\omicron\varsigma$ $\acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}$ $\tau\omicron\kappa\acute{\eta}\omega\upsilon\upsilon$! II, 410 $\acute{\omicron}\beta\rho\acute{\iota}\mu$ $\acute{\epsilon}\rho\omega\varsigma$, $\pi\acute{o}\varsigma\varsigma$ $\acute{\epsilon}\sigma\sigma\acute{\iota}$, $\pi\acute{o}\varsigma\varsigma$ $\sigma\acute{\epsilon}\theta\epsilon\upsilon$ $\acute{\alpha}\pi\lambda\epsilon\tau\omicron\varsigma$ $\acute{\alpha}\lambda\kappa\acute{\eta}$! $\pi\acute{o}\varsigma\varsigma$ $\nu\omicron\epsilon\acute{\iota}\varsigma$, $\pi\acute{o}\varsigma$ $\kappa\omicron\iota\rho\alpha\acute{\nu}\acute{\epsilon}\epsilon\iota\varsigma$, $\pi\acute{o}\varsigma$, $\delta\alpha\acute{\iota}\mu\omicron\upsilon$ $\acute{\alpha}\theta\acute{\upsilon}\rho\epsilon\iota\varsigma$. II, 37 $\omicron\acute{\iota}\omicron\varsigma$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$ $\gamma\lambda\upsilon\kappa\acute{\upsilon}\varsigma$ $\acute{\upsilon}\pi\nu\omicron\varsigma$ — $\omicron\acute{\iota}\eta$ δ $\acute{\alpha}\upsilon\tau\epsilon$ — $\omicron\acute{\iota}\eta$ $\delta\acute{\iota}$ $\acute{\epsilon}\nu$ $\sigma\kappa\omicron\pi\acute{\epsilon}\lambda\omicron\iota\sigma\iota\upsilon$ $\acute{\epsilon}\pi\alpha\kappa\acute{\tau}\acute{\eta}\rho\epsilon\varsigma\varsigma$ $\pi\acute{\alpha}\sigma\alpha\sigma\theta\alpha\iota$ $\tau\epsilon\rho\pi\omega\lambda\acute{\eta}$, $\pi\acute{o}\varsigma\varsigma$ $\delta\acute{\epsilon}$ $\chi\acute{\alpha}\rho\iota\varsigma$ $\kappa\epsilon\acute{\iota}\nu\omicron\iota\sigma\iota\upsilon$ $\acute{\omicron}\pi\eta\delta\epsilon\acute{\iota}$ — III, 113 $\omicron\acute{\iota}\eta\upsilon$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$ — $\pi\acute{\omega}\varsigma$ δ $\acute{\alpha}\rho$ — $\pi\acute{\omega}\varsigma$ δ $\acute{\omicron}\rho\upsilon\iota\varsigma$ — I, 206 $\pi\acute{\omega}\varsigma$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$ $\gamma\acute{\alpha}\rho$ $\tau\epsilon$ $\mu\acute{\alpha}\chi\alpha\iota\sigma\iota\upsilon$ $\acute{\alpha}\rho\acute{\eta}\acute{\iota}\omicron\varsigma$ $\acute{\epsilon}\kappa\lambda\upsilon\epsilon\upsilon$ $\acute{\iota}\pi\pi\omicron\varsigma$ $\acute{\eta}\chi\omicron\upsilon$ $\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\rho\sigma\iota\mu\acute{o}\theta\omicron\upsilon$ $\delta\omicron\lambda\iota\chi\acute{\omega}\nu$ $\pi\omicron\lambda\epsilon\mu\acute{\eta}\acute{\iota}\omicron\upsilon$ $\acute{\alpha}\upsilon\lambda\acute{\omega}\nu$! (falso Schneiderus interrogationem esse voluit) $\acute{\eta}$ $\pi\acute{\omega}\varsigma$ $\acute{\alpha}\nu\tau\alpha$ $\delta\acute{\epsilon}\delta\omicron\rho\kappa\epsilon\upsilon$ $\acute{\alpha}\tau\alpha\rho\mu\acute{\upsilon}\kappa\tau\omicron\iota\sigma\iota\upsilon$ $\acute{\omicron}\pi\omega\pi\alpha\acute{\iota}\varsigma$ — I, 406. $\omicron\acute{\iota}\omicron\varsigma$ — $\acute{\omicron}\sigma\alpha\omicron\varsigma$ — $\pi\acute{\omega}\varsigma$. Hoc Halienticorum scriptor nunquam habet. Et omnino, quod ille tantopere in deliciis habet, rarissime admiserunt alii. Callim. lav. Pall. 107 ($\pi\acute{o}\varsigma\varsigma$). Nonn. V, 447. XV, 307.

X.

Dualis pro plurali in Halienticis nusquam reperitur, in Cynegeticis saepe: I, 72. 144. 145. 146. 164. II, 165. 260. 494 ($\nu\acute{\omega}\iota\upsilon$). III. (327) 464 ($\nu\acute{\omega}\iota$). IV, 358.

XI.

Te Cynegeticorum auctor secundo vocabulo postposuit, v. Herm. Orph. p. 815. (Tertio fortasse I,

526). Item γάρ, Herm. 826. Et δέ vel post quartum vocabulum intrat (III, 82). Herm. p. 820: Hac omni licentia Halieuticorum auctor abstinuit: nam II, 495 interpunctio ponenda non post νόσφ, sed post πρώτον: ἀπ' ἀγλαΐης δέ autem vel diligentissimum non dedecet.

XII.

Dativos θήρεσι et ῥίνεσι, quos Cynegetica exhibent, notavit Herm. Orph. p. 821.

XIII.

Οὔνεκεν in Halieuticis semel, I, 331, item τοὔνεκεν I, 612. In Cynegeticis οὔνεκεν ter, I, 105. II, 208. III, 486, τοὔνεκεν sexies, I, 296. II, 128. 171. III, 80. 404. IV, 51 *). [Οὔνεκα in Hal. bis, in Cyn. bis, τοὔνεκα in Hal. novies, in Cyn. quater].

XIV.

Ῥινός, pellis, in Halieuticis femininum est (I, 176. 293. V, 237. 378), in Cynegeticis masculinum, I, 251. 422. II, 297. 527. III, 74. 277. 346. 467: ut Nic. Al. 464. 476. [? Quint. Δ, 372].

XV.

Δηθάκις, quo rarissime epici usi sunt, in Cynegeticis est I, 27. 84. 328. III, 336. 359. 402. IV, 418. In Halieuticis semel V, 48. (Omnibus his locis significat πολλάκις).

*) Cf. de his formis Spitzner. obs. in Quint. p. 238. Naeke de Hecale Mus. Rhen. II, 4 p. 573. Apollonius saepius usus. Nonnus nusquam nisi in par. Δ, 174. Ex antiquioribus Parmenides aliquoties, v. 70. 93, cf. 95.

XVI.

Forma *ᾠπήσασθαι*, quae in Halieuticis nusquam invenitur, in Cynegeticis est I, 316. III, 85. 160. 271. 404. 522. IV, 14, 82. Non memini praeterea me hanc formam legere; sed *ᾠπώπήσασθαι* Euphor. fr. XLVIII.

XVII.

Scriptor Halieuticorum dicit *δινεύσασθαι* et *δινεύειν* I, 376. III, 60. 118. (c. v. l.) — II, 241. IV, 56. 218. 422. 672. V, 14. 558. Cynegeticorum auctor *δινεῖσθαι*, IV, 98. 102*).

XVIII.

Vocabulo *τιταίνειν* et *τιταίνεσθαι* tam saepe utitur Halieuticorum scriptor, ut attente legentem advertere debeat. II, 90. 324. V, 637. 257. III, 252. IV, 85. V, 134. IV, 294. III, 317. IV, 457. III, 150. I, 346. Nec tantum tendendi, porrigendi, trahendi potestate, sed de rebus continuo motu incitatis: I, 221 (quod tamen aliter explicari potest de velis vento impletis cl. I, 346). III, 134. V, 218. Cf. IV, 103 *ᾠκέα γυῖα προτιναινόμενοι*. — In Cynegeticis hoc vocabulum non occurrit.

*) Longe igitur rarius etiam adhibuit omnino verbum. In Halieuticis praeter locos citatos *δινεύειν* transitiva significatione est II, 94. 345. 371. III, 295. IV, 224. 429. 567. — Quod apud Quintum legitur V, 619 *πάντη δὲ νέκυνζ πέρι δινήσαντο* falsum est: scripsit Quintus *περινηήσαντο*, v. III, 678. Semel vocabulo Quintus usus, XI, 112 (*στρεπεδέγειον* XIII, 7). — Apud Nonnum praesens est *δινεύω*, frequens satis, quod apud eum semper transitive significat: aoristi sunt *ἔδινησα* et *ἔδινήθην* XXXIV, 304. II, 407. XVI, 55. XXXVIII, 321. XLV, 275. Et quamquam *δινεύω* activa etiam significatione apud poetas frequens est, tamen *ἔδινεύθην* omnino non novi, sed *ἔδινήθην*: nec *ἔδινευσα*, sed *ἔδινησα*, transitivum equidem notavi, nisi ex Philonis carmine de Hierosolymis p. 62 Philipps. *δινεύσας*. — Idem intransitivum est ap. Apollon. III, 310.

XIX

Vocabulo εὔτε Halieuticorum scriptor saepe usus est, Cynegeticorum multo rarius, ille tricies, hic septies. Praeterea ille semper cum coniunctivo vocem coniunxit*), hic in multo paucioribus aliquoties cum indicativo I, 140 (coniunctivum, quem cod. R habet, ferri non posse ipsa grammatica ratio demonstrat). 215. 130.

XX.

Vocabulo ἤντε tam saepe usus Halieuticorum scriptor, ut in his quinque libris idem fere exemplorum numerus sit qui in utroque carmine Homérico. In Cynegeticis ne semel quidem reperitur**).

XXI.

Epici recentiores in orationis progressu, ubi enumerationi similis est, utuntur non raro formula καὶ μὴν καί, hic illic illa a librariis (quamquam ne saepe quidem) et ab editoribus in καὶ μὴν καί mutata iniuria. Recte iudicarunt de illa Ruhnken. ad Orph. Arg. 216, Bernhard. ad Dion. perieg. v. 91. V. Arat. 450. fragm. poetae Alexandrini Ath. 116. b. Nicand. Ther. 52. 145. 520. 896. 921. Al. 64. Dion. per. 91. 1011. 1125. Orph. Arg. 216. (? Lith. 29). Maneth. II, 291. VI, 95. 160. 558. 638. Et eadem formula καὶ μὴν καί usus Halieuticorum auctor I, 404. 686. III, 149. III, 482. V, 392.

*) V, 428 ex pluribus codd. coniunctivus restitutus.

**) Nec apud Nonnum. — Apud Homerum ἤντε nusquam cum participio coniunctum est, sed apud recentiores, ut apud Apollonium, et in Hal. II, 303. IV 474. 595. V, 91.

Sed adhibet Nicander eadem ratione *ναὶ μὴν*, non addito illo *καί*, Ther. 66. 76. 334. 522. 563. Al. 178. 567. Et hoc adscivit Cynegeticorum scriptor, qui *ναὶ μὴν καί* nunquam dixit, non semel, sed studiose: I, 316. III, 84. 482. II, 507. II, 176. 315. III, 449. I, 60. Adhibuit etiam hanc inanem affirmationem alio orationis connexu, III, 170. I, 358. 455. IV, 433. Restituendus ei suus mos I, 147, etiamsi libri manuscripti deficient. — Ad antiquiores quod attinet, notavi item ex didactico poeta, Emped. v. 238. Adscivit etiam Maximus, v. 200.

XXII.

Duplices praepositiones in Halieuticis sunt *ὑπέκ* I, 285. 777. II, 5. 258. 404. V, 580. 604. *διέκ* IV, 199. *παρέκ* I, 618. In Cynegeticis nullae*). Quod nec ipsum casu factum esse, intelligitur ex verbis sive cum duplici sive cum duabus praepositionibus compositis: qualia in Cynegeticis sunt *ἐπεμβεβαώς* I, 500. III, 280. *ἐπαντέλλειν* II, 97. 563. III, 476. *ἐξαναδῦσα* ib. 149. *ὑπεκδῦναι* IV, 226. *ὑπεκπροθέρει* II, 522. *ὑπεκπροθορών* IV, 160. *ἐκπροθορών* ib. 167. *ἐνικάτθετο* III, 11. *ἐγκατέθεντο* IV, 244. *ἐγκατέκλεισε* ib. 423. *κατεπάλμενον* ib. 120. *ἐπιπρονένευκε* IV, 122. *προπροκαλυψάμενοι* 334. In Halieuticis longe longeque plura sunt. — Nonnum Wernikius docuit ad Tryph. v. 307 duplici praepositione nulla usum esse praeter *πηνίον ἐξέλκουσα παρέκ μίτον* (cf. supra p. 284) quod sit colon Homericum. Jam video apud eundem, ut apud scriptorem Cynegeticorum, verbis illis compositis sive cum duplici praepositione sive cum duabus tam raro

*) Desidero apud Schucider. et Passov. adv. *πρόπροθι*, Cyn. I, 530. Sed invenio in Thel. Steph.

usum esse, multum ut absit ut in singulos libros singula exempla cadant. In quibus si quaedam detrahis, quibus liberius aditum permisit, maxime composita cum ἀντέλλειν, cum κάτθετο, ἐπεγγελᾶν, ὑπέκφυγον. quo tamen ter usus est *), perpauca quaedam restant. Valet idem de multis aliis, ut in utroque genere parci sint. Ex primis Alexandrinis Apollonius in utroque genere creberrimus: Callimachus in hymnis habet περιπρό Jov. 86, composita verba ἐγκάτθετο Dian. 229. ἐξάνησι Del. 207.

*) Praeterea nullum est eum ὑπέκ. Nec ὑπεκκύψαντα, quod Graefius maluit pro ὑπεκκύψαντα IX, 11 verum erit.

A d d e n d a.

P. 40 (ad Apollonium). Licebit h. l. mentionem iniicere Apolloni synt. p. 22, 23, ubi paulo aliter quam nunc editum scripsisse videtur Apollonius, eo tantum consilio (levissima enim macula) ut genus quoddam dicendi grammaticorum tangam, de quo nuper aliquid dubitationis iniectum vidi a viro primario. Editur illic *ἀνάγεται γὰρ πρὸς τὸ σύνδεσμος*, et significatur quidem: „articulus refertur ad omissum vocabulum *σύνδεσμος*.“ Sed inspicere variam lectionem et facile ex codd. vestigiis agnosces verum esse *πρὸς τὸν σύνδεσμον*. Sic statim p. 23, 2 scriptum est eodem sensu: *ὑπακουομένου τοῦ ὀνόματος*. Scripsit Ritschelius de Oro p. 80 hoc modo: „rectissime dicitur *παρῆκται ἐκ τοῦ τεῖχος, ἀπὸ τοῦ δ:χρῶς*: contra non usitatissimum est quod Sturzius expetebat *παρὰ τὴν ἀράν*.“ Sed amant veteres ubi forma tantum vocabuli respicitur non, ut nos solemus facere in vocibus citandis, extra constructionem illud ponere, sed cum oratione connectunt. Nota sunt talia ex Latinis: nomen insaniae significat mentis aegrotationem Cic. Tusc. III, 4. Ipse animus ab anima dictus est ib. I, 9. Audito Caesare Calpurn. Eecl. IV, 97, h. e. audito nomine quod est Caesar, eademque fortasse ratione dictum audito Baccho Virg. Aen. IV, 302. *μέγα Χλόην καλοῦντος* Longus p. 26 cum clamaret: Chloe! quod apud Xen. Ephes. V, 13 est *βοῶν Ἀνθία*. Illud simillimum huic Ciceroniano in Philipp. II, 12 cruentum alte extollens M. Brutus pugionem Ciceronem nominatim exclamavit. Cf. Athen. 578. d *ῥημάτιον εὐθὺ τοῦτο μαρίαν ἀνεβόα*. Plat. Theact

207. *Ε* τί οὖν; *δταν ἐν τῷ τοιούτῳ καιρῷ Θεαίτητον γράφων τις* — *vocabulum quod est Theaetetus: Ib. 208. Α* καὶ αὖ Θεόδωρον ἐπιχειρῶν γράφειν. *Ib. 206. C* τί ποτε καὶ βούλεται, τὴν λόγον ἡμῖν σημαίνειν *quomodo vult vocabulum λόγος intelligi (nos: was will er unter λόγος verstanden wissen). Eodem sensu loquuntur grammatici. Aristonicus πρὸς τὸν πόνον ἢ διπλῆ ad II. E, 667. Et Herodianus ad Φ, 38. κάμνε νέους ὄρπηκας) ἐνθάδε γινόμενος ὁ Ἀσκαλωνίτης ἀξιοῖ φιλοῦσθαι τοὺς ὄρπηκας. Et Apollon. in lex. Hom. ἀβίων ἡ γλακτοφάγων ἀβίων τε δικαιοτάτων ἀνθρώπων“ ὁ μὲν Ἀρισταρχος ὡς ἔθρους οὕτω λεγομένου ἀκούει, καθ’ ὧν καὶ τοὺς γλακτοφάγους τετάχθαι καὶ τοὺς δικαιοτάτους. Id. ἄλγα ἀλγήματα· καταστέφει*) δὲ εἰς τὰ κακὰ. Id. ἀντίθυρον παρὰ τὴν ἀντίαν θύραν. Et plurimis locis hic ut reliqui. Ariston. X; 281 *ὅτι οὐκ ἐν ἐπαίνῳ ὁ ἀρτιεπής, quod schol. V sic habet: ὅτι οὐκ ἐπὶ ἐπαίνου τὸ ἀρτιεπής. Herod. N, 450 ὁ ἐπίουρος οὐ πάντως ἔχει ἐγκείμενον τὸν οὖρον τὸν φύλακα. Ariston. Y, 109 λευγαλέος παρὰ τὸν λογγόν. Idem Φ, 394 κυνάμνια) ἢ διπλῆ ὅτι αὐτὸς ἔσχημάτισε τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ κυνὸς καὶ τῆς μυίας. Eustath. I, 188 ἐπὶ γὰρ τοῦ αἴρω τὰ ἔναρα γίνονται. Id. p. 1516 τοῦ δὲ ἀκλεῆς ἢ μὲν κοινή· αἰτιατική· ἀκλεῖα καὶ ἀκλεῆ, ὡς τὸ ὑγιῖα ὑγιῆ, καὶ εὐφρεῖα εὐφριῆ· ἢ δὲ Ἀττικῆ εὐκλεῖα κατὰ τὸν ὑγιῖα καὶ τὸν εὐφριῖα. Eustathii praeterea hoc ponam 1364, 20 παναώριον ἢ τὸν πάντη ἄωρον λέγει παρὰ τὴν ὥραν τὸν καιρόν — ἢ παρὰ τὸ τὴν ὥραν τὴν φροντίδα, ubi in extremis παρὰ τὸ τὴν ὥραν habes mirum loquendi genus ex utroque quod dici poterat commixtum, cuius ex Orione exempla collegit Sturzius in ind. s. παρὰ. Cram. An.**

*) Quod de Arist. stud. Hom. p. 157 scripsi μεταλαμβάνει mutandum in μεταλαμβάνεται. Bekk. ad Apollon. de pron. p. 170.

I, 84, 9 παρὰ τὸ ἀρὰν τὴν βλάβην: in Et. M. παρὰ τὴν ἀρὰν τὴν βλάβην. — Caeterum ipsum Ritschelium mihi advocabo praef. Thom. p. XCI.

Si expurgatum habebimus Apollonium et paulo magis quam adhuc factum tota veterum grammaticorum doctrina et oratione, partim ignota nobis adhuc, illis trita et per manus tradita, partim ab iis, quibus nos innutriti sumus, toto coelo distante assueti erimus, apparebit Apollonium ipsum vix impeditius scripsisse quam reliquos grammaticos potiores. Nobis Trypho non facilior esset, nec nunc si quid longiore tenore explicant faciliores sunt Didymus e. g. et Herodianus. Unde minime abludit quod ipse de brevitate sua dicit de pron. in. — Synt. p. 238 nunc impedita: sed etiamsi leviores quasdam maculas ne elueris quidem, sola interpunctione rectius constituta omnia intelliguntur. V. 11 dele comma post αὐτοῖ. v. 11 τὸ (hoc quidem necessario pro τῷ scrib. cum C) πεῖ, τὸ εἶ, — v. 16 punctum post πνέω. v. 17 comma post παρεπόμενον. (Articulus τὸ v. 16 quamquam vix recte habet, sed aut in τι mutandus videtur aut eiciendus, tamen hoc minus impedit intellectum). V. 18 punctum post ῥήματος. Deinde comma delendum post δέω, pro puncto post ἐνδέομαι comma ponendum. Tam multa paucis versibus in una interpunctione impediunt. — Intelligat aliquis p 251, 5 καθὼ καὶ ἐπ' ἄλλων μερῶν λόγου δηλουμένου παρεμπτωσις αἰτία γίνεται τοῦ*) —, vel

*) In subsequentibus exscripsit Apollonium Macrob. de verb. Gr. p. 738. Hic unus ex plurimis locis est, ubi apud posteriores Apollonium habemus quamquam non nominatum. Qualia etiamsi minus attendit, tamen in hist. litt. Gr. p. 419 Apollonio et Herodiano commemoratis non adicere debebat Bernhardius: »wenn gleich nur Herodian einen dauerhaften Einfluss gewann.« Quod longissime a vero abest

p. 298, 20 ἀλλ' οὖν γε ἡ μεγίστη ἐνέργεια ἀπαιτήσασα αἰτιατικὴν — Mihi illic scribendum videtur ἐπ' ἄλλων παραλόγου δ. . . ., hic μεριστὴν vel μερικὴν. Sed his omnibus angustiis iam non speramus sed confidimus mox spectatam Mützellii doctrinam et sollertiam nos exemturam.

P. 302 (ad Nonnum). Formae in σκον, quibus Nonnus usus, hae sunt: quae pro complemento sunt eorum, quae dederunt Spohn. extr. Od. 164. Spitzner. de vers. her. p. 209. In Dionysiacis praeter ἔσκε, I. 281. III, 281. IV, 453. XI, 400. XIII, 246. XIV, 83. XIX, 244. 256. XXIII, 183. 222. XXIV, 59. 181. 330. XXVII, 80. XXVIII, 81. XXXII, 237. XXXVI, 282. 389. XXXVII, 56. XL, 67. 239. XLVIII, 639, μογέεσκε I, 312. XXIX, 254. — ον XX, 6. ἀμφαφάσκε I, 514. XLV, 299. χατέεσκε IV, 56. δοκέεσκε V, 394. VII, 221. — ον XV, 21. τρομέεσκε VI, 13. XIII, 489. ψαύεσκε VI, 54 (XLVIII, 399). κομέεσκε IX, 160. XI, 463. κτυπέεσκον IX, 164. απεύδεσκε XI, 274. κλονέεσκε 363. καλέεσκε 379. XL, 73. — ον XLVII, 91. ζώεσκον XIV, 209. δονέεσκον XVI, 54. μεθέπεσκον XIX, 10. αἰτίζεσκον XX, 7. ποθέεσκε XXII 202. αἰχμάζεσκε XXIII, 34. ἐπαστραπέσκον XXIV, 347. ἀνωδίνεσκε XLI, 167. ἐρύεσκε XLIII, 50. ἀντερύεσκε XLVI, 214. ἀναβρομέεσκε XLV, 330.

Paraphr. ἔσκε A, 9. 14. 28. B, 4. Z, 41. H, 83. A, 169. T, 144. 194. μογέεσκον Δ, 177. ὑποδρῖσεσκε Z, 186. αἰτίζεσκον I, 49. ἄτεσκε 165. ἀμηχανέεσκε K, 21. τελέεσκον 78. ἐλαφρίζεσκον A, 99. κρατέεσκε N, 27. δοκέεσκον N, 119. στυγέεσκε O, 72. — ον 105. καλέεσκε T, 91. φιλέεσκε 138. Φ, 36. 121. πέλεσκε T, 185. Y, 15. δακρυχέεσκε Y, 51.

Discedens a Nonno addam quasdam verborum formas ei praecipue frequens adhibitas, quorum usus esse

possit ad supplendas Buttmani observationes in gramm. Unum et alterum ex aliis epicis inseram. p. 70. Quint. Z, 267 ἀλάλκονσα. — p. 85 praesens ἀφάσσειν frequens apud Nonnum V, 421. VIII, 218. 389. XXIX, 103. 154. Mus. 82. 126. Quod verisimile est ad illum a Callimacho manasse, fr. CCCXVII. ἐπαφήσατο III, 285. XII, 389 (ἐπαφώμενον XLVII, 252). — p. 90 βιώσει vivet Maneth. IV, 475. βιωσέμεν Lith. 624. — p. 100 δεδάσαι V, 440. XXVI, 176. XXXIV, 318. XXXVIII, 182. XL, 558. Callim. h. Ap. 46 (δεδαυῖα VI, 305): δεδαῖσθαι Maneth. VI, 326. — p. 106 Futur. δεδέξεται Nonn. VII, 99. X, 94. XII, 241. XIII, 23. XX, 237. XXVII, 46. XLII, 397. XLVI, 262. — p. 127 ἐξήμῃσθε Hesiod. Theog. 397. — p. 129 Praesens ἐπισπεί Nic. Al. 167. — p. 141 ἀπέχθομαι Quint. V, 465. — p. 141 σήσειε XVII, 177. ἀνασχήσαντος coniicit Ruhnken. Lith. 119 *). — p. 150 perfecta composita verbi θνήσκω ex ipso Homero omissa sunt: ἀποτέθνασαν μ, 393. ἀποτεθνηῶτος X, 432: κατατεθνηῶτας ωνυίης Ψ, 331. χ, 448. ι, 141. 147. P. 16 τεθνεότος notatum ex Quinto VII, 65. Sed hoc ζητητέον nam alibi apud eundem Quintum scriptum est τεθνεῶτος, v. II, 392, I, 821. Novi τεθνεότος praeterea ex Archelai epigr. II. — p. 171 adde praesentia κορέω et κορέσκω ex Nicandro, v. Schneider. ind. — p. 181 adde προσέλετο affatus est Mus. 244; quod est ex Od. μ, 34, ubi nonnullis eadem huic formae notio subesse visa est. Nec aoristus pr. medii ἐλεξάμην cognata significatione in compositis commemoratus: διελέξατο Hom., quod commemoravit lex. II. p. 90, προσελέξατο Hesiod. op. 497 Gsf. Apollon., Theocr., Quint. X, 423. κατελέξατο exposuit

*) A quo inde tempore dictum est praesens σχῆι? Tzetz. ad Hes. Op. 200 p. 157 Gsf.

Quint. IV; 145. — Ib. Praesens *λίτομαι* frequens apud Nonnum, XLVIII, 880, et maxime in formula *ναὶ λίτομαι*, qua decies utitur I, 134, II, 152. cett. Ex hymnis Homericis enotavit Buttmannus unum locum: adde hymn. XVIII, 48. Orphicorum hymnorum crebra exempla vid. in ind. — p. 179 adde *λήσται* latebit Lith. 473. Max. 348. 379. — p. 191 adde *ναιήσατο* Dion. perieg. 349. — p. 194 Apud Oppianum Hal. II, 87 et 180 est *οἴγεται*, nec significat „aperitur“, sed „apertum est.“ Quod cum *ἔχθομαι* et *στέρομαι* comparabitur. Sic *οἴγόμενος* plurimis locis apud Nonnum est „apertus“: III, 247. XXV, 548: XI, 158. 426. XV, 10. XXV, 535. XXXIV, 247. 345. XLIII, 252. XLIV, 113. XLVIII, 600: Item XX, 18 significari potest commode: „postquam aperta erant.“ De II, 491, quem locum non satis perspicio, dubito: at erit fortasse *οἴχομένου* scribendum. Item „apertus“ epigr. Hedyl. Ath. 497. d. Dion. Per. 146. Attamen *οἴγοντο* et *οἴγόμενος* imperfecta significatione sunt apud Apollonium II, 574, 560. *Ἀνοιγόμενος* si recte iudico ubique hac imperfecta significatione dictum Nic. Al. 240. Nonn. II, 70. 241. XLVI, 140. XLVII, 19. IV, 430. XXXII, 294. XLVIII, 8. 77. Sed *διοιγόμενος* apud Nicandrum fr. Georg. Ath. 683. f. dictum videtur ut *οἴγόμενος*, ambiguum est, nihil tamen quin item dictum sit obstat, ap. Quintum XIV, 496. — p. 230 *στεῦμαι* ex emendatione Hermanni, quae non dubia videtur, Lith. 82. — p. 201 *ῶπήσασθαι*, *σπωπήσασθαι* v. supra. — p. 240 adde *τετορημένος* VI, 73. XXXVI, 214. XXXVIII, 351. XLV, 208. — p. 146 adde *πεφιδημένος* XI, 417. XII, 392. XVII, 264. 369. XXV, 436. XXXIII, 197. XXXIV, 300. — p. 250 adde *φθονέω* propter *φθονέσεις* III, 159. *φθονέσης* Phocyl. 65. — Crebro Nonnus utitur imperativo *ἔσο* I, 460. XI, 11. XVI, 216. XVII, 285. XIX, 45. 313. XXVI, 27.

XXX, 64. XXXIII, 379. XXXVI, 65. XXXVII, 217. 221. XLIV, 199. XLVI, 350. XLVIII, 885. De hoc imperativo ἔσο et ἔσσο Buttmannus I. p. 548 dicit praeter epicos eo usus esse Dorienses. At ne Byzantinos dicam, Eust. 1404. Moschop. ad Hes. 720. Tzetz. ib. 336. 704. Syntip. p. 9 Boiss., Hellenes [quibus communis forma imperfecti ἤμην] etiam antea usi sunt, ut Marc. Antonin. III, 5. Julian. or. VII. p. 232. C. (Cleobuli, ut aiunt, dictum εὐτυχῶν μὴ ἔσο ὑπερήφανος apud Suid. s. Κλεόβ., apud Diog. L. I, 93 μὴ ἴσθι).

I n d e x I:

loci scriptorum tentati.

Ammon. 131 p. 136. 147.

Anecd. Cram. I, 154 p. 75. — I, 158 p. 149.
I, 170 p. 72. — I, 256 p. 170. — II, 269 p. 135. [I,
187 p. 104].

Apollon. Rhod. II, 289 p. 275. IV, 672 p. 306.

Apollon. lex. Hom. s. ὄνειρείησι p. 26. πεφράδοι
p. 32. προβοῶντε p. 30.

Apollon. Dyc. Synt. 22 p. 325. — 146 p. 116. —
238 p. 327. — 251 p. 327. — 298 p. 328. — 307 p. 40.
63. — 310 p. 40. — 313 p. 39. — 314. 325. 336 ib. —
333. 334 p. 40. — Coniunct. 482 p. 60. — 491 p. 59. —
493. p. 59. 60. — 523 p. 63. — 524 p. 64. — Adv.
535. p. 113. — 559 p. 44. — 576 p. 41. — 591 p. 40. —
De Pronom. 54 p. 103. — 63 p. 116. — 73. p. 135. —
79 p. 125. — 105 p. 122. — 118 p. 134. — 148 p. 112.

Arcadius 25 p. 156. — 27 p. 164. — 91 p. 169. —
95 ib. — 117 p. 137. 159. — 146 p. 129. 130. — 181
p. 138. — 182 p. 45. 129. — 185 p. 57.

Aristides I, 138 p. 8. — I, 142 p. 14.

Aristoph. Equ. 32 Dindorfii coni. 99.

Choerobosc. 1375 p. 144.

Cynegetica I, 54 p. 310. I, 206 p. 319. I, 208
p. 315. II, 403 p. 309. II, 541 p. 315. III, 169 ib. III,
448 p. 308. IV, 16 p. 317. IV, 134 p. 315. IV, 248 ib.
IV, 262 p. 317. IV, 610 p. 307.

Dorotheus περὶ κατ. p. 270.

Empedocl. v. 73 p. 261.

Etym. M. 123 p. 74. — 195 p. 135. — 307 ἐά
p. 67. — 407 p. 155. — 440 p. 44. — 555 p. 156. —
617 p. 148. — 765 p. 144. — 776 p. 165. — 821 p. 66.

Eustath. 366 p. 142. — 1726 p. 162. — 9, 325, 335 p. 67.

Fronto 94 p. 16.

Halieutica I, 413 p. 309. I, 560. p. 308. 317. II, 257 p. 315. II, 495 p. 320. III, 339 p. 316. V, 280 p. 317. V, 528 ib.

Herodian. *περὶ μόν.* λ. 17 p. 155. — 44 p. 126.

Hesiod. fr. XVI. p. 261.

Hesych. *δεῖδα* 275. — 844 p. 142.

Homer. *A*, 8 p. 131. *A*. 85 p. 275. *A*, 93 p. 132. *A*, 142 p. 138. *B*, 368 p. 56. *E*, 64 p. 116. *E*, 387 p. 266. *H*, 100 p. 138. *Θ*, 377 p. 53. *I*, 342 p. 115. *I*, 491 p. 273. *N*, 705 p. 294. *Π*, 395 p. 138. *Π*, 633 p. 294. *X*; 244 p. 53. *X*, 474 et *Ψ*, 698 p. 119. *α*, 175 p. 54. *α*, 337 p. 275. *β*, 126 p. 115. *δ*, 486 p. 55. *δ*, 497 p. 276. *ε*, 27 p. 138. *θ*, 315 p. 124. *λ*, 399 p. 56. *ο*, 28 p. 138. *ω*, 108 p. 56.

Joannes Al. 27 Diudorfii coni. p. 79. — 31. p. 45. — 41 p. 52. — 42 p. 57.

Joannes Charax 1153 p. 124.

Lithic. v. 62 p. 252.

Lucjan. Tragodop. 166 p. 306.

Manetho II, 146 p. 280. — II, 317 p. 279. — II, 345. 360. 415. p. 280. II, 430 p. 279. — III, 222 p. 280. — IV, 611 p. 312.

Musaeus v. 210 p. 278.

Nonnus Dion. I, 99 p. 268. — I, 110 p. 300. — I, 118 p. 278. — II, 244 p. 256. — II, 276 p. 301. — II, 362 p. 266. — II, 641 p. 278. — III, 52 p. 300. — III, 226 p. 278. — IV, 292 p. 282. — V, 289 p. 259. — V, 495 p. 260. — XIII p. 451 p. 256. — XIV, 152 p. 287. — XV, 106 p. 283. — XVI, 400 p. 256. — XVII, 22 p. 261. — XVIII, 364 p. 260. — XIX, 159 p. 263. — XX, 93 p. 268. — XX, 104 p. 282. — XX, 236 p. 268. — XX, 366 p. 264. — XXI, 103 p. 301. — XXI, 302 p. 263. — XXV, 489 p. 264. — XXV, 534 p. 300. — XXVI, 148 p. 257. — XXVI,

339 p. 257. — XXVII, 306 p. 283. — XXVII, 161 p. 272. — XXXII, 222 p. 261. — XXXIII, 278 p. 258. — XXXIV, 47 p. 268. — XXXVI, 168 p. 258. — XXXVII, 423 p. 300. — XXXVIII, 29 p. 270. — Ib. 90 p. 266. — Ib. 278 p. 278. — Ib. 362 p. 257. — XL, 99 p. 272. — XLI, 336 p. 273. — XLIII, 118 p. 283. — XLVI, 220 p. 265 et 256. — XLV, 104 p. 302. — Ib. 109 p. 257. — XLVII, 415 p. 258. — XLVIII, 18 p. 302. — Ib. 399 p. 302. — Ib. 654 p. 258. — Loci, quibus $\tau\epsilon$ falsum, suspectum p. 294—299. —

Paraphr. *A*, 20 p. 263. — *Γ*, 95 p. 271. — *Γ*, 168 p. 271. — *Δ*, 97 p. 258. — *E*, 119 p. 271. — *Z*, 178 p. 271. — *H*, 62 p. 270. — *H*, 127 p. 271. — *H*, 138 p. 259. — *K*, 60 p. 259. — *K*, 124 p. 271. — *K*, 142 p. 273. — *Λ*, 76 p. 274. — *Π*, 46 p. 271. — *Π*, 65 p. 262. — *Σ*, 162 p. 259. — *Φ*, 129 p. 270.

Quintus Smyrn. I, 1 p. 276. — II, 169 p. 307. — V. 619 p. 321. VII, 299 p. 275. — VII, 656 p. 276. — VIII, 305 p. 261. — XIV, 299, 302 I. 312. $\alpha\upsilon\acute{\alpha}\nu\tau'$ p. 280.

Schol. Eur. Phoen. 375 p. 153.

Schol. Hom. *A*, 323 p. 49. *B*, 150 p. 76. *B*, 162 p. 94. *B*, 347 p. 49. *B*, 839 p. 79. *Γ*, 46 p. 60. *Γ*, 239 p. 54. *Γ*, 240 p. 81. *Δ*, 97 p. 77. *E*, 64 p. 108. *E*, 834 p. 88. *Z*, 92 p. 91. *Θ*, 163. p. 71. *I*, 392 p. 118. *I*, 453 p. 2. *K*, 18 p. 84. *Λ*, 446 p. 41. *N*, 391 p. 152. *Ξ*, 265 p. 55. *O*, 105 p. 55. *Π*, 57 p. 149. *Π*, 697 p. 41. 42. *II*, 854. p. 48. *Σ*, 191 p. 76. *T*, 56 p. 53. *Υ*, 53 expl. p. 85. *Υ*, 251 p. 63. *Υ*, 464. p. 128. *X*, 335 p. 49. *Ω*, 292 p. 117. *Ω*, 397 p. 99. *ζ*, 131 p. 49*).

Sophocl. Antig. 94 p. 240. — Trach. 990 p. 110.

Suid. $\acute{\epsilon}\xi\acute{\epsilon}\tau\epsilon\iota$ p. 146.

Thom. M. 86 p. 137.

Tzetzes ex II. 154 p. 135.

**Υ* I, 384 l. $\acute{\alpha}\mu\mu\alpha\varsigma$ καὶ οὐ δις τὸ αὐτὸ, non ut dixi Arist. p. 128.

I n d e x II.

- A**diectiva comp. in $\eta\varsigma$ (acc.) 135 sqq.
— - cum $\acute{\epsilon}\tau\omicron\varsigma$ 135 sqq. 143 sqq. 147.
— - cum subst. 148 sqq.
— - cum verb. 154 sqq.
— - cum $\acute{\omicron}\lambda\omega$ 159.
— - cum $\acute{\alpha}\rho\kappa\acute{\omega}$, $\acute{\alpha}\nu\tau\acute{\alpha}$, $\acute{\alpha}\delta\omega$ 159.
— - cum $\pi\acute{\epsilon}\tau\omicron\mu\alpha\iota$ et $\pi\acute{\iota}\pi\tau\omega$ 160.
— - cum adi. in $\acute{\upsilon}\varsigma$ 162.
— - cum simplic. in $\eta\varsigma$ 163.
— - cum η in paenultima 149 sqq. 154 sqq.
— - in $\omega\delta\eta\varsigma$ et $\omega\rho\eta\varsigma$ 164.
Adiectivorum compos. in $\eta\varsigma$ vocativi et neutra 159.
Adverbia comp. in $\epsilon\varsigma$ 136 sqq.
— in $\delta\epsilon$ 40 sqq.
Anastrophe 68 sqq.
— s expertes praep. 71.
— praep. inter subst. et adi. vel duo subst. 79.
— praepositionis pro praepositione positae 87.
— - superfluae 92.
— - pro verbo positae 93.
— - adverbii vi positae 94.
— **M**onosyllabarum 97.
— apud Nonnum 281.
Casus in $\varphi\iota$ 306.
Christiana nomina illata in grammaticorum locos an-
tiquos 104.

Cognomina Graeca 18 sqq.

Constructio vocabulorum apud grammaticos, ubi tantum forma eorum intelligitur 325.

Contractio apud Nonnum 257.

Correptio quae dicitur Attica 261. 313.

Crisis ap. Nonnum 259.

Dualis pro plurali 319.

Elisio, max. in dat. tert. 47 sqq.

Enclisis 100 sqq.

— post trochaica 104.

— in vocabulo initiali 107.

— pronomium 108 sqq.

— a $\sigma\phi$ incipientium 106.

— post praepos. 109.

— post $\alpha\mu\phi\acute{\iota}$ et alia interiecta voce 109.

— post coniunctiones 110. 111.

— in oppositione III. cf. 121.

— in $\alpha\nu\tau\alpha\nu\alpha\kappa\lambda\acute{\alpha}\sigma\epsilon\iota$ 114.

— cum $\alpha\nu\tau\acute{o}\varsigma$ 113.

— Dual. 123. plur. 123.

— verborum 125.

— particularum 127 sqq.

Epectasis in $\delta\epsilon$ 40. 133. in $\gamma\epsilon$ 133.

Exitus versuum pleniores formas amat 275. Ap. Apollon. 267.

Futurum de rebus fieri solitis 201.

Genitivus absol. Hesiod. 189.

— decl. primae ap. Nonn. 256.

— subst. in $\epsilon\acute{\upsilon}\varsigma$ - - 260.

Hiatus ap. Nonn. 264. ap. Maneth. 279. ap. Opp. 316.

Imitatio Nonni 284. Im. per assonantiam 287.

Imperfectum in similitudine 293.

Imperfecta in $\sigma\kappa\omicron\nu$ 302. 328.

Ordo verborum naturalis 82.

Perfectum in grammaticorum citationibus 37.

Perfectum pro praesenti 288.

— - aoristo 274.

Plusquamperf. pass. pro imperf. 292.

Praepositio pro praep. 87.

— superflua 92.

— duplex 323.

Praesens in grammatic. citationibus 38.

**Pronomina reflexiva ἐαυτοῖ. cetera ap. Hom. tantum
disiuncta 114.**

Synizesis ap. Nonn. 257.

Tmesis ap. Nonnum 283.

Verba cum duab. praepos. composita 323.

**Verborum formae, quibus Buttmanni gramm. augeatur:
274. 275. 276. 290. 1. 292. 329 sq.**

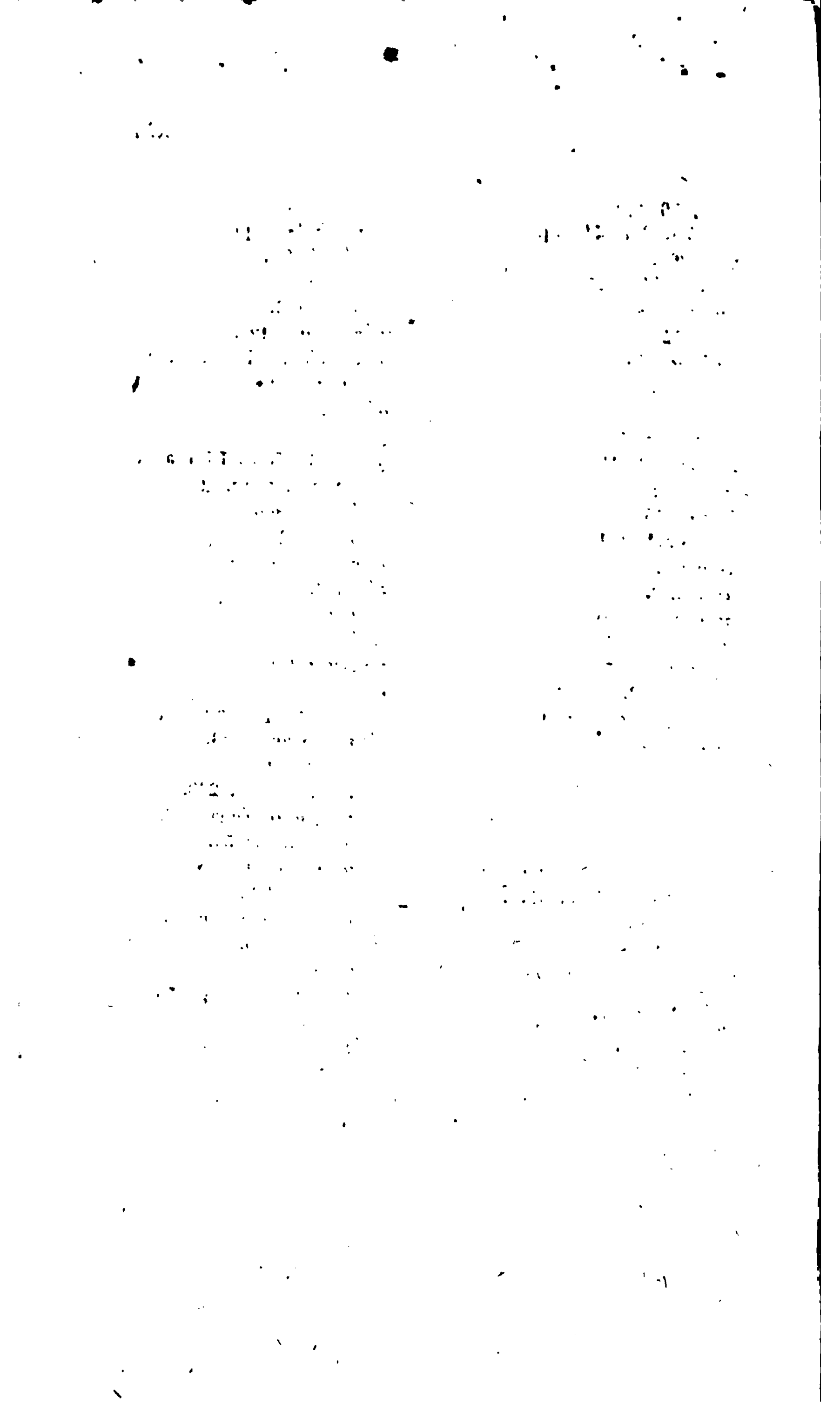
Versus spondiaci 281. 309.

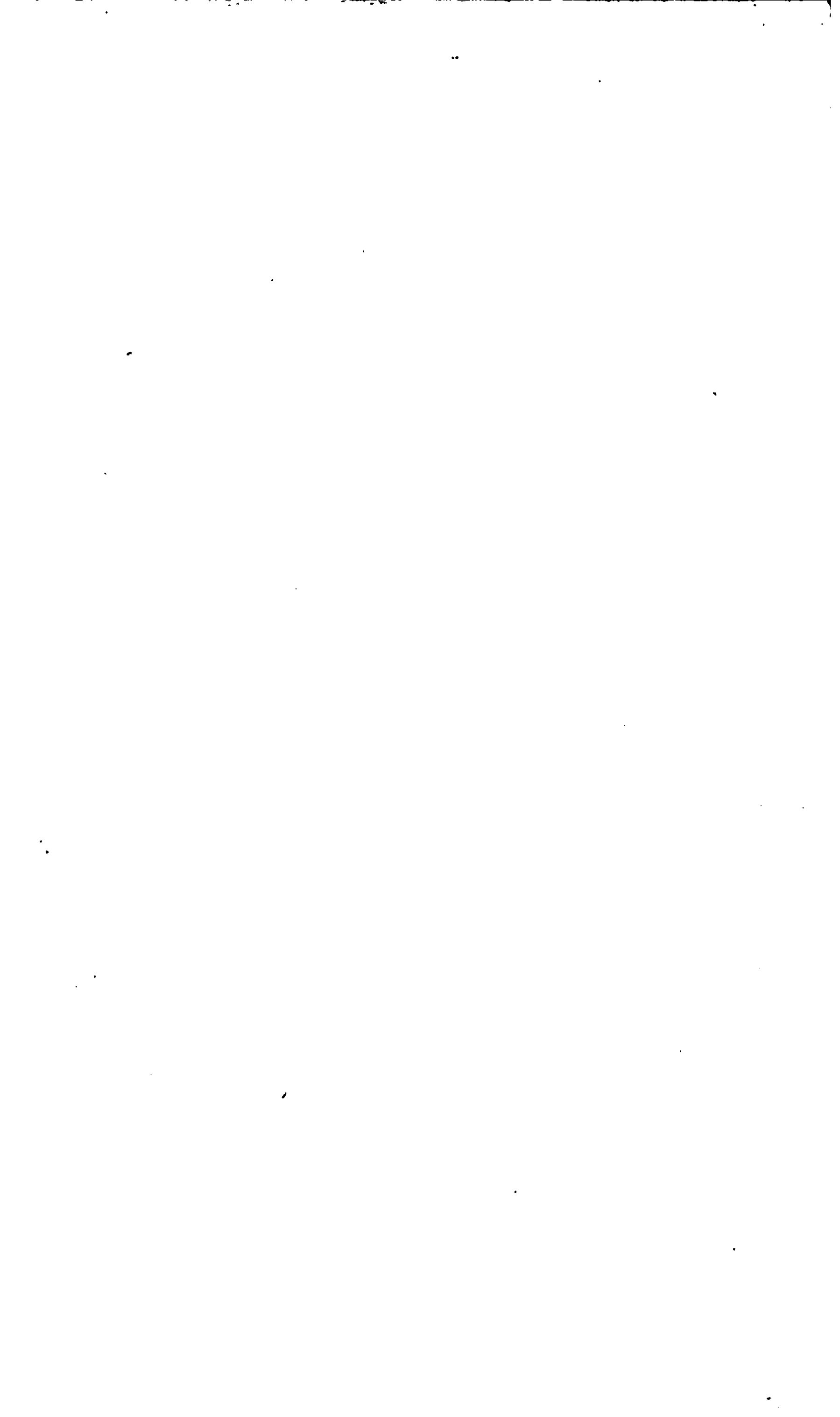
I n d e x III.

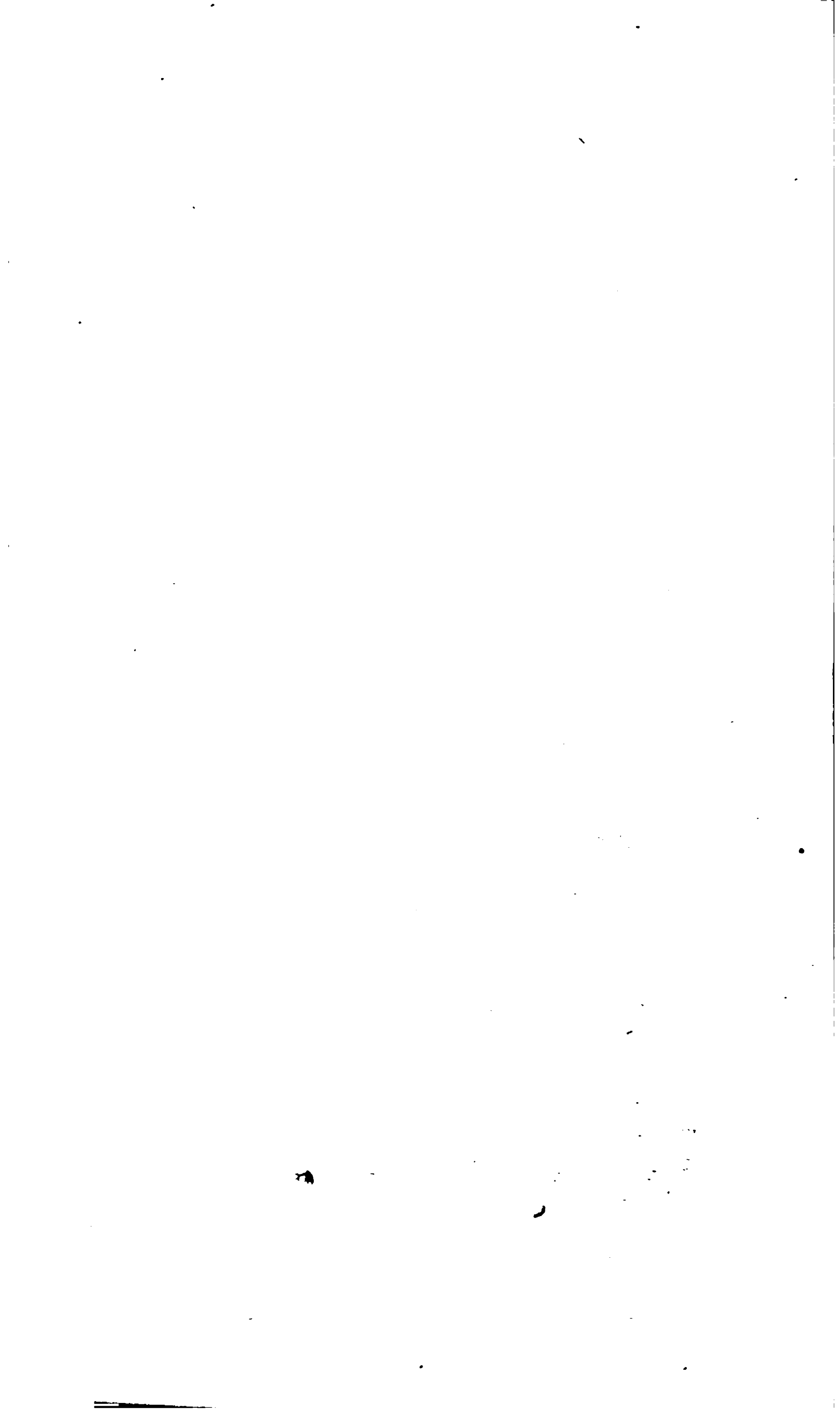
- ἄγε* adv. 109.
αἰδέω 316.
αἰέρω 316.
αἴα 261.
αἰρω αἰέρω 259.
ἀκλεες acc. 138.
ἀμφωες acc. 152.
ἀναστροφή 68.
ἀπολύτως sim. 107.
ἄρα 269.
ἄρχιος 249.
αὐ αὐτ' 281.
αὐ ἐρύειν 277.
αὐτόν encl. 124.
βασιλεῖς et — *λέων* 242.
βῆσαι 186.
βιοπλανες acc. 139.
γάρ encl. 101.
δέ encl. 101.
δεῖδιε cett. 274.
δηθάκις 320.
διασταλτικῶς sim. 107.
δίκη 241.
διγεύω ἐδίνησα cett. 321.
δολιχεγχεας acc. 150.
ἐαυτῷ Nonn. 272.
ἐάων 66 sqq.
ἐγερτικόν 103.
ἐγκλιμα, — ατικόν 104.
ἐγωγε ἔμοιγε 133.
ἐθεν 120.
εἰ 98.
εἶδεις 276...
εἴη ab *εἴμι* 206.
εἵκελος 302.
εἴμι, ἐστί, ἐστε cett. encl. 125. 126. *ἐστί* 104.
εἰς praep. 98. verb. 126.
ἐλάχεια 175.
ἐνεκα conjunctio 110.
ἐνθα καὶ ἐνθα ap. Nonn. 267. 284.
ἐννοσίγαιος 301.
ἐνοσίχθων 301.
ἐξετε' acc. 147.
ἔοι ἔε 123.
ἔός ap. Nonn. 260.
ἐπάναγκες 143.
ἐπεδεῖδιε 274.
ἐπεὶ ἢ 62 sqq.
ἐπεὶ σε 122.
ἐπιταγματικόν 112.
ἐπίτηδες 138.
ἔριθος 205.
ἔσο 330.
ἐσπούδακα pro praes. 288.
ἔτωσιοεργός 192.
εὐτε. 322.
εὐτείχεα acc. 149.
ζαῖς 154.

- η, ἥ 50 sqq.
 ἡ θέμις ἐστὶ 44 sqq.
 ἡδέ 268.
 ἡέ τε, ἡέ τι 279.
 ἡμέας 258.
 ἦυτε 322.
 θάλεια 166.
 θῆς 205.
 ἰδέ 268.
 ἴσος ἴσος 272.
 καλός 272. 316.
 κεκοπώς 291.
 λγεια 169.
 μέν encl. 101.
 μεν ap. Nonn. 258.
 μήν 263.
 καὶ μήν (καὶ) 322.
 νηδύμιος 306.
 νῦν νύν 130.
 νύνδη 131.
 ὄδε, ἦδε, οἶδε, cett. 133.
 ὁ δέ in apodosi 319.
 οἰγόμενος 330.
 οἰέτεας acc. 148.
 οἱ περὶ 28. [οἱ ἀμφὶ Βελισά-
 ριον Belisarius cum col-
 lega Hermogene Pro-
 cop. T. I. p. 67, 7. 22.
 p. 71, 2].
 ὀλλγος raro 223.
 ὀρθοτονεῖται ἢ πρόθεσις 75.
 ὅτι ἦ 62 sqq.
 οὐ — οὐδέ non magis
 quam 192.
 οὔνεκεν 320.
 ὀφέλλειν νεῖκος 181.
 παλιμπετες acc. 138 sqq.
 παράγειν 153.
 παράγραμμα 9.
 παρῆας 276.
 πεδίον 186.
 πεπηλώς 287 sqq.
 πεπληγώς 291.
 ποδάρκης 159. 150.
 ποδώκης 163.
 πώποτε acc. 127.
 πῶς πόσος in exclama-
 tione 319.
 ρά 269.
 ρινός 320.
 ῥόθος 240. [post Lith. adde:
 Aesch. Pers. 468].
 σφάς 124. 306.
 σφώτερος 260.
 τε collocatio 319.
 τάρ 131.
 τε 269.
 τί ἦ 162 sqq.
 τιταίνειν 321.
 τοί 122.
 τοιῆδε, τοςῆδε cett. 133.
 τόσος γε acc. 133.
 τόφρα (δέ) 286.
 ὑμέτερος pro σός 260.
 ὑποβολή ἀνταπόδοσις 220.
 ὑποδιαζευκτικός 51.
 φημί cett. encl. 126.
 φραξάμενος 306.
 φυλάσσειν τὸν τόνον 75.
 φῶς, φόως ap. Nonn. 259.
 χάριεν 143.
 χρυσεος, χρυσεος ap. Nonn.
 263.
 χρώς 193.
 ὤλολε 274.
 ὠμηστιῆρος 306.
 ὠπήσασθαι 321.
 ὠριος 186.
 ὦς ὦς 63. 99.

1096
Virginia
P. 50

